

ЕЖЕГОДНИКЪ
ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНИЙ

РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРИУТОВЪ

за 1896^г годъ

(изданный Правленіемъ Общества)

ЧАСТЬ I.

ROCZNIK
TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH

1

PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH

za rok 1896

(wydany przez Zarząd Towarzystwa)

CZEŚĆ I.

WARSZAWA.

Druk J. Sikorskiego, Warecka Nr. 14.

1898

Zakupione
od Antykwarjatu
Naukowego w Krakowie
dla
Miejskiej Biblioteki Publicznej
Im. LUDWIKA WARYŃSZIEGO
w ŁODZI
I-38 163 3-12 1868

ЕЖЕГОДНИКЪ
ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНИЙ

и
РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРИУТОВЪ
за 1896 годъ
(изданный Правленіемъ Общества)
ЧАСТЬ I.

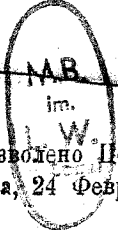

ROCZNIK
TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH

i
PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH
za rok 1896
(wydany przez Zarząd Towarzystwa)
CZEŚĆ I.

WARSZAWA.
Druk J. Sikorskiego, Warecka Nr. 14.

1898

Дозволено Цензурою
Варшава, 24 Февраля 1898 г.

ЕЖЕГОДНИКЪ — ROCZNIK.

I.

I. ПОСТАНОВЛЕНІЯ

Въ 1896 г. не было никакихъ Указовъ или распоряженій относящихся къ Земледѣльческимъ Колоніямъ и Ремесленнымъ Приютамъ.

I. POSTANOWIENIA.

W roku 1896 żadnych nowych praw ani rozporządzeń dotyczących Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych, nie wydano.

II.

Отчеты о дѣятельности Общества Земледѣльческихъ Колоній за 1896 г.

№ 1.

ДѢЯТЕЛЬНОСТЬ ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНИЙ.

Въ устройствѣ Общества въ 1896 г. не произошла никакая перемѣна.

Комитетъ Общества въ 1896 г. имѣлъ 7 засѣданій. Первое изъ этихъ засѣданій состоялось 3 Марта, т. е. въ 25 лѣтнюю годовщину основанія Общества. День сей постановлено увѣковѣчить постройкою въ 1896 г. новаго дома въ пріютѣ для двѣоекъ „Пуца“. На томъ же засѣданіи назначены почетными членами (*honoris causa*): ГГ.: Riviere изъ Парижа, Gustava Corveon и Emil Favre изъ Лозанны, T. Cluse — директоръ кол. Mettray, Др. Krohn изъ Берлина, William Tallac изъ Лондона, Сенаторъ Tancredo Canonico и Beltrani Scalia изъ Рима, Von Вихернъ, директоръ изъ Rauhes Haus, К. Рукавишниковъ изъ Москвы и Сенаторъ М. Таганцевъ изъ Петербурга.

На слѣдующихъ засѣданіяхъ Комитетъ разсматривалъ и рѣшалъ тѣкущія дѣла, которыя по уставу входили въ кругъ дѣйствія его. Вслѣдствіе смерти двухъ членовъ Комитета, пок. пам. Михаила Рогозинскаго и Гр. Викентія Валевскаго, а также, вслѣдствіе отреченія отъ этихъ обязанностей Конрада Махчинскаго и Франца Матерницкаго, приглашено на членовъ Комитета: Леона Пржановскаго, Юліана Фукса, Франца Новодворскаго и Яна Домашевскаго.

II.

Sprawozdanie z czynności Towarzystwa Osad Rolnych za rok 1896.

№ 1.

DZIAŁALNOŚĆ TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH.

W organizacyi Towarzystwa w r. 1896 żadna nie zaszła zmiana

Komitet Towarzystwa w r. 1896 odbył 7 posiedzeń. Pierwsze z tych posiedzeń miało miejsce w dniu 3 Marca, jako w 25-tą rocznicę istnienia Towarzystwa. Dzień ten postanowiono upamiętnić wzniesieniem w 1896 r. nowego budynku zakładowego w przytułku dla dziewcząt w Puszczy. Na temże posiedzeniu zamianowano Członkami Honorowemi (*honoris causa*) pp. Rivière z Paryża, Gustawa Corveon i Emila Favre z Lozanny, Dyrektora z kolonii Mettray, T. Cluse, dra Krohn'a z Berlina, Williama Fallack'a z Londynu, Senatora Tancredo Canonico i Beltrani Scalia z Rzymu, von Wicherna, — dyrektora z Rauhes Haus, K. Rukawisznikowa z Moskwy i Senatora M. Tagancewa z Petersburga.

Na dalszych posiedzeniach Komitet rozpoznawał i decydował sprawy bieżące, które wedle Ustawy należą do jego atrybucyi. Z powodu śmierci członków Komitetu, ś. p. Michała Rogozińskiego i Wincentego hr. Walewskiego, oraz usunięcia się Konrada Machczyńskiego i Franciszka Maternickiego, zaproszono na Członków Komitetu: Leona Przanowskiego, Juljana Fuchsa, Franciszka Nowodworskiego i Jana Domaszewskiego.

Въ Делегацию Комитета, кромѣ постоянныхъ членовъ Предсѣдателя и Тов. Предсѣдателя Комитета, Попечителя Студзенецкой Колоніи и Попечительницы пріюта Пуца и Предсѣдателя въ Правленіи, избраны Члены Комитета: Гр. Феликсъ Чацкий, Северинъ Дерналовичъ, Северинъ Лютостанскій, Гр. Станиславъ Лубенскій, Александръ Мольденгаверъ. Делегация Комитета въ продолженіи 1896 г. имѣла 6 засѣданій.

Въ ревизионную комисію приглашено: Владислава Андрихевича, Валентія Гарчинскаго и Бернарда Гантке.

Приглашенный еще въ 1887 г. на Предсѣдательствующаго въ Правленіи и ежегодно вновь избираемый Др. Валентій Микляшевскій, еще въ Маѣ мѣс., а потомъ въ Сентябрѣ 1896 г. просилъ о уволеніи его отъ этой обязанности и только на усиленное желаніе Комитета остался на этомъ мѣстѣ до конца 1896 г., какъ делегованный Членъ Комитета.

Комитетъ на засѣданіяхъ своихъ отъ 4 Октября и 20 Декабря выразилъ Д-ру Микляшевскому сердечную признательность за неутомимую дѣятельность его и на послѣднемъ изъ этихъ засѣданій избралъ на вакантное мѣсто Предсѣдательствующаго въ Правленіи Судью Северина Лютостанскаго.

Членами Правленія въ 1896 г. Комитетъ избралъ: Антона Бялцкаго, Станислава Гершта, Францишка Новодворскаго и Юліана Новосельскаго, послѣ же нихъ: Яна Домашевскаго, Станислава Окенцкаго и Казимира Собанскаго. Попечителемъ Колоніи Студзенецъ избранъ былъ Янъ Гурскій; Попечительницею же пріюта „Пуца“ — Марія Гурская.

Кромѣ того Комитетъ для изслѣдованія состоянія фондовъ Общества и указанія средствъ на пополненіе долговъ Общества и недочета въ бюджетѣ, — опредѣлилъ комисію подъ предсѣдательствомъ Юліана Верггейма, состоящую изъ членовъ Ивана Домашевскаго и Бернарда Гантке.

Подъ опекою и надзоромъ Общества состоятъ двѣ исправительныя колоніи въ Студзенцѣ и въ Пуцѣ. Въ мѣстномъ управленіи этихъ колоній въ 1896 г. произошли перемѣны, о которыхъ слѣдуетъ упомянуть въ отчетѣ. Въ Іюнѣ 1896 г. уволенъ былъ отъ обязанностей директоръ колоніи Студзенецъ Владиміръ Коковскій, а управленіе Колоніею поручено временно помощнику Директора Іосифу Корнацкому, а въ Октябрѣ того же года смотрительница Пріюта Марія Косминская была уволена

Do Delegacji Komitetu, oprócz Członków stałych Prezesa i Vice-Prezesa Komitetu, Kuratora Osady Studzieniec i Kurator-ki przytułku Puszcza, oraz Przewodniczącego w Zarządzie; wybrano Członków Komitetu: Feliksa hr. Czackiego, Seweryna Dernałowicza, Seweryna Lutostańskiego, Stanisława hr. Łubieńskiego, Aleksandra Moldenhawera. Delegacja Komitetu w ciągu r. 1896 odbyła 6 posiedzeń.

Do Komisji rewizyjnej zaproszono Władysława Andrychewicza, Walentego Garczyńskiego i Bernarda Hantkego.

Powołany jeszcze w r. 1887 na stanowisko Przewodniczącego w Zarządzie i co rocznie ponownie wybierany dr Walenty Miklaszewski, już w miesiącu Maja, a następnie Wrześniu r. 1896 upraszał o uwolnienie go od tych obowiązków i tylko na usilne żądanie Komitetu pozostał na tem stanowisku do końca r. 1896, w charakterze delegowanego Członka tegoż Towarzystwa.

Komitet na posiedzeniu z dnia 4-go Października i 20-go Grudnia wyraził d-rowi Miklaszewskiemu serdeczne podziękowanie za jego niestrudzoną działalność i na ostatnim z tych posiedzeń wybrał na opróżnione stanowisko Przewodniczącego w Zarządzie Sędziego Seweryna Lutostańskiego. Członkami Zarządu w r. 1896 byli wybrani przez Komitet: Antoni Białecki, Stanisław Gierszt, Franciszek Nowodworski i Julian Nowosielski, a następnie: Jan Domaszewski, Stanisław Okęcki i Kazimierz Sobański. Kuratorem osady Studzieniec wybranym został Jan Górski; na Kuratorkę przytułku Puszcza wybrano Maryę Górską.

Nadto Komitet w celu zbadania stanu funduszków Towarzystwa i wskazania środków na pokrycie długów Towarzystwa, oraz niedoboru w budżecie, wyznaczył Komisję pod przewodnictwem Juliana Wertheima, złożoną z Jana Domaszewskiego i Bernarda Hantkego. Pod opieką i nadzorem Towarzystwa pozostają dwie osady poprawczo-karne w Studziencu i w Puszczy. W miejscowym zarządzie obu tych osad zaszły w r. 1896 zmiany, które w sprawozdaniu należy zaznaczyć. Dyrektor osady Stu-

Общество заботится о воспитанниках и воспитанницах и после освобождения их из Колоний, желая, чтобы хорошие правила трудолюбия и нравственности внушенные имъ въ Колоніи и Пріютѣ удержались и развивались въ дальнѣйшей жизни.

Для этой цѣли Правленіе Общества старалось находить для них помѣщенія у такихъ сельскихъ хозяевъ и мастеровъ, у которыхъ пребываніе до совершеннолѣтія и занятія могли принести дѣйствительную пользу освобожденнымъ изъ Колоній.

Приисканіе такихъ помѣщеній было очень трудно, а родители освобожденныхъ въ очень рѣдкихъ случаяхъ могутъ заняться ими.

Заведенная въ 1888 г. контроль поведенія бывшихъ воспитанниковъ и воспитанницъ оказываетъ въ 1896 г. слѣдующіе результаты:

Въ пріютѣ Пуца:

Освобождено условно въ	1895—1	1896—9
изъ нихъ:		
Помѣщено при сельскомъ хозяйствѣ	1	1
„ у родителей	—	8
Вышло за мужъ	1	—

Въ колоніи Студзенець:

	въ 1896 году.	въ прежд. годы.
1) Освобождено условно	29	177
2) „ по истеченіи срока приговора	—	444
3) „ по достиженіи 18 лѣтъ	23	98
4) Возвращено Судебнымъ властямъ	3	24
5) Бѣжало	2	8
6) Умерло въ Колоніи	2	37
всего	59	788

дзieniec Włodzimierz Kokowski został w m. Czerweu r. 1896 uwolniony od obowiązków i zarząd Osady powierzony został czasowo pomocnikowi dyrektora Józefowi Kornackiemu, a Przełożona Przytułku w Puszczy, Marya Kościńska, uwolnioną została w Październiku tegoż samego roku.

Opiekę swą nad wychowancami i wychowaniami Towarzystwo rozciąga i po uwolnieniu ich z Osad, żeby dobre zasady pracy i moralności, wpojone w nich w osadzie i przytułku utrzymały w życiu. W tym celu Zarząd Towarzystwa starał się wynaleźć dla nich pomieszczenie u takich gospodarzy rolnych i majstrów, u których pobyt do pełnoletności i praca, mogłyby uwolnionym z osad wyjść na prawdziwy pożytek. Wynalezienie takiego pomieszczenia jest rzeczą nadzwyczaj trudną, a rodzice uwolnionych w bardzo rzadkich wypadkach są w stanie zająć się ich losem.

Zaprowadzona w r. 1888 kontrola sprawowania się byłych wychowanców i wychowanicy wykazuje za r. 1896 następujące rezultaty:

Z przytułku Puszcza.

	w roku 1895	w roku 1896
Uwolniono warunkowo wychowanek	1	9
z nich:		
Umieszczono przy gospodarstwie	1	1
„ u rodziców	—	8

Z Osady Studzieniec.

	w roku 1896	w latach poprz.
1) Uwolniono warunkowo	29	177
2) „ по upływie terminu skończonego	—	444
3) „ по ukończeniu 18 lat	23	98
4) Zwrócono władzy Sądowej	3	24
5) Zbiegło	2	8
6) Zmarło w Osadzie	2	37
razem	59	788

Въ числѣ воспитанниковъ трехъ первыхъ категорій помѣщено:

	въ 1896 году.	въ прежн. годы.
Въ сельскомъ хозяйствѣ	9	202
У садовниковъ	—	40
„ Столярей	2	68
„ Колесниковъ	2	43
„ Рѣзчиковъ	1	5
„ Кузнецовъ и слесарей	3	41
„ Сапожниковъ	3	48
„ Портныхъ	4	36
„ Точильщиковъ	1	7
„ Булочниковъ	3	12
„ Плотниковъ	—	3
„ Пчеловодовъ	—	1
„ Фельдшеровъ	—	2
„ Переплетчиковъ	2	3
Въ учительной семинаріи	—	1
Возвращено родителямъ	22	207
всего помѣщено	52	719

Изъ числа освобожденныхъ получило званіе мастеровъ

	въ 1896 году.	въ прежн. годы.
Званіе мастеровъ	2	9
„ подмастерьевъ	3	189
а именно:		
Столярей	—	54
Колесниковъ	—	36
Кузнецовъ	1	27
Портныхъ	1	29
Сапожниковъ	1	26
Булочниковъ	—	6
Слесарей	—	5
Каменщиковъ	—	2
Точильщиковъ	—	3
Фельдшеровъ	—	1
Имѣеть собственныя мастерскія или хозяйства	—	412
Женатыхъ	10	235

Z pomiędzy wychowañców Studzienieckich trzech pierwszych kategorií umieszczono:

	въ 1896 году.	въ годахъ по пр.
W gospodarstwie rolnem	9	202
„ ogrodnictwie	—	40
U stolarzy	2	68
„ Kołodziejów	2	43
„ Snycerzy	1	5
„ Kowali i Ślusarzy	3	41
„ Szewców	3	48
„ Krawców	4	36
„ Tokarzy	1	7
„ Piekarzy	3	12
„ Cieślów	—	3
„ Pszczelarzy	—	1
„ Felczerów	—	2
„ Introligatorów	2	3
w Seminarjum nauczycielskiem	—	1
Oddano rodzicom	22	207
razem umieszczono	52	719

Z pośród uwolnionychъ wyzwolono:

	въ 1896 году.	въ годахъ по пр.
na majstrów	2	9
„ czeladników	3	189
а мianowicie:		
Stolarzy	—	54
Kołodziejów	—	36
Kowali	1	27
Krawców	1	29
Szewców	1	26
Piekarzy	—	6
Ślusarzy	—	5
Murarzy	—	2
Tokarzy	—	3
Felczerów	—	1
Posiada własne warsztaty lub gospodarstwo	—	412
Żonatych jest	10	235

Находится под опекою Общества 179 воспитанниковъ.

Относительно занятій воспитанники занимались: земледѣліемъ 211, садоводствомъ 40, точеніемъ 8, рѣзбою 6, столярнымъ ремесломъ 70, колесничьимъ 45, кучнческимъ и слесарнымъ 44, портняжнымъ 40, сапожничьимъ 51, переплетничьимъ 4, фельдшернымъ 2, булочнымъ 15, обойщикомъ былъ 1, въ военной службѣ 35, учитель 1, музыкантами 2, каменщиками 6, маляръ 1, мясникъ 1, чиновникъ 1, органистъ 1, работали на фабрикѣ 4, неизвѣстно чѣмъ занимающихся 182. Велось хорошо 598, удовлетворительно — 25, дурно — 10, умерло 13, неизвѣстно какъ — 125.

Кромѣ собиранія матеріальныхъ средствъ, Правленіе Общества заботилось тоже о самой возможной бережливости въ расходахъ. Для достиженія сего послѣдняго сильно содѣйствовало Правленіе Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги облегченіями при постоянныхъ сношеніяхъ съ колоніями, равно какъ тѣ Редакціи Варшавскихъ газетъ и журналовъ, которыя охотно печатали многочисленныя объявленія, поддерживали въ 1896 г. дѣятельность Общества и прислали свои изданія.

Благодаря дѣятельности содержащихъ кружки, Общество получило изъ нихъ въ 1896 г. 2010 руб. 29 коп. (въ 1895 — 1468 руб. 25½ коп.). Самые значительныя пожертвованія изъ кружекъ принесли: Администрація имѣнія Гр. Орд. Замойскаго въ Звѣржинцѣ (200 руб.), Предсѣдателя Съѣзда Мировыхъ Судей I окр. Петроковской губ. А Краснопольскій (253 руб. 54½ коп.), Верушовская Таможня (198 руб. 93 коп.), Членъ Кореспондентъ М. Грабинскій (61 руб. 23 коп.), Гмин. Судья 2 Окр. Венгровскаго уѣзда (15 руб.), Администраторъ имени Бржезе и Вѣнецъ (17 руб. 87 коп.), Гм. Судья 3 окр. Замойскаго уѣзда (18 руб.), Гм. Судья 1 окр. Варшавскаго уѣзда (22 р. 35 к.), Э. Рожицкій (25 р.), Гм. Судья 1 окр. Холмскаго уѣзда (15 руб. 61 коп.), Предсѣдатель Съѣзда 1 окр. Сѣдлецкой губ. (14 руб. 80 коп.), К. Фалькевичъ (36 руб. 15 коп.), Гмин. Судья 3 окр. Холмскаго уѣзда (15 руб. 45 коп.), Гмин. Судья 4 окр. Пултускаго уѣзда (29 руб. 28 коп.), Л. Рышкевичъ (16 руб.). Мировой Судья 5 уч. г. Варшавы (14 руб. 68 коп.), Канцелярія Гр. Орд. Замойскаго (22 руб. 60 коп.), Гм. Судья 4 окр. Рышинскаго уѣзда (15 руб.), Гм. Судья 4 окр. Щучинскаго уѣзда (44 руб. 70 коп.), Мировой Судья г. Макова (18 руб.), Гм. Судья 2 окр. Ласкаго уѣзда (18 руб.), Гм. Судья 1 окр. Калишскаго уѣзда (17 руб.), Гм. Судья 3 окр. Оль-

Pozostaje pod opieką Towarzystwa 179 wychowalców.

Z pomiędzy byłych wychowalców w roku sprawozdawczym zajmowało się: rolnictwem 211, ogrodnictwem 40, tokarstwem 85, snycerstwem 6, stolarstwem 70, kołodziejstwem 45, kowalstwem i ślusarstwem 44, krawiectwem 40, szewctwem 51, introligatorstwem 4, felczerstwem 2, piekarstwem 15, tapicerstwem 1, służyło w wojsku 35, było nauczycielami 1, muzykantami 2, mularzami 6, malarzami 1, rzeźnikami 1, urzędnikami 1, organistami 1, robotnikami fabrycznymi 4, zajęć niewiadomych 182. Sprawujących się dobrze było 598, zadawalająco 25, źle 10, zmarło 13, sprawowanie niewiadome 125.

Obok gromadzenia środków materialnych na potrzeby Towarzystwa, Zarząd miał sobie za zadanie zaprowadzić możliwe oszczędności w wydatkach. Do osiągnięcia tego ostatniego zadania, przyczyniły się skutecznie: Dyrekcyja drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej przez udogodnienia przy ciągłych stosunkach z osadami, oraz te Redakcye pism krajowych, które chętnie w roku 1896 popierały działalność Towarzystwa, bezpłatnie umieszczając liczne ogłoszenia, oraz nadsyłając swe wydawnictwa.

Dzięki gorliwości krzątających się około zapelnienia skarbonek, Towarzystwo osiągnęło z tego źródła w r. 1896 dochód wynoszący rs. 2010 kop. 29 (w r. 1895 rs. 1468 kop. 25½). Najbardziej wpływowe ze skarbonek nadesłali: Zarząd dóbr hr. Ord. Zamoyskiego w Zwierzyńcu (rs. 200), Prezes Zjazdu I okr. gub. Piotrkowskiej, A. Krasnopolski, (rs. 253 kop. 54½), Komora w Wieruszowie (rs. 198 kop. 93), Czł. kor. M. Grabiński (rs. 61 kop. 23), Sędzia gm. 2 okr. pow. Węgrowskiego (rs. 15), Administrator dóbr Brzezie i Wieniec (rs. 17 kop. 87), Sędzia gm. 3 okr. pow. Zamoyskiego (rs. 18), Sędzia gm. 1 okr. pow. Warszawskiego (rs. 22 kop. 35), E. Różycki (rs. 23), Sędzia gm. 1 okr. pow. Chełmskiego (rs. 15 kop. 61), Prezes Zjazdu I okr. gub. Siedleckiej (rs. 14 kop. 80), K. Falkiewicz (rs. 36 kop. 15), Sędzia gm. 3 okr. pow. Chełmskiego (rs. 15 kop. 45), Sędzia gm. 4 okr. pow. Pułtuskiego (rs. 29 kop. 28), J. Ryszkiewicz (rs. 16), Sędzia pok. 5 oddz. m. Warszawy (rs. 14 kop. 68), Kancelarya hr. Ord. Zamoyskiego (rs. 22 kop. 60), Sędzia gm. 4 okr. pow. Rypińskiego (rs. 15), Sędzia gm. 4 okr. pow. Szczucyńskiego (rs. 44 kop. 70),

купецкаго уѣзда (26 руб. 81½ коп.), Гм. Судья 1 окр. Сѣдлецкаго уѣзда (20 руб. 93 коп.), Мир. Судья гор. Липна (35 руб.), Гмин. Судья 2 окр. Олькушкаго уѣзда (15 руб.), Гмин. Судья 2 окр. Влоцлавскаго уѣзда (25 руб. 8 коп.), Гм. Судья 4 окр. Мѣховскаго уѣзда (20 руб. 40 коп.).

Правленіе открыло списокъ пожертвователей, которые обязались выдавать Обществу постоянное годовичное пособіе. Въ этотъ списокъ въ 1896 г. внесены:

Варшавскій Коммерческій Банкъ	500 руб.
Правленіе Варшавскаго Общества Каменно-угольныхъ копей	100 „
Леопольдъ Кроненбергъ	100 „
Князь Романъ Сангушко	60 „
Карль Дитрихъ	100 „
Карль Шейблеръ	250 „

Болѣ значительныя пожертвованія натурою пожертвовали:

Распорядительный Совѣтъ записи пок. п. Гр. Кидкаго, кромѣ квартиры на канцелярію, пожертвовалъ: 100 корцевъ ржи, 3 коровы и 100 корцевъ картофеля, В. Каниговскій: 1 вагонъ извѣсти, Ф. Фуксъ: 3 пуда орѣховъ, В. Беднавскій: Календари и письменные матеріалы, фабрика Шейблера 1579 пудовъ кокса, Свекло Сахарный заводъ Орышевъ 96 фунтовъ сахара.

Желая исполнить свое намѣреніе расширить пріютъ въ Пущѣ, Правленіе собирало далѣе добровольныя пожертвованія для этой цѣли. Кромѣ мелкихъ пожертвованій въ отчетномъ году пожертвовали:

Варшавскій Коммерческій Банкъ 500 руб., Л. Гурскій 300 руб., С. С. 100 руб., Кс. Епископъ М. Новодворскій 100 руб., Кс. Епископъ Г. Коссовскій 25 руб., Кс. Епископъ Т. Кулиньскій 150 руб., Б. Гантке 500 руб., Князь М. Воронецкій 50 руб., Варшавское Страхое Общество 500 руб., Марія Туръ 44 руб. И. Гурскій 29 руб.

Число титулярныхъ членовъ незначительно измѣнилось: 1 Января 1896 г. числилось титулярныхъ членовъ 1003, прибыло 37, выбыло: умершихъ 22, по собственному желанію 29, вслѣдствіе неизвѣстнаго или отдаленнаго мѣстожителства 3, вообще выбыло 54; осталось вообще на 1897 г. титулярныхъ членовъ 986.

Сѣдзя пок. м. Макова (rs. 18), Сѣдзя gm. 2 ок. pow. Łaskiego (rs. 18), Сѣдзя gm. 1 окр. pow. Kaliskiego (rs. 17), Сѣдзя gm. 3 окр. pow. Olkuskiego (rs. 26 kop. 81½), Сѣдзя gm. 1 окр. pow. Siedleckiego (rs. 20 kop. 93), Сѣдзя пок. м. Lipna rs. 35), Сѣдзя gm. 2 окр. pow. Włocławskiego (rs. 25 kop. 8), Сѣдзя gm. 4 окр. pow. Miechowskiego (rs. 20 kop. 40).

Na otworzonej przez Zarząd liście ofiarodawców, którzy raczyli zobowiązać się do udzielenia Towarzystwu stałej rocznej zapomogi, byli zapisani:

Bank Handlowy Warszawski	rs. 500
Zarząd Warsz. Tow. kopalni węgla	„ 100
Leopold Kronenberg	„ 100
Roman ks. Sanguszko	„ 60
Karol Dietrich	„ 100
Karol Scheibler	„ 250

Z ofiar ważniejszych, udzielonych w naturze, należy zaznaczyć:

Rada zawiadująca zapisem ś. p. hr. Kickiego, oprócz lokalu na kancelaryę, ofiarowała: 100 korecy żyta, 3 krowy i 100 korecy kartofli; W. Kanigowski 1 wagon wapna; F. Fuchs—3 pudy orzechów; W. Bednawski—kalendarze i materyały piśmienne; Karol Scheibler—1,579 pudów koksu; Fabryka cukru Oryszew—96 funtów cukru.

Chcąc doprowadzić do skutku zamiar rozszerzenia zakładu w Puszczy, Zarząd w r. 1896 gromadził w dalszym ciągu fundusz odpowiedni z ofiar dobrowolnych. Prócz drobniejszych sum na ten cel ofiarowali w roku sprawozdawczym:

Bank Handlowy Warszawski rs. 500, L. Górski rs. 300, S. S. rs. 100, ks. biskup M. Nowodworski rs. 100, ks. biskup H. Kossowski rs. 25, ks. biskup T. Kuliński rs. 150, B. Handke rs. 500, książę M. Woreniecki rs. 50, Warszawskie Towarzystwo ubezpieczeń od ognia rs. 500, Marya Tur rs. 44, J. Górski rs. 29.

Liczba członków honorowych nieznacznej uległa zmianie. W d. 1 stycznia r. 1896 było członków honorowych 1,003, przybyło 37, ubyło: z powodu śmierci 22, wykreślonych na żądanie 29, z powodu niewiadomego pobytu lub znacznej odległości 3,—wogóle ubyło 54, pozostało wogóle na r. 1897 członków honorowych 986.

Годичные взносы въ 1896 г. скапитализовали внесениемъ по 100 руб. слѣдующія лица: Кс. Епископъ Рущкевичъ Казимиръ, Зелинскій Иосифъ, Карскій Викентій и Вессель Станиславъ.

Всѣ вышесчисленныя лица были зачислены въ списокъ постоянныхъ членовъ Общества.

На особенную благодарность Общества заслужили слѣдующіе члены корреспонденты изъ Варшавы: Станиславъ Лещинскій и Никодемъ Ликертъ; на провинци: Л. Росманъ изъ Варшавскаго уѣзда, Ч. Домбровскій изъ Блонскаго, Л. Пржилубскій изъ Кутновскаго, В. Зелинскій изъ Сохачевскаго, А. Осташевскій изъ Влоцлавскаго, Г. Биберштейнъ изъ Нешавскаго, І. Лубенскій изъ Велюнскаго, І. Рущкевичъ изъ Олькушскаго, І. Зубрицкій изъ Мѣховскаго, С. Велевейскій изъ Пивчовскаго, О. Дзеконскій изъ Мазовецкаго, К. Гляздовскій изъ Маковскаго, Д-ръ Т. Добржелевскій изъ г. Петрокова, М. Грабинскій изъ Бендзинскаго уѣзда, І. Росцишевскій изъ Рыпинскаго, И. Павинскій изъ Радома, ~~Л. Липскій изъ Козеницкаго~~, Ю. Тарговскій изъ Сандомирскаго, В. Свирскій изъ Влоцлавскаго.

Нужно еще замѣтить, что не было совсѣмъ дохода изъ уѣздовъ: Гостынскаго, Ловичскаго, Коляскаго, Ленчицкаго, Конинскаго, Сбрадзкаго, Турецкаго, Люблинскаго, Томашовскаго, Кѣлецкаго, Андреевскаго, Ломжинскаго, Островскаго, Пултускаго, Щучинскаго, Петроковскаго, Ласкаго, Ново-Радомскаго, Цѣхановскаго, Радомскаго, Ижецкаго, Бяльскаго, Августовскаго, Кальварійскаго, Владиславскаго, Сейненскаго Вилковышскаго, а также изъ Городовъ: Суваля, Сѣдлецъ, Плоцка, Ломжи и Кѣльць,

Погашено недостатокъ въ 1896 г.—630 руб., осталось недочета по 1 Января 1897 г.—14,749 рублей.

Движеніе суммъ Общества въ теченіе отчетнаго 1896 года представляется слѣдующимъ образомъ:

Składki roczne w r. 1896 skapitalizowały przez wniesienie jednorazowego wkładu po rs. 100 następujące osoby: ks. biskup Kazimierz Ruszkiewicz, Józef Zieliński, Wincenty Karski i Stanisław Wessel.

Osoby wyżej wymienione zapisane zostały na listę członków stałych Towarzystwa.

Na szczególną wdzięczność Towarzystwa zasłużyli członkowie Korespondenci, którzy nieszczędzili trudu i zabiegów dla jednania nowych członków honorowych i gromadzenia funduszków. Rezultat działalności wszystkich członków korespondentów przedstawiony jest w oddzielnym wykazie. Największe wpływy zawdzięcza Towarzystwo następującym członkom korespondentom: w Warszawie Stanisławowi Leszczyńskiemu i Nikodemowi Likiertowi, a na prowincyi: L. Roszmanowi w pow. Warszawskim, C. Dąbrowskiemu w pow. Błońskim, L. Przyłubskiemu w pow. Kutnowskim, B. Zielińskiemu w pow. Sochaczewskim, A. Ostaszewskiemu w pow. Włocławskim, H. Biberstejnowi w pow. Nieszawskim, J. Łubieńskiemu w pow. Wieluńskim, J. Ryszkiewiczowi w pow. Olkuskim, J. Zubrzyckiemu w pow. Miechowskim, S. Wielowiejskiemu w pow. Pińczowskim, O. Dziekońskiemu w pow. Mazowieckim, K. Gniazdowskiemu w pow. Makowskim, d-rowi T. Dobrzelewskiemu w Piotrkowie, M. Grabińskiemu w pow. Będzińskim, J. Rościszewskiemu w pow. Rypińskim, J. Pawińskiemu w Radomiu, L. Lipskiemu w pow. Kozienickim, Z. Leszczyńskiemu w pow. Opatowskim, J. Targowskiemu w pow. Sandomierskim, W. Świrskiemu w pow. Włodawskim.

Zaznaczyć należy, że nie wpłynęło żadnego dochodu z powiatów: Gostyńskiego, Łowickiego, Kolskiego, Łęczyckiego, Konińskiego, Sieradzkiego, Turецкого, Lubelskiego, Tomaszewskiego, Kieleckiego, Jędrzejewskiego, Łomżyńskiego, Ostrowskiego, Pułtuskiego, Szczeczyńskiego, Piotrkowskiego, Łaskiego, Nowo-Radomskiego, Ciechanowskiego, Radomskiego, Hżeckiego, Bialskiego, Augustowskiego, Kalwaryjskiego, Władysławowskiego, Sejneńskiego i Wyłkowyskiego; oraz z miast: Suwałk, Siedlec, Płocka, Łomży i Kielc.

Umorzono zaległości w r. 1896—rs. 630, pozostało zaległości do 1 Stycznia r. 1897 rs. 14,749.

Ruch funduszków Towarzystwa w ciągu r. 1896 przedstawia się jak następuje:

Общие доходы Общества.

Рядок бюджета	НАИМЕНОВАНИЕ	Сметное предположение	Действительный приход	Разница	
				Больше	Меньше
Рубл и копейки					
1 2	Проценты от капиталов недвижим. резервных и оборота	3367 94	3235 60	—	132 34
3	10% штрафн. суммъ.	2500 —	1909 10	—	590 90
4	Срочные взносы титулярных членовъ	3000 —	3377 —	377 —	—
5	Пожертвованія наличностью и въ натурѣ	1500 —	1202 09½	—	297 90½
	Изъ публичныхъ лекцій, спектаклей и концертовъ	500 —	1099 —	599 —	—
6 7	Изъ кружекъ, продажи ежегодн. и т. п.	610 —	2005 29	1395 29	—
	Пособіе г. Варшавы	5000 —	5000 —	—	—
	Изъ казначейства за пищу, одежду, бѣлье, постель, обувь и транспортъ воспитанниковъ Студзенца	7019 60	7755 33	735 73	—
	тоже для приюта Пуца	750 —	505 91	—	244 09
	Плата отъ родителей въ Студзенцѣ	150 40	85 71	—	64 69
	Плата отъ родителей въ Пуцѣ	30 —	5 75	—	24 25
	Непредвидимые доходы	—	982 —	982 —	—
	Пожертвованія на домъ въ Пуцѣ	—	2411 13	2411 13	—
Всего . .		24427 94	29573 91½	6509 15	1354 17½

Изъ штрафныхъ суммъ поступило менѣ вслѣдствіе того, что доходъ съ двухъ послѣднихъ мѣсяцевъ 1896 г. поступилъ лишь въ 1897 г.

Въ графѣ непредвидѣнныхъ доходовъ помѣщено уплату половины денегъ уплаченныхъ за транспортъ товаровъ по Варшавско-Вѣнской желѣзной дорогѣ и плату за квартиры.

Dochody ogólne Towarzystwa.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zamierzenie budżetowe	Wpływ rzeczywisty	Różnica	
				Więcej	Mniej
Ruble i kopiejki					
1 2	Procenta od kapitałów wieczystych, rezerwowych i obrotu	3367 94	3235 60	—	132 34
3	10% z kar sądowych.	2500 —	1909 10	—	590 90
4	Składki od członków honorowych bieżące i zaległe	3000 —	3377 —	377 —	—
5	Ofiary w gotowości i naturze, oraz zapomogi	1500 —	1202 09½	—	297 90½
	Z odczytów, widowisk i koncertów	500 —	1099 —	599 —	—
6 7	Z skarbonek, sprzedaży Rocznika, dyplomów.	610 —	2005 29	1395 29	—
	Zasilek m. Warszawy Z Rządu Gubernialnego za żywność, odzież, bieliznę, pościel, obuwie i transport wychowalców Studzienca	5000 —	5000 —	—	—
	Również z Puszczy	7019 60	7755 33	735 73	—
	Oplata od rodziców w Studziencu	750 —	505 91	—	244 09
	Oplata od rodziców w Puszczy	150 40	85 71	—	64 69
	Oplata od rodziców w Puszczy	30 —	5 75	—	24 25
	Nieprzewidziane dochody	—	982 —	982 —	—
	Ofiary na dom w Puszczy	—	2411 13	2411 13	—
Razem . .		24427 94	29573 91½	6509 15	1354 17½

Z kar sądowych wpłynęło mniej, gdyż dochód z dwóch ostatnich miesięcy r. 1896 wpłynął dopiero w r. 1897.

W rubryce dochodów nieprzewidzianych zamieszczono zwrot połowy kosztów transportu od drogi żel. Warszawsko-Wiedeńskiej i wpływy za komorne.

Доходы Студзенецкой колонии.

Раздѣль сметы	Наименование	Сметное предложе-ние		Действи-тельный приходъ		Разность			
		Рубли	копѣйки	Большее	Меньшее	Разность			
						Большее	Меньшее		
Рубли и копѣйки									
I	Изъ сельскаго хозяйства	2800	—	2150	14	—	649	46	
II	Изъ сада	775	—	193	81	—	581	43	
III	Изъ лѣса	125	—	21	60	—	103	40	
IV	Изъ хмѣльника	450	—	270	81	—	179	69	
V	Отъ коровъ	641	43	462	34	—	179	19	
VI	Отъ свиней	500	—	95	34	—	404	66	
VII	Отъ мастерскихъ	4000	—	1830	49	—	2169	51	
VIII	Изъ пожертвованій налич-ными и въ натурѣ	150	—	451	79	301	79	—	
	Непредвидѣнные доходы	—	—	137	28	137	28	—	
	Продажа живаго инвен-таря	—	—	355	92	355	92	—	
	Всего	9441	43	5969	08	794	99	4267	34

Въ статьѣ непредвидѣнныхъ доходовъ помѣщено: наказа-нія прислуги за причиненные убытки, доходъ изъ продажи остатковъ изъ мастерскихъ, костей и т. п.

Доходы приюта Пуца.

Раздѣль сметы	Наименование	Сметное предложе-ние		Действи-тельный приходъ		Разность			
		Рубли	копѣйки	Большее	Меньшее	Разность			
						Большее	Меньшее		
Рубли и копѣйки									
I II	Изъ сада и сельскаго хо-зяйства	540	—	348	73½	—	191	26½	
III	Отъ коровъ	800	—	285	70	—	514	30	
IV	Отъ свиней	600	—	219	86	—	380	14	
V	Отъ домашней птицы	250	—	29	43	—	320	57	
VI	Отъ рукодѣлій	50	—	33	18	—	16	82	
VII	Отъ печенія хлѣба	50	—	13	84½	—	36	15½	
VIII	Отъ найма лошадей	10	—	—	—	—	10	—	
	Отъ живаго инвентаря	—	—	120	01	120	01	—	
	Итого	2300	—	1050	76	120	61	1369	25

Dochody Osady Studzieniec

M.B.
im.
L.W.

Rozdział budżetu	Wyszczególnienie	Zamie- rzenie budżet.		Wyda- tek rze- czywisty		Różnica			
		Rубли	копѣйки	Więcej	Mniej	Różnica			
						Więcej	Mniej		
Ruble i kopiejki									
I	Z gospodarstwa rolnego	2800	—	2150	14	—	649	86	
II	Z ogrodu	775	—	193	57	—	581	43	
III	Z lasu	125	—	21	60	—	103	40	
IV	Z chmielnika	450	—	270	81	—	179	19	
V	Z krów	641	43	462	14	—	179	29	
VI	Z trzody chlewnej	500	—	95	34	—	404	66	
VII	Z warsztatów	4000	—	1830	49	—	2169	51	
VIII	Z ofiar w naturze i goto- wiźnie	150	—	451	79	301	79	—	
	Różne nieprzewidziane do- chody	—	—	137	28	137	28	—	
	Sprzedaż żywego inwen- tarza	—	—	355	92	355	92	—	
	Razem	9441	43	5969	08	794	99	4267	34

W rubryce nieprzewidzianych dochodów zamieszczono: kary służbowe, kary za szkody w zasiewach, wpływy ze sprzedaży obcinków warsztatowych, kości i t. p.

1311-A

Dochody przytułku Puszcza.

Rozdział budżetu	Wyszczególnienie	Zamie- rzenie budżeto- we		Wpływ- rzeczy- wisty		Ró ż n i c a			
		Rубли	копѣйки	Więcej	Mniej	Ró ż n i c a			
						Więcej	Mniej		
Ruble i kopiejki									
I II	Z ogrodu i gospodarstwa wiejskiego	540	—	348	73½	—	191	26½	
III	Z krów	800	—	285	70	—	514	30	
IV	Z trzody chlewnej	600	—	219	86	—	380	14	
V	Z drobiu	250	—	29	43	—	220	57	
VI	Z wyrobów ręcznych	50	—	33	18	—	16	82	
VII	Z wypieku chleba	50	—	13	84½	—	36	15½	
VIII	Z najmu zaprzęgu	10	—	—	—	—	10	—	
	Z żywego inwentarza	—	—	120	01	120	01	—	
	Razem	2300	—	1050	76	120	01	1369	25

Общие расходы Общества.

22

Раздѣл сѣты	НАИМЕНОВАНИЕ	Смѣтное предло- женіе	Дѣйстви- тельный расходъ		Разностъ	
			Больше	Меньше	Больше	Меньше
		Рубл и копѣйки				
I	Жалованья и общіе расходы	3950	4062	40	112	40
II	Изданіе Ежегодн. канц. отчетленіе и утварь Транспортъ воспитанниковъ	460	657	36	197	36
	Пособія для бывшихъ воспитанниковъ	250	246	26	—	3
	Путевыя издержки делегатовъ	35	24	82	—	18
	Сберегательная касса служащихъ въ Правл. Непредвидѣнные	600	566	134	—	33
		1000	686	22	—	313
	Итого	6320	6251	414	309	378
					76	344

23

Wydatki ogólne Towarzystwa.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zamie- rzenie bu- dżetowe	Wydatek rzeczy- wisty	Różnica	
				Więcej	Mniej
		Ruble i kopiejki			
I	Pensye i wydatki ogólne	3950	4062	40	112
II	Druk Rocznika, kancelarya, sprzęty i opał Transport wychowawców	460	657	36	197
	Wsparcia dla uwolnionych z zakładów	250	246	26	—
	Podróże delegatów	25	24	82	—
	Kasa oszczędności urzędników	35	8	22	—
	Nieprzewidziane	600	566	134	—
		1000	686	22	—
	Razem	6320	6251	414	309
					76
					378
					344

По етъ статью непредвидѣнныхъ расходовъ записаны: пла-
та за телефонъ и проценты причитающіеся Коммерческому
Банку.

W rubryce wydatków nieprzewidzianych zamieszczono:
opłatę za telefon i procenty przynależne Bankowi Handlo-
wemu.

Расходы Колоніи Студзенець.

Розділ субт.	НАИМЕНОВАНИЕ	Смѣтное предло- жение	Дѣйстви- тельный расходъ.	Разность			
				Больше		Меньше	
				Рубли и копейки			
I	Ремонтъ строеній	1030	1060 54	30	54	—	—
	Страховыя преміи и подати	600	540 15	—	—	59	85
II	Содержаніе и награды служ.	13695	12836 50	—	—	859	50
III	Продовольствіе воспитан. и служащихъ	5930	5629 20	—	—	300	80
	Одежда	1030	1109 96	79	96	—	—
	Бѣлье	565	634 74	69	74	—	—
	Постель	325	279 14	—	—	45	86
	Обувь	570	756 24	186	24	—	—
	Освѣщеніе	565	573 23	8	23	—	—
	Отопленіе	1825	2052 14	227	14	—	—
	Содержаніе чистоты	200	190 13	—	—	9	87
	Инвентарія	150	50 24	—	—	99	76
	Церковь	100	100 —	—	—	—	—
	Общія издержки	760	761 25	1	25	—	—
	Ассенизація	75	78 —	3	—	—	—
IV	Сельское хозяйство	2895	3748 34	853	34	—	—
	Садъ	85	107 89	22	89	—	—
V	Школа, канцелярія, библио- тека	230	164 14	—	—	65	86
	Награды для воспитанниковъ	1200	1224 13	24	13	—	—
	На выдачу одежды увольт. воспитанниковъ	400	230 69	—	—	169	31
	Непредвидѣнные	300	124 87	—	—	175	13
	Постройки строеній	1310	1033 50	—	—	276	50
	Увеличеніе инвентаря	60	319 50	259	50	—	—
	Потери въ магазинахъ	—	1837 28 ¹ / ₂	1837	28 ¹ / ₂	—	—
	Итого	33900	35440 80 ¹ / ₂	3603	24 ¹ / ₂	2062	44

Wydatki Osady Studzieniec.

Rozdział budżetu	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zamie- rzenie budże- towe	Wyda- tek rze- czywi- sty	Różnica			
				Więcej	Mniej		
				Ruble i kopiejki			
I	Restauracya budowli	1030	1060 54	30	54	—	—
	Ubezpieczenie i podatki	600	540 15	—	—	59	85
II	Płace i wynagrodzenie słu- żby	13695	12836 50	—	—	859	50
III	Żywność wychowawców i służby	5930	5629 20	—	—	300	80
	Odzież	1030	1109 96	79	96	—	—
	Bielizna	565	634 74	69	74	—	—
	Pościel	325	279 14	—	—	45	86
	Obuwie	570	756 24	186	24	—	—
	Oświetlenie	565	573 23	8	23	—	—
	Opał	1825	2052 14	227	14	—	—
	Utrzymanie czystości	200	190 13	—	—	9	87
	Infirmerya	150	50 24	—	—	99	76
	Kaplica	100	100 —	—	—	—	—
	Potrzeby ogólne	760	761 25	1	25	—	—
IV	Assenizacya	75	78 —	3	—	—	—
	Gospodarstwo rolne	2895	3748 34	853	34	—	—
	Ogród	85	107 89	22	89	—	—
V	Szkoła, kancelarya i bibli- oteka	230	164 14	—	—	65	86
	Nagrody dla wychowawców	1200	1224 13	24	13	—	—
	Wyprawki dla wychowań- ców	400	230 69	—	—	169	31
	Wydatki w powyższej ru- bryce nie objęte	300	124 87	—	—	175	13
	Wzniesienie budynków	1310	1033 50	—	—	276	50
	Powiększenie inwentarza	60	319 50	259	50	—	—
	Straty na magazynach	—	1837 28 ¹ / ₂	1837	28 ¹ / ₂	—	—
	Razem	33900	35440 80 ¹ / ₂	3603	24 ¹ / ₂	2062	44

На покрытие убытковъ въ магазинахъ у Общества есть сумма 348 руб. 16¹/₂ коп., задержанная б. магазионеру С. Маковскому изъ его сберегательнаго фонда.

Расходы приюта Пуца.

Раздѣлъ сметы	Наименованіе	Сметное предполо- женіе	Дѣйстви- тельный расходъ	Разница	
				Больше	Мень- ше
				Рубли и копейки	
I	Постройки страховыя премій и подати . . .	220	254 16	34 16	—
II	Содержаніе служащ. . .	1889	2192 06	303 06	—
III	Продовольствіе . . .	790	588 72	—	251 28
	Одежда, бѣлье, по- стель и обувь . . .	250	339 22	89 22	—
	Домашняя утварь и общія принадлежн. . .	75	227 34 ¹ / ₂	152 34 ¹ / ₂	—
	Освѣщеніе	105	148 29	43 29	—
	Отопленіе	275	313 68	38 68	—
	Содержаніе чистоты . . .	50	74 74 ¹ / ₂	24 74 ¹ / ₂	—
	Инфирмерія	15	13 07	—	1 93
	Ассенизація	10	—	—	10
IV	Содержаніе живаго инвентаря, сада и хозяйства	1880	1778 02	—	101 98
	Школа и канцелярія . . .	25	18 76	—	6 24
V	Награды для воспи- танницъ	130	81 95	—	48 05
	Непредвидѣнные	45	326 12	281 12	—
	Новыя постройки	11070	9434 83	—	1635 17
	Перемѣна коровъ и лошадей	60	—	—	60
	Одежда для уволен- ныхъ воспитанницъ . . .	—	85 82	85 82	—
	Итого	16889	15826 79	1052 44	2114 65

Na pokrycie strat magazynowych posiada Towarzystwo zatrzymane byłemu magazynierowi S. Makowskiemu z funduszu oszczędnościowego rs. 348 kop. 16¹/₂.

Wydatki przytułku Puszcza.

Rozdział budżetu	Wyszczególnienie	Zamie- rzenie budżetu	Wydatek rzeczy- wisty	Różnica	
				Więcej	Mniej
				Ruble i kopiejki	
I	Budowle, ubezpiecze- nia i wydatki.	220	254 16	34 16	—
II	Utrzymanie służby. . . .	1889	2192 06	303 06	—
III	Żywność	790	538 72	—	251 28
	Odzież, bielizna, po- ściel i obuwie.	250	339 22	89 22	—
	Sprzęty i potrzeby o- gólne	75	227 34 ¹ / ₂	152 34 ¹ / ₂	—
	Oświetlenie	105	148 29	43 29	—
	Opał	275	313 68	38 68	—
	Utrzymanie czystości . . .	50	74 74 ¹ / ₂	24 74 ¹ / ₂	—
	Infirmeria	15	13 07	—	1 93
	Assenizacja	10	—	—	10
IV	Utrzymanie inwenta- rza żywego, gospo- darstwa rolnego i ogrodu	1880	1778 02	—	101 98
	Школа i kancelarya	25	18 76	—	6 24
V	Награды для выхо- ванек	130	81 95	—	48 05
	Wydatki nieprzewi- dziane	45	326 12	281 12	—
	Nowe budynki	11070	9434 83	—	1635 17
	Zamiana krów i koni	60	—	—	60
	Wyprawki	—	85 82	85 82	—
	Razem	16889	15826 79	1052 44	2114 65

Сравнивая общую сумму доходовъ и расходовъ мы видимъ:

Porównywając ogół dochodów i wydatków okazuje się:

Доходы.

Наименование	Смѣтное предполо- жение	Дѣйстви- тельный расходъ	Разница			
			Больше		Мень- ше	
			Рубли и копейки			
Общѣ Общества . . .	24427 94	29573 91½	5145 97¼	—	—	—
Колонія Студзенець .	9441 43	5969 08	—	—	3472 35	—
Приюта Пуца . . .	2300 —	1050 76	—	—	1249 24	—
	36169 37	36593 75¼	5145 97¼	—	4721 59	—

Слѣдовательно получено болѣе дохода чѣмъ было предпола-
гаемо: 424 руб. 38½ коп.

Расходы

Наименование	Смѣтное предполо- жение	Дѣйстви- тельный расходъ	Разница			
			Больше		Меньше	
			Рубли и копейки			
Общѣ Общества . . .	6320 —	6251 41½	—	—	68 58¼	—
Колонія Студзенець .	33900 —	35440 80¼	1540 80¼	—	—	—
Приюта Пуца . . .	16889 —	15826 79	—	—	1062 21	—
	57109 —	57519 01	1540 80¼	—	1130 79¼	—

Слѣдовательно вообще издержано болѣе чѣмъ предпо-
лагаемо: 410 руб. 01 коп.

Dochody.

Wyszczególnienie	Zamierze- nie bu- dżetowe	Dochody rzeczy- wiste	Różnice			
			Więcej		Mniej	
			Ruble i kopiejki			
Ogólne Towarzystwa .	24427 94	29573 91½	5145 97¼	—	—	—
Osady Studzieniec .	9441 43	5969 08	—	—	3472 35	—
Przytułku Puszcza . .	2300 —	1050 76	—	—	1249 24	—
	36169 37	36593 75¼	5145 97¼	—	4721 59	—

Ogółem osiągnięto zatem dochodu więcej niż preliminowa-
no: rs. 424 kop 38½.

Wydatki.

Wyszczególnienie	Zamie- rzenie budżetu	Wydatki rzeczy- wiste	Różnice			
			Więcej		Mniej	
			Ruble i kopiejki			
Ogólne Towarzystwa .	6320 —	6251 41½	—	—	68 58¼	—
Osady Studzieniec .	33900 —	35440 80¼	1540 80¼	—	—	—
Przytułku Puszcza . .	16889 —	15826 79	—	—	1062 21	—
	57109 —	57519 01	1540 80¼	—	1130 79¼	—

Ogółem wydano zatem więcej niż preliminowano: rs. 410
kop. 01.

Сравнивая наконецъ доходъ отчетнаго года съ расходомъ, мы видимъ:

Дохода получено 36593 руб. 75 $\frac{1}{2}$ коп.

Израсходовано 57519 р. 01 к.

Исключивъ изъ этого:

расходы на новыя постр. въ

Студзенцѣ 1033 р. 50 к.

расходы на новыя постр. въ

Пущѣ 9434 р. 83 к. 10468 „ 33 „

которыми то суммами увели-

чена стоимость недвижимос. 47050 „ 68 „

и увеличивъ сумму расхо-

довъ суммою неуплоченныхъ

счетовъ съ 1896 г., которые

относятся къ тому же году 1961 „ 63 „ 49012 „ 31 „

Оказывается что израсходовано болѣе чѣмъ

было дохода на 12418 руб. 55 $\frac{1}{2}$ коп.

Porównywając wreszcie osiągnięty w roku sprawozdawczym dochód z poczynionymi wydatkami, okazuje się:

Dochodu osiągnięto rs. 36593 k. 75 $\frac{1}{2}$

Wydatkowano rs. 57519 k. 01

Potrąciwszy:

wydatki na nowe budow. w Stu-

dzieńcu rs. 1033 k. 50

wydatki na nowe budowle w

w Puszczy rs. 9434 k. 83 „ 10468 „ 33

któremi to sumami powiększono

wartość nieruchomości „ 47050 „ 68

i powiększywszy sumę wydatków

sumą niezapłaconych rachunków

z 1896 r., które odnoszą się do

tegoż roku „ 1961 „ 63 „ 49012 „ 31

Okazuje się, że wydatk. więcej po nad dochód rs. 12418 k. 55 $\frac{1}{2}$,

БАЛАНСЪ ЗАКРЫТІЯ.

АКТИВЫ.

I. Каса въ Правленіи 246 р. 10½ в.

II: Ипотечныя суммы.

на имѣніи Станишевице	6000 р. — к.	
” ” Дзялынь	2000 ” — ”	
” ” Оссувка	1000 ” — ”	
” ” Жероминъ	1000 ” — ”	
” домъ Т. Ф. Пенскихъ № ³⁴ _{1701 г.}	6000 ” — ”	
” ” № 828	1000 ” — ”	
” ” № 2426	1000 ” — ”	18000 ” — ,

III. Суммы обезпеченныя въ финансовыхъ Институтіяхъ.

въ Варшав. Коммерчес. Банкѣ	7000 ” — ”	
” ” ” ”	1000 ” — ”	
” Вар. Общ. Взаимн. Кред. (пай)	50 ” — ”	
” ” ” ”	7671 ” 98 ”	
Въ сберег. Кассѣ въ Госуд. Банкѣ	28 ” 65 ”	15750 ” 63 ”

IV. Процентныя бумаги,

въ Варшавскомъ Коммерческомъ Банкѣ.

5% закладн. листы г. Вар. (по ном. ст.)	10500
4% Ликвидацион. листы Царс. Польск.	5050
4½% земск. закладные листы	20100
4% Государственная рента	500

въ Варшавскомъ Кредитномъ Обществѣ.

5% заклад. листы г. Варш. (по ном. ст.) 17400

въ Государственномъ Банкѣ.

4½% земскіе заклад. листы (по ном. ст.) 500 540 ” 50 ”

V. Движимости въ помѣщ. Правл. Общес.	1245 ” 79 ”
VI. Студзенецкіи издѣлія для продажи	81 ” 12 ”
VII. Ссудная касса изъ сберег. фонда служ.	427 ” 72 ”
VIII. Актива Студзенца (подробности ниже)	116741 ” 51½ ”
IX. ” Пушца ” ”	20457 ” 30 ”
	<u>227000 р. 18 в.</u>

BILANS ZAMKNIĘCIA.

Aktywa.

I. Kasa w Zarządzie rs. 246 k. 10½

II. Sumy hypoteczne.

na dobrach Staniszewice	rs. 6000 k. —	
” ” Działyń	2000 ” —	
” ” Ossówka	1000 ” —	
” ” Żeromin	1000 ” —	
” domu T. F. Peŝkich № ³⁴ _{1701 g.}	6000 ” —	
” ” № 828	1000 ” —	
” ” № 2426	1000 ” —	18000 ” —

III. Sumy lokowane w instytucjach finansowych.

Bank Handlowy w Warszawie	rs. 7000 k. —	
” ” ” ”	1000 ” —	
Tow. Wz. Kred. Warsz. (udział)	50 ” —	
” ” ” ”	7671 ” 98	
Kasa oszczędn. w Ban. Państwa	28 ” 65 ”	15750 ” 63

IV. Papiery procentowe,

lokowane w Banku Handlowym w Warszawie.

5% Listy Zast. m. War. nom. war.	10500 k. —
4% ” Likw. Król. Pols. ”	5050 ” —
4½% ” Zast. Ziemsk. ”	20100 ” —
4% Renta państwowa	500 ” —

lokowane w Towarzystwie Kred. m. Warszawy.

5% Listy Zast. m. War. nom. war. 17400 ” —

lokowane w Banku Państwa.

4½% Listy Zast. Ziemskie nom. war. 500 ” — ” 54050 ” —

V. Ruchomości w lokalu Zarządu w Warsz.	1245 ” 79
VI. Wyroby Studzienieckie do sprzedaży	81 ” 12
VII. Kasa pożycz. z fun. Kasy Oszcz. pracuj.	427 ” 72
VIII. Aktywa Studzienia (szczegóły niżej)	116741 ” 51½
IX. ” Paszczy ” ”	20457 ” 30
	<u>rs. 227000 k. 18</u>

Активы Колоніи Студзенець.

	дня 1 Января 1896 года.	дня 1 Января 1897 года.
I. Строения, земля и лѣсъ	88968 72	90002 22
II. Живой инвентарь	1466 60	1660 —
III. Магазины.		
Амбаръ	1571 55	1133 94
Магазинъ издѣлій	1288 53	1828 30
„ суровыхъ матеріал.	7736 19	7381 95
„ разныхъ предметовъ	1500 01	829 54
Кладовая	720 50	469 22½
Магазинъ кирпича	1723 67	109 80
IV. Сосновые колоды	1305 11	396 06
V. Движимости.		
въ часовнѣ	1888 90	1704 15
мебель и снаряды въ отдѣлахъ одежда, бѣлье, обувь и постель.	4164 07	1190 70
въ инфирмеріи	158 34	3057 75
„ кухни	216 59	217 42
„ прачешной	337 68	207 25
„ бань	25 —	335 85
„ пезарнѣ	27 45	20 —
„ арестахъ	25 75	26 55
„ пожарной командѣ	471 19	77 11
„ общей администраціи	239 75	486 93
„ канцеляріи	691 77	209 85
„ комнатъ для гостей	—	546 60
„ приемной	—	143 17
„ школѣ	302 20	95 70
„ библіотекѣ	283 83	338 20
сельскаго хозяйства	1008 94	283 83
садоводства	133 88	1008 94
хмѣльника	786 34	176 23
въ переплетничьей мастерской	—	371 28
„ столярной мастерской	—	3 50
„ скульптурной	—	264 11
„ волесянчьеи	—	129 88
„ бузничьей	2072 83	200 83
„ плотничьей	—	635 46
„ сапожничьей	—	79 77
„ портняжной	—	87 82
„	—	284 27
транспортъ	119115 39	118938 88½

Aktywa Osady Studzieniec.

	w d. 1 Stycznia 1896 roku.	w d. 1 Stycznia 1897 roku.
I. Grunta, budowle i las	88968 72	90002 22
II. Żywy inwentarz	1466 60	1660 —
III. Magazyny.		
Śpichrz	1571 55	1133 94
Magaz. wyrobów	1288 53	1828 30
„ surow. materiałów	7736 19	7381 95
„ różnych przedmiotów	1500 01	829 54
Spizarnia	720 50	469 22½
Magaz. cegły	1723 67	109 80
IV. Kłose sosnowe	1305 11	396 06
V. Ruchomości.		
w kaplicy	1888 90	1704 15
meble, sprzęty i utensylia w oddzia- łach, odzież, bielizna, obuwie i pościel	4164 07	1190 70
w infirmeryi	158 34	3057 75
„ kuchni	216 59	217 42
„ pralni	337 68	207 25
„ łaźni	25 —	335 85
„ piekarni	27 45	20 —
„ aresztach	25 75	26 55
„ straży ogniowej	471 19	77 11
„ administracyi ogólnej	239 75	486 93
„ kancelaryi	691 77	209 85
„ pokoju gościnnym	—	546 60
„ poczekalni	—	143 17
„ szkole	302 20	95 70
„ bibliotece	283 83	338 20
gospodarstwa rolnego	1008 94	283 83
ogrodnictwa	133 88	1008 94
chmielarstwa	786 34	176 23
introligatorstwa	—	371 28
w warsztacie stolarskim	—	3 50
„ rzeźbiarskim	—	264 11
„ kołodziejskim	—	129 88
„ kowalskim	2072 83	200 83
„ ciesielskim	—	635 46
„ szewckim	—	79 77
„ krawieckim	—	87 82
do przeniesienia	119115 39	284 27

	дня 1 Января 1896 года.	дня 1 Января 1897 года.
транспортъ	119115 39	11593 88½
VI. Материалы въ мастерскихъ.		
въ столярной	175 44	194 46
„ кузнеческой	— —	4 36
„ сапожничьей	— —	24 05
VII. Касса	1073 89	98 67
VIII. Лавочка воспитанниковъ	46 12	45 74
IX. Причитающ. отъ разн. лицъ	942 56	412 02
X. „ отъ воспитанник.	— —	24 33
XI. Подваль въ саду	39 95	— —
Пассива Колоніи Студзенець.	121393 35	116741 51½
I. Поставщикомъ за товаръ и задатки на заказанныя издѣлія	— —	1847 86
II. Депозиты воспитанниковъ	513 70	7 06
III. Каупія доставщиковъ	— —	46 —
	513 70	1894 92

31 Декабря 1896 г.

Пассива.

I. Капиталь на постройку дома г. Варш.	1345 руб. — к.
II. „ помощи для учащихся фам. Вечёрковского	528 „ 65 „
III. Проценты отъ этого капитала	44 „ 96 „
IV. Капиталь воспитанниковъ	7244 „ 87 „
V. „ воспитанницъ	44 „ 14 „
IV. „ сберегательный служащихъ	8043 „ 89½ „
VII. Варшавскій Коммерческій Банкъ	26130 „ 50 „
VIII. Разнымъ въ Варшавѣ	596 „ 66½ „
IX. Пассива въ Студзенець (подробн. ниже).	1894 „ 92 „
X. Оставленные на покрытие неуплоченныхъ счетовъ за 1896 г.	1961 „ 63 „
Итого	47835 руб. 23 к.
XI. Неприкосновенный капиталъ	64846 „ 50 „
XII. Резервный „	15260 „ 50 „
XIII. Общій „	99057 „ 95 „
	227000 руб. 18 к.

	w d. 1 Stycznia 1896 roku.	w d. 1 Stycznia 1897 roku.
z przeniesienia	119115 39	11593 88½
VI. Материалы въ warsztatach.		
w stolarskim	175 44	194 46
„ kowalskim	— —	4 36
„ szewckim	— —	24 05
VII. Kasa	1073 89	98 67
VIII. Sklepik wychowanców	46 12	45 74
IX. Należności u różnych osób	942 56	412 02
X. „ u wychowanców	— —	24 33
XI. Piwnica ogrodowa	39 95	— —
Passywa Osady Studzieniec.	121393 35	116741 51½
I. Dostawcom za towary i zadatki na obstalunk. wyroby	— —	1847 86
II. Depozyta wychowanców	513 70	7 06
III. Kaucya dostawców	— —	46 —
	513 70	1894 92

Dnia 31 Grudnia 1896 r.

Passywa.

I. Kapitał na budowę domu m. Warszawy. rs.	1345 k. —
II. „ pomocy dla uczących się im. Wiczorkowskiego	528 „ 65
III. Procenty od powyższego kapitału	44 „ 96
IV. Kapitał wychowanców	7244 „ 87
V. „ wychowanek	44 „ 14
VI. „ oszczędnościowy pracujących	8043 „ 89½
VII. Bank Handlowy w Warszawie	26130 „ 50
VIII. Różnym w Warszawie	596 „ 66½
IX. Passywa Studzienca (szczegóły niżej)	1894 „ 92
X. Zarezerwowano na pokrycie niezaplaconych rachunków z r. 1896	1961 „ 63
Ogółem . rs.	47835 k. 23
XI. Kapitał wieczysty	64846 „ 50
XII. „ rezerwowy	15260 „ 50
XIII. „ ogólny	99057 „ 95
	rs. 227000 k. 18

Слѣдовательно, ипотечныя суммы, суммы помѣщенныя въ финансовыя институты и процентныя бумаги составляютъ:

наличными въ Правленіи и въ Студзенцѣ	руб.	344	коп.	77 $\frac{1}{2}$
Ипотечныя суммы	"	18000	"	—
Суммы пом. въ финанс. инст.	"	15750	"	63
Процентныя бумаги	"	54050	"	—
Сеудная касса служащихъ	"	427	"	72
	"	88573	"	11 $\frac{1}{2}$
Долги какъ выше	руб.	47835	коп.	23
Резервные	"	1961	"	63
	"	45873	"	60
	"	42699	"	52 $\frac{1}{2}$

Активна пріюта Пуца.

	1 Января 1896 года	1 Января 1897 года
I. Недвижимости и земля	150258	1828944
II. Живой инвентарь	81825	62970
III. Кладовая	12120 $\frac{1}{2}$	5666
IV. Реманентъ корма для инвентаря	—	71—
V. Движимости.		
мебель	26620	26121
картины	—	3719
въ канцеляри	—	2185
въ библиотекѣ	15456 $\frac{1}{2}$	2487
въ школѣ	—	2196
Утварь и снаряды	—	8902
Снаряды и утварь въ кладовой	—	12697
„ въ мастерской	67058	1832
„ въ конюшнѣ	—	26397
„ на дворѣ	—	8639
„ въ саду	—	3418
VI. Одежда, бѣлье, обувь и постель	48162	35321
VII. Матеріалы для руководѣній	4893	2938
VIII. Реманенты.		
хлѣба	—	84
матеріаловъ для освѣщенія	—	423
„ „ отопленія	—	960
„ „ прачешной	—	78
IX. Лавочка для воспитанницъ	17—	18—
X. Авансы надзирательницъ	4370	853
Матеріалы для постройки	101003	—
	1213466	2045730

a więc gotowizna, summy hypoteczne, summy lokowane w instytucjach finansow. i papiery publiczne po potrąceniu długów wynoszą:

gotowizna w Zarządzie i Studzieńcu	rs.	344	k.	77 $\frac{1}{2}$
summy hypoteczne	"	18000	"	—
„ lokowane w instytucjach finansowych.	"	15750	"	63
papiery publiczne	"	54050	"	—
Kasa pożyczkowa pracujących	"	427	"	72
	rs.	88573	k.	12 $\frac{1}{2}$
długi jak wyżej	rs.	47835	k.	23
mniej zarezerwowane	"	1961	"	63
	rs.	45873	"	60
	rs.	42699	k.	52 $\frac{1}{2}$

Aktywa przytułku Puszca.

	w d. 1 Stycznia 1896 roku.	w d. 1 Stycznia 1897 roku.
I. Nieruchomości i grunta	150258	1828944
II. Inwentarz żywy	81825	62970
III. Szpizarnia	12120 $\frac{1}{2}$	5666
VI. Remanent paszy dla inwentarza.	—	71—
V. Ruchomości.		
meble domowe	26620	26121
wizerunki	—	3719
w kancelaryi	—	2185
w bibliotece	15456 $\frac{1}{2}$	2487
w szkole	—	2196
sprzęty i narzędzia różne	—	8902
naczynia i sprzęty szpizarniane	—	12697
narzędzia rzemieślnicze	67058	1832
„ i sprzęty stajenne	—	26397
sprzęty podwórzowe	—	8639
narzędzia ogrodowe	—	3418
VI. Odzież, bielizna, obuwie i pośc.	48162	35321
VII. Матеріалы do robót ręcznych	4893	2938
VIII. Remanenty.		
chleba	—	84
materyałów dla oświetlenia	—	423
„ „ opału	—	960
„ „ pralni	—	78
XI. Sklepik dla wychowanek	17—	18—
X. Zaliczenie przełożonej	4370	853
Матеріалы budowlane	101003	—
	1213466	2045730

Земля и лѣсъ принадлежить Правительству и остаются лишь въ пользованіи Общества.

Активна кол. Студзенець, приюта Пуца и движимостей въ помѣщеніи Правленія выказаны на основаніи прежнихъ балансовъ, не принимая во вниманіе погашенія ихъ, или меньшей ихъ стоимости.

Земледѣльческо-Ремесленная колонія Студзенець.

Статистическія свѣдѣнія о движеніи принимаемыхъ и выпускаемыхъ воспитанниковъ въ колоніи Студзенець въ 1896 г.

Въ концѣ 1895 г. воспитанниковъ было	161
Въ 1896 г. доставлено въ колонію	50
Въ 1896 г. вышло:	
1. Велѣдствіе окончаніи 18 лѣтъ	23
2. Освобождено условно	29
3. Умерло	2
4. Бѣжало	2
5. Возвращено Судебнымъ Властямъ	3

Всего 59

1 Января 1897 г. воспитанниковъ было 152

Въ концѣ 1896 г. воспитанниковъ было:

a) по поведенію въ I классѣ	18
" " " II "	39
" " " III "	50
" " " IV "	45

Всего 152

b) по успѣхамъ въ школѣ въ пригот. отдѣл. 40

" " " I-a " " 27

" " " I-b " " 24

" " " II-a " " 14

" " " II-b " " 12

" " " III " " 10

освобожденныхъ отъ занятій въ школѣ и повторяющихъ курсъ 25

Всего 152

Школа въ Студзенець раздѣлена на шесть отдѣленій, въ которыхъ 2½ часовъ въ день, и ограничивается предѣлами однокласснаго училища.

Воспитанниковъ, принимаемыхъ въ заведеніе, если они уже были въ школѣ, или если знаютъ немножко читать и писать,

Grunta i las stanowią własność rządu i pozostają jedynie w użytkowaniu Towarzystwa

Aktywa Osady Studzieniec, przytułku Puszcza i ruchomości w lokalu Zarządu są wykazane według zasad przyjętych przy poprzednich bilansach, nie uwzględniając żadnej stopy amortyzacyjnej, a temsamem mniejszej ich wartości.

Osada Rolniczo-rzemieślnicza w Studzieńcu.

Wiadomości statystyczne tyczące się ruchu wychowañców osady Studzieniec w 1896 r.

Z końcem 1895 r. było wychowañców	161
W roku 1896 dostawiono do osady	50
W roku 1896 ubyło:	
1. Z powodu ukończenia 18 lat życia	23
2. uwolniono warunkowo	29
3. zmarło	2
4. zbiegło	2
5. zwrócono władzy sądowej	3

Razem 59

Wdniu 1 Stycznia 1897 r. było wychowañców 152

Z końcem 1896 r. było wychowañc. a mianowicie:

a) pod względem sprawowania się w kl. I	18
" " " " II "	39
" " " " III "	50
" " " " IV "	45

Razem 152

b) co do nauki w oddziale wstępnym 40

" " " 1-a 27

" " " 1-b 24

" " " 2-a 14

" " " 2-b 12

" " " 3 10

uwolniono od zajęć szkolnych i powtarzających kurs 25

Razem 152

Szkoła w Studzieńcu składa się z sześciu oddziałów, w których nauka trwa 2½ godzin dziennie i ogranicza się zakresem szkoły elementarnej jednoklasowej.

Chłopcy, przybywający do zakładu, jeżeli poprzednio, chodzili do szkoły, lub uczyli się cokolwiek czytać i pisać, bywają

помѣщаютъ въ соответствующихъ изъ знанію отдѣлахъ, тѣ же, которые ничему не учились, начинаютъ науки при помощи подвижныхъ буквъ и одновременно пишутъ эти буквы на доскахъ.

Изъ этихъ буквъ составляютъ слога, изъ слоговъ слова, а изъ словъ предложенія. Сначала обучаютъ буквамъ самымъ легкимъ для писанія. Слова тоже избираются сначала такія въ составъ которыхъ входятъ два слога, потомъ три и т. д. Вообще въ школьномъ обученіи какъ и въ прежніе годы, такъ и въ отчетномъ году обращали вниманіе на то, чтобы въ каждомъ отдѣленіи начинать отъ самыхъ легкихъ задачъ и постепенно приступать къ болѣе труднымъ. А такъ какъ школа въ Студзенцѣ представлятъ тоже одно изъ многихъ средствъ, служащихъ для перевоспитыванія воспитанниковъ, то для чтенія разсказыванія и списыванія для нихъ избираемы были такія повѣсти и историческіе разказы, изъ которыхъ можно получить нравственную пользу. Воспитанники въ одномъ отдѣленіи состоятъ полъ года. При концѣ полугодія бываютъ экзамены и мальчиковъ достаточно подготовленныхъ, переводятъ въ высшія отдѣленія. Переведенныхъ въ высшія отдѣленія въ концѣ отчетнаго года было 94

Освобожденныхъ отъ школьныхъ занятій, вслѣдствіе окончанія курса наукъ 25
не переведенныхъ по причинѣ болѣзни или вслѣдствіе малыхъ успѣховъ 33

Всего 152

Непереведенныхъ болѣе всѣхъ было въ подготовительномъ отдѣленіи, въ которомъ оставлено 14 воспитанниковъ для повторенія курса, вслѣдствіе ихъ слабого умственного развитія.

Относительно состоятельности связей и родителей	Было 31 Декабря 1895 г.	Въ 1895 г.		Осталось 31 Декабря 1896 г.
		Прибыло	Выбыло	
a). имѣющихъ собственную недвижимость	17	9	7	19
b). имѣющихъ собственную мастерскую	11	3	3	11
c). имѣющихъ собственные капиталы	6	1	3	4
d). содержащихся заработкомъ	127	37	46	118
Всего	161	50	59	152

umieszczeni w oddziałach odpowiadających ich przygotowaniu, którzy zaś nic nie umieją, rozpoczynają naukę od poznawania metodą głosową i za pomocą alfabetu ruchomego głosek i jednoczesnego pisania ich na tabliczkach.

Z głosek układają zgłoski, ze zgłosek wyrazy, a z wyrazów zdania. Naukę liter rozpoczynają od najłatwiejszych do pisania. Podobnie dla układania wyrazów wybierają się dla nich takie, w składowe części których wchodzi naprzód dwie głoski, następnie trzy i t. d. W ogóle w nauce szkolnej, jak lat poprzednich, tak i w roku sprawozdawczym zwracano pilną uwagę na to, aby w każdym oddziale poczynając od zadań najłatwiejszych, powoli i stopniowo przystępowano do trudniejszych. A ponieważ szkoła w Studziencu jest jednym z pomiędzy wielu innych środków, zmierzających do umoralnienia wychowanców, przeto wybierano dla nich do czytania, opowiadania i treściwego opisywania takie powiastki i ustępy z historyi, z których można było wyciągnąć naukę moralną. Wychowawcy w jednym oddziale przebywają pół roku. Przy końcu półrocza odbywają się egzamina i chłopcy, przygotowani dostatecznie, promowanymi bywają do oddziałów wyższych. Promowanych do wyższych oddziałów przy końcu roku sprawozdawczego było 94

uwolnionych od zajęć szkolnych, po ukończeniu przepisanego kursu nauki 25
nie promowanych z powodu choroby lub braku zdolności 33

Razem 152

Z pomiędzy niepromowanych najwięcej było w oddziale przygotowawczym, w którym pozostawiono dla powtórzenia przepisanego kursu nauki 14 wychowanców z powodu bardzo słabego ich rozwinięcia.

Co do zamożności rodziców i własnej:	D. 31 grudnia 1895 r. było wychowanców	W r. 1896		D. 31 grudnia 1896 r. było wychowanców
		Przybyło	Ubyło	
a) mający własność nieruchomą	17	9	7	19
b) „ warsztaty	11	3	3	11
c) „ kapitały	6	1	3	4
d) utrzymujących się z pracy rąk	127	37	46	118
Razem	161	50	59	152

е). относительно занятій:	столярей	19
„	„ рѣзчиковъ	5
„	„ колесниковъ	12
„	„ кузнецовъ	23
„	„ портныхъ	17
„	„ сапожниковъ	11
„	„ плотниковъ	11
„	„ садовниковъ	19
„	„ об. сельскому хозяйству	35
	<u>Всего</u>	<u>152</u>

d). Относительно размѣщенія въ отдѣленіяхъ

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
17	17	17	16	18	16	17	17	17

Изъ 52 воспитанниковъ освобожденныхъ (условно и по достижении 18 лѣтъ) въ 1896 году во время поступленія въ колонію было:

Умѣющихъ читать на обоихъ языкахъ	10
Вовсе неграмотныхъ	31
Умѣющихъ читать по польски	14
Знающихъ буквы	7
<u>Всего</u>	<u>52</u>

Тѣ же самые воспитанники во время освобожденія числились въ отдѣленіяхъ школы:

въ пригготовительномъ	1
1-a	3
1-b	11
2-a	8
2-b	7
3	22
<u>Всего ,</u>	<u>52</u>

Относительно поведенія: въ I классѣ	—
„ II „	2
„ III „	16
„ IV „	34
<u>Всего</u>	<u>52</u>

е) Co do zajęć	stolarzy	19
„	„ rzeźbiarzy	5
„	„ kołodziei	12
„	„ kowali	23
„	„ krawców	17
„	„ szewców	11
„	„ cieśli	11
„	„ ogrodników	19
„	„ rolników	35
	<u>Razem</u>	<u>152</u>

d) Pod względem rozmieszczenia w oddziałach

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
17	17	17	16	18	16	17	17	17

Z wychowанців 52, którzy opuścili (warunkowo i obowiązково) osadę w 1896 roku, w chwili przybycia do niej.

Umiało czytać w obu językach	10
nie umiało	21
umiało czytać tylko po polsku	14
znało litery	7
<u>Razem</u>	<u>52</u>

Ci sami wychowанцы w chwili opuszczenia Osady znajdowali się w oddziałach szkoły

wstępnym	1
1-a	3
1-b	11
2-a	8
2-b	7
3	22
<u>Razem</u>	<u>52</u>

Pod względem sprawowawania się w klasie

I	—
II	2
III	16
IV	34
<u>Razem</u>	<u>52</u>

Воспитанники эти помѣщены:

у столяра	2
„ рѣзчика	1
„ точильщика	1
„ колесника	2
„ плотника	—
„ пекаря	3
„ кузнеца	3
„ сапожника	3
„ портнаго	4
„ садовника	1
„ переплетчика	1
при сельскомъ хозяйствѣ	9
возвращено родителямъ	22

Всего 52

Со времени открытія колоніи было воспи-

танниковъ	940
31 Декабря 1896 г. было ихъ	152

и такъ вышло изъ колоніи 788

въ томъ числѣ:

Освобождено по истеченіи срока приговора	444
„ послѣ окончанія 18 лѣтъ	98
„ условно	177
Возвращено Судебнымъ властямъ	24
Бѣжало	8
Умерло	37

Всего 788

Отчисливъ отъ общаго числа воспитанниковъ тѣхъ, кото-
рые умерли, возвращены Судебнымъ Властямъ, или бѣжали,
останется 719 изъ которыхъ:

отдано родителямъ	207
Отдано для дальнѣйшаго обученія:	
къ столяру	68
„ колеснику	43
„ кузнецу и слесарю	41
„ портному	36
„ сапожнику	48
„ точильщику	7
„ пекарю	12

Wychowанcy ci umieszczeni zostali w sposбб następnjacy:

jako Stolarze	2
rzeźbiarze	1
tokarze	1
kołodzieje	2
cieśle	—
piekarze	3
kowale	3
szewcy	3
krawcy	4
ogrodnicy	1
introligatorzy	1
przy gospodarstwie	9
oddano rodzicom	22

Razem 52

Od założenia Osady było wychowанcбб 940

Dnia 31 grudnia 1896 r. znajdowało się 152

Uбыло więc z osady 788

Z tej liczby:

Uwolniono po odbyciu terminu oznaczonego	
wyrokiem	444
Uwolniono po ukończeniu 18 lat życia	98
„ warunkowo	177
Zwrócono władzy sądowej	24
Zbiegło	8
Umarło	37

Razem 788

Odrąciwszy od ogólnej liczby wychowанcбб tych, którzy
zmarli, zostali zwrócenі władzy sądowej lub zbiegli, pozostanie
719 z których

Oddano rodzicom	207
Umieszczone na dalszą naukę rzemiosł:	
Stolarskiego	68
kołodziejskiego	43
kowalskiego i	
ślusarskiego	41
krawieckiego	36
szewckiego	47
tokarskiego	7
piekarskiego	12

„ плотнику	3
„ рѣзчику	5
„ переплетчику	3
„ пчеловодству	1
„ фельдшеру	2
отдано въ учительскую семинарію	1
къ садовнику	40
„ сельскому хозяйству	202

Всего 719

Возвращено Властямъ:

вслѣдствіе несовершеннолѣтняго возраста	2
„ приговора менѣе чѣмъ на два года	2
вслѣдствіе совершенной деморализаціи	16
„ неизлѣчимой болѣзни	4

Всего 24

Смертельные случаи были вслѣдствіе слѣдующихъ болѣзней:

вслѣдствіе оспы было случаевъ	1
„ дифтерита „ „	1
„ гніенія костей	1
„ чахотки „ „	9
„ кроваваго поноса „ „	2
„ болѣзни сердца „ „	2
„ килы „ „	1
„ нефрита „ „	2
„ воспаления кишекъ	4
„ эпилепсіи „ „	1
„ хроническаго воспаления легкихъ	2
„ скарлатины съ дифтеритомъ	1
„ общаго истощенія организма было случаевъ	5
„ нарывовъ на кишкахъ было случ.	1
„ апоплексіи „ „	1
„ тифа „ „	2
кромѣ того случайный пришибъ деревомъ	1

Всего 37

ciesielskiego	3
rzeźbiarskiego	5
introligatorskiego	3
oddano do pszczolnictwa	1
„ „ felczera	2
oddano do seminarjum naucz.	1
„ „ ogrodnictwa	40
„ „ gospodarstwa	202
Razem	719

Przyczyny zwrotu władzy:

z powodu nieodpowiedniego wieku	2
„ skazania na termin mniejszy niż 2 lata	2
„ zupełnego zdemoralizowania	16
„ nieuleczalnej choroby.	4
Razem	24

Wypadki śmierci zostały spowodowane przez następujące choroby:

Ospa spowodowała wypadków	1
Dyfteryt spowodował „	1
Pruchnienie kości „	1
Suchoty „	9
Krwawa dyzenterya „	2
Wady serca „	2
Ruptura „	1
Zapalenie nerek „	2
„ kiszek „	4
Epilepsya „	1
Chroniczne zapal. płuc „	2
Szkarlatyna z dyfteryt. „	1
Ogólne wyniszczenie organizmu.	5
Owrzodzenie kiszek „	1
Atak apoplektyczny „	1
Tyfus „	2
Prócz tego wypadkowe przygniecenie drzewem	1
Razem	37

Относительно времени, каков воспитанники должны пробыть
въ колоніи до окончанія 18 лѣтъ.

На сколько лѣтъ приговорены	31 Декабря 1895 г. было воспитанни- ковъ	въ 1896 г.		31 Декабря 1896 г. было воспитанни- ковъ
		при- было	убы- ло	
приговоренные на 2 года	17	3	6	14
" " 2 1/4 "	6	3	5	4
" " 2 1/2 "	3	4	4	3
" " 2 3/4 "	3	3	—	6
" " 3 "	27	5	7	25
" " 3 1/4 "	8	5	1	12
" " 3 1/2 "	3	2	1	4
" " 3 3/4 "	6	3	4	5
" " 4 "	16	3	5	14
" " 4 1/4 "	2	4	2	4
" " 4 1/2 "	6	4	4	6
" " 4 3/4 "	7	4	3	8
" " 5 "	7	1	4	4
" " 5 1/4 "	8	2	—	10
" " 5 1/2 "	5	—	2	3
" " 5 3/4 "	6	3	2	7
" " 6 "	12	—	2	10
" " 6 1/4 "	1	—	1	—
" " 6 1/2 "	5	1	2	4
" " 6 3/4 "	4	—	1	3
" " 7 "	7	—	2	5
" " 7 1/4 "	—	—	—	—
" " 7 1/2 "	1	—	1	—
" " 7 3/4 "	1	—	—	1
" " 8 "	—	—	—	—
	161	50	59	152

Въ теченіи 1896 г. принято и доставлено 50 воспитанни-
ковъ, а такъ какъ 31 Декабря 1895 г. осталось 161 воспитанни-
ковъ, а убыло 59, то 31 Декабря 1896 г. осталось 152.

Co do czasu jaki mają przebyć w Osadzie licząc do ukończenia
18 lat wieku.

Na ile lat skazani	D. 31 grudnia 1895 r. było wychowań- ców.	W ciągu r. 1896		D. 31 grudnia 1896 r. było wychowań- ców.
		Przybyło	Ubyło	
Skazani na lat 2	17	3	6	14
" " 2 1/4 "	6	3	5	4
" " 2 1/2 "	3	4	4	3
" " 2 3/4 "	3	3	—	6
" " 3 "	27	5	7	25
" " 3 1/4 "	8	5	1	12
" " 3 1/2 "	3	2	1	4
" " 3 3/4 "	6	3	4	5
" " 4 "	16	3	5	14
" " 4 1/4 "	2	4	2	4
" " 4 1/2 "	6	4	4	6
" " 4 3/4 "	7	4	3	8
" " 5 "	7	1	4	4
" " 5 1/4 "	8	2	—	10
" " 5 1/2 "	5	—	2	3
" " 5 3/4 "	6	3	2	7
" " 6 "	12	—	2	10
" " 6 1/4 "	1	—	1	—
" " 6 1/2 "	5	1	2	4
" " 6 3/4 "	4	—	1	3
" " 7 "	7	—	2	5
" " 7 1/4 "	—	—	—	—
" " 7 1/2 "	1	—	1	—
" " 7 3/4 "	1	—	—	1
" " 8 "	—	—	—	—
	161	50	59	152

W ciągu roku 1896 przyjęto i dostawiono 50 wychowańców,
ponieważ zaś dnia 31 grudnia 1895 r. pozostało 161 wychowań-
ców ubyło zaś 59 przeto dnia 31 grudnia 1896 r. pozostało 152.

въ этомъ приговоренныхъ	31 Декабря 1896 г. было воспитанни- ковъ	Въ 1896 году		31 Декабря 1896 г. было воспитанни- ковъ
		прибыло	убыло	
По Высочайшему повѣленію	8	2	2	8
Окружнымъ Судомъ	11	—	2	9
Съѣздомъ Мирowychъ Судей	23	3	5	21
Мировыми Судьями	68	27	32	63
Гминными Судьями	51	18	18	51
Всего	161	50	59	152
Относительно семейныхъ обстоятельствъ				
Имѣющихъ обоихъ родителей	87	18	28	77
„ только отца	15	8	7	16
„ только мать	23	14	16	21
„ опекуновъ	14	5	3	16
Незаконнорожденныхъ	19	5	5	19
Подкидышей	3	—	—	3
Всего	161	50	59	152
Относительно вѣроисповѣданія				
Римско-Католическаго	150	48	57	141
Евангелическаго	4	1	—	5
Моисееваго закона	7	1	2	6
Итого	161	50	59	152
Относительно происхожденія:				
Городскаго	78	26	27	77
Сельскаго	83	24	32	75
Итого	161	50	59	152
Относительно способа доставленія:				
Стараніемъ Общества	139	48	57	130
„ родителей	—	1	—	1
Этапнымъ порядкомъ	22	1	2	21
Итого	161	50	59	152

Z tej liczby są skazani	D. 31 grudnia 1895 r. było wychow- wanychъ	W roku 1896		D. 31 grudnia 1896 r. było wychow- wanychъ
		Przybyło	Ubyło	
Na mocy Najwyższego Rozkazu	8	2	2	8
Przez Sąd okręgowy	11	—	2	9
Zjazd Sędziów Pokoju	23	3	5	21
Sędziów Pokoju	68	27	32	63
Sądy gminne.	51	18	18	51
Razem	161	50	59	152
Pod względem familijnym.				
Mających oboje rodziców	87	18	28	77
„ tylko ojca	15	8	7	16
„ „ matkę	23	14	16	21
Sierot pozostających na opiece	14	5	3	16
Dzieci nieprawych	19	5	5	19
Podrzutków	3	—	—	3
Razem	161	50	59	152
Co do wyznania.				
Rzymsko-katolickiego	150	48	57	141
Ewangelickiego	4	1	—	5
Mojeszowego	7	1	2	6
Razem	161	50	59	152
Co do pochodzenia.				
Miejskiego	78	26	27	77
Wiejskiego	83	24	32	75
Razem	161	50	59	
Dostawieni byli.				
Staraniem Towarzystwa	139	48	57	
Przez rodziców	—	1	—	
Transportem.	22	1	2	
Razem	161	50	59	152

въ этомъ приговоренныхъ	31 Декабря 1895 г. было воспитани- ковъ	въ 1896 г.		31 Декабря 1896 г. было воспитани- ковъ
		прибыло	убыло	
Относительно занятій, до посту- пленія въ колонію занималось				
Ремесломъ	33	6	6	33
Поденнымъ заработк. въ городѣ	10	8	11	7
Поденнымъ заработк. въ деревнѣ	2	1	2	1
Домашними занятіями у родите- лей или опекуновъ	41	10	22	29
Службою у постороннихъ лицъ	59	14	6	67
Бродяжничест. или воровствомъ	16	11	12	15
Итого	161	50	59	152
Относительно образованія				
При поступленіи въ колонію умѣли читать по русски и по- польски	5	12	11	6
Только по польски	46	2	17	31
Знали буквы	4	10	8	6
Ничего не знали	106	26	23	109
Итого	161	50	59	152
Относительно совершеннаго преступленія				
За кражу	150	48	55	143
За поджогъ	9	2	3	8
За убійство	2	—	1	1
Итого	161	50	59	152

Среднее населеніе колоніи 150—160

Относительно возраста

отъ 10 — 11 лѣтъ	—
„ 11 — 12 „	1
„ 12 — 13 „	7
„ 13 — 14 „	19
„ 14 — 15 „	31
„ 15 — 16 „	39
„ 16 — 17 „	34
„ 17 — 18 „	21
Всего	152

Z tej liczby są skazani	D. 31 grudnia 1895 г. было wychо- ванцевъ	W roku 1896		D. 31 grudnia 1895 г. было wychо- ванцевъ
		Przybyło	Ubyło	
Przed przybyciem do Osady zajmowali się.				
Rzemiosłem	33	6	6	33
Wyrobkiem w mieście	10	8	11	7
„ na wsi	2	1	2	1
Posługą u rodziców lub opiek.	41	10	22	29
Służbą u obcych	59	14	6	67
Włóczegostwem lub kradzieżą.	16	11	12	15
Razem	161	50	59	152
Pod względem wykształcenia umysłowego.				
Przy wejściu do Osady umiało czytać i pisać po rusku i polsku	5	12	11	6
Umiało czytać tylko po polsku	46	2	17	31
Znało litery	4	10	8	6
Nic nie umiało	106	26	23	109
Razem	161	50	59	152
Za jakie przekroczenia przy- stani do Osady?				
Za kradzież	150	48	55	143
„ podpalenie	9	2	3	8
„ zabójstwo	2	—	1	1
Razem	161	50	59	152

Przeciętna ludność Osady 150—160.

Co do wieku. Od lat 10 — 11	—
„ 11 — 12 „	1
„ 12 — 13 „	7
„ 13 — 14 „	19
„ 14 — 15 „	31
„ 15 — 16 „	39
„ 16 — 17 „	34
„ 17 — 18 „	21
Razem	152

Исчисленіе наказаній наложенныхъ въ 1896 г.

Наказаніе	Классъ	Выговоръ	Ограниченіе сношеній съ родств. живыхъ наградъ	Ограниченіе денежнхъ наградъ	Длиніе марокъ отлучія	Карцеръ	Временное изследованіе въ нижшй классъ	Деградаціи	Розги	Волкъ въ классъ	Волкъ въ колоніи	
1 Безпорядокъ	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	5	
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
2 Употребленіе бранныхъ словъ и проклятій	1	2	—	—	—	—	—	—	—	4	11	
	2	1	—	—	—	—	—	—	—	4		
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	4		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4		
3 Сварливость, влостъ и драки съ товарищами	1	1	—	—	—	—	—	—	—	5	19	
	2	—	1	—	—	—	—	—	—	3		
	3	—	1	—	—	—	—	—	—	9		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	2		
4 Ложь, плутовство, ослушаніе и дерзость	1	3	—	—	—	—	—	—	—	8	33	
	2	—	2	—	—	—	—	—	—	13		
	3	—	2	—	—	—	—	—	—	9		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4		
5 Безпокойство, шалость побужденіе ко злу	1	2	—	—	—	—	—	—	—	4	18	
	2	1	—	—	—	—	—	—	—	7		
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	7		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4		
6 Лѣность, или упрямство, при назначеніи работъ, лѣность въ школѣ, или залѣ	1	4	—	—	—	—	—	—	—	17	64	
	2	2	3	—	—	—	—	—	—	24		
	3	—	2	—	—	—	—	—	—	17		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	6		
7 Упорное нарушеніе регламента	1	3	—	—	—	—	—	—	—	8	31	
	2	1	—	—	—	—	—	—	—	14		
	3	—	4	—	—	—	—	—	—	9		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8 Куреніе и приобрѣтеніе табаку и приобрѣтеніе снарядовъ для огня	1	1	—	—	—	—	—	—	—	16	122	
	2	—	6	—	—	—	—	—	—	49		
	3	—	3	—	—	—	—	—	—	46		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	11		
9 Воровство съѣстнаго	1	2	—	—	—	—	—	—	—	15	80	
	2	2	—	—	—	—	—	—	—	25		
	3	—	1	—	—	—	—	—	—	31		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	9		
10 Воровство по другимъ причинамъ	1	1	—	—	—	—	—	—	—	7	27	
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	10		
	3	1	—	—	—	—	—	—	—	7		
	4	—	2	—	—	—	—	—	—	3		
11 Побѣги или затѣянїе ихъ	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24	
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	4		
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	8		
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	5		
Всего	—	28	29	20	112	29	149	21	23	23	435	435

Wykaz kar wymierzonych w 1896 r.

Przewinienie	Klasa	Nagana	Ograniczenie stosunków z rodzicami	Ograniczenie nagrod pieniężnych	Ograniczenie żywności	Odfjęcie marki odznaczenia	Zamknięcie w celi	Degradacja czasowa do niższej klasy	Degradacja stanowcza do niższej klasy	Chłosta	Razem w klasie	Razem w Osadzie
1 Nieporządek	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
2 Użycie nieprzyzwoitych wyrazów i przekleństwa	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3	11
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
3 Kłótniwość, złośliwość, obelgi czynne i bójki z kolegami	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	5	19
	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
4 Kłamstwo, szacherki, nieposłuszeństwo, hardość i zuchwalstwo	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	8	34
	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	13	
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
5 Niespokojność swawola, namowa do złych postępów	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	4	18
	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6 Leniwość lub upór przy wyznaczeniu do robót, leniwość w szkole lub sali	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	17	64
	2	2	3	—	—	—	—	—	—	—	24	
	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	17	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
7 Uporczywe wyłamywanie się z pod obowiązującego regulaminu	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	8	31
	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	9	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 Palenie i posiadanie tytoniu, oraz posiadanie przyrządów do rozniecania ognia	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	16	122
	2	—	6	—	—	—	—	—	—	—	49	
	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	46	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
9 Kradzież pochodząca z łakomstwa	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	15	80
	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	25	
	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	31	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
10 Kradzież pochodząca z innych pobudek	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	27
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
11 Ucieczka lub jej usiłowanie	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
Razem	—	28	29	20	112	29	149	21	23	23	435	435

Исчисленіе наградъ присужденныхъ въ 1896 г.

КЛАССЪ	Награда въ книгахъ и иныхъ вещахъ	Доволено принять посѣщеніе родителей и родственниковъ	Денежныя награды за работы		Марки отличія	Переведено въ высшій классъ	Дать отпускъ на праздники	Назначено старшимъ братьямъ	Освобождено условно
			руб.	коп.					
I	2	11	60	22	192	49	—	—	—
II	4	47	187	46	289	50	—	—	—
III	9	82	478	71	554	102	—	—	—
IV	10	35	525	52	291	—	25	—	29
Всего	25	175	1251	91	1326	201	25	—	29

Въ отчетномъ 1896 г. неназанныхъ было 83.

1 разъ наказанныхъ	31
2 „ „	29
3 „ „	21
4 „ „	16
5 „ „	12
6 „ „	6
7 „ „	3
8 „ „	2
9 „ „	2
10 „ „	3
11 „ „	1
12 „ „	2
Всего	434

Wykaz nagród udzielonych w 1896 r.

Nr. porządkowy	KLASSA	Dar z książek i innych rzeczy	Dozwolono odwiedzenie przez rodziców	Nagrody pieniężne za pracę		Udzielono marek odznaczenia	Promowano do klas wyższych	Dano urlop na święta	Minowano starszym bratem	Uwolniono warunkowo
				rs.	kop.					
I	2	11	60	22	192	49	—	—	—	
II	4	47	187	46	289	50	—	—	—	
III	9	82	478	71	554	102	—	—	—	
IV	10	35	525	52	291	—	25	—	29	
Razem	25	175	1251	91	1326	201	25	—	29	

W roku sprawozdawczym 1896 nieuległo karze 83.

1 raz karanych.	31
2 „ „	29
3 „ „	21
4 „ „	16
5 „ „	12
6 „ „	6
7 „ „	3
8 „ „	2
9 „ „	2
10 „ „	3
11 „ „	1
12 „ „	2
Razem	434

Kasa wychowawców Osady w 1896 roku.

	P R Z Y C H Ó D					R O Z C H Ó D										
	I	II	III	IV	Razem	Przebiegano z zarobków wychowawców za zrobione przez nich szkody	Wychowawcy klasy III i IV byli na niebyłe przez młoty	Odesłano do kasy oszczędności	Nagrody nadzwyczajne	Razem						
Wpłynęło do kasy na gród pieniężnych dla wychowawców																
R u b l e i k o p i e j k i																
kwartał I	15	50	55	02	129	78	116	69	316	99						
" II	16	26	37	50	118	22	127	66	299	64						
" III	15	71	44	80	124	48	143	93	328	92						
" IV	12	75	50	14	106	23	137	24	306	36						
Razem	60	222	187	46	478	71	525	52	1251	191						
						64	79	310	22	876	90	—	—	—	1251	91

Касса воспитанников Колонии въ 1896 г.

	P R I X O Д Ъ					P A C X O Д Ъ										
	I	II	III	IV	Всего	Окуплено изъ заработковъ воспитанниковъ за счетъ пенсий или убытковъ	Посланы въ кл. нарасковъ на работу	Осталано въ сберкассы или кассу	Особенныя награды	Всего						
Въ кассу поступило денежныхъ наградъ для воспитанниковъ																
въ I четверть	15	50	55	02	129	78	116	69	316	99						
" II "	16	26	37	50	118	22	127	66	299	64						
" III "	15	71	44	80	124	48	143	93	328	92						
" IV "	12	75	50	14	106	23	137	24	306	36						
Всего	60	222	187	46	478	71	525	52	1251	191						
						64	79	310	22	876	90	—	—	—	1251	91

Лавка для воспитанниковъ.

Капиталь	45 руб. 74 коп.
Годовой оборотъ	
Въ теченіи года за марки воспитанниковъ по- лучено	310 „ 22 „
изъ этой суммъ:	
a) Уплачено 52 воспитанникамъ, причитаю- щіяся имъ деньги	46 „ 31 „
b) Уплачено за плоды, ветчину и т. п. про- дукты приобретенные воспитанникъ.	34 „ 65 „
Вообще уплачено	80 „ 96 „
Реманентъ товаромъ съ 1895 г.	46 „ 12 „
Въ отчетномъ году куплено товара за . . .	229 „ 26 „
Всего товара было за	275 „ 38 „
Продано товара за	227 „ 87 „
Реманентъ лавки 1 Января 1897 г.	47 „ 51 „
Отнявъ изъ этого постоянный капиталъ 45 руб. 74 коп., останет- ся чистаго дохода въ отчетномъ году 1 руб. 77 коп.	

Исчисленіе болѣзней и число больныхъ воспитанниковъ, лечи-
вшихся въ инfirmеріи Студзенецкаго заведенія въ 1896 г.

	Число больныхъ	Дней
Острый ревматизмъ суставовъ	2	34
Воспаленіе легкихъ, плевры и чахотка	5	171
Бронхитъ	4	13
Гриппъ (инфлюэнца)	12	50
Ларингитъ	6	22
Конъюнктивитъ	12	100
Кератитъ	2	36
Диспепсія	66	139
Тонзиллитъ	4	29
Чирія	12	69
Нарывы	11	40
Раны	17	58
Ушибы	15	90
Ожоги	4	13
Нефритъ	3	19
Альвеолярный періоститъ	4	9
Гонитъ	1	82
Подъ наблюдениемъ	50	98
Итого	230	1072

Умерли два воспитанника на чахотку.

Sklepik wychowawców.

Fundusz stały.	45 rs. 74 k.
Обротъ roczny	
Otrzymano w ciągu roku за марки wychowawców	310 „ 22 „
z tej sumy	
a) Wyplacono 52 wychowawcom gotówką ich należność	46 „ 31 „
b) Zaplacono за owoce wędliny i t. p. produkty nabyte przez wychowawców	34 „ 65 „
Ogółem wydano	80 rs. 96 k.
Remanent w towarze z 1895 roku	46 „ 12 „
W roku sprawozdawczym zakupiono towarów за	229 „ 26 „
Ogółem było towaru	275 „ 38 „
Wyprzedano towaru за	227 „ 87 „
Remanent sklepiku z d. 1 stycznia 1897 roku	47 „ 51 „

Od tej sumy po potrąceniu funduszu stałego 45 rs. 74 kop.
pozostanie 1 rs. 77 kop. jako czysty zysk за rok sprawozdawczy.

Wykaz chorób i chorych wychowawców, przebywających w infir-
merji Zakładu Studzienieckiego w 1896 roku.

	Площъ cho- рых	Дни
Reumatyzm ostry stawowy.	2	34
Zapalenie płuc, opłucnej i gruźlica	5	171
„ oskrzeli	4	13
Grypa (influenza)	12	50
Zapalenie gardła	6	22
„ spojówki (conjunctivitis)	12	100
„ rogówki (heratitis)	2	36
Niestrawność (gastritis)	66	139
Zapalenie gruczołów	4	29
Wrzodziauki.	12	69
Owrzodzenia	11	40
Rany	17	58
Stłuczenia.	15	90
Oparzenia.	4	13
Zapalenie nerek (morb. Brighti)	3	19
„ okostnej	4	9
„ stawu kolanowego	1	82
Na obserwacyi	50	98
Razem	230	1072

Zmarło dwóch wychowawców chorujących на gruźlicę.

Т А

дней проведенных въ Инfirmеріи

Т А

dni pobytu w Infirmaryi chorych

Въ мѣсяцѣ W miesiącu	Дня — Dnia										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Январь—Styczniu	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4
Февраль—Lutym.	3	4	4	2	2	2	2	4	4	4	4
Мартъ—Marcu	4	5	5	4	5	6	5	5	5	6	5
Апрѣль—Kwietniu	2	2	2	2	2	2	5	3	2	3	4
Маѣ—Maju.	1	3	3	3	3	3	3	3	5	3	4
Іюнь—Czerwcu	4	2	2	1	1	1	2	—	—	1	1
Іюль—Lipcu	1	2	3	4	4	3	2	1	2	2	2
Августъ—Sierpniu	3	2	3	3	3	4	4	4	3	4	4
Сентябрь—Wrześniu	3	2	3	4	4	4	3	3	2	2	2
Октябрь—Październiku	1	2	3	4	3	2	3	3	3	4	1
Ноябрь—Listopadzie	—	1	2	2	4	2	2	2	3	4	3
Декабрь—Grudniu	3	3	2	2	4	4	3	3	4	4	3

Б Е Л Ь

больными воспитанниками въ 1896 г.

B E L A

wychowañców w roku 1896.

Д н я — D n i a																															ВСЕГО RAZEM
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31												
4	4	4	4	4	4	5	5	5	3	5	3	5	3	3	3	3	4	4	4	114											
3	3	3	4	4	4	5	5	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	—	—	103											
6	5	5	6	4	4	5	4	5	5	5	2	2	2	3	2	2	3	3	4	132											
1	2	3	5	3	4	5	2	3	4	5	2	3	2	3	3	3	2	1	—	85											
2	3	2	2	2	—	—	1	3	2	2	1	—	1	1	5	2	4	2	2	71											
2	2	—	1	3	2	3	3	2	—	—	1	4	4	4	2	3	—	—	—	51											
2	3	4	3	3	2	3	2	1	4	4	4	5	3	2	2	3	4	4	4	88											
2	3	3	4	4	3	4	4	2	2	3	3	3	4	2	2	3	3	2	2	95											
2	5	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	—	1	2	2	3	3	2	—	85											
1	1	1	1	2	3	2	3	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	—	—	60											
4	5	5	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	5	3	3	3	2	3	—	99											
4	3	2	2	4	3	3	3	3	3	3	3	—	2	—	2	3	4	2	3	87											

Итого
Razem

1061

III. Исправительный приютъ для дѣвочекъ Пуца.

Въ отчетномъ году приютъ состоялъ подъ наблюдениемъ пенечательницы Маріи Гурской и непосредственнымъ руководствомъ смотрительницы Маріи Косминской.

Къ 17 воспитанницамъ, оставшимся 31 Декабря 1895 г. прибыло еще 5, выбыло 10, 31 Декабря осталось 12.

Этихъ воспитаницъ можно подраздѣлить:

Относительно времени, которое онѣ должны пробыть въ приютѣ до достиженія 18 лѣтъ.

	31 Декабря 1895г. было воспитаницъ.	въ 1896 г.		31 Декабря 1896 г. было воспитаницъ.
		при- было	убы- ло	
лѣтъ 8 ¹ / ₂	—	1	—	1
„ 7 ¹ / ₂	1	—	—	1
„ 7 ³ / ₄	2	—	—	2
„ 6 ¹ / ₂	1	—	1	—
„ 6 ³ / ₄	1	—	—	1
„ 6	1	1	—	2
„ 5 ³ / ₄	2	1	2	1
„ 5 ¹ / ₄	1	—	—	1
„ 4 ³ / ₄	3	—	3	—
„ 4 ¹ / ₄	1	—	1	—
„ 4	2	2	1	3
„ 3 ³ / ₄	1	—	1	—
„ 3 ¹ / ₂	1	—	1	—
Итого . . .	17	5	10	12

III. Przytułek poprawczy dla dziewcząt Puszcza.

W roku sprawozdawczym przytułek znajdował się pod opieką Kuratorki Maryi Górskiej i bezpośredniem kierunkiem przełożonej Maryi Kościńskiej.

Do 17 wychowanek, pozostałych 31 Grudnia 1895r. przybyło 5, ubyło 10, d. 31 Grudnia 1896 r. pozostało 12.

Wychowanki te podzielić można:

Co do czasu, jaki mają przebyć w przytułku, licząc do ukończenia 18 lat wieku.

	D. 31 grudnia 1895 r. było wychowanek.	W ciągu r. 1896		D. 31 grudnia 1896 r. było wychowanek.
		Przybyło	Ubyło	
lat 8 ¹ / ₂	—	1	—	1
„ 7 ¹ / ₂	1	—	—	1
„ 7 ³ / ₄	2	—	—	2
„ 6 ¹ / ₂	1	—	1	—
„ 6 ³ / ₄	1	—	—	1
„ 6	1	1	—	2
„ 5 ³ / ₄	2	1	2	1
„ 5 ¹ / ₄	1	—	—	1
„ 4 ³ / ₄	3	—	3	—
„ 4 ¹ / ₄	1	—	1	—
„ 4	2	2	1	3
„ 3 ³ / ₄	1	—	1	—
„ 3 ¹ / ₂	1	—	1	—
Razem . .	17	5	10	12

въ этомъ приговоренныхъ	31 Декабря 1895 г. было воспитанницъ	Въ 1896 году		31 Декабря 1896 г. было воспитанницъ
		прибыло	убыло	
За какое преступленіе				
За умышленное убійство . . .	1	—	1	—
За поджогъ	1	—	—	3
За кражу	15	3	9	9
Итого	17	5	10	12
Относительно судебной власти				
По Высочайшему повѣленію . . .	1	2	—	3
Вслѣдствіе помилованія	1	—	1	—
Мировыми Сѣздами	2	—	1	1
Мировыми Судьями	8	2	5	5
Гминными Судьями	5	1	3	3
Всего	17	5	10	12
Относительно семейныхъ обстоятельствъ				
Имѣющихъ обоихъ родителей . . .	9	2	6	5
„ только мать	3	1	2	2
„ только отца	2	—	—	2
Сиротъ	1	—	—	1
Незаконнорожденныхъ	2	2	2	2
Всего	17	5	10	12
Относительно вѣроисповѣданія				
Римско-Католическаго	15	4	9	10
Евангелическаго	1	1	—	2
Моисеева закона	1	—	1	—
Итого	17	5	10	12
Относительно происхожденія :				
Городскаго	11	—	7	4
Сельскаго	6	5	3	8
Итого	17	5	10	12

Z tej liczby są skazane	D. 31 grudnia 1895 r. było wychodo- wanek	W roku 1896		D. 31 grudnia 1896 r. było wychodo- wanek
		Przybyło	Ubyło	
Co do przestępstwa:				
Za umyślne zabójstwo	1	—	1	—
„ podpalenie	1	2	—	3
Za kradzież	15	3	9	9
Razem	17	5	10	12
Co do władzy sądowej:				
Na mocy Najwyższego Rozkazu W skutek ułaskawienia	1	2	—	3
Zjazd Sędziów Pokoju	1	—	1	—
Sędziów Pokoju	2	—	1	1
Sądy gminne	8	2	5	5
	5	1	3	3
Razem	17	5	10	12
Co do stosunków rodzinnych				
Mających oboje rodziców	9	2	6	5
„ tylko matkę	3	1	2	2
„ „ ojca	2	—	—	2
Sierot	1	—	—	1
Dzieci nieprawych	2	2	2	2
Razem	17	5	10	12
Co do wyznania.				
Rzymsko-katolickiego	15	4	9	10
Ewangelickiego	1	1	—	2
Mojżeszowego	1	—	1	—
Razem	17	5	10	12
Co do pochodzenia.				
Miejskiego	11	—	7	4
Wiejskiego	6	5	3	8
Razem	17	5	10	12

въ этомъ приговоренныхъ	31 Декабря 1895 г. было воспитаницъ	въ 1896 г.		31 Декабря 1896 г. было воспитаницъ
		прибыло	убыло	
Относительно способа доставленія:				
Стараніемъ Общества	17	5	10	12
Итого	17	5	10	12
Относительно занятій, до поступленія въ приютъ				
Поденнымъ заработк. въ городѣ	—	—	—	—
Поденнымъ заработк. въ деревнѣ	2	—	1	1
Домашними занятіями у родителей или опекуновъ	7	3	4	6
Службою у постороннихъ лицъ	7	2	5	4
Ниществомъ	1	—	—	1
Итого	17	5	10	12
Относительно образованія до поступленія въ приютъ				
Умѣли читать по русски и по польски	2	—	2	—
Только по польски	3	—	2	1
Знали буквы	2	1	—	3
Ничего не знали	10	4	6	8
Итого	17	5	10	12

Воспитаницы приюта можна подраздѣлить:

- Относительно возраста: 1 — 10 лѣтъ; 2 — 12 лѣтъ; 2 — 13 лѣтъ; 5 — 14 лѣтъ; 2 — 15 лѣтъ, итого 12
- Относительно поведенія: въ I классѣ 4; въ II кл. 3; въ III кл. 2; въ IV кл. 3, итого 12.
- Относительно занятій въ приютѣ: всѣ воспитаницы готовились въ сельскія хозяйки и служанки. Такимъ образомъ обучались: варенію пицци, печенію хлѣба, стиркою бѣлья, за-

Z tej liczby są skazane	D. 31 grudnia 1895 r. było wychow- wanek	W roku 1896		D. 31 grudnia 1896 r. było wychow- wanek
		Przybyło	Ubyło	
Co do sposobu dostawienia:				
Staraniem Zarządu Towarzystwa	17	5	10	12
Разем	17	5	10	12
Co do zajęć przed przybyciem do przytułku				
Wyrobkiem w mieście	—	—	—	—
” na wsi	2	—	1	1
Posługą u rodziców lub opiek.	7	3	4	6
Służbą u obcych	7	2	3	4
Zebranią	1	—	—	1
Разем	17	5	10	12
Co do wykształcenia szkolnego przy wejściu do przytułku				
Przy wejściu do Osady umiało czytać i pisać po rusku i polsku	2	—	2	—
Umiało czytać tylko po polsku	3	—	2	1
Znało litery	2	1	—	3
Nic nie umiało	10	4	6	8
Разем	17	5	10	12

Pozostające w zakładzie podzielić można:

- Co do wieku: 10-ioletnia — 1; 12-stoletnie — 2; 13-stoletnie — 2; 14-stoletnich — 5; 15-stoletnie — 2; razem 12.
- Co do sprawowania się: w klasie I — 4; w kl. II — 3; w kl. III — 2; w kl. IV — 3; razem 12.
- Co do zajęć: wszystkie przygotowywano na gospodynie wiejskie i służące. Były więc zajęte: gotowaniem, pieczeniem chleba, praniem, utrzymywaniem porządku w mieszkaniu,

нимались тоже уборкою б-квартиры и прислуживаніемъ, уходомъ за скотомъ, домашними птицами, огородными и полевыми работами, починкою бѣлья, штопаніемъ чулокъ, мѣтели, шили шляпы и т. п.

- d) По успѣхамъ въ школахъ: въ высшемъ отдѣленіи 4, въ низшемъ 8. Школа по программѣ однокласнаго начальнаго училища, дѣлится на три годичныхъ отдѣленія, науки ведетъ учительница, назначенная съ согласія учебнаго округа. Учебныя успѣхи показываютъ слѣдующія цифры:

	при поступленіи въ пріютъ	въ концѣ 1896 г.
Ничего не знало	18	4
Знало буквы	3	3
Знало читать и писать на обоихъ языкахъ и считать до 1000	1	15

Полученные относительно поведенія воспитанницъ и ихъ успѣха въ практическихъ занятіяхъ результаты проявляются въ слѣдующихъ данныхъ: При средней численности 13 воспитанницъ общее число наказаній было 75, а именно: за беспорядокъ 19, за неприличныя слова 6, за ссоры и брань 2, ложь, дерзость и ослушаніе 10, за побужденіе ко злу 1, упрямство и лѣность 9, нарушеніе правилъ регламента 11. Воровство съѣстнаго приключилось 15 разъ а по другимъ побужденіямъ только 2 раза. Побѣга не было. Не подвергалась наказанію одна ново прибывшая воспитанница. 6 въ V-омъ классѣ. Одинъ разъ наказано было 6, 2 раза — 5, 4 раза — 1, 5 разъ — 5, 8 разъ 1, десять разъ — 2.

За хорошее поведеніе и трудолюбіе назначались воспитанницамъ, опредѣленные инсрукцією награды а именно: 10 разъ посѣщеніе родителей, 43 раза право переписки съ семействомъ, 16 разъ прибавка къ нормальной продовольственной порціи; денежныхъ наградъ выдано на сумму 66 рублей 88 коп., изъ коихъ воспитанницы издержали въ пріютѣ 22 руб: 39 коп.; 9 ти воспитанницамъ назначено садить для воздѣлки; 22 награды выдано въ мелкихъ подаркахъ, признано 105 марокъ отличія, 9 переводовъ въ высшіе по поведенію классы, 10 разъ похвалу въ присутствіи всего заведенія; итого, кромѣ денежныхъ 224 награды. Санитарное состояніе воспитанницъ было въ отчетномъ году вполне удовлетворительно. Кромѣ легкихъ расстройствъ пище-

услугою, догляданіемъ инвентаря, дробу, огородничествомъ, работами въ полѣ, напратою бѣлизны, роботою поńczoch, значеніемъ, шциемъ капелузы и т. п.

- d) Co до постѣпу въ науцѣ школьной: въ oddziale wyższym 4, w niższym 8. Program szkoły elementarnej jednoklasowej dzieli się na trzy roczne oddziały, prowadzone przez nauczycielkę, zatwierdzoną przez władzę edukacyjną. Postępowanie w nauce okazuje się z następującego zestawienia cyfr.

	przy wejściu do Osady	w końcu r. 1896
Nic nie umiało	18	4
Znało litery	3	3
Umiało czytać i pisać w obu językach i rachować do 1000	1	15

Rezultaty osiągnięte pod względem sprawowania się wychowanek oraz ich dostępowanie w zajęciach fachowych oświecają się następującymi danymi:

Przy przeciętnej ludności 13 wychowanek, wymierzono 75 kar dyscyplinarnych a mianowicie za nieporządek 19, za używanie nieprzyzwoitych wyrazów 6, za kłótnie i obelgi 2, kłamstwo 2, zachwalstwo i nieposłuszeństwo 10, za namawianie do złego 1, upór i lenistwo 9, wyłamywanie się z pod regulaminu 11. Kradzież spowodowana łakomstwem przytrafiła się 15 razy a z innych pobudek tylko 2 razy. Usiłowania ucieczki nie było.

Nie uległa karze jedna nowo przybyła wychowanka oraz 6 w V-tej klasie. Karanych 1 raz było 6, 2 razy — 5, 4 razy — 1, 5 razy — 5, 8 razy — 1, 10 razy — 2. Za dobre sprawowanie i pracowitość udzielano wychowankom przepisane regulaminem nagrody, a mianowicie: 10 razy odwiedzenie rodziców, 43 razy prawo korespondowania z rodziną, 16 razy dodatek do zwykłego pożywienia, w nagrodach pieniężnych wychowanki otrzymały rs. 66 kop. 88, z których w Przytułku wydały rs. 22 kop. 39, pozostała zaś summa w ilości rs. 44 kop. 49 złożono dla nich w kasie oszczędności. Ogródek do uprawy dano 9-ciu wychowankom, drobne podarunki rozdano 22 razy, przytem udzielono 105 marek odznaczenia, 9 promocyj do wyższej pod względem sprawowania się klasy, 10 razy pochwałę w obec całego zakładu; ogółem oprócz pieniężnych — 224 nagrody.

варенія не было никакихъ другихъ болѣзней. Врачебное попеченіе производилось Докторомъ Бялобржескимъ изъ Студзенца.

Хотя самую главную цѣль и задачу пріюта составляетъ нравственное исправленіе воспитанницъ, однакожь воспитатели не упускаютъ изъ виду и Физическаго ихъ развитія. Каждые два мѣсяца дѣлаются подробныя наблюденія касательно роста и вѣса воспитанницъ.

Воспитанницы, согласно правиламъ инструкціи, бѣли заняты постоянно и полезно. Содержали заведеніе и хозяйственныя службы въ образцовой чистотѣ, стирали бѣлье свое и служащихъ въ пріютѣ лицъ, варили щицу для всего населенія пріюта, чинили свое бѣлье и одежду. Кромѣ того обрабатывали огородъ на пространствахъ 1 морга 11 прентовъ и поле на пространствахъ 13 морговъ, 169 прентовъ; воспитали: 8 телятъ, 3 изъ Студенца, 35 поросятъ и свиной, 125 штукъ домашней птицы и ухаживали за 8 коровами, отъ которыхъ получено 2069 гарнцевъ молока, сдѣлано 120½ фунт: коровьяго масла и 429 фунтовъ сыру. Отъ продажи телятъ получено 27 руи: 70 коп, отъ свиной — 93 рубля отъ домашней птицы 61 руб: 17 коп. Кромѣ того воспитанницы сшили новыхъ: 50 рубахъ, 34 ишонницъ, 25 простынь, 30 платьевъ, 44 передниковъ, 21 наволочевъ 59 утирокъ, 27 утиральниковъ, 9 занавѣсокъ и связали 16 паръ чулокъ, причемъ онѣ заработали 16руб: 88 коп:

31 декабря 1896 г. живой инвентарь состоялъ изъ 2 лошадей, 2 жеребцевъ, 9 коровъ, 3 телокъ, 5 телятъ, 10 свиной, 68 штукъ домашней птицы и 2 паръ голу бей.

Воспитанницы пребыли въ пріютѣ 4582 институтскихъ дней. Содержаніе ихъ было согласно съ инструкціею. Одежда, бѣлье, обувь и постель употреблялись до послѣднихъ предѣловъ возможности

Средняя стоимость дневной продовольственной порціи составляла 8,12 коп. Почти все нужное для пріюта присылали изъ магазина въ Студенцѣ.

Stan sanitarny wychowanek był w roku sprawozdawczym zupełnie zadawalniający. Oprócz lekkich zaburzeń w trawieniu nie ulegały one żadnym innym chorobom. Opiekę lekarską sprawował doktor Białobrzeski ze Studzienca. Jakkolwiek głównem zadaniem przytułku jest umoralnienie wychowanek, nie spuszcza się jednak z oka i fizycznego ich rozwoju. Co dwa miesiące prowadzone są ściśle obserwacye co do wzrostu i wagi wychowanek.

Wychowanki, zgodnie z przepisem instrukcyi, były ciągle użytecznie i systematycznie zajęte. Utrzymywały one zakład i zabudowania gospodarkie we wzorowej czystości, opierały bieliznę swoją i urzędujących w zakładzie, gotowały strawę dla całej ludności przytułku, szyły i naprawiały swoją odzież i bieliznę. Oprócz tego uprawiały ogród na przestrzeni 1 morgi 11 prętów, oraz pole na przestrzeni 13 mórg 169 prętów; wychodowały: 8 cieląt, 3 ze Studzienca, 35 sztuk trzody chlewnej, 125 sztuk drobiu; obsługiwały 8 krów, z których otrzymano 2069 garncy mleka, wyrobiono 120½ funtów masła, 429 funtów sera. Ze sprzedaży cieląt otrzymano rs. 27 kop. 70, za trzodę chlewną (oprócz 14 szt. zabitych) wzięto rs. 93. Dochód z kurnika (drób i jaja) wynosił rs. 61 kop. 17.

Nadto wychowanki uszyły nowych koszul 50, spódnic 34, prześcieradeł 25, sukien 30, fartuchów 44, poszewek 21, ścierek 59, ręczników 27, zasłonek do okna 9, oraz zrobiły 16 par pończoch za co, po potrąceniu wydatku na nici, haftki, igły, guziki i t. d. policzono im zarobku rs. 16 kop. 88.

Dnia 31 Grudnia 1896 roku inwentarz żywy składał się z 2 koni, 2 źrebaków, 9 krów, 3 jałówek, 5 cieląt, 10 sztuk trzody chlewnej, 68 sztuk drobiu, 2 par gołębi. Wychowanki przebyły w zakładzie 4582 dni instytutowych. Utrzymanie ich było zgodne z regulaminem. Odzież, bielizna, obuwie i pościel używane były do ostatecznych granic możliwości. Koszt przeciętny porcyi całodzienniej żywności wynosił 8,12 kop. Potrzeby zakładu zaopatrywał w znacznej części magazyn Studzieniecki.

Касса воспитаніи въ 1896 г.

Классы	P R Z Y C H Ó D					R O Z C H Ó D														
	K L A S S A					Razem	Z ofiar i innych źródeł	Wogóle	Potracono z pieniędzy wychowанек на straty		Razem wydatковано									
	II	III	IV	V	Razem				Wych. kl. II, III, IV i V, wydały na rzeczy pożyт.	Odesłano do kassy										
Классы I	—	71	3	60	14	90	6	80	26	01	—	—	6	75	19	26	26	01		
" II	—	93	4	75	6	21	6	96	18	85	—	—	9	57	9	28	18	85		
" III	2	32	4	78	3	—	1	—	11	10	2	60	13	70	10	95	13	70		
" IV	1	92	1	63	6	21	1	16	10	92	—	—	3	42	7	50	10	92		
	5	88	14	76	30	32	15	92	66	88	2	60	69	48	—	—	22	49	69	48

Въ кассу поступило денежных наградъ воспитанницамъ	P R Z Y C H Ó D					R O Z C H Ó D														
	K L A S S A					Итого	Изъ пожертвованій и иныхъ средствъ	Всего	Скинуто за убытки причиненныя воспитанницами		Воспитанн. II, III и IV кл. израсход. на предметы	Отослано въ сберегательную кассу	Всего израсходов.							
	II	III	IV	V	Razem				—	—										
Кл. I исправленн.	—	71	3	60	14	90	6	80	26	01	—	—	6	75	19	26	26	01		
" II	—	93	4	75	6	21	6	96	18	85	—	—	9	57	9	28	18	85		
" III	2	32	4	78	3	00	1	00	11	10	2	60	13	70	10	95	13	70		
" IV	1	92	1	63	6	21	1	16	10	92	—	—	3	42	7	50	10	92		
Всего	5	88	14	76	30	32	15	92	66	88	2	60	69	48	—	—	22	49	69	48

Лавка воспитаницъ.

Капиталъ	17 руб. 00 коп.
Годовой оборотъ	
Реманентъ товаромъ съ 1895 г.	12 „ 01 „
Прибыло товара въ 1896 году за	20 „ 94 „
Всего товара было за	32 „ 95 „
Продано товара за	28 „ 33 „
Реманентъ на 1897 г.	4 „ 62 „
Наличными	13 „ 38 „
Итого .	18 рублей

Sklepik wychowanic.

Fundusz stały.	17 rs. 00 k.
Obrót roczny	
Remanent w towarze z 1895 roku.	12 „ 01 „
Przybyło towaru w r. 1896 za	20 „ 94 „
Ogółem było towaru za	32 „ 95 „
Wyprzedano towaru za	28 „ 33 „
Remanent na 1897 r.	4 „ 62 „
W gotówce	13 „ 38 „
Razem .	18 rs. — k.

ОТЧЕТЪ РЕВИЗИОННОЙ КОММИСИИ ДЛІ ПОВѢРКИ СЧЕТОВЪ ПРАВЛЕНІЯ
ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНИЙ ЗА 1896 Г.

Ниже подписавшіеся Члены Ревизионной Коммисіи назначенные для повѣрки счетовъ Общества за 1896 г., собравшіеся сегодняшняго числа въ канцеляріи Правленія, свѣрили контрольные книги за 1896 г. и найдя таковыя въ порядкѣ и согласныя съ документами, причислились за разсмотрѣніе годичнаго баланса, находящагося на 154 и 155 стр. главной книги и указывающаго 31 Декабря 1896 г. общую сумму активовъ 227000 руб. 18 коп.

Разсмотрѣвъ всѣ подробности вышеозначенной суммы, члены коммисіи нашли, что таковыя со стоить какъ выше по балансу.

I. Касса въ Правленіи		246 10 ¹ / ₂
II. Неприкосновенные капиталы:		
Наличностью на ипотекахъ руб.	18,000	
въ счетъ Варш. Коммер. б-ка „	7,000	
процентными бумагами . . . „	<u>33,846 50</u>	64,846 50
III Резервные капиталы:		
въ счетъ Варш. Комм. б-ка руб.	1,000	
въ Общ. взаимнаго кредита „	50	
процентными бумагами . . . „	<u>12,358 80</u>	13,408 50
IV. Изъ капитала собраннаго на постройку дом. г. Варшавы въ Студзенцѣ:		
въ процентныхъ бумагахъ руб.		1,345
V. Слѣдуемаго по счету Правленія:		
изъ сберегательнаго фонда служащихъ		<u>55 80¹/₂</u>

79,901 91

SPRAWOZDANIE KOMISYI REWIZYJNEJ RACHUNKÓW TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH I PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH за r. 1896

Ниже подписани Члѣнковые Комисіи Ревизионной делегировани до sprawdzenia rachunków Towarzystwa за rok 1896 zebrawszy się w dniu dzisiejszym w biurze Zarządu, sprawdzili księgi rachunkowe за r. 1896 i znalazłszy takowe prawidłowo prowadzone i zgodne z dowodami, przystąpili do rozpatrzenia i sprawdzenia bilansu rocznego, który w księdze głównej на str. 154 i 155 zestawiony, wykazuje w dniu 11 Grudnia 1896 r. sumę aktywów rs. 227.000 kop. 18.

Po rozpatrzeniu szczegółów, składających powyższą sumę, delegowani znaleźli, że takowe składają się według bilansu:

I. Kasa w Zarządzie		246 10 ¹ / ₂
II. Kapitały wieczyste		
w gotowiznie на hypotekach Rs. 18,000 k. —		
w rach. Banku Handlowego		
w Warszawie „	7,000 „ —	
w papierach procentowych . . . „	<u>39,846 „ 50</u>	64,864 50
III. Kapitały rezerwowe:		
w rachunkach Banku Handlowego		
w Warszawie „	1000 „ —	
w Tow. Wzajemnego Kredytu. „	50 „ —	
w papierach procentowych . . . „	<u>12,358 „ 50</u>	13,408 50
IV. Kapitał zebrany на budowę w Stndzieńcu domku imienia m. Warszawy:		
w papierach procentowych		1,345 —
V. Należne Towarzystwu z kapitału oszczędnościowego pracujących		
		<u>55 80¹/₂</u>
Do przeniesienia		79,901 91

Транспортъ . . .	Руб.	79,901	к.	91
VI. Активы Студзенца	"	116,741	"	51½
VII. . . Пуши	"	20,457	"	30
VIII. Движимости въ канцел. Правл. . .	"	1,245	"	79
IX. Студзен. издѣлія для продажи . . .	"	81	"	12
		<u>218,427</u>		<u>63½</u>

X. Суммы, состоящія подъ завѣдываніемъ Общества.

a) капиталъ сберегательнаго фонда служащихъ, помѣщен- ный въ Общ. Взаим. Кред. г. Варшавы	Руб.	7,671	к.	98
въ ссудн. Студзен. кассѣ	"	427	"	72
		<u>8,099</u>		<u>70</u>
къ возврату Общ. кассъ выше	55	"	80½	Руб. 8,043 к. 89½
b) капиталъ изъ отк. пок. Ве- чорковскаго на пособія для учащихся: въ процентныхъ бумагахъ	Руб.	500	к.	—
въ сберегательной кассѣ Государствен. Банка	28	"	65	" 528 " 65
		<u>Итого . . .</u>		<u>" 227,000 " 18</u>

На имущество Общества составляющемъ общую сумму 218,427 руб. 63½ коп. годовой балансъ обозначаетъ слѣдующія долги:

I. Въ счетахъ Правленія:

1. фондъ воспитанниковъ и воспитанницъ	Руб.	7,289	к.	01
2. долгъ Варш. Коммер. Банку по кредиту открытому подъ залогъ проц. бумагъ	"	18,130	"	50
3. долгъ основнымъ капиталамъ помѣщен- нымъ на текущемъ счету въ Варшав. Коммерч. Банкѣ	"	7,000	"	—
4. долгъ резервнымъ капиталамъ тоже помѣщеннымъ въ Варшавскомъ Коммер- ческомъ Банкѣ	"	1,000	"	—
		<u>Транспортъ . . .</u>		<u>" 33,419 " 51</u>

Z przeniesienia	Rs.	79,901	k.	91
VI. Aktywa Studzienca	"	116,741	"	51½
VII. . . Puszczy	"	20,457	"	30
VIII. Ruchomości w lokalu Zarządu . . .	"	1,245	"	79
IV. Wyroby Studzien. od sprzedaży . . .	"	81	"	12½
		<u>218,427</u>		<u>" 63½</u>

X Sumy, zostające pod zawiadywaniem Towarzystwa:

a) капиталъ осzczędnościowy пра- цующихъ, ulokowany w War- szawskim Tow. Wzajemnego Kredytu	Rs.	7,671	k.	98
w kasie pożycz. Studzien.	"	427	"	72
		<u>8,099</u>		<u>" 70</u>
Do zwrotu Tow. jak wyżej	55	"	80½	Rs. 8,043 k. 89½
b) капиталъ z zapisu ś. p. Wie- czorkowskiego na wsparcia dla uczącej się młodzieży: w papierach procentowych	"	500	"	—
w kasie oszczędności Ban- ku Państwa	28	"	65	" 528 " 65
		<u>Razem . . .</u>		<u>" 227,000 " 18</u>

Na majątku Towarzystwa obliczonym na sumę ogólną rs. 218,427 kop. 63½, bilans roczny wykazuje obciążenia nastę- pujące:

I. W rachunkach Zarządu:

1) капиталъ wychowанців i wychowanek	Rs.	7,289	k.	01
2) долгъ Bankowi Handlowemu z „kredytu otwartego“ pod zastaw papierów publicz.	"	18,130	"	50
3) долгъ капиталомъ wieczystымъ, помещен- нымъ на бѣжущемъ rachunku w Banku Han- dlowym w Warszawie	"	7,000	"	—
4) долгъ капиталомъ резервовымъ, również помещеннымъ w Banku Handlowym w Warszawie	"	1,000	"	—
		<u>Do przeniesienia . . .</u>		<u>" 33,419 " 51</u>

Транспортъ . . . Руб. 33,419 к. 51	
5) проценты отъ капитала пок. Вечер- ковскаго „ 44 „ 96	
6) долгъ разнымъ лицамъ „ 596 „ 66½	
II. По счетамъ Студзенецкой колоніи	
долгъ разнымъ лицамъ „ 1,894 „ 92	
„ 35,956 „ 05¼	

Ревизионная комиссия предполагаетъ, чтобы въ текущемъ году исключить изъ книгъ тѣ бухгалтерійныя статьи, которыя помѣщены въ книгахъ по причинѣ суммы 8000 руб. выказанной то какъ долгъ Общества Коммерческому Банку, то какъ активъ Общества въ томъ же Банкѣ.

Все доказательства, такъ на депозита помѣщенные въ финансовыхъ учрежденіяхъ, какъ и подробныя инвентарныя описи имущества Общества, были представлены членамъ Комисіи, которые сравнивали ихъ съ цифрами баланса, никакихъ расхоловъ не предвидѣнныхъ смѣтою и не оправданныхъ счетами нѣтъ и посему члены Комисіи предлагаютъ признать счетъ Правленія Общества за 1896 г. оправданнымъ.

Варшава 3/15 Октября 1897 г.

подписали: *Б. Гантке*
В. Андрышевичъ
В. Гарчинскій

Членъ Правленія *И. Домашевскій*

Z przeniesienia . . . Rs. 33,419 k 51	
5) procenty z kapitału im. ś. p. Wieczor- kowskiego „ 44 „ 96	
6) należne różnym osobom „ 596 „ 66½	
II. W rachunkach Osady Studzieniec	
należne różnym osobom „ 1,894 „ 92	
„ 35,956 „ 05¼	

Komisya rewizyjna proponuje, żeby w ciągu roku bieżącego usunąć z ksiąg te buchalteryjne pozycye, które istnieją w księgach ex ze sumy rs. 8,000 wykazanej raz, jako dług Towarzystwa Bankowi Handlowemu, a drugi, raz jako aktywum, Towarzystwa w tymże Banku.

Wszelkie dowody, tak dowody na złożone depozyta w instytucjach finansowych, jak również inwentarze szczegółowe majątku Towarzystwa, delegowani mieli sobie przedstawione, z cyframi wykazanemi w bilansie porównywali i znaleźli zgodnemi, wydatków nie objętych budżetem i nie usprawiedliwionych rachunkami nie spostrzega się i na tej zasadzie delegowani wnoszą, ażeby Zarząd z rachunków za r. 1896 pokwitować.

Warszawa, dnia 3/15 października 1897 roku.

podpisano: *B. Hantke*
W. Andrychewicz
W. Garczyński

Członek Zarządu *J. Domaszewski*.

ОТЧЕТЪ ЗАСѢДАНІЯ съ 13/25 Октября 1895 г.

Присутствующіе: *Бернардъ Гантке*
Владиславъ Андрышевичъ
Янъ Домашевскій
Валентій Микляшевскій

Открывая засѣданіе проф. Микляшевскій изъявилъ свою благодарность всѣмъ присутствующимъ за прибытіе на засѣданіе.

Далѣ проф. Микляшевскій объяснилъ, что на засѣданіе ревизионной комисіи 3/15 Октября с. г. не могъ прибыть, такъ какъ извѣщеніе о семъ засѣданіи получилъ лишь 4/16 Октября, далѣ, что въ составленіи бухгалтеріаго отчета не принималъ участія и можетъ лишь выразить о немъ свое общее мнѣніе.

Въ бухгалтеріагомъ отчетѣ за 1896 г. проф. Микляшевскій нашель слѣдующія неточности, которыя просилъ исправить:

- 1) Помѣщено по сторонѣ „Пассивовъ“ Общества сумму 348 р. 16¹/₂ коп. задержанную Маковскому, а не переписано таковою передъ 31 Декабря пр. г. на пополненіе ущербовъ въ магазинѣ.
- 2) Не помѣщены по активной сторонѣ баланса:
 - a) причитающаяся сумма отъ б. магазиніера Маковского по квитанціи его.
 - b) 10% съ судебныхъ наказаній гор. Варшавы за Ноябрь 1896 г. (391 руб.) которыя поступили лишь 9 Января с. г.
 - c) ликвидація починаку бѣлья за 1895 г., которую упустили лишь въ 1897 г.
 - d) 10% съ судебныхъ наказаній въ Царствѣ Польскомъ за 1892, 3, 4, 5 и 6 г. вообще 9031 руб. 40 коп. изъ которыхъ 6500 руб. поступило въ кассу Правленія лишь въ Мартѣ с. г.
 - e) 1834 руб. 28 коп. причитающіеся отъ бывшаго директора Коковского за убытки въ магазинахъ. Убытки эти пореписано на издержки Общества въ 1896 году.

SPRAWOZDANIE posiedzenia dnia 25 października 1897 r.

Obeeni: *Bernard Hanke*
Władysław Andrychewicz
Jan Domaszewski
Walenty Miklaszewski.

Zagajając posiedzenie prof. Miklaszewski, podziękował wszystkim obecnym za łaskawe stawienie się na posiedzenie:

W dalszym ciągu prof. Miklaszewski objaśnił, że na posiedzenie komisji rewizyjnej dnia 15 października r. b. stawić się nie mógł, gdyż zaproszenie na takowe otrzymał dopiero dn. 16 października r. b., dalej, że w układaniu sprawozdania buchalteryjnego udziału nie brał i dziś może wyrazić swój ogólny pogląd na takowe.

W sprawozdaniu buchalteryjnem za r. 1896 prof. Miklaszewski znalazł następujące niedokładności, które poprawić poprosił:

1) Zawieszono po stronie „pasywów“ Towarzystwa sumę zatrzymaną Makowskiemu rs. 348 kop. 16¹/₂, a nie odpisano do dnia 31 grudnia r. z. takowej na pokrycie strat magazynowych.

2) Nieumieszczono po stronie czynnej bilansu ostatecznego:

- a) należności od b. magazyniera Makowskiego podług kwitu.
- b) 10% z kar m. Warszawy za listopad 1896 roku rs. 391, które wpłynęły dopiero dn. 9 stycznia r. b.
- c) likwidacya za reperacyę bielizny za rok 1895 wpłynęła dopiero w roku 1897.
- d) 10% z kar Królestwa za r. 1892, 3, 4, 5 i 6, ogółem rs. 9,031 kop. 40, z których rs. 6,500 wpłynęło dopiero w marcu r. b.
- e) rs. 1,834 kop. 28 należne od byłego dyrektora Kokowskiego za defekty w magazynach. Powyższe defekty odpisano na wydatki Towarzystwa z 1896 r.

Въ отчетъ за 1896 г. показано, что осталось неуплоченныхъ счетовъ на 1961 руб. 63 коп., на что проф. Микляшевскій возражалъ, что неуплоченные счета, оставались всегда съ году на годъ и никогда въ отчетъ не помѣщались.

Далѣе проф. Микляшевскій указалъ что въ отчетъ не помѣщена выдѣлка кирпича; и что доходъ изъ мастерскихъ выказанъ иначе въ балансѣ Студзенецкой колоніи, а иначе въ отчетъ Правленія.

Проф. Микляшевскій объяснилъ тоже, что неправильно въ издержкахъ 1896 г. помѣщены убытки въ магазинахъ, такъ какъ не было на то постановленія прежняго Правленія.

подписали: *Б. Гантке*

Вл. Андрышевичъ

Хотя дѣйствіе, къ которому была уполномочена ревизіонная Коммисія, было 3/15 Октября с. г. окончено и теперь объясненіе отдѣльныхъ статей баланса принадлежитъ Правленію, однако члены делегации считаютъ своею обязанностью обратить вниманіе Комитета на 2 главныя статьи, о коихъ упомянуто въ протоколѣ, а именно: на издержки за 1886 г. въ общей суммѣ 1961 руб. 63 коп., уплоченныя въ 1897 г. и на доходы прежнихъ лѣтъ, которые поступили лишь въ 1897 г.

Введеніе первой изъ этихъ статей въ балансъ оправдывается существованіемъ въ 1896 г. долговъ на такую же сумму, хотя долги эти могли относиться не только къ 1896 г. и неправильно могутъ обременять только этотъ годъ.

Введеніе въ балансъ второй статьи не можетъ быть оправдано потому, что дѣйствительно доходы причитающіеся въ большей части изъ причитающихся взносовъ и платы отъ Правленія поступили въ 1897 г. слѣдовательно послѣ заключенія счетовъ отчетнаго года, хотя онѣ относятся къ прежнимъ лѣтамъ, и несомнѣнно Общество обязано ими трудамъ и стараніямъ прежняго Правленія. Замѣчаніе объ этихъ доходахъ слѣ-

Wobec zaznaczenia w sprawozdaniu za r. 1896, że z tegoż roku pozostało niezapłaconych rachunków na rs. 1,961 kop. 63 prof. Miklaszewski objaśnił, że niezapłacone rachunki pozostawały zawsze z roku na rok i nigdy w sprawozdaniu wykazywanymi nie były.

Dalej prof. Miklaszewski zaznaczył, że wyrób cegły nie zamieszczony w sprawozdaniu i że dochód z warsztatów figuruje inny w bilansie przysłanym przez Osadę Studzieniec, aniżeli wykonane w sprawozdaniu Zarządu.

Prof. Miklaszewski objaśnił, że mylnie wykazano w wydatkach straty na magazynach w r. 1896, gdyż nie było decyzji dawnego Zarządu co do opisanja takowych.

podpisano: *B. Hanke*

Wł. Andrychewicz.

Jakkolwiek bądź czynność, do jakiej była upoważnioną Komisya Rewizyjna, została w dniu 3[15] października r. z. ukończoną i obecnie wyjaśnienie oddzielnych pozycji bilansu należy do Zarządu, Członkowie delegowani uważają sobie za obowiązek zwrócić uwagę komitetu na 2 główne pozycje, a jakich w powyższym protokole jest mowa, a mianowicie: na wydatki płacone za rok sprawozdawczy w r. 1897 w sumie rs. 1,061 kop. 63 i na dochody, jakie z lat poprzednich wpłynęły dopiero w r. 1897.

Wprowadzenie pierwszej z tych pozycji do bilansu usprawiedliwia się istnieniem w r. 1896 zobowiązań na taką sumę, jakkolwiek bądź zobowiązania te mogły się nie odnosić tylko do roku 1896 i niesłusznie mogą ten tylko rok obciążać.

Wprowadzenie do bilansu pozycji drugiej nie dałoby się usprawiedliwić ze względu na to, że faktycznie wpływy dotyczące w znacznej części zaległych składek i opłat od rządu nastąpiły w r. 1897, a więc już po zamknięciu roku sprawozdawczego, jakkolwiek odnosiły się one do lat poprzednich i niewątpliwie zawdzięczyć je należy pełnej zasług pracy i staraniom poprzedniego Zarządu. Wzmianka zrobiona

ланное въ концѣ баланса, теперешнимъ Правленіемъ — уменьшаетъ значеніе недочета, выказаннаго въ общей суммѣ 12,418 р. 55 $\frac{1}{2}$ коп. и разъясняетъ дѣйствительное положеніе дѣлъ. Было бы желательно, чтобы тамъ были помѣщены подробныя суммы.

Варшава 16/28 Ноября 1897 г.

подписали: *Вл. Андришевичъ*

Б. Гантке.

w końcu bilansu co do tych wpływów przez Zarząd obecny, zmniejsza znaczenie niedoboru wykazanego w sumie rs. 12.418 kop. 55 $\frac{1}{2}$ i wyjaśnia istotne położenie.

Pożądanem by było, ażeby w niej zamieszczono szczegółowe sumy.

Warszawa, dnia 16/28 listopada 1897 r.

podpisano: *Wł. Andrychewicz,*

B. Hanke.

**Списокъ пожертвованій, внесенныхъ
въ 1896 г.**

Wykaz ofiar złożonych w r. 1896.

III.

Списокъ пожертвованій, внесенныхъ въ 1896 г.
въ пользу Общества Земледѣльческихъ Колоній

а) Наличностью:

И М Я И Ф А М И Л И Я	Р.	К.
Микляшевскій Валентій на постройку дома въ Пущѣ	4	—
Изъ кружки № 22 въ им. Звѣринецъ	200	—
Гминный Судья I Округа Мѣховскаго уѣзда кр. N. 410	7	50
Отъ Члена Корреспондента Слупецкаго уѣз. г. Мит-	1	—
тельштедта пожертвованія	1	—
Мировой Судья гор. Красностава изъ кружки N. 368	15	—
Гминный Судья II Окр. Венгровскаго уѣз. кр. N. 167	8	—
" " " I Окр. Мазовецкаго уѣз. кр. № 185	5	10
" " " IV окр. Пржаснынскаго уѣз. кр. № 300	5	20
Орпшевскій Станиславъ изъ кружки № 398	100	—
Кроненбергъ Леопольдъ пожертвованія	4	—
Членъ Кореспондентъ Завадзкій Максимиліанъ на	17	87
постройку дома въ Пущѣ	2	8½
А. Осташевскій Чл. кор. изъ кружки № 244	12	36
Гминный Судья VI окр. Луковскаго уѣз. кр. N. 402	2	27
" " " IV " Кольскаго уѣз. круж. N. 341	—	70
" " " II " Пржаснынскаго уѣз. кр. N. 279	18	—
Изъ кружки помѣщенной въ таможенѣ въ Гербахъ	11	42
Гминный Судья III окр. Замойскаго уѣз. круж. N. 285	22	35
Таможня въ Прашкѣ изъ кружки	4	40
Гминный Судья I окр. Варшавскаго уѣз. кр. N. 338	3	—
Изъ кружки, помѣщенной въ канцеляріи ипотечной	23	—
въ г. Остроленкѣ	—	40
Гминный Судья III окр. Люблинскаго уѣз. круж. N. 369	—	40
Ружицкій Эразмъ, членъ корреспондентъ, круж. N. 294	468	65½
Войтъ гмины Долецкъ изъ кружки N. 393		
Транспортъ		

III.

Wykaz ofiar, złożonych w r. 1896 na rzecz Towa-
rzystwa Osad Rolnych.

а) Gotówką:

И М И Е И Н А З В И С К О	Rs.	К.
Miklaszewski Walenty na budowę domu w Puszczy	4	—
Ze Zwierzynca ze skarbonki N. 22	200	—
Sąd Gminny I okr. pow. Miechowskiego ze sk. N. 410	7	50
Чл. кор. pow. Słupeckiego H. Mittelstaedt ofiary	1	—
Sędzia pokoju m. Krasnegostawu ze skarb. N. 368	1	—
Sąd Gm. 2 okr. pow. Węrowskiego ze skarb. N. 167	15	—
" " I " " Mazowieckiego ze skarb. N. 185	8	—
" " IV " " Przasnyskiego ze skarb. N. 300	5	10
Orpiszewski Stanisław ze skarb. N. 398	5	20
Leopold Kronenberg ofiary	100	—
Zawadzki Maksymiljan Czł. kor. ofiary na budowę	4	—
domu w Puszczy	17	87
A. Ostaszewski Czł. kor. ze skarb. N. 244	2	8½
Sąd Gm. VI okr. pow. Łuków. ze skarb. N. 402	12	36
" " IV " " Kolskiego N. 341	2	27
" " II " " Przasnyskiego N. 279	—	70
Komora w Herbach ze skarbonki	18	—
Sąd Gm. III okr. pow. Zamoyskiego ze skarb. N. 285.	11	42
Komora w Praszee ze skarbonki	22	35
Sąd Gm. I okr. pow. Warsz. ze skarb. N. 338	4	40
Z kancelaryi hyp. w Ostrolęce ze skarbonki	3	—
Sąd Gm. 3 okr. pow. Lubels. ze skarb. 369	23	—
Różycki Erazm Czł. kor. ze skarb. N. 294	—	40
Wójt Gm. Doleck ze skarb. N. 393	468	65½
Do przeniesienia		

И М Я И Ф А М И Л И Я	Р.	К.
Транспортъ	698	18
Ксеендзь Епископъ Михаилъ Новодворекій на постройку дома въ Пущѣ	100	—
Ксеендзь Епископъ Генрихъ Коссовскій на постройку дома въ Пущѣ	25	—
Бранецкая Агата	260	
Гминный Судь III окр. Холмскаго уѣз. изъ кр. N. 325	15	45
„ „ I окр. Луковскаго уѣз. изъ кр. N. 399	4	34
„ „ IV окр. Стопницкаго уѣз. в.р.ж. N. 245	9	—
„ „ IV окр. Пултускаго уѣз. круж. N. 321	29	28
„ „ I окр. Турекскаго уѣз. изъ кр. N. 304	1	—
Ксеендзь Епископъ Казиміръ Рускевичъ, какъ постоянный членъ	100	—
Изъ редакціи газеты „Варшавскій Курьеръ“	20	10
Гурекій Людовикъ на постройку дома въ Пущѣ	300	—
Варнавскій Коммерческій Банкъ на постройку дома въ Пущѣ	500	—
Варшавскій Коммерческій Банкъ пожертвованія	500	—
Гминный Судь II окр. Гарволинскаго уѣз. кр. N. 397	3	—
С. С. на постройку дома въ Пущѣ	100	—
Гминный Судь I окр. Венгровскаго уѣз. круж. N. 142	4	25
„ „ II окр. Стопницкаго уѣз. круж. N. 273	5	35
„ „ III окр. Любартовскаго уѣз. кр. N. 246	5	—
Предсѣдатель Съѣзда Мирowychъ Судей Радомской губ. изъ кружки N. 318	3	—
Войтъ гмины Скулскъ изъ кружки N. 264	1	—
К. на постройку дома въ Пущѣ	1	—
Гминный Судь II окр. Рыпинскаго уѣз. изъ кр. N. 258	1	22
Ружицкій Эразмъ членъ корреспон. изъ кружки N. 31	10	2½
Кс. Еп. Том. Кулинскій на постройку дома въ Пущѣ	150	—
Кемпинскій на постройку дома въ Пущѣ	3	—
Мировой Судья 9 участка гор. Варшавы	15	—
Гминный Судь II окр. Щучинскаго уѣз. изъ кр. N. 277	13	—
К. Конопакій на постройку дома въ Пущѣ	10	—
Бургомистръ гор. Скерневицъ изъ кружки N. 388	2	75
Бернардъ Гантке на постройку дома въ Пущѣ	500	—
Войтъ гмины Отвоцкъ изъ кружки N. 263	1	11
Гминный Судь III окр. Соколовскаго уѣз. кр. N. 135	3	—
„ „ II окр. Волковышскаго уѣз. кр. N. 320	6	—
Транспортъ	3142	65½

И М И Е І А З В И С К О	Rs.	К.
Z przeniesienia	698	18
J. Eks. Biskup Michał Nowodworski na budowę domu w Puszczy.	100	—
J. Eks. Biskup Henryk Kossowski na budowę domu w Puszczy.	25	—
Agata Branecka na budowę domu w Puszczy.	260	
Sąd Gm. 3 okr. pow. Chełmskiego skarb. N. 325.	15	45
„ „ 1 „ „ Łukowskiego ze skarb. N. 399.	4	34
„ „ 4 „ „ Stopnickiego „ „ „ 245.	9	—
„ „ 4 „ „ Pułtuskiego „ „ „ 321.	29	28
„ „ 1 „ „ Tureckiego „ „ „ 304.	1	—
J. Eks. Biskup Kazimierz Ruszkiewicz, jako członek stały	100	—
Z Redakcyi Kuryera Warszawskiego ofiar	20	10
Ludwik Górski na budowę domu w Puszczy.	300	—
Bank Handl. Warszawski na budowę domu w Puszczy	500	—
„ „ „ „ ofiary „ „ „	500	—
Sąd Gm. 2 okr. pow. Garwolińskiego skarb. N. 397	3	—
S. S. na budowę domu w Puszczy.	100	—
Sąd Gm. 1 okr. pow. Węgrowskiego ze skarb. N. 142	4	25
„ „ 2 „ „ Stopnickiego „ „ „ 273	5	35
„ „ 3 „ „ Lubartowskiego „ „ „ 246	5	—
Prezes Zjazdu 1 okr. Sędziów pokoju Radomskiej губ. ze skarb. N. 318	3	—
Wójt gminy Skulsk ze skarb. N. 264.	1	—
K. na budowę domu w Puszczy	1	—
Sąd Gm. 2 okr. pow. Rypińskiego skarb. N. 258	1	22
Erazm Różycki Czł. kor. skarb. N. 31	10	2½
J. Eks. Biskup Tomasz Kuliński na budowę domu w Puszczy.	150	—
Кепиński на будowę дому в Пущы	3	—
Sędzia pokoju 9 ucz. m. Warszawy	15	—
Sąd Gm. 2 okr. pow. Szczuczyn. skarb. N. 277	13	—
K. Konopacki на будowę дому в Пущы.	10	—
Burmistrz m. Skierniewice skarb. N. 388	2	75
Hantke Bernard на будowę дому в Пущы.	500	—
Wójt gm. Otwock ze skarb. N. 263	1	11
Sąd Gm. 3 okr. pow. Sokolow. skarb. N. 135	3	—
„ „ 2 „ „ Wylkowys. „ „ „ 320	6	—
Do przeniesieni a	3142	65½

И М Я И Ф А М И Л И Я		Руб.	К.
Транспортъ . . .		3142	65 1/2
Ксендзь Архіепиекопъ Викентій Попель на постройку дома въ Пущѣ			
		10	—
Мировой Судья гор. Макова на постройку дома въ Пущѣ			
		5	—
Гминный Судья IV окр. Луковского уѣз. изъ вр. N. 401			
		9	—
Князь Мечиславъ Воронецкій на постр. дома въ Пущѣ			
		50	—
" дома въ уищѣ собранные на постройку			
		15	—
Варшавское Страхование Общест. на постр. дома въ Пущѣ			
		500	—
Гминный Судья въ г. Шадкѣ пожертвования			
		3	34
M. Jodko на постройку дома въ Пущѣ			
		1	13
Маврикій Тухбандъ на постройку дома въ Пущѣ			
		10	—
Тюремный инспекторъ фоязъ Пець отъ N. N.			
		15	—
Зелинскій Іосифъ, какъ постоянный членъ			
		100	—
Мировой Судья г. Сандомира на постр. дома въ Пущѣ			
		2	—
Кеминский на постройку дома въ Пущѣ			
		2	—
Карскій Викентій, какъ постоянный членъ			
		100	—
Файга Эбинъ на постройку дома въ Пущѣ			
		—	30
Марія Туръ, собранные отъ соседей на постройку дома въ Пущѣ			
		44	—
Мировой Судья г. Холма изъ кружки N. 367.			
		2	—
Рышкевичъ Іосифъ, Членъ коррес. изъ кружки N. 299			
		8	4
" " " " " " " " " " " " N. 330			
		7	28
" " " " " " " " " " " " пожертвования			
		—	68
Гминный Судья IV окр. Нешавскаго уѣз. изъ вр. N. 120			
		3	—
Мировой Судья 21 уч. г. Варшавы изъ кружки N. 336			
		4	34
" " 5 " " " " " " " " " " " " N. 323			
		14	68
" " 14 " " " " " " " " " " " " N. 332			
		2	—
" " 8 " " " " " " " " " " " " N. 337			
		—	34
Янь Стефанъ Wydźga пожертвования			
		40	—
A. P. на постройку дома въ Пущѣ			
		—	75
Гар. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	50
Ш. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	50
В. Ст. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	25
X. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	50
С. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	50
Собранные на прогулкѣ въ Виляновѣ на постройку дома въ Пущѣ			
		3	15
Транспортъ . . .		4097	93 1/2

I M I E I N A Z W I S K O		Rs.	К.
Z przeniesienia. . .		3142	65 1/2
J. E. Arcyb. Wincenty Popiel na bud. domu w Puszczy			
		10	—
Sędzia pokoju miasta Makowa			
		5	—
Sąd Gm. 4 okr. pow. Łukowskiego ze skarb. N. 401			
		9	—
Ks. Mieczysław Woroniecki na bud. domu w Puszczy			
		50	—
Zebrane			
		15	—
Warszaw. Tow. ubez. od ognia na bud. domu w Puszczy			
		500	—
Sąd Gm. w Szadku ofiary			
		3	34
M. Jodko на budowę domu w Puszczy			
		1	13
Maurycy Tuchband на budowę domu w Puszczy.			
		10	—
Inspektor więzienia von Petz на budowę domu w Puszczy od N. N.			
		15	—
Zieliński Józef, jako członek stały			
		100	—
Sędzia pokoju m. Sandomiaerz на bud. domu w Puszczy			
		2	—
Kepiński			
		2	—
Karski Wincenty jako Czł. stały			
		100	—
Fajga Ebin на budowę domu w Puszczy			
		—	30
Marya Tur zebrane od sąsiadów на budowę domu w Puszczy			
		44	—
Sędzia pokoju m. Chelma skarb N. 367.			
		2	—
Józef Ryszkiewicz Czł. korespond. ze skarb. N. 299			
		8	4
" N. 330			
		7	28
Ofiary			
		—	68
Sąd Gm. 4 okr. pow. Nieszawskiego ze skarb N. 120			
		3	—
Sędzia pok. 21ucz. m. Warsz. skarb. 336			
		4	34
" " 5 " 323			
		14	68
" " 14 " 332			
		2	—
" " 8 " 337			
		—	34
Jan Stefan Wydźga ofiary			
		40	—
A. R. на budowę domu w Puszczy.			
		—	75
Gar. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	50
Sz. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	50
W. St. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	25
Ch. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	50
S. " " " " " " " " " " " " " "			
		—	50
Zebrane на majówce w Willanowie на budowę domu w Puszczy			
		3	15
Do przeniesienia . . .		4097	93 1/2

И М Я И Ф А М И Л И Я	Руб. Коп.
Транспортъ . . .	4097 93 1/2
Гминный Судъ III окр. Сѣдлецкаго уѣз. изъ кр. N. 90	— 70
Мировой Судья 15 уч. гор. Варшавы изъ круж. N. 357	10 3
Гурскій Янъ на постройку дома въ Пуцѣ	29 —
Мировой Судья II окр. Калишской губ. изъ кр. N. 93	6 55
Гарчинскій Валентій изъ кружки N. 43	10 54
Администрація газеты „Вѣкъ“ изъ кружки N. 49	1 7
Левскій Игнатій изъ кружки N. 116	1 67 1/2
Правленіе Европейской гостиницы изъ круж. N. 190	5 89
Кс. Радзисшевскій изъ кружки N. 350	2 47 1/2
Мировой Судья 22 уч. г. Варшавы изъ кружки N. 335	— 58
Варшавское бюро повѣренныхъ изъ кружки N. 342	3 78 1/2
Др. М. Кемпинскій изъ кружки N. 350	3 55
Куспель Ричардъ изъ кружки N. 415	2 46 1/2
Тржцинскій и комп. изъ кружки N. 114	1 56
В. Андрыхевичъ изъ кружки N. 414	3 62 1/2
Ольшовскій изъ кружки N. 413	4 86
Таможня въ Прашкѣ изъ кружки	6 22
Э. Нипаничъ изъ кружки N. 360	— 20 1/2
Касса Варшавскихъ промышленниковъ изъ кр. N. 35	— 1
Товарное бюро Варшавско Вѣнской жел. дор. кр. N. 84	2 21 1/2
Цуверманъ на постройку дома въ Пуцѣ	1 45
Таможня въ Гербахъ изъ кружки	1 —
Гминный Судъ III окр. Ленчицкаго уѣз. круж. N. 66	13 30
Общество взаимнаго кредита изъ кружки N. 113	1 32
Изъ кружекъ, помѣщенныхъ въ Варшавской Судебной Палатѣ и Окружномъ Судѣ	8 28
Кемпинскій на постройку дома въ Пуцѣ	1 50
Начальникъ Варшавской главной тюрьмы пожертво- ванія отъ Ст. Каминскаго	5 —
Канцеларія Гр. Ордигата Замойскаго изъ кр. N. 199	22 60
Канцеларія Гр. Замойскаго изъ кружки N. 19	1 78 1/2
Владиславъ Стракачъ изъ кружки N. 47	— 55
Антонъ Хольторффъ изъ кружки N. 339	3 22 1/2
Гминный Судъ V окр. Венгровскаго уѣз. круж. N. 349	4 6
„ „ IV „ „ „ N. 259	15 —
„ „ IV „ „ Щучинскаго уѣз. изъ кр. N. 486	29 —
Дитрихъ Карлъ пожертвованія	100 —
Шейблеръ Карлъ	250 —
Транспортъ . . .	4653 01

I M I Ę I N A Z W I S K O	R.	K.
Z przeniesienia . . .	4097	93 1/2
Sąd Gm. 3 okr. pow. Siedleckiego ze skarb. N. 90	—	70
Sędzia pok. 15 ucz. Warszawy ze skarb. N. 357	10	3
Jan Górski na budowę domu w Puszczy	29	—
Sędzia pok. 2 okr. Kaliskiej губ. ze skarb. N. 93	6	55
Walenty Garczyński ze skarb. N. 43	10	54
Administracya gazety Wiek ze skarb. N. 49	1	7
Ignacy Lijewski ze skarb. N. 116	1	67 1/2
Zarząd hotelu Europejskiego ze skarb. N. 190	5	89
X. Radziszewski ze skarb. N. 356	2	47 1/2
Sędzia pokoju 22 ucz. m. Warsz. ze skarb. N. 335	—	58
Warszawskie biuro obrończe „ „ „ 342	3	78 1/2
Dr. M. Kępiński ze skarb. N. 350	3	55
Ryszard Kuspiel ze skarb. N. 415	2	46 1/2
Trzcński A. Komp. ze skarb. N. 114	1	56
Wł. Andrychiewicz ze skarb. N. 414	3	62 1/2
Olszowski ze skarb. N. 413	4	86
Komora w Praszcze ze skarbonki	6	22
E. Nipanicz ze skarbonki N. 360	—	20 1/2
Kassa Przemysłowców Warsz. ze skarb. N. 35	—	1
Biuro towarowe kolei Warsz. Wied. ze skarb. 84	2	21 1/2
Cukerman na budowę domu w Puszczy	1	45
Komora w Herbach ze skarbonki	1	—
Sąd Gm. 3 okr. pow. Łęcz. ze skarb. N. 266	13	30
Towarzystwo Wzajemnego Kredytu ze skarb. N. 113	1	32
Ze skarbonek w Warsz. Izbie Sądowej i w Sądzie Okr.	8	28
Kępiński na budowę domu w Puszczy	1	50
Naczel. Warsz. Główn. Więzienia od St. Kamińskiego	5	—
Z kancel. hr. Ord. Zamoyskiego ze skarb. N. 199	22	60
„ „ „ Zamoyskich ze skarb. N. 19	1	78 1/2
Władysław Strakacz ze skarb. N. 47	—	55
Antoni Holtorff ze skarb. N. 339	3	22 1/2
Sąd Gm. 5 okr. pow. Węgrowsk. ze skarb. N. 349	4	6
„ „ 4 „ „ „ 259	15	—
„ „ 4 „ „ „ Szczuczynsk. „ „ „ 486	29	—
Karol Dittrich ofiary	100	—
Karol Szeibler	250	—
Do przeniesienia . . .	4653	01

in 8-o, 200 конвертовъ № 0, 500 конвертовъ № 8, 5 обыкновенныхъ канцелярскихъ конвертовъ, 200 бѣлыхъ велиновыхъ конвертовъ, 5 дюжинъ черныхъ карандашей, 1 дюжину двувѣтныхъ карандашей, 3 коробки стальныхъ перьевъ, 2 дюжины ручекъ для перьевъ, 6 бутылокъ чернилъ, 6 флаконовъ красныхъ чернилъ, 6 флаконовъ синихъ чернилъ, 6 флаконовъ камеди, 1 дюжину рѣзины въ деревѣ, 4 фунта красного и 1 фунтъ черного сургуча, 5 дестей пропускной бумаги, 10 листовъ разграфленныхъ подкладокъ, 4 флакона туши, 1 чернильницу, 1 ножикъ, 2 флакона гектографическихъ чернилъ, 2 линейки, 8 стѣнныхъ календарей и 6 для сдиранія.

Фабрика Шейблера 1579 пудовъ кокса.

Орышевъ — сахарный заводъ, 96 фунтовъ сахару.

В. Микляшевскій 1 корецъ клевера.

„ „ конфеты и пряники на елку.

Слѣдующія редакціи пожертвовали свои изданія: Варшавскій Курьеръ, Ежедневный Курьеръ, Журналъ для всѣхъ, Польская Газета, Слово, Ремесленная Газета, Праздничная Газета 15 экз.), Педагогическій Журналъ (2 экз.), Земледѣльческій Курьеръ, Земледѣльская Газета, Роля, Вендровецъ, Семейные Вечера, Семейная Хроника, Вселенная, Заря (3 экз.)

Пролегенты, читавшіе въ 1896 г. публичныя лекціи въ Варшавѣ въ пользу общества земледѣльческихъ колоній.

Маг. ест. наукъ Эдмундъ Янковскій „Мисоѣдныя растенія“, Прис. пов. Александръ Краусгаръ „Литературная критика и очеркъ развитія ея въ польской литературѣ“.

Прис. пов. Станиславъ Белза „На далекомъ сѣверѣ“.

Публицистъ Казиміръ Даниловичъ Стрельбицкій „Антропология, ея область и значеніе“.

Прис. пов. Антонъ Пилецкій „Декаденты“.

Др. Мед. Генрихъ Нуссбаумъ „Женщина въ Обществѣ съ естество-звательной точки зрѣнія“.

wego in 4-to, 1½ ryzy papieru-listowego in 8-o, 200 kopert listowych № 0, 500 kopert listowych № 8, 500 kopert słomkowych ¼ ark., 200 kopert białych glansowanych, 5 tuzinów ołówków czarnych, 1 tuzin ołówków dwukolorowych, 3 pudełka piór stalowych, 2 tuziny obsadek, 6 butelek atramentu, 6 flakonów czerwonego atramentu, 6 flakonów atramentu niebieskiego, 6 flakonów gummy arabskiej, 1 tuzin gummy w drzewie, 4 funty ląkn czerwonego, 1 funt ląku czarnego, 5 liber bibuły, 10 arkuszy ryg, 4 flakony tuszu, 1 kałamarz, 1 scyzoryk, 2 flakony atramentu hektograficznego, 2 linje, 8 kalendarzy ściennych i 6 do zdzierania.

Fabryka Szeiblera w Łodzi 1579 pudów koksu.

Oryszew fabryka cukru 96 funtów cukru.

W. Mikłaszewski 1 korzec koniczyny.

„ „ cukierki i pierniki na choinki.

Następujące redakcyje ofiarowały swoje czasopisma: Kuryer Warszawski, Kuryer Codzienny, Dziennik dla Wszystkich, Gazeta Polska, Słowo, Gazeta Rzemieślnicza, Gazeta Świąteczna (15 egz.), Przegląd Pedagogiczny (2 egz.), Kuryer Rolniczy, Gazeta Rolnicza, Rola, Wędrowiec, Wieczory Rodzinne, Kronika Rodzinna, Wszechświat, Zorza (3 egz.).

Prelegenci, którzy w 1896 r. mieli odczyty publiczne na dochód Towarzystwa Osad Rolnych.

Mag. nauk przyr. Edmund Jankowski: „Rośliny mięsożerne“.

Aleksander Kraushar mecenas: „Krytyka literacka i zakres jej rozwoju w literaturze polskiej“

Stanisław Belza adwokat przysięgły: „Na dalekiej północy“.

Literat Kazimierz Daniłowicz Strzelbicki: „Antropologia, jej zakres i znaczenie“

Antoni Pilecki adwokat przysięgły: „Dekadenci“.

Dr. med. Henryk Nussbaum: „Kobieta w społeczeństwie ze stanowiska przyrodniczego“

ВѢДОМОСТЬ

годовой складки отъ Почетныхъ Членовъ Общества Земледѣльческихъ колоній и Ремесленныхъ Приютовъ, поступившей въ уплату и сложенной со счетовъ въ 1896 году, а также числящейся въ недоимкѣ къ 1 января 1897 года.

W y k a z

składek rocznych od Członków Honorowych Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieśniczych, pobranych i umorzonych w 1896 roku, jako też zalegających po dzień 1 Stycznia 1897 roku.

ПОИМЕНОВАНИЕ N A Z W I S K O		Почетныхъ Членовъ Członków hono- rowych		Выбыло Член. въ отдѣльности Убыло Członków w szczególności		Годичныхъ складокъ Składek rocznych								
Губернскаго города и уѣзда Miasta guber- nialnego i po- wiatu	Члена корреспондента Общества Członka korespondenta Towarzystwa	Начало 1 января 1896 г. Było 1 stycznia 1896 g.	Прибыло въ 1896 г. Przybyło w r. 1896	Выбыло въ 1896 г. Ubyło w r. 1896	Осталось на 1897 г. Pozostało na r. 1897	По желанию Na życzenie	Смерти Śmierci	Невысланы мр. стопроцентна квотнаго ролуци Niewysłane mł. stopercentna kwotnaго rолуци	По при- чинѣ Z powodu	Въ теченіи 1896 г. поступ. W ciągu 1896 roku wступало	За 1896 г. Za rok 1896.	Итого Razem	Сложено со счетовъ Исполнено Spłacono	Принимается въ 1897 г. Zostaje do pobrania w r. 1897.
Варшавскій Warszawski	Россманъ Людовикъ съ 1888. Rossman Ludwik od 1888.	5	—	—	5	—	—	—	—	12	12	—	—	42
Блонскій Błoński	Домбровскийъ Чеславъ съ 1893. Dombrowski Czesław od 1893.	25	1	1	25	1	—	—	—	42	72	114	—	384
Гостыньскій Gostyniński	Грабскій Адамъ съ 1891. Grabski Adam od 1891.	6	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	54
Гроецкій Grójecki	Окецкій Константъ съ 1896. Okęcki Konstanty od 1896.	9	2	1	10	—	1	—	—	12	30	42	72	318
Кутновскій Kutnowski	Прижубовскій Леонъ съ 1896. Przyjubowski Leon od 1896.	5	3	1	7	1	—	—	—	12	36	48	30	6
	Транспортъ Do przeniesienia . . .	50	6	3	53	2	1	—	—	66	150	216	102	804

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
		Транспортъ Z przeniesienia	50	6	3	53	2	1	—	66	150	216	102	804	
I. WARSZAWSKI	Ловичскій Łowicki	Островскій Ромуальдъ съ 1895 г. Ostrowski Romuald od r. 1895.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	60	
	Новоминскій Nowomiński	Vacat съ 1896. Vacat od 1896. Кс. Козловскій Теофиль съ 1888. Ks. Kozłowski Teofil od 1888.	4	1	3	—	1	—	—	6	—	6	—	144	
	Радининскій Radymiński	Кв. Козловскій Теофилъ съ 1888. Kw. Kozłowski Teofil od 1888.	4	1	3	—	—	1	—	—	—	—	48	42	
	Скерневицкій Skierniewicki	Гурскій Вацлавъ съ 1896. Górski Wacław od 1896.	3	2	—	5	—	—	—	—	6	6	—	24	
	Сохачевскій Sochaczewski	Зелинскій Брониславъ съ 1885. Zieliński Bronisław od 1885.	19	1	3	17	3	—	—	—	—	—	42	174	
	Влодавскій Włodawski	Осташевскій Антонъ съ 1894. Ostaszewski Antoni od 1894.	11	—	2	9	1	1	—	—	6	48	54	—	24
	Нешавскій Nieszawski	Виберштейнъ Г. съ 1894. Biberstein Hugo od 1894.	10	—	—	10	—	—	—	—	6	48	54	—	48
				103	9	10	102	6	3	1	84	252	336	192	1320
	II. KALISZSKI	Г. Калишъ Miasto Kalisz	Vacat съ 1889. Vacat od r. 1889.	4	—	—	4	—	—	—	—	6	6	—	126
		Калискій Kaliski	Vacat съ 1891. Vacat od r. 1891.	11	—	1	10	—	—	1	—	6	6	30	294
Кольскій Kolski		Vacat съ 1893 г. Vacat od r. 1893.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	84	
Ленчицкій Łęczycski		Рандъ Юлианъ съ 1892. Rand Julian od r. 1892.	22	1	—	23	—	—	—	—	—	—	—	366	
Коницкій Koniński		Сикорскій Вацлавъ съ 1892. Sikorski Wacław od 1892.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	78	
Серадзкій Sieradzki		Бялецкій Михаилъ съ 1893. Białecki Michał od 1893.	4	1	3	—	1	—	—	—	—	—	48	114	
				46	1	2	45	—	1	1	—	12	12	78	1062
			Транспортъ Do przeniesienia . . .	46	1	2	45	—	1	1	—	12	12	78	1062

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ИЛИШСКАЯ, Kaliszka.	Схупецкий Słupiecki	Транспортъ Z przeniesienia Мителштадтъ Генрихъ съ 1893, Mittelstaedt Henryk od r. 1893.	46	1	2	45	—	1	1	—	12	12	78	1068
	Турецкий Turecki	Выгановский Станисл. съ 1892. Wuganowski Stanislaw od r. 1892.	18	1	1	18	1	—	—	60	24	84	6	192
	Велюнский Wieluński	Дубенский Иосифъ съ 1888. Lubiński Józef od 1888.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	66
			4	—	—	4	—	—	—	24	—	24	—	24
			73	2	3	72	1	1	1	84	36	120	84	1344
ДЮБЛНСКАЯ, Lublińska.	Г. Люблинъ Mias. Lublin	Раковский Карлъ съ 1893. Rakowski Karol od 1893.	29	—	—	29	—	—	—	—	6	6	—	714
	Люблинский Lubelski	Пржеялонкий Констан- тинъ съ 1892. Przewłocki Konstanty od 1892.	11	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	90
	Българайский Bilgorajski	Vacat съ 1888. Vacat od 888, Олепкий Людовикъ съ 1893. Olendzki Ludwik od 1893.	4	—	1	3	—	1	—	—	6	6	18	48
	Холмский Chelmski	Пржановский Войцѣхъ съ 1893. Przanowski Wojciech od 1893.	5	—	—	5	—	—	—	—	6	6	—	102
	Яновский Janowski	Кржижановский Миха- илъ съ 1896. Krzyżanowski Michał od 1896.	3	—	—	3	—	—	—	6	6	12	—	48
	Любартовский Lubartowski	Vacat съ 1896. Vacat od 1896. Рудковский Здиславъ съ 1893. Rulikowski Zdzisław od 1893.	3	1	—	4	—	—	—	—	6	6	—	42
	Грубешовский Grubieszowski	Vacat съ 1896. Vacat od 1896. Верпенский Генрихъ съ 1888. Wiercieński Henryk od 1888.	5	—	—	5	—	—	—	66	12	78	—	30
	Томашовский Tomaszowski	Vacat съ 1896. Vacat od 1896. Сайкевичъ Людовикъ съ 1873. Sajkiewicz Ludwik od 1873.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	262
	Н. Александр. Nowo-Ale- ksandryjski	Верпенский Генрихъ съ 1888. Wiercieński Henryk od 1888.	6	—	2	4	1	1	—	36	—	36	36	60
	Красноставский Kraszystawski	Vacat съ 1896. Vacat od 1896. Сайкевичъ Людовикъ съ 1873. Sajkiewicz Ludwik od 1873.	3	—	—	3	—	—	—	24	6	30	—	84
Замостский Zamojski		3	—	—	3	—	—	—	—	6	6	—	96	
			76	1	3	74	1	2	—	132	54	186	54	1576

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
ИВ. КИЕВСКАЯ, Kiełce.	Кѣлецкій Kielecki	Рожницкий Эразмъ съ 1888. Różycki Erazm. od r. 1888.	7	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	42	
	Андреевский Jędrzejowski	Тотъ-же съ 1892. Tenże od 1892. Vacat съ 1895. Vacat od 1895.	0	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	0	
	Олькунский Olkuński	Рышкевичъ Иосифъ съ 1892. Ryszkiewicz Józef od 1892.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	169	
	Миховский Miechowski	Зубрицкий Иосифъ съ 1891. Zubrzycki Józef od r. 1891.	7	—	—	7	—	—	—	—	12	12	—	78	
	Пичовский Pińczowski	Велювский Стефанъ съ 1896. Wielowiejski Stefan od 1896.	21	—	1	20	—	1	—	—	108	108	—	18	
	Стопницкий Stopnicki	Вальховский Андрей съ 1887. Walchowski Andrzej od r. 1887.	10	2	2	10	—	1	1	18	6	24	54	192	
	Влошовский Włoszczowski	Шницъ Адольфъ съ 1882. Schütz Adolf od r. 1882.	5	—	—	5	—	—	—	30	—	30	—	108	
			3	—	—	3	—	—	—	—	12	12	—	48	
				57	2	3	56	—	2	1	48	138	186	54	655
	V. ЛОМЖИНОСКАЯ, Łomżyńska.	Г. Ломжа Miasto Łomża	Vacat съ 1894. Vacat od 1894.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	372
Ломжинский Łomżyński		Козловский Адамъ съ 1892. Kozłowski Adam od 1892.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	48	
Колненский Kolneński		Хростовский Болеславъ съ 1893. Chrostowski Bolesław od 1893.	4	—	—	4	—	—	—	9	9	—	—	63	
Мазовецкй Mazowiecki		Дзеконский Онуфрийъ съ 1873. Dziekoński Onufry od 1873.	10	—	2	8	1	1	—	48	36	84	—	12	
Маковский Makowski		Гняздовский Карлъ съ 1886. Gniazdowski Karol od 1886.	9	—	—	9	—	—	—	36	48	84	—	90	
	Транспортъ Do przeniesienia		32	—	2	30	1	1	—	84	93	177	—	585	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ПОМЯНИКА. СВЯТЫЙ		Транспортъ Z przeniesienia	32	—	2	30	1	1	—	84	93	177	—	585
	Островскій Ostrowski	Ястржембскій Александръ съ 1893. Jastrzębski Aleksander od 1893.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	24
	Остроляжскій Ostrołęcki	Гняздовскій Осипъ съ 1891 Gniazdowski Józef od 1891.	7	—	—	7	—	—	—	30	—	30	—	204
	Пудгускій Pułtowski	Модзелевскій Викторъ съ 1889. Modzelewski Wiktor od 1889.	6	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	210
	Шучинскій Szczuczynski	Соколовскій Игнатій съ 1889. Sokolowski Ignacy od 1889.	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	18
			47	—	2	45	1	1	—	114	93	207	—	1041
VI. ПЕРВОКЛАССН. ПІОТКОВСЬКА	Г. Петроковъ M. Piotrków	Добржелевскій Тадей съ 1894. Dobrzelewski Tadeusz od 1894.	15	1	2	14	—	2	—	54	12	66	—	294
	Петроковскій Piotrkowski	Vacat съ 1891. Vacat od 1891.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	372
	Ченстоховскій Częstochowski	Vacat съ 1895. Vacat od 1895.	7	—	—	7	—	—	—	18	18	—	—	96
	Бендзинскій Będziński	Грабинскій Мѣчиславъ съ 1893. Grabiński Mieczysław od 1893.	13	—	1	12	1	—	—	12	48	60	—	18
	Бржезинскій Brzezinski	Леманскій Людовикъ съ 1880. Lemański Ludwik od 1880.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	30
	Ласкій Łaski	Vacat od 1892. Vacat съ 1892.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	138
Лодзинскій Łódzki	Vacat съ 1896. Vacat od 1896.	18	1	1	18	—	1	—	6	18	24	—	480	
		Транспортъ Do przeniesienia	63	2	4	61	1	3	—	72	96	168	—	1428

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
VII. ПЕРВОКЛАССН. РАВСКІЙ		Транспортъ Z przeniesienia	63	2	4	61	1	3	—	72	96	168	—	1428
	Равскій Rawski	Сучинскій Степанъ съ 1877. Suczynski Stefan od od 1877.	6	—	—	6	—	—	—	—	24	24	—	102
	Новорадомскій Nowo-Radomska	Островскій Августъ съ 1874. Ostrowski August od 1874.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	48
			71	2	4	69	1	3	—	72	120	192	—	1578
VII. ПЕРВОКЛАССН. ПЛОЦКІЙ	Г. Плоцкъ Miasto Płock Плоцкій	Vacat съ 1896. Vacat od 1896. Госпицкій Чеславъ съ 1891. Gościcki Czesław od 1891.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	114
	Плоцкі	Гоѣцкии Чеславъ од 1891. Gościcki Czesław od 1891.	4	—	—	4	—	—	—	24	6	30	—	60
	Щехановскій Szechanowski	Милевскій Іосифъ съ 1891. Milewski Józef od 1891	8	—	1	7	1	—	—	—	—	—	—	6 348
	Праснышскій Przasnyski	Vacat съ 1889. Vacat od 1889. Яворовскій Артуръ съ 1879. Jaworowski Artur od 1879.	3	—	—	3	—	—	—	6	—	6	—	24
	Плонскій Płoński	Vacat съ 1893. Vacat od 1893. Радзимиинскій Раймундъ съ 1891. Radziwiński Rajmund od 1891.	7	—	—	7	—	—	—	12	12	—	—	300
	Липновскій Lipnoski	Роспишевскій Іосифъ съ 1884. Rościszewski Józef od 1884.	14	1	1	14	1	—	—	—	6	6	30	786
	Млавскій Mławski	Кс. Ржевускій Грацианъ съ 1888. Ks. Rzewuski Gracyan od 1888.	10	—	—	10	—	—	—	12	—	12	—	90
	Рыпинскій Rypński	Кс. Ржевускій Грацианъ съ 1888. Ks. Rzewuski Gracyan od 1888.	13	—	—	13	—	—	—	24	12	36	—	264
Серпецкій Sierpecki		3	—	—	3	—	—	—	12	—	12	—	78	
			67	1	2	66	2	—	—	78	36	114	—	362064

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
VIII. РАДОМСКАЯ.	Г. Радомь Miasto Radom	Павинский Игнатий съ 1895. Pawinski Ignacy od 1895.	27	2	—	29	—	—	—	—	138	138	12	78	
	Козеницкий Kozienicki	Дыпский Людовикъ съ 1878. Lipski Ludwik od 1878.	11	—	—	11	—	—	—	—	48	48	—	42	
	Опатовский Opatowski	Лешинский Свигзундъ съ 1892 г. Leszczyński Zygmunt od 1892.	5	—	—	5	—	—	—	36	—	36	—	66	
	Радомский Radomski	Водзинский Фаддей съ 1874. Wodziński Tadeusz od 1874.	4	—	1	3	1	—	—	—	—	—	12	30	
	Ижецкий Iżewski	Добецкий Иосифъ съ 1882. Dobiecki Józef od 1882.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	18	
	Конский Koński	Фалькевичъ Казимиръ съ 1892. Falkiewicz Kazimierz od 1892.	8	—	1	7	1	—	—	18	—	18	42	246	
	Сандомирский Sandomierski	Тарговский Юлий съ 1893. Targowski Juljusz od 1893.	5	—	—	5	—	—	—	12	6	18	—	12	
	Опочинский Opoczyński	Седлевский Александръ съ 1888. Siedlewski Aleksander od 1888.	11	—	—	11	—	—	—	—	6	6	—	324	
				73	2	2	73	2	—	—	66	198	264	66	816
	IX. САРАБУЖСКАЯ.	Г. Сѣдлецъ Miasto Siedlce	Точинский Юлианъ съ 1885. Toczyński Julian od 1885.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	185
Бѣльскій Białski		Врочинский Чеславъ съ 1883. Wroczyński Czesław od 1883.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	96	
Гарволинский Garwoliński		Рошковский Казимиръ съ 1892. Roszkowski Kazimierz od 1892.	5	1	—	6	—	—	—	6	6	—	—	78	
Константинов. Konstantynow.		Vacat od 1896. Vacat съ 1896.	3	—	—	3	—	—	12	12	24	—	—	12	
Луковский Łukowski		Vacat съ 1893. Vacat od 1893.	2	—	—	2	—	—	—	6	—	6	—	18	
	Транспортъ Do przeniesienia . .		17	1	—	18	—	—	—	18	18	36	—	389	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
VIII. САРАБУЖСКАЯ.	Радинский Radzyński	Транспортъ Z przeniesienia	17	1	—	18	—	—	—	—	18	18	36	—	389
	Сѣдлецкiй Siedlecki	Руликowski Владиславъ съ 1892. Rulikowski Władysław od 1892.	5	—	—	5	—	—	—	—	12	12	—	108	
	Соколовский Sokolowski	Залеский Людовикъ съ 1892. Zaleski Ludwik od 1892.	3	—	2	1	1	1	—	—	6	6	12	—	
	Венгровский Węrowski	Попель Игнатий съ 1877. Popiel Ignacy od 1877.	3	—	—	3	—	—	—	18	—	18	—	18	
	Влодавский Włodawski	Луневский Тимофей съ 1892. Luniewski Tymoteusz od 1892.	6	—	—	6	—	—	—	6	—	6	—	84	
		Свирский Викентий съ 1891. Swirski Wincenty od 1891.	3	—	—	3	—	—	—	18	18	—	—	—	
			37	1	2	36	1	1	—	42	54	96	12	599	
	IX. СУВАЛКАСКАЯ.	Г. Сувалки Miasto Suwałki	Станишевский Станиславъ съ 1892. Staniszewski Stanisław od 1892.	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	282
		Сувакскiй Suwałski	Хлюдицкий Вл. съ 1894. Chłodziński Wład. „	2	—	—	2	—	—	—	6	6	—	—	24
		Августовский Augustowski	Соболевский Владимиръ съ 1893. Sobolewski Włodzimierz od 1893.	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	102
Кальварiйскiй Kalwaryjski		Вяшневский Леонъ съ 1892. Wiszniewski Leon od 1892.	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	180	
Марiямпольскiй Maryampolski		Vacat съ 1896. Vacat od 1896.	10	—	—	10	—	—	—	12	12	24	—	42	
Сейненскiй Sejneński		Скаржинский Флорiанъ съ 1892. Skarzyński Floryan od 1892.	3	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	48	
Владиславовскiй Władysławowski	Vacat съ 1895. Vacat od 1895.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	282		
Вилковскiй Wilkowski	Гавроцкий Станиславъ съ 1893. Gawroński Stanisław od 1893.	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	54		
			40	—	1	39	—	1	—	12	18	30	—	1014	

ПЕРЕЧЕНЬ — ZEBRANIE	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Губерніи: — Gubernie:												
Варшавская (безъ г. Варшавы) . . . Warszawska (bez m. Warszawy) . . .	103	9	10	102	6	3	1	84	252	336	192	1320
Калишская Kaliska	73	2	3	72	1	1	1	84	36	120	84	1344
Люблинская Lubelska	76	1	3	74	1	2	—	132	54	186	54	1576
Кѣлецкая Kielecka	57	2	3	56	—	2	1	48	138	186	54	655
Ломжинская Lomżyńska	47	—	2	45	1	1	—	114	93	207	—	1041
Петроковская Piotrkowska	71	2	4	69	1	3	—	72	120	192	—	1578
Плоцкая Płocka	67	1	2	66	2	—	—	78	36	114	36	2064
Радомская Radomska	73	2	2	73	2	—	—	66	198	264	66	816
Сѣдлецкая Siedlecka	37	1	2	36	1	1	—	42	54	96	12	599
Сувальская Suwalska	40	—	1	39	—	1	—	12	18	30	—	1014
Итого Łącznie	644	20	32	632	15	14	3	732	999	1731	498	12007
Г. Варшава и заграница M. Warszawy i zagranica	359	17	22	354	14	8	—	336	1239	1575	132	2742
	1003	37	54	986	29	22	3	1068	2238	3306	630	14749

Составъ Общества въ 1896 г.

Skład Towarzystwa w roku 1896.

Кромѣ того получено взносовъ за 1897 г.
Prócz tego wpłynęło składek na rachunek 1897 г.
Изъ губерній Царства 37р.
Изъ г. Варшавы и заграницы 34 р.
Z m. Warszawy i zagranicy 34 р.

Итого Razem 71 р.

Составъ Общества въ 1896 г.

№ 1.

ВЛАСТИ ОБЩЕСТВА.

а) КОМИТЕТЪ.

Предсѣдатель: Гурскій Людовикъ.
Товарищъ Предсѣдателя: Кн. Воронецкій Мечиславъ.

Члены Комитета:

Андрихевичъ Владиславъ
Гр. Браницкій Ксаверій
Бялецкій Антонъ.
Вергеймъ Юлій.
Гурскій Янъ.
Гарчинскій Валентій.
Гантке Бернадъ.
Дерналовичъ Северинъ
Д-ръ Дунинъ Теодоръ
Домашевскій Янъ
Гр. Езерскій Карлъ
Ковальскій Оадей.
Кроненбергъ Леопольдъ
Кн. Любомірскій Оадей

Лютостанскій Северинъ.
Гр. Лубенскій Станиславъ.
Микляшевскій Валентій.
Мольденгаверъ Александръ.
Новодворскій Францъ.
Окенцкій Станиславъ.
Попель Вацлавъ
Пржановскій Леонъ
Гр. Пржездзецкій Константинъ
Кн. Радзивиллъ Юрій.
Собанскій Казиміръ.
Фуксъ Юліанъ
Гр. Чацкій Феликсъ.
Кн. Четвертинскій Владиміръ.

ПРАВЛЕНІЕ ОБЩЕСТВА.

Предсѣдательствующій въ Правленіи: Д-ръ Микляшевскій Валентій.

Постоянный Членъ: Бялецкій Антонъ.

Члены: Герштъ Станиславъ, Новодворскій Францъ, Новосельскій Юліанъ, съ Іюня же, Домашевскій Янъ, Окенцкій Станиславъ и Собанскій Казиміръ.

КАНЦЕЛЯРІЯ КОМИТЕТА И ПРАВЛЕНІЯ.

Секретарь: Грущинскій Іосифъ.

Бухгалтеръ: Пенскій Титъ.

Канцелярская чиновница: Боровичъ Софія.
Новодворская Марія.

Skład Towarzystwa w 1896 r.

№ 1.

WŁADZE TOWARZYSTWA.

a) KOMITET.

Prezes: Górski Ludwik.
Vice-Prezes: Książę Woroniecki Mieczysław.

Członkowie Komitetu:

Andrychewicz Władysław
Białecki Antoni
Hr. Branicki Ksawery.
Hr. Czacki Feliks.
Ks. Czetwertyński Włodzimierz
Dernałowicz Seweryn
dr. Dunin Teodor
Domaszewski Jan.
Fuchs Julian
Górski Jan.
Garczyński Walenty.
Hantke Bernard.
Hr. Jezierski Karol,
Kowalski Tadeusz.

Kronenberg Leopold.
Ks. Lubomirski Tadeusz.
Lubostański Seweryn.
Hr. Łubieński Stanisław.
Miklaszewski Walenty.
Moldenhawer Aleksander.
Nowodworski Franciszek.
Okęcki Stanisław.
Popiel Waclaw.
Przanowski Leon.
Hr. Przeździecki Konstanty.
Ks. Radziwiłł Jerzy.
Sobański Kazimierz.
Wertheim Juliusz.

b) ZARZĄD TOWARZYSTWA.

Przewodniczący w Zarządzie: Dr. Miklaszewski Walenty.
Członek Stary: Białecki Antoni.

Członkowie: Gierszt Stanisław, Nowodworski Franciszek, Nowosielski Julian, od Czerwca zaś, Domaszewski Jan, Okęcki Stanisław i Sobański Kazimierz.

KANCELLARYA KOMITETU I ZARZĄDU.

Sekretarz: Gruszczyński Józef.

Buchhalter: Peński Tytus.

Kancelistka: Borowicz Zofja.

Nowodworska Marya.

в) СТУДЗЕНЕЦКАЯ КОЛОНИЯ.

Почетный Попечитель: Гурский Янъ.

Директоръ Колонии: Коговский Владиміръ по 27 Іюня.

Помощникъ Директора: Корнацкий Іосифъ.

Духовникъ и Законоучитель: Кс. Цемневскій Маркелъ.

Врачъ заведеній: Д-ръ Бялобржескій Юлій (постоянный врачъ)

Секретарь-Бухгалтеръ: Здзеницкий Левъ.

Старшіе Воспитатели: Борыславскій Фелиціанъ, Бадіочекъ Игнатій, Завадзкій Вацлавъ.

Надзиратели без права обученія: Ястржембскій Антонъ, Бартниковичъ Северинъ, Гиржинскій Станиславъ, Домбровскій Гермогенъ по 1 Сентября, Гринкевичъ Викентій по 1 Октября, Селенко Людовикъ съ 1 Октября, Цесельскій Антонъ, Стецкий Игнатій по 1 Ноября.

Младшіе надзиратели: Здзеницкий Адамъ, Пержхало Брониславъ.

Надзирашель-учитель музыки и Пѣнія: Климашевскій Антонъ.

Магазинеръ: Маковскій Северинъ по 1 Сентября, Домбровскій Гермогенъ съ 1 Сентября.

Садовникъ: Точковскій Станиславъ по 1 Сентября, Левандовскій Войцѣхъ съ 1 Сентября.

Экономъ: (по сельскому хозяйству) Луба Анолинаруій.

Мастеръ и учитель столярнаго ремесла: Войцѣховскій Станиславъ, Клевчянскій Ромуальдъ съ 1 Іюня.

Мастеръ и учитель рѣзбы на деревъ: Сломинскій Вацлавъ.

Мастеръ и учитель лесничьяго ремесла: Тржецяновскій Янъ.

„ „ *кузнечнаго* „ Войцѣцкий Мих.

„ „ *портняжнаго* „ Вуйциковскій Мак-

симиліанъ по 1 Февраля, Крушина Францъ съ 1 Марта.

„ „ *сапожнаго* „ Совинскій Антонъ.

„ „ *плотничьяго* „ Клонецкій Іосифъ.

Кандидаты: Варанскій Теофілъ, Зборовскій Ювенцій.

Кромъ названныхъ лицъ находилось въ колоніи въ 1896 г. семь сторожей, швейцарь, трубочистъ (приходящій), кухарка, пастухъ и прачка.

г). ПРИЮТЬ ПУЩА.

Почетная Попечительница Приюта: Гурская Марія.

Начальница Приюта: Косьминская Марія, по 1 Октября.

Духовникъ и Законоучитель: Кс. Лагодзинскій Іосифатъ (приходящій).

Воспитательница: Куркевичъ Ванда.

Надзирательница: Понцелевская Бронислава.

Ключница: Доманская Юлія съ 1 Октября 1896 г.

Кромъ названныхъ лицъ находились въ приютѣ въ 1896 г. помощникъ эконома, сторожъ, пастухъ и кухарка.

с) OSADA STUDZIENIEC.

Kurator Honorowy Osady: Górski Jan.

Dyrektor Osady: Kokowski Włodzimierz do 27 Czerwca.

Pomoc. Dyrektora: Kornacki Józef.

Kapelan i Nauczyciel religii: Ks. Ciemniowski Marceli.

Lekarz zakładów: dr. Białobrzeski Juljusz (lekarz stały).

Sekretarz-Buchhalter: Zdziennicki Leon.

Starsi Przełożeni Oddziałów: Boryslawski Felicyan, Badiochek Ignacy, Zawadzki Wacław.

Nadzorcy oddziałów bez prawa nauczania: Jastrzębski Antoni, Bartnikowicz Seweryn, Girzyński Stanisław, Dąbrowski Hermogenes do 1 Września, Hrynkiwicz Wincenty do 1 Października, Selenko Ludwik od 1 Października, Ciesielski Antoni, Stecki Ignacy do 1 Listopada.

Młodzi nadzorcy: Zdziennicki Adam, Pierzchało Bronisław.

Nadzorca Nauczyciel muzyki i śpiewu: Klimaszewski Antoni.

Magazynier: Makowski Seweryn do 1 Września, Dąbrowski Hermogenes od 1 Września.

Ogródnik: Toczkowski Stanisław do 1 Września, Lewandowski Wojciech od 1 Listopada.

Gospodarz ekonom: Łuba Apolinary.

Majster stolarski i nauczyciel tego rzemiosła: Wojciechowski Stanisław do 1 Kwietnia, Klewczynski Romuald od 1 Lipca.

Majster rzeźbiarski i nauczyciel tego rzemiosła: Słomiński Wacław.

Majster kołodziejski i nauczyciel tego rzemiosła: Trzecianowski Jan.

Majster kowalski i nauczyciel tego rzemiosła: Wójcicki Michał

Majster krawiecki i nauczyciel tego rzemiosła: Wójcikowski.

Maksymilian do 1 Lutego, Kruszyna Franciszek od 1 Marca.

Majster szewcki i nauczyciel tego rzemiosła: Sowiński Antoni.

Majster ciesielski i nauczyciel tego rzemiosła: Klonecki Józef.

kandydaci: Barański Teofil, Zborowski Inwencyusz.

Oprócz powyższych osób, było w Osadzie w ciągu roku 1896 siedmiu stróżów, odźwierny, kominiarz (przychodni), kucharka, pastuch i praczek.

d) PRZYTUŁEK PUSZCZA.

Kuratorka Honorowa przytułku: Górka Marya.

Przełożona przytułku: Kościńska Marya, do 1 Października.

Kapelan i nauczyciel religii: Ks. Łagodziński Józefat (przychodni.)

Nauczycielka: Kurkiewicz Wanda.

Dozorczyń: Popielewska Bronisława.

Klucznica: Domańska Julja od 1 Października.

Oprócz powyższych osób byli w przytułku w ciągu 1896 r. wóldarz, stróż, pastuch i kucharka.

ЧЛЕНЫ КОРЕСПОНДЕНТЫ ОБЩЕСТВА.

N.	Мѣстность	Фамилія и имя	Мѣсто жительства	Почтовая станція
<i>Варшавская Губ.</i>				
1	Городъ Варшава	Ольшевскій Францъ	Ред. Вар. Курь	—
2	—	vacat	—	—
3	—	Ликертъ Натанъ	Орля 10	—
4	—	Лещинскій Станиславъ	Ордынацкая 8	—
5	—	vacat	—	—
6	Варшавскій уѣздъ	Росманъ Людовигъ	Бѣлва	Варшава
7	Гроецкій —	Окецкій Константинъ	Вржезьце	Гур. Кальварія
8	Блонскій —	Домбровский Чеславъ	Рокитно	Блоне
9	Сохачевскій —	Зелинскій Брониславъ	Троляновъ.	Сохачевъ
10	Скерневицкій —	Гурскій Вацлавъ	Скерневицы	Скерневицы
11	Гостыньскій —	Грабскій Адамъ	Люшичъ	Пнево
12	Новомильскій —	vacat	—	—
13	Радзимицкій —	Кс. Козловскій Теофілъ	Радзимицъ	Радзимицъ
14	Влоцлавскій —	Осташевскій Антонъ	Крушице	Влоцлавекъ
15	Нешавскій —	Виберштейнъ Гуго	Нешава	Нешава
16	Кутновскій —	Пряжубскій Леонъ	Конты	Острова
17	Ловичскій —	Островскій Ромуальдъ	Стромовъ	Ловичъ
<i>Калишская Губ.</i>				
18	Г. Калишъ	vacat	—	—
19	Калишскій уѣздъ	vacat	—	—
20	Кольскій —	vacat	—	—
21	Ленчицкій —	Рандъ Юліанъ	Лесьмержъ	Ленчица
22	Велюньскій —	Дубенскій Іосифъ	Старженце	Велюнь
23	Серадскій —	Валцкій Михаилъ	Демболонка	Серадъ
24	Конинскій —	Сикорскій Вацлавъ	Мякоржаниъ	Конинъ
25	Слупецкій —	Миттельстедтъ Генрихъ	Душево	Скульскъ
26	Турекскій —	Выгановскій Станисл.	Казновъ	Домбе
<i>Келецкая Губ.</i>				
27	Городъ Кельце	Рожидкій Эразмъ	Кельце	Кельце
28	Келецкій уѣздъ	vacat	—	—
29	Андреевскій —	Зубжицкій Іосифъ	Вильковъ	Сломники
30	Мѣховскій —	Рышкевичъ Іосифъ	Компюлки	Пилва
31	Олькунскій —	Вальховскій Андрей	Зборовъ	Стопница
32	Стопницкій —	Велѣвскій Стефанъ	Санджигиовъ	Дзялошице
33	Пячовскій —	Шницъ Адольфъ	Бяла Велька	Конеполь

CZŁONKOWIE HONOROWI KORESPONDENCI.

Nr.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya pocztowa
<i>Gub. Warszawska.</i>				
1	Miasto Warszawa	Olszewski Franciszek	Redakcja Kurj. Warszawsk.	—
2	—	vacat	—	—
3	—	Likiert Natan	Orla 10	—
4	—	Leszczyński Stanisł.	Ordynacka 8	—
5	—	vacat	—	—
6	Pow. Warszawski	Rossmann Ludwik	Bielawa	Warszawa
7	— Grójecki	Okecki Konstanty	Brzeźce	Góra-Kalwarja
8	— Błonski	Dąbrowski Czesław	Rokitno	Błonie
9	— Sochaczewski	Zieliński Bronisław	Trojanów	Sochaczew
10	— Skierniewicki	Górski Wacław	Skierniewice	Skierniewice
11	— Gostyński.	Grabski Adam	Luszyń	Pniewo
12	— Nowo-Miński	vacat	—	—
13	— Radzymiński	Ks. Kozłowski Teofil	Radzimin	Radzimin
14	— Włocławski	Ostaszewski Antoni	Kruszynec	Włocławek
15	— Niezawski	Riberstein Hugo	Nieszawa	Nieszawa
16	— Kutnowski	Przyłubski Leon	Kąty	Ostrowy
17	— Łowicki	Ostrowski Romuald	Strómów	Łowicz
<i>Gub. Kaliska.</i>				
18	Miasto Kalisz	vacat	—	—
19	Pow. Kaliski	vacat	—	—
20	— Kolski	vacat	—	—
21	— Łęczycki	Rand Julian	Lesmierz	Łęczyca
22	— Wieluński	Łubieński Józef	Starzenice	Wieluń
23	— Sieradzki	Białecki Michał	Dębołęka	Sieradz
24	— Koninński	Sikorski Wacław	Mikorzyn	Konin
25	— Słupecki	Mittelstaedt Henryk	Łuszczewo	Skulsk
26	— Turecki	Wyganowski Stanisław	Kaznów	Dąbie
<i>Gub. Kielecka.</i>				
27	Miasto Kielce	Różycki Erazm	Kielce	Kielce
28	Pow. Kielecki	vacat	—	—
29	— Jędrzejowski	Zubrzycki Józef	Wilków	Słomniki
30	— Miechowski	Ryszkiewicz Józef	Kapitółki	Pilica
31	— Olkusi	Walchnowski Andrzej	Zborów	Stopnica
32	— Pińczowski	Wielowiejski Stefan	Saneygniów	Działoszyce
33	— Włoszczowski	Schütz Adolf	Biała Wielka	Koniecpol

N.	Містность	Фамилія и имя	Місто жительства	Почтовая станція
<i>Люблинская губ.</i>				
34	Г. Люблинъ	Раковский Карлъ	Г. Люблинъ	Люблинъ
35	Люблинскій уѣздъ	Пржевоцкій Конст.	Галенвос. Воля	Люблинъ
36	Любартовскій —	Кржижановскій Мих.	Бржезница	Парчевъ
37	Новоалександ.	Верпенскій Генрихъ	Полянвка	Казимиръ
38	Холмскій —	Оленцкій Людовикъ	Хыльнъ	Холмъ
39	Грубешовскій —	vacat		
40	Красноставскій —	vacat		
41	Томашовскій —	Рулковскій Эдэнс.	Хонятыче	Тышовце
42	Яновскій —	Пржановскій Войцѣхъ	Поточекъ	Яновъ Замойск.
43	Замостскій —	Сайкевичъ Людовикъ	Хыжа	Замость
44	Бѣлгорайскій —	vacat		
<i>Ломжинская губ.</i>				
45	Г. Ломжа	vacat		
46	Ломжинскій уѣздъ	Козловскій Адамъ	Мястково	Ломжа
47	Маювецкій —	Дзеконскій Онуфрій	Добки	Тыкопнъ
48	Островскій —	Ястржембскій Алекс.	Немиры	Малкиня
49	Остроляжскій —	Гняздоскій Юснъ	Остроляжка	Остроляжка
50	Путускій —	Модзелевскій Викторъ	Гладчнъ	Путускъ
51	Маковскій —	Гняздоскій Карлъ	Чарностовъ	Путускъ
52	Кольненскій —	Хростовскій Болеславъ	Модарже	Ломжа
53	Щучинскій —	Соголовскій Игнатій	Грабово-Су- димы.	Ставясн
<i>Петроковская губ.</i>				
54	Г. Петроковъ	Добржелевскій Эаддей	Петроковъ	Петроковъ
55	Петроковскій уѣздъ	vacat		
56	Чехогоховскій —	vacat		
57	Бржезинскій —	Леманскій Людовикъ	Братошевице	Гловно
58	Новорадомскій —	Островскій Августъ	Радосшевице	Конецполь
59	Ласкій —	vacat		
60	Лодзинскій —	vacat		
61	Равскій —	Суфчинскій Степанъ	Осса	Рава
62	Бендзинскій —	Грабинскій Мечиславъ	Домброва	Домброва
<i>Плоцкая губ.</i>				
63	Г. Плоцкъ	vacat		
64	Плоцкій уѣздъ	Госницкій Чеславъ	Плоцкино	Плоцкъ
65	Цехановскій —	Милевскій Юснъ	Цехановъ	Цехановъ
66	Прасныскій —	vacat		
67	Плонскій —	Яворовскій Артуръ	Радзыминъ	Плонскъ
68	Липновскій —	vacat		
69	Млавскій —	Радзыминскій Раймундъ	Куланы	Млава
70	Рыпинскій —	Роспишевскій Юснъ	Садловъ	Рыпинъ
71	Серпецкій —	Кс. Ржевускій Траціянъ	Раціонжъ	Серпце
<i>Радомская губ.</i>				
72	Г. Радомъ	Павинскій Игнатій	Радомъ	Радомъ
73	Радомскій уѣздъ	Водзинскій Эаддей	Сула	Бялобжеги

Nr.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya Poczтова
<i>Gub. Lubelska.</i>				
34	Miasto Lublin	Rakowski Karol.	Lublin.	Lublin
35	Pow. Lubelski	Przewłocki Konst.	Gałęzow. Wola	Lublin
36	— Lubartowski	Krzyżanowski Michał	Brzeźnica	Parczew
37	— Nowo-Aleks.	Wierciński Henryk	Polanówka	Kazimierz
38	— Choleński	Olendzki Ludwik	Chylin	Chełm
39	— Hrubieszowski	vacat		
40	— Krasnostawski	vacat		
41	— Tomaszowski	Rulikowski Zdzisław	Honiatycze	Tyszowce
42	— Janowski	Przanowski Wojciech	Potoczek	Janów Zamojski
43	— Zamojski	Sajkiewicz Ludwik	Hyża	Zamość
44	— Biłgorajski	vacat		
<i>Gub. Łomżyńska.</i>				
45	Miasto Łomża	vacat		
46	Pow. Łomżyński	Kozłowski Adam	Miastkowo	Łomża
47	— Mazowiecki	Dziekoński Onufry	Dobki	Tykocin
48	— Ostrowski	Jastrzębski Aleksand.	Niemiry	Małkinia
49	— Ostrołęcki	Gniazdowski Józef	Ostrołęka	Ostrołęka
50	— Pułtuskі	Modzelewski Wiktor	Gładczyn	Pułtusk
51	— Makowski	Gniazdowski Karol	Czarnostów	Pułtusk
52	— Kolneński	Chrostowski Bolesław	Mocarze	Łomża
53	— Szczuczynski	Sokołowski Ignacy	Grabowo - Sui- my	Stawiski
<i>Gub. Piotrkowska.</i>				
54	Miasto Piotrków	Dobrzelewski Tadeusz	Piotrków	Piotrków
55	Pow. Piotrkowski	vacat		
56	— Częstochowski	vacat		
57	— Brzeziński	Lemański Ludwik	Bratoszewice	Głowno
58	— Nowo-Radoma.	Ostrowski August	Radoszewice	Koniecpol
59	— Łaski	vacat		
60	— Łódzki	vacat		
61	— Rawski	Suffczyński Stefan	Ossa	Rawa
62	— Będziński	Grabiński Mieczysław	Dąbrowa-Górń.	
<i>Gub. Płocka.</i>				
63	Miasto Płock	vacat		
64	Pow. Płocki	Gościcki Czesław	Płonczyno	Płock
65	— Ciechanowski	Milewski Józef	Ciechanów	Ciechanów
66	— Przasnyski	vacat		
67	— Płoński	Jaworowski Artur	Radzymin	Płońsk
68	— Lipnowski	vacat		
69	— Mławski	Radziwiński Rajmund	Kulany	Mława
70	— Rypiński	Rościszewski Józef	Sadłów	Rypin
71	— Sierpecki	Ks. Rzewuski Gracyan	Raciąż	Sierpce
<i>Gub. Radomska.</i>				
72	Miasto Radom	Pawiński Ignacy	Radom	Radom
73	Pow. Radomski	Wodziński Tadeusz	Sucha	Białobrzegi

N	Мѣстность	Фамилія и имя	Мѣсто жительства	Почтовая станція
78	Козеницкій уѣздъ	Дипскій Людовикъ	Пискоровъ	Новоалександр.
79	Конскій —	Фалькевичъ Казиміръ	Конскъ	Конскъ
80	Илженскій —	Добенскій Юсіаѣ.	Кржижановице	Илжа
81	Сандомирскій —	Тарговскій Юліюшъ	Вивяры	Завихостъ
82	Опатовскій —	Лещинскій Сягызмундъ	Калишаны	Ожаровъ
83	Опачинскій —	Седлевскій Каршо Ал.	Попчавы	Парадызъ
<i>Сѣдлецкая Губ.</i>				
84	Г. Сѣдлецъ	Точинскій Юліанъ	Сѣдлецъ	Сѣдлецъ
85	Сѣдлецкій уѣздъ	Залѣскій Людовикъ.	Кржимовъ	Сѣдлецъ
86	Радзинскій —	Рудиковскій Владисл.	Устржешъ	Радзинъ
87	Константиновск. —	vacat		
88	Бѣльскій —	Врочинскій Чеславъ	Бѣла	Бѣла
89	Влодавскій —	Свирскій Винцентій	Влодава	Влодава
90	Гарволинскій —	Рошковскій Казим.	Гончине	Соболевъ
91	Луковскій —	vacat		
92	Соколовскій —	Попель Игнатій	Турно	Лоховъ
93	Венгровскій —	Луневскій Тимофей	Корытница	Венгровъ
<i>Сувалянская Губ.</i>				
94	Г. Суваляны	Станишевскій Станисл	Суваляны	Суваляны
95	Сувалянкскій уѣздъ	Хлудзинскій Владисл.		
96	Августовскій —	Соболевскій Владим.	Войтовце.	Сопокцинь
97	Сейненскій —	Скаржинскій Флоріанъ	Гейшторжишки	Серее
98	Вилковскій —	Гавронскій Станиславъ	Шукле	Вилковышки
99	Маріампольскій —	vacat		
100	Владиславовскій —	vacat		
101	Кальварійскій —	Вишневскій Леонъ	Рембовице	Олита

Nr.	Miejscowość	Nazwisko i Imię	Zamieszkanie	Stacya Pocztowa
78	Pow. Kozienicki	Lipski Ludwik	Piskorów	Nowo-Aleksan
79	— Koński	Falkiewicz Kazimierz	Końskie	Końskie
80	— Iżceki	Dobiecki Józef	Krzyżanowice	Iża
81	— Sandomierski	Targowski Juljusz	Winiary	Zawichost
82	— Opatowski	Leszczyński Zygmunt	Kaliszany	Ożarów
83	— Opoczyński	Siedlewski Karszo Ale.	Popławy.	Paradyz
<i>Gub. Siedlecka.</i>				
84	Miasto Siedlce	Toczyński Julian	Siedlce	Siedlce
85	Pow. Siedlecki	Zalewski Ludwik	Krzymów	Siedlce
86	— Radzyński	Rulikowski Władysław	Ustrzesz	Radzyn
87	— Konstantynow.	vacat		
88	— Bialski	Wroczyński Czesław	Biała	Biała
89	— Włodawski	Świrski Wincenty	Włodawa	Włodawa
90	— Garwoliński	Roszkowski Kazimierz	Gończyce	Sobolew
91	— Łukowski	vacat		
92	— Sokółowski	Popiel Ignacy	Turno	Łochów
93	— Węgrowski	Łuniewski Tymoteusz	Korytnica	Węgrów
<i>Gub. Suwalska.</i>				
94	Miasto Suwałki	Staniszewski Stanisław	Suwałki	Suwałki
95	Pow. Suwalski	Chludziński Władysl.		
96	— Augustowski	Sobolewski Włodzim.	Wojtówce	Sopockin
97	— Sejneński	Skarzyński Floryan	Giejstorzyszki	Sereje
98	— Witkowyski	Gawroński Stanisław	Szukle	Witkowyszki
99	— Maryampolski	vacat		
100	— Władysławow.	vacat		
101	— Kalwaryjski	Wiszniewski Leon	Rębewice	Olita

ПОСТОЯННЫЕ ТИТУЛЯРНЫЕ ЧЛЕНЫ(*),

которые вместо годичных взносов, пожертвовали одновременно 100 или больше рублей в неподвижный капитал Общества.

1. Абрамович Люцианъ изъ Володарки, Киевской губерши.
2. Андъ Доминикъ изъ Варшавы.
3. Багенскій Іосифъ изъ Варшавы.
4. Бонковскій Альфредъ изъ Варш.
5. Беднавскій Владиславъ изъ Варш.
6. Бирнбаумъ I. et Comp. изъ Лодзи.
7. Бодушинскій Станиславъ изъ Варш.
8. Боженскій Францъ изъ Чусева Мѣховскаго уѣзда.
9. Буцевичъ Несторъ, Дръ изъ Варш.
10. Будны Теофиль изъ Рембисъ Остролянского уѣзда.
11. Будны Игнатій изъ Яскова Люблинской губ.
12. Булхакъ Эдгаръ изъ Добочна Могилевской губ.
13. Биргеръ Эдмундъ изъ Варшавы †.
14. Быстры Вадени Павелъ изъ Малощацъ Олькускаго уѣзда.
15. Гр. Враницкая Целегія изъ Варшавы.
16. Гр. Враницкій Ксаверій изъ Вилянова. (Чл. Ком.)
17. Хелмяцкій Адольфъ изъ Окалева Рыпинскаго уѣзда.
18. Ходоровичъ Михаилъ изъ Кракова †.
19. Хржановскій Брониславъ изъ Тучацъ Грубешовскаго уѣзда.
20. Циховскій Мечиславъ изъ Опатовскаго уѣзда.
21. Циссовскій Эома изъ Томкова Рыпинскаго уѣзда.
22. Хелминскій Людовикъ изъ Варш.
23. Гр. Чацкій Феликсъ изъ Варшавы. (Чл. Ком.)
24. Дескуръ Андрей изъ Санцигнуева Пячовскаго уѣзда.
25. Добржинскій Яковъ изъ Лысовъ Сѣдлецкой губ.
26. Фейлертъ Адольфъ изъ Варшавы.
27. Галера Генрихъ изъ Руткишекъ Вилковскаго уѣзда.
28. Гавронскій Станиславъ изъ Шукли Вилковскаго уѣзда.
29. Гинтовъ Казиміръ Архіепископъ Могилевскій.
30. Гламбоцкій Іосифъ изъ Варшавы.
31. Грохольскій Станиславъ.
32. Гржибовскій Евгений изъ Гостынскаго уѣзда.
33. Гальпертъ Феликсъ изъ С.-Петербургa.
34. Гальпертъ Генрихъ изъ Варш.
35. Хордличко Казиміръ изъ Варш.
36. Яроинкій Сигизмундъ изъ Згержа Лодзинскаго уѣзда.
37. Гр. Еверская Марія изъ Молчанъ Подольской губ.
38. Іозефовичъ Марья изъ Варшавы.
39. Камонца Евгений изъ Варшавы †.
40. Кс. Каминскій Антонъ изъ Немокъ Константиновскаго уѣзда.
41. Камонцкій Александръ изъ Варшавы.
42. Карницкій Іосифъ изъ С.-Петербур.
43. Карскій Викентія изъ Сандомрскаго уѣзда.
44. Киндлеръ Рудольфъ изъ Пабьяницъ Ласкаго уѣзда.
45. Киніорскій Валерій изъ Старосѣдлецъ Илжецкаго уѣзда.
46. Кислянскій Владиславъ изъ Варшавы.
47. Кленевскій Янъ изъ Домбиво Ново-Александр. уѣзда.
48. Кольскій Іосифъ изъ Плоцка.
49. Кольнарскій Людовикъ † изъ Варшавы.
50. Коишгадтъ Германъ изъ Лодзи.
51. Коньца Павелъ изъ Кшичкалешекъ Ковенской губ.
52. Котковскій Болеславъ изъ Бодзехова Опатовскаго уѣзда.
53. Костровицкій Станиславъ изъ Петербурга.
54. Козарская Казимира изъ Варшавы.

* Члены этой категории помѣщаются разъ на всегда во всѣхъ Ежегодникахъ Общества (даже послѣ смерти), не уплачиваютъ ежегодныхъ взносов и получаютъ безплатно дипломы на это званіе, а также Ежегодники и изданія Общества. Фамиліи ихъ помѣщены на доскахъ въ залѣ засѣданій Правленія Общества и въ Канцелярш Колонш въ Студенцѣ какъ благодѣтелей заведения, за которыхъ воспитанники ежедневно приносятъ молитву Всевышнему.

ЧЛОНКОВИЕ HONOROWI STALI *),

którzy zamiast rocznych składek, złożyli jednorazowo na kapitał wieczysty Towarzystwa po rs. 100 lub więcej.

1. Abramowicz Lucyan z Wołodarki Gub. Kijowska.
2. Anc Dominik z Warszawy.
3. Bagieński Józef z Warszawy.
4. Bąkowski Alfred z Warszawy.
5. Bednawski Władysław z Warsz.
6. Birnbaum J. et Comp. z m. Łodzi.
7. Boduszynski Stanisław z Warsz.
8. Bocheński Franciszek z Cuszowa pow. Miechowski.
9. Bucewicz Nestor Dr. z Warszawy.
10. Budny † Teofil z Rembisz pow. Ostrołęcki.
11. Budny Ignacy z Jastkowa w gub. Lubelskiej
12. Bulhak Edgar z Dobocna w gub. Mohylewskiej.
13. Bürger Edmund z Warszawy †
14. Bystry Badeni Paweł z Małoszyc pow. Olkusi.
15. Branicka Pelagia hr. z Warszawy.
16. Branicki Ksawery hr. z Wilanowa (czł. Kom.)
17. Chełmiński Adolf z Okalewa pow. Rypiński.
18. Chodorowicz Michał z Krakowa †
19. Chrzanowski Bronisław z Tuczarp pow. Hrubieszowski.
20. Cichowski Mieczysław z pow. Opatowskiego.
21. Cissowski Tomasz z Tomkowa pow. Rypiński.
22. Chełmiński Ludwik z Warszawy.
23. Czacki Feliks hrabia z Warszawy (Czł. Kom.)
24. Deskur Andrzej z Sanicygniowa pow. Pińczowski.
25. Dobrzyński Jakób z Łysów w g. Siedleckiej.
26. Feillert Adolf z Warszawy.
27. Galera Henryk z Rutkiszek pow. Wołkowyski
28. Gawronski Stanisław z Szukli powiat Wilkowsky.
29. Gintowt Kazimierz Arcybiskup Mohylewski.
30. Głębocki Józef z Warszawy.
31. Grocholski Stanisław.
32. Grzybowski Eugeniusz z pow. Gostyńskiego. †
33. Halpert Feliks z Petersburga.
34. Halpert Henryk z Warszawy †.
35. Hordliczko Kazimierz z Warszawy.
36. Jarociński Zygmunt z m. Zgierz pow. Łódzki.
37. Jezierka Marya hrabina z Mołczan gub. Podolskiej.
38. Józefowicz Marya z Warszawy.
39. Kamocka Eugenia z Warszawy †.
40. Kamiński Antoni ks. z Niemcejk p. Konstantynowskiego.
41. Kamocki Aleksander z Warszawy.
42. Karnicki Józef z Petersburga.
43. Karcki Wincenty z pow. Sandomirskiego.
44. Kindler Rudolf z Pabianic pow. Łaski †.
45. Kiniorski Walery z Starosiedlec w p. Hżeckiem.
46. Kiślański Władysław z Warszawy
47. Kleniewski Jan z Dąbinia pow. Nowo-Aleksandryjski.
48. Kolski Józef z Płocka.
49. Kolnarcki Ludwik z Warszawy †.
50. Konstadt Herman z m. Łodzi.
51. Kończa Paweł z Kiszkiliszek, gub. Kowieńska.
52. Kotkowski Bolesław z Bodzechowa p. Opatowski.
53. Kostrowicki Stanisław z Petersburga.
54. Kozarska Kazimiera z Warszawy.

* Члѣнковіе тей категорш замшщцають шъ разъ на завжди ве всьшхъ Рѣчншкахъ Товариштва (наветъ по згоніе), волні са од оплаты шкѣдекъ рѣчншхъ, отримують безплатніе: дипломы на те годнось, рѣчншкі і wydawnictwa Товариштва, а іхъ назвшска са умшщззѣне на таблшцы в салш посшдзѣнъ Zarządu Товариштва і в Канцелярш Osady Dobrodziejów Zakładu, за którýchъ wychowañcy codziennie zanoszą modły do Najwyższego.

55. Кретковский Эмилянъ изъ Борухова Влоцлавскаго уѣзда.
56. Крысинскій Леонъ † изъ Варшавы.
57. Кржиштофовичъ Николай изъ Лѣсництва Владыславскаго уѣзда.
58. Кс. Кучинскій Станиславъ изъ Варшавскаго уѣзда.
59. Куниперъ Юльющъ изъ г. Лодзи.
60. Гр. Квилецкаго Гонорина изъ Маленца Кошицкаго уѣзда.
61. Гр. Ледуховская Каролина † изъ Климонтова Опатовскаго уѣзда.
62. Леманскій Лодовикъ изъ Бржезинскаго уѣзда.
63. Лѣсневская Вронислава изъ Варшавы.
64. Леви Маркусъ изъ Варшавы.
65. Кс. Ладужъ Янъ изъ Ворневъ Ковенскаго уѣзда.
66. Гр. Лубенская Марія изъ Варшавы.
67. Гр. Лубенскій Станиславъ (Чл. Ком.) изъ Варшавы.
68. Малиновскій Станиславъ изъ Красностава.
69. Малковскій Константинъ изъ Петербурга.
70. Малковская Александра изъ Петербурга.
71. Мадуя Аделя изъ Вербекъ Подольской губ.
72. Маслякевичъ Домъ изъ Люблина.
73. Мокѣвскій Адамъ изъ Варшавы.
74. Мержинскій Владиславъ изъ Вонсоши Кошицкаго уѣзда.
75. Монтевилль Иосифъ изъ Митянишекъ Ковенской губ.
76. Мучинскій Константинъ изъ Журанца Плодской губ.
77. Мюльчинская Анеля изъ Кройчина Липовскаго уѣзда.
78. Невельскій Станиславъ изъ г. Олькуша.
79. Кн. Огинскій Богданъ изъ Ретова Ковенской губ.
80. Кн. Огинская Марья изъ Ретова.
81. Кн. Огинская Ольга изъ Ретова.
82. Кн. Огинскій Михаилъ изъ Плунигянъ Ковенской губ.
83. Паплонскій Янъ † изъ Варшавы.
84. Пенюжскъ Виталис изъ Кракова.
85. Потровский Михъ † изъ Варшавы.
86. Потровский Михаилъ изъ Опатовскаго уѣзда.
87. Пивницкій Антонъ изъ Русинова Рышницкаго уѣзда.
88. Гр. Плятеръ Брозъ Лодовикъ изъ Некляня Кошицкаго уѣзда.
89. Гр. Плятеръ Брозъ Владиславъ изъ Ковенской губ.
90. Поклевская-Козель Анна изъ Пермской губ.
91. Поклевскій - Козель Альфонсъ изъ Галаны Пермской губ.
92. Подгорскій Сиг. изъ Киевской г.
93. Поплавскій Александръ изъ Варшавы.
94. Пржановскій Адамъ изъ Поточка Яновскаго уѣзда.
95. Гр. Пуслоскій Сигизмундъ, изъ Пинчовскаго уѣзда.
96. Радошевскій Иосифъ изъ Вышева Ленчицкаго уѣзда.
97. Раугенштраухъ Луция † изъ Ново-Александрійскаго уѣзда.
98. Ротвандъ Станисл. изъ Варшавы.
99. Росцишевскій Иосифъ изъ Садлова Рышницкаго уѣзда.
100. Рудоминъ Викентій изъ Громадницъ Опатовскаго уѣзда.
101. Кс. Епископъ Рухевичъ Казимиръ изъ Варшавы.
102. Саневскій Константинъ изъ Варшавы.
103. Ширръ Александръ изъ Стылонги Остроленцкаго уѣзда.
104. Ширръ Владиславъ изъ Маковского уѣзда.
105. Сикорскій Иосифъ изъ Варшавы.
106. Сикорская Ядвига изъ Варшавы.
107. Скаржинскій Лодовикъ изъ Стржижева Грубешовскаго уѣз.
108. Собанскій Маркелль изъ Пѣнковки Вольнской губ.
109. Скржичскій Янъ Сигизмундъ изъ Варшавы.
110. Солодовская Марья изъ Севериновки Подольской губ.
111. Соткевичъ Антонъ Епископъ Сандмирскій.
112. Общество сахарнаго завода въ Ополь Ново-Александрійскаго у.
113. Старикевичъ Сократъ изъ Варшавы.
114. Стемпковскій Эдмундъ изъ Блонскаго уѣзда.
115. Штуммеръ Эдуардъ изъ Варшавы.
116. Суржицкій Эдмундъ изъ Варшавы.
117. Свѣжавскій Евстафій изъ Лыкошина Томашевскаго уѣзда.
118. Свирискій Викентій изъ Влодавы.
119. Шлобовскій Станиславъ изъ Бранипы Радзинскаго уѣзда.
120. Гр. Тарновскій Станиславъ изъ Кракова.
121. Товарищество акціонерное Шайблера въ Лодзи.
122. Трычель Генрихъ изъ Смилы Киевской губ.
123. Гр. Тышкевичъ Елена изъ Андрушевля Киевской губ.
124. Кс. Улянскій Францъ изъ Ленчицкаго уѣзда.

55. Kretkowski Emilian z Boruchowa pow. Włocławski.
56. Krysiński Leon z Warszawy †.
57. Krzysztofowicz Mikołaj z Leśnictwa, pow. Władysławowski.
58. Kuczyński Stanisław ksiądz z powiatu Warszawskiego.
59. Kunitzer Juliusz z m. Łodzi.
60. Kwilecka Honoryna Hrabina z Malenca pow. Konińskiego.
61. Ledóchowska hr. Karolina, z Klimontowa w pow. Opatowskim †.
62. Lemański Ludwik z pow. Brzezińskiego.
63. Lesniewska Bronisława z Warszawy.
64. Lewy Markus z Warszawy.
65. Ładuz Jan ks. z Worniów gub. Kowieńska.
66. Łubieńska Marya hr. z Warszawy.
67. Łubieński Stanisław hr. z Warszawy. (Człon. Komit.).
68. Malinowski Stanisław z Krasnegostawu.
69. Małkowski Konstanty Senator z Petersburga.
70. Małkowska Aleksandra z Petersburga.
71. Maduja Adela z Werbek gub. Podolskiej.
72. Maśkiewicz Dominik z Lublina.
73. Mokiejewski Adam z Warszawy.
74. Mierzyński Władysław z pow. Konińskiego.
75. Montwiłł Józef z Mitianiszek gub. Kowieńska.
76. Muczyński Konstanty z Żuranica gub. Płocka.
77. Miączynska Aniela z Krojczyna pow. Lipnowskiego.
78. Newelski Stanisław z miasta Olkusza.
79. Ogiński Bohdan Książę z Retowa gub. Kowieńskiej.
80. Ogińska Marya ks. z Retowa.
81. Ogińska Olga ks. z Retowa.
82. Ogiński Michał Książę z Płunian gub. Kowieńskiej.
83. Papłowski Jan z Warszawy †.
84. Pieniążek Witalis z Krakowa.
85. Piotrowski Michał z Warszawy †.
86. Piotrowski Michał z pow. Opatowskiego.
87. Piwnicki Antoni, z Rusinowa, pow. Rypiński.
88. Plater Broel Ludwik Hrabia z Nieklania pow. Końskiego.
89. Plater Broel Władysław hrabia z gub. Kowieńskiej.
90. Poklewska-Koziele Anna z gubernii Permskiej.
91. Poklewski-Koziele Alfons z Talicy w gub. Permskiej.
92. Podhorski Zyg. z gub. Kijow.
93. Popławski Aleksander z Warszawy.
94. Przanowski Adam z Potoczka, pow. Janowski.
95. Pusłowski Zygmunt hrabia z p. Pińczowskiego.
96. Radoszewski Józef z Byszewa p. Łęczycki.
97. Rautenstrauch Łucya z p. Nowo-Aleksandryjskiego †.
98. Rotwand Stanisław z Warszawy.
99. Rościszewski Józef, z Sadowa. w pow. Rypińskim.
100. Rudomin Wincenty z Gromadzie, w pow. Opatowskim.
101. Ks. bisk. Raszkiewicz Kazimierz z Warszawy.
102. Saniewski Konstanty z Warszawy †.
103. Schür Aleksander ze Styłagi pow. Ostrołęcki.
104. Schürr Władysław z p. Makowskiego.
105. Sikorski Józef z Warszawy.
106. Sikorska Jadwiga z Warszawy.
107. Skarżyński Ludwik ze Stryżowa p. Hrubieszowski.
108. Sobański Marceł z Pienkówki gub. Wołyńska.
109. Skrzyński Jan Zygmunt z Warszawy.
110. Sokołowska Marya Sewerynowki gub. Podolska.
111. Sotkiewicz Antoni ks. Biskup Sandomierski.
112. Spółka fabryki cukrowej w Opolu pow. Nowo-Aleksandryjskim.
113. Starykiewicz Sokrates z Warszawy.
114. Stepkowski Edmund z pow. Błoskiego.
115. Stummer Edward z Warszawy †.
116. Surzycki Edmund z Warszawy.
117. Świeżawski Eustachy z Żykoszyna pow. Tomaszewski.
118. Swirski Wincenty z m. Włodawy.
119. Szlabowski Stanisław z Branicy pow. Radzyński.
120. Tarnowski Stan. hr. z Krakowa.
121. Towarzystwo Akcyjne Szejblera z Łodzi.
122. Tryczel Henryk ze Smiły gub. Kijowska.
123. Tyszkiewicz Helena Hrabina z Andruszówki gub. Kijowska.
124. Ks. Ulanowski Franciszek z pow. Łęczyckiego.

125. Гр. Валевскій Колонна Викентій изъ Варшавы. (Чл. Ком.)
 126. Вонсовичъ Янъ изъ Конскихъ Радомскаго уѣзда.
 127. Вѣнявскій Юлианъ изъ Варшавы.
 128. Валевскій Викентій изъ Держбищъ Кутновскаго уѣзда.
 129. Вессель Мечиславъ, дер. Карчмиска Ново - Александрійскаго уѣзда.
 130. Вессель Станиславъ изъ Кембла Ново-Александрійскаго уѣзда.
 131. Кс. Вержинскій Леонъ изъ Серпца.
 132. Вечорковскій Иосифъ † изъ Варшавы.
 133. Вязбекъ Владиславъ изъ Лодзи.
 134. Фирма „Луи Гейеръ“ въ Лодзи.
 135. Вознискій Фаддей изъ Сухи Радомскаго уѣзда.
 136. Кс. Возняковскій Людовикъ изъ Сулева Опочинскаго уѣзда.
 137. Кс. Войцеховскій Фаддей изъ Ковенской губернии.
 138. Вульфсонъ Гуго изъ Лодзи.
 139. Баронесса Захертъ Гозезина изъ г. Згержа Лодзинскаго уѣзда.
 140. Закревскій Игнатій изъ Харькова.
 141. Гр. Замоискій Ксаверій изъ Молочечъ Волынской губ.
 142. Гр. Замоискій Гома изъ Варшавы.
 143. Занъ Абдонъ изъ Понемоня Владиславовскаго уѣзда.
 144. Збѣвскій Михаилъ изъ Седлицъ Влоцковскаго уѣзда.
 145. Замбржускій Янъ изъ Мордовъ Сѣдлецкаго уѣзда.
 146. Зелинскій Иосифъ изъ Лонжина Луковскаго уѣзда.
 147. Жолтовскій Эдуардъ изъ Копка Луковскаго уѣзда.

125. Walewski Kolonna Wincenty z Warszawy (Czł. Kom).
 126. Wasowicz Jan z Końskich.
 127. Wieniawski Julian z Warszawy.
 128. Wincenty Walewski z Dzierzbic pow. Kutnowski.
 129. Wessel Mieczysław, wieś Karczmyska w powiecie Nowo-Aleksandryjskim.
 130. Wessel Stanisław z Kąbła p-tu Aleksandryjskiego.
 131. Ks. Wierzyński Leon z Sierpca.
 132. Wieczorkowski Józef z Warsz. †.
 133. Wizbek Władysław z m. Łodzi.
 134. Właściciele firmy „Louis Geyer“ z m. Łodzi.
 135. Wodziński Tadeusz z Suchy pow. Radomski
 136. Ks. Woźniakowski Ludwik z Sulejowa pow. Opoczyński.
 137. Ks. Wojciechowski Tadeusz z Kowieńskiej gub
 138. Wulfschu Hugo z Łodzi.
 139. Zachert Józefina baronowa z. m. Zgierza pow. Łódzki.
 140. Zakrewskij Ignacy z Charkowa.
 141. Zamoyski Ksawery hr. z Молочечек гub. Воłyńska.
 142. Zamoyski Tomasz hr. z Warszawy.
 143. Zan Abdon z Poniemonia pow. Władysławowskiego
 144. Zbijewski Michał z Siedlisk pow. Włoszczowski.
 145. Zembrzuski Jan z Mordów pow. Siedlecki.
 146. Zieliński Józef z Łązynie pow. Lipnowskiego.
 147. Żółtowski Edward z Kocka w pow. Żukowskim.

N. 4.

ПОЧЕТНЫЕ ЧЛЕНЫ ОБЩЕСТВА

(приглашенные honoris causa).

1. Карпентнеръ Марья (Англія)
 2. Бляшардъ Іосифъ (Франція).
 3. Бобржинскій Михаилъ (Австрія).
 4. Гр. Дзедушицкій Войцѣхъ (Австрія).
 5. Кс. Фрицъ Войцѣхъ въ Огороденцѣ Олькушскаго уѣзда.
 6. Ривіе (Парижъ).
 7. Корревоуъ Густавъ (Лѣванъ)
 8. Гавръ Эмиль (Лѣванъ)
 9. Директоръ въ Метре.
 10. Д-ръ Кропъ (Берлинъ)
 11. Гр. Скарбекъ Іосифъ.
 12. Ляллеманъ Левъ (Франція).
 13. Ростафинскій Іосифъ (Австрія).
 14. Рандаля (Америка).
 15. Спасовичъ Владиміръ въ Петербургѣ.
 16. Гр. Тарновскій Станиславъ (Австрія).
 17. Таллянь Виліямъ (Лондонъ)
 18. Сенаторъ Канонико (Римъ)
 19. Бертрами Скалья (Римъ)
 20. Вихеръ (Раумеръ - Раусъ)
 21. Рукавичниковъ Константинъ (Москва)
 22. Сенаторъ Таганцевъ Николай (С-Петербургъ).

Nr. 4.

CZŁONKOWIE HONOROWI ZAPROSZENI

(honoris causa).

1. Carpentner Marya w Anglii.
 2. Blanchard Józef we Francyi.
 3. Bobrzyński Michał w Austrii,
 4. Dzieduszycki Wojciech hr. w Austrii
 5. Ks. Frycz Wojciech w Ogrodzieńcu w pow. Olkuskim.
 6. Rivier w Paryżu
 7. Correvon Gustaw w Lozannie
 8. Favre Emil w Lozannie.
 9. Dyrektor Mettray Cluse
 10. Dr. Krohn w Berlinie.
 11. hr. Skarbek Józef
 12. Lallemand Leon, Adwokat Sądu apellacyjnego we Francyi.
 13. Rostański Józef w Austrii.
 14. Randall w Ameryce.
 15. Spasowicz Włodzimierz w Petersburgu.
 16. Tarnowski Stanisław hr. w Austrii.
 17. Tallack William w Londynie.
 18. Senator Canonico w Rzymie.
 19. Bertrami Scalia w Rzymie.
 20. Wichern w Rauher Haus.
 21. Rukawisznikow Konstanty w Moskwie.
 22. Senator Tagancew Mikołaj w Petersburgu.

№ 5.

ОБЫКНОВЕННЫЕ ПОЧЕТНЫЕ ЧЛЕНЫ,

(вносящие по 6 руб. въ годъ.)

ВАРШАВСКАЯ ГУБЕРНІЯ.

ГОРОДЪ ВАРШАВА.

1. Абрамовичъ Ксаверія.
2. Абрамовичъ Станиславъ.
3. Альберти Оттонъ.
4. Андришевичъ Владиславъ
(чл. Ком.)
5. Аригольдъ Янъ Г.
6. Арсеневъ Павелъ.
7. Астерблѹмъ Людовикъ.
8. Бадовскій Игнатій.
9. Байковскій Герардъ.
10. Бонковскій Генрихъ.
11. Бонковскій Людовикъ.
12. Банземеръ Янъ.
13. Барановскій Игнатій
14. Кс. Бартошевичъ Альбинъ.
15. Бауманъ Петронеля.
16. Баумбергъ Маркусъ.
17. Белза Станиславъ.
18. Бензефъ Юлій.
19. Бергсонъ Михаилъ.
20. Бергсонъ Самуиль.
21. Берсонъ Янъ.
22. Берсонъ Матиасъ.
23. Берлинерблау Никодемъ.
24. Бялецкій Антонъ (Чл. пост.
Пр. и Чл. Ком.)
25. Бѣлицкая Марія
26. Бобаковскій Эдмундъ.
27. Боцарскій Доминикъ.
28. Богдановъ Иванъ
29. Бокетъ Александръ.
30. Богдановичъ Леонъ.
31. Богдановичъ Иполитъ.
32. Богкъ Юлія.
33. Борхардтъ Аполинарій
34. Гр. Браницкая Марья.
35. Гр. Браницкій Влад. (jun.)
36. Бродовскій Владиміръ.
37. Бруннеръ Генрихъ.
38. Бруннъ Станиславъ.
39. Кс. Бржескій Францъ.
40. Бржезинскій Іосифъ.
41. Бржозовская Клементина.
42. Буцевичъ Брониславъ.
43. Будный Казиміръ.
44. Бучинскій Романъ.
45. Булхаровскій танцел.
46. Буркатъ Викентій.
47. Вальденбергъ Леонъ.
48. Ваніорскій Константія.
49. Варенцкій Александръ.
50. Васютинскій Сигизмундъ
51. Ваврженецкій Павелъ.
52. Вернеръ Антонъ.
53. Вернеръ Брониславъ.
54. Вернеръ Эмиль.
55. Вейдель Эмиль
56. Водзинская Жозефина.
57. Водзинскій Конрадъ.
58. Войно Владислава.

№ 5.

CZŁONKOWIE HONOROWI ZWYCZAJNI

(Oplacający po 6 rs. rocznie).

I. GUBERNIA WARSZAWSKA.

MIASTO WARSZAWA.

1. Abramowicz Ksawera.
2. Abramowicz Stanisław.
3. Alberti Otton.
4. Andrychewicz Władysław.
(czł. Kom.)
5. Arnhold Jan G.
6. Arseniew Paweł.
7. Asterblum Ludwik.
8. Badowski Ignacy.
9. Bajkowski Gerard.
10. Bąkowski Henryk.
11. Bąkowski Ludwik.
12. Banzemer Jan.
13. Baranowski Ignacy.
14. Bartoszewicz Albin ks.
15. Bauman Petronela.
16. Baumberg Markus.
17. Belza Stanisław.
18. Bensef Juliusz.
19. Bergson Michał.
20. Bergson Samuel.
21. Bersohn Jan.
22. Bersohn Matias.
23. Berlinerblau Nikodem.
24. Białecki Antoni (Czł. stały
Zarz. i Czł. Kom.).
25. Bielińska Marya.
26. Bobakowski Edmund.
27. Bociarski Dominik.
28. Bocquet Aleksander.
29. Bogdanow Iwan.
30. Bogdanowicz Leon.
31. Bohdanowicz Hipolit.
32. Bogk Julia.
33. Borchardt Apolinary.
34. Branicka Marya, hr.
35. Branicki Wład., hr. (jun.)
36. Brodowski Włodzimierz.
37. Brunner Henryk.
38. Brunn Stanisław.
39. Ks. Brzeski Franciszek.
40. Brzeziński Józef Mec.
41. Brzozowska Klementyna.
42. Bucewicz Bronisław.
43. Budny Kazimierz.
44. Buczyński Roman.
45. Bułharowski Stanisław.
46. Burkath Wincenty.
47. Chamiec Ksawery.
48. Chraszczewski Ksaw.
49. Cohn Julian.
50. Cygański Stanisław.
51. Czajkowski Edward.
52. Czarkowski Edward.
53. Czapski Stanisław, hr.
54. Czarnomska Eliza.
55. Czarnowski Józef.
56. Czerwiński Zygmunt.
57. Czubalski Józef.
58. Czyżyk Melchior.

59. Войно Людовикъ.
 60. Войцеховскій Теофилъ.
 61. Вольфъ Андрей.
 62. Вольфъ Робертъ.
 63. Волинскій Янъ.
 64. Восинскій Андрей (Чл. Прав.)
 65. Высоцкій Александръ.
 66. Вротновскій Люцианъ.
 67. Гебетнеръ Густавъ.
 68. Гейслеръ Эдуардъ.
 69. Годлевскій Степанъ.
 70. Годлевскій Мстиславъ.
 71. Гноинскій Левъ.
 72. Гебель Артуръ.
 73. Гольдбергъ Эдуардъ.
 74. Гольдштадтъ Александръ.
 75. Гольдштадтъ Янъ.
 76. Горецкая Людовика.
 77. Гордзялковская Тересса.
 78. Гордзялковская Амелія.
 79. Гурскій Константинъ.
 80. Грабовскій Эдуардъ.
 81. Грабовскій Левъ.
 82. Гротовскій Владиславъ.
 83. Грушецкій Александръ.
 84. Грушецкій Константинъ.
 85. Гунделяхъ Теодоръ.
 86. Гантке Марья.
 87. Гейнрихъ Александръ.
 88. Гейнрихъ Адольфъ.
 89. Голевинскій Владиславъ.
 90. Гейбовичъ Оаддей.
 91. Герштъ Станиславъ (Ч. П.)
 92. Гугманъ Иосифъ.
 93. Гигерсбергеръ Иос. (сынъ)
 94. Домбровский Паулинъ.
 95. Домбровский Здзиславъ.
 96. Домбская Марія.
 97. Дерсевиль Степанъ.
 98. Дерсевиль Владиславъ.
 99. Дембскій Феликсъ.
 100. Дзехцинскій Станиславъ.
 101. Добкевичъ Иосифъ.
 102. Домашевскій Янъ.
 103. Дыновскій Генрихъ.
 104. Добрскій Конрадъ.
 105. Еленскій Иосифъ.

106. Енде Антонина.
 107. Енике Людвикъ.
 108. Гр. Езерскій Карлъ (Чл. Ком.)
 109. Жаковскій Александръ.
 110. Залескій Станиславъ.
 111. Залевскій Константинъ.
 112. Залевскій Феликсъ.
 113. Заржицкая Францишка.
 114. Завистовскій Болеславъ.
 115. Зеленко Густавъ.
 116. Зелинскій Степанъ.
 117. Зенковичъ Владиславъ.
 118. Иодковскій Мечиславъ.
 119. Иорданъ Юлианъ.
 120. Иозефовичъ Михаилъ.
 121. Кафталь Бернардъ.
 122. Кафталь Фелля.
 123. Каменецкій Владимиръ.
 124. Каминскій Янъ Маврикій
 125. Князевъ Леонидъ.
 126. Карпинскій Францъ.
 127. Кашевская Милослава.
 128. Кернбаумъ Иосифъ.
 129. Кернбаумъ Исидоръ.
 130. Киршротъ Иосифъ.
 131. Клековичъ Иванъ.
 132. Кокели Иосифъ.
 133. Конъ Юлианъ.
 134. Конъ Иосифъ Левъ.
 135. Коницъ Генрихъ.
 136. Коницъ Теодоръ.
 137. Косцинскій Вацлавъ.
 138. Косинскій Юлианъ.
 139. Гр. Коссаковский Стап.
 140. Косацкій Мечиславъ.
 141. Космовскій Викторинъ.
 142. Костецкій Владиславъ.
 143. Котовичъ Станиславъ.
 144. Козарская Казимира.
 145. Козловскій Станиславъ.
 146. Козловскій Владиславъ.
 147. Крамштыкъ Маркелль.
 148. Гр. Красицкая Людовика.
 149. Краусгаръ Александръ.
 150. Ксенженевская Ванда.
 151. Кроненбергъ Леоп. Ю.
 152. Крушевская Алина.

59. Dąbrowski Paulin.
 60. Dąbrowski Zdzisław.
 61. Dąbska Lubraniec Marya.
 62. Derseville Stefan.
 63. Derseville Władysław.
 64. Dobkiewicz Józef.
 65. Dynowski Henryk.
 66. Dobrski Konrad.
 67. Domaszewski Jan.
 68. Dębski Feliks.
 69. Dziechciński Stanisław.
 70. Eiger Juliusz.
 71. Erlich Jakób.
 72. Ettinger Henryk.
 73. Epstein Jakób-Michał.
 74. Fajans Maurycy.
 75. Feist Aleksander.
 76. Fraget Julian.
 77. Freider Jakób.
 78. Freider Ludwik.
 79. Freundel A. Jakób.
 80. Friedmann Maurycy.
 81. Fuchs Franciszek.
 82. Fuchs Julian.
 83. Gebethner Gustaw.
 84. Geisler Edward.
 85. Godlewski Stefan.
 86. Godlewski Mściślaw.
 87. Gnoiński Leon.
 88. Goebel Artur.
 89. Goldberg Edward.
 90. Goldstandt Aleksander.
 91. Goldstandt Jan.
 92. Górecka Ludwika.
 93. Gordziałkowska Teresa.
 94. Gordziałkowska Amelia.
 95. Górski Konstanty.
 96. Grabowski Edward.
 97. Grabowski Leon.
 98. Grotowski Władysław.
 99. Gruszecki Aleksander.
 100. Gruszecki Konstanty.
 101. Gundelach Teodor.
 102. Gierszt Stanisław
 (Czł. Z.).
 103. Gutman Józef.
 104. Higersberger Józef (syn)
 105. Hantke Marya.
106. Heinrich Adolf.
 107. Heinrich Aleksander.
 108. Dr. Hellin Henryk.
 109. Holewiński Władysław.
 110. Heybowicz Tadeusz.
 111. Horoszewicz Klemens.
 112. Ks. Jagodziński Teofil.
 113. Jałowicki Aleksander.
 114. Janasz Adolf.
 115. Jantzen Edward.
 116. Jarocki Józef.
 117. Jasińska Anna.
 118. Jasinowski Izydor.
 119. Jeleński Józef.
 120. Jende Antonina.
 121. Jenike Ludwik.
 122. Jezierski Karol hr.
 (Czł. Kom.).
 123. Jodkowski Mieczysław.
 124. Jordan Julian.
 125. Józefowicz Michał.
 126. Kaftal Bernard.
 127. Kaftal Fella.
 128. Kniaziew Leonid.
 129. Kamieniecki Włodzim.
 130. Kamiński Jan-Maurycy.
 131. Karpiński Franciszek.
 132. Kaszewska Miłostawa.
 133. Kernbaum Józef.
 134. Kernbaum Izydor.
 135. Kirsztrot Józef.
 136. Kosacki Mieczysław.
 137. Kosmowski Wiktoryn.
 138. Klekowicz Jan.
 139. Kokeli Józef.
 140. Kon Józef Leon.
 141. Konitz Henryk.
 142. Konitz Teodor.
 143. Kosiński Julian.
 144. Kosiński Julian.
 145. Kossakowski Stanisł. hr.
 146. Kostecki Władysław.
 147. Kotowicz Stanisław.
 148. Kozarska Kazimiera.
 149. Kozłowski Stanisław.
 150. Kozłowski Władysław.
 151. Kramsztyk Marcelli.
 152. Krasicka Ludwika, hr.

153. Кржижановскій Антонъ.
 154. Кржижановскій Ромуальдъ.
 155. Куликовскій Францъ.
 156. Куспиль Ришардъ.
 157. Квапинскій Станиславъ.
 158. Ляская Стефанія.
 159. Лясковская Изабелла.
 160. Лессеръ Янъ, баронъ.
 161. Лещинскій Станиславъ.
 (Чл. Кор.)
 162. Ликертъ Натанъ.
 163. Левенталь Самуилъ.
 164. Лиевскій Игнатій.
 165. Лильпопъ Иоанна.
 166. Левенбергъ Яковъ.
 167. Лютостанскій Северинъ.
 (Чл. Ком.)
 168. Лапинскій Александръ.
 169. Лаппа Вацлавъ.
 170. Лаппа Марья.
 171. Гр. Лубенскій Густавъ.
 172. Лукавскій Адольфъ.
 173. Лукомскій Иосифъ.
 174. Лемпичскій Владиславъ.
 175. Лысаковскій Генрихъ.
 176. Мацеювскій Болеславъ.
 177. Малашевская Фридерика.
 178. Марчевскій Людовикъ.
 179. Марсъ Эмиль.
 180. Матерничскій Францъ.
 (Чл. Ком.)
 181. Матушевская Аполонія.
 182. Кс. Матушевскій Теофилъ.
 183. Майзнеръ Нафтали.
 184. Мейеръ Германъ.
 185. Магнусъ Викторъ.
 186. Менцель Алина.
 187. Мазуркевичъ Иванъ.
 188. Модзелевскій Станиславъ.
 189. Майхрицкій Болеславъ.
 190. Мейетъ Леопольдъ.
 191. Гр. Мельжинская Людов.
 192. Микляшевская Валерія.
 193. Микляшевскій Ильдефъ.
 194. Микляшевскій Валентій.
 (Предс. въ Прав. Чл. Ком.
 и Чл. Кор.)
 195. Мирославскій Сигизм.

196. Млынарскій Левъ.
 197. Мольденгаверъ Алекс.
 (Чл. Ком.)
 198. Монвилль Александръ.
 199. Монвилль Викентій.
 200. Моргулецъ Болеславъ.
 201. Наркевичъ Юдко Эдуар.
 202. Натансонъ Людовикъ.
 203. Нипаничъ Захарій.
 204. Новаковскій Вл.
 (Чл. Ком.)
 205. Новодворскій Францъ.
 (Чл. Прав.)
 206. Немьскій Левъ.
 207. Новосельскій Юліанъ.
 (Чл. Прав.)
 208. Охоцкая Антонина.
 209. Оргельбрандъ Иполитъ.
 210. Оргельбрандъ Маврикій.
 211. Оргельбрандъ Мечисл.
 212. Островскій Александръ.
 213. Островскій Сигизмундъ.
 214. Паклерскій Юліанъ.
 215. Парчевскій Конст.
 216. Пашковичъ Казиміръ.
 217. Пенхержевскій Янъ.
 218. Пфейферъ Станиславъ.
 219. Пешловскій Адольфъ.
 220. Гр. Плятеръ Викторія.
 221. Гр. Плятеръ Зыберъ Фел.
 222. Пѣховскій Витольдъ.
 223. Плебанскій Францъ.
 224. Плебинскій Эдмундъ.
 225. Подбѣльскій Алоизи.
 226. Подгорскій Михайлъ.
 227. Поклевская Козелъ Ан.
 228. Полендеръ Леопольдъ.
 229. Помяновскій Владиславъ.
 230. Попель Викентій, Архіепископъ Варшавскій.
 231. Пронцискій Конст.
 232. Полланъ Анатолій.
 233. Поплавскій Войцехъ.
 234. Портнеръ Маврикій.
 235. Гр. Потоцкій Августъ.
 236. Повятовская Ант.
 237. Польчинскій Иосифъ.
 238. Повихровскій Владиміръ.

153. Kraushaar Aleksander.
 154. Książewska Wanda.
 155. Kronenberg Leop.-Jul.
 156. Kruszevska Alina.
 157. Krzyzanowski Antoni.
 158. Krzyzanowski Romuald.
 159. Kulikowski Franciszek.
 160. Kuśpiel Ryszard.
 161. Kwapiński Stanisław.
 162. Laska Stefania z hr.
 Plińskich.
 163. Laskowska Izabella.
 164. Lesser Jan baron.
 165. Leszczyński Stanisław.
 (Czl. Kor.)
 166. Lewenthal Samuel.
 167. Lijewski Ignacy.
 168. Lilpop Joanna.
 169. Loewenberg Jakób.
 170. Lutostański Seweryn.
 (Czl. Kom.)
 171. Likiert Natan.
 172. Łapiński Aleksander.
 173. Łappa Marya.
 174. Łappa Wacław.
 175. Łempicki Władysław.
 176. Łubieński Gustaw, hr.
 177. Łukawski Adolf.
 178. Łukomski Józef.
 179. Łusakowski Henryk.
 180. Maciejowski Bolesław.
 181. Magnus Wiktor.
 182. Maleszewska Fryderyka.
 183. Marczewski Ludwik.
 184. Marx Emil.
 185. Maternicki Franciszek.
 (Czl. Kom.)
 186. Matuszewska Apolonia.
 187. Ks. Matuszewski Teofil.
 188. Mazurkiewicz Jan.
 189. Mayzner Naftal.
 190. Mencel Alina.
 191. Meyer Herman.
 192. Meyet Leopold.
 193. Mielżyńska Ludwika hrabina.
 194. Miklaszewska Walerya.
 195. Miklaszewski Ildefons.

196. Miklaszewski Walenty.
 (Przewodniczący w Zarządzie,
 Człon. Komit.)
 197. Mirosławski Zygmunt.
 198. Młynarski Leon.
 199. Moldenhawer Aleksander (Czl. Kom.)
 200. Montwiłł Aleksander.
 201. Montwiłł Wincenty.
 202. Morgulec Bolesław.
 203. Modzelewski Stanisław.
 204. Majchrzycki Bolesław.
 205. Narkiewicz-Jodko Edw.
 206. Natanson Ludwik.
 207. Nipanicz Zacharyasz.
 208. Niemyski Leon.
 209. Nowakowski W. (Czl. K.).
 210. Nowodworski Franciszek.
 (Członek Zarz.).
 211. Nowosielski J. (Czl. Zarz.).
 212. Ochocka Antonina.
 213. Orgelbrand Hipolit.
 214. Orgelbrand Maurycy.
 215. Orgelbrand Mieczysław.
 216. Ostrowski Aleksander.
 217. Ostrowski Zygmunt.
 218. Paklarski Julian.
 219. Parczewski Konstanty.
 220. Paszkowicz Kazimierz.
 221. Pęczerszewski Jan.
 222. Pfejfer Stanisław.
 223. Piechowski Witold.
 224. Platerowa Wiktorya hr.
 225. Popowski Adolf.
 226. Plater-Zyberk Feliks hr.
 227. Plebański Franciszek.
 228. Plebiński Edmund.
 229. Podbielski Aloizy.
 230. Podhorski Michał.
 231. Poklewska Kozieł An.
 232. Polczyński Józef.
 233. Polender Leopold.
 234. Pomianowski Władysł.
 235. Popiel Wincenty ks. Arcybiskup Warszawski.
 236. Pollan Anatol.
 237. Popławski Wojciech.
 238. Portner Maurycy.

239. Познанскій Максимил.
240. Познанскій Янъ.
241. Гр. Пржездзецкій Констан-
тинъ (Чл. Ком.).
242. Пржищевскій Михайль.
243. Пржищевскій Константинъ.
244. Рациборскій Эдмундъ.
245. Гр. Рачинская Софія.
246. Радванскій Антонъ.
247. Кн. Радзивилль Юрій.
248. Радзишевскій Ксаверій.
249. Райзахеръ Альфредъ.
250. Равичъ Іосифъ.
251. Регельманъ Игнатій.
252. Регельманъ Сигизмундъ.
253. Рейхманъ Іосифа супр.
254. Риттендорфъ Владисл.
255. Родзынь Шимонъ.
256. Рогозинскій Михайль.
(Чл. Ком.).
257. Ромоцкій Юлій.
258. Ремеръ Изидоръ.
259. Ротвандъ Левъ.
260. Рудзкая Леонія.
261. Русецкій Станиславъ.
262. Рушкевичъ Казиміръ
Епископъ.
263. Рыхловскій Владиславъ.
264. Рытель Владиславъ.
265. Рытель Юзефина.
266. Кс. Рымовичъ Викентъ.
267. Самборскій Петръ.
268. Савицкая Бенigna.
269. Сонхоцкій Конрадъ.
270. Сеневальдъ Густавъ.
271. Седлевскій-Каршо Влад.
272. Сильбербергъ Изидоръ.
273. Сильбербергъ Янъ.
274. Сильберманъ Маврикій.
275. Смоликовская Изабелла.
276. Собанскій Казиміръ
(Чл. Ком.).
277. Собанскій Михайль.
278. Собоцкій Іосифъ.
279. Соколовскій Іосифъ.
280. Сонненбергъ Шимонъ.
281. Соргенштейнъ Саулъ.

282. Списесь Людовикъ.
283. Стаховскій Антонъ.
284. Скорупскій Станиславъ.
285. Стопчикъ Янъ.
286. Стракачъ Владиславъ.
287. Страсбургеръ Карль.
288. Стржалацкій Антонъ.
289. Струве Генрихъ.
290. Сулиговскій Адольфъ.
291. Суликовскій Карль.
292. Свентоховскій Левъ.
293. Суловскій Славоміръ.
294. Тамулевичъ Францъ.
295. Тамулевичъ Иванъ.
296. Тарновская Марія гр.
297. Тафиловскій Владиславъ.
298. Татаркевичъ Ксаверій.
299. Тележинскій Игнатій.
300. Темлеръ Карль.
301. Топольницкій Адольфъ.
302. Товарищество акционер-
ное машинъ и литейное
К. Рудзкій.
303. Турау Евгений.
304. Творковскій Іосифъ.
305. Тухбандъ Маврикій.
306. Тлуховскій Левъ.
307. Тыкоцинеръ Сигизмундъ
308. Ульрихъ Моисей.
309. Унгеръ Граціанъ.
310. Фаянсъ Маврикій.
311. Фейстъ Александръ.
312. Фражетъ Юліанъ.
313. Фрейдеръ Людовикъ
314. Фрейдеръ Яковъ.
315. Френдзель А. Яковъ.
316. Фридманъ Маврикій.
317. Фуксъ Францъ.
318. Фуксъ Юліанъ.
319. Хамецъ Ксаверій.
320. Хелинь Генрихъ
321. Хоросевичъ Клеменсъ.
322. Хращевскій Ксаверій.
323. Цыганскій Станиславъ.
324. Чайковскій Эдуардъ.
325. Чарковскій Эдуардъ.
326. Гр. Чапскій Станиславъ.
327. Чарномская Элиза.
239. Potocki August hr.
240. Powiatowska Antonina.
241. Powichrowski Włodzim.
242. Poznański Jan.
243. Poznański Maksymilian.
244. Prószyński Konstanty.
245. Hr. Przędziecki Konst.
(Czł. Kom.).
246. Przysiecki Michał.
247. Przyjemski Konstanty.
248. Raciborski Edmund.
249. Raczyńska Zofia hr.
250. Radwański Antoni.
251. Ks. Radziwiłł Jerzy.
252. Radziszewski Ksawery
253. Rajzacher Alfred.
254. Rawicz Józef.
255. Regelman Ignacy.
256. Regelman Zygmunt.
257. Reichman Józefowa.
258. Rittendorf Władysław.
259. Rodzyn Szymon.
260. Rogoziński Michał (Czł.
Kom.).
261. Romocki Juljusz.
262. Römer Izydor.
263. Rotwand Leon.
264. Rudzka Leonia.
265. Rusiecki Stanisław.
266. Ruszkiewicz Kazi-
mierz ks. biskup.
267. Rychłowski Władysław.
268. Rytel Władysław.
269. Rytel Józefa.
270. Ks. Rymowicz Wincenty.
271. Samborski Piotr.
272. Sawicka Benigna.
273. Sąchocki Konrad.
274. Scholtze Adolf.
275. Senewald Gustaw.
276. Siedlewski-Karszo Wła-
dysław.
277. Silberberg Jan.
278. Silberberg Izydor.
279. Silberman Maurycy.
280. Skorupski Stanisław.
281. Smolikowska Izabella.

282. Sobański Kazimierz.
(Czł. Kom.).
283. Sobański Michał.
284. Sobocki Józef.
285. Sokołowski Józef.
286. Sonenberg Szymon.
287. Sorgenstein Saul.
288. Spiess Ludwik.
289. Stachowski Antoni.
290. Stein Herman.
291. Stopczyk Jan.
292. Strakacz Władysław.
293. Strasburgier Karol.
294. Strzałecki Antoni.
295. Struwe Henryk.
296. Suligowski Adolf.
297. Sulikowski Karol.
298. Sułowski Sławomir.
299. Świętochowski Leon.
300. Szlenker Jan.
301. Szlenker Karol.
302. Szlenker Marya.
303. Szołajska Włodzimiera.
304. Sztukowski Adam.
305. Szwede Ludwik.
306. Szyfer Samuel.
307. Szyff Józef.
308. Szymanowski Leon
309. Szymborski Apolinary.
310. Tańkowski Władysław.
311. Tatarkiewicz Ksawery.
312. Teleżyński Ignacy.
313. Temler Karol.
314. Tarnowska Marya.
315. Tamulewicz Franciszek.
316. Tamulewicz Jan.
317. Topolnicki Adolf.
318. Towarzystwo akcyjne ma-
chin i odlewów, dawniej
„Rudzki Konstanty“.
319. Tuchband Maurycy.
320. Tłuchowski Leon.
321. Turan Eugeniusz.
322. Tworkowski Józef.
323. Tykociner Zygmunt.
324. Ulrich Mojżesz
325. Unger Gracyan.
326. Waldenberg Leon.

327. Чарновскій Іосифъ.
 328. Червинскій Сигизмундъ
 330. Чижикъ Мельхиоръ.
 331. Чубальскій Іосифъ.
 332. Шольце Адольфъ.
 333. Швмановскій Леонъ.
 334. Штейнъ Германъ.
 335. Шленкеръ Янъ.
 336. Шленкеръ Карлъ.
 337. Шленкеръ Марія.
 338. Шолайская Владиміра.
 339. Штуковскій Адамъ.
 340. Шведе Людовикъ.
 341. Шиферъ Самуиль.

342. Шиффъ Іосифъ.
 343. Шимборскій Аполинар.
 344. Эйгеръ Юлій.
 345. Эрлихъ Яковъ.
 346. Эпштейнъ Яковъ Мих.
 347. Эттингеръ Генрихъ.
 348. Ясенская Анна.
 349. Ясиновскій Исидоръ.
 350. Кс. Ягодзинскій Теоф.
 351. Яловецкій Александръ.
 352. Янашъ Адольфъ.
 353. Янтценъ Эдуардъ.
 354. Яроцкій Іосифъ.

327. Waniorski Konstanty.
 328. Warecki Aleksander.
 329. Wasintyński Zygmunt.
 330. Wawrzeniecki Józef.
 331. Werner Antoni.
 332. Werner Bronisław.
 333. Werner Emil.
 334. Weydel Emil.
 335. Wodzińska Józefa.
 336. Wodziński Konrad.
 337. Wojno Władysława.
 338. Wojno Ludwik.
 339. Wojciechowski Teofil.
 340. Woliński Jan.
 341. Wolff Andrzej.

342. Wolff Robert.
 343. Wosiński Andrzej
 (Czl. Zarz.).
 344. Wysocki Aleksander.
 345. Wrotnowski Lucyan.
 346. Zaleski Stanisław.
 347. Zalewski Feliks.
 348. Zalewski Konstanty.
 349. Zarzycka Franciszka.
 350. Zawistowski Bolesław.
 351. Zieliński Stefan.
 352. Zielonko Gustaw.
 353. Zienkiewicz Władysław
 354. Żakowski Aleksander.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и фамилия	Мѣсто жительства
5	Гржибовскій Сягизмундъ	Цмишевѣ	5	Резлеръ Е. К.	Воля.
6	Гржибовскій А.	Жджаровѣ.	6	Гроссеръ Цезарій	Перышевѣ
7	Кучинскій Фр.	Говартова Воля.	7. Новоминскій Уѣздъ.		
8	Лясоцкій І.	Броховѣ.	1	Шелиская Паул.	Суффчинѣ.
9	Лубенскій Влад.	Гавловѣ	2	Войцицкій Ант.	Гадка.
10	Малевскій Іос.	Орышевѣ.	3	Вольфрамъ Соф.	Мѣня.
11	Мыцинскій Владиславъ.	Швароцинѣ.	8. Радзыминскій Уѣздъ.		
12	Модлинскій Іосифъ.	Ясенице	1	Кс. Козловскій Теоф. (Чл. Кор.).	Радзыминѣ.
13	Пржездзецкій Здзиславъ	Дурановѣ.	2	Пражмовскій А.	Радзыминѣ
14	Виолевскій Ев.	Ракутовѣ.	3	Смолякъ Янъ.	"
15	Князь Воронекій Павѣль	Бѣлице.	9. Влоцлавскій Уѣздъ.		
16	Заблоцкій Карлъ	Рыбно.	1	Осташевскій А. (Чл. Кор.)	Влоцлавскѣ
17	Зелинская Вик.	Градово	2	Бересневичъ А. Епископъ Куявско-Калиш.	Влоцлавскѣ.
5. Скерневицкій Уѣздъ.			3	Браунъ Янъ	Фабянки
1	Гурскій Вацл. (Чл. Кор.)	Скерневицы	4	Кретковскій Бр.	Венцлавице
2	Гурская Марья (Почет. Попеч. Приюта Пуца).	Воля Пенковская.	5	Мневская Іоан.	Любранецъ.
3	Гурскій Янъ (Чл. Ком. Поп. Почет. Студзен.)	"	6	Новца Владисл.	Влоцлавскѣ
4	Грабовскій.	Скерневицы	7	Орпишевскій С.	Клубка.
5	Щилиотова генеральша	"	8	Перецъ Густавъ	Влоцлавскѣ
6. Гостынскій Уѣздъ.			9	Кс. Сливинскій Янъ	"
1	Грабскій Адамъ (Чл. Кор.)	Люшинѣ.	10. Нешавскій Уѣздъ.		
2	Гржибовская Е.	Слубице.	1	Биберштейнъ Г. (Чл. Кор.)	Нешава.
3	Гржибовскій К.	Скржепезы			
4	Лясоцкій Влад.	Кернозя.			

№.	Имя і Назвико	Замieszkanie	№.	Имя і Назвико	Замieszkanie
5	Grzybowski Zym.	Cmiszew	5	Rezler E. K.	Wola.
6	Grzybowski Ant.	Żdźarów.	6	Grosser Cezarjusz	Pieryszew.
7	Kuczyński Fran.	Gowartowa Wola.	7. Powiat Nowo-Miński		
8	Lasocki J.	Brochów.	1	Szeliska Paul.	Suffczyn.
9	Łubieński Wład.	Gawłów.	2	Wójcicki Antoni	Gadka.
10	Malewski Józef	Oryszew.	3	Wolfram Zofia	Mienia.
11	Modliński Józef	Jasienice.	8. Powiat Radzyński.		
12	Myszczyński Władysław	Szwarocin	1	Ks. Kozłowski Teofil (Czł. Kor.).	Radzymin.
13	Przeździecki Zdzisław	Duranów.	2	Prażmowski Artur	Radzymin.
14	Wiśniewski Eugeniusz	Rakutów.	3	Smolak Jan	Radzymin.
15	Woroniecki Paweł, książe	Bielice.	9. Powiat Włocławski		
16	Zabłocki Karol	Rybno.	1	Ostaszewski Ant. (Czł. Kor.)	Włocławek.
17	Zielińska Wikt.	Gradowo.	2	Bereśniewicz Al. Ksiądz Biskup	Włocławek.
5. Powiat Skierniewicki.			3	Braun Jan	Fabjanki —
1	Górski Wacław (Czł. Kor.)	Skierniewice	4	Kretkowski Bronisław	Więclawice.
2	Górska Marya (Kuratorka Przytulku Fuszoza).	Pękoszewska Wola.	5	Mniewska Joanna	Włocławek.
3	Górski Jan (Czł. Kom. Kurator o. Studzieniec)	"	6	Nowca Wład.	Lubraniec.
4	Grabowski	Skierniewice	7	Orpizewski St.	Kłóbką.
5	Szpiliotowa jen.	Skierniewice	8	Peretz Gustaw	Włocławek.
6. Powiat Gostyński.			9	Ks. Sliwiński Jan	"
1	Grabski Adam (Czł. Kor.)	Luszyn.	10. Powiat Nieszawski.		
2	Grzybowska E.	Słubice.	1	Biberstein Hugo (Czł. Kor.)	Nieszawa.
3	Grzybowski Kar.	Skrzeszewy.			
4	Lasocki Władys.	Kiernozia			

№	Имя и фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства			
2	Бернеръ Алекс.	Сержхово.	2	Кедржинскій Люціанъ	Калишь.			
3	Билевскій Оома	Боруцинъ.	3	Парчевскій Аль.	"			
4	Бесѣверскій Владиміръ	Пловцы.	4	Пашковскій Ал.	"			
5	Хржонщевскій Александръ	Вържби-некъ.	13. Налишній Уѣздъ.					
6	Гостомскій Кар.	Боруцинъ.						
7	Гурекій Теодоръ	Свѣрчинъ.						
8	Гр. Скарбекъ I.	Осенцины.						
9	Гр. Скарбекъ Каролина	"						
10	Тржденецкій Максимиліанъ	Александровъ.						
II. Нутновскій Уѣздъ.						1	Целинскій Сиг.	Космовъ.
1	Пржилубскій Л. (Чл. Кор.)	Конты.				2	Доруховскій Феликсъ	Злотники Великіе.
2	Чарновскій Ал.	Левки				3	Доруховскій Сигизмундъ	Злотники Малые.
3	Дангель Сигизм.	Гнойно				4	Горецкій Болес.	Желяскова.
4	Сливинскій Янъ	Кашевы.	5	Консиновскій Августъ	Рыхновъ.			
5	Скаржинскій Ад.	Смѣховъ.	6	Кречуновичъ Нарцызъ.	Весь Косъ-цельна.			
6	Скаржинскій Ан.	Поборжъ.	7	Нешковскій Ад.	Ржегоцинь.			
7	Туккало Конр.	Кутно.	8	Радонскій Фел.	Ярантовъ.			
	12. Ловичскій Уѣздъ.		9	Рейханъ Павелъ	Бернатви.			
1	Островскій Романуальдъ (Чл. Кор.)	Стромовъ	10	Выгановскій В.	Петржиковъ			
2	Мыщинскій I.	Воля Шидловецка	14. Нольскій Уѣздъ.					
II. КАЛИШСКАЯ ГУБЕРНІЯ.			1	Блэндовскій Ф.	Островъ.			
Городъ Калишь			2	Зелѣнка Леопольдъ	Мнево.			
1	Башуцкій Константинъ	Калишь	15. Ленчицкій Уѣздъ.					
			1	Рандъ Юліанъ (Чл. Кор.)	Лесьмержъ.			

№.	Имя і Назвико	Замieszkanie	№.	Имя і Назвико	Замieszkanie			
2	Berner Aleksand.	Sierzchowo	2	Kiedrzyński Lucjan	Kalisz			
3	Bilewski Tomasz	Borucin.	3	Parczewski Alf.	"			
4	Biesiekierski Włodzimierz.	Płowce.	4	Paszkowski Alf.	"			
5	Chrzaszczewski Aleks.	Wierzbinek.	13. Powiat Kaliski.					
6	Gostomski Karol	Borucin						
7	Górski Teodor	Świerczyn.						
8	Skarbek hr. Józef.	"						
9	Skarbek hr. Karolina	Osięciny.						
10	Trzcieniecki Maksymilian	Aleksandrów						
II. Powiat Kutnowski.						1	Celiński Zygm.	Kosmów.
1	Przyłubski Leon (Czl. Kor.)	Kąty				2	Doruchowski Feliks	Złotniki Wielkie.
2	Czarnowski Aleksander	Łęki.				3	Doruchowski Zygmunt	Złotniki Małe.
3	Daniel Zygmunt	Gnojno				4	Górecki Bolesł.	Żelasków.
4	Śliwiński Janusz	Kaszewy.	5	Kąsinowski Aug.	Rychnow.			
5	Skarzyński Adam	Smiechów	6	Kreczunowicz Narcyz	Kościelna Wieś.			
6	Skarzyński Ant.	Kutno.	7	Nieszkowski Adolf	Rzegocin.			
7	Tukałło Konrad	Pobórz.	8	Radoński Feliks	Jarantów.			
12. Powiat Łowicki.			9	Rephan Paweł	Biernatki.			
1	Ostrowski Romanald (Czl. Kor.)	Stromów.	10	Wyganowski Wojciech	Pietrzyków.			
2	Myszczyński Józ.	Wola Szydłowiecka.	14. Powiat Kolski.					
II. GUBERNIA KALISKA.			1	Błędowski Feliks.	Ostrów.			
Miasto Kalisz.			2	Zielonka Leopold	Mniewo.			
1	Baszucki Konstanty	Kalisz.	15. Powiat Łęczycki.					
			1	Rand Julian (Czl. Kor.)	Leśmierz.			

№	Имя Фамилія	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилія	Мѣсто жительства	
2	Беттихеръ Вл.	Лесмержъ.	17. Серадскій Уѣздъ.			
3	Беттихеръ Людовикъ	Седльце.				
4	Белицкій Ант.	Будки				
5	Кувасъ Теод.	Лесмержъ	1	Бялѣцкій М. (Чл. Кор.)	Дуболенка.	
6	Длужнякевичъ Антонъ.	Загай.	2	Яроцинскій В.	Каміоначь.	
7	Гольдштандъ Левъ.	Лесмержъ	3	Паціорковскій Богумиль	Груцице.	
8	Хевельтъ Болес.	Бронно.	18. Нонинскій Уѣздъ.			
9	Кретковскій Мечиславъ	Покрживница.				
10	Лянде И.	Лянчица.				
11	Ляндовичъ Іос.	Дроздовъ	1	Сикорскій Вац.	Кронголя.	
12	Марыновскій Іо.	Тумъ.	2	Госцимскій Ю.	Микоржинъ.	
13	Рудницкій Казиміръ	Кренжелевице.	3	Стахлевскій Вл.	Конинъ.	
14	Рутковская Люд.	Лянчица.	19 Слупецкій Уѣздъ.			
15	Старжинскій Владиміръ	Боршинъ.				
16	Стемповскій Янъ	Сребрна.				
17	Стиллеръ Германъ	Янеовъ.	1	Миттельштедтъ Генрихъ (Ч. К.)	Луццево.	
18	Сливинскій К	Дольна-Суха	2	Воссакъ Макс.	Ценинъ	
19	Стоковскій М.	Цесковице	3	Хржановскій Л.	Шипшловъ	
20	Вейль Дорота.	Озорковъ	4	Хржановская М.	"	
21	Злотницкій В.	Гольбице	5	Домбскій Стеф.	Ціонжень.	
22	Зуельсъ Густ.	Модльна.	6	Глищинскій С.	Томице.	
23	Кс. Жидановичъ Адамъ	Лянчица.	7	Иваньчикъ Эм.	Панеево.	
	16. Велюнскій Уѣздъ.		8	Барнговскій К.	Бохлево.	
1		Лубенскій Іос. (Чл. Кор.)	Старженице	9	Кицманъ Эдв.	Виснева.
2		Бзовскій Стан.	Велюнь.	10	Косинскій Ан.	Нова Весь.
3		Кренскій Вл.	Ласкъ.	11	Гр. Квилецкій Казиміръ	Гродзецъ.
4		Тачановскій Г.	Руда	12	Пекарскій Бернгардъ	Напрусево.
				13	Пржилубская Ц.	Лисево
				14	Гр. Веліопольскій Владисл.	Тромбчинъ.
				15	Вержбовская Констанція	Яролки.
				16	Жихлинскій Ан.	Попелевъ.
				17	Жихлинскій Ст.	Бушково.
			18	Млицкая Марія	"	

№	Имя i Назвико	Замieszkanie	№	Имя i Назвико	Замieszkanie	
2	Boetticher Władysław	Leśmierz.	17. Powiat Sieradzki.			
3	Boetticher Ludwik	Siedce.				
4	Bielicki Antoni	Budki.				
5	Cuevas Teodor	Leśmierz.	1	Białecki Michał (Czl. Kor.).	Dubołęka	
6	Dłużniakiewicz Antoni	Zagaj.	2	Jarociński Winc.	Kamionacz.	
7	Goldstand Leon	Leśmierz	3	Paciorkowski Bogumił.	Gruszczycze.	
8	Hewelt Bolesław	Bronno.	18. Powiat Koniński.			
9	Kretkowski Mieczysław	Pokrzywnica				
10	Lande J.	Łęczycza.				
11	Landowicz Józef	Drozdów	1	Sikorski Wacław (Czl. Kor.)	Kragoła.	
12	Marynowski Józ.	Tum.	2	Gościński Julian	Mikorzyn.	
13	Rudnicki Kazi.	Krężelewice	3	Stachlewski Wł.	Konin.	
14	Rutkowska Lud.	Łęczycza.	19. Powiat Słupецki.			
15	Starzyński Włodzimierz	Borszyn.				
16	Stępowski Jan	Srebrna				
17	Stiller Herman	Janków	1	Mittelstaedt Henr. (Czl. Kor.)	Łuszczewo	
18	Śliwiński Kazimierz	Dolna-Sucha	2	Bossak Maksym.	Cienin	
19	Stokowski Mieczysław	Pieskowice	3	Chrzanowski L.	Szysztów	
20	Weil Dorota.	Ozorków.	4	Chrzanowska M	Ciążeń.	
21	Złotnicki Witold	Golbice	5	Dąbski Stefan	Tomice.	
22	Zuels Gustaw	Modlna.	6	Gliszczyński Zyg.	Paniejewo.	
23	Ks. Zydanowicz Adam	Łęczycza.	7	Iwańczyk Emil	Bochlewo.	
	16. Powiat Wieluński.		8	Karnkowski Kaz.	Wiśniewa	
1		Łubieński Józef (Czl. Kor.)	Starzenice.	9	Kicman Edwin	Nowa-wieś.
2		Bzowski Stanisław	Wieluń	10	Kosiński Antoni	Grodziec.
3		Kręski Włodzimierz	Łask.	11	Hr. Kwilecki Kazimierz	Naprusewo
4		Taczanowski G.	Ruda.	12	Piekariski Bernard	Lissewo
				13	Przyłubska Cec.	Trąbczyn.
				14	Hr. Wielopolski Władysław	JaroŃki
				15	Wierzbowska Konstancya	Popielew.
				16	Zychliński Ant.	Buszkowo.
				17	Zychliński Stan.	"
			18	Mlicka Marja.	"	

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
20. Турекскій Уѣздъ.			23. Мѣховскій Уѣздъ.		
1	Выгановскій Ст. (Чл. Кор.)	Казновъ	1	Зубржицкій Іос.	Вильковъ
2	Богданскій Ст.	Милковице	2	Домбровскій Ѳ.	Михаловице
3	Клокоцкій Бол.	Смашевъ	3	Кс. Гославскій	Венцлавице
4	Пулавскій Люд.	Гржимисевъ	4	Ягельскій Стан.	Прошовице
5	Петроковскій Игн.	Устковъ	5	Едынакъ Іосифъ	Любожица
			6	Клецинскій Б.	Штржешовице.
			7	Козловскій Стефанъ.	Пржибиславице.
			8	Кольмъ Мавр.	Любожица
			9	Кс. Квятковскій Іосифъ	Мѣховъ.
			10	Гр. Михаловская	Лучице
			11	Кс. Мѣшковскій	Прошовице
			12	Брониславъ	
			13	Мотылинскій Ю.	Мѣховъ
			14	Кс. Патковскій	Любожица
			15	Перельманъ Д.	Ивановице
			16	Попель Констан	Чапле Вель
			17	Рудзкій Криш.	Сломники.
			18	Кс. Смолка Ф.	Прандоцинь
			19	Вядровскій Р.	Врочимовице
			20	Закрженскій Б.	Себоровице
				Зубржицкій С.	Гоща.
III. КЪЛЕЦКАЯ ГУБЕРНІЯ.			24. Олькушскій Уѣздъ.		
Г. Кѣльце.			22. Андреевскій Уѣздъ.		
1	Рожицкій Эразмъ (Чл. Кор.)	Кѣльце	1	Рышкевичъ Іос.	Компюлени.
2	Батоговскій Т.	"	2	Буковскій Фел	Ляски.
3	Фричъ Карлъ	"	3	Хржановскій Г.	Шедковице
4	Халикъ Мечис.	"	4	Гашиискій К.	Кржижавка
5	Кс. Кулинскій, Кѣлецкій Эпископъ	"	5	Моэсъ Алексан.	Удоржъ.
6	Редыхъ Іосифъ	"	6	Мейсснеръ Гер.	Вржозовка.
7	Ваневичъ Мавръ	"	7	Всоль Казим.	Пилица.
21. Кѣлецкій Уѣздъ.			22. Powiat Jędrzejowski.		
22. Андреевскій Уѣздъ.			20. Powiat Turecki.		
1	Хеллеръ Гвидо	Скромовъ	1	Wyganowski	Казновъ.
2	Ляковская Кар.	Опатковице	2	Stanisław	Милковице.
3	Шмитъ Болес.	Стржешовице.	3	Bogdański Stan.	Смашевъ.
4	Сухецкій Брун.	Потокъ Вельки.	4	Kłokocki Bolesł.	Grzymiszew.
			5	Puławski Ludomir	Ustków.
			5	Pstrokoński Ign.	
			III. GUBERNIA KIELECKA.		
			Miasto Kielce.		
			1	Różycki Er.	Кielce.
			2	Batogowski Tom.	"
			3	Fritsch Karol	"
			4	Halik Mieczysław	"
			5	Ks. Kuliński Biskup Dyecezyi	"
			6	Redych Józef	"
			7	Waniewicz Marya	"
			21. Powiat Kielecki.		
			24. Powiat Olski.		
			1	Ryszkiewicz Józef (Czł. Kor.)	Капиоки.
			2	Bukowski Feliks	Ласки
			3	Chrzanowski Henryk	Щчодковице
			4	Gaszyński Karol	Кржыкавка.
			5	Moes Aleksander	Удорж.
			6	Meissner Herman	Вржозовка
			7	Wsoł Kazimierz	Пилица.

№.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie	№.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
20. Powiat Turecki.			23. Powiat Miechowski.		
1	Wyganowski Stanisław (Czł. Kor.)	Казновъ.	1	Zubrzycki Józef. (Czł. Kor.)	Вильковъ
2	Bogdański Stan.	Милковице.	2	Dąbrowski Tad.	Михаловице
3	Kłokocki Bolesł.	Смашевъ.	3	Ks. Gosławski	Виѣцлавице
4	Puławski Ludomir	Grzymiszew.	4	Jedynak Józef.	Любожица
5	Pstrokoński Ign.	Ustków.	5	Jagielski Stanisł.	Прозшовице
			6	Kleszczyński B.	Стрzeszowice
			7	Kozłowski Stefan	Прибыславъ
			8	Kolm Maurycy	Любожица
			9	Ks. Kwiatkowski Józef	Мiechów.
			10	Michałowska Marya hr.	Łuczycе
			11	Ks. Mieszkowski Bronisław	Прозшовице.
			12	Motyliński Jul.	Мiechów
			13	Ks. Patkowski W.	Любожица
			14	Perelman Dawid	Ивановице
			15	Popiel Konstanty	Сzaple Wiel.
			16	Rudzki Krzysztof	Сломники.
			17	Ks. Smółka Fran	Прандоцин.
			18	Wiądrowski R.	Врочимовице
			19	Zakrzeński Bol.	Сieborowice
			20	Zubrzycki Zygmn.	Гoszcza.
			24. Powiat Olski.		
			1	Ryszkiewicz Józef (Czł. Kor.)	Капиоки.
			2	Bukowski Feliks	Ласки
			3	Chrzanowski Henryk	Щчодковице
			4	Gaszyński Karol	Кржыкавка.
			5	Moes Aleksander	Удорж.
			6	Meissner Herman	Вржозовка
			7	Wsoł Kazimierz	Пилица.
			22. Powiat Jędrzejowski.		
1	Heller Gwido	Скромовъ			
2	Laskowska Kar.	Опатковице.			
3	Schmit Bolesław	Стрzeszkowice.			
4	Sucheckі Bruno	Поток Wielki			

№	Имя и Фамилія	Мѣсто жи- тельства	№	Имя и Фамилія	Мѣсто жи- тельства
25. Стопницкій Уѣздъ.					
1	Вальхновскій Андрей (Чл. Кор.).	Зборовъ	IV. ЛЮБЛИНСКАЯ ГУБЕРНІЯ		
2	Липинскій Го- сифъ	Стржалковъ	Г. Люблинъ.		
3	Окснеръ Нико- лай	Сиховъ	1	Раковскій Карл. (Чл. Кор.)	Люблинъ.
4	Сольницкій Вла- диславъ	Ржендовъ	2	Бееръ Михаилъ	"
5	Танскій Здзис- лавъ.	Лагевники	3	Бернацкій Брон.	"
26. Пинчовскій Уѣздъ.					
1	Велевейскій Ст. (Чл. Кор.)	Санцыгніовъ	4	Доманскій А.	"
2	Дембинскій Лю- довикъ	Горы	5	Голэмберскій Б.	"
3	Дембинская М.	Шищице	6	Кс. Ячевскій Фр. Люблинскій Епископъ	"
4	Гашиинскій К.	Коперница	7	Янишевскій А.	"
5	Ястржембскій Станиславъ	Юрковъ	8	Иллюстровскій Станиславъ	"
6	Камонскій Ант.	Островъ- Пекары	9	Юсцинскій В.	"
7	Мѣшковскій Ру- дольфъ	Бржесьце	10	Геншъ Францъ	"
8	Шумель Игнат.	Пинчовъ	11	Кохановскій Вл.	"
9	Кс. Тымовскій Людвикъ	Бобинъ	12	Крауссе Эдуар.	"
10	Кс. Жаковскій Францъ	Бейсце	13	Кс. Когляревскій Влад.	"
27. Влощовскій Уѣздъ.					
1	Шицъ Адольфъ (Чл. Кор.).	Бяла Вель- ка	14	Марцинчикъ А.	"
2	Гр. Потоцкій Р.	Хржон- стовъ	15	Миллеръ Карлъ	"
3	Звѣрковскій Ѡ.	Росьница	16	Окорскій Франц.	"
			17	Пачковскій Вл.	"
			18	Плещинскій А.	"
			19	Плевинскій А.	"
			20	Пржевускій Ст.	"
			21	Рупертъ Ант.	"
			22	Серафинскій Рудольфъ	"
			23	Стржалков- скій Ф.	"
			24	Шиманскій Го- сифъ	"
			25	Свиняревскій Ан.	"
			26	Феттеръ Авг.	"
			27	Волинскій Ген.	"

№.	Имя і Назвико	Замieszka- nie	№.	Имя і Назвико	Замieszka- nie
25. Powiat Stopnicki.					
1	Walchnowski Andrzej (Czł. Kor.).	Zborów.	IV. GUBERNIA LUBELSKA.		
2	Lipiński Józef	Strzałków	Miasto Lublin.		
3	Oksner Mikołaj	Sichów.	1	Rakowski Karol (Czł. Kor.)	Lublin.
4	Solnicki Władysław.	Rzędów.	2	Beer Michał	"
5	Tański Zdzisław	Łagiewniki.	3	Biernacki Broni- sław	"
26. Powiat Pińczowski.					
1	Wielowiejski St. (Czł. Kor.)	Sancygniów	4	Domański Aleks	"
2	Dembiński Ludw.	Góry.	5	Gołemberski Br.	"
3	Dembińska Mar.	Szyszczyce.	6	Ks. Jaczewski Fr.	"
4	Gaszyński Konst.	Kopernica.		Biskup Lubelski	"
5	Jastrzębski Stan.	Jurków.	7	Janiszewski Ale.	"
6	Kamocki Antoni	Ostrow-Pie- kary.	8	Illustrowski Stan.	"
7	Mieszkowski Ru- dolf	Brzeście.	9	Juściński Wikto- ryn	"
8	Szumiel Ignacy	Pińczów	10	Jensz Franciszek	"
9	Ks. Tymowski Ludwik	Bobin.	11	Kochanowski Władysław	"
10	Ks. Zakowski Franciszek	Bejsce	12	Krausse Edward	"
27. Powiat Włoszczowski.					
1	Schütz Adolf (Czł. Kor.).	Biała Wielka	13	Ks. Kogłarski W.	"
2	Potocki hr. Rod.	Chrzastów.	14	Marcinczyk Ale- ksander	"
3	Zwierkowski Ta- deusz.	Rośnica.	15	Miller Karol.	"
			16	Okorski Franc.	"
			17	Paczkowski Wł.	"
			18	Pleszczyński A.	"
			19	Plewiński Ant.	"
			20	Przewuski St.	"
			21	Roupert Antoni	"
			22	Serafiński Rudolf	"
			23	Strzałkowski F.	"
			24	Szymański Józef	"
			25	Swiniarski Ant.	"
			26	Vetter August	"
			27	Woliński Henr.	"

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
28	Зарембскій Аполлинарій	Люблинь.	4	Гр. Замойскій Константинъ	Козловка
29	Заремба Романъ	"		30. Новоалександрійскій Уѣздъ.	
	28. Люблинскій Уѣздъ.				
1	Пржевлонцкій К. (Чл. Кор.)	Галензовска Воля	1	Верценскій Г. (Чл. Кор.)	Новоалександрія.
2	Вачинскій Меч.	Яблонна	2	Кленевскій Владиславъ	Ополе.
3	Гоневская Софія	Галензовска Воля	3	Щипіорскій Ст.	Брацеѡвице
4	Козьянъ Янъ	Вержховиска	4	Забѣльскій Александръ	Казимержъ.
5	Михальскій Гюсифъ	Травники		31. Холмскій Уѣздъ.	
6	Ностицъ-Яцковскій Мечисл.	Косаржовъ Горный	1	Олендзкій Люд. (Чл. Кор.)	Хылинъ
7	Гр. Потоцкій Генрихъ	Ящовъ	2	Галензовскій Б.	Гусинне.
8	Рдултовскій Я.	Борженцинекъ	3	Піотровскій А.	Безекъ.
9	Гр. Сциціо Эдмундъ	Бржезице	4	Ржевускій Ст.	Травники.
10	Гр. Стадницкій Янъ	Радавецъ	5	Князь Воронекскій Мечиславъ (Чл. Ком.)	Кане.
11	Шлюбовскій Антонъ	Мелгевъ		32. Грубешовскій Уѣздъ.	
	29. Любартовскій Уѣздъ.				
1	Кржижановскій М. (Чл. Кор.)	Бржезица Бехавска	1	Выдзга Янъ Ст.	Рациборовице
2	Зонненбергъ Фекла	Кіаны	2	Похорецкій А.	Тржебень
3	Гр. Замойская Анеля	Козловка	3	Раковскій Людовикъ	Добужекъ
			4	Руликовскій В.	Мирче
			5	Грубешовское Земледѣльческое Общество	Дзекановъ.

№.	Имя і Назвико	Замieszkanie	№.	Имя і Назвико	Замieszkanie
28	Zarębski Apolinary	Lublin.	4	Zamoyski hr. Konstanty	Kozłówka.
29	Zaremba Roman	"		30. Powiat Nowo-Aleksandryjski.	
	28. Powiat Lubelski.				
1	Przewłocki Konstanty (Czł. Kor.)	Gałęzowska Wola	1	Wiercieński Henryk (Czł. Kor.)	Nowo-Aleksandrya.
2	Goniewska Zofja	"	2	Kleniewski Władysław.	Opole.
3	Baczyński Mieczysław.	Jabłonna	3	Szczypiorski St. Zabielski Aleksander	Braciejowice.
4	Koźmian Jan	Wierzchowska.	4		Kazimierz.
5	Michalski Józef	Trawniki		31. Powiat Chełmski.	
6	Rdułtowski Jan	Borzęcinek.			
7	Nostitz-Jackowski Mieczysław	Kosarżów Górny.	1	Olendzki Ludw. (Czł. K.)	Chylin
8	hr. Potocki Henryk	Jaszczów	2	Gałęzowski Boh.	Husynne.
9	hr. Scypio Edmund	Brzezice	3	Piotrowski Adolf	Bezek.
10	hr. Stadnicki Jan	Radawiec	4	Rzewuski Stan.	Trawniki.
11	Szłubowski Antoni	Mełgiew	5	Woroniecki książę Mieczysław (Czł. Kom.)	Kanie.
	29. Powiat Lubartowski.			32. Powiat Hrubieszowski.	
1	Krzyżanowski M. (Czł. Kor.)	Brzeźnica Bychawska.	1	Wydzga Jan Stef.	Raciborowice
2	Sonnenberg Tekla	Kijany.	2	Pohorecki Adam	Trzebień.
3	Zamoyska hr. Aniela	Kozłówka.	3	Rakowski Ludwik	Dobózek.
			4	Rulikowski Win.	Mircze.
			5	Two Rolnicze Hrubieszowskie	Dziekanów.

№	Имя и фамилія	Мѣсто жительства	№	Имя и фамилія	Мѣсто жительства
	33. Красноставскій Уѣздъ.		2	Яськевичъ Романъ.	Замость.
			3	Князевъ Илья	"
1	Рембеллинскій Владиславъ	Рыбчевице		37. Билгорайскій уѣздъ.	
2	Кс. Маевскій Феликсъ	Красноставъ			
3	Поплавскій Люд.	Лысолае	1	Кс. Скубишевскій Францъ	Кржешевъ.
	34. Томашовскій Уѣздъ.		2	Стобой Эдуардъ	Накликъ,
			3	Вельчеръ Сам.	Липины.
1	Руликовскій Здиславъ (Чл. Кор.)	Гонятыче		V. ЛОМЖИНСКАЯ ГУБЕРНІЯ	
2	Розвадовскій Томиславъ	Гоніатынъ		Г. ЛОМЖА.	
3	Руликовскій Эдуардъ	Котлице.	1	Блянштейнъ Саломонъ	Ломжа.
4	Свѣжавскій Вацлавъ	Жерники.	2	Гелчинскій Бееръ	"
	35. Яновскій Уѣздъ.		3	Порадовскій Я.	"
			4	Тыкоцинеръ Нахманъ	"
1	Пржановскій Войцехъ (Чл. Кор.)	Поточекъ.	5	Тыминскій Теодоръ	"
2	Ковальскій Оадей (Чл. Ком.)	Ольбенцинъ		38. Ломжинскій Уѣздъ.	
3	Кушель Игнатій	Пржиточна.	1	Козловскій Ад. (Чл. Кор.)	Мястковъ.
	36. Замостскій Уѣздъ.		2	Грабинскій М.	Щепанковъ.
			3	Ястржембскій Павелъ	"
1	Сайкевичъ Люд. (Чл. Кор.)	Гижа.	4	Вержицкій Францъ	Богущинъ.

№	Имя и Назвико	Zamieszkanie	№	Имя и Назвико	Zamieszkanie
	33. Powiat Krasnostawski.		2	Jaśkiewicz Roman	Zamość.
			3	Kniaziew Iliа	"
1	Rembieliński Władysław	Rybczewice		37. Powiat Biłgorajski.	
2	Ks. Majewski Feliks	Krasnostaw	1	Ks. Skubiszewski Franc.	Krzeszów
3	Popławski Ludwik	Łysołaje	2	Stoboy Edward	Naklik.
	34. Powiat Tomaszowski.		3	Welcher Samuel	Lipiny.
1	Rulikowski Zdzisław (Czł. Koresp.)	Honiaticze.		V. GUBERNIA ŁÓŻYŃSKA.	
2	Rozwadowski Tomisław	Honiatyń.		Miasto Łomża	
3	Rulikowski Edward.	Kotlice.	1	Blanksztein Salomon	Łomża.
4	Świeżawski Waclaw	Żerniki.	2	Giełczyński Beer	"
	35. Powiat Janowski.		3	Poradowski Jan	"
			4	Tykociner Nachman	"
			5	Tymiński Teod.	"
1	Przanowski Woj. (Czł. Kor.)	Potoczek		38. Powiat Łomżyński.	
2	Kowalski Tadeusz (Czł. Komit.).	Oblęcin.	1	Kozłowski Adam (Czł. Kor.).	Miastków
3	Kuszel Ignacy	Przytoczna.	2	Grabiński Miecz.	Szczepanków
	36. Powiat Zamojski.		3	Jastrzębski Paweł	"
1	Sajkiewicz Lud. (Czł. Kor.).	Huza.	4	Wierzbicki Franciszek	Boguszyn.

№	Имя и фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и фамилия	Мѣсто жительства
39. Мазовецкій Уѣздъ.			42. Пултускій Уѣздъ		
1	Дзеконскій Онуфрій (Чл. Кор.)	Добки.	5	Мархвицкій Станиславъ	Бржезно.
2	Кс. Бржостовскій Юл.	Тыкоцинь.	6	Плевинскій Герояимъ.	Остроленка
3	Кс. Двораковскій	Соколы.	7	Кс. Стельмахъ Иосифъ	"
4	Ячинскій Густавъ	Стельмаховъ..	1	Модзелевскій Викторъ (Чл. К.)	Гладчинъ.
5	Кержновскій Станиславъ	Шепетовъ	2	Дембинскій Станиславъ	Нестемпово
6	Гр. Ростворовскій Алекс.	Стельмаховъ.	3	Длужевскій Иосифъ.	Побылковъ.
7	Гр. Старженскій К.	Петковъ.	4	Хелмицкц Станиславъ	Олдаки.
8	Гр. Старженскій А.	Доминиково	5	Громбчевскій Эдуардъ.	Вышковъ
40. Островскій Уѣздъ			43. Мановскій Уѣздъ		
1	Ястржембскій Александръ (Чл. Кор.)	Немиры.	1	Гняздовскій К. (Чл. Кор.)	Чарностовъ
41. Остроленцкій Уѣздъ.			2	Пеховскій Кон. стантинь	Дзектаржево.
1	Гняздовскій Иосифъ (Чл. Кор.)	Остроленка	3	Ширъ Августъ	Лунове.
2	Кс. Брыкчинскій Антонъ	Говорово.	4	Ширъ Юлія	"
3	Глинка Николай	Щавинъ.	5	Кс. Смѣховскій Ад. Кастанъ	Маковъ.
4	Глинка Антонъ		6	Шпаковскій Гиларій	Магнушево.
			7	Верневичъ Иос.	Магнуше-векъ
			8	Бронскій Стан.	Любоминъ.
			9	Кордасевичъ Антонъ	Маковъ.

Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie	Nr.	Imię i Nazwisko	Zamieszkanie
39. Powiat Mazowiecki.			42. Powiat Pułtuski.		
1	Dziekoński Onufry (Czł. Kor.).	Dobki.	5	Marchwicki Stan.	Brzeźno.
2	Ks. Brzostowski Jul.	Tykocin.	6	Plewiński Hieronim	Ostrołęka.
3	Ks. Dworakowski	Sokoły.	7	Ks. Stelmach Józef	"
4	Jaczyński Gustaw	Stelmachów.	43. Powiat Makowski.		
5	Kierznowski Stanisław	Szepietów.	1	Gniazdowski Kar. (Czł. Kor.)	Czarnostów
6	Rostworowski hr. Aleksander.	Stelmachów	2	Piechowski Kajetan	Dziektarzewo
7	Starzeński K. hr.	Pietków.	3	Kordasiewicz Antoni	Maków
8	Starzeński A. hr.	Dominikowo	4	Schür August.	Łukowe.
40. Powiat Ostrowski.			5	Schür Julia	"
1	Jastrzębski Aleksander (Czł. Kor.)	Niemiry.	6	Ks. Śmiechowski Ad. Kajetan	Maków.
41. Powiat Ostrołęcki.			7	Szpakowski Hilary	Magnuszew.
1	Gniazdowski Józ. (Czł. Koresp.)	Ostrołęka.	8	Wierniewicz Józ.	Magnuszewek
2	Ks. Brykczyński Ant.	Goworowo.	9	Wroński Stanisław.	Lubomir
3	Glinka Mikołaj	Szczawin.			
4	Glinka Antoni	"			

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
	44. Нольненскій Уѣздъ.		12	Романскій Николаѣ	Петроковъ.
1	Хростовскій Б. (Чл. Кор.)	Моцарже	13	Сржедницкій С.	"
2	Кисельницкій Станисл.	Стависки	14	Залѣскій Влад.	"
3	Лясоцкій Стан.	Держебе.		46. Петроковскій Уѣздъ.	
4	Кс Влостовскій	Порыте.	1	Фишеръ Иосифъ	Шидловъ.
	45. Щучинскій Уѣздъ.		2	Яшовскій Стан.	Ланки.
1	Соколовскій Иг. (Чл. Кор.)	Грабово-Сулимы.	3	Рудзкій Карлъ	Добржелевъ
	VI. ПЕТРОВСКАЯ ГУБЕР.		4	Стоковскій Александръ	Врожбице.
	Г. Петроновъ.		5	Стржелецкій Константинъ	Лохиньска.
				47. Ченстоховскій Уѣздъ.	
1	Добржелевскій Ѡаддей (Чл. Кор.)	Петроковъ.	1	Пентковскій Вл.	Ченстоховъ
2	Александровичъ Ф.	"	2	Гинсбергъ Герм.	"
3	Холевицкій Янъ	"	3	Фуксъ Марія	"
4	Хоровичъ Нат.	"	4	Козловскій Владиславъ	"
5	Гольдлюстъ Роз.	"	5	Малешевскій Александръ	"
6	Канскій Гюрд.	"	6	Гр. Рачинскій Эдуардъ	"
7	Лазуцкій Авг.	"	7	Собрание въ Ченстоховѣ	"
8	Млодовскій Ст.	"		48. Бржезинскій Уѣздъ *).	
9	Поповскій Яковъ	"	1	Ханчке Эрнестъ	Жельгощъ.
10	Псарская Клем.	"	2	Ольшевскій Владимиръ	Томашовъ
11	Шпадковоскій Адамъ	"			

*) Чл. Кореспондентомъ состоитъ пост. Чл. Леманскій Людовикъ и Братошевицъ.

№	Имя и Назвико	Замieszkanie	№	Имя и Назвико	Замieszkanie
	44. Powiat Kolneński.		13	Śrzednicki Stan.	Piotrków.
			14	Zaleski Władysław	"
1	Chrostowski Bol. (Чл. Кор.)	Mocarze		46. Powiat Piotrkowski.	
2	Kisielnicki Stanisław	Stawiski	1	Fiszer Józef	Szydłów
3	Lasocki Stanisł.	Dzierzbie.	2	Jaszowski Stan.	Łęki
4	Ks. Włostowski	Poryte.	3	Rudzki Karol	Dobrzelew.
	45. Powiat Szczuczynski.		4	Stokowski Aleksander	Wrózbice.
1	Sokołowski Ignacy (Чл. Кор.)	Grabowo-Sulimy	5	Strzelecki Konstanty	Łochyńska.
	VI. GUBERNIA PIOTRKOWSKA.			47. Powiat Częstochowski.	
	Miasto Piotrków.		1	Piętkowski Władysław.	Częstochowa
1	Dobrzelewski Tadeusz (Чл. Кор.)	Piotrków.	2	Fuchs Marja	"
2	Aleksandrowicz F	"	3	Ginsberg Herman	"
3	Cholewicki Jan.	"	4	Kozłowski Władysław	"
4	Goldlust Rozalia	"	5	Maleszewski Aleksander	"
5	Horowicz Nathana	"	6	Hr. Raczyński Edward	"
6	Kański Jordan.	"	7	Resursa w Częstochowie.	"
7	Łazucki August	"		48. Powiat Brzeziński. *)	
8	Młodowski Stef.	"	1	Hanczke Ernest.	Żelgoszcz.
9	Popowski Jakób.	"	2	Olszewski Włodzimierz	Tomaszów.
10	Psarska Klemen.	"			
11	Romański Miko.	"			
12	Szpadkowski Ad.	"			

*) Członkiem kor. tego powiatu, jest członek stały Lemański Ludwik i Bratozewicz.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
3	Сверчинскій Феодоръ	Рудникъ.	11	Конштамъ Ар.	Лодзь.
			12	Маркевичъ Игн.	"
			13	Меленевскій Діонисій	"
	49. Новорадом- скій Уѣздъ.		14	Мейерхоффъ Феодоръ	"
1	Островскій Авг. (Чл. Кор.).	Малюшинъ.	15	Плахецкій Кон- стантинъ	"
2	Скуржевская Фекла.	Хелмо.	16	Познанскій Из- раиль	"
			17	Руссоцкій Люд.	"
			18	Зильберштейнъ Маркусь	"
	50. Ласнй Уѣздъ.			52. Равскій Уѣздъ.	
1	Матерницкая Софья	Квятковиче			
2	Тарновскій Иг- натій	Кличковъ.	1	Суффчанскій Стеф.(Чл. Кор.).	Осса.
			2	Гротовскій Иос.	Рава.
			3	Маевскій Юл.	Конопница
	51. Лодзинскій Уѣздъ.		4	Окенцкій Ста- ниславъ (Чл. Ком.).	Бабекъ.
1	Борстъ Юлія	Згержь.	5	Слевинскій Ка- етанъ	Доманеви- це.
2	Биренцвейгъ Брониславъ	Лодзь.	6	Сокольницкій Анастасій	Велька Во- ля.
3	Брониковскій Оппельнъ Войцехъ	"		53. Бендзинскій Уѣздъ.	
4	Гелигъ Адольфъ	"			
5	Гинсбергъ Вил.	"			
6	Гутентагъ Мав- рикій	"			
7	Гутманъ Гюсифъ	"	1	Грабинскій М.	Домброва.
8	Кс. Годлевскій Марцели	"	2	Кс. Барчъ Кар.	Кромоловъ
9	Рудницкій Ста- ниславъ	Кольска- Воля	3	Борковскій Янъ	Домброва.
10	Хантке Юлія	Лодзь	4	Цехановскій Ст.	Гродзець.
			5	Гамперъ	Сельце

№.	Имя и Назвико	Замieszkanie	№	Имя и Назвико	Замieszkanie
3	Swierczyński Te- odor	Rudnik	11	Konsztam Aron	Łódź.
			12	Markiewicz Ign.	"
			13	Mejerhoff Teodor	"
			14	Meleniewski Dy- onizy	"
	49. Powiat Nowo-Radomski.		15	Płachecki Kon- stanty	"
1	Ostrowski Aug. (Czl. Kor.).	Maluszyn.	16	Poznański Izrael	"
2	Skurzewska Te- kla	Chełmo.	17	Russocki Ludom.	"
			18	Silberstein Mar- kus	"
	50. Powiat Łaski.			52. Powiat Rawski.	
1	Maternicka Zofia	Kwiatkowice	1	Suffczyński Stef. (Czl. Kor.)	Ossa.
2	Tarnowski Ign.	Kliczków.	2	Grotowski Józef	Rawa.
	51. Powiat Łódzki.		3	Majewski Julian Starża	Konopnica.
			4	Okęcki Stanisław (Czl. Kom.)	Batšk.
1	Borst Juliusz	Zgierz	5	Ślewiński Kaje- tan	Доманевиче
2	Birenzweig Bron.	Łódź.	9	Sokolnicki Ana- stazy	Wielka Wo- la.
3	Bronikowski Op- pełn Wojciech-	"		53. Powiat Będziński.	
4	Gehlig Adolf	"			
5	Ginsberg Wilh.	"			
6	Gntentag Mau- rycy	"			
7	Gutman Józef	"	1	Grabiński Miecz. (Czl. Kor.).	Дąброва Górn.
8	Ks. Godlewski Marceli	"	2	Barcz Karol Ks.	Kromotów.
9	Rudnicki Sta- nisław	Kalska- Woźa	3	Borkowski Jan	Дąброва.
10	Hantke Juliusz	Łódź	4	Ciechanowski Stanisław	Grodziec.
			5	Gamper	Sielce

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
6	Кондратовичъ Иеронимъ	Домброва.	55. Цеханов- скій Уѣздъ.		
7	Конткевичъ Ст.	"			
8	Мовъ Людов.	Сельце			
9	Рейхеръ Ген- рихъ	Сосновицы.			
10	Страсбургеръ Юл.	Нѣмце.			
11	Суржицкій Янъ.	Сосновецъ.			
12	Мѣшковскій	"			
VII. ПЛОЦНАЯ ГУБЕРНІЯ.					
Г. Плоцъ.					
1	Гурбскій Янъ	Плоцъ.	56. Пржасныш- скій Уѣздъ.		
2	Немятовскій І.				
3	Вольденбергъ Давидъ				
4	Васневскій Матвѣй				
5	Синевицъ Яковъ				
1	Дучиминскій Людвигъ	Шумскъ.			
2	Островскій Ан- тонъ	Лешно.			
3	Кс. Ордонъ Си- сигизмундъ	Держгово			
54. Плоцнй Уѣздъ.					
1	Госцицкій Че- славъ (Чл. Кор.).	Піончино.	57. Плонскій Уѣздъ.		
2	Горецкій Ром.	Пялихово.			
3	Климкевичъ Ю- зефина	Гослице.			
4	Накваскій Боле- славъ	Наквасинъ			
1	Яворовскій Ар- туръ (Чл. Кор.).	Радзымицъ.	1	Милевскій Гос. (Чл. Кор.).	Цехановъ.
2	Яворовскій Ан- тонъ	Богуславце.	2	Бояновскій Пау- линъ	Гумендинъ.
3	Яворовскій Ген- рихъ	Врублево.	3	Цыпрысинская Ванда	Сульмержъ.
			4	Гутковскій Игн.	Смецинъ.
			5	Кинель Госифъ	Козичинъ.
			6	Вортманъ Мав- ривій	Красинецъ.
			7	Журавскій Юлій	Щуки.

№.	Imię i Nazwisko	Zamieszka- nie	№	Imię i Nazwisko	Zamieszka- nie			
6	Kondratowicz Hieronim	Dąbrowa.	55. Powiat Ciechanowski.					
7	Kontkiewicz St.	"						
8	Mauve Ludwik	Sielce						
9	Reicher Henryk	Sosnowice.						
10	Strasburger Jul.	Niemce.						
11	Surzycki Jan	Sosnowiec.						
12	Mieszkowski	"						
VII. GUBERNIA PŁOCKA.								
Miasto Płock.								
1	Gurbski Jan	Płock.				56. Powiat Przasnyski.		
2	Niemiatowski J.	"						
3	Woldenberg Da- wid	"						
4	Waśniewski Ma- ciej	"						
5	Siniewicz Jakób	"						
1	Duczymiński Lu- dwik	Szumsk.						
2	Ostrowski An- toni	Leszno.						
3	Ks. Ordon Zy- gmunt	Dzierzgowo						
54. Powiat Płocki.								
1	Gościcki Cze- sław (Czl. Kor.).	Pionczyno.	57. Powiat Płoński.					
2	Górecki Roman	Pilichowo.						
3	Klimkiewiczowa Józefa	Goślice.						
4	Nakwaski Bole- sław	Nakwasin.						
1	Jaworowski Ar- tur (Czl. Kor.)	Radzymin.	1	Milewski Józef (Czl. Kor.).	Ciechanów.			
2	Jaworowski An- toni	Bogusławice.	2	Bojanowski Paul.	Humięcín.			
3	Jaworowski Hen- ryk	Wróblewo.	3	Cyprysińska Wanda	Sulmierz.			
			4	Gutkowski Ign.	Smiecin.			
			5	Kinel Józef	Koziczyn.			
			6	Wortman Mau- gucy.	Krasiniec.			
			7	Zórawski Jul- iusz	Szczuki.			

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
4	Сенатовъ Теодора	Ежево.	58. Млавскій Уѣздъ.		
5	Стржешевскій Казиміръ	Арцелинъ.	1	Радзиминскій Раймундъ (Чл. Кор.)	Куляны.
6	Свѣнцикій Антонъ	Келки.	2	Цешевскій Валентій	Певславъ
7	Свѣнцикій Игнатій	Дзевтаржевъ	3	Гвяздовскій Д.	Гржебскъ
58. Липновскій Уѣздъ.			4	Кс. Янковскій Рем.	Недзборжъ
1	Чапскій Витоль	Скемпе.	5	Клицкій Брониславъ	Виндыки
2	Гопьковскій Войцехъ	Рембелино.	6	Котовичъ-Корсакъ Витал.	Млава.
3	Годлевскій Рохъ	Клокоцкъ.	7	Кс. Ордонъ Станиславъ	Млава.
4	Карвосоцкій Юлианъ	Островите.	8	Рапакскій Юсифъ	Богушинъ
5	Кринскій Руд.	Фабьянки.	9	Шимплинскій Янъ	Ковалево
6	Недзвѣдскій Владиславъ	Вержбица.	10	Кс. Соколикъ Людовикъ	"
7	Плѣнсковскій Карль	Глодово.	60. Рыпинскій Уѣздъ *).		
8	Прусскій Брониславъ	Пломяны	1	Бартель Альфредъ	Надрожъ.
9	Прусскій Янъ	Дыблинъ.	2	Боржевскій Антонъ	Угощъ
10	Сѣдлецкій Никодемъ	Тлухово.	3	Холевинскій Владиславъ	Рыпинъ.
11	Стахерскій Янъ	Маково.	4	Ежевская Ксаверья	Сервильно.
12	Вонсовичъ Маріанъ	Вычалково.	5	Карнковская Антонина	Свѣнтославъ.
13	Вонсовичъ Оома	Задушнянкъ.	6	Мицевскій Сиг.	Собовъ.
14	Кс. Влостовскій Мартинъ	Лонжинъ.	7	Прондзынскій Ф.	Осезъ.

*) Членомъ Кор. уѣзда состоитъ постоянный Членъ Росицшевскій Юсифъ изъ Садлова.

№.	Имя и Назвико	Замieszkanie	№.	Имя и Назвико	Замieszkanie
4	Senatow Teodora	Jezewo	59. Powiat Mławski.		
5	Strzeczowski Kazimierz	Arcelin.	1	Radziwiński Rajmund. (Czl. Kor.)	Kulany.
6	Święcki Ant.	Kiełki.	2	Cieszewski Walenty	Piewsław
7	Święcki Ignacy	Dziektarzew.	3	Gniazdowski Damian	Grzebsk
58. Powiat Lipnowski.			4	Ks. Jankowski Remigiusz	Niedzbórz
1	Czapski Witold	Skepe.	5	Klicki Bronisław	Windyki
2	Goćkowski Wojciech.	Rembelino.	6	Kotowicz-Korsak Witalis	Mława.
3	Godlewski Roch	Kłokock.	7	Ks. Ordon Stanisław	Mława
4	Karwosiński Julian	Ostrowite.	8	Rapacki Józef	Boguszyn
5	Kryński Rudolf	Fabianki	9	Szympliński Jan	Kowalewo
6	Niedźwieżski Władysław	Wierzbica.	10	Ks. Sokolik Lud.	"
7	Płaskowski Karol	Głodowo.	60. Powiat Rypiński. *)		
8	Pruski Bronisław	Płomiany	1	Barthel Alfred	Nadroż
9	Pruski Jan	Dyblin.	2	Bożewski Antoni	Ugoszcz
10	Siedlecki Nikodem	Tłuchowo.	3	Cholewiński Władysław	Rypin.
11	Stacherski Jan	Makowo.	4	Jeżewska Ksawera	Skrwilno.
12	Wąsowicz Marjan	Wyczałkowo	5	Karnkowska Antonina	Świątosław.
13	Wąsowicz Tomasz	Zadusznik	6	Miszewski Zygmunt	Sobów.
14	Ks. Włostowski Marcin	Łązyn.	7	Prądyński F.	Osiek.

*) Członkiem Korespondentem jest stały członek Józef Rościszewski z Sadłowa.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
8	Росцишевская Л.	Радоминъ.	14	Мѣржановскій Г.	Радомъ.
9	Росцишевскій Эд.	"	15	Мартофель Иос.	"
10	Рудовскій Эд.	Бахоржъ.	16	Мирецкій Конс.	"
11	Семіонтковскій Ф.	"	17	Мѣржановскій С.	"
12	Семіонтковскій Кс. Табенцкій	Радзиви В.	18	Пенцъ Янъ.	"
13	"	Компельскъ	19	Пясецкій Адамъ	"
		Садлово.	20	Пржиходскій В.	"
	61. Серпеціи Уѣздъ.		21	Пржиленцкій С.	"
1	Кс. Ржевускій Г. (Чл. Кор.).	Раціонжъ.	22	Пржиленскій Б.	"
2	Кс. Шостакевичъ І.	Бежунъ.	23	Собѣщанскій А.	"
3	Тухолка Вл.	Гоздово.	24	Станишевскій К.	"
	VIII. РАДОМСКАЯ ГУБЕР. Г. Радомъ.		25	Станковскій Иг	"
			26	Твардзицкій Г.	"
			27	Кс. Урбанскій І.	"
			28	Викенхагенъ Ф.	"
			29	Вага Яковъ	"
				62. Радомскій Уѣздъ. *)	
1	Павинскій Игнт. (Чл. Кор.)	Радомъ.	1	Бекерманъ Из.	Фирлей.
2	Бѣлоусовъ Пет.	"	2	Гродзинскій Вл.	Закржевъ
3	Барчъ Алекс.	"	3	Водзинская Э.	Суха.
4	Бекерманъ Руф.	"		63. Козенеціи Уѣздъ.	
5	Хмѣлевскій М.	"			
6	Чичеринъ Алек.	"	1	Липскій Людв. (Чл. Кор.).	Пискоровъ
7	Эттингеръ Бол.	"	2	Богущкая Анеля	Полична.
8	Кс. Граевскій М.	"	3	Цвирко-Годыцкій Феликсъ	"
9	Баршь Софья	"	4	Чаплинскій В.	Сыцина.
10	Каршь Теодоръ	"	5	Герничекъ Каз.	Броновице.
11	Кульчицкій Вл.	"			
12	Лихтенштейнъ Д.	"			
13	Любовскій Янъ	"			

№.	Имя и Назвико	Замieszkanie	№.	Имя и Назвико	Замieszkanie
8	Rościszewska L.	Radomin.	14	Mierzanowski G.	Radom.
9	Rościszewski Ed.	"	15	Martofel Józef	"
10	Rudowski Ed.	Bachorz.	16	Mirecki Konstan.	"
11	Siemiątkowski F.	Radziki W.	17	Mierzanowski St.	"
12	Siemiątkowski F.	Kompielsk	18	Pentz Jan.	"
13	Ks. Tabęcki	Sadłowo.	19	Piasecki Adam	"
			20	Przychodzki Wacław	"
	61. Powiat Sierpecki.		21	Przyłęcki Stefan	"
			22	Przyłęcki Bolesł.	"
			23	Sobieszczanski A	"
			24	Staniszewski Kar.	"
1	Ks. Rzewuski Gracyan (Czł. Kor.).	Raciaz.	25	Stankowski Ign.	"
2	Książdz Szostakiewicz J.	Biezuń.	26	Twardzicki G.	"
3	Tuchołka Wł.	Gozdowo.	27	Ks. Urbański Józef	"
			28	Wiekenhagen Fr.	"
			29	Waga Jakób	"
	VIII. GUBERNIA RADOMSKA.			62. Powiat Radomski *).	
	Miasto Radom.		1	Boeckerman Iz.	Firlej.
1	Pawiński Ignacy (Czł. Kor.)	Radom.	2	Grodziński Wł.	Zakrzew.
2	Białousow Piotr	"	3	Wodzińska Eufr.	Sucha.
3	Barcz Aleksan.	"		63. Powiat Kozienicki.	
4	Beckerman Rufin	"			
5	Chmielewski M.	"	1	Lipski Ludwik (Czł. Kor.)	Piskorów.
6	Czyczeryn Aleksy	"	2	Bogucka Aniela	Policzna.
7	Ettinger Bolesł.	"	3	Cwirko-Godycki Feliks	"
8	Ks. Grajewski M.	"	4	Czapliński Wacł.	Sycyna.
9	Karsch Zofia	"	5	Herniczek Kaz.	Bronowice.
10	Karsch Teodor	"			
11	Kulczycki Włod.	"			
12	Lichtenstein D.	"			
13	Luboński Jan	"			

*) Członkiem Korespondentem tego powiatu jest członek stały Wodziński Tadeusz z Suchej.

*) Членомъ Кор. уѣзда состоитъ Пост. Чл. Водзинскій Фаддей изъ Сухой.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства
6	Ковалевскій Вл.	Вилязковице Гурне.	2	Неймаркъ Ламбертъ	Коцмержовъ
7	Кс. Каунъ I.	Козенице.	3	Руссоцкій Максимилианъ	Сулешовъ.
8	Левицкая Мар.	Реговъ.	4	Скотницкій Максимилианъ	Скотники.
9	Ленкевичъ Соб.	Грабовъ.	5	Заржицкій Генрихъ	Неславице.
10	Марциновскій Иосифъ	Яновице.			
11	Стальковскій Л.	Рознишевъ			
64. Нонскій Уѣздъ.			67. Опатовскій Уѣздъ.		
1	Фалькевичъ Казимиръ (Чл. Кор.)	Конскъ. Руда Мален. Шидловець.	1	Лещинскій Сигизмундъ (Чл. Кор.)	Калишаны.
2	Бохенскій Иос.	Конскъ.	2	Гомбровичъ Янъ	Малопице
3	Энгеманъ Эдм.	"	3	Ясенскій Мечиславъ	Бокржице.
4	Корниловъ Александръ	"	4	Кс. Иоповичъ Игн.	Денгово.
5	Розень Шимонъ	"	5	Руссоцкій Карлъ	Слобушовице
6	Гр. Тарновскій Юлій	Добра Коньске.			
7	Валянсьенъ Г.	Хлевиска.			
65. Илжоецкій Уѣздъ.			68. Опочинскій Уѣздъ.		
1	Добецкій Иос. (Чл. Кор.)	Кржижановице.	1	Сьдлевскій К. Александръ (Чл. Кор.)	Поплавы.
2	Херничекъ Игн.	Едланга.	2	Цебульскій Филиппъ	Стоки.
			3	Добецкая Анеля	Држевица.
			4	Дружбацкій Ав.	Замечекъ.
			5	Хибнеръ Иосифъ	Опочно.
			6	Козминскій Я.	Роженекъ.
			7	Либшевскій Антонъ	Мрочковъ.
			8	Любодзецкій Людовигъ	Жарновъ.
66. Сандомирскій Уѣздъ.					
1	Тарговскій Юл. (Чл. Кор.)	Винары.			

№	Имя и Назвико	Замieszkanie	№	Имя и Назвико	Замieszkanie
6	Kowalewski Wł.	Wilazkowice Górne.	2	Nejmark Lambert	Koćmierzów.
7	Ks. Kaun J.	Kozienice.	3	Russocki Maksymilian	Suleszów.
8	Lewicka Marya	Regów.	4	Skotnicki Maksymilian	Skotniki.
9	Lenkiewicz Sob.	Grabów.	5	Zarzycki Henryk	Nieslawice.
10	Marcinowrki Józef	Janowice			
11	Stalkowski L.	Rozniszew.			
64. Powiat Koński.			67. Powiat Opатовski.		
1	Falkiewicz Kazimierz (Czł. Kor.)	Końskie	1	Leszczyński Zygmunt (Czł. K.)	Kaliszany.
2	Bocheński Józef	Ruda Malen.	2	Jasieński Mieczysław	Bokrzyce.
3	Engeman Edm.	Szydłowice	3	Ks. Jopowicz Ignacy	Denków.
4	Korniłow Aleksander	Końskie.	4	Gombowicz Jan	Małoszyce.
5	Rosen Szymon	"	5	Russocki Karol	Słobuszowice.
6	Hr. Tarnowski Juljusz	Dobra Końskie.			
7	Valencienne H.	Chlewińska.			
65. Powiat Hżecki.			68. Powiat Opoczyński.		
1	Dobiecki Józef (Cz. K.)	Krzyżanowice.	1	Siedlewski Karzso Aleksaud. (Czł. Kor.)	Popławy.
2	Herniczek Ignacy	Jedlanka	2	Cebulski Filip	Stoki.
			3	Dobiecka Aniela	Drzewica.
			4	Drużbacki August	Zameczek
			5	Hübner Józef	Opoczno.
			6	Koźmiński Jan	Rożenek.
			7	Libiszewski Antoni	Mroczków
			8	Lubodziecki Ludwik	Żarnów.
66. Powiat Sandomierski.					
1	Targowski Juljusz, (Czł. Kor.)	Winiary			

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства.	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства.
9	Михальскій Валентій	Жарновець.	5	Шлюбовскій Кор. Ст.	Радзынь
10	Скорковская Уршуля	Велька Воля			
11	Видеракевичъ Л.	Славовички.		71. Константиновскій Уѣздъ.	
IX. СѢДЛЕЦНАЯ ГУБЕРНІЯ.					
Г. Сѣдлецъ.					
1	Точискій Юл. (Чл. Кор.)	Сѣдлецъ.	1	Ковальскій Вик.	Фалатыче.
2	Лермонтовъ Николай	"	2	Буховецкій Владиславъ	Колчинъ.
3	Сундерландъ С.	"	3	Гр. Мельжинскій Владисл.	Роскошь.
4	Велѣвскій Ад.	"		72. Бѣльскій Уѣздъ.	
69. Сѣлецкій Уѣздъ.					
1	Залѣскій Людв. (Чл. Кор.)	Кржимосе.	1	Др. Врочинскій (Чл. Кор.)	Бѣла.
			2	Валинскій Чес.	Бѣла
			3	Заборовскій Карлъ	Розвадовка
70. Радинскій Уѣздъ.				73. Влодавскій Уѣздъ *).	
1	Руликоскій Вл. (Чл. Кор.)	Устржежь.	1	Бонковскій Антонъ	Влодава.
2	Князь Четвертинскій Владиміръ (Чл. Ком.)	Милянввъ.	2	Володко Влад.	"
3	Мочульскій Северинъ	Пржегалины.	3	Гр. Замойскій Августъ	Рожанка
4	Шанявскій Викторъ	Пржегалины.		74. Гарволинскій Уѣздъ.	
			1	Рошковскій Казимиръ (Чл. Кор.)	Гоньчице

*) Членомъ Кор. состоятъ пост. чл. Дръ Свирскій изъ Влодавы.

№	Имя и Назвико	Замieszkanie	№	Имя и Назвико	Замieszkanie
9	Michalski Walenty	Żarnowiec	5	Szlubowski Korwin Stanisł.	Radzyń.
10	Skórkowska Urszula	Wielka Wola			
11	Widerakiewicz J.	Sławowiczki		71. Powiat Konstantynowski.	
IX. GUBERNIA SIEDLECKA					
Miasto Siedlce.					
1	Troczyński Julian (Czl. Kor.)	Siedlce	1	Kowalski Wikt.	Falaticze
2	Lermontow Mikołaj	"	2	Buchowiecki Władysław	Kończyn
3	Sunderland Stan.	"	3	Hr. Mielżyński Władysław	Roskosz.
4	Wielowiejski Ad.	"		72. Powiat Biański.	
69. Powiat Siedziecki					
1	Zaleski Ludwik (Czl. Kor.)	Krzymosze	1	Dr. Wroczyński (Czl. Kor.)	Biała
			2	Waliński Czesł.	"
			3	Zaborowski Karol.	Rozwadówka
70. Powiat Radzyński.				73. Powiat Włodawski. *)	
1	Rulikowski Wł. (Czl. Kor.)	Ustrzeż	1	Bąkowski Antoni	Włodawa.
2	Czetwertyński książę Włodzimierz (Czl. Kom.)	Milanów	2	Wołodko Wład.	"
3	Moczulski Seweryn.	Przeгалiny	3	Hr. Zamojski August	Różanka.
4	Szaniawski Wiktor.	"		74. Powiat Garwoliński.	
			1	Roszkowski Kaz. (Czl. Kor.)	Gończyce

*) Człon. kor. tego powiatu jest czł. stały Dr. Świrski Win. z Włodawy.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства.
2	Харковский	Тромбки	Х. СУВАЛКСКАЯ		
3	Мейсснеръ Кар.	Уленжъ.	ГУБЕРНІА.		
4	Ордега Янъ	Желеховъ.	Г. Сувалки.		
5	Кс. Плезцинскій Адольфъ	Мацѣвице.			
6	Кс. Ставирей К.	Гоньчице.	1	Станишевскій Станиславъ (Чл. Кор.)	Сувалки.
75. Луновскій Уѣздъ.			2	Бржескій Генр.	"
			3	Буткевичъ Бонавентура	"
1	Левицкій Станиславъ	Рогале.	4	Мониковскій Ал.	"
2	Рымкевичъ Юл.	Луковъ	5	Нагорка Фр.	"
76. Соноловскій Уѣздъ *).			6	Руссоцкій Бол.	"
			7	Смоленскій Вл.	"
			8	Станишевскій Валерій	"
			9	Завадзкій Ник.	"
			10	Заблоцкій Густ.	"
1	Хиршманъ Ад.	Зомбовъ.	78. Сувалскій Уѣздъ.		
2	Хиршманъ Ст.	Пржездзятка.			
3	Козловскій Л.	Петрикозы.	1	Хлюдзинскій В. (Чл. Кор.)	Сувалки
77. Венгровскій Уѣздъ.			2	Свида Адольфъ	Мацѣковъ.
1	Луневскій Тим. (Чл. Кор.)	Коритница	79. Августовскій Уѣздъ.		
2	Ястржембскій Игнатій	Лоховъ			
3	Попель Игнатій	Гапки	1	Соболевскій В. (Чл. Кор.)	Войтовце
4	Кс. Домбровскій Матвѣй	Садовне	2	Модзелевскій І.	Самборы.
5	Гроновскій Ромуальдъ	Венгровъ	3	Соболевская Ю.	Кодзювце
6	Кс. Садовскій Адамъ Янъ	Садовне	4	Кс. Виламовичъ Михаилъ	Селяновце

*) Членомъ Кор. состоитъ Пост. чл. Попель Игнатій изъ Турна.

№.	Имя и Назвико	Замieszkanie	№.	Имя и Назвико	Замieszkanie
2	Harkowski	Trombki.	X. GUBERNIA		
3	Meissner Karol	Ułęż.	SUWALSKA.		
4	Ordega Jan.	Żelechów.	Miasto Suwałki.		
5	Ks. Pleszczyński Adolf	Maciejowice			
6	Ks. Stawirey Kazimierz	Gonczyce.	1	Staniszewski Stanisław (Czł. Kor.)	Suwałki.
75. Powiat Łukowski.			2	Brzeski Henryk.	"
			3	Butkiewicz Bonawentura	"
1	Lewicki Stanisław	Rogale.	4	Monikowski Al.	"
2	Rymkiewicz Julian	Łuków	5	Nagórka Franc.	"
76. Powiat Sokołowski. *)			6	Russocki Bolesł.	"
			7	Staniszewski Walerj	"
			8	Smoleński Wład.	"
			9	Zawadzki Mikoł.	"
			10	Zabłocki Gustaw	"
1	Hirszman Adam	Ząbków.	78. Powiat Suwalski.		
2	Hirszman Stan.	Przeździatka			
3	Kozłowski Leon	Petrykozy.	1	Chludziński Wł. (Czł. Kor.)	Suwałki
77. Powiat Węgrowski.			2	Świda Adolf	Maćkow.
1	Łuniewski, Tym. (Czł. Kor.)	Korytnica	79. Powiat Augustowski.		
2	Ks. Dąbrowski Mateusz	Sadowne			
3	Gronowski Romuald	Węgrów	1	Sobolewski Włodzimierz (Czł. Kor.)	Wojtowce
4	Jastrzębski Ignacy	Łochów	2	Modzelewski J.	Sambory.
5	Popiel Ignacy.	Gałki	3	Sobolewska Józ.	Kodziowce
6	Ks. Sadowski Adam Jan	Sadowne	4	Ks. Wilamowicz Michał	Sielanowce

*) Członkiem korespondentem tego powiatu jest Czł. St. Popiel Ignacy z Turna.

№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства.	№	Имя и Фамилия	Мѣсто жительства.
80. Сейненскій Уѣздъ.					
1	Скаржинскій Фл. (Чл. Кор.)	Гейшторышки.	6	Ябуовскій Рудольфъ	Якимизки.
2	Стржеминскій Брониславъ	Кржевицъ.	7	Купчинскій Антонъ	Мариамполь
			8	Смольскій Оом.	"
			9	Гр. Тышкевичъ Ал.	Ляндварово
			10	Забѣльскій Іос.	Наугордышки.
81. Вилновыскій Уѣздъ. *)					
1	Гавронская Ел.	Шукле	1	Довгялло Янъ	Дембова Буда.
2	Гавронскій Владиміръ	Поезиоры.	2	Хрынцевичъ Алина	Илгово.
3	Печискій Станиславъ	Копсодзе.	3	Злотницкій Маріанъ	Владиславовъ.
82. Мариампольскій Уѣздъ.					
1	Траутсольдъ Л.	Бочвеникеле.	1	Вишневскій Левъ (Чл. Кор.)	Румбовиче.
2	Кс. Букаты Викентій	Покойне.	2	Чайковскій Брониславъ	Кальварія.
3	Гавронскій Викторъ	Фреда Ве-сола.	3	Яцковскій Владиміръ	Онишки.
4	Гейшторъ Леонъ	Дыдвице.	4	Корева Игнатій	Соболише.
5	Хенке Вильямъ	Даукшегиры.	5	Нарбуттъ Михалина	Промежь.

Всѣхъ титулярныхъ Членовъ числилось 31 декабря 1896 г. 986.

*) Членомъ Кор. состоитъ пост. чл. Гавронскій Станиславъ изъ Шу-

№	Имя и Назвико	Замieszkanie	№	Имя и Назвико	Замieszkanie
80. Powiat Sejneński.					
1	Skarzyński Flor. (Czł. Kor.)	Giejsztoryszki	6	Jakubowski Rudolf	Jakimiszki.
2	Strzeмиński Bronisław	Krzewin.	7	Kupczyński Antoni	Maryampol.
			9	Smólski Tom.	"
			10	Tyszkiewicz Al. hrabia	Landwarowo.
			11	Zabielski Józef	Naugordyszki.
81. Powiat Witkowyski. *)					
1	Gawrońska Helena	Szukle	1	Dowgiałło Jan	Dębowa Buda.
2	Gawroński Włodzimierz	Pojeziory.	2	Hryniewicz Alina	Iłgowo.
3	Pieczyski Stanisław	Kopsodzie.	3	Złotnicki Maryan	Władysławów.
82. Powiat Maryampolski.					
1	Trautsolt Ludw.	Boczkienikiele.	1	Wiszniewski Leon (Czł. Kor.)	Rumbowicze
2	Ks. Bukaty Wincenty	Pokojne.	2	Czajkowski Bronisław	Kalwarya.
3	Gawroński Wiktor	Freda We-сола.	3	Jäckowski Włodzimierz.	Oniszki.
4	Gejsztor Leon.	Dydvice.	4	Korewa Ignacy	Soboliszki.
5	Henke Wiliam	Daukszegiry.	5	Narbutt Michalina	Promieź.

Wszystkich Członków honorowych w dniu 31 grudnia 1896 г. było — 986.

*) Czł. kor. tego powiatu jest członek stały Gawroński Stanisław z Szukli.

ЕЖЕГОДНИКЪ
ОБЩЕСТВА ЗЕМЛЕДѢЛЬЧЕСКИХЪ КОЛОНИЙ
И
РЕМЕСЛЕННЫХЪ ПРИУТОВЪ

Часть II.

за 1896 годъ.

(Отчетъ по управленію отказомъ гр. Кичкаго
за 1892/3—1895/6 г.)

ROCZNIK
TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH
i
PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚLNICZYCH

Część II.

za rok 1896.

(Sprawozdanie Administracyi Zapisu hr. Kickiego
za r. 1892/3—1895/6.)

WARSZAWA.
Druk J. Sikorskiego, Warecka Nr. 14.

1898

Дозволено Цензурою
Варшава, 12 Мая 1898 года.

О Т Ч Е Т Ъ
по управленію отказомъ покойнаго гр. Кидкаго
за 1892/3 — 1895/6 г.

SPRAWOZDANIE
Administracyi Zapisu ś. p. Kajetana hr. Kickiego
za lata 1892/3 — 1895/6

I.

Правительственныя Постановленія.

Варшавскій

Генераль - Губернаторъ

по 3 Дѣлопроизводству Канцелярїи

22 Августа 1892 года

№ 9595

В а р ш а в а .

**Въ Комитетъ Общества
Земледѣльческихъ Ко-
лоній и ремесленныхъ
пріютовъ.**

Объ утвержденіи устава и штата проектируемой нижней сельско-хозяйственной школы въ фольваркѣ Бржозова Сѣдлецкой губерніи.

Управляющій Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ, Статсъ-Секретарь Вешняковъ увѣдомилъ меня, что, по исправленіи проефта устава Собринской нижней сельско-хозяйственной школы I-го разряда, учреждаемой Варшавскимъ Обществомъ земледѣльческихъ колоній и ремесленныхъ пріютовъ, согласно замѣчаніямъ моимъ и г. Министра Народнаго Просвѣщенія, уставъ и штатъ означенной школы Министерствомъ утверждены, и учрежденіе ея разрѣшено Обществу, при условіи, чтобы названная школа содержалась на доходы отъ завѣщаннаго графомъ Кичкимъ имущества, и чтобы на открытіе ея было испрошено Обще-

I.

Postanowienia Rządowe

Warszawski

Generał-Gubernator

3-ci Wydział Kancelaryi

22 Sierpnia 1892 roku

№ 9595

W a r s z a w a .

**Do Komitetu T-wa Osad
rolnych i przytułków rze-
mieślniczych.**

O zatwierdzeniu ustawy i etatu zaprojektowanej niższej szkoły rolniczej na folwarku Bieżozowa w gubernii Siedleckiej.

Zarządzający Ministerjum Dóbr Państwa Sekretarz Stanu Wieszniakow zawiadomił mnie, że po wprowadzeniu poprawek do projektu ustawy Sobieszyńskiej szkoły rolniczej niższej I-go rzędu, zakładanej przez T-wo Osad Rolnych i przytułków rzemieślniczych, — stosownie do uwag moich i p. Ministra oświecenia narodowego, ustawa i etat rzezzonej szkoły zostały przez Ministerjum zatwierdzone, a założenie jej pozwolone Towarzystwu pod warunkiem, ażeby szkoła była utrzymywana z dochodów z majątku zapisanego przez hr. Kickiego, i żeby T-wo wyjednało osobne pozwolenie

ствомъ особое разрѣшеніе по окончаніи устройства зданій и хозяйства для школы и по обзаведеніи ихъ необходимымъ инвентаремъ. Объ этомъ имѣю честь сообщить Комитету для дальнѣйшаго распоряженія, въ послѣдствіи представленія отъ 20 Ноября 1889 г. за № 2441 препровождая при семъ экземпляръ устава названной школы.

Генераль-Адъютантъ (подписаль) Гурко.

Управляющій канцелярією (подписаль) Н. Божовскій

na jej otwarcie wtedy, gdy budowle i urządzenie szkoły będą już gotowe i zaopatrzone w potrzebne inwentarze. Mam zaszczyt zawiadomić Komitet o powyższem, w celu wydania stosownych rozporządzeń, na skutek podania z dnia 20 Listopada 1889 r. za № 2441, przyczem załączam egzemplarz ustawy rzeczonyj szkoły.

Jenerał Adjutant (podpisał) Gurko.

Zarządzający kancelaryą: (podpisał) K. Bożowski.

Министерство Земледѣлія
 II
 Государственныхъ Имуществъ
 Департаментъ Земледѣлія
 Отдѣленіе V.
 Столъ I.
 3 Января 1896 г.
 № 111.

Въ Комитетъ Варшавскаго
 Общест. Земледѣльческихъ
 Колоній и ремесленныхъ
 приютовъ.

По докладу Департамента Земледѣлія отъ 29 Декабра 1895 г. за № 23,353 г. Министръ Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ разрѣшилъ Варшавскому Обществу Земледѣльческихъ Колоній и ремесленныхъ приютовъ отереть въ январѣ настоящаго 1896 г. Собщинскую низшую сельско-хозяйственную школу.

Ministryum Rolnictwa
 i
 Dóbr Państwa
 Departament Rolnictwa
 Wydział V.
 Stoł I
 3 stycznia 1896 r.
 № 111

Do Komitetu T-wa osad rolnych i przytułków rzemieślniczych w Warszawie.

Wskutek reportu Departamentu Rolnictwa z dnia 29 grudnia 1895 r. za № 23,353 pan Minister Rolnictwa i Dóbr Państwa pozwolił Warszawskiemu T-wu Osad Rolnych i przytułków rzemieślniczych utworzyć w styczniu b. r. 1896 niższą szkołę rolniczą Sobieszynską.

Сообщая объ этомъ для зависящихъ распоряженій Департаментъ Земледѣлія имѣетъ честь присовокупить, что о назначеніи въ настоящую школу представленныхъ г. Попечителемъ служащихъ, имъ сдѣланы соотвѣтствующія распоряженія.

О днѣ открытія Собѣшинской школы Департаментъ поворѣйше проситъ Комитетъ Общества увѣдомить.

За Директора (подписано) (неразборчиво)

Начальникъ Отдѣленія (подп.) Мещерскій.

Министерство Земледѣлія
и
Государственныхъ Имуществъ
Департаментъ Земледѣлія
Отдѣленіе V.
Столъ I.
8 Января 1897 г.
№ 361.

Въ Комитетъ Общества Земледѣльческихъ Колоній и ремесленныхъ приютовъ въ Варшавѣ.

Г. Министръ Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ по докладу Департамента Земледѣлія за № 24829, изъявилъ свое согласіе, вслѣдствіе ходатайства Комитета Общества, на измѣненіе сроковъ приѣма и выпуска учениковъ въ Собѣшинской сельско-хозяйственной

Departament Rolnictwa komunikując o powyższym dla stosownych rozporządzeń, ma zaszczyt dodać przytem, że o zamianowaniu do tejże szkoły osób przedstawionych na posady przez pana Kuratora wydane już zostały potrzebne rozporządzenia.

O dniu otwarcia szkoły Sobieszynskiej Departament prosi uprzejmie Komitet T-wa aby go zawiadomił.

Za dyrektora (podpis nieczytelny)

Naczelnik Wydziału (podpisał) Мещерскій.

Ministryum Rolnictwa
i
Dóbr Państwa
Departament Rolnictwa
Wydział V
Stół I
8 stycznia 1897 r.
№ 361

Do Komitetu T-wa Osad Rolnych i przytułków rzemieślniczych w Warszawie.

Pan Minister Rolnictwa i dóbr Państwa wskutek raportu Departamentu Rolnictwa za № 24,829, raczył się zgodzić na prośbę Komitetu T-wa co do zmiany terminów przyjmowania i wypuszczania uczniów szkoły rolniczej Sobieszynskiej; a mianowicie: ażeby rok

школь, а именно чтобы учебный год начинался съ 1/13 Сентября и чтобы приемъ вновь поступающихъ производился 15/27 Августа, а выпускъ обанчивающихъ не позже 1/13 Юня.

Вмѣстѣ съ тѣмъ, г. Министръ разрѣшилъ съ 15/27 Августа 1897 г. открыть при названной школѣ однолѣтний приготовительный классъ, а учениковъ состоящихъ нынѣ въ I специальномъ классѣ, оставить на второй годъ, съ тѣмъ чтобы они, съ начала будущаго 1897/8 учебнаго года, составили первый же специальный классъ.

Объ этомъ Департаментъ Земледѣлія имѣетъ честь сообщить Комитету для зависящихъ распоряженій въ отвѣтъ за № 176.

Вице Директоръ (подписано) неразборчиво

Начальникъ Отдѣленія (подп.) Мещерскій.

На подлинномъ г. Управляющимъ Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ написано: Утверждаю, 7 Юля 1892 г.

В. Вешняковъ.

УСТАВЪ

Собѣшинской низшей сельскохозяйственной школы 1-го разряда, учрежденной Варшавскимъ Обществомъ земледѣльческихъ колоній въ фольваркѣ Вржозова итѣнія Собѣшинъ, Сѣдлецкой губ. Гарволинскаго уѣзда.

I. Общія положенія.

1. Для распространенія въ народѣ, преимущественно путемъ практическихъ занятій, основныхъ познаній по

школьны начиналъ się 1/13 Września i żeby przyjmowanie nowych uczniów odbywało się 15/27 Sierpnia a wypuszczanie kończących najpóźniej 1/13. Czerwca. Jednocześnie pozwolił na otwarcie przy rzeczzonej szkole, klasy przygotowawczej jednorocznej, oraz na pozostawienie uczniów będących teraz w I-jej specjalnej klasie na rok drugi, pod warunkiem żeby oni z początkiem przyszłego 1897/8 roku szkolnego stanowili klasę pierwszą specjalną.

Departament Rolnictwa odpowiadając na № 176 ma zaszczyt zawiadomić o powyższem Komitet w celu wydania stosownych rozporządzeń.

Wice dyrektor (podpis nieczytelny)

Naczelnik wydziału (podpisał) Mieszczerskij.

Na oryginale podpisał p. Zarządzający Ministerjum Dóbr Państwa

Zatwierdzam 7-go lipca 1892 r.

W. Weszniakow.

USTAWA

Szkoły niższej rolniczej Sobieszynskiej I-go rzędu założonej przez Warszawskie Towarzystwo Osad Rolnych na folwarku Brzozowa, w dobrach Sobieszyn, gubernii siedleckiej, powiatu garwolińskiego.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Celem rozpowszechnienia u ludu, przedewszystkiem drogą zajęć praktycznych, zasadniczych wiadomości

сельскому хозяйству, Варшавское Общество земледельческих колоний, на основании Высочайше утвержденного 27 Декабря 1883 г. Нормального Положения и низших сельско хозяйственных школах (Собр. узак. и распор. прав. 1884 г. № 9, ст. 92) и съ разрѣшенія Управляющаго Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ, послѣдовавшаго по сношенію съ Министромъ Народнаго Просвѣщенія и по доводу Департамента Земледѣлія и Сельской Промышленности отъ 7 іюля 1892 г. за № 9502, учреждаетъ низшую сельскохозяйственную школу 1-го разряда въ фольваркѣ Бржозова имѣнія Собѣшинь, Сѣдлецкой губ., Гарволинскаго уѣзда, отказанномъ Обществу вмѣстѣ съ другими имѣніями въ собственность, по завѣщанію покойнаго графа Кицкаго.

Норм. Пол. ст. 1, 2 и 4.

2. Сельскохозяйственная школа въ фольваркѣ Бржозова учреждается безъ пособія отъ правительства.

Денежныя средства школы состоятъ: а) изъ штатной суммы въ 5,500 руб., которую Общество обязывается давать ежегодно изъ доходовъ, получаемыхъ имъ по отказу графа Кицкаго, б) изъ платъ, вносимыхъ учениками и в) изъ доходовъ, выручаемыхъ съ фольварка, отведеннаго школь для пользованія.

Норм. Пол. ст. 4 и 5.

3. Школьные постройки, а равно прочее недвижимое и движимое имущество, отданныя для пользованія школы, составляютъ исключительную собственность Общества земледѣльческихъ колоній. Пользованіе этимъ имуществомъ предоставляется сельскохозяйственной школь лишь до тѣхъ поръ, пока она будетъ содержаться въ имѣніи Собѣшинь, въ фольваркѣ Бржозова, Обществомъ земледѣльческихъ колоній.

На осн. Норм. Пол. ст. 5 и разр. Министра Госуд. Имущ.

o gospodarstwie rolnem, Warszawskie Towarzystwo Osad Rolnych, na podstawie Najwyżej zatwierdzonej w dniu 27-ym grudnia 1883 roku normalnej ustawy o szkołach niższych rolniczych (Zbiór ustaw i rozporządzeń rządowych 1884 roku, № 9, str. 9z) i z decyzji Zarządzającego ministeryum dóbr państwa, powziętej po porozumieniu się z Ministrem oświaty publicznej i wskutek relacji Departamentu rolnictwa i przemysłu wiejskiego z dnia 7-go lipca 1892 r. za № 9,502, zakłada szkołę niższą rolniczą I-go rzędu na folwarku Brzozowa, w dobrach Sobieszyn, gubernii Siedleckiej, powiatu garwolińskiego, zapisanych testamentem ś. p. hrabiego Kickiego na własność Towarzystwa osad rolnych wraz z innemi majątkami.

(Norm. ust. art. 1, 2, 4.)

§ 2. Szkoła rolnicza na folwarku Brzozowa jest założoną bez zasiłku rządowego.

Środki pieniężne szkoły powstają: a) z sumy etatowej 5,500 rs. jaką Towarzystwo obowiązuje się dawać co-rocennie z dochodów, czerpanych z zapisu hr. Kickiego; b) z opłat wnoszonych przez uczniów i c) z dochodów otrzymywanych z folwarku oddanego na użytek szkoły.

(Norm. ust. art. 4, 5)

§ 3. Budynki szkolne, tudzież majątek ruchomy i nieruchomy, oddany na użytek szkoły stanowią wyłączną własność Towarzystwa osad rolnych.

(Norm. ust. art. 5 i decyzja Ministra dóbr państwa.)

4. Школа состоитъ въ вѣдѣніи Министерства Государственныхъ Имуществъ, по Департаменту Земледѣлія и Сельской Промышленности. Постоянное наблюдение за нею возлагается на Управляющаго Государственными Имуществами Радомской, Кѣлецкой, Люблинской и Сѣдлецкой губ. и на начальство Варшавскаго Учебнаго Округа. Периодическій же осмотръ школы производится лицами, которымъ это будетъ поручаемо Министромъ Государственныхъ Имуществъ или Попечителемъ Округа. Непосредственное завѣдываніе школою въ хозяйственномъ отношеніи принадлежитъ Комитету Общества земледѣльческихъ колоній, какъ владельцу, на средства котораго она содержится.

Норм. Пол. ст. 15 и соглаш. Министровъ Государств. Имущ. и Народн. Просвѣщенія.

II. О приѣмѣ учениковъ.

5. Въ школу принимаются вполнѣ здоровые молодые люди не моложе 14 и не старше 18 лѣтъ отъ роду.

На осн. разр. Министра.

6. Приѣмъ учениковъ производится съ 1/13 по 5/17 Января каждаго года.

На осн. разр. Министра.

7. Желающіе поступить въ школу обязаны представить: а) метрическое свидѣтельство и б) свидѣтельство врача о состояніи здоровья и прививкѣ предохранительной оспы. Кромѣ того отъ нихъ требуется знаніе общеобразовательныхъ предметовъ въ объемѣ курса двухклассныхъ сельскихъ училищъ Министерства Народнаго Просвѣщенія.

Норм. Пол. ст. 12.

8. Ученики могутъ быть: а) постоянные, живущіе въ школѣ на школьномъ содержаніи и получающіе отъ шко-

§ 4. Szkoła zostaje w zawiadywaniu Ministerjum dóbr państwa, Departamentu rolnictwa i przemysłu wiejskiego. Nadzór ciągły nad nią wkłada się na Zarządzającego dobrami państwa gub. radomskiej, kieleckiej, lubelskiej i siedleckiej, oraz na zwierzchność okręgu naukowego warszawskiego. Peryodycznego zwiedzania szkoły dokonywają osoby, którym to poruczy Minister dóbr państwa albo kurator okręgu. Bezpośrednie zawiadywanie szkołą pod względem gospodarczym należy do Komitetu Towarzystwa osad rolnych, jako do właściciela, z funduszków którego ona jest utrzymywana.

(Ust. norm. art. 15 i porozumienie Ministra dóbr państwa z Ministrem oświaty publicznej)

II. Przyjmowanie uczniów.

§ 5. Do szkoły przyjmują się zupełnie zdrowi młodzieńcy, nie młodsi jak 14 lat, a nie starsi jak 18.

(Decyzja Ministra)

§ 6. Przyjmowanie uczniów odbywa się od 1 (13) do 5 (17) stycznia każdego roku.

Decyzja Ministra

§ 7. Chcący wstąpić do szkoły są obowiązani przedstawić: a) metrykę i b) świadectwo lekarskie o stanie zdrowia i o zaszczepieniu ospy. Oprócz tego wymagana od nich będzie znajomość ogólnie kształcących przedmiotów w zakresie kursu dwuklasowych szkół wiejskich Ministerjum oświaty publicznej.

(Norm. ust. art. 12).

§ 8. Uczniowie mogą być: a) stali, mieszkający w szkole i otrzymujący od szkoły utrzymanie, suknie, obu-

лы одежду, обувь, книги и прочія учебныя пособія и б) приходящіе,—проживающіе у родителей или опекуновъ на всемъ ихъ содержаніи.

Примѣчаніе. Во всѣхъ трехъ классахъ школы съ начала 3-го года по ея открытіи должно быть не мене 50 учениковъ, а въ каждомъ ея классѣ можетъ быть не болѣе 40 учениковъ.

На осн. разр. Министра.

9. Пятнадцать постоянныхъ учениковъ содержатся въ школѣ на счетъ Общества земледѣльческихъ колоній; но сверхъ этого числа могутъ поступать въ школу, въ число постоянныхъ учениковъ и своекоштные пансіонеры. Плата за содержаніе ихъ въ школѣ полагается по 100 руб. въ годъ и должна быть вносима въ четыре трехмѣсячные срока, по 25 руб. въ каждый. Съ учениковъ приходящихъ за ученіе взымается по 6 руб. въ годъ, въ два полугодичные срока.

Тоже.

III. Учебная часть.

10. Курсъ ученія въ школѣ продолжается три года и распределяется на три класса. Онъ состоитъ изъ теоретическаго изученія предметовъ и соответственныхъ цѣли заведенія практическихъ занятій (а).

Примѣчаніе. Приготовительнаго класса при школѣ имѣть не полагается (б).

а) Норм. Пол. ст. 8, б) На осн. разр. Министра.

11. Въ школѣ, независимо отъ повторенія общеобразовательныхъ предметовъ въ объемѣ программъ двухклассныхъ сельскихъ училищъ Министерства Народнаго Просвѣщенія, ученики практическа обучаются разнымъ

wie, książki i wszelkie naukowe pomoce i b) przychodni — mieszkający u rodziców lub opiekunów i będący na tychże całkowitem utrzymaniu.

Uwaga. We wszystkich trzech klasach szkoły z początkiem trzeciego roku po jej otwarciu, powinno w niej być przynajmniej 50-iu uczniów, a w każdej klasie nie może być więcej jak 40-tu uczniów.

(Decyzja Ministra).

§ 9. Piętnastu stałych uczniów będzie utrzymywanych kosztem Towarzystwa osad rolnych; oprócz tej liczby jednak mogą wstępować do szkoły, jako stali uczniowie i pensjonarze, na swój koszt się utrzymujący. Opłata za ich utrzymanie w szkole, zostaje oznaczoną po 100 (sto) rs. rocznie i ma być wnoszoną kwartalnie po 25 rubli. Od uczniów przychodnich pobieraną będzie opłata po sześć rubli rocznie co pół roku.

(także)

III. O nauczaniu.

§ 10. Kurs nauczania w szkole trwa trzy lata i dzieli się na trzy klasy. Składa się on z teoretycznej nauki przedmiotów i z praktycznych zajęć, odpowiadających celowi zakładu (a).

Uwaga. Klasy przygotowawczej przy szkole nie będzie (b).

a) Ust. norm. art. 8 b) Decyzja Ministra

§ 11. W szkole, niezależnie od powtórzenia przedmiotów ogólnie kształcących według programu dwuklasowych szkół wiejskich Ministerjum oświaty publicznej, uczniowie będą się praktycznie uczyli różnych robót gospodar-

сельскохозяйственнымъ работамъ и сверхъ того имъ преподаются слѣдующіе предметы:

а) *Практическая геометрія*: основныя правила геометріи, практическаго межеванія и нивелированія въ той степени, въ какой эти знанія необходимы для раздѣленія полей, проведенія канавъ и проч.

б) Необходимыя основныя свѣдѣнія изъ области *естественныхъ наукъ* (ботаники, зоологіи и минералогіи) съ изученіемъ формъ, наиболее типичныхъ и имѣющихъ особое значеніе въ жизни и хозяйствѣ человѣка.

в) *Земледѣліе вообще*, съ краткимъ развитіемъ отдѣльныхъ частей. О почвѣ и удобреніи, объ обработкѣ почвы и употребляемыхъ для этого улучшенныхъ земледѣльческихъ орудіяхъ, о посѣвѣ и уходѣ за посѣвомъ, уборкѣ, молотбѣ, сушкѣ и храненіи хлѣбовъ и травъ; о культурѣ промышленныхъ растений, которыя съ пользою могутъ быть воздѣлываемы въ ближайшихъ въ школѣ мѣстностяхъ; объ улучшеніи луговъ и выгоновъ; травосѣяніе; о посѣвѣ и посадкѣ плодовыхъ и лѣсныхъ деревьевъ и живыхъ изгородей.

г) *Скотоводство*: объ уходѣ, содержаніи и разведеніи домашнихъ животныхъ; улучшеніе породъ ихъ; выращиваніе приплода; о наиболее замѣчательныхъ породахъ скота; скотоврачеваніе въ общедоступныхъ формѣ и объемѣ.

д) Краткое изложеніе содержанія главнѣйшихъ законовъ и учреждений, касающихся крестьянскаго быта, означеніе съ которыми необходимо для практической жизни.

Норм. Пол. ст. 9 п. II.

12. Классное преподаваніе всѣхъ предметовъ производится на русскомъ языкѣ, за исключеніемъ Закона Божія римско-католическаго вѣроисповѣданія, который преподается на польскомъ языкѣ.

На осн. разр. Министра.

stwa rolnego, a przytem będą im wykładane następujące przedmioty.

а) *Geometrya praktyczna*: główne prawidła geometryi, miernictwa i niwelacyi praktycznej o tyle, o ile wiadomości te są niezbędne przy rozgraniczaniu pól, prowadzeniu rowów i t. d.

б) najgłówniejsze niezbędne wiadomości z *nauk przyrodniczych* (botaniki, zoologii i mineralogii), przy nauczaniu o formach najbardziej typowych, mających szczególne znaczenie w życiu i gospodarstwie ludzkim;

в) *rolnictwo w ogólności* z krótkim objaśnieniem pojedynczych jego gałęzi. O roli i nawozach, o uprawie roli i używanych do tego narzędziach rolniczych ulepszonych, o zasiewach i sposobie wykonania ich, o sprzęcie, młóceniu, suszeniu i przechowywaniu zboża i paszy; o uprawie roślin przemysłowych, któreby mogły z pożytkiem być hodowane w miejscowościach szkoły najbliższych; o melioracyi łąk i pastwisk: o uprawie traw; o sianiu i sadzeniu drzew owocowych i leśnych oraz żywych płotów;

г) *hodowla bydła*: o pielęgnowaniu, utrzymaniu, i mnożeniu zwierząt domowych; poprawa ich rasy, wychowanie przychowku; o najwięcej godnych uwagi rasach bydła; leczenie zwierząt w zakresie i formie najdostępniejszej;

д) *Krótki wykład treści najgłówniejszych ustaw i urzędzeń*, dotyczących bytu włościan, z którymi zapoznanie się jest nieodzowne w życiu praktycznym.

(Norm. ust. art. 9, 11)

§ 12. Nauczanie wszystkich przedmiotów w klasach odbywa się w języku ruskim, z wyjątkiem religii wyznania rzymsko-katolickiego, która się wykłada po polsku.

(Decyzya Ministra)

13. Практическія занятія учениковъ слѣдующія: а) обработка земли улучшенными орудіями и удобрение ея;

б) правильные приемы при посѣвѣ хлѣбовъ, травъ, корнеплодовъ и ихъ уборкѣ;

в) правильный уходъ за скотомъ, разведение и воспитаніе скота, обработка молочныхъ продуктовъ и пользованіе ими;

г) содержаніе и разведение лошадей, овецъ, свиней и т. п.

д) пчеловодство;

е) садоводство (плодовое) и огородничество;

ж) изучаніе нѣкоторыхъ ремесленныхъ производствъ, въ объемѣ самаго необходимаго для починки и поправки сельскохозяйственныхъ орудій, построекъ и подѣлокъ въ хозяйствѣ;

з) изученіе простѣйшихъ способовъ и формъ веденія счетовъ въ сельскомъ хозяйствѣ.

На осн. Норм. Пол. ст. 8 и 10 и разр. Министра.

14. Въ теченіе зимы ученики посмѣнно занимаются на скотномъ дворѣ и на гумнѣ.

Тоже.

15. Лѣтомъ ученики занимаются всѣми полевыми работами въ полѣ, на лугахъ, въ саду, огородѣ и т. д.

Тоже.

16. Распредѣленіе практическихъ занятій по классамъ производится сообразно возрасту, физическому развитію ученика и трудности извѣстныхъ работъ. Общее число часовъ работы, со включеніемъ классныхъ занятій учениковъ и двухчасоваго приготовленія ими уроковъ, не должно превышать для старшаго класса 12, а для двухъ остальныхъ—10 часовъ въ сутки.

Тоже.

17. Теоретическое преподаваніе и практическія занятія производятся въ теченіе цѣлаго года. Съ Ноября по Апрель

§ 13. Занятія практычныя учениковъ слѣдующія:

а) uprawa roli narzędziami ulepszonymi i nawożenie jej; б) właściwe sposoby siewu zboża, traw okopowych i sprzętu tychże; в) prawidłowe obchodzenie się z bydłem, wychowanie i mnożenie bydła, przeróbka produktów mlecznych i rozmnażanie koni, owiec, trzody i t. p.; е) pszczelnictwo; ф) sadownictwo i ogrodnictwo; г) nauczanie niektórych rzemiosł w zakresie najpotrzebniejszym do naprawy narzędzi rolniczych, budynków gospodarskich; д) nauczanie najprostszego sposobu i formy prowadzenia rachunków gospodarskich.

(Norm. ust. art. 8, 10 i decyzja Ministra)

§ 14. W ciągu zimy uczniowie po kolei zajęcia będą w podwórzu gospodarskiem i w gumnie.

także

§ 15. W lecie uczniowie wykonywują wszelkie roboty polne w roli, na łąkach, w sadzie, w ogrodzie i t. d.

także

Rozkład praktycznych robót rozdziela się w klasach mając na uwadze wiek, fizyczny stan uczniów i trudność pewnych robót. Ilość ogólna godzin robót z włączeniem do niej zajęć w klasach uczniów i dwóch godzin przeznaczonych na przygotowanie lekcji, nie powinna przenosić dla klasy wyższej 12-tu a dla dwóch pozostałych dziesięciu godzin na dobę.

(także)

§ 17. Wykład teoretyczny i zajęcia praktyczne ciągną się przez cały rok. Od listopada do kwietnia wykładają

мѣсяцъ преподаются по преимуществу теоретическія науки, въ остальное время года ученики занимаются практическими работами, при чемъ для теоретическихъ занятій имъ представляется столько времени, сколько его останется отъ необходимыхъ полевыхъ и хозяйственныхъ работъ, но не менѣе одного дня въ недѣлю.

Распределение числа уроковъ въ недѣлю, по каждому предмету, для каждаго класса, имѣющее служить руководствомъ при составленіи ежедневнаго расписанія учебныхъ часовъ, въ особенности въ зимнее полугодіе, слѣдующее:

	Классы			Всего.
	I.	II.	III.	
1) Повтореніе общеобразовательныхъ предметовъ по программамъ двухклассныхъ сельскихъ училищъ:				
а) Закона Божія	2	1	1	4
б) Русскаго языка	3	2	2	7
в) Арифметики	3	—	—	3
г) Русской исторіи	2	—	—	2
д) Географіи	2	—	—	2
2) Практическая геометрія и землемѣріе	—	2	2	4
3) Естественныя науки	6	2	—	8
4) Земледѣліе	—	6	6	12
5) Скотоводство	—	5	5	10
6) Свѣдѣнія о крестьянскомъ законодательствѣ	—	—	2	2
Итого	18	18	18	54

Примѣчаніе 1. На обученіе ремесламъ полагается 12 часовъ въ недѣлю для учениковъ всѣхъ трехъ классовъ.

Примѣчаніе 2. Въ распределеніи уроковъ по спеціальнымъ предметамъ Совѣту школы предоставляется право, по мѣрѣ надобности, дѣлать нѣкоторые измѣненія, увеличи-

яя się przeważnie nauki teoretyczne, w ciągu zaś reszty roku uczniowie będą zajęci robotami praktycznymi, przy których na zajęcia teoretyczne pozostawia się tyle czasu, ile go zbędzie od koniecznych robót rolnych i gospodarczych, niemniej jednak jak jeden dzień na tydzień. Rozkład liczby lekcyi na tydzień, z każdego przedmiotu dla każdej klasy, mający służyć za wskazówkę przy układaniu dziennego porządku godzin szkolnych, a mianowicie w półroczu zimowym, jest następujący:

	KLASY			Razem
	I	II	III	
1) Powtórzenie ogólnie kształcących przedmiotów według programu 2-klasowych szkół wiejskich:				
а) religii	2	1	1	4
б) języка ruskiego	3	2	2	7
в) arytmetyki	3	—	—	3
г) historyi ruskiej	2	—	—	2
д) geografii	2	—	—	2
2) Geometria praktyczna i miernictwo	—	2	2	4
3) Nauki przyrodzone	6	2	—	8
4) Rolnictwo	—	6	6	12
5) Chów inwentarzy żywych	—	5	5	10
6) Wiadomości o ustawodawstwie włościańskim	—	—	2	2
R A Z E M	18	18	18	54

1. **Uwaga.** Na naukę rzemiosł przeznaczona się 12 godzin na tydzień dla uczniów wszystkich trzech klas.

2. **Uwaga.** W rozkładzie lekcyi specjalnych przedmiotów pozostawia się radzie szkolnej prawo wprowadzać w razie potrzeby niektóre zmiany, zwiększając lub zmniejsz-

вая или уменьшая число уроковъ по классамъ и по предметамъ, не измѣняя однако же безъ разрѣшенія Департамента Земледѣлія и Сельской Промышленности общаго числа уроковъ въ школѣ по этимъ предметамъ; измѣненіе же въ распредѣленіи и количествѣ уроковъ по общеобразовательнымъ предметамъ можетъ быть дѣлаемо только съ разрѣшенія начальства Варшавскаго Учебнаго Округа.

Примѣчаніе 3. На приготовленіе уроковъ въ классное время дается ученикамъ не менѣе двухъ часовъ ежедневно.

Примѣчаніе 4. Если большинство учениковъ школы будетъ польскаго происхожденія, то въ 1-мъ классѣ ея должно быть назначено 3 урока для преподаванія польскаго языка.

Примѣчаніе 5. Если въ школѣ будутъ находиться лица православнаго исповѣданія, хотя бы и въ самомъ ограниченномъ числѣ, то въ школѣ должно быть введено преподаваніе Закона Божія православнаго исповѣданія, и уроки по этому предмету должны идти параллельно съ уроками по Закону Божію для лицъ римско-католическаго исповѣданія. Необходимый на это расходъ относится на средства Общества.

На осн. Норм. Пол. ст. 9 и разр. Министра

18. Программы повторенія и преподаванія общеобразовательныхъ предметовъ утверждаются Попечителемъ Округа, а программы преподаванія специальныхъ предметовъ—Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ. Росписание ежедневныхъ теоретическихъ занятій представляется Управляющимъ школою въ засѣданіе Совѣта школы, въ которомъ долженъ присутствовать Попечитель школы, и утверждается Совѣтомъ до начала каждаго полугодія. Подробное распредѣленіе практическихъ работъ должно быть составлено заранее, но такъ какъ оно зависитъ, главнымъ образомъ, отъ времени года, состоянія атмосферы, внезапныхъ хозяй-

szając ilość lekcji w klasach i co do pojedynczych przedmiotów, jednakowoż nie zmieniając bez decyzji Departamentu rolnictwa i przemysłu wiejskiego ogólnej liczby godzin w szkole tych przedmiotów; zmiana rozkładu i liczby lekcji ogólnie kształcących może nastąpić jedynie za decyzją Zwierzchności warszawskiego okręgu naukowego.

3. **Uwaga.** Dla przygotowania lekcji w czasie nauki klasowej przeznaczają się uczniom najmniej dwie godziny dziennie.

4. **Uwaga.** Jeżeli większość uczniów szkoły stanowić będą Polacy, to w pierwszej klasie powinny być przewidziane trzy godziny lekcji dla nauki języka polskiego.

5. **Uwaga.** Jeżeli w szkole będą się znajdowali uczniowie wyznania prawosławnego, chociażby i w najmniejszej liczbie, to powinno być wprowadzone nauczanie religii wyznania prawosławnego, a lekcje tego przedmiotu mają iść równoległe z lekcjami religii rzymsko katolickiej. Wydatek na to potrzebny ponoszą fundusze Towarzystwa.

(Ust. norm. art 9 i decyzja Ministra)

§ 18. Programy powtórzenia i nauczania przedmiotów ogólnie kształcących zatwierdza Kurator Okręgu, a programy nauczania przedmiotów specjalnych Minister Dóbr Państwa. Rozkład teoretycznych zajęć codziennych przedstawia Zarządzający szkołą na posiedzeniu Rady szkolnej, na którym powinien być obecny opiekun szkoły i zatwierdzony zostaje przez radę na początku każdego półroczia. Szczegółowy rozkład zajęć praktycznych powinien być ułożony z góry; ponieważ on jednak zależy przeważnie od pory roku, stanu pogody, niespodziewanych okoli-

ственныхъ обстоятельствъ, то измѣненіе его предоставляется Управляющему школою.

На осн. Норм. Пол. ст. 9—13 и разр. Министра.

19. Въ половинѣ Декабря производятся экзамены учениковъ, переводные изъ класса въ классъ и окончательные изъ полного курса наукъ. Ученикамъ, отличающимся хорошимъ поведеніемъ, прилежаніемъ и успѣхами въ наукахъ и практическихъ работахъ, могутъ быть даваемы награды.

Примѣчаніе. Экзамены изъ практическихъ сельскохозяйственныхъ работъ производятся въ Августѣ.

На осн. разр. Министра.

20. Ученики, выдержавшіе испытаніе въ знаніи полного курса школы, для болѣе самостоятельнаго ознакомленія съ обязанностями по сельскому хозяйству и для знакомства съ посторонними хозяйствами, должны пробыть въ какомъ либо хозяйствѣ одинъ годъ для исполненія разныхъ обязанностей по сельскому хозяйству за вознагражденіе, опредѣляемое по соглашенію начальства школы съ хозяевами, причемъ они обязаны каждые четыре мѣсяца давать отчетъ о своихъ дѣйствіяхъ и наблюденіяхъ, удостовѣренный хозяиномъ и, если возможно, съ замѣчаніями послѣдняго.

Тоже.

21. Пробывшій опытный годъ въ хозяйствѣ и выдержавшій повѣрочное испытаніе ученикъ считается окончившимъ полный курсъ. Ему выдается аттестатъ, за подписью Попечителя школы и Управляющаго, объ успѣхахъ, какъ въ пройденныхъ имъ предметахъ, такъ и въ практическихъ занятіяхъ. Въ аттестатѣ должна быть обозначена та отрасль сельскаго хозяйства или ремесла, въ которой воспитанникъ наиболѣе свѣдущъ. Невыдержавшему выпускнаго экзамена, а также выбывшему ранѣе окончанія курса выдается свидѣтельство о времени пребыванія его въ школѣ.

чності gospodarskich, to zmiana takowego pozostawia się zarządzącemu szkołą.

(Ust. norm. art. 9 do 13 i dec. Ministra.)

§ 19. W połowie grudnia odbywają się egzamina uczniów przejściowe z klasy do klasy i ostateczne z całego kursu nauk. Uczniom, odznaczającym się dobrem prowadzeniem, pilnością i postępami w naukach, oraz praktycznych robotach, mogą być dawane nagrody.

Uwaga. Egzamina z praktycznych robót gospodarskich odbywają się w sierpniu.

(Decyzja Ministra)

§ 20. Uczniowie, którzy złożyli egzamin z całego kursu nauk, powinni dla samodzielniejszego obeznania się z obowiązkami gospodarzami i dla poznania innych urzędzeń gospodarczych, przebyć rok w jakim bądź gospodarstwie i pełnić tam obowiązki służbowe za wynagrodzeniem, które będzie określone po zgodzeniu się zwierzchności szkoły z gospodarzami, przyczem będą obowiązani składać co 4 miesiące sprawozdanie o swojej czynności i spostrzeżeniach, poświadczone przez właściciela gospodarstwa, z dodaniem, jeżeli można własnych jego uwag.

(także)

§ 21. Uczeń, który przebył rok próby w gospodarstwie i złożył dodatkowy egzamin, będzie uznany za kończącego kurs nauk, otrzyma atestat z podpisem opiekuna i zarządzającego szkołą, z wymienieniem postępów jakie zrobił zarówno w naukach, jak i praktycznych zajęciach. W atestacie powinna być wymieniona ta gałąź gospodarstwa lub rzemiosła, w której uczeń najwięcej posiada wiadomości. Tym, którzy nie złożyli ostatecznego egzaminu lub opuścili szkołę przed skończeniem kursu, wydaje się świadectwo, przez jaki czas przebywali w szkole.

Примѣчаніе. Невыдержавшіе переводнаго или выпускнаго экзамена могутъ быть оставляемы, съ разрѣшенія Попечителя, на второй годъ въ классѣ, но никто изъ нихъ не можетъ оставаться въ школѣ болѣе пяти лѣтъ.

Тоже.

22. Ученики окончившіе съ успѣхомъ полный курсъ наукъ въ Собѣшинской сельскохозяйственной школѣ, пользуются по отбыванію воинской повинности льготою III разряда, а прошедшіе съ успѣхомъ два первые класса той же школы пользуются такою льготою IV разряда.

Примѣчаніе. Въ случаяхъ, заслуживающихъ особаго уваженія, ученикамъ Собѣшинской школы могутъ быть разрѣшаемы, по соглашенію Министровъ Государственныхъ Имуществъ и Военнаго, необходимыя для окончанія образованія отсрочки поступленія на службу въ войска по вынужтому жребію, не далѣе, однако, какъ до двадцати двухъ лѣтъ отъ роду.

Норм. Пол. ст. 14 и примѣчаніе

IV. Должностныя лица.

23. Попеченіе о благосостояніи школы и ея нуждахъ принадлежитъ Попечителю школы и Комитету Общества земледѣльческихъ колоній. Попечитель избирается Сѣдлецкимъ Губернаторомъ изъ числа представленныхъ Комитетомъ Общества лицъ, состоящихъ на коронной службѣ въ одномъ изъ правительственныхъ учрежденій и свѣдущихъ и опытныхъ въ дѣлѣ сельскаго хозяйства, и утверждается въ семъ званіи Министромъ Государственныхъ Имуществъ.

На осн. Норм. Пол. ст. 16 и 18 и разр. Министра.

24. Для обсужденія и разрѣшенія вопросовъ, имѣющихъ существенное значеніе въ педагогическомъ или хозяй-

Uwaga. Ci, którzy nie złożyli egzaminu przejściowego lub ostatecznego, mogą pozostawać na drugi rok w klasie za zgodą opiekuna, ale nikt z nich nie może zostawać więcej, jak 5 lat.

(także)

§ 22. Uczniowie, którzy skończyli z powodzeniem cały kurs nauk w szkole rolniczej Sobieszynskiej, korzystają pod względem odbywania powinności wojskowej z ulgi III-go rzędu, a ci, którzy z dobrymi postępami przeszli dwie klasy w tejże szkole, korzystają z ulgi IV-go rzędu.

Uwaga. W wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, uczniom szkoły Sobieszynskiej może być dozwolone, po porozumieniu się Ministra Dóbr Państwa i Wojny, odroczenie terminu wstąpienia do wojska z losowania, potrzebne im do ukończenia swego kształcenia się, nie dłużej jednakowoż, jak do 22 lat wieku.

(Ust. norm. art. 14 i uwaga)

IV. O składzie osobistym.

§ 23. Staranie o powodzenie szkoły i o jej potrzeby należy do Opiekuna szkoły i Komitetu Tow. osad rolnych. Opiekun wybierany będzie przez Gubernatora siedleckiego, z pomiędzy osób, przedstawionych przez Komitet Towarzystwa, pozostających na służbie rządowej w jednej z instytucji rządowych, a doświadczonych i zapoznanych ze sprawami gospodarstwa rolnego—i zatwierdzany będzie na tem stanowisku przez Ministra dóbr państwa.

(Ust. norm. art. 16 i 18)

§ 24. Dla roztrząsania i decydowania kwestyj, mających istotne znaczenie pod względem pedagogicznym lub

ственномъ отношеніяхъ, при школѣ учреждается Совѣтъ, состоящій подъ предѣдательствомъ Попечителя школы изъ Управляющаго ею и преподавателей. Въ случаѣ отсутствія Попечителя, въ Совѣтъ предѣдательствуетъ Управляющій школой.

На осн. Норм. Пол. ст. 17.

25. Попечитель имѣетъ попеченіе главнымъ образомъ о благоустройствѣ школы съ учебной и воспитательной стороны. Онъ наблюдаетъ, чтобы направленіе школы соответствовало предназначенной уставомъ цѣли ея, а равно, чтобы Управляющій, преподаватели и низшіе служители строго исполняли возложенныя на каждого изъ нихъ обязанности. Онъ слѣдитъ за исполненіемъ программъ, за правильнымъ ходомъ обученія въ школѣ (§§ 10—12) и затѣмъ, чтобы практическія занятія учениковъ имѣли правильное и полезное для нихъ направленіе (§§ 13—16), а также за тѣмъ, чтобы мальчики приучаемы были къ порядку и къ точному исполненію возлагаемыхъ на нихъ обязанностей. Онъ наблюдаетъ также за содержаніемъ учениковъ и за правильностью счетоводства въ школѣ. Въ случаѣ обнаруженія какихъ либо беспорядковъ или злоупотребленій, Попечитель школы принимаетъ мѣры для немедленнаго ихъ устраненія и о своихъ распоряженіяхъ сообщаетъ Комитету Общества, а о болѣе важныхъ случаяхъ доноситъ и Департаменту Земледѣлія и Сельской Промышленности.

На осн. разр. Министра.

26. Комитетъ Общества съ своей стороны печется о благосостояніи школы въ матеріальномъ или хозяйственномъ отношеніи. Въ обязанности его входятъ: 1) ежегодное составленіе смѣты расходовъ на содержаніе школы и учениковъ ея, а также плана хозяйства, по соглашенію съ Попечителемъ школы и Управляющимъ ею; 2) наблюденіе за правильнымъ расходованіемъ суммъ, назначаемыхъ на содержа-

gospodarczym, ustanawia się przy szkole Rada, składająca się pod prezydencją Opiekuna szkoły z Zarządzającego nią i nauczycieli. W razie nieobecności Opiekuna, prezyduje w Radzie Zarządzający szkołą.

(Ust norm. art. 17)

§ 25. Opiekun ma główne staranie o porządku szkoły pod względem naukowym i wychowawczym. Czuwa, ażeby kierunek szkoły odpowiadał celowi, przez ustawę wskazanemu, tudzież, żeby Zarządzający, nauczyciele i służba spełniali ściśle włożone na nich obowiązki. On przestrzega wykonania programów, prawidłowego biegu nauki w szkole (§ 10 i 12) i żeby zajęcia praktyczne uczniów miały prawidłowy i pożyteczny dla nich kierunek (§ 13 do 16), a wreszcie, żeby uczniowie byli przyzwyczajani do porządku i do ścisłego spełniania obowiązków. On czuwa także nad utrzymaniem uczniów i prawidłowością rachunkowości w szkole. W razie spostrzeżenia jakiegobądź nieporządków lub nadużyć, Opiekun szkoły przedsięwziera środki celem bezzwłocznego usunięcia takowych i zawiadamia Komitet Towarzystwa o swoich rozporządzeniach, a o wypadkach więcej ważnych donosi Departamentowi Rolnictwa i Przemysłu Wiejskiego.

(Decyzya Ministra)

§ 26. Komitet Towarzystwa ze swej strony stara się o pomyślność szkoły pod względem materyalnym i gospodarczym. Do obowiązków jego należy: 1) układanie rocznego budżetu wydatków na utrzymanie szkoły i uczniów, tudzież planu gospodarczego, po porozumieniu się z Opiekunem i Zarządzającym szkołą; 2) Pilnowanie prawidłowego wydatkowania sum przeznaczonych na utrzymanie szkoły

ніе школы и учениковъ ея, а также на веденіе хозяйства; 3) повѣрка имущества какъ школьнаго, такъ и хозяйственнаго и наблюденіе за сохранностью онаго; 4) изысканіе средствъ на покрытіе непредвиденныхъ по смѣтѣ и по плану хозяйства расходовъ и 5) обсужденіе мѣръ въ улучшенію хозяйства и состоянія школы въ матеріальномъ отношеніи.

На осн. разр. Министра.

27. Управляющій школою избирается по соглашенію Попечителя оной съ Комитетомъ Общества земледѣльческихъ колоній и съ согласія Попечителя Варшавскаго Учебнаго Округа, преимущественно изъ лицъ, окончившихъ курсъ въ высшемъ или среднемъ сельскохозяйственномъ учебномъ заведеніи и притомъ основательно знаемыхъ на практикѣ съ веденіемъ сельскаго хозяйства.

На осн. Норм. Пол. ст. 20 и разр. Министра.

28. Преподаватели Закона Божія опредѣляются, по соглашенію Попечителя школы съ епархіальнымъ начальствомъ и по изъявленіи согласія начальствомъ Учебнаго Округа, изъ мѣстныхъ священниковъ.

Норм. Пол. ст. 21.

29. Преподаватели сельскохозяйственныхъ предметовъ избираются Управляющимъ школою, по соглашенію съ Попечителемъ ея, изъ лицъ, окончившихъ курсъ въ сельскохозяйственныхъ учебныхъ заведеніяхъ высшаго или средняго разряда, а преподаватели общеобразовательныхъ предметовъ изъ числа лицъ, имѣющихъ право преподавать въ двухклассныхъ сельскихъ училищахъ Министерства Народнаго Просвѣщенія. Въ случаѣ разногласія въ выборѣ учителей между Управляющимъ школою и Попечителемъ ея, вопросъ разрѣшается начальникомъ мѣстной учебной дирекціи, который и даетъ ему дальнѣйшее движеніе.

Нор. Пол. ст. 22. и 23.

i jej uczniów, oraz na prowadzenie gospodarstwa; 3) sprawdzanie majątku szkolnego i folwarcznego i przestrzeganie konserwowania takowych; 4) wyszukanie środków dla pokrycia wydatków nieprzewidzianych budżetem i planem gospodarczym i 5) roztrząsanie sposobów ulepszenia gospodarstwa i bytu szkoły pod względem materyalnym.

(Decyzya Ministra).

§ 27. Zarządzający szkołą wybierany będzie po porozumieniu się Opiekuna tejże z Komitetem Towarzystwa Osad Rolnych i za zgodą Kuratora Warszawskiego Okręgu Naukowego, przeważnie z pomiędzy osób, które skończyły kurs w wyższym lub średnim zakładzie naukowym rolniczym, a przytem są gruntownie zapoznane z praktyką prowadzenia gospodarstwa wiejskiego.

(Ust. norm. art. 20 decyz. Ministra)

§ 28. Nauczyciele religii będą назначani po porozumieniu się Opiekuna szkoły ze Zwierzchnością Diecezjalną i po wyrażeniu zgodzenia się Zwierzchności Okręgu naukowego, z pomiędzy miejscowych kapłanów.

(Ust. norm. art 21)

§ 29. Nauczyciele przedmiotów gospodarstwa rolnego wybierani będą przez Zarządzającego szkołą po porozumieniu się z Opiekunem tejże, z pomiędzy osób, które skończyły kurs w zakładach naukowych rolniczych wyższych lub średnich; nauczyciele zaś przedmiotów ogólnie kształcących z pomiędzy osób, mających prawo nauczania w szkołach dwuklasowych wiejskich Ministerjum Oświaty publicznej. W razie różnicy zdań co do wyboru nauczycieli między Zarządzającym szkołą i Opiekunem jej, kwestya będzie rozstrzygniętą przez dyrektora miejscowej dyrekcji naukowej, który pokieruje dalszym biegiem tego interesu.

(Ust. norm. art. 22 i 23)

30. Управляющій школою и всѣ учителя утверждаются въ должностяхъ Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ.—Увольненіе отъ должностей служащихъ въ школы лицъ зависитъ также отъ Министерства Государственныхъ Имуществъ, по представленію Попечителя школы.

Норм. Пол. ст. 24 и ст. 758 Уст. сл. опр. Прав. Т. III Св. Зак., изд. 1876 г.

31. Преподаватели, кромѣ прямыхъ своихъ обязанностей преподаванія, руководятъ учениками во время работъ, исполняютъ по очереди обязанности надзирателей за воспитанниками, слѣдятъ за ихъ поведеніемъ внѣ классовъ и помогаютъ имъ готовить уроки.

На осн. разр. Министра.

32. Каждый изъ учителей представляетъ въ Совѣтъ, въ концѣ учебнаго года, отчетъ о своей дѣятельности по преподаванію и по практическимъ занятіямъ съ учениками, а также по надзору за ихъ поведеніемъ.

Тоже.

33. Управляющій школою преподаетъ сельское хозяйство, завѣдываетъ школою и на немъ лежитъ ответственность по всѣмъ частямъ благоустройства заведенія; онъ ведетъ приходорасходныя книги школы и по веденію хозяйства въ фольварѣ, направляетъ хозяйство по утвержденному Комитетомъ Общества плану и согласно его указаніямъ ведетъ книгу, въ которую записываются поступающіе въ школу ученики, а также журналъ, въ которомъ отмѣчаются ихъ успѣхи въ наукахъ и практическихъ занятіяхъ, нанимаетъ и увольняетъ низшихъ служителей. Ему подчинены по служебнымъ своимъ обязанностямъ преподаватели школы и низшая прислуга.

На осн. Норм. Пол. ст. 16 и разр. Министра.

34. Лица обладающія спеціальными познаніями по отдѣльнымъ отраслямъ сельскаго хозяйства, напр. по вино-

§ 30. Zarządzający szkołą i wszyscy nauczyciele będą zatwierdzani w obowiązkach przez Ministerium dóbr państwa. Uwolnienie od służby będących w szkole osób zawisło również od Ministerium dóbr państwa na skutek przedstawienia Opiekuna szkoły.

(Norm. ust. art. 24 oraz art. 758 ustawy o służbie rządowej Tom III Zbioru Praw, wydanie 1876 roku.)

§ 31. Nauczyciele oprócz swoich bezpośrednich obowiązków wykładania nauk, kierują uczniami w czasie robót, spełniają kolejno obowiązki dozoru nad wychowankami, czuwają nad ich postępowaniem po za klasami i pomagają im przygotowywać lekcye.

(Decyzja ministra)

§ 32. Każdy nauczyciel przedstawia Radzie w końcu roku szkolnego sprawozdanie o swojej działalności co do nauczania i co do praktycznych zajęć z uczniami, tudzież co do dozoru nad ich postępowaniem.

(także)

§ 33. Zarządzający szkołą wykłada naukę rolnictwa zawiaduje szkołą i jest odpowiedzialny za cały porządek zakładu; on prowadzi księgi kasowe szkoły i rejestra gospodarcze folwarku, kieruje gospodarstwem według planu zatwierdzonego przez Komitet Towarzystwa, i zgodnie z jego wskazówkami prowadzi księgę, do której zapisuje uczniów wstępujących do szkoły, tudzież dziennik do zapisywania ich postępów w naukach i praktycznych zajęciach, przyjmuje i uwalnia niższą służbę. Jemu podlegają co do obowiązków służbowych nauczyciele szkoły i niższa służba.

(Ust. norm. art. 16 i dec. Ministra.)

§ 34. Osoby, posiadające specjalne wiadomości w różnych gałęziach gospodarstwa wiejskiego, np. gorzel-

курению, рыболовству, пчеловодству, шелководству и т. п., могут быть приглашаемы на известное время, по усмотрению Школьного Совета, для практического ознакомления учеников с этими специальностями. Условия о найме таких лиц заключаются Попечителем школы.

Норм. Пол. ст. 22.

V. Печать школы.

35. Школа имеет печать с изображением герба Судяцкой губ. и с надписью: „Собьшинская сельскохозяйственная школа, Судяцкой губернии“.

Норм. Пол. ст. 26.

VI. Представление отчета.

36. По окончании года, не позже 1-го Апреля следующего года, Попечитель школы обязан представлять в Департамент Земледелия и Сельской Промышленности учебный, технический, денежный и материальный отчет по школе и по работам, произведенным учениками в имении и в его мастерских, а копию с этого отчета препроводить в Комитет Общества и Попечителю Овруга.

На осн. разр. Министра.

37. Отчет школы или извлечение из него печатается в местных изданиях или Земледельческой Газете.

То же.

Директор *Калачевъ.*

Начальник Отделения *Стельмаховичъ.*

ництва, рыболовства, пчелництва, jedwabnictwa i t. p. mogą wedle uznania Rady szkolnej być wzywane na pewien czas do zapoznawania uczniów z temi specjalnościami. Ugodę o wynagrodzenie z takimi osobami zawiera Opiekun szkoły.

(Ust. norm. art 22)

V. Pieczęć szkoły.

§ 35. Szkoła ma pieczęć z wyobrażeniem herbu gubernii siedleckiej i z napisem: „Szkoła rolnicza Sobieszynska w gub. siedleckiej.“

(Ust. norm. art. 26)

VI. Składanie sprawozdania.

§ 36. Po skończeniu roku, nie później jak 1 kwietnia następnego roku, Opiekun szkoły jest obowiązany przedstawić Departamentowi rolnictwa i przemysłu wiejskiego sprawozdanie o stanie naukowym, technicznym, finansowym i materialnym szkoły i o robotach, wykonanych przez uczniów w majątku i w warsztatach, a kopję tego sprawozdania przesyła Komitetowi Towarzystwa i Kuratorowi Okregu.

(Decyzja ministra)

§ 37. Sprawozdanie szkoły, lub wyjątki z niego, drukują się w miejscowych pismach, lub „Gazecie Rolniczej“.

(także)

Dyrektor *Kalaczow.*

Naczelnik wydziału *Stelmachowicz.*

На подлинномъ г. Управляющимъ Министерствомъ Государственныхъ имуществъ написано.

Утверждаю 7 Юля 1892 г. В. Вешняковъ.

Ш Т А Т Ъ

Собѣшинской низшей сельскохозяйственной школы I-го разряда учрежденной Варшавскимъ Обществомъ земледѣльческихъ колоній.

	Число мѣсяцъ	Годовое содержаніе въ рубляхъ	
		одному	Всѣмъ
Управляющій школою	1	500	800
Ему-же за преподаваніе одного изъ специальныхъ предметовъ	—	300	
Преподаватели специальныхъ и общеобразовательныхъ предметовъ	2	500	1000
Законоучитель	1	120	120
На учебныя пособия и на вознагражденіе за преподаваніе специальныхъ предметовъ	—	—	450
На расходы по канцеляріи	—	—	130
На содержаніе пятнадцати постоянныхъ учениковъ	—	—	1500
На хозяйственные расходы по школѣ	—	—	1500
Итого	—	—	5500

Примѣчаніе 1. Означенная штатная сумма назначается на содержаніе вполнѣ устроенной сельскохозяйственной школы 1-го разряда въ фольваркѣ Брзозова.—

Na oryginalne podpisal p. Zarządzający Ministerjum Dóbr Państwa: „Zatwierdzam 7 lipca 1892 r.

W. Weszniakow.

Е Т А Т

Школы низшей ролничей Собieszynskiej I-го рзѣду, заложеной przez Warszawskie Towarzystwo Osad Rolnych.

	Листъ осѣб	Roczna pensya w rublach	
		jednemu	wszystkim
Zarządzający szkołą	1	500	800
Temuż za wykład jednego ze specjalnych przedmiotów	—	300	
Nauczyciele specjalnych i ogólnie kształcących przedmiotów	2	500	1000
Nauczyciel religii	1	120	120
Na pomoce szkolne i na wynagrodzenie za nauczanie przedmiotów specjalnych	—	—	450
Na wydatki kancelaryjne	—	—	130
Na utrzymanie 15 stałych uczniów	—	—	1500
Na wydatki gospodarcze szkoły	—	—	1500
RAZEM	—	—	5500

Uwaga 1. Określona etatem suma przeznaczona się na utrzymanie całkowicie urządzanej szkoły rolniczej I-го рзѣду na folwarku Brzozowa. Pozostałe od tej sumy reszty

Остатки отъ этой суммы могутъ быть обращаемы на приобретение учебныхъ пособій, на улучшение хозяйства и проч.

Примѣчаніе 2. Управляющій школою, преподаватели и служители пользуются даровыми квартирами и отопленіемъ.

Директоръ *Калачовъ*.

Начальникъ Отдѣленія *Стельмаховичъ*.

mogą być używane na kupno pomocy szkolnych, na ulepszenie gospodarstwa i t. p.

Uwaga 2. Zarządzający szkołą, nauczyciele i służba, otrzymują bezpłatnie mieszkanie i opał.

Dyrektor *Kalaczow*

Naczelnik wydziału *Stelmachowicz*.

II.
О т ч е т ы.

О Т Ч Е Т Ъ

Ревизионной Комисии Комитета Общества Земледѣльческихъ Колоній

относительно счетовъ и имущественнаго состоянія записи графа
Кицкаго

за 1892/3, 1893/4, 1894/5, 1895/6 годы

утвержденный Комитетомъ Общества въ засѣданіи 23 марта
(4 апрѣля) 1897 года.

I

Ниже подписавшіеся, избранные на основаніи рѣшенія Комитета Общества Земледѣльческихъ Колоній отъ 13 декабря 1896 года для провѣрки отчетности и имущественнаго состоянія Администраціи записи гр. Кицкаго за послѣдніе хозяйственные годы 1892/3, 1893/4, 1894/5, 1895/6 а вмѣстѣ съ тѣмъ для сдѣланія замѣчаній по общему положенію дѣлъ записи гр. Кицкаго и направленію ея Администраціи, насколько это положеніе и направленіе уявляется въ отчетности, приступили къ своимъ занятіямъ 6/18 февраля 1897 года и, занимаясь ежедневно въ продолженіе 24 дней окончили провѣрку счетовъ, книгъ, документовъ и кассы 1/13 марта с. г. Въ продолженіи этого времени комиссія разсмотрѣла подробно счета кассы и хлѣбные счета имѣній Орловъ

II
Sprawozdania.

SPRAWOZDANIE
Komisyi Rewizyjnej Komitetu Towarzystwa Osad
rolnych

co do rachunków i funduszów zapisu hrabiego Kickiego,
z lat 1892/3, 1893/4, 1894/5 i 1895/6

zatwierdzone przez komitet T-wa na posiedzeniu 4 kwietnia
1897 roku.

I

Ниже подписани, делеговани мочą уchwаły комитету Товарищества осад ролныхъ з дня 13-го грудня 1896-го г. до sprawdzenia rachunków i stanu funduszów administracyi zapisu hr. Kickiego за ostatnie cztery lata gospodarcze 1892/3, 1893/4, 1894/5, 1895/6, oraz do poczynienia swych uwag nad stanem ogólnym interesów zapisu i kierunkiem jego administracyi, o ile ów stan i kierunek przez rachunki się uwydatniają, przystąpili do swej czynności w dniu 18-ym lutego 1897-go roku i, prowadząc ją codziennie przez dni 24, samo sprawdzenie rachunków, ksiąg, dokumentów i kasy ukończyli w d. 13-ym marca r. b. W ciągu tego czasu komisya rozpatrzyła szczegółowo rachunki kasowe i zbożowe dóbr Orłów i Sobieszyn, oraz stacyi doświadczałnej w Sobie-

и Собѣшинъ, а также опытной агрономической станціи въ Собѣшинѣ съ 1892/3, 1893/4, 1894/5, 1895/6 годовъ, всея счеты расходовъ по постройкѣ и учрежденіи низшей Сельско-хозяйственной школы въ фольваркѣ Бржозова, принадлежащимъ имѣнію Собѣшинъ, и кромѣ того веденные въ отдѣльныхъ книгахъ счеты движенія суммъ центральной Администраціи записи въ Варшавѣ, засвидѣтельствованные отъ имени Завѣдывающаго Совѣта членомъ такового г. Оаддеемъ Ковальскимъ. Въ сязанныхъ счетахъ центральной администраціи помѣщены всякіе доходы, получаемые отъ процентовъ изъ капиталовъ, далѣе изъ аренды имѣнія Ржачки и лѣса въ этомъ же имѣніи, отъ доходовъ получаемыхъ отъ недвижимости № 1066S въ Варшавѣ и отъ аренды недвижимости № 280/1 на Прагѣ, а равнымъ образомъ отъ колоній Шамодинъ и Юзефинъ подъ Варшавой; — съ другой же стороны, тамъ же указаны расходы, совершаемые изъ этихъ доходовъ на издержки центральной администраціи въ Варшавѣ, опытной станціи, лѣсной администраціи и викариата въ Ржичкахъ, а равнымъ образомъ расходы по постройкѣ и содержаніи Сельско-хозяйственной школы, по перестройкамъ или ремонту дома въ Варшавѣ, на Прагѣ и въ колоніи Шамодинъ; кромѣ того на пенсіоны и пособия, судебныя издержки и всякіе другіе общіе расходы. Приходорасходныя книги центральной администраціи въ Варшавѣ и документы присоединенные въ нимъ разсмотрѣла ревизіонная комиссія не только до окончанія хозяйственнаго 1895/6 года, но даже и съ текущаго 1896/7 года впредь до 17 февраля (1 марта) 1897 г. и вмѣстѣ съ тѣмъ комиссія провѣрила по вышеозначенное число всякіе остатки, находившіеся въ кассѣ, какъ наличными такъ и процентными бумагами, о чемъ и сдѣлала замѣчаніе въ соотвѣтственной книгѣ. Комиссія исполнила это не только потому чтобы удостовѣриться въ настоящемъ положеніи суммъ и капиталовъ, но и потому что, послѣ того, какъ проф. Балэций отказался отъ должности опекуна-администратора записи,

сзynie z lat 1892/3, 1893/4, 1894/5 i 1895/, całe rachunki dotychczasowe budowy i urzãdzenia szkoły rolniczej ni¿szej na folwarku Brzozowa w dobrach Sobieszynskich, wreszcie prowadzone w księgach oddzielnych rachunki obrotu funduszów administracyi centralnej zapisu w Warszawie, poświadczone w imieniu rady zawiadującej przez członka jej, p. Tadeusza Kowalskiego. W rzeczonych rachunkach administracyi centralnej są zestawione wszelkie przychody z procentów od kapitałów, z dzierżawy Rzyczek i z lasu tamże, z dochodów domu № 1066S w Warszawie i z dzierżawy nieruchomości nr. 280/1 na Pradze i kolonii Szamocin i Józefin pod Warszawą; — z drugiej zaś strony są też wykazane wydatki, z tych wpływów czynione, na koszty administracyi centralnej w Warszawie, stacyi doświadczałnej, administracyi leśnej i wikarjatu w Rzyczkach, na budowę i utrzymanie szkoły rolniczej, na konserwację lub meliorację domów w Warszawie na Pradze i w kolonii Szamocin, wreszcie na emerytury i wsparcia, koszty sądowe i wszelkie inne wydatki ogólne. Księgi rachunkowe administracyi centralnej w Warszawie i dowody, do nich dołączone, rozpoznała komisya rewizya nietylko do końca roku gospodarczego 1895/6, lecz jeszcze i z roku bieżącego 1896/7, aż do dnia 1-go marca 1895-go, a zarazem sprawdziła do tejże daty wszelkie remanenty kasowe, tak w gotowiźnie, jak i w papierach procentowych i zaznaczyła to we właściwej księdze. Komisya dopełniła tej czynności, zrówno dla tego, ażeby się mógł przekonać o stanie obecnym funduszów i kapitałów jako też i dlatego, że od 1-go marca 1897-go r. po zrzeczeniu się swych obowiązków przez dotychczasowego opiekuna-administratorsa zapisu, prof. A. Białeckiego, zawiadywanie

съ 17 февраля (1 марта) 1897 года завѣдываніе движеніемъ суммъ центральной администраціи перешло въ руки г. Ивана Ростворовскаго, приглашеннаго Завѣдывающимъ Совѣтомъ для временнаго исполненія этой должности.

Оборотъ суммъ центральной администраціи въ продолженіе этого времени, представляется въ слѣдующемъ видѣ въ каждомъ отдѣльномъ году, послѣ замѣщенія въ приходахъ онаго также и остатка отъ предыдущаго года.

Годъ.	Доходы на- личными		Расходы на- личными		Доходы проц. бумагами	Расходы проц. бумагами
	Руб.	коп.	Руб.	коп.	Руб.	Руб.
	1892/3	46,696	23	27,876	99½	121,750
1893/4	56,570	11½	36,816	81	119,950	14,550
1894/5	40,919	53½	29,922	16	111,150	750
1895/6	32,165	62½	25,449	82	116,200	3,000
1896/7 (до 17 февр марта)	26,741	27½	20,422	38	115,500	1,200

Дѣйствительные ежегодные доходы центральной администраціи въ этотъ промежутокъ времени безъ присоединенія остатка отъ предыдущаго года представляется въ слѣдующемъ видѣ.

Годъ	Чодовой доходъ			Остатокъ отъ пред. года		
	наличными		Прон. бум.	наличными		Прон. бум.
	Руб.	коп.	Руб.	Руб.	коп.	Руб.
	1892/3	29,145	7½	3,850	17,551	15½
1883/4	37,750	88	700	18,819	23½	119,250
1894/5	21,166	23	5,750	19,753	30½	105,400
1895/6	21,168	25	5,800	10,997	37½	110,400
1896/7	20,025	47	2,300	6,715	80½	113,200

обrotами funduszów administracyi centralnej złożone zostało w ręce, zaproszonego przez radę zawiadującą do sprawowania tymczasowo tych obowiązków, p. Jana Rostworowskiego.

Obrót funduszów ogólnych administracyi centralnej w ciągu tego czasu przedstawiał się w następujących cyfrach z lat pojedynczych, po dodaniu już w przychodzie każdorocznym remanentu pozostałego z lat poprzednich:

Rok	Wpływy gotowizną		Rozchody gotowizną		Wpływy w papierach %	Rozchody w papier. %
	Rs.	kop.	Rs.	kop.	Rs.	Rs.
1892/3	46,696	23	27,876	99½	121,750	2,500
1893/4	56,570	11½	36,816	81	119,950	14,550
1894/5	40,919	53½	29,922	16	111,150	750
1895/6	32,165	62½	25,449	82	116,200	3,000
1896/7	26,741	27½	20,422	38	115,500	1,200
do d. 1/3						

Rzeczywiste wpływy każdoroczne administracyi centralnej z tego samego okresu czasu, bez włączenia remanentu, przedstawiają się jak następuje:

Rok	Wpływ roczny			Remanent z roku poprz.		
	gotowizną		w papier.	gotowizną		w papierach
	Rs.	K.	Rs.	Rs.	K.	Rs.
1892/3	29,145	7½	3,850	17,550	15½	117,900
1893/4	37,750	88	700	18,819	23½	119,250
1894/5	21,166	23	5,750	19,753	30½	105,400
1895/6	21,168	25	5,800	10,997	37½	110,400
1896/7	20,025	47	2,300	6,715	80½	113,200
do d. 1/3						

Состояніе остатковъ по 17 февраля (1 марта), проверенное ревизионной комиссіей наравнѣ наличныхъ денегъ банкъ и процентныхъ бумагъ, представленныхъ и находящихся въ кассѣ или въ банковыхъ депозитахъ, квитанціи которыхъ были представлены — оказалось слѣдующее.

Наличными

Въ кассѣ администраціи . . .	118 руб. 89½ коп.
въ учетномъ банкѣ	6,200 руб.
итого	<u>6,318 руб. 89½ коп.</u>

Процентными бумагами:

депозитомъ въ Земскомъ Кредитномъ Обществѣ земскими 4½% листами . 92,350 руб.

депозитомъ въ учетномъ банкѣ закладными 4½% листами г. Варшавы . 15,000 руб.

итого 107,350 руб.

Кромѣ того разныхъ обезпечительныхъ залоговъ арендаторовъ, разными процентными бумагами, отданными на храненіе въ коммерческой банкѣ, согласно представленнымъ депозитнымъ квитанціямъ, находилось на сумму 6,750 руб.

и два заемные съ выигрышемъ билета 1864 года, составляющіе часть залога арендатора фольварка Дворжиска, храненные въ кассѣ, каждый по 100 руб или всего на сумму 200 руб.

итого обезпечительныхъ залоговъ процентными бумагами на сумму 6,950 руб.

Стало быть всего, 17 февраля (1 марта) 1897 года процентныхъ бумагъ

Stan remanentów w dniu 1-ym marca 1897 r. sprawdzony przez komisję rewizyjną zarówno co do gotowizny, jak i co do papierów procentowych, przedstawionych jej i okazanych w pieniądzach, w kasie będących, i w dowodach depozytów bankowych był następujący:

gotowizną:

w kasie administracyi	rs.	118 kop. 89½
w Banku Dyskontowym	rs.	6,200 „ —
razem „		<u>6,318 „ 89½</u>

Papierami procentowymi:

listów zastawnych 4½% ziemskich w depozycie Tow. kred. ziemskiego . . rs. 92,350
listów zastawnych 4½% m. Warszawy w depozycie banku dyskontowego . . rs. 15,000

razem rs. 107,350

Oprócz tego, kaucyj różnych dzierżawców, w różnych papierach procentowych, w banku handlowym zdeponowanych, według przedstawionych dowodów depozytowych, znajdowało się na . . rs. 6,750

i dwie pożyczki premjowe 1864 r. do kaucyi dzierżawy folwarku Dworzyska należące, a w kasie przechowywane po 100 rs. każda, czyli rs. 200

razem w papierach procentowych nominalnie kaucyi rs. 6,950

Wogóle zatem w d. 1-ym marca 1897 r. papierów procentowych, stano-

составляющих собственность как Общества, так и залого арендаторов находилось въ депозитах 114,300 руб.

Суммы центральной администрации, указанные въ выше означенных остаткахъ, подвергаются слѣдующему дѣленію:

Вѣчный капиталъ 92,350 руб.

Суммы на удовлетвореніе текущихъ потребностей 21,318 руб. 89½ к.

Суммы лицъ третьихъ (обезпичительные залого) 6,950 руб

итого 120,618 руб. 89½ к.

Состояніе вышеупомянутыхъ остатковъ оказалось вполне согласнымъ со счетами и вытекающимъ изъ послѣднихъ.

Затѣмъ послѣ проверки и сравненія съ документами отдѣльныхъ приходо-расходныхъ книгъ имѣній Орловъ, Собѣшинъ, опытной агрономической станціи въ Собѣшинѣ и счетовъ по постройкѣ селско-хозяйственной школы оказалось что:

1. *Касса имѣнія Орловъ* имѣла (въ совокупности съ остаткомъ отъ предыдущаго года).

Годъ	Приходы наличными *		Расходы наличными		Остатокъ на слѣд. годъ	
	руб.	коп.	Руб.	коп.	Руб.	коп.
1892—3	38,179	77	33,315	61½	4,864	15½
1893—4	32,616	93	30,313	82½	2,303	10½
1894—5	27,281	52½	27,278	43	3	09½
1895—6	26,421	95½	26,391	71½	30	24

(въ томъ остатокъ отъ 1891—2г. въ количествѣ 6,859 р 67 к)

виачыхъ бадъ własność Towarzystwa; бадъ kaucje dzierżawców, znajdowało się w depozytach rs. 114,300

Fundusze administracji centralnej w remanentach powyższych wykazane dzielą się jak następuje:

Fundusz żelazny (nominalnie) . rs. 92,350 kop. —

Fundusze na potrzeby bieżące . rs. 21,318 „ 89½

Fundusze osób trzecich (kaucje) rs 6,950 „ —

razem rs. 120,618 „ 89½

Stan powyżej wymienionych remanentów okazał się zgodnym z rachunkami i z nich wynikającym.

Po sprawdzeniu następnie i porównaniu z dowodami osobnych ksiąg rachunkowych dóbr Orłów, Sobieszyn, stacy doświadczalnej sobieszynskiej i rachunków z budowy szkoły rolniczej, okazało się, że:

1. *Kasa dóbr Orłów* miała (wraz z remanentem z roku poprzedniego):

Rok	Przychody gotowizną		Rozchody gotowizną		Remanent na rok następnny	
	rs.	kop.	rs.	kop.	rs.	kop.
1892—3	38,179	77	33,315	61½	4,864	15½
	(w tem remanent z r. 1891—2					
	6,859	67½				
1893—4	32,616	93	30,313	82½	2,303	10½
1894—5	27,281	52½	27,278	43	3	09½
1895—6	26,421	95½	26,391	71½	30	24

2. *Kassa plinija Sobszynskij im'bla* (въ совокупности съ остаткомъ отъ предыдущаго года.)

Годъ	Приходы наличными		Расходы наличными		Остатокъ на слѣд. годъ	
	руб.	коп.	руб.	коп.	руб.	коп.
1892—3	20,656	41	20,608	3	48	38
1893—4	21,058	67	19,153	2	1,905	65
1894—5	23,727	48	23,649	60	77	88
1895—6	22,939	80	22,640	16	299	64

въ томъ остатокъ отъ 1891—2 въ количествѣ 200 р., 23 коп.

3) *Kassa опытной агрономической Собшынской станицы* согласно веденнымъ проф. Семполовскимъ отдѣльнымъ счетамъ им'бла (въ совокупности съ остаткомъ отъ предыдущаго года).

Годъ	приходы изъ авансовъ и отъ продажи семянъ наличными		Расходы наличными		Остатокъ на буд. годъ	
	Рс.	коп.	Руб.	коп.	Руб.	коп.
1892/3	3,808	63	3,553	96	254	67
1893/4	4,046	54	3,711	91	334	63
1894/5	3,759	12	3,594	54	164	58
1895/6	4,198	30	4,114	11	84	19

4. Книга, вмѣщающая издержки по постройкѣ сельско-хозяйственной школы, веденная б. управляющимъ им'бнемъ Собшынскъ г. Домославскимъ обнаруживаетъ въ при-

2. *Kasa dóbr Sobieszyn* miała (wraz z remanentem z roku poprzedniego):

Rok	Przychody gotowizną		Rozchody gotowizną		Remanent na rok następný	
	rs.	kop.	rs.	kop.	rs.	kop.
1892—3	20,656	41	20,608	3	48	38
	w tem remanent z r. 1891—2					
		200		23		
1893—4	21,058	67	19,153	2	1,905	65
1894—5	23,727	48	23,649	60	77	88
1895—6	22,939	80	22,640	16	299	64

3. *Kasa stacji doświadczalnej* w Sobieszynie, według prowadzonych przez prof. Sempółowskiego rachunków oddzielnych, miała (wraz z remanentem z roku poprzedniego):

Rok	Przychody z zaliczeń i sprzedaży nasion gotowizną		Rozchody gotowizną		Remanent na rok następný	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.	Rs.	kop.
1892/3	3,808	63	3,553	96	254	67
1893/4	4,046	54	3,711	91	334	63
1894/5	3,759	12	3,594	54	164	58
1895/6	4,198	30	4,114	11	84	19

Księga wydatków na budowę szkoły rolniczej przez b. rządęcę Sobieszyna p. Domosławskiego prowadzona, wykazuje w przychodzie z otrzymanych przez niego na ten cel zaliczeń

ходъ отъ полученныхъ имъ авансовъ изъ общихъ суммъ главной администраціи а отчасти ассигнованныхъ изъ кассы въ Собѣшинѣ, вообще сумму 40,098 руб. 62 коп. и таковую же сумму въ расходъ, оправданную надлежащими документами и квитанціями.

Нужно однако замѣтить, что этотъ счетъ не представляетъ всѣхъ издержекъ по постройкѣ сельско-хозяйственной школы, такъ какъ кромѣ авансовъ, даваемыхъ г. Домославскому для платежей на мѣстѣ въ Собѣшинѣ, совершаемы были уплаты еще и въ Варшавѣ, на первоначальныя издержки по устройству школы, на вознагражденіе архитектору, на нѣкоторые строительныя матеріалы, на внутреннее обзаведѣніе, а также на покупку посуды, снарядовъ и земледѣльческихъ машинъ; эти уплаты всего на всего составили по 17 февраля (1 Марта) 1897 года сумму 9,348 руб. 44 коп. которыя то деньги помѣщены въ приходо-расходной книгѣ центральной администраціи записи, а кромѣ того сумма 74 руб. 75 коп. уплаченная въ мѣсяцъ январѣ с. г. кассой имѣнія Собѣшинъ и записанная въ ея счетахъ. Вообще издержки по постройкѣ двѣнадцати строеній и внутренняго устройства школы составляютъ наличными 49,521 руб. 21 к. Издержки же по содержанію и управленію сельско-хозяйственной школы со дня ея открытія т. е. 11/23 марта 1897 года по 17 февраля (1 марта) 1897 года составляли 4,876 р. 85 к. Такъ всего израсходовано по сельско-хозяйственной школѣ на ея учрежденіе, постройку, устройство и содержаніе по 17 февраля (1 марта) 1897 года сумму 54,398 руб. 6 коп.

Ревизионная комиссія, разсмотрѣвъ представленныя ей книги, счета и документы, убѣдилась въ томъ, что они ведены были точно и ясно, и что онѣ вѣрны, а потому предлагаетъ утвердить ихъ и выдать по нимъ квитанціи Распорядительному Совѣту и Опекуну администратору.

z funduszków ogólnych, a w części i z funduszków kasy sobieszynskiej sumę rs. 40,098 kop, 62 i tyleż w rozchodzie, należytemi dowodami i kwitami usprawiedliwionych.

Nadmienić należy, że w kontroli tej nie mieści się jednak całość kosztów budowy szkoły rolniczej, gdyż oprócz zaliczeń, udzielonych panu Domosławskiemu na wypłaty na miejscu w Sobieszynie, dokonywane były nadto wypłaty jeszcze w Warszawie na koszty pierwotne założenia, na honorarium budowniczego, na niektóre materiały budowlane, na wewnętrzne urządzenie, oraz kupno sprzętów narzędzi i maszyn rolniczych, które to wypłaty do dnia 1-go marca 1897 roku wyniosły ogółem rs. 9,348 kop. 44, i które są zamieszczone w księdze rachunku funduszków administracyi centralnej zapisu, a wreszcie kwota rs. 74 kop. 75, wypłacona w styczniu r. b. przez kasę Sobieszyna i w jej rachunkach zapisana.

Wogóle koszt postawienia 12 budynków i wewnętrznego urządzenia szkoły wyniósł w gotowiźnie rs. 49,521 kop. 21. Koszta zaś utrzymania i prowadzenia szkoły rolniczej od jej otwarcia w dniu 23 marca 1896 roku, do dnia 1 marca 1897 roku wynosiły rs. 4,876 kop. 85

Razem przeto na szkołę rolniczą, na jej założenie, wybudowanie, urządzenie i utrzymanie wydano do dnia 1 marca 1897 roku sumę rs. 54,398 kop. 06.

Komisja rewizyjna, rozpoznawszy przedstawione jej księgi, rachunki i dowody, przekonała się, że są z sobą zgodne, prowadzone jasno i zrozumiale, a zatem wnosi o zatwierdzenie ich i o udzielenie z nich pokwitowania Radzie za wiadującej i Opiekunowi-administratorowi.

II

Исполняя поручение Комитета Общества земледельческих колоний относительно того, чтобы сделать замечания относительно положения дел в записи графа Кичаго вообще, и направления ее администрации, а вместе с тем, имея в виду предложение, сделанное г. председателем в присутствии в Распорядительном Совете, касающееся рассмотрения основательности тех возражений, которые распространялись против управления записи гр. Кичаго, ревизионная комиссия приступила к исполнению той части своих обязанностей, в таком только объеме в каком это было для ней возможно, а именно настолько, насколько обсуждение деланных возражений или заявление собственных замечаний вытекало и могло быть основано вследствие проверки книг, документов и счетов.

Ревизионная комиссия, приступая к исполнению вышеупомянутой задачи, остановилась при разследовании сказанных выше возражений, на опубликованной записке г. Хелховского, Кучинского и Мержеевского, которым как изъявившим желание познакомиться ближе с положением дел в записи графа Кичаго, а также с настоящим состоянием хозяйства в Орлове и Собьшине, было предложено Распорядительным Советом ознакомиться в Варшаве со счетами Собьшина и Орлова, посетить имения (в конце ноября 1896 года) и даже принять участие в совещании над сделанными ими замечаниями, с целью препроводить эти их соображения на рассмотрение Комитета Общества. Замечки гг. Х. К. и М., как составленные с определенной заранее целью подвергнуть критике, состояние и управление записи и как представляющие собою сформулированный ряд замечаний, после просмотра ими счетов и после посещения хо-

II

Спекаяя поручение Комитета Товарищества осадных до до поczynienia уваг над ообщным станем интересов запису hr. Kickiego i kierunkiem jego administracyi, i majac zarazem na wzgledzie wniosok p. przewodniczacego Rady zawiadujacej, w przedmiocie wejrzenia przez komisye w krazac pod adresem zarzadu fundacyi hr. Kickiego zarzuty, komisya rewizyjna przeszla nastepnie do wykonania tej czesci swego obowiazku, w zakresie zreszta jedynie dla niej dostepnym, a wiec o tyle tylko, o ile ocena zarzutow lub wypowiedzenie уваг, ze sprawdzonych rachunkow, dokumentow i akt wyplywa, lub na nich oprzec sie mogly.

Przystepujac tedy, w powyzzszych granicach, do speknienia pomienionego zadania, komisya rewizyjna, jako punkt wyjscia do zbadania ewentualnych zarzutow, wziewa sprawozdanie pp. Chelchowskiego, Kuczyńskiego i Mierzejewskiego ktorzy, wyraziwszy gotowosc zapoznania sie blizej z interesami zapisu hr. Kickiego, oraz ze stanem gospodarstwa w Orlowie i Sobieszynie, zostali wskutek tego zaproszeni przez Rade zawiadujaca do obznajmienia sie w Warszawie z rachunkami Sobieszyna i Orlowa, do zwiedzenia majatkow (w koncu listopada 1896 roku) i do wziewcia udzialu w naradzie nad uczynionymi spostrzezeniami, w celu podania tychze spostrzezen do wiadomosci komitetu. Owo wiec sprawozdanie pp. Ch. K. i M., jako pisane specjalnie w celu krytyki stanu i zarzadu fundacyi i bedace poniekad usystematyzowanym wyrazem уваг przy przejrzeniu rachunkow i zwiedza-

зайства въ Орловѣ и Собѣшинѣ, а также какъ составленные для представленія комитету но прежде чѣмъ это послѣдовало опубликованные уже сочинителями въ печати, должно было доставить ревизионной комиссiи матеріалъ, на который она прежде всего обратила свое вниманіе.

Комиссiя, будучи ограничена въ своей задачѣ, но всего болѣе, своей компетенціей, только къ счетамъ администраціи а также ко всему тому, что можетъ основываться или заключать изъ этихъ счетовъ, не считаетъ себя въ правѣ давать мнѣнія, или дѣлать предложенія относительно вопросовъ о системѣ сельскаго хозяйства, о практичности примѣненія той или другой плодоперемѣнной системы, выбора любой породы скота, полезности воздвигнутыхъ строеній или хорошаго способа размѣщенія оныхъ, и тому подобно многихъ специальныхъ техническихъ и хозяйственныхъ вопросовъ, оцѣнка которыхъ зависитъ не только отъ мѣстныхъ условій, но и отъ индивидуальнаго воззрѣнія.

Упреки и замѣчанія, помѣщенные въ вышеупомянутой запискѣ, весьма разнообразны и, вслѣдствіе вышеизложеннаго, не всѣ подлежатъ провѣркѣ и оцѣнкѣ ревизионной комиссiи, которая можетъ выводить свои заключенія единственно на основаніи рассмотрѣнныхъ книгъ, счетовъ и документовъ. Для болѣе яснаго обсужденія вопросовъ нужно сперва перечислить всѣ сдѣланные упреки въ томъ порядкѣ, въ какомъ они изложены въ запискѣ. Мы въ ней находимъ:

1) критику устройства состоянія и положенія опытной агрономической станціи въ Собѣшинѣ.

2) упрекъ относительно неточнаго веденія счетовъ въ Собѣшинѣ.

3) упрекъ, что въ сельско-хозяйственной школѣ въ Брзозовой недостаетъ образцовъ земледѣльческихъ орудій а также вспомогательныхъ средствъ для изясненія естественныхъ наукъ и что еще не заведено овецъ и свиней.

ниу gospodarstw Orłowa i Sobieszyna następczonych, a zarazem jako właśnie przeznaczone do podania do wiadomości komitetu i przez samych autorów już przedtem ogłoszone w prasie, stało się dla komisji rewizyjnej niejako rejestrem zarzutów, na które komisja głównie zwróciła swoją uwagę.

Ograniczona zadaniem swoim, a nadewszystko swoją kompetencją do strony rachunkowej administracji, oraz do tego, co z rachunków wynikać lub okazać się może, komisja nie przyznaje sobie prawa do wydawania opinji lub stawiania wniosków, co do systematów gospodarstwa rolnego, właściwości lub niewłaściwości płodozmianów, wyboru rasy hodowanego inwentarza, użyteczności budynków lub sposobu ich rozstawienia i wielu innych czysto gospodarczych kwestyj, tak bardzo zresztą zależnych nietylko od warunków miejscowych, lecz i od poglądów indywidualnych.

Otóż zarzuty i uwagi, zawarte w wspomnianem powyżej sprawozdaniu, są właśnie natury nader rozmaitej i w myśl powyższych zasad nie wszystkie z nich podlegać mogą sprawdzeniu i ocenie komisji rewizyjnej, jako opierać mogącej swe wnioski jedynie na podstawie zbadanych ksiąg, akt i dokumentów. Ażeby zorientować się w tej mierze, godzi się naprzód wymienić wszystkie owe zarzuty w takiej samej kolei, w jakiej je samo sprawozdanie przytacza. Znajdujemy tam mianowicie:

1) krytykę ustroju, stanu i położenia stacji doświadczalnej w Sobieszynie.

2) zarzut niedokładności rachunków miejscowych w Sobieszynie.

3) zarzut braku w szkole w Brzozowej modeli rolniczych i środków pomocniczych naukowych do wykładu nauk przyrodniczych, tudzież braku tamże chlewni i owczarni.

4) упрекъ въ излишнихъ издержкахъ на постройки въ Орловѣ и принадлежащихъ ему фольваркахъ.

5) упрекъ въ тѣснотѣ помѣщеній для служащихъ въ Орловѣ.

6) упреки и предложенія относительно улучшения устройства станціи для разведенія породы крестьянскаго скота и лошадей въ Орловѣ, а особенно относительно выбора репродукторовъ.

7) упрекъ въ несоответственной организаціи при-слуги и излишнихъ издержкахъ по найму въ этомъ же имѣ-ніи.

8) упрекъ въ большихъ расходахъ по господской и людской кухнѣ за послѣдніе четыре года.

9) упрекъ въ незначительномъ приходѣ отъ продажи живого инвентаря въ Орловѣ, при большихъ издержкахъ по его разведенію.

10) упрекъ въ малой продукціи хлѣба въ этомъ же имѣніи и неудобной плодоперемѣнной системы.

11) упрекъ въ невыгодныхъ сдѣлкахъ объ замѣнѣ въ имѣніи Орловъ лѣсныхъ сервитутовъ и неблаговидномъ состояніи лѣсовъ.

12) упрекъ въ неточности веденія счетовъ въ Орловѣ.

13) упрекъ въ излишнемъ количествѣ хлѣба упо-требляемаго на плевы и высѣвки.

14) упрекъ въ отбываніи торговъ на дерево, инвен-тарь или аренду фольварковъ безъ предшествующихъ объя-вленій о томъ въ газетахъ.

15) упрекъ въ недостаткѣ вообще спеціальныхъ знаній и бережливости относительно сельскаго хозяйства въ Орловѣ.

16) упрекъ въ значительномъ увеличеніи издержекъ по содержанію двора вслѣдствіе постоянного проживанія

4) zarzut nadmiernych nakładów na budowle w Orłowie i jego folwarkach.

5) zarzut ciasnoty mieszkań dla służby w Orłowie.

6) zarzuty i wnioski co do stacyi poprawy inwentarza w Orłowie, a właściwie co do rozplodników na tej stacyi;

7) zarzut wadliwej organizacyi i nadmiernej koszto-wności najmu i służby w tychże dobrach;

8) zarzut wielkich wydatków na kuchnię dworską i czeladnią w ostatnich czterech latach.

9) zarzut małego dochodu ze sprzedaży inwentarza żywego w Orłowie, przy wielkich natomiast na jego hodowlę wydatkach;

10) zarzut małej produkcyi zbożowej w tychże dobrach i wadliwego płodozmianu;

11) zarzut niekorzystnego dla dóbr Orłowskich układu o służebności leśne i niepomyślnego stanu lasów:

12) zarzut niedokładności rachunkowych w Orłowie;

13) zarzut nadmiernej ilości zboża, odchodzącego na poślad lub plewy;

14) zarzut odbywania licytacji na drzewo, inwentarz lub dzierżawę folwarków, bez uprzednich ogłoszeń o tem w pismach publicznych

15) zarzut braku wogóle fachowości i oszczędności w gospodarstwie rolnem w Orłowie.

16) zarzut znacznego podniesienia kosztów gospodarstwa i utrzymania dworu, z powodu stałej obecności administratora przez ostatnie cztery lata.

администратора въ Орловѣ въ продолженіе послѣднихъ 4-хъ лѣтъ.

17) упрекъ въ опаздываніи составленія счетовъ по администраціи.

Какъ видимъ значительная часть вышеозначенныхъ упрековъ касается специально агрономическо-хозяйственныхъ вопросовъ, для рассмотрѣнія и оцѣнки которыхъ ревизіонная комиссія нигде считаетъ за собою права и не признаетъ этого своею задачею. Къ такимъ вопросамъ относятся пункты подъ №№ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13 и 15.

Поэтому ревизіонная комиссія, не задаваясь преніями по этому рода возраженіямъ, можетъ только по отношенію къ нѣкоторымъ изъ нихъ сдѣлать свои замѣчанія, послѣ пересмотра протоколовъ засѣданій Распорядительнаго Совѣта.

Нужно прежде всего замѣтить, что для опытной агрономической станціи въ Собѣшинѣ, какъ это видно изъ упомянутыхъ протоколовъ, ряди надлежащаго устройства и развитія ея, существуетъ специальная Делегация, избранная изъ членовъ сельско-хозяйственной секціи Варшавскаго Отдѣленія Общества для поощренія русской промышленности и торговли, и что всѣ предложенія дѣлаемые этой Делегациею были всѣгда удовлетворяемы Распорядительнымъ совѣтомъ насколько касались станціи въ Собѣшинѣ. Теперешняя организація опытной агрономической станціи, а равнымъ образомъ перенесеніе ея пробныхъ полей изъ прежняго мѣста, въ близи фольварка на территорію, занимаемую въ настоящее время, было сдѣлано именно вслѣдствіе требованія специальной делегаціи (см. протоколъ № 120 засѣданія Совѣта отъ 11/23 ноября 1892 года).

Изъ протоколовъ Распорядительнаго Совѣта ревизіонная комиссія убѣдилась, что вопросъ о чрезмѣрныхъ расходахъ по найму рабочихъ въ Орловѣ, находящійся въ связи не только съ упрехомъ, приведеннымъ выше подъ № 7, но

17) zarzut opóźnienia rachunków administracji.

Jak widzimy, znaczna część powyższych zarzutów dotyczy właśnie specjalnych kwestyi agronomiczno-gospodarczych, do których rozważenia i oceny komisya rewizyjna nie czuje się ani władną, ani powołaną. Tu należą mianowicie pozycye pod №№ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13 i 15.

Nie wdając się zatem w roztrząsanie tego rodzaju zarzutów, komisya rewizyjna może tylko co do kilku z nich wyrazić uwagi ogólne, wysnute z przejranych przez nią protokółów posiedzeń Rady zawiadującej.

W tym względzie zaznaczyć mianowicie wypada, że co się tyczy stacyi doświadczalnej w Sobieszynie to, jak to widać z rzeczonych protokółów, gwoli należytemu jej urządzeniu i rozwojowi, istnieje utworzona, na zaproszenie Rady zawiadującej, specjalna delegacja członków sekcji rolnej tutejszego oddziału Towarzystwa popierania rosyjskiego handlu i przemysłu, której to delegacji wszelkie dotychczasowe propozycje i wnioski w przedmiocie stacyi Sobieszynskiej, Rada zawiadująca zawsze uwzględniała i stosowała. Teraźniejszy urząd stacyi doświadczalnej, jako też same przeniesienie jej z pierwotnego miejsca pod samym folwarkiem na terytorjum, obecnie zajmowane, odbyły się też właśnie wskutek stosownych w tej mierze zaleceń delegacji sekcji rolnej (patrz protokół № 120 posiedzenia Rady z d. 23-go listopada 1892-go roku poz. 3).

Z protokółów Rady zawiadującej przekonała się też komisya rewizyjna, że kwestja nadmiernych kosztów najmu robocizny w Orłowie, wiążąca się nietylko z zarzutem, przytoczonym powyżej pod № 7-ym, lecz pośrednio i z wyłusz-

и посредственно съ предъявленнѣмъ подѣ № 5 упрекомъ въ чрезмѣрной тѣспотѣ помѣщеній для служащихъ въ этомъ же имѣннн (вслѣдствіе пріятія предшествовавшимъ управляющимъ 17-ти наемщиковъ), былъ уже прежде предметомъ заботъ упомянутаго Совѣта, который обезпечилъ это еще въ 1895 году, по случаю увольненія отъ должности тогдашняго управляющаго имѣніемъ Орловъ, госп. Городинскаго (см. протоколъ № 135 и 137 съ 1895-го года), а затѣмъ постановленіемъ отъ 8/20 октября 1896 года (протоколъ № 144) рѣшилъ непремѣнно устранить изъ Орлова съ 20 декабря 1896 года (1 января 1897 года) принятыхъ госп. I. тамъ же наемщиковъ, что конечно дастъ возможность размѣстить собственную фольварчную службу гораздо удобнѣе на будущее время, и вмѣстѣ съ тѣмъ должно повліять на уменьшеніе расходовъ по найму въ продолженіе всего года.

Наконецъ, что касается девятаго пункта вышеозначенной категоріи замѣчаній, слѣдуетъ упомянуть, что въ запискѣ гг. X. К. и М. они сопоставляя валовой доходъ отъ продажи живого инвентаря съ расходомъ, не приняли въ расчетъ самыхъ главныхъ статей дохода отъ инвентаря, а именно, изъ продажи овецъ шерсти и молока; одна же шерсть, какъ въ этомъ убѣдилась ревизіонная коммиссія изъ прежнихъ отчетовъ и изъ счета за послѣдніе четыре года, составляла въ продолженіе пятнадцатилѣтняго промежутка времени съ 1881/2 года по 1895/6 г. въ общемъ доходъ сумму 47,542 руб. 7 коп. Намѣтивъ вкратцѣ нѣсколько замѣчаній, вызванныхъ упреками относительно спеціальныхъ вопросовъ, переходимъ къ упрекамъ, которые могутъ быть проверены и оцѣнены ревизіонною коммиссіею и которыя указаны выше подѣ №№ 3, 8, 12, 14, 16 и 17.

Самымъ серіознымъ изъ этихъ упрековъ казалось-бы, былъ упрекъ, будто счетоводство Орлова и Собьшина (№ 2 и 12) ведется неисправно. Ревизіонная коммиссія, однако проверяя

czonym pod № 5-ym zarzutem nadmiernej ciasnoty pomieszczeń dla służby niższej w tychże dobrach (skutkiem przyjęcia przez poprzedniego rządę 17-tu komorników), była przedmiotem trosk rzeczonyj Rady, która zaznaczyła to jeszcze w roku 1895-ym, przy udzieleniu dymisji ówczesnemu rządcy Orłowa, p. Horodyńskiemu (patrz protokoly № 135 i 137 z r. 1895-go) a następnie przez postanowienie z dnia 20-go października 1896-go r. (protokół № 144) zadecydowała stanowczo usunięcie z Orłowa, od d. 1-go stycznia r. b. przyjętych tamże przez pana H. komorników, co pozwala właściwą służbę folwarczną wygodniej nadal rozlokować i zarazem wpłynąć powinno na obniżenie całorocznych kosztów najmu.

Nakoniec, co do pozycyi 9-ej z powyższej kategorji uwag i zarzutów, godzi się zaznaczyć, iż sprawozdanie pp. Ch. K. M., zestawiając dochód *brutto* ze sprzedaży inwentarza żywego z rozchodem, nie wzięło w rachubę głównych pozycyi dochodowych z hodowli inwentarza, t. j. wełny i mleka; sama zaś wełna, jak się o tem przeświadczyła komisya rewizyjna ze sprawozdań dawniejszych i z rachunku z 4-ch lat ostatnich, w przeciągu 15-letniego okresu od r. 1881/2 do r. 1895/6 dała rs. 47,542 kop. 7 dochodu *brutto*.

Po rzuceniu tych kilku luźnych uwag, wywołanych zarzutami natury specjalnej, przechodzimy do tych zarzutów, które przez komisję rewizyjną właściwie sprawdzone i ocenione być mogą, a którymi są wykazane powyżej pod poz.; 2, 8, 12, 14, 16 i 17.

W tej mierze najważniejszym napozór jest zarzut niedokładności w rachunkach Orłowa i Sobieszyna (poz. 2 i 12). Komisja rewizyjna, badając szczegółowo wszystkie

весьма подробно всё кассовые книги Орлова, Собьшина а также книги центральной администраци, хлѣбные реестры въ имѣніяхъ Орловъ и Собьшинъ за истекшіе четыре года, и сопоставляя ихъ съ документами по приходамъ и по расходамъ убѣдилась, что счетоводство ведено было точно и вполне добросовѣстно. Упреки въ неточности, приведенные въ запискѣ гг. Х., К. и М. касаются времени послѣ 19 іюня (1 юля) прошлаго года, слѣдовательно, они собственно не входятъ уже въ программу дѣйствія ревизионной комиссій. Тѣмъ не менѣе однако она принимая въ соображеніе болѣе общій характеръ своего на этотъ разъ мандата, занялась проверкой оспариваемыхъ пунктовъ. Такъ сперва, что касается обвиненія по запискѣ, что невѣрно показано въ одномъ рапортѣ число лошадей въ Собьшинѣ (26 когда на лицо ихъ было 29), то въ виду того, что въ тойже запискѣ подтверждается, что по журналу дневныхъ занятій выставлена была современно дѣйствительная цифра (29) то очевидно, что таковой упрекъ не имѣетъ значенія, и что произошла обыкновенная ошибка пишущаго (6 вмѣсто 9), случившаяся притомъ не въ документахъ а въ простой нотаткѣ, заготовленной по требованію на скорую руку. Слѣдовательно это не имѣло и не могло имѣть никакихъ дурныхъ послѣдствій.

Хотя безъ болѣе важнаго значенія, но очевидной ошибкой, совершенной собьшинскимъ кассиромъ представлялся указанный фактъ, что сумма 66 руб. полученная за дрова въ октябрѣ, согласно квитанціи № 85 не была записана въ приходъ кассы. Само существованіе однако этой квитанціи въ квитанціонной приходной книгѣ, устраняетъ подозрѣніе въ намѣреніи сдѣлать злоупотребленіе и это тѣмъ болѣе, что послѣ проверки кассы, произведенной сей часъ же присутствующими членами распорядительнаго совѣта, въ ней оказалась полная сумма денегъ.— Слѣдовательно, это былъ недосмотръ

księgi kasowe Orłowa, Sobieszyna i administracyi centralnej jako też rejestry gospodarskie Orłowa i Sobieszyna z całego czterolecia sprawozdawczego, i porównywając je z dowodami wpływów i wydatków, przekonała się, iż rachunkowość jest prowadzona dokładnie i rzetelnie. Zarzuty niedokładności, postawione w sprawozdaniu pp. Ch., K. i M. dotyczą rachunków z epoki po d. 1 lipca r. z. a więc nie będącej już, co do rachunków miejscowych, przedmiotem badań komisji rewizyjnej. Wszelako, z uwagi na ogólniejszy charakter swojego mandatu, komisja rewizyjna zajęła się sprawdzeniem inkryminowanych pozycji.

A więc naprzód, co się tyczy powołanej w sprawozdaniu niedokładności, wykazanej w raporcie liczby koni w Sobieszynie (26, gdy w rzeczy samej było ich 29), to, wobec tego, iż samo sprawozdanie stwierdza, że współcześnie dziennik czynności cyfrę rzeczywistą wskazywał (29), jest ono rzeczą zgoła bez znaczenia i powstało, zapewne, z prostej pomyłki pióra (6 zamiast 9), a nie dotycząc żadnego dokumentu, lecz prostej jeno dorywczej notatki, nie miało i mieć nie mogło żadnego złego skutku.

Bez ważniejszego znaczenia, acz oczywistym już błędem sobieszynskiego kasjera będący, okazał się przytoczony w sprawozdaniu fakt, że kwit N 85 z otrzymanych w październiku rs. 66 za drzewo nie był wciągnięty do wpływów kasowych. Samo istnienie tego kwitu w kwitarjuszu przychodowym usuwa domniemanie jakiegobądź nadużycia, a zresztą i sumę rzeczoną znaleziono w kasie, przy doraźnem jej sprawdzeniu przez obecną podówczas na miejscu Radę

который въ свое время при контролѣ счетовъ подлежабы исправленію.

Затѣмъ указано въ запискѣ на несходность счета по базаннаго количества проданной для посѣва ржи (65 борцевъ по 4 руб. 75 коп.) и пшеницы (85 борцевъ по 6 руб. съ сумой занесенной въ приходъ кассы за августъ и сентябрь мѣсяцы. Это можно объяснить неполнотою доставленной посѣтителямъ отѣтки, ибо согласно рапортамъ по кассовой книгѣ имѣнія Собѣшинъ за августъ, сентябрь и октябрь, а также и по разъясненіи управляющаго имѣніемъ Собѣшинъ отъ 3 15 февраля с. г. № 94 г. Поткаянскаго удосто- вѣрено, что въ продолженіи трехъ поименованныхъ мѣсяцевъ продано для посѣва 91 борцевъ пшеницы и 45 борцевъ ржи, что представляетъ стоимость 759 руб. 75 коп. въ кассу же поступило дохода отъ продажи зерноваго хлѣба 756 руб. 64 коп. за вычетомъ желѣзно-дорожной пошліны по 5 коп. съ каждой накладной. Счеты представлены комиссіи по этому предмету оказались сходны между собою.—Болѣе подробное и окончательное разслѣдованіе этого обстоятельства могло бы впрочемъ послѣдовать только на мѣстѣ, предпринимая ревизию собѣшинскихъ счетовъ за текущій годъ.

Перейдемъ теперь къ упрекамъ объ отчетности имѣнія Орловъ.

Отчетъ гг. Х., К. и М. упоминаетъ тутъ, какъ о недостаткѣ, о переводѣ изъ года на годъ слишкомъ большихъ остатковъ, а затѣмъ просто уже ставить обвиненіе въ несогласіи между остатками пшеницы, перенесенными изъ 1892/3 года на 1893/4 годъ указывая, что сдаваемый остатокъ пшеницы въ 1892/3 году обозначенъ числомъ 100 борцевъ, а получаемый (въ 1893/4 г.) 296 борцевъ, притомъ упоминаетъ о разницѣ остатковъ ржи на 33 борца въ тѣхъ же годахъ и о „болѣе мелкихъ неточностяхъ, какъ напр. записываніе одновременно излишка и недоимка тѣхъ же видовъ зерноваго

завидающая. Было то więc простое недопatrzenie, które przy sprawdzeniu rachunków uległoby zapewne sprostowaniu.

Następną, powołaną w sprawozdaniu niedokładność rachunkową, dotyczącą niezgodności wykazanej w wyciągu rachunkowym ilości sprzedanego na siew żyta (65 korcy po rs. 4 kop. 75) i pszenicy (85 korcy po rs. 6) z sumą wpływu kasowego ze sprzedaży zboża za sierpień i wrzesień, przypisać wypada mylności podanej narazie notatki; raporty bowiem z księgi kasowej Sobieszyna za m. sierpień, wrzesień i październik, tudzież wyjaśnienie administracyi dóbr Sobieszyna z d. 15-go lutego r. b. № 94, przez obecnego rządę p. Potkańskiego podpisane, przekonywają, iż w ciągu trzech pomienionych miesięcy sprzedano do siewu 91 korcy pszenicy i 45 korcy żyta, co czyni ogółem rs. 759 kop. 75, do kasy zaś wpłynęło naczysto za to zboże rs. 756 kop. 64, po potrąceniu zaliczenia kolejowego po kop. 5 od każdego frachtu. Tak więc w rachunkach, komisji złożonych, okazuje się wzajemna zgodność w tej mierze. Bliższe i ostateczne zbadanie tego szczegółu, nastąpić by mogło tylko na gruncie, na zasadzie bezpośredniego zrewidowania rachunków sobieszynskich za rok bieżący,

Przejdźmy do zarzutów rachunkowych, dotyczących Orłowa.

Sprawozdanie pp. Ch., K. i M. wspomina tu, jako o wadliwości, o przenoszeniu z roku na rok zbyt dużych remanentów, a dalej zarzuca już wprost niezgodność remanentów pszenicy, przeniesionych z r. 1892/3 na r. 1893/4, cytując, iż w remanencie zdawczym z r. 1892/3 zanotowano jej 100 kor. a w remanencie odbiorczym (z r. 1893/4) 296. a nadto wspomina o niezgodności o 33 korce rem. żyta z tychże lat i o „drobniejszych niedokładnościach, jak np. wpisywaniu jednocze-

хлѣба.“ Эти обвиненія возникли, какъ оказывается, потому, что гг. добладчики приняли во вниманіе временныя вѣдомости; провѣривъ же настоящіе хлѣбные реестры, ревизіонная комиссія убѣдилась что, переводъ остатковъ ржи и пшеницы въ указанные годы былъ совершенно вѣренъ, ибо пшеницы и тутъ и тамъ указано 296 корцевъ 24 гарнца, а ржи 261 кор. 29 гар.

Обвиненіе въ отсутствіи объявленій въ періодическихъ изданіяхъ о предстоящихъ публичныхъ торгахъ оказалось вѣрнымъ только отчасти. Объявленія Ржпчекъ, Шамоцина и дома на Прагѣ были подаваемы объявленія: напротивъ, не было объявляемо въ послѣднее время въ газетахъ о продажѣ лѣсосѣтъ или бракованныхъ штукъ скота. Хотя объявленія такого рода, особенно относящіяся къ мелкимъ дѣламъ, рѣдко приносятъ пользу, тѣмъ не менѣе однако, для полной гарантіи, слѣдовало бы на будущее установить обязательность объявленій въ газетахъ. Впрочемъ Распорядительный Совѣтъ уже принялъ это правило, сдѣлавъ его однимъ изъ пунктовъ (5) проектированной инструкціи для опекуна отказа.

Нуждающимся въ болѣе тщательномъ разсмотрѣніи является пунктъ восьмой, касающійся большихъ издержекъ на кухню господскую и людскую въ Орловѣ, въ продолженіе послѣднихъ четырехъ лѣтъ, а въ связи съ этимъ и вопросъ о количествѣ придворной службы. Расходъ на кухню въ Орловѣ обнимаетъ съ одной стороны, издержки наличными на покупку съѣстныхъ припасовъ — эти издержки составляютъ особую статью въ кассовыхъ книгахъ — а съ другой, издержки естественными продуктами, какъ то зерновой хлѣбъ, лучшихъ и послѣдняго сортовъ и картофеля, занесенныя въ особую статью хлѣбныхъ реестровъ, и наконецъ, молоко, животность и нерогатый скотъ. Статья кухни въ Орловскихъ хлѣбныхъ реестрахъ заключала въ себѣ людскую кухню, особый столъ для нѣсколькихъ служащихъ высшаго разряда и продукты,

шне надмиару и niedoboru tychże zbóż.“ Zarzuty te powstały, jak się pokazuje ztąd, że pp. sprawozdawcy oparli się na tymczasowych wykazach; po sprawdzeniu zaś właściwych rejestrów zbożowych komisja rewizyjna przekonała się, iż przelew remanentów żyta i pszenicy w pomienionych latach był zupełnie zgodny; pszenicy bowiem tu i tam wykazano 296 korcy, garncy 24, a żyta tu i tam wykazano 261 korcy, garncy 29.

Zarzut braku ogłoszeń w pismach o zamierzonych licytacjach w części tylko słusznym się okazał. O dzierżawie Rzyceczek i Szamocina i domu na Pradze były czynione ogłoszenia; nie ogłoszono natomiast w gazetach ostatnimi czasy o sprzedaży porębów leśnych lub wybrakowanych sztuk inwentarza. Aczkolwiek ogłoszenia tego rodzaju, zwłaszcza co do interesów drobniejszych, rzadko skuteczną, to przecież, gwoli stworzeniu wszelkich rękojmi, należałoby nadal ustalić obowiązek ogłoszeń w dziennikach. Zresztą i Rada zawiadująca właściwie przyjęła już tę zasadę, stawiając ją jako jeden z punktów (5) projektowanej instrukcji dla opiekuna zapisu.

Potrzebę bliższego rozpoznania następcza zarzut ósmy, dotyczący wielkich wydatków na kuchnię dworską i czeladnią w Orłowie w ciągu czterech lat ostatnich, a w związku z tem i kwestja ilości służby dworskiej.

Rozchód na kuchnię w Orłowie obejmuje z jednej strony wydatki w gotowiźnie na kupno produktów spożywczych, które to wydatki w księgach kasowych osobną tworzą pozycję, a z drugiej wydatek w naturaljach, jako to w zbożu, pośladach i kartoflach, odpisywanych na tę pozycję w rejestrach zbożowych, wreszcie mleko, drób i trzodę chlewną. Pozycya kuchni w rejestrach zbożowych orłowskich obejmowała w sobie: kuchnię dla czeladzi, osobny stół dla kilku oficjalistów wyższego rzędu i produkty, spotrzebowa-

употребляемые как фуражъ для нерогатаго скота и животности. Сверхъ того на домашнюю кухню опекуна-администратора изъ той же статьи естественныхъ продуктовъ, записанныхъ въ хлѣбномъ реестрѣ на кухню, были забираемы картофель и хлѣбъ.

Общій расходъ на кухню въ отчетномъ четырехлѣтнѣ представляется въ слѣдующемъ видѣ:

	въ году 1892—3		въ году 1893—4		въ году 1894—5		въ году 1895—6	
	кор.	гар.	кор.	гар.	кор.	гар.	кор.	гар.
зернового хлѣба лучшаго сорта	115	13	118	18	86	5	41	5
зернового хлѣба послѣдн. сорта	8	16	24	16	52	12	28	5
картофеля	319	8	194	—	368	—	295	—
наличными	620	11 1/2	700	79	597	17	298	93 1/2
	руб.	коп.	руб.	коп.	руб.	коп.	руб.	коп.

Уменьшеніе издержекъ наличными въ послѣдніе два года произошло вслѣдствіе уничтоженія особой кухни для практикантовъ и прокормленія ихъ у управляющаго, получающаго за то отдѣльное вознагражденіе.

По штатамъ службы получало прокормленіе въ Орловѣ (кромѣ временно пребывавшихъ лицъ) въ 1892/3 году 18 лицъ, въ 1893/4 году 20, въ 1894/5 году 13 и въ 1895/6 12 лицъ. Въ то же время нерогатаго скота, получающаго пищу изъ людской кухни, было въ 1892/3 г. — 30 штукъ, въ 1893/4 г. 15 штукъ (уменьшеніе по поводу заразы было причиною значительнаго въ этомъ году уменьшенія количества картофеля, записаннаго на людскую кухню) въ 1894/5 году 35 штукъ, въ 1895/6—30 штукъ. Слѣдуетъ замѣтить, что въ числѣ вышеуказанныхъ нахлѣбниковъ содержимой на счетъ имѣнія кухни, не помѣщены лакей и поварь, которые, по заявленію опекуна-администратора, обыкновенно пребывали при его столѣ. Слѣдуетъ еще прибавить, что поварь, лакей и ключница были помѣщены въ штатахъ орловской прислуги съ самаго начала поступленія имѣній въ управленіе Общества, со времени же постоянного жительства въ Орловѣ

не на пасѣ для троды хлѣвней и дробіу. Надто на кухню домовую опекуна-администратора зъ той самей позycji натураліювъ, в реeстрe збожювъ на кухню записаныхъ, бране были картофле и збоже.

Rachunek ogólny rozchodu na kuchni w czterolecіu sprawozdawczem przedstawiał się, jak następuje:

	w roku 1892—3		w roku 1893—4		w roku 1894—5		w roku 1895—6	
	korey	gar.	korey	gar.	korey	gar.	korey	gar.
zboża	115	13	118	18	86	5	41	5
pośladów	8	16	24	16	52	12	28	5
kartofli	319	8	194	—	368	—	295	—
gotowizną	620	11 1/2	700	79	597	17	298	93 1/2
	rs.	kop.	rs.	kop.	rs.	kop.	rs.	kop.

Obniżka wydatku w gotowiznie w dwóch latach ostatnich nastąpiła skutkiem zniesienia stołu dla praktykantów i stołowania ich natomiast u rządcy, za osobnem dla tegoż wynagrodzeniem.

Wedle etatów służby, stołowało się w Orłowie na rachunek fundacyi (oprócz czasowo przyjezdnych) w r. 1892/3 18 osób, w r. 1893/4 — 20 osób, w r. 1894/5 — 13 osób i w r. 1895/6 — 12 osób. W tymże czasie trzody chlewnej karmionej z kuchni czeladniej, było: w r. 1892/3 — 30 sztuk w r. 1893/4 — 15 sztuk (ubytek z powodu zarazy był przyczyną znaczego zmniejszenia w tym roku ilości kartofli, odpisanych na kuchnię czeladnią), w r. 1894/5 — 35 sztuk, 1895/6 — 30 sztuk. Nadmienić należy, iż powyższy wykaz stołowników kuchni dominjalnej nie obejmuje lokaja i kucharza, którzy, wedle oświadczenia opiekuna administratora zazwyczaj pozostawali na jego stole. Dodać należy, iż kucharz, lokaj i szafarka znajdowali się stale na etacie służby orłowskiej; od początku objęcia rzeczonych dóbr przez Towarzystwo, od czasu zaś osiedlenia się w Orłowie opiekuna-

опекуна-администратора, по его объясненію, произошла перемѣна относительно лавка въ томъ, что съ тѣхъ поръ онъ былъ употребляемъ исключительно для домашняго услуженія, тогда какъ прежде онъ былъ помощникомъ садовника или колесника. Указанная прислуга получала жалованіе въ предѣлахъ штата, который былъ только разъ превышенъ (лавку въ 1892/3 году уплочено 76 руб. вмѣсто 42 руб. указанныхъ штатомъ), но который съ другой стороны не былъ исчерпанъ во всемъ объемѣ въ 1894/5 и 1895/6 годахъ.

Представленіе о численномъ составѣ служащихъ въ Орловѣ, а одновременно и о издержкахъ людской кухни въ немъ, можно извлечь изъ сопоставленія росписи лицъ, состоявшихъ на людской и особой кухнѣ. Именно въ 1884/5 году состояло въ Орловѣ на этой кухнѣ 12 лицъ, въ 1885/6 году 11 лицъ, въ 1886/7 году 11 лицъ, въ 1887/8 и 1888/9 годахъ по 13 лицъ, въ 1890/1 15 лицъ, въ 1891/2 15 лицъ, въ 1892/3 18 лицъ (въ этомъ числѣ кассиръ и два практиканта на особой кухнѣ), въ 1893/4 20 лицъ, въ 1894/5 15 лицъ, въ 1895/6 10 лицъ (кромя двухъ практикантовъ) наконецъ въ 1896/7 11 лицъ.

Изъ числа 12 нахлѣбниковъ людской кухни въ последнемъ отчетномъ году назовемъ: 1 ключницу, 4 дѣвки, (въ томъ числѣ людская кухарка и баба при животности) 2 конюха, 2 помощника садовника и 3 парня (изъ конюшни, отъ свиней и ученикъ колесника).

Въ первые два года отчетнаго періода (1892/3 и 1893/4) было больше лицъ, во первыхъ потому, что число нахлѣбниковъ увеличили тогда кассиръ и два практиканта, а сверхъ того число дѣвокъ было гораздо больше (въ 1892/3 г. — 7, а въ 1893/4 — 9).

Для проверки издержанныхъ на людскую кухню естественныхъ продуктовъ въ отчетномъ періодѣ, т. е. со времени постоянного жительства опекуна администратора въ Орловѣ,

администратора, wedle jego informacji, zmiana co do lokaja zaszła o tyle, że odtąd był on używany wyłącznie do posługi domowej, gdy dawniej był jednocześnie pomocnikiem ogrodnika lub stelmacha. Pensję służba wskazana pobierała w granicach etatu, który raz tylko przekróczono (dla lokaja w r. 1892/3 wypłacono rs. 76 zamiast rs. 42 w etacie,) a którego natomiast w latach 1894/5 i 1895/6 nie wyczerpano całkowicie.

Pojęcie o liczebności personelu służbowego w Orłowie, a zarazem i o koszcie kuchni czeladniej tamtejszej zacierpnąć można z zestawienia wykazu osób na kuchni czeladniej i osobnej. Otóż w r. 1884/5 było w Orłowie na tej kuchni osób 12, w r. 1885/6—11, w r. 1886/7—11, w r. 1887/8 i 1888/9 po 13 osób, w r. 1890/1—15, w r. 1891/2—16, w r. 1892/3—18 (w tej liczbie kasjer i dwóch praktykantów na osobnym stole), w r. 1893/4—20, w r. 1894/5—15, w r. 1895/6—10 (oprócz dwóch praktykantów) i wreszcie w r. 1896/7—11 osób.

Poszczególne z pośród 12 stołowników kuchni czeladniej w ostatnim roku sprawozdawczym znajdujemy: 1 szafarkę, 4 dziewczki (w tej liczbie kucharka czeladna i baba do drobiu), 2 fernali, 2 ogrodniczków i 3 chłopaków (do stajni do trzody i do nauki przy stelmachu).

W pierwszych dwóch latach sprawozdawczego okresu (1892/3 i 1893/4) znajdowało się tu znacznie więcej osób po pierwsze dla tego, że do rzędu stołowników przybył wówczas kasjer i dwaj praktykanci, a nadto liczba dziewczek była znacznie większa (w r. 1892/3—7, a w r. 1893/4—9).

Celem sprawdzenia wydatku naturaljów na kuchnię czeladnią w okresie sprawozdawczym, t. j. od czasu zamieszkania opiekuna-administrатора w Orłowie, komisja rewizyjna

въ ревизионная комиссия составила числовые данные этого периода, съ такими же данными предыдущаго трехлѣтня, почерпнутыми изъ реестровъ зерноваго хлѣба, выданнаго для кладовой.

Изъ такого сопоставленія получается, что употреблено:

Въ году	зерн. хлѣба лучшихъ сортовъ		зерн. хлѣба последняго сорта		картофеля	
	кор.	гар.	кор.	гар.	кор.	гар.
1889—90	71	24	—	—	338	—
1890—91	81	8	6	—	375	—
1891—92	87	7 ^{1/2}	1	—	384	—
1892—93	115	13	8	16	319	8
1893—94	118	18	24	16	194	—
1894—95	86	5	25	12	368	—
1895—96	81	5	28	5	295	—

Сопоставленіе вышеприведенныхъ чиселъ, почерпнутыхъ изъ выписки изъ реестровъ зерноваго хлѣба, выданнаго для кладовой, какая выписка, обозначенная числомъ 4 марта 1897 года и подписанная магазинщикомъ, г. Каменскимъ, была прислана изъ Орлова, доказываетъ, что количество картофеля, употребляемаго на кухню (и на свиноводство), за последнее четырехлѣтіе, т. е. время постояннаго жительства въ Орловѣ опекуна-администратора, не только не увеличилась но даже уменьшилось въ сравненіи съ расходомъ картофеля на ту же цѣль въ предыдущее трехлѣтіе. Что касается зерноваго хлѣба, то количество его, употребленное въ последние два года отчетнаго періода, почти тождественно съ соответственными числами двухъ послѣднихъ годовъ предыдущаго трехлѣтня; было оно гораздо больше, чѣмъ въ предыдущій періодъ, лишь въ 1892/3, и 1893/4, г. когда израсходованное количество хлѣба почти на 50 корцевъ превышало количество прежнихъ лѣтъ. Такое повышеніе, объяснимое главнымъ образомъ тогдашнимъ увеличеніемъ численнаго состава нахлѣб-

zynna zestawila cyfry z owej epoki z takiemiz cyframi z poprzedniego trzechlecia, zaczerpniętymi z rejestrów zbozowych ziarna, wydanego do szpizarni.

Z zestawienia tego wypada, że użyto:

Rok	z b o ż a		pośladów		kartofli	
	korcy	garncy	korcy	garncy	korcy	garncy
1889—90	71	24	—	—	338	—
1890—91	81	8	6	—	375	—
1891—92	87	7 ^{1/2}	1	—	384	—
1892—93	115	13	8	16	319	8
1893—94	118	18	24	16	194	—
1894—95	86	5	25	12	368	—
1895—96	81	5	28	5	295	—

Zestawienie cyfr powyższych, zaczerpniętychъ зъ вycиaгу зъ реeстрoвъ збoзoвoгo зiарнa, выданeгo дo шпизарни, кoтoрoгo вycиaг зъ днeмъ 4-гo мaрцa 1897 г. нaдeслaнo зoстaл зъ Oрлoвa зъ пoдписeмъ мaгaзиниeрa п. Камeнcкoгo, пpекoнoвa, жe илoсць кaртoфлeй, зyжывaнoгo нa пoтpебy кyхнeй (и хoдoвлe трзoды) в oстaтнeмъ чтeрeлeциu, т. j. oд чaсy oсiedлeния сeбe в Oрлoвe oпeкунa-администрaтoрa, нe тoлькo нe вzрoслa, лeчъ oвсzeмъ нaвeт змнeишzылa сeбe в пoрoвнaннe зъ иxъ рoзчoдeмъ нa тeн цeль в тpеzчлeциu пoпpзeднeмъ. Co сeбe зaщъ тьeчy збoжa, тo илoсць тeгoжъ зyжытa в oстaтнeхъ двoхъ лaтaхъ oкpесy спpawoздaвчeгo, oдпoвнaдa пpавнe идeнтьeчнe стoсoвнoмъ цыфрoмъ зъ двoхъ oстaтнeхъ лaтъ пoпpзeднeгo тpеzчлeциa, a былa вьeкшzа дoщъ знaчнeнe, ннзъ в пoпpзeднeй eпoцe, тьлкo в лaтaхъ 1892/3, и 1893/4, кнeдy рoзчoдъ збoжa пpзeнoснл пpавнe o 50 кoрцeвъ ягo рoзчoдъ зъ лaтъ пoпpзeдзaжyющeхъ. Звьжзкa тa, тлмaчзжa сeбe в знaчнeй мнeрзe oвчeснeмъ пoвнeкшeннeмъ пeрoнeлу стoлoвннкoвъ,

ниговъ, какъ въ людской кухнѣ, такъ и въ т. н. особой (кассиръ, два практиканта, колесникъ и ключница) не показались ревизионной комиссiи ни чрезмѣрнымъ, ни соединеннымъ неразрывно съ пребыванiемъ въ Орловѣ опекуна-администра-тора, тѣмъ болѣе что, какъ было сказано, въ два послѣднiе годы отчетнаго перiода количество зерноваго хлѣба, израсходованнаго на кухню, возвратилось къ прежнему уровню.

Непрерывное и постоянное повышениe въ этой статьѣ касается лишь послѣдняго сорта зерноваго хлѣба, большее израсходование котораго должно было имѣть мѣсто вслѣдствiе заведеннаго и постепенно расширяемаго разведенiя животно-сти.

Для домашней кухни опекуна администратора изъ вышеуказаннаго количества естественныхъ продуктовъ были также выдаваемы картофель и хлѣбъ, заключающiеся уже въ приведенныхъ числахъ; однако хлѣбные реестры не указываютъ особо количества продуктовъ употребленныхъ именно на эту кухню. Нельзя не упомянуть о томъ, что къ издержкамъ на кухню принадлежали молоко отъ 11—15 коровъ, употребляемое для хозяйства опекуна администратора, для людской кухни, для управляющаго, кассира и практикантовъ, а также нерогатый скотъ, животно-сть и огородные овощи. Наличныя ассигнованныя на счетъ кухни, служили исключительно для покупки собственныхъ припасовъ для людской кухни и для „особой кухни“; на кухню же опекуна-администра-тора орловская касса не производила никакихъ денежныхъ выдачъ.

Уже выше было упомянуто объ общемъ числѣ при-слуги. Такъ какъ этотъ вопросъ находится въ связи съ ходячимъ упрекомъ въ чрезмѣрныхъ будто бы въ послѣднiе го-ды издержкахъ въ Орловѣ на придворную прислугу, то ре-визионная комиссiя сочла своей обязанностью обратить особенное вниманiе на тѣхъ слугъ, которыхъ содержанiе мо-

zarówno przy stole czeladnim, jak i na t. z. stole osobnym (kasjer, dwaj praktykanci, stelmach i szafarka), nie wydała się komisji rewizyjnej ani nadmierną ani też związaną nie-odłącznie z pobytom w Orłowie opiekuna-administratora, tem bardziej, że, jak rzekliśmy, w dwóch ostatnich latach okresu sprawozdawczego ilość zboża, zużytego na kuchnię, spadła znowu do dawniejszego poziomu.

Zwyczajka stała i ciągła w tym dziale dotyczy jedynie pośladów, których większe zużycie powstać musiało z po- wodu zaprowadzonej i stopniowo rozszerzanej hodowli drobiu.

Na kuchnię domową opiekuna-administratora z po- wyższej ilości naturaljów wydawane były także kartofle i zboże, mieszczące się już w cyfrach powyższych, wszelako ilości naturaljów, zużytych na tę właśnie kuchnię, nie wysz- czególniają osobne rejestry zbożowe. Nie należy pominąć, że do kosztów kuchni przybywało mleko od 11—15 krów zużywane dla domu opiekuna administratora, dla kuchni czeladniej, dla rządcy, kasjera i praktykantów, tudzież trzo- da chlewna, drób i ogrodowizny. Gotowizna, na rachunek kuchni wyasygnowana, szła wyłącznie na zakup prowiantów dla kuchni czeladniej i na „stół osobny“, na kuchnię zaś opie- kuna-administratora kasa orłowska żadnych wydatków nie ponosiła.

Powyżej była już mowa o ogólnej liczbie służby. Ponieważ kwestja ta wiąże się z obiegającym zarzutem nad- miernych jakoby ostatnimi laty w Orłowie wydatków na służbę dworską, przeto komisja rewizyjna czuła się w obo- wiązku zastanowić się zwłaszcza nad tymi służącymi, któ-

глобы быть болѣе всего соединеннымъ съ пребываніемъ административа въ Орловѣ. Къ такимъ принадлежатъ:

1) поварь, помѣщенный въ штатѣ съ 1882/3 года съ жалованіемъ 35 руб. и ординаріей 17 корцевъ; съ 1885/6 года онъ получалъ 60 руб. жалованія и 15 — 18 корцевъ ординаріи.

2) лакей, который первоначально былъ вмѣстѣ съ тѣмъ помощникомъ волеящика или садовника и лишь съ 1893 года жалованіе его увеличилось до 76 рублей и 15 корцевъ ординаріи, а затѣмъ равнялось 84 руб. (въ 1893/4 г.) и 79 (въ 1894/5 г.) а въ 1895/6 уплочено лакею изъ орловской кассы 26 руб.; притомъ въ послѣдніе три года лакей не получалъ ординаріи.

3) при конюшнѣ былъ одинъ кучеръ и одинъ конюхъ (о которомъ, вѣроятно, въ отчетѣ гг. Х., К. и М. сказано въ отчетахъ о „форейторѣ“)

Затѣмъ комиссія остановилась на статьяхъ издержекъ орловской кассы, произведенныхъ на окончаніе отстройки дворца, на мебель и на домашнюю утварь и на экипажи.

Отстройка дворца не была вовсе слѣдствіемъ постоянного жительства въ Орловѣ опекуна-администратора, но исполненіемъ определенной воли завѣщателя, предписавшаго полную перестройку дворца. До сихъ поръ это желаніе не исполнено во всемъ объемѣ, такъ какъ лишь обновленъ весь дворецъ снаружи, а внутри приведенъ къ удобному для жилья состоянію цѣлый нижній этажъ (6 комнатъ), а въ верхнемъ лишь двѣ комнаты.

Издержки на эту цѣль составили: въ 1892/3 году 156 руб. 75 коп., въ 1893/4 г. 2186 руб. 37 коп., въ 1894/5 904 руб. 62 коп., а въ 1895/6 году уже небыло никакихъ издержекъ.

рых utrzymanіе зъ побытемъ администратора въ Орловѣ ближайшей вѣщащю бы сѣ могло. До такихъ належѣ:

1) кучарз, котору знаждовѣ сѣ на етацие од року 1882/2 з пенсѣю rs. 35 и 17 корцами ордынарѣи од року за сѣ 1885/6 побирѣалъ rs. 60 плѣцы и 15—18 корцы ордынарѣи.

2) локѣй, котору первоначально былъ зарѣзомъ помощникомъ стельмаха луб огродника и dopiero од r. 1892 плѣца его wzrosła до rs. 76 и 15 корцы ордынарѣи, а następnie wynosiła rs. 84 (w r. 1893/4) и 79 (w roku 1894/5), w r. за сѣ 1895/5 wypłacono локѣю зъ касы Орловской только rs. 26, przytem w trzech latachъ ostatnichъ локѣй не побирѣалъ ордынарѣи.

3) przy stajni былъ jeden stangret и одинъ хлопѣкъ stajenny (о котору, zapewne, w sprawozdaniu pp. Ch., K. и M. jest mowa przy wzmiance о „forysiu“.)

Następnie zastanowiła sѣ komisja nad pozycjami wydatkówъ касы орловской, poniesionychъ на dokończenie przebudowy pałacu, meble и sprzęty domowe и на ekwipaże.

Odbudowa pałacu не была właściwie wynikiemъ zamieszkania opiekuna-administrатора въ Орловѣ, lecz wykonaniemъ wyraźnej woli testatora, котору całkowite przebudowanie zalecił. Dotychczasъ woli tej не wykonano całkowicie, bo tylko odnowiono zъ zewnątrz cały pałac и przyprowadzono do stanu mieszkalnego w nimъ cały parter (6 pokojów); na piętrze за сѣ tylko два pokoje.

Wydatki на ten cel wyniosły: w r. 1892/3 rs. 156 kop. 75, w r. 1893/4 rs. 2,186 kop. 37, w roku 1894/5 rs. 904 kop. 62, а w r. 1895/6 nie już nie wydano.

Покупка домашней утвари, мебели, посуды, постели и бѣлья, въ общемъ заключаетъ въ себѣ необходимыя статьи, предназначенныя главнымъ образомъ для канцелярїи и приемныхъ комнатъ для прїѣзжихъ и не представляющія вовсе слишкомъ большихъ суммъ.

Въ 1892/3 году издержано на предметы этого рода 335 руб. 84 коп. а въ этой суммѣ главную статью составляетъ покупка четырехъ желѣзныхъ кроватей съ матрицами и трехъ столиковъ для приемныхъ покоевъ и бюро для канцелярїи, на что издержано 176 руб. Изъ другихъ болѣе значительныхъ издержекъ въ сказанномъ году слѣдуетъ указать на умывальники и лампы для приемныхъ комнатъ 22 руб. 29 коп. бѣлье въ кроватяхъ въ тѣхъ же комнатахъ 21 руб. 70 к. самоваръ и столовой приборъ (ложки, ножи, вилки, ложечки) 32 руб. 68 коп. стѣнные часы въ канцелярїи 16 рублей и висячую лампу въ столовой 20 руб. Остальное мелкія издержки.

Въ 1893/4 году на предметы этого рода издержано общимъ числомъ 86 руб. 29 коп., а въ этой суммѣ помѣщены бѣлье въ приемныхъ комнатахъ 48 руб. 50 коп. барометръ въ канцелярїи 20 руб. и издержки на починку старой мебели 12 руб. 79 коп.

Въ 1894/5 года графа такихъ издержекъ указываетъ лишь 16 рублей 82 коп., а въ этой суммѣ 14 руб. 32 коп. за двѣнадцать шторъ и шесть варнизовъ для занавѣсей.

Въ 1895/6 г. никакихъ издержекъ на предметы этого рода не было.

Наконецъ, что касается покупки экипажей, то и въ этомъ отношенїи не находимъ вовсе чрезмѣрныхъ издержекъ. Въ первые два года отчетнаго періода ревизионная коммисія не нашла никакихъ издержекъ на эту цѣль, а въ 1894/5 году истратковано на обновленіе и лакировку старой

Zakup sprzętów, mebli, naczyń, pościeli i bielizny zawiera na ogół pozycye konieczne, przeznaczone przeważnie do kancelaryi lub do pokojów gościnnych i nie wynoszące bynajmniej sum zbyt wielkich.

W r. 1892/3 wydano na przedmioty tego rodzaju rs. 335 k. 84 w sumie zaś tej pozycję główną stanowi zakup 4 łóżek żelaznych z materacami, i trzech stolików do pokojów gościnnych oraz biurka do kancelaryi, a wydano na ten cel rs. 176. Z innych większych wydatków tego rodzaju w pomienionym roku zaznaczyć należy umywalnie i lampy do pokojów gościnnych, za rs. 22 k. 29, bieliznę do łóżek w tychże pokojach za rs. 21 kop. 70, samowar i serwis (łyżki, noże, widelce, łyżeczki) za rs. 32 kop. 68, zegar do kancelarza za rs. 16 i lampę wiszącą do jadalnego pokoju za rs. 20. Resztę stanowią pozycye drobne.

W r. 1893/4 na przedmioty tej kategorii wydano ogółem rs. 86 kop. 29, a w tej sumie mieściła się pościel do pokojów gościnnych za rs. 48 kop. 50, barometr do kancelarji za rs. 20 i koszt naprawy starych mebli w kwocie rs. 12 kop. 79.

W r. 1894/5 rubryka podobnych wydatków wykazuje tylko rs. 16 kop. 82, a w tej sumie rs. 14 kop. 32 za 12 rolet i sześć gzymsów do firanek.

W r. 1895/6 na przedmioty tego rodzaju nie wydano nic zgoła.

Nakoniec, co się tyczy kupna ekwipaży, to i w tej mierze nie spotykamy wcale wydatków zbyt kownych. W pierwszych dwóch latach okresu sprawozdawczego, kommisja rewizyjna nie znalazła na ten cel wydatków, w r. zaś 1894/5 wydano na wyrestaurowanie i odlakierowanie starego

воляски 145 рублей и на повозку подержаннаго экипажа отъ г. Домославскаго изъ Собѣшина 250 руб.; одновременно однако поступило въ орловскую кассу 125 руб. отъ Ицка Зильберга за проданную ему старую малую коляску, которая, по объясненію опекуна-администратора, была испорчена и сверхъ того не годна въ поѣздки по боковымъ дорогамъ, какъ слишкомъ тяжелая. Вычитывая эту сумму отъ израсходованной, убеждаемся, что вообще въ продолженіе цѣлаго четырехлѣтія издержки на экипажи составили 270 руб. Такого расхода нельзя назвать ни личнымъ, ни чрезмѣрнымъ. Рассмотрѣвъ такимъ образомъ счета, ревизіонная комиссія пришла въ убѣжденію, что ни упрекъ въ чрезмѣрныхъ издержкахъ на придворную и людскую кухню за послѣднее четырехлѣтіе, ни упрекъ въ общемъ повышеніи издержекъ на домашнее хозяйство и содержаніе по причинѣ постоянного жительства въ Орловѣ опекуна-администратора, не находятъ себѣ подтвержденія въ рассмотрѣнныхъ комиссіей счетахъ; напротивъ, ревизіонная комиссія изъ сопоставленія указанныхъ чиселъ и данныхъ пришла къ заключенію, что постоянное жительство опекуна-администратора въ Орловѣ совсѣмъ не причинило чрезмѣрныхъ издержекъ на содержаніе или устройство дома; что же касается расхода натурою, въ видѣ бесплатнаго пользованія хлѣбомъ, мукою, огородными овощами, плодами, верогатымъ скотомъ и животностью, то на пользованіе ими сообразно со своими потребностями, опекунъ-администраторъ получилъ опредѣленное разрѣшеніе въ постановленіяхъ распорядительнаго совѣта и не превысилъ признаннаго ему въ этомъ права.

Остается послѣдній изъ вышепоименованныхъ семнадцати пунктовъ, касающійся запозданія счетовъ за четырехлѣтіе отъ 1892/3 до 1895/6. Справедливость этого упрека очевидна, такъ какъ счета должны быть ежегодно представляемы и провѣряемы, какъ съ точки зрѣнія фор-

повозу rs 145 i na kupno starego powozu od p. Domosławskiego z Sobieszyna rs. 250; jednocześnie jednak w tym samym czasie do kassy orłowskiej wpłynęło rs. 125 od Icka Zilberga za sprzedany temuż stary powóz mały, który wedle objaśnienia opiekuna administratora, był zniszczony, a nade wszystko niezdatny do użytku na drogach bocznych, jako zbyt ciężki. Potrącając tę sumę od kwoty wydanej, przekonujemy się, iż w ogóle w ciągu całego czterolecia wydano, na pozycję ekwipaży rs. 270. Wydatku tego ani zbyt dużym ani wygórowanym nazywać nie można.

Po takim zbadaniu cyfr rachunkowych, komisja rewizyjna doszła do wniosku, że ani zarzut nadmiernych wydatków na kuchnię dworską i czeladną w ostatnim czteroleciu, ani zarzut wogóle podniesienia kosztów gospodarstwa i utrzymania dworu, z powodu stałej obecności w Orłowie opiekuna administratora nie znajdują uzasadnienia w zbadanych przez komisję rachunkach, owszem komisja rewizyjna, z zestawienia powyższych cyfr i wiadomości doszła do przekonania, iż zamieszkanie opiekuna-administratora w Orłowie nie spowodowało bynajmniej nadmiernych wydatków na urządzenie lub utrzymanie dworu; co się zaś tyczy rozchodów w naturze, w postaci darmego korzystania ze zboża, mąki, warzyw, ogrodowizny, owoców, mleka, trzody chlewnej i drobiu, to do korzystania z tychże na swoją i swego domu potrzebę opiekun-administrator był wyraźnie upoważniony przez postanowienia Rady zawiadującej i przyznanego mu w tej mierze prawa nie przekroczył.

Pozostaje ostatni z wymienionych poprzednio siedemnastu zarzutów, dotyczący opóźnienia rachunków z czterolecia od roku 1892/3 do 1895/6. Słuszność tego zarzutu jest oczywistą, rachunki bowiem każdorocznie składane i sprawdzane być winny, zarówno ze względu na porządek formalny ja-

мального порядку, таъ и ради возможности надлежащаго разсмотрѣнія во всякое время состоянія дѣль отказа. — Поэтому, хотя причины указаннаго опекуномъ администраторомъ въ представленномъ имъ распорядительному совѣту и всѣмъ членамъ комитета очеркъ нынѣшняго положенія дѣль отказа покойнаго гр. Кицкаго, до нѣкоторой степени оправдываютъ это запозданіе, особенно по поводу множества чрезвычайныхъ занятій, случившихся въ послѣдніе годы, тѣмъ не менѣе столь продолжительное промедленіе не можетъ быть допускаемо ни подъ какимъ видомъ, и комитетъ Общества землѣдѣльческихъ колоній обратитъ, вѣроятно, должно свое вниманіе на своевременное изготолвленіе, провѣрку и представленіе отчетовъ и счетовъ. Кромѣ отчетовъ и счетовъ было бы очень полезнымъ и даже необходимымъ составлять на будущее бюджетныя росписи и балансы, какіе постановилъ уже ввести распорядительный совѣтъ, разработка которыхъ должна производиться по возможности точно, постоянно и срочно.

Оканчивая свои замѣчанія и предложенія по предмету счетоводной стороны отказа гр. Кицкаго, ревизіонная комисиія сочла своей обязанностью разсмотрѣть и статью расходовъ по центральной администраціи.

Расходъ въ кассовой книгѣ центральной администраціи обнимаеъ издержки: на общую администрацію, на Л'жички, на опытную станцію, на сельско-хозяйственную школу, на домъ въ Варшавѣ, на востель въ Собѣщинѣ, на Шамоцинѣ, на пенсіи и пособія, наконецъ на судебныя и нотарьяльныя издержки. Изъ указанныхъ статей, статья расходовъ на общую администрацію заключаетъ въ себѣ жалованіе опекуна-администратора (3,000 руб. и 400 руб. на издержки по приему распорядительнаго совѣта въ Орловѣ, по приему въ Орловѣ членовъ комитета, врача, и всѣхъ посѣтителей, приѣзжающихъ въ Орловъ по дѣламъ отказа), жалованіе секретаря распорядительнаго совѣта, вмѣстѣ съ тѣмъ и управляю-

ко теъ гвולי мо́жности належа́тего в ка́ждой chwili zbadania stanu interesów zapisu.

Ачкolkwiek за́с причыны, wskazane przez opiekuna administratora w jego zakomunikowanym Radzie zawiadującej i wszystkim członkom komitetu zarysie obecnego stanu interesów zapisu hr. Kickiego, do pewnego stopnia usprawiedliwiają owo opóźnienie, z uwagi zwłaszcza na nawal zajęć nadzwyczajnych, przypadłych ostatnimi laty, to przecież tego rodzaju zwłoka tak długotrwała pod żadnym pozorem dopuszczana być nie powinna i komitet Towarzystwa Osad rolnych na terminowe wygotowanie, sprawdzenie i przedstawienie sprawozdań i rachunków baczną zwróci zapewne uwagę. Oprócz sprawozdań i rachunków ze wszech miar pożyteczną, a nawet konieczną jest rzeczą układanie na przyszłość preliminarzów budżetowych i bilansów jakie Rada zawiadująca już postanowiła zaprowadzić, i jakich wypracowywanie jak najdokładniejsze, stale i terminowo odbywać się winno.

Kończąc swe uwagi i wnioski w przedmiocie strony rachunkowej zapisu hr. Kickiego, komisya rewizyjna poczytała sobie za obowiązek wejrzeć w pocycję kosztów administracyi centralnej.

Rozchody w księdze kasowej administracyi centralnej obejmują wydatki: na administrację ogólną, na Rzyczki, na stację doświadczalną, na szkołę rolniczą, na dom w Warszawie, na kościół w Sobieszynie, na Szamocin, na emerytury i wsparcia, wreszcie na koszty sądowe i rejentalne. Z rubryk powyższych rubryka rozchodów na administrację ogólną obejmuje w sobie uposażenie opiekuna administratora (rs. 3,000 płacy i 400 rs. na kosztą przyjęć Rady zawiadującej w Orłowie, tudzież, przyjęć w Orłowie członków komitetu lekarza i wszystkich gości w interesie zapisu do Orłowa przybywających), uposażenie sekretarza Rady zawiadującej, będą-

шаго домоу въ Варшавѣ (300 руб и 100 руб. наградныхъ) наемъ квартиры подъ канцелярію въ Варшавѣ (250 руб.), путевныя издержки опекуна-администратора и другихъ лицъ по дѣламъ отказа и по порученію центральной администраціи (кромѣ издержекъ по поѣздамъ въ Ржицѣ, ибо они помѣщены въ расходахъ этого имѣнія), канцелярскія издержки, бланки, подписка періодическихъ изданій, телеграммы и почтовые издержки. Состоящая изъ такихъ статей графа издержекъ, на общую администрацію, за истекшее четырехлѣтіе, представляетъ слѣдующіе суммы: въ 1892/3 году — 4,792 руб. 65 коп., въ 1893/4 г. — 5,921 руб. 16 коп., въ 1894/5 году 4,915 руб. 98 коп. и въ 1895/6 г. 6,230 руб. 15 коп. Отдѣльныя статьи издержекъ этой графы были согласны съ предписаннымъ штатомъ или специальными постановленіями распорядительнаго совѣта.

Переходя отъ чиселъ въ общимъ заключеніямъ объ администраціи отказа, ревизіонная коммиссія считаетъ обязанностью удостовѣрить, что всякіе договоры и соглашенія касающіяся дѣла отказа, были записаны точно и исправно, причемъ въ частности арендные договоры относительно дома на Прагѣ и Шамоцина показываютъ значительное увеличеніе арендной платы за послѣдніе годы. По этому вопросу слѣдуетъ лишь замѣтить, что изъ отданныхъ въ аренду имѣній, за Дворжисками числится арендная плата за часть истекшаго и за текущій годъ.

Эта недоимка въ общей суммѣ составляетъ 1360 руб. о возвратѣ которыхъ слѣдуетъ неотложно позаботиться.

Подробныхъ данныхъ по дѣламъ отказа не можетъ привести ревизіонная коммиссія, ибо эти данныя будутъ обнаружены лишь въ отчетахъ распорядительнаго совѣта, какъ специально предназначенныхъ къ изображенію состоянія хозяйства.

cego zarazem rządca domu Warszawie (rs. 300 pensyi i 100 rs. gratyfikacji), najem lokalu na kancelaryę w Warszawie (rs. 250), koszty podróży opiekuna-administratora i innych osób w interesie zapisu, a z polecenia administracji centralnej (oprócz kosztów podróży do Rzycezek, te bowiem obciążają rubrykę wydatków rzeczonoego majątku), wydatki kancelaryjne, druki, prenumerata pism, telegramy i portorja. Przeznaczona tedy na powyższe pozycje rubryka wydatków na administracyę ogólną, w ciągu ubiegłego czterolecia przedstawia cyfry następujące: w r. 1892/3 — rs. 4,792 kop. 65, w r. 1893/4 — rs. 5,921 kop. 16; w r. 1894/5 — rs. 4,915 kop. 98 i w r. 1895/6 rs. 6,230 kop. 15. Poszczególne pozycje wydatków tej rubryki były zgodne z przepisaniem i etatem lub specjalnymi postanowieniami Rady zawiadującej.

Przechodząc od cyfr do wniosków ogólnych o dotychczasowej administracji zapisu, komisja rewizyjna czuje się w obowiązku poświadczyc przedewszystkiem, iż wszelkie kontrakty i umowy, interesów zapisu dotyczące, spisywane były ściśle i dokładnie, przyczem w szczególności kontrakty co do domu na Pradze i co do Szamocina wykazują znaczny wzrost czynszów dzierżawnych ostatnimi laty. W tej kwestji godzi się tylko zaznaczyć, iż z pośród oddanych w dzierżawę majątków, na Dworzyskach zalega czynsz dzierżawny za część roku zeszłego i za rok bieżący.

Suma ogólna tej zaległości wynosi rs. 1,360, o których odzyskanie niezwłocznie zatroszczyć się należy.

Szczegółowych wiadomości o interesach zapisu komisja rewizyjna przytoczyć nie może, te bowiem znajdują się dopiero w sprawozdaniach Rady zawiadującej, jako z natury swej przeznaczonych do przedstawienia obrazu stanu gospodarstw.

Въ тѣхъ же отчетахъ, вѣроятно, будутъ приведены объясненія причинъ, по которымъ одно земледѣльческое хозяйство въ Орловѣ (если не считать лѣса и постояннаго дохода съ мельницы) давало въ послѣдніе годы недочетъ, въ 1894/5 году (когда былъ градъ) въ 4,306 руб. 58½ коп., а въ 1895/6 г. въ 2,769 руб. 39¼ коп.

До нѣкоторой степени могла способствовать этому уже выше указанная большія издержки по рабочему найму.

Для объясненія этихъ чиселъ слѣдуетъ лишь, по мнѣнію ревизіонной комиссіи, принять во вниманіе, что расходы по полеводству въ Орловѣ обременены постоянно издержками лечебными въ суммѣ около 500 руб. ежегодно, и что счета полеводства въ Орловѣ за 1894/5 годъ обременены значительными расходами на покупку живаго инвентаря и новыхъ хозяйственныхъ снарядовъ. Статья эта составила общимъ числомъ 3,608 руб. 69½ коп. (2,382 руб. 19¼ коп. живой инвентарь и снаряды изъ трехъ предыдущихъ лѣтъ; 388 руб. 71 коп. живой инвентарь въ 1894/5 году, 837 руб. 79 коп. хозяйственныхъ орудій и снаряды.) Если бы, значитъ, отчислить эту сумму, то недочетъ полеводства въ этомъ году уменьшился бы до 697 руб. 89 коп. Впрочемъ подробности этого рода превосходятъ вообще возможность ревизіонной комиссіи.

Несмотря на невозможность входить въ подробности ревизіонная комиссія, исполняя себѣ порученное, не можетъ не представить хоть въ общихъ чертахъ очерка нѣкоторыхъ данныхъ, почерпнутыхъ изъ нынѣ проверенныхъ счетовъ и изъ прежнихъ отчетовъ. Согласно съ ними обнаруживается, что до сихъ поръ въ управленіи отказомъ обнаружилось стремленіе въ исполненію воли завѣщателя:

1) въ разнаго рода улучшеніяхъ и постройкахъ въ имѣніяхъ Орловъ, Собѣшинъ и Ржички и въ колоніи Шамоцинъ, и въ значительномъ увеличеніи количества лѣснаго

W tych też sprawozdaniach znajdzie się, zapewne, wyjaśnienie przyczyn, dla których samo gospodarstwo rolne w Orłowie (jeśli nie liczyć lasu i dochodu stałego z młyna) dawało ostatniemi laty deficyt, obliczony w r. 1894/5 (kiedy było gradobicie) na rs. 4,306 kop. 58½, a w roku 1895/6 na rs. 2,769 kop. 39 ¼.

Do pewnego stopnia mógł się do tego przyczynić skonstatowany już poprzednio wysoki koszt najmu.

Ze strony komisji rewizyjnej dla wyświecenia tych cyfr godzi się tylko zauważyć, iż rozchody gospodarstwa rolnego w Orłowie są obciążone stale wydatkami na potrzeby zdrowia w sumie około 500 rs. rocznie i że rachunki rolne Orłowa z r. 1894/5 są obciążone znacznym rozchodem na kupno inwentarzy żywych i nowych narzędzi gospodarczych. Pozycja ta wynosiła ogółem rs. 3,608 kop. 69½ (rs. 2,382 kop. 19¼ inwentarz i narzędzia z trzech lat poprzednich, rs. 388 k. 71 inwentarz żywy z r. 1894/5; i rs. 837 kop. 79 kop. za narzędzia rolnicze i sprzęty gospodarcze). Jeśliby więc potrącić tę kwotę, to deficyt gospodarstwa roku zmniejszyłby się do rs. 697 kop. 89. Szczegóły tego rodzaju przechodzą wogóle możność komisji rewizyjnej.

Pomimo jednak niemożności wejścia w szczegóły, komisja rewizyjna, w wykonaniu poruczonego sobie mandatu, nie może nie przedstawić bodaj ogólnikowego zarysu niektórych wiadomości, zaczerpniętych z rachunków obecnie sprawdzonych i ze sprawozdań poprzednich. Wykazuje się z nich, że podczas dotychczasowej administracji zapisu dążenia do wykonania woli testatora uwydatniły się:

1) w różnego rodzaju meljoracjach i w zabudowaniu majątków Orłów, Sobieszyn i Rżyczki, oraz kolonii Szamocin i w znacznym powiększeniu przestrzeni leśnych w dwóch

пространства въ первыхъ двухъ имѣніяхъ; на эти цѣли (вмѣстѣ съ заведеніемъ инвентарей) израсходовано до сихъ поръ изъ текущихъ доходовъ отъказа — 92,762 руб. 82 коп.

2) въ постройкѣ костела и дома для вибарія въ Ржицкахъ за сумму 21,941 руб. 94 коп.

3) въ окончаніи костела въ Собѣшинѣ за сумму 6,641 руб. 89 коп.

4) въ основаніи и содержаніи опытной станціи въ Собѣшинѣ вмѣстѣ съ лабораторіей, на что израсходовано 42,134 руб.

5) въ основаніи и содержаніи агрономическаго училища на фольваркѣ Бржозова въ Собѣшинѣ за сумму 54,083 руб. 60 коп.

6) въ ремонтѣ дома въ Варшавѣ 5,864 руб. 40 коп.

7) въ выкупѣ вѣчнаго чинша въ Шамоцинѣ за сумму 750 руб;

8) наконецъ въ пособіяхъ, переданныхъ разновременно правленію Общества земледѣльческихъ колоній наличными и натурою, и въ квартирѣ, отданной въ бесплатное пользованіе правленія, сверхъ того въ пенсіяхъ и пособіяхъ: все это вмѣстѣ опекунъ-администраторъ исчисляетъ равнымъ 17,342 руб. 46 коп. полагая цѣну квартирѣ, отданныхъ бесплатно правленію Общества земледѣльческихъ колоній и его чиновникамъ равною суммѣ 1,000 руб. въ годъ. Сверхъ того погашеніемъ срочныхъ платежей Кредитному Обществу, ссуда того же Общества, отягощающая Собѣшинѣ и Близоцинѣ уменьшилась на 24,423 руб. 36 коп.

Имѣя притомъ въ виду, что наслѣдственный капиталъ полученный Обществомъ въ 1886 году (послѣ смерти пользующейся пожизненнымъ владѣніемъ вдовы) въ суммѣ 91,000 руб. 5% земскими владѣльными листами, остался ненарушеннымъ, а даже, вслѣдствіе конверсіи 5% листовъ на 4½%, номинально увеличился до суммы 92,350 руб., что земскія имѣ-

пьервszych majątkach, na które to cele (wraz z zaprowadzeniem inwentarzy) wydano dotychczas z dochodów bieżących fundacji ogółem rs. 92,762 kop. 82;

2) w zbudowaniu kościoła i wikarjatu w Rzyckach kosztem rs. 21,941 kop. 94;

3) w wykończeniu kościoła w Sobieszynie kosztem rs. 6,641 kop. 89;

4) w założeniu i utrzymaniu stacji doświadczalnej w Sobieszynie wraz z laboratorium, na co wydano rs. 42,134;

5) w założeniu i utrzymaniu dotychczasowem szkoły rolniczej na folwarku Brzozowa w Sobieszynie za rs. 54,083 kop. 60;

6) w meljoracji domu w Warszawie rs. 5,864 k. 80;

7) w skupie czynszu wieczystego z Szamocina kosztem rs. 750;

8) nakoniec, w subsydjach zarządowi Towarzystwa Osad rolnych, różnemi czasy udzielonych w gotowiźnie i zbożu, oraz w lokalu, darmo na użytek zarządu oddanych, wreszcie w emeryturach i wsparciach, co razem obliczył opiekun-administrator na sumę rs. 17,342 kop. 36 przyjmując w tem wartość lokali oddanych darmo dla zarządu Towarzystwa Osad rolnych i jego urzędników na rs. 1,000 rocznie. Nadto przez spłatę rat Towarzystwa kredytowego pożyczka tegoż towarzystwa, ciążąca na Sobieszynie i Blizocinie zmniejszyła się o rs. 24,423 kop. 36.

Mając zatem na względzie, iż kapitał spadkowy, otrzymany przez Towarzystwo w r. 1886-ym (po śmierci dożywotniczki) w kwocie rs. 91,000 w 5% listach zastawnych ziemskich, pozostał nietkniętym a nawet skutkiem konwersyi listów 5% na 4½%, wzrósł nominalnie do 92,350 rs., że ma-

нія, унаслідкованнія въ состояніи полнаго запущенія, пришли нынѣ въ состоянію нормальнаго хорошаго хозяйства съ увеличеннымъ пространствомъ лѣсовъ, съ хорошими строениями и инвентарями, и что одновременно въ предѣлахъ финансовой и законной возможности исполнена большая часть опредѣленныхъ или предполагаемыхъ предписаній завѣщателя, — ревизіонная комиссія полагаєтъ, что состояніе дѣлъ отказа оказывается удовлетворительнымъ, что дѣйствовавшая до сихъ поръ администрація стремилась въ достиженію цѣлей отказа, и что при постепенномъ въ будущемъ стремленіи къ повышенію дохода отъ имѣній и въ бережливости въ хозяйственныхъ и административныхъ издержкахъ, состояніе дѣлъ отказа окажется еще болѣе благополучнымъ.

г. Варшава 19/31 марта 1897 года.

(подписали) *М. Вороневскій*
Ф. Новодворскій
Казимиръ Собанскій

jątki ziemskie odziedziczone w stanie zupełnego opuszczenia doszły obecnie do stanu normalnego, zamożnego gospodarstwa z powiększonymi przestrzeniami lasów, z dobrymi budowlami i inwentarzami, i że jednocześnie w granicach możliwości finansowej i prawnej wykonano już poważną część wyraźnych lub domniemanych zaleceń testatora, komisja sądzi, iż stan interesów Zapisu przedstawia się zadowolniająco, że dotychczasowa administracja zmierzała do osiągnięcia celów fundacji, i że przy stopniowem w przyszłości dążeniu do podniesienia dochodu z majątków, oraz do oszczędności w wydatkach gospodarczych i administracyjnych, stan interesów Zapisu jeszcze pomyślniej przedstawiać się będzie.

Warszawa 31 Marca 1897 r.

M. Woroniecki.

F. Nowodworski.

Kazimierz Sobański.

КОМИТЕТЪ
Общества земледѣльческихъ колоній

и ревизіонныхъ протоколовъ

№ 1326

г. Варшава дня 12 Апрѣля 1897 г.

Во

Распорядительный Совѣтъ

Записи гр. Кицкаго

Комитетъ Общества Земледѣльческихъ колоній въ засѣданіи отъ 4-го Апрѣля с. г. состоявшемся, выслушавъ отчетъ Ревизіонной Комиссіи, состоящей изъ назначенныхъ Членовъ Комитета Общества Земледѣльческихъ Колоній: князя Мечислава Воронцоваго, Казимира Собанскаго и Францишка Новодворскаго, — выразившихъ мнѣніе, что счета относящіеся къ имуществу и капиталамъ Записи графа Кицкаго а именно: имѣній: Орловъ, Собѣшинъ и Близодивъ, къ Опытной агрономической станціи въ Собѣшинѣ, къ постройкѣ агрономической школы на фольваркѣ Бржозова, къ оборотамъ общихъ капиталовъ центральной администраціи въ Варшавѣ, а равно счетъ капиталамъ находящимся въ Учетномъ Банкѣ и въ депозитѣ въ Главной Дирекціи Кредитнаго Общества захозяйственные 1892/3, 1893/4, 1894/5 и 1895/6 годы нашли въ надлежащемъ порядкѣ и что таковыя ссрѣплены надлежащими документами — постановилъ счета таковыя утвердить и выдать съ нихъ вѣтанцію Распорядительному Совѣту Записи гр. Кицкаго и Опекуну-администратору тойже записи, о чемъ честь имѣю увѣдомить Распорядительный Совѣтъ.

(подписано) *Людвигъ Гурскій*

КОМИТЕТЪ
TOWARZYSTWA OSAD ROLNYCH
I PRZYTUŁKÓW RZEMIEŚNICZYCH.

№ 1326

Warszawa d. 12 Kwietnia 1897 r.

Do

Rady Zawiadującej

Zapisem hr. Kickiego.

Комитетъ Товарищества Осад Ролныхъ на посѣденіи в днѣ 4 Квѣтня р. б. odbytem, po wysłuchaniu sprawozdania Komisji rewizyjnej, złożonej z delegowanych członków Komitetu JW-ych Mieczysława Księcia Woronieckiego, Kazimierza Sobańskiego i Franciszka Nowodworskiego i po zaopiniowaniu przez nich że rachunki dotyczące funduszów administracji zapisu hr. Kickiego, a mianowicie Dóbr Orłów, Sobieszyn i Blizocin, Stacji Doświadczalnej w Sobieszynie budowy Szkoły Rolniczej, obrotu ogólnych funduszów administracji centralnej w Warszawie, wreszcie stanu kapitałów w Banku Dyskontowym i w Dyrekcyi głównej Towarzystwa Kredytowego ziemskiego deponowanych, za lata gospodarcze 1892/3, 1893/4, 1894/5 i 1895/6 zostały znalezione w porządku oraz dostatecznymi dowodami usprawiedliwione, postanowił, rachunki te zatwierdzić i pokwitowanie z nich Radzie Zawiadującej Zapisem hr. Kickiego oraz Opiekunowi - Administratorowi tegoż Zapisu udzielić, o czem niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Radę Zawiadującą. —

Prezes Komitetu

(podpisano) *Ludwik Górski.*

**Отчетъ Администраціи Записи гр. Кицкаго
о состояніи фондовъ и о дѣйствіяхъ Распорядительнаго Совѣта и Опекуна - Администратора за хозяйств. годы 1892|3—1895|6.**

Въ истекшемъ четырехлѣтнемъ отчетномъ періодѣ собралось одновременно много чрезвычайно важныхъ и не отложныхъ дѣлъ, касающихся исполненія задачъ и предписаній духовнаго завѣщанія пов. гр. Кицкаго. вмѣстѣ съ тѣмъ обвазались неожиданныя затрудненія и усложненія въ дѣлахъ, которыя требовали немедленнаго ихъ разрѣшенія, очень расширяя предѣлы дѣятельности Распорядительнаго Совѣта и необыкновенно увеличивая занятія исполнительнаго его органа, опекуна-Администратора, ибо на немъ лежала обязанность исполненія на практикѣ всѣхъ распоряженій властей Общества, какъ тѣхъ которыя касались общаго направленія всей совокупности дѣлъ опеаза, такъ и тѣхъ, которыя касались въ отдѣльныхъ обстоятельствахъ.

Настоящій отчетъ, обнимающій вышеуказанный періодъ времени, имѣетъ своею цѣлью представить подробно всѣ вышеупомянутыя исключительныя обстоятельства, указать полученные результаты въ отдѣльныхъ имѣніяхъ записи

Sprawozdanie Administracyi Zapisu hr. Kickiego o stanie funduszów i czynnościach Rady Zawiadującej i Opiekuna Administratora za lata gosp. 1892|3—1895|6.

W upłynionym czteroletnim okresie sprawozdawczym nagromadziło się jednocześnie niespodziewanie wiele wyjątkowo ważnych, a pilnych spraw, koło wykonania celów i zaleceń testamentu hr. Kickiego. Napotkano także nieoczekiwane trudności i komplikacje interesów, które wymagały bezzwłocznego ich załatwienia, rozszerzając bardzo zakres czynności Rady Zawiadującej i niezwykle powiększając zajęcia jej organu wykonawczego, Opiekuna - Administratora. Na nim leżał bowiem obowiązek przeprowadzenia praktycznego wszystkich decyzji władz Towarzystwa, dotyczących zarówno kierunku całości interesów Zapisu jak i pojedynczych jego szczegółów.

Sprawozdanie niniejsze, obejmujące ten okres czasu, będzie mieć za zadanie wykazać szczegółowo wszystkie powyżej wspomniane wyjątkowe zajęcia i przedstawić osiągnięte rezultaty w pojedynczych majątkach

и въ организованныхъ Администраціей записи гр. Кицкаго учрежденіяхъ общественной пользы наконецъ, на основаніи счетовъ и числовыхъ данныхъ, провѣренныхъ и рассмотрѣнныхъ специальными ревизіонными комиссіями, обнаружить состояніе фондовъ и капиталовъ, какъ оно представилось въ концѣ отчетнаго періода.

Отчетъ укажетъ насколько Администрація записи успѣла постепенно ввести въ исполненіе предписанія завѣщателя, стремясь исполнять ихъ сообразно съ возможностью и необходимой осмотрительностью, имѣя притомъ всегда въ виду, какъ главную задачу—общественную пользу, такъ и располагаемыя средства, вмѣстѣ съ практическими соображеніями, при данныхъ условіяхъ.

Комитету Общества Земледѣльческихъ колоній, въ качествѣ начальствующей власти по дѣламъ отказа, были представлены на отдѣльныхъ его засѣданіяхъ свѣдѣнія о состояніи дѣлъ и о всѣхъ болѣе важныхъ вопросахъ, по которымъ онъ и давалъ нужныя опредѣленія и рѣшенія. Весьма обстоятельный отчетъ ревизіонной комиссіи о состояніи счетовъ и фондовъ (напечатанный въ газетѣ „*Kurjer Warszawski*“ 7 мая 1897 и въ газетѣ „*Słowo*“ 14 мая 1897 года): удостоверяющій точность представленныхъ счетовъ и вообще благополучное состояніе дѣлъ отказа по 1 марта 1897 года: наконецъ еще раньше сообщенное официально варшавскимъ газетамъ заявленіе опекуна-администратора о состояніи дѣлъ и фондовъ по 12 февраля 1897 года, объясняющее во всемъ объемѣ полученные результаты, начиная съ 1881 г., т. е. со времени поступленія въ управленіе Общества Земледѣльческихъ Колоній наслѣдства, оставшагося послѣ покойнаго гр. Кицкаго, до послѣдняго времени (газ. „*Kurjer Warszawski*“ № 69 10 марта 1897 года „*Kurjer Codzienny*“ № 56 25 февраля 1897 года, „*Słowo*“ № 47 1897 года); — всѣ эти дан-

zapisowych i w uorganizowanych przez Administracyę Zapisu hr. Kickiego instytucjach użyteczności publicznej; — наконецъ, на podstawie rachunków i cyfr sprawdzonych i skontrolowanych przez specjalne komisye rewizyjne wykazać stan funduszków i kapitałów, z końcem okresu sprawozdawczego się przedstawiający.

Wykaże ono o ile administracya Zapisu zdążyła wypełniać stopniowo cele zapisodawcy, zmierzając ku ich wykonaniu, wedle możności i z potrzebną oględnością, a zawsze mając na widoku zarówno ostateczny cel użyteczności publicznej jako też i środki rozporządcalne, obok względów praktycznych, rachujących się z warunkami danymi.

Komitet T-wa Osad Rolnych, jako zwierzchna władza w sprawach Zapisu miał sobie przedstawiane wiadomości na pojedynczych jego posiedzeniach o stanie interesów i ważniejszych kwestyach i wydawał potrzebne uchwały i decyzje. Wydrukowane bardzo szczegółowe sprawozdanie Komisji rewizyjnej o stanie rachunków i funduszków (*Kurjer Warsz.* z 7 Maja 1897, *Słowo* z 14 Maja 1897) stwierdzające dokładność złożonych rachunków i wogóle pomysłny stan interesów Zapisu do dnia 1 Marca 1897 r., a nareszcie zakomunikowany przedtem jeszcze pismom Warszawskim urzędowy komunikat Opiekuna Administratora o stanie interesów i funduszków po datę 12 Lutego 1897 r., objaśniający o całości osiągniętych rezultatów od 1881 r., t. j. od początku objęcia przez T-wo Osad Rolnych w swoje zawiadywanie spadku po hr. Kickim do ostatniej chwili (*Kurjer Warsz.* № 69, z dnia 10 Marca 1897, *Kurjer Codzienny* № 56 z d. 25 Lutego 1897, *Słowo* № 47 r. 1897.) mogły poinformować dostatecznie publiczność i członków T-wa Osad Rol-

ныя могли доставить публикѣ и членамъ Общества Земледѣльческихъ колоній вполне достаточное объясненіе того, въ какомъ положеніи находились эти дѣла.

Стало бытъ, если напечатаніе настоящаго отчета теперь лишь появляется въ печати, то очевидно, это не послѣдовало по недостаточному желанію доставить публикѣ свѣдѣнія о состояніи дѣлъ отказа.

Слѣдующаго порядку, принятому въ прежнихъ отчетахъ, печатанныхъ ежегодно въ продолженіе цѣлаго ряда лѣтъ, и въ настоящемъ отчетѣ сохранена та же система очереднаго объясненія состоянія и полученныхъ результатовъ въ каждой отдѣльной части наслѣдства, оставленнаго пок. графомъ Кицкимъ Обществу Земледѣльческихъ колоній, на задачи общественной пользы, указанныя въ духовномъ завѣщаніи наследодателя. Сообразно съ этимъ порядкомъ, дѣла отдѣльныхъ частей и ихъ состояніе представились въ слѣдующемъ видѣ. Можетъ быть, они представлены тутъ слишкомъ подробно, слишкомъ обширно съ указаніемъ на отдѣльныя распоряженія властей Общества Земледѣльческихъ колоній, — но это именно для того, чтобы тѣмъ лучше и обстоятельнѣе выяснить ходъ дѣлъ учрежденія, справедливо интересующаго болѣе широкій кругъ публики.

I. Земскія имѣнія Орловъ Мурованы и Орловъ Дреwnнаны.

Имѣнія эти, состояли по прежнему въ непосредственномъ управленіи Общества, за исключеніемъ небольшого фольварка Дворжиска, съ самаго начала арендуемаго госп. Суходольскимъ.

nych w jakim położeniu znajdowały się te interesy.

Jeżeli tedy wydrukowanie niniejszego sprawozdania dopiero obecnie się ukazuje, to nie wynikało to wcale z braku gotowości do poinformowania publicznego o stanie interesów. Według porządku przyjętego w dawniejszych sprawozdaniach a przez szereg lat corocznie ogłaszanych, zachowany zostaje i w niniejszym sprawozdaniu ten sam system kolejnego wyjaśnienia stanu i osiągniętych rezultatów każdej pojedynczej części spadku hr. Kickiego, zapisanego T-wu Osad Rolnych na cele użyteczności publicznej, w testamencie zapisodawcy wskazane.

Wedle tego więc porządku, w następnym stanie przedstawiały się szczególne interesa i ich położenie. — Przedstawione one tutaj zostają za bardzo może szczegółowo, może zbyt obszernie, z powołaniem się na pojedyncze decyzje Władz Tow. Osad Rolnych — ale dla tego mianowicie, żeby lepiej i dokładniej objaśnić o prawdziwym biegu interesów instytucyi, obchodzącej słusznie, szerszy ogół publiczności. —

I Dobra ziemskie Orłów mурowany i Orłów Drewnnany.

Majątki te pozostawały, jak przedtem, we własnej administracyi Towarzystwa, z wyjątkiem małego folwarku Dworzyska, wypuszczonego od początku w dzierżawę panu Suchodolskiemu.

При веденіи администраціи Орлова, всегда имѣлась въ виду указанная завѣщаніемъ цѣль, постепенно улучшать земледѣльческое и лѣсное хозяйство, приводить въ порядокъ строенія, и содѣйствовать развитію мѣстныхъ жителей въ экономическомъ и нравственномъ отношеніяхъ.

Что касается послѣдняго пункта, затрудненія, независія отъ желанія Администраціи, воспрепятствовали основать въ Орловѣ учрежденія общественной пользы, какъ это было объяснено уже въ прежнихъ отчетахъ. Тѣмъ не менѣе въ возможныхъ, хотя незначительныхъ предѣлахъ никогда не упускалось изъ виду, если можно было оказать помощь потребностямъ мѣстныхъ жителей.

На средства имѣнія содержался постоянно пріѣзжій врачъ, который обыкновенно пріѣзжалъ каждую недѣлю, а въ экстренныхъ случаяхъ являлся немедленно, чтобы бесплатно пользоваться больныхъ. Лекарства были выдаваемы тоже бесплатно, или изъ домашней аптеки, или изъ аптеки въ г. Красноставѣ.

Когда осенью 1892 года въ люблинской губ. и въ окрестностяхъ Орлова появилась холера, опекунъ-администраторъ немедленно озаботился устройствомъ въ имѣніи временной больницы и снабженіемъ ея нужною утварью и мебелью и спасательными средствами, подъ руководствомъ врача изъ Красностава г. Орловскаго.

Съ цѣлью обезпечить доставку крестьянамъ здоровой воды въ виду недостатка колодцевъ въ деревняхъ, опекунъ-администраторъ отнесся въ начальнику Красноставскаго уѣзда, дабы понудить крестьянъ устроить два колодца, и съ дозволенія Распорядительнаго Совѣта ассигновалъ на эту цѣль 150 руб.

Начальное деревенское казенное училище (такъ, какъ устроить собственное не было разрѣшено Обществу) помѣщенное въ каменномъ, обширномъ строеніи, построенномъ на счетъ Общества уже въ прежнее время, надѣленное ма-

W prowadzeniu administracji Orłowa, miano zawsze na widoku wskazany testamentem cel, aby ulepszać gospodarstwo rolne i leśne stopniowo, porządkować budowle i przyczyniać się do popierania interesów moralnych i ekonomicznych miejscowej ludności.—

Pod tym względem ostatnim, przeszkody od woli Administracji niezależne, nie pozwoliły założyć w Orłowie zakładów użyteczności publicznej, jak o tem już w dawniejszych sprawozdaniach było wyjaśnione. W granicach więc możliwych tylko, chociaż szczupłych, nie pomijano nigdy nadarzającej się sposobności, aby okazać pamięć o potrzebach wiejskiej ludności.

Utrzymywany był stale przyjezdny lekarz kosztem dóbr, który zwykle co tydzień, a w razach nagłych bezwzględnie przyjeżdżał, aby udzielać bezpłatnej porady chorym. Lekarstwa bądź z podręcznej apteczki, bądź z miejskiej w Krasnymstawie były wydawane również bezpłatnie.

Gdy w jesieni 1893 r. wybuchła cholera w Lubelskiem i w bliskiej okolicy Orłowa, Opiekun-administrator bezwzględnie polecił urzędzić w majątku czasowy szpital, zaopatrzyć go we wszystkie potrzebne sprzęty, środki ratunkowe, pod kierunkiem lekarza p. d-ra Orłowskiego z Krasnegostawu.

W celu zapewnienia zdrowej wody włościanom, wobec braku studzien we wsiach, porozumiał się z naczelnikiem powiatu Krasnostawskiego, aby skłonić włościan do zbudowania dwóch studzien i z upoważnienia Rady Zawiadującej wyasygnował na ten cel pomocy pieniężnej 150 rs.

Szkoła elementarna wiejska rządowa (gdyż urządzić własnej nie było T-wu dozwołonem), pomieszczona w budynku murowanym, obszernym, kosztem T-wa wystawio-

лыми средствами, нѣсколько разъ обращалось за помощью. Она была ему оказываема по мѣрѣ возможности и дѣйствительной нужды, въ видѣ пожертвованій и единовременныхъ пособій, но не въ качествѣ вѣчныхъ обязательствъ на будущее время. Ежегодно было выдаваемо нѣкоторое количество хлѣба, назначаемы были участки луговъ или пахатной земли, сообразно съ нуждами учителя, — выдѣляемо нѣсколько сажень дровъ бесплатно или по пониженной цѣнѣ, наконецъ даваемы денежные пособия на ремонтъ строеній, на уложеніе новыхъ половъ 250 руб. и т. п. Всѣ эти пожертвованія и пособия были производимы вслѣдствіе отзыва Начальника Холмской Учебной Дирекціи отъ 13 октября 1893 года № 7,924, 27 апрѣля 1894 года № 2,548, разныхъ опредѣленій Распорядительнаго Совѣта, между прочимъ отъ 18-го января 1894 года, 26 мая 1894 года и др.

Пожаръ 28 августа 1896 года уничтожилъ въ деревнѣ Орловъ Древняны нѣсколько крестьянскихъ строеній, вслѣдствіе чего десять крестьянскихъ семействъ очутилось въ тяжеломъ положеніи. По распоряженію опекуна-администратора, утвержденному совѣтомъ 20 октября того же года, погорѣвшимъ были даны пособия въ зерновомъ хлѣбѣ на озимые посѣвы, въ строительномъ древесномъ матеріалѣ, и сверхъ того было принято соответственное число штукъ крестьянскаго скота для бесплатнаго прокормленія во время зимы.

Заведенная въ прежнее время станція улучшенія породы крестьянскаго скота, для которой были покупаемы репродукторы лошадей, рогатаго и нерогатаго скота, содержалась въ отчетномъ періодѣ на средства имѣній. Ни на какой доходъ отъ этой станціи не было рассчитываемо, рассматривая ее какъ пожертвованіе въ пользу крестьянъ. Была назначена минимальная плата лишь для того, чтобы станція не казалась обязательнымъ сервитутомъ.

вionym w latach poprzednich, małemi jednak wyposażona środkami, zwracała się wielokrotnie o pomoce. Udzielano jej zawsze wedle możności, w miarę potrzeby rzeczywistej, jako ofiary i wsparcia jednorazowe, nie nadając im jednak charakteru zobowiązań wieczystych na przyszłość. Przyczyniano się więc corocznie pewną ilością zboża, wydzieleniem kawałka łąki lub gruntu na potrzeby nauczyciela, kilkoma sążniami drzewa bezpłatnie lub po niższej cenie oddawanemi, wreszcie wsparciem pieniężnem na kosztą naprawy budynków, nowych podłóg (250 rs.) i t. p. Pomoce te regulowane były na skutek odezw Naczelnika Dyrekcyi naukowej Chełmskiej z 13 Paźdz. 1893 r. № 7924, z d. 27 Kwietnia 1894 № 2548, różnych decyzji Rady Zawiadującej, a między niemi z d. 18 Stycz. 1894, z 26 Maja 1894 i innych.

Pożar w d. 28 Sierpnia 1896 r. zniszczył we wsi Orłów Drewniany kilkanaście budynków wiejskich i postawił 10 rodzin włościańskich w ciężkiem położeniu. Z decyzji Opiekuna - administratora zatwierdzonej przez Radę w dniu 20 Paźdz. tegoż roku, wydano pogorzelncom wsparcia w zbożu na siew jesienny, w materyałach drzewnych budulcowych i przyjęciu odpowiedniej ilości sztuk inwentarzy na bezpłatne przezimowanie.

Założoną w latach poprzednich Stację poprawy inwentarzy włościańskich, do której zakupywano reproduktorów koni, bydła i trzody utrzymywano tak samo i w okresie sprawozdawczym, kosztem dóbr. Na żaden przychód z tej stacyi nie liczone, uważając ją za ofiarę ponoszoną dla pożytku włościan. Opłaty były naznaczone minimalne po to tylko, aby stacya nie wydawała się serwitutem obowiązkowym.

Равнымъ образомъ для пользы крестьянъ устроена была въ имѣніи Орловъ Мурованы сельская лавка. Чтобы же поощрять крестьянъ къ болѣе старательному земледѣльческому производству, Опекунъ администраторъ разрѣшилъ выдавать крестьянамъ для посѣва отборные сорта зерноваго хлѣба взаменъ за ихъ хлѣбъ, корецъ за корецъ, безъ никакой платы или надбавки.

Опредѣленіями Распорядительнаго Совѣта отъ 27 ноября 1895 года и 20 октября 1896 года принято было предложеніе опекуна-администратора, состоящее въ томъ, чтобы заслуженнымъ долгой службой (30—40) и страдающимъ отъ старости или увѣчья конюхамъ Михаилу Низиолу и Михаилу Гмитру, гуменику Войцѣху Кіанеѣ, лѣсному сторожу Яну Вуйциву, назначить пожизненную пенсію, въ размѣрѣ половины получаемыхъ ими жалованій и ординаріи, квартиру и содержаніе одной коровы въ сараѣ и на лѣтнемъ пастбищѣ. Въ томъ же засѣданіи было постановлено, чтобы снова ходатайствовать о разрѣшеніи основать пріютъ для крестьянскихъ дѣтей. Совѣтъ обратился съ просьбой къ члену г. Оаддеу Ковальскому обработать и составить соотвѣтственный проектъ.

Узнавъ, что, несмотря на специальное устройство квартиръ для нисшей фольварчной прислуги, при которомъ каждая семья имѣла особое помѣщеніе, произошла однако тѣснота вслѣдствіе того, что управляющій Городынскій принялъ нѣсколько жильцовъ, Совѣтъ постановилъ 20 октября 1896 года ограничить личный составъ прислуги и устранить жильцовъ, начиная съ 1 января 1897 года.

Для того, чтобы помочь молодымъ людямъ въ специальномъ образованіи, въ Орловѣ постоянно было содержимо нѣсколько практикантовъ, получающихъ каждый полное содержаніе и жалованіе 60 руб. въ годъ для поощренія къ прилежному труду.

Również dla pożytku włościan urządzono sklep wiejski w Orłowie Murowanym. Ażeby ich zachęcić do starannejszej produkcji rolnej, Opiekun Administrator upoważnił wydawać do siewu włościanom wyborowe gatunki zboża, wzamian za ich zboże korzec za korzec, bez żadnej dopłaty lub nadmiaru.

Postanowieniami Rady Zawiadującej z 27 Listopada 1895 i 20 Paźdz. 1896 przyjęto wniosek Opiekuna Administratora, aby zasłużonych długą służbą (po 30 — 40 latach), a niemocą starości lub kalectwem dotkniętych fornali: Michała Nizioła, Michała Gmitra, gumienego Wojciecha Kijanę, gajowego Jana Wójcika, zaopatrzyć dożywotnią emeryturą przeznaczając im połowę pobieranych zasług, ordynaryi, mieszkanie i utrzymanie jednej krowy na oborze i letniem pastwisku. Na temże ostatniem posiedzeniu powzięto postanowienie, aby robić na nowo starania o założenie ochrony dla dzieci wiejskich i proszono członka Radę Tadeusza Kowalskiego o wypracowanie i przygotowanie odpowiedniego projektu.

Zauważywszy, iż pomimo umyślnie budowanych mieszkań dla służby niższej folwarcznej tak, żeby każda rodzina miała osobne pomieszczenie, nastąpiło jednak zacieśnienie skutkiem przyjęcia przez b. Rządę Horodyńskiego kilku nastu komorników, Rada postanowiła w d. 20 Paźdz. 1896 zmniejszyć służbę i komorników usunąć od d. 1-go Stycznia 1897 r.

Ażeby dopomagać młodym ludziom w kształceniu się zawodowem, utrzymywano stale w Orłowie paru praktykantów, udzielając im całkowite utrzymanie i przeznaczając im po 60 rs. rocznie pensyi dla zachęcenia do pilniejszej pracy.

На удовлетворение потребностей заведения в Студенцах и в Пущах были отпускаемы значительные количества зернового хлеба и картофеля из сельскохозяйственного производства в Орловь, соответственно отдельными определениями Распорядительного Совета.

Не имев возможности проявить в Орловь более широкую деятельность в видах общественной пользы, пришлось ограничиться такими только незначительными предметами какіе оказались возможными.

Земледельческое хозяйство в Орловь ведено было в истекшем периоде по плодотворным системам и планам, уже раньше обработанным и утвержденным Распорядительным Советом, и поручено местному управляющему, которым по 1 июля 1895 года был госп. Витольд Городынский, а после удаления его г. Карл Рейф.

Ожидаемая прибыль, бюджет, штаты служащих, распределение фуража были ежегодно рассматриваемы на заседаниях Совета, изменяемы сообразно надобности и утверждаемы.

Лесное хозяйство, велось в точном применении к плану утвержденному Правительством в 1882 году, как по отношению к годичной эксплуатации, так и к безостановочному насаждению ежегодных лесосеев. Исполнение этого плана было поручено обер-лесничему, которым по 1 октября 1894 года был госп. Виктор Янковский (12 лет старательно исполнявший свои обязанности), затем госп. Бржесквинский только по 13 ноября 1895 года (так как за произведенные злоупотребления должен был быть удален судебным порядком, по определению Распорядительного Совета от 27 ноября и 20 декабря 1895 года), наконец госп. Альбевич.

Полученные в земледельческом хозяйстве результаты не были одинаковы в истекшее четырехлетие, так

Na wsparcie potrzeb zakładów w Studzieniu i Puszczy wydawano znaczniejsze ilości zboża i kartofli z produkcji Orłowa, wedle pojedynczych decyzji Rady Zawiadującej.

Nie mogąc rozwinąć szerszego działania w Orłowie, w kierunku użyteczności publicznej i interesów miejscowej ludności, ograniczyć się musiano chociaż do takiego skromnego zakresu, jaki się okazał jedynie możliwym.

Gospodarstwo rolne prowadzone było w Orłowie w ubiegłym okresie według płodozmianów i planów dawniej już przez radę Zawiadującą opracowanych i zatwierdzonych, i powierzone miejscowemu rządcy, którym do d. 1 Lipca 1895 r. był p. Witold Horodyński, a po oddaleniu tegoż p. Karol Reif. Sperandy, budżet, etaty służby, rozkład paszy były co roku na posiedzeniach Rady rozpatrywane, w miarę uznania potrzeby modyfikowane i zatwierdzane.

Gospodarstwo leśne oparte na planie przez Władze Rządowe w roku 1882 zatwierdzonym, było ściśle przeprowadzane, zarówno co do prawa eksploatacji rocznej, jak i co do zadrzewiania bezzwłocznego porębów każdego roku. Wykonanie tego planu powierzone było nadleśnemu, którym do 1 października 1894 r. był p. Wiktor Jankowski (przez lat 12 sprawujący gorliwie ten obowiązek) potem p. Brzeskwiński tylko do 13 listopada 1895 r. (gdyż za popełnione nadużycia musiał być z decyzji Rady Zawiadującej z dnia 27 listopada i 20 grudnia 1895 r. sądownie wydany) a w końcu p. Alkiewicz.

Osiągane w gospodarstwie rolnem rezultaty nie były jednakowe w ubiegłym czterolecu, jako zależne od rozma-

какъ они зависѣли отъ разныхъ внѣшнихъ вліяній на урожаи, отъ перемѣнъ цѣны на хлѣбъ, наконецъ отъ случайныхъ или исключительныхъ обстоятельствъ. Лучшіе результаты по сельско-хозяйственному производству были получены въ 1892/3 и 1893/4 г., какъ слѣдствіе урожайности двухъ предыдущихъ годовъ. Затѣмъ, гораздо худшими были урожаи 1894/5, 1895/6 годахъ, вслѣдствіе неурожая, града (15 іюля 1894 года), произведшаго болшія поврежденія, главнымъ же образомъ вслѣдствіе извѣстнаго во всемъ краѣ пониженія цѣны на хлѣбъ. Въ 1893 г. были болшія затрудненія при уборкѣ, по причинѣ дождей, падавшихъ постоянно отъ 22 мая до поздняго лѣта; по тойже причинѣ произошло зановданіе осеннихъ посѣвовъ, которые были окончены лишь 15-го октября. Весьма дождливая осень повторилась и въ 1894 году съ тѣми же послѣдствіями.

Распорядительный Совѣтъ, стараясь съ большою тщательностью объяснить себѣ причины уменьшенія въ послѣдніе два года сельско-хозяйственнаго производства въ Орловѣ, нашелъ ихъ не только въ вышеупомянутыхъ общихъ внѣшнихъ обстоятельствахъ, но также и въ неспособности б. управляющаго Городинскаго, который неумѣлымъ употребленіемъ рабочаго найма, запозданіемъ въ работахъ, недостаточнымъ контролемъ надъ подчиненными, причинилъ непропорціональныя издержки, въ частности же запустилъ пахатную землю, а овчарню довелъ до потерь. Отмѣтивъ свои замѣчанія относительно этого въ протоколахъ засѣданій и ревизіи имѣнія Орловъ, Совѣтъ, когда дѣлаемая имъ нѣсколькороазъ замѣчанія не произвели желанныхъ послѣдствій, принужденъ былъ наконецъ удалить управляющаго, тѣмъ болѣе что г. Городинскій заболѣлъ и уже съ марта 1895 г. не исполнялъ своихъ обязанностей. Несмотря на то Совѣтъ, руководствуясь гуманными мотивами и принимая во вниманіе затруднительное положеніе г. Городинскаго рѣшилъ уплатить

тѣхъ вліяній зовнѣтрныхъ на урожае, флуктуации цен на збоже, а вресцие przypadkowych lub szczególnych okoliczności. Najlepsze rezultaty z produkcji rolnej otrzymano w roku 1892/3 i 1893/4 jako następstwo urodzajnych dwóch lat poprzednich. Daleko za to gorsze były w latach 1894/5 i 1895/6, skutkiem nieurodzaju, gradobicia (15 lipca 1894), które wielkie szkody zrządziło, a przede wszystkim wiadomego w całym kraju obniżenia cen na zboże. W roku 1893 sprzęty były bardzo utrudnione z powodu deszczów od 22 maja ciągle padających aż do późnego lata, jak zarówno opóźnienie z tej samej przyczyny zasiewów jesiennych, które dopiero 15 października zostały ukończone. Słotna bardzo jesień powtórzyła się i w 1894 r. z temi samemi następstwami.

Rada Zawiadująca poszukując bliżej z całą uwagą przyczyn zmniejszenia się w dwóch ostatnich latach produkcji rolnej w Orłowie- znalazła je nietylko we wspomnianych powyżej zewnѣtrznych ogólnych okolicznościach, ale również w nieudolności rządcy Horodyńskiego, który przez nieumiejętne zużytkowanie najmu robocizny, opóźnienie w robotach, przez niedostateczną kontrolę podwładnych spowodował nieproporcjonalne koszty, a w szczególności rolę do zanieczyszczenia, owcześnie do strat doprowadził. Zaznaczywszy swoje uwagi pod tym względem w protokołach posiedzeń i rewizji dóbr Orłów, zmuszona była, gdy kilkakrotnie poprzednio czynione upomnienia były bezskuteczne, zmienić w końcu rządcę, tem więcej, że p. Horodyński zachorował i od marca 1895 już nie był czynnym. Powodując się względami ogólnie ludzkiemi, kazała pomimo to wypłacić mu przy uwolnieniu, z uwagi na trudne jego położenie, całoroczną

ему при увольнении жалование за предыдущий год вперед (500 руб.) не вычитая из него за время четырехмесячной болезни ни жалования, ни ординарии и содержания, ни издержек на временного заместителя. *)

Состояние сельско-хозяйственного производства в Орловѣ въ 1892/3—1895/6, а также оборота приходо- и расходовъ мѣстной кассы, представлены въ нижеслѣдующихъ сопоставленіяхъ въ извлеченіи изъ хлѣбныхъ реестровъ и кассовыхъ книгъ, своевременно проверенныхъ и сдѣланныхъ ревизионною комиссіею.

Сельско-хозяйственное производство въ Орловѣ.

ВЪ ГОДУ	1892/3		1893/4		1894/5		1895/6		сред. числ. морга	
	кор.	г.	кор.	г.	кор.	г.	кор.	г.	кор.	г.
Озимой пшеницы . . .	2471	23	2367	27	2214	30	1879	30	8	16
„ ржи . . .	1290	25	1650	25	1202	31	1006	14	9	26
Ячменя . . .	655	16	432	—	741	16	901	24	9	24
Овса . . .	1625	27	2170	30	1300	18	1999	24	11	14
Гороха . . .	479	2	341	—	449	8	496	—	5	13
Дикой рѣпы . . .	89	26	33	16	98	13	41	16	22	9 1/4
Душина . . .	280	—	375	16	263	8	167	24	—	—
Картофеля . . .	3927	16	2282	—	2490	—	2589	—	54	7 1/2
Полевой моркови . . .	1226	—	2290	—	1140	—	884	—	—	—
„ свекловичны . . .	405	—	350	—	306	—	520	—	—	—
Клевера красного . . .	40	18	6	27	36	8	41	5	—	—
„ бѣлаго . . .	13	—	4	8	9	16	16	21	—	—
Ледвеца . . .	111	8	50	16	55	24	65	12	—	—
Осоки англійской . . .	12	16	—	—	—	—	11	—	—	—
Маку . . .	12	9	7	1	9	26	5	26	—	—
Бобика . . .	10	24	123	8	60	24	94	16	—	—
Свеклов. сѣмени (фун.) . . .	901	—	147	—	813	—	738	—	—	—
Копольн. сем. . .	2	—	3	16	3	—	2	8	—	—
Сѣна (центнаровъ) . . .	6363	—	4937	—	3892	—	5076	—	—	—
Отавы (центнар.) . . .	1313	—	1397	—	1953	—	1892	—	—	—
Клевера (центнар.) . . .	3136	—	2212	—	3983	—	3578	—	—	—
Моркови сем. (фунтовъ) . . .	—	—	968	—	6846	—	1750	—	—	—
Тимошевой травы . . .	—	—	—	—	3	—	—	24	—	—
Эспарцетл. . .	—	—	—	—	7	—	22	—	—	—
Сочевцы . . .	—	—	—	—	2	28	6	24	—	—
Земляной грюши . . .	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—
Серадели . . .	—	—	—	—	145	20	2	16	—	—

*) Опрежденія по этому предмету и мотивы Распорядительнаго Совѣта записаны въ протоколахъ засѣданій его 20 мая 1895 г. а также въ отзывѣ б. председателя Совѣта пок. Тайнаго Совѣтника Рогозицкаго за № 480 въ которомъ отъ 1 Юля 1895 г. дана отставка г. Горюдынскому.

pensyę (500 rs.) naprzód, nie potrącając za czas 4 miesięcznej choroby ani płacy ani ordynaryi i utrzymania, ani kosztów opłacania czasowego zastępcy *).

Stan produkcji rolnej dóbr Orłów. w latach 1892/3-1895/6 oraz obrotów funduszków, t. j. przychodów i rozchodów, jakie przez kasę miejscową przechodziły, wykazany jest w następujących zestawieniach, na podstawie ksiąg zbożowych i kasowych, w swoim czasie przez komisję rewizyjną sprawdzonych i poświadczonych.

Produkcya rolna w dobrach Orłów.

W ROKU	1892/3		1893/4		1894/5		1895/6		przeciętna z morga	
	korce	g.	korce	g.	korce	g.	korce	g.	korca	g.
Pszeniцы озимей . . .	2471	23	2367	27	2214	30	1879	30	8	16
Żyta ozimego . . .	1290	25	1650	25	1202	31	1006	14	9	26
Jęczmienia . . .	655	16	432	—	741	16	901	24	9	24
Owsa . . .	1625	27	2170	30	1300	18	1999	24	11	14
Grochu . . .	479	2	341	—	449	8	496	—	5	13
Rzepaku zimowego . . .	89	26	33	16	98	13	41	16	22	9 1/4
Łubinu . . .	280	—	375	16	263	8	167	24	—	—
Kartofli . . .	3927	16	2282	—	2490	—	2589	—	54	7 1/2
Marchwi pastewnej . . .	1226	—	2290	—	1140	—	884	—	—	—
Buraków pastewnych . . .	405	—	350	—	306	—	520	—	—	—
Koniczyny czerwonej . . .	40	18	6	27	36	8	41	5	—	—
„ białej . . .	13	—	4	8	39	16	16	21	—	—
Wyki . . .	111	8	50	16	55	24	65	12	—	—
Rajgrasu angielsk. . .	12	16	—	—	—	—	11	—	—	—
Maku . . .	12	9	7	1	9	26	5	26	—	—
Bobiku . . .	10	24	128	8	60	24	94	16	—	—
Buraków nasienia funt. . .	901	—	147	—	813	—	738	—	—	—
Konopi nasienia . . .	2	—	3	16	3	—	2	8	—	—
Siana (cent.) . . .	6363	—	4937	—	3892	—	5076	—	—	—
Potrawy (centnar.) . . .	1313	—	1397	—	1953	—	1892	—	—	—
Koniczyny pasznej (c.) . . .	3136	—	2212	—	3983	—	3578	—	—	—
Marchwi nasienia (f.) . . .	—	—	968	—	6846	—	1750	—	—	—
Tymoteusza nasienia . . .	—	—	—	—	3	—	—	24	—	—
Esparcety nasienia . . .	—	—	—	—	7	—	22	—	—	—
Soczewicy . . .	—	—	—	—	2	28	6	24	—	—
Bulwy . . .	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—
Seradella . . .	—	—	—	—	145	20	2	16	—	—

*) Postanowienia w tym przedmiocie oraz motywa Rady Zawiadującej zapisane są w protokołach jej posiedzeń w d. 20 maja 1895, oraz w odezwie b. prezesa Rady ś. p. tajnego radcy Rогозиńskiego, udzielającej dymisji p. Horodnyńskiemu od d. 1 lipca 1895 za nr. 480.

Какъ видно изъ приведенной таблицы, главную роль въ производствѣ Орлова составляли пшеница, рожь и корноплоды. При отсутствіи промышленныхъ заведѣній въ Орловѣ (вромѣ паровой мельницы) направлены были старанія къ тому, чтобы ввести разнообразіе въ производство, отыскивая этимъ источникъ добавочныхъ прибылей; это и было достигнуто введеніемъ производства сѣмянъ нѣкоторыхъ растений кабы то: моркови, свекловицы, серадели, эспарцеты, клевера, осоки, насколько это было возможно при установленной плодотворной системѣ.

Изъ полученныхъ продуктовъ продано:

ВЪ ГОДУ	1892/3		1893/4		1894/5		1895/6	
	кор.	гар.	кор.	гар.	кор.	гар.	кор.	гар.
Пшеницы	1762	23	2132	6	1725	14	1384	19
Ржи	273	4	854	4	378	22	106	—
Ячменя	13	—	19	24	212	—	264	16
Овса	18	30	302	17	110	16	141	10
Гороха	113	20	179	16	176	24	78	27
Дикой рѣпы	82	—	29	16	97	—	30	—
Клевера краснаго	24	—	—	—	9	3	18	1
„ бѣлаго	3	—	—	—	3	1	13	—
Ледвца	55	—	—	—	—	—	20	30
Осоки	12	—	—	—	16	—	—	—
Свеклов. сѣменн (сук.)	750	—	84	—	452	—	105	—
Маку	19	—	—	—	7	8	4	13
Картофеля	1594	24	1375	8	1012	—	167	—
Моркови сѣменн (сук.)	—	—	774	—	3058	—	2487	—
Серадели	—	—	—	—	59	22	11	14
Эспарцеты	—	—	—	—	2	—	10	—

Съ мрга получилось:

Ржи	11	—	13	—	9	—	6	8
Пшеницы	9	13	9	—	8	18	7	25
Ячменя	8	26	7 ^{3/4}	—	10	3	12	11
Гороха	5	4	4	—	7	—	5	16
Овса	9	13	14 ^{3/4}	—	8	27	13	10
Картофеля	80	—	36 ^{1/4}	—	49	—	51	2

Jak z powyższej tablicy się okazuje, główną produkcją Orłowa stanowiła pszenica, żyto i okopowe. Gdy żadnego przemysłu (prócz młyna parowego) Orłów nie posiadał, starano się urozmaicić produkcję rolną i tem samem wytworzyć źródło dodatkowych przychodów, przez wprowadzenie produkcji niektórych nasion pastewnych: marchwi, buraków, seradelli, esparcetty, koniczyn, rajgrasu, o ile ramy ustanowionych płodozmianów na to pozwalały.

Z otrzymanej produkcji sprzedano:

W R O K U	1892—3		1893—4		1894—5		1895—6	
	korcy	gar.	korcy	gar.	korcy	gar.	korcy	gar.
Pszencicy	1762	23	2132	06	1725	14	1384	19
Żyta	273	4	854	4	378	22	106	—
Jęczmienia	13	—	19	24	212	—	264	16
Owsa	18	30	302	17	110	16	141	10
Grochu	113	20	179	16	176	24	78	27
Rzepaku	82	—	29	16	97	—	30	—
Koniczyny czerwonej	24	—	—	—	9	3	18	1
„ białej	3	—	—	—	3	1	13	—
Wyki	55	—	—	—	—	—	20	30
Rajgrasu	12	—	—	—	0	16	—	—
Buraków (nasienie) f.	750	—	84	—	452	—	105	—
Mału (korcy)	19	—	—	—	7	8	4	13
Kartofli	1954	24	1375	8	1012	—	167	—
Marchwi (nasienie)	—	—	774	—	3058	—	2487	—
Seradelli (nasienie)	—	—	—	—	59	22	11	14
Szparcety (nasienie)	—	—	—	—	2	—	10	—

Plony były z morga w pojedynczych latach:

Żyta	11	—	13	—	9	—	6	8
Pszencicy	9	13	9	—	8	18	7	25
Jęczmienia	8	26	7 ^{3/4}	—	10	3	12	11
Grochu	5	4	4	—	7	—	5	16
Owsa	9	13	14 ^{3/4}	—	8	27	13	10
Kartofli	80	—	36 ^{1/4}	—	49	—	51	22

Счетъ приходо́въ и расходо́въ кассы въ Орловѣ.

Въ 1892/3 году Приходы:

Остатокъ предыдущаго года	6,859 руб. 67½ коп.
Отъ продукто́въ полеводства	16,239 „ 71 „
Отъ аренды и чиншо́въ	5,279 „ 06 „
Со станціи улучшенія породы крестьян- скаго скота	49 „ 60 „
Отъ живаго инвентаря:	
а) продажа лошадей, овецъ, рога- таго скота	1,532 „ 24½ „
б) овечья шерсть и шкуры	4,167 „ 32 „
в) отъ коровъ	1252 „ 37½ „
Съ лѣса	2,316 „ 72 „
Съ огородо́въ	123 „ 40 „
Отъ продажи камней, кирпича, извести и прочіе	222 „ 19½ „
Непредвидѣнные	72 „ 47 „
Обезпечительные залоги	65 „ — „
Итого	38,179 „ 77 „

Расходы.

Перечислено въ общій фондъ централь- ной администраціи въ Варшавѣ	4,000 „ — „
Подати, складки, страхованіе	3,761 „ 69 „
Ремонтъ строеній	1,424 „ 90½ „
Паровая мельница (починка котло́въ) и прочіе	2,157 „ 73 „
Жалованія, пенсіи, наградныя	3,142 „ 19½ „
Рабочій наемъ	5,496 „ 62½ „

Rachunek przychodów i rozchodów kasy dóbr Orłów.

w r. 1892/3 Przychody:

Remanent z roku poprzedniego	6,859 rs. 67½ kop.
Za produkty rolne	16,239 „ 71 „
Z dzierżaw i czynszów	5,279 „ 06 „
Ze stacyi poprawy inwentarzy włościań- skich	49 „ 60 „
Z inwentarza żywego:	
а) sprzedaż koni, bydła, trzody, owiec	1,532 „ 24½ „
б) wełna i skórki	4,167 „ 32 „
с) z pachtu krów	1,252 „ 37½ „
Z lasu	2,316 „ 72 „
Z ogrodów	123 „ 40 „
Kamień, cegła, wapno i t. d.	222 „ 19½ „
Nieprzewidziane	72 „ 47 „
Kaucye złożone	65 „ — „
Razem	38,179 „ 77 „

Rozchody:

Przelano do funduszów Administracyi centralnej	4,000 „ — „
Podatki, składki, ubezpieczenia	3,761 „ 69 „
Konserwacya budowli	1,424 „ 90½ „
Młyn parowy (naprawa kotłów i rur)	2,157 „ 73 „
Pensye, zasługi, gratyfikacye	3,142 „ 19½ „
Najem roboczy	5,496 „ 62½ „

Бланки, канцелярскія расходы, письм. матеріалы	128	„	34½	„
Покупка фуража и зерноваго хлѣба	2,209	„	67½	„
Покупка живаго инвентаря	1,032	„	—	„
Огороды, сады, парк, аллеи	502	„	98	„
По разнымъ хозяйственнымъ надобно- стямъ: смазочные матеріалы, веревки, нефть, желѣзо, гвозди, рѣпчатое ма- сло, соль, деготь и прочіе	1,918	„	32½	„
Земледѣльческія орудія, снаряды, ма- шины	1,665	„	48	„
Лѣсное хозяйство, лѣсопильня, лѣсные служащіе	1,646	„	04	„
Перевозка грузовъ, накладныя, путевыя издержки, почта, телеграммы	335	„	21	„
Новыя постройки и меліорациі	1,762	„	26½	„
Кухня людская, практикантовъ, прислу- ги и управляющему Городынскому за пріемъ дѣловыхъ посѣтитѣлей *)	720	„	11½	„
Лечебныя издержки, устройство холер- ной больницы и колодезь для крестьянъ	959	„	84	„
Жалованіе практикантамъ, издержки на доставку въ Студзенець, перемѣна страховыхъ полисовъ, возвратъ за- логовъ экстренныя и мелкія издержки	452	„	19½	„
Итого	33,315	„	61½	„

*) Издержки на кухню опекуна-администратора не помѣнены въ этой суммѣ, такъ какъ онъ содержалъ свою кухню во время жительства въ Орловѣ на собственные средства. По разрѣшенію Совѣта отъ 12 апрѣля 1893 года онъ имѣлъ право пользоваться мѣстными продуктами въ нужномъ количествѣ а имен-но: молочными, огородными, мукой и пр.

Друки, канцелярскія, матеріалы письменныя	128	rs.	34½	k.
Dokupno paszy, zboża nasiennego	2,209	„	67½	„
Inwentarz żywy	1,032	„	—	„
Ogrody, sad, park, aleje	502	„	98	„
Potrzeby gospodarstwa: smary, powro- zy, nafta, żelazo, gwozdzie, olej, sól, dziegieć i t. d.	1,918	„	32½	„
Narzędzia rolnicze, sprzęty, maszyny	1,665	„	48	„
Kultury leśne, eksploatacja leśna, tar- tak, służba leśna	1,646	„	4	„
Transporty, frachty, koszta podróży, poczta, telegramy	335	„	21	„
Nowe budowle i melioracye	1,762	„	26½	„
Kuchnia czeladna, praktykantów, ofi- cyalistów i rządcy Horodyńskiemu za przyjmowanie interesantów *)	720	„	11½	„
Koszta zdrowia, urządzenie szpitaliku cholerycznego, na wybudowanie studni we wsi dla włościan	959	„	84	„
Pensye praktykantów, koszt odstawy dla Studzienca, z w r o t kaucyi, przeróbka wykazów ubezpieczeń, nieprzewidziane i drobne wydatki	452	„	19½	„
Razem	33,315	„	61½	„

*) Wydatki na kuchnię Opiekuna Admin. w tej sumie się nie mieszczą, gdyż z własnych funduszy swą kuchnię utrzymywał w czasie zamieszkiwania w Orłowie. Na zasadzie upoważnienia Rady z d. 12 kwietnia 1893 r miał prawo używać produkty miejscowe w ilości koniecznej, t. j. nabiał, warzywa, ogrodowizny, mąkę i t. p.

Сопоставленіе: Приходовъ 38,179 руб. 77 коп.
Расходовъ 33,315 руб. 61½ „

получилось остатка 4,864 руб. 15½ „

Въ 1893/4 году. Приходъ.

Остатокъ предыдущаго года	4,864 руб. 15½ коп. „
Отъ продуктовъ полеводства	15,309 „ 19 „
Отъ аренды и чиншевъ	3,469 „ 55 „
Со станціи улучшенія породы крестьян- сваго скота	31 „ 30 „
Отъ живаго инвентаря	
а) продажа лошадей, овецъ, рога- таго и нерогатаго скота	1,344 „ 57½ „
б) овечья шерсть и шкуры	4,249 „ 38½ „
в) отъ коровъ	1,254 „ 48½ „
Съ лѣса	1,393 „ 28 „
Съ огородовъ	7 „ 11 „
Продукты и издѣлія	52 „ 74 „
Обезпечительные залогі	315 „ — „
Непредвидѣнныя	326 „ 16 „
Итого	32 616 „ 93 „

Расходъ:

Перечислено въ общій фондъ централь- ной Администраціи	4,500 руб. — коп.
Подати, вкладки, страхованіе	2,751 „ 76 „
Ремонтъ строеній	703 „ 61½ „

Porównanie: przychodów . 38,179 rs. 77½ kop.
rozchodów . . 33,315 „ 61½ „

Remanent kassy 4,864 „ 15½ „

W roku 1893/4 Przychody:

Remanent z roku poprzedniego	4,864 „ 15½ „
Za produkty rolne	15,309 „ 19 „
Z dzierżaw i czynszów	3,469 „ 55 „
Ze stacyi poprawy инвентары вло- сцаіських	31 „ 30 „
Z инвентаря żywego:	
а) за коніе, bydło, trzodę, braki	1,344 „ 57½ „
б) за wełnę i skórki	4,249 „ 38½ „
б) z pachtu krów	1,254 „ 48½ „
Z lasu	1,393 „ 28 „
Z ogrodu	7 „ 11 „
Produkty i wyroby	52 „ 74 „
Kaucye złożone	315 „ — „
Nieprzewidziane	326 „ 16 „
Razem	32,616 „ 93 „

Rozchody:

Przelano do funduszów Administracyi centralnej	4,500 „ — „
Podatki, składki, ubezpieczenia	2,751 „ 76 „
Konserwacya i naprawa budowli	703 „ 61½ „

Паровая мельница (покрытие крыши, починка машин)	717 руб. 48 коп.
Жалованія и пенсіи	3,171 „ 52 „
Рабочій наемъ	6,276 „ 36 „
Бланки, канцелярскіе расходы, письменныя матеріалы	130 „ 08½ „
Покупка фуража и зерноваго хлѣба	582 „ 31 „
Покупка живаго инвентаря	907 „ 51 „
Огороды, сады, паркъ, аллеи	695 „ 90 „
По разнымъ хозяйственнымъ надобностямъ: смазочное матеріалы, нефть, желѣзо, соль, рѣпчатое масло, веревки, разныя починки и прочіе	1,068 „ 40½ „
Земледѣльческія орудія и снаряды	1,396 „ 49½ „
Лѣсное хозяйство, лѣсные служащіе	1,954 „ 09½ „
Перевозка грузовъ, накладныя, телеграммы путевныя издержки, почта	302 „ 36 „
Новыя строенія и меліорация	3,347 „ 52 „
Кухня людская, практикантовъ и служащихъ изъ холостыхъ	700 „ 79 „
Лечебныя издержки	812 „ 57 „
Экстренныя и мелкія издержки	295 „ 05 „
Итого	30,313 „ 82½ „

Сопоставленіе: Прихода	32,616 руб. 93 коп.
съ расходомъ	30,313 „ 82½ „
остатокъ въ кассѣ	2,303 „ 10½ „

Въ 1894/5 году Приходъ:

Остатокъ предыдущаго года	2,303 руб. 10½ коп.
Отъ продуктовъ полеводства	10,548 „ 22½ „

Млынъ паровы (pokrycie dachu, naprawa maszyn)	717 rs. 48 kop.
Pensye i zasługi	3,171 „ 52 „
Najem roboczy	6,276 „ 36 „
Druki, kancelarya, materiały piśmienne	130 „ 08½ „
Dokupno paszy i zboża	582 „ 31 „
Inwentarz żywy	907 „ 51 „
Ogrody, sad, park, aleje	695 „ 90 „
Potrzeby gospodarstwa: smary, nafta, żelazo, sól, olej, powrozy, naprawy różne i t. d.	1,068 „ 40½ „
Sprzęty, narzędzia rolnicze	1,396 „ 49½ „
Kultury i eksploatacyja lasów, służba leśna	1,954 „ 09½ „
Transporty, frachty, telegramy, koszta podróży, poczta	302 „ 36 „
Nowe budowle i melioracye	3,347 „ 52 „
Kuchnia czeladnia, praktykantów, oficyalistów kawalerów	700 „ 79 „
Koszta zdrowia	812 „ 57 „
Nieprzewidziane i różne	295 „ 05 „
Razem	30,313 „ 82½ „

Porównanie: Przychodów	32,616 rs. 93 kop.
Rozchodów	30,313 „ 82½ „
Remanent kassy	2,303 „ 10½ „

W roku 1894/5 Przychody:

Remanent z roku poprzedniego	2,303 „ 10½ „
Za produkty rolne	10,548 „ 22½ „

Отъ аренды и чиншевъ	4,296 руб. 77 коп.		
Со станціи улучшенія породы крестьян- сваго скота	23 „ 10 „		
Отъ живаго инвентаря:			
а) продажа лошадей, овецъ, рогатаго и нерогатаго скота	1,669 „ 81½ „		
б) овечья шерсть и шкуръ	3,053 „ 56 „		
в) отъ коровъ	1,269 „ 13½ „		
Съ лѣса	3,193 „ 59 „		
Отъ огородовъ	126 „ 35 „		
Отъ продажи камней, кирпича, извести Подержанныя орудія и снаряды	340 „ 08 „		
Экстренныя и мелкія издержки	170 „ 78 „		
Экстренныя и мелкія издержки	197 „ 01 „		
Обеспечительныя залоги	90 „ — „		
Итого	27,281 „ 52½ „		

Расходы:

Перечислено въ общій фондъ централь- ной Администраціи	2,500 „ — „		
Подати, склады, страхованіе	3,639 „ 35 „		
Ремонтъ строеній	567 „ 60 „		
Паровая мельница	82 „ 75 „		
Жалованія и пенсіи	3,136 „ 80 „		
Рабочій наемъ	6,054 „ 74 „		
Бланки, канцелярскіе расходы, письмен- ныя матеріалы	113 „ 71 „		
Покупка фуража и зерноваго хлѣба	1,126 „ 83½ „		
Покупка живаго инвентаря	1,554 „ 85 „		
Огороды, сады, парк	573 „ 83½ „		

Z dzierżaw i czynszów	4,296 rs. 77 kop.		
Ze stacyi poprawy inwentarzy wło- ściańskich	23 „ 10 „		
Z inwentarza żywego;			
а) за коніе, bydło, trzodę, braki	1,669 „ 81½ „		
б) wełna i skórki	3,053 „ 56½ „		
с) z pachtu krów	1,269 „ 13½ „		
Z lasu	3,193 „ 59 „		
Z ogrodów	126 „ 35 „		
Kamień, cegła, wapno	340 „ 08 „		
Stare sprzęty i narzędzia	170 „ 78 „		
Nieprzewidziane i różne	197 „ 01 „		
Kaucje złożone	90 „ — „		
Razem	27,281 rs. 52½ kop		

Rozchody:

Przelano do funduszów Administracyi centralnej	2,500 rs. — kop.		
Podatki, składki i ubezpieczenia	3,639 „ 35 „		
Konserwacya budowli	567 „ 60 „		
Młyn parowy	82 „ 75 „		
Pensye i zasługi	3,136 „ 80 „		
Najem roboczy	6,054 „ 74 „		
Druki, kancelarya, materyały piśmienne	113 „ 71 „		
Dokupno paszy i zboża nasiennego	1,126 „ 83½ „		
Inwentarz żywy	1,554 „ 85 „		
Ogrody, sad, park	573 „ 83½ „		

По разнымъ хозяйственнымъ надобно- стямъ: соль, желѣзо, смазочные мате- риалы, рѣшчатое масло, веревки, по- чинки и прочіе	880	„	75½	„
Земледѣльческія орудія, снаряды, желѣ- зо, машины	1,125	„	60½	„
Лѣсное хозяйство, лѣсопильня, лѣсные служашіе	1,032	„	47	„
Накладныя, путевыя издержки, почта, телеграммы и прочіе	321	„	61	„
Новыя строенія и меліорациа	2,343	„	89½	„
Людская кухня, управляющему Городын- скому за прокормленіе кассира и практикантовъ	597	„	17	„
Лечебныя издержки	517	„	88	„
Жалованіе практикантамъ, судебныя из- держки, пособіе начальному училищу, непредвидѣнныя и мелкія издержки, 1,108	1,108	„	57½	„
Итого	27,278	„	43	„
Сопоставленіе: дохода 27,281 руб. 52½ коп.				
съ расходомъ 27,278 „ 43 „				
получилось остатка.	3	„	09½	„

Въ 1895/6 году Приходы:

Остатокъ предыдущаго года	3	руб.	09½	коп.
Отъ продуктовъ полеводства	9,819	„	72	„
Отъ аренды и чиншевъ	4,702	„	97	„
Со станціи улучшенія крестьянск. скота	20	„	10	„
Отъ живаго инвентаря:				
а) продажа лошадей, овецъ, рога- таго и нерогатаго скота	991	руб.	61½	коп.

Potrzeby gospodarskie różnej; sól, że- lazo, smary, oleje, powrozy, na- prawy i t. d.	880	rs.	75½	kop.
Narzędzia rolnicze, sprzęty, żelazo, maszyny	1,125	„	60½	„
Koszta lasów, tartaku, służby leśnej	1,032	„	47	„
Frachty, koszta podróży, poczta, tele- gramy i t. d.	321	„	61	„
Nowe budowle i melioracye	2,343	„	89½	„
Kuchnia czeladnia, rządcy Horodyń- skiemu za stołowanie kassjera i praktykantów	597	„	17	„
Koszta zdrowia	517	„	88	„
Pensye praktykantów, koszta sądowe, wsparcie szkoły elementarnej, nie- przewidziane różnej	1,108	„	57½	„
Razem	27,278	rs.	43	kop.
Porównanie: Przychodów . 27,281 rs. 52½ kop.				
Rozchodów . 27,278 „ 43 „				
Remanent kassy	3	rs.	9½	kop.

W roku 1895/6 Przychody

Remanent z roku poprzedniego	3	rs.	09½	kop.
Za produkty rolne	9,819	„	72	„
Z dzierżaw i czynszów	4,702	„	97	„
Z stacyi poprawy inwentarzy włościań- skich	20	„	10	„
Za inwentarz żywy:				
а) braki, konie, bydło, owce, trzoda	991	„	61½	„

б) овечья шерсть и шкуры . . .	3,221 руб.	60 $\frac{1}{2}$ коп.
в) отъ коровъ	1,077 „	06 „
Съ лѣса	5,680 „	67 „
Съ огородовъ	67 „	13 „
Отъ продажи камней, бирнича, извести	79 „	87 „
Отъ рыбнаго хозяйства	276 „	58 „
Часть издержекъ на отстройку овчарни въ Дворзискахъ возвращенная арен- даторомъ, возвращеніе лишней платы изъ казенныхъ и жел. дорож. кассъ.	406 „	54 „
Обеспечительные залогн	75 „	— „
Итого	26,421 „	95 $\frac{1}{2}$ „

Расходы:

Перечислено въ общій фондъ цен- тральной Администраціи	300 руб.	— коп.
Подати, склады, страхование	3,562 „	30 $\frac{1}{2}$ „
Ремонтъ строеній	1,195 „	08 $\frac{1}{2}$ „
Паровая мельница	18 „	75 „
Жалованія и пенсіи	3,047 „	67 $\frac{1}{2}$ „
Рабочій наемъ	6,078 „	78 $\frac{1}{2}$ „
Бланки, канцелярскіе расходы, письмен- ные матеріалы	107 „	49 „
Покупка фуража и зерноваго хлѣба	976 „	03 $\frac{1}{2}$ „
Покупка живаго инвентаря	135 „	31 „
Огороды, сады, паркъ, аллеи	460 „	19 „
По разнымъ хозяйствен. надобностямъ: соль, нефть, рѣпчатое масло, сма- зочные матеріалы, веревки, желѣ- зо, починки	1,073 „	30 „

б) wełna i skórkі	3,221 rs	60 $\frac{1}{2}$ k.
е) z pachtu krów	1,077 „	06 „
Z lasu	5,680 „	67 „
Z ogrodu	67 „	13 „
Cegła, kamień, wapno	79 „	87 „
Z gospodarstwa rybnego	276 „	58 „
Część kosztów odbudowania ow- czarni w Dworzyskach, zwrócona przez dzierżawcę, zwrot nadpłaty w kassach rządowych i kolejowych	406 „	54 „
Kaucje złożone	75 „	— „
Razem	26,421 rs.	95 $\frac{1}{2}$ „

Rozchody:

Przelano do funduszów Administracyi centralnej	300 „	— „
Podatki, składki, ubezpieczenia	3,562 „	30 $\frac{1}{2}$ „
Konserwacja budowli	1,195 „	08 $\frac{1}{2}$ „
Młyn parowy	18 „	75 „
Pensje i zasiłgi	3,047 „	67 $\frac{1}{2}$ „
Najem roboty	6,078 „	78 $\frac{1}{2}$ „
Druki, kancelarja, mater. piśmienne	107 „	49 „
Dokupno paszy, zbóż	976 „	03 $\frac{1}{2}$ „
Inwentarz żywy	135 „	31 „
Ogrody, sad, park	460 „	19 „
Potrzeby gospodarstwa różne: sól, naf- ta, olej, smary, powrozy, żelaztwo, naprawy	1,073 „	30 „

Новыя земледѣльческія машины, снаряды и орудія (непроизведенные платежи предыдущаго года)	4,217	„	54 $\frac{1}{2}$	„
Лѣсное хозяйство, лѣсопильни, лѣсные служащіе	1,294	„	67 $\frac{1}{2}$	„
Перевозка грузовъ, путевыя издержки почта, телеграммы, наградныя	379	„	72	„
Новыя строенія и удобреніе почвы	1,379	„	71	„
Людская кухня и управляющему Рейфу за прокормленіе дѣловыхъ посѣтителей	298	„	93 $\frac{1}{2}$	„
Лечебныя издержки	678	„	82 $\frac{1}{2}$	„
Содержаніе и жалованіе практикантамъ, возвратъ залоговъ, непредвидѣнныя и мелкія издержки	1,187	„	38	„
Итого	26,391	„	71 $\frac{1}{2}$	„

Сопоставленіе: Дохода 26,421 руб. 95 $\frac{1}{2}$ коп.
съ расходомъ 26,391 руб. 71 $\frac{1}{2}$ коп.
остатокъ на 1896/7 годъ 30 руб. 24 коп.

Веденный ежегодно расчетъ, имѣющій въ виду установить сумму чистаго дохода или недочета въ Орловѣ, зачисленіемъ въ доходъ, кромѣ стоимости остатковъ натурою въ концѣ года, также суммъ, израсходованныхъ на новыя строенія и удобреніе почвы и издержекъ на спеціальныя дѣла отказа (пособія, пожертвованія Студзенцу, училище, содержаніе практикантовъ и пр.) а въ расходъ, бассовыхъ недоимокъ, въ данномъ году не уплаченныхъ, — таковой расчетъ показалъ, что:

въ 1892/3 году чистый доходъ исчисленъ въ 5,470 руб. 27 к.
въ 1893/4 году чистый доходъ исчисленъ въ 1,554 руб. 08 к.

Maszyny nowe i narzędzia rolnicze, żelazo, sprzęty (zaległe spłaty z roku poprzedniego)	4,217	„	54 $\frac{1}{2}$	„
Kultury i eksploatacja leśna, służba leśna, tartak	1,294	„	67 $\frac{1}{2}$	„
Transporty, kosztą podróży, poczta, telegramy, gratyfikacje	379	„	72	„
Nowe budowle i meljoracje	1,379	„	71	„
Kuchnia czeladnia i rządcy Rejfovi za stołowanie interesantów	298	„	93 $\frac{1}{2}$	„
Kosztą zdrowia	678	„	82 $\frac{1}{2}$	„
Utrzymanie i pensje praktykantów, zwrot kaucyi, różne nieprzewidziane	1,187	„	38	„
Razem	26,391	rs.	71 $\frac{1}{2}$	k.

Porównanie: Przychodów 26,421 rs. 95 $\frac{1}{2}$ kop.
Rozchodów 26,391 „ 71 $\frac{1}{2}$ „

na rok 1896/7 remanent kassy 30 „ 24 „

Przeprowadzany corocznie rachunek kalkulacyjny, mający ustanowić sumę czystego dochodu lub niedoboru z Orłowa, przez zaliczenie do dochodu, oprócz wartości remanentów w naturze pozostałych z końcem roku także kosztów nakładowych na nowe budowle i meljoracje i wydatków na cele specjalne Zapisu (wsparcia, zapomogi Studziencowi, szkoła, utrzymanie praktykantów, i t. p.), a do rozchodów, zaległości kassowych w danym roku nie spłaconych, — rachunek taki wykazał, że:

w roku 1892/3 dochód czysty obliczono na 5,470 rs. 27 k.
„ 1893/4 dochód czysty obliczono na 1,554 „ 08 „

въ 1894/5 году недочетъ исчисленъ въ 1901 руб 29½ в.
 въ 1895/6 году чистый доходъ исчисленъ въ 4,358 руб. 09 в.

Не повторяя тутъ всѣхъ числовыхъ данныхъ объ измененіяхъ въ живомъ инвентарѣ въ каждомъ году, которыя, впрочемъ, не нарушали обыкновенной нормы (кромѣ болѣе значительнаго въ одномъ году паденія овецъ), слѣдуетъ только отмѣтить, что въ концѣ послѣдняго отчетнаго года ко дню 1 Юля 1896 г. имѣлось въ Орловѣ: 3 жеребца, 69 лошадей, 28 штукъ приплада, общимъ числомъ 100 штукъ. Рогатаго скота 141 штука (безъ людскаго), въ томъ числѣ 4 быка, 58 коровъ. Овецъ было 2,105 штукъ вмѣстѣ съ бравованными (198) и баранами (11). Наконецъ свиней 24 штуки.

Содержаніе хозяйственныхъ строеній въ хорошемъ состояніи внесено въ счета подъ статьей: ремонтъ. Новыя же строенія, возводимыя по мѣрѣ надобности, опредѣленной въ каждомъ отдѣльномъ случаѣ Распорядительнымъ Совѣтомъ, а также болѣе крупныя издержки на удобреніе почвы отмѣчены въ статьѣ: новыя строенія и удобреніе почвы.

Что касается новыхъ строеній, то къ нимъ, какъ удостоверяютъ подробныя указатели, въ отчетномъ періодѣ принадлежали: окончательная отдѣлка новаго хлѣбнаго сарая въ Орловѣ Древяномъ, постройка новаго дома въ Дворжицахъ, перестройка тамъ же овчарни, постройка каменной сушильни лѣсныхъ сѣмянъ въ Бартошевѣ съ соответственнымъ устройствомъ, каменнаго строенія для людскаго скота въ Орловѣ Древяномъ, деревяннаго дома для лѣсничихъ въ Домбровѣ, деревяннаго дома для четырехъ семействъ прислуги въ Орловѣ Древяномъ, деревяннаго сѣннаго сарая въ Орловѣ Мурваномъ, новой печи для извести съ навѣсомъ тамъ же, удлиненіе на четырнадцать локтей цѣлаго каменнаго строенія паровой мельницы и покрытіе цѣлой мельницы новою крышею, приспособленіе прежней каменной конюшни подъ канцелярію

w roku 1884/5 niedobór obliczono na . . . 1,901 „ 29½ „
 „ 1895/6 dochód czysty obliczono na 4,358 „ 09 „

Nie powtarzając tutaj wszystkich cyfr ruchu inwentarza żywego w pojedynczych latach, które zresztą nie wychodziły po za normę zwykłą, (prócz większego w jednym roku upadku owiec) zaznaczyć tylko wypada, iż z końcem ostatniego roku sprawozdawczego w dniu 1 Lipca 1896 znajdowało się na gruncie: 3 ogiery, 69 koni starych, 28 sztuk stadniny i źrebiąt, czyli razem sztuk 100. Bydła rogatego sztuk 141 (bez czeladniego) wczem 4 buchaje, 58 krów — Owiec było sztuk 2105 razem z brakami (198) i baranami (11). Trzody wreszcie 24 sztuki.

Utrzymanie budowli gospodarskich w stanie porządnym zapisane jest w rachunkach pod pozycją: konserwacyi. Nowe zaś budowle, w miarę potrzeby przez Radę Zawiadującą zadecydowanej w każdym pojedynczym wypadku, oraz nakłady ważniejsze na meljoracje gruntowe, pod rubryką meljoracji i nowych budowli.

Do tych ostatnich w okresie sprawozdawczym jak to szczegółowo poświadczają wykazy, należało: wykończenie nowej stodoły w Orłowie Drewnianym, postawienie nowego dworu w Dworzyskach, odbudowanie tamże owczarni, wybudowanie murowanej suszarni nasion leśnych w Bartoszewie z odpowiedniem urządzeniem, murowanego budynku z wagą setną pomostową i kosztem przyrzędów do niej w Orłowie Murowanym, postawienie nowej murowanej obory czeladniej na Orłowie Drewnianym, domu drewnianego dla gajowych w Dąbrowie, czworaka drewnianego dla służby w Orłowie Drewnianym, szopy drewnianej na siano w Orłowie Murowanym, nowego pieca wapiennego z szopą tamże, przedłużenie 14 łokci całego budynku murowanego młyna parowego i pokrycie całego młyna nowym dachem, przebudowanie dawnej stajni murowanej na kancelarję dóbr i mieszkania służ-

имѣній и помѣщеніе для служителей. наконецъ, частная отстройка дворца въ Орловѣ Мурованомъ.

Эта послѣдняя работа была начата, слѣдуя определенному желанію завѣщанія покойнаго графа Кидеаго, еще въ 1889 году и ведена была постепенно и медленно, сообразно съ находящимися въ распоряженіи суммами, чтобы главнымъ образомъ предохранить отъ разрушенія большое двухэтажное зданіе. Когда въ 1892 году, на засѣданіи 15 октября Распорядительный Совѣтъ призвалъ полезнымъ въ интересахъ Администраціи отказа, чтобы опекунъ-администраторъ постоянно проживалъ въ Орловѣ, вмѣсто случайныхъ только пріѣздовъ въ Варшаву, имѣя въ виду, что вслѣдствіе этого онъ могъ бы ближе надзирать и управлять дѣлами, не только въ самомъ Орловѣ, но и въ Собѣшинѣ и Рѣчицкахъ, какъ отстоящихъ отъ Орлова на равномъ разстояніи, что представлялось особенно полезнымъ по причинѣ навопившихся важныхъ дѣлъ въ этихъ имѣніяхъ, какъ то основаніе сельско-хозяйственной школы въ Собѣшинѣ, реорганизация опытной станціи, многихъ лѣсныхъ дѣлъ, сервитутныхъ и пр., тогда тоже было постановлено выдѣлить опекуну-администратору квартиру изъ шести комнатъ въ нижнемъ этажѣ дворца (опр. Совѣта 12 апрѣля 1893 года), а въ послѣдствіи разрѣшено устроить еще двѣ комнаты въ верхнемъ этажѣ для его семейства. Прежнюю же временную его квартиру, состоящую изъ пяти малыхъ комнатъ во флигелѣ, выдѣлить и устроить какъ пріемныя комнаты для пріѣзжающихъ лицъ, членовъ Распорядительнаго Совѣта, или Комитѣта Общества Земледѣльческихъ Колоній.

Второй затѣмъ флигель, состоящій изъ 5 комнатъ (въ верху), кухни и комнаты при ней въ подвалѣ, былъ отданъ на помѣщеніе управляющаго Городынскаго. Въ послѣднемъ 1895/6 году по удаленіи управляющаго Городынскаго квартира эта была передѣлана на помѣщеніе канцеляріи имѣній и вассы; одну комнату употребили подъ кухню, а другую

by, wreszcze częściowe odbudowanie pałacu w Orłowie Murowanym.

To ostatnie, rozpoczęte zostało w myśl stanowczego żądania testamentu ś. p. hr. Kickiego jeszcze w r. 1889 i prowadzone stopniowo, powoli, w miarę funduszów rozporządzalnych, aby uchronić budynek duży piętrowy, przedewszystkiem od ruiny. Gdy w r. 1892 na posiedzeniu 15 Października Rada Zawiadująca uznała za rzecz pożyteczną dla interesów administracyi Zapisu, żeby Opiekun Administrator stale zamieszkał w Orłowie, zamiast dorywczych tylko przyjazdów tamże z Warszawy, i aby tym sposobem mógł bliższy nadzór i kierunek interesami sprawować, nie tylko w samym Orłowie ale i w Sobieszynie i Rzyckach, jako w równej od Orłowa leżących odległościach, a tem więcej teraz z powodu nagromadzonych ważnych interesów w tych majątkach: zakładania szkoły rolniczej w Sobieszynie, reorganizacyi Stacyi Doświadczałnej tamże, wielu spraw serwitutowych, lesnych i t. d., wtedy więc postanowiono także wyznaczyć Opiekunowi - Administratorowi mieszkanie z 6 pokoiów złożone w pałacu na dole, (postanowienie Rady z d. 12 Kwietnia 1893 r.) a później zdecydowano tymczasowe jeszcze urządzenie 2 na górze, na potrzeby jego rodziny. Poprzednie zaś czasowe jego mieszkanie z pięciu małych pokojów złożone w oficynie jednej, przeznaczyć i urządzić na gościnne pokoje dla przyjezdnych osób, członków Rady Zawiadującej lub Komitetu Towarzystwa Osad Rolnych. Druga bowiem oficyna, złożona z 5 pokoiów na górze, kuchni i pokoju przy niej w suterynie, oddana była na mieszkanie rządcy Horodyńskiego. W ostatnim roku 1895/6, po oddaleniu rządcy Horodyńskiego, mieszkanie to przerobione zostało na pomieszczenie kancelarji dóbr i kassy; jeden pokój użyto na kuchnię

для практикантовъ, а квартира новаго управляющаго была устроена въ зданіи расположенномъ ближе хозяйскаго двора.

Издержки на частичную отстройку дворца въ истекшемъ четырехлѣтіи составили общимъ числомъ 3,249 руб. 74 коп. Въ этой суммѣ помѣщены уже какъ внѣшняя штукатурка, печныя и сточныя трубы, печи, лѣстницы, окна, двери, вымощеніе, такъ и внутреннее квартирное устройство половъ, обоевъ и пр. отдѣливаемое съ возможной простотой и бережливостью.

Къ неожиданнымъ строительнымъ издержкамъ слѣдуетъ причислить капитальную починку паровыхъ котловъ въ мельницѣ, стоившую свыше 2,200 руб.

Въ числѣ работъ на удобреніе почвы произведено въ это время: основаніе и устройство искусственнаго рыболовства на пространствѣ 14 морговъ въ Орловѣ Мурованомъ, какъ источника новыхъ доходовъ; улучшеніе луговъ, проведеніе новыхъ рововъ, эксплуатація торфа, окапываніе рвами большей части лѣсныхъ границъ, устройство шоссейной дороги на болотистой плотинѣ между Орловомъ Мурованымъ и фольваркомъ Бартошевъ, химическій анализъ всѣхъ земель въ Орловѣ.

Какъ это было выше упомянуто, при веденіи лѣснаго хозяйства соблюдалось постоянно точное примѣненіе утвержденного соответственными правительственными властями плана. Комисаръ по крестьянскимъ дѣламъ Красноставскаго уѣзда, производя ревизію, удостовѣрялъ правильное примѣненіе порядка, указаннаго правилами. Годичныя лѣсосѣки по выдачѣ изъ нихъ крестьянамъ строительнаго сервитутнаго матеріала и на собственныя потребности имѣнія, по постройкамъ и по отопленію, были выставлены на продажу, съ публичныхъ торговъ, послѣ надлежащихъ объявленій, рассылаемыхъ въ гминное управленіе и въ сосѣдніе города и посады.

други для практикантовъ, а mieszkanie nowego rządcy przeniesiono do budynku bliżej podwórza gospodarskiego położonego.

Koszta częściowego odbudowania pałacu wynosiły w ubiegłym czteroleciu razem 3,249 rs. 74 kop. W tej sumie mieszczą się już zarówno tynki zewnętrzne, kominy, rynny, piece, schody, okna, drzwi, obrukowanie jak i wewnętrzne mieszkalne urządzenie podłóg, obicia i t. d. z możliwą prostotą i oszczędnością wykonywane.

Do nieoczekiwanych kosztów budowlanych zaliczyć wypada potrzebę gruntownej naprawy kotłów parowych w młynie, która wyniosła przeszło 2,200 rs.

Z meljoracji gruntowych wykonano w tym czasie założenie i urządzenie sztucznego rybołówstwa na 14 morgach w Orłowie Murowanym, celem wytworzenia nowego źródła przychodów; poprawę łąk, wykopanie nowych rowów, eksploatacja torfów, okopanie w znacznej części granic leśnych rowami, urządzenie szosy na błotnistej grobli między Orłowem Murowanym a folwarkiem Bartoszew, analizę chemiczną wszystkich gruntów w Orłowie.

Jak wyżej wspomniano, gospodarstwo leśne prowadzone było ciągle w ścisłym zastosowaniu się do zatwierzonego przez właściwe władze rządowe planu. Komisarz Włociański Powiatu Krasnostawskiego, rewidując takowe, poświadczał prawidłowe w tej mierze przestrzeganie porządku, przepisami wskazanego. Poręby roczne po wydaniu z nich drzewa na serwitut budowlany włościanom, na potrzeby własne majątku opałowe i budowlane, były wystawiane na sprzedaż przez licytację publiczną, należycie poprzednio ogłoszoną, przez zawiądanie w okolicznych miastach i gminie. Jak urzędowe protokoły takich licytacji przez obecnych na nich podpisane poświadcza, najczęściej niedochodziły one do skutku, wobec znowy handlarzy miejscowych, którzy dawali ceny o wiele niższe od szacunku bardzo umiarkowanie postawionego. Za-

Какъ удостовѣряють официальные протоколы таковыхъ торговъ, подписанные присутствовавшими на нихъ, они чаще всего не могли состояться, вслѣдствіе стачки мѣстныхъ торговцевъ, которые предлагали цѣну гораздо меньшую оцѣнки, поставленной очень умѣренно. Поэтому обыкновенно, когда торги не состоялись, приходилось искать покупателя, который бы согласился на цѣну, высшую отъ предлагаемой торгующимися. Результаты этихъ соглашеній указаны въ ежегодныхъ кассовыхъ счетахъ имѣнія Орловъ, въ которыхъ однако нельзя было помѣстить не представляющаго собою денежнаго поступления обязательства покупателя въ томъ, что опредѣленное количество сажень (обыкновенно 250) онъ обязанъ отдать, отколотъ и доставить въ и мѣне на свой счетъ, независимо отъ покупной цѣны дерева, оставшагося въ лѣсосѣкѣ. На столько слѣдовало бы возвысить продажную цѣну лѣсосѣки, въ окончательномъ расчетѣ.

Искусственно насажденнаго лѣснаго пространства имѣлось въ Орловѣ въ концѣ 1896 года 440 морговъ, насажденных въ продолженіи 14 лѣтъ. Не всѣ эти заказники одинаково произрастали вслѣдствіе различія почвы. Одни росли скоро и обильно на хорошей почвѣ, другіе медленно и хуже на каменистыхъ горахъ, покрытыхъ тонкимъ пластомъ плодородной земли. Съ малымъ исключеніемъ однако заказники произрастаютъ правильно. Большая часть изъ нихъ дубовые, остальные сосновые и еловые. Въ округѣ называемомъ „ласекъ“ (23 морга) исключительно ведутся лиственные заказники (ясени, елены, дубы) возникшіе отъ самопосѣва. Въ нѣсколькихъ лѣсосѣкахъ насажденіе запоздало, такъ какъ тогдашній лѣсничій Бржесквинскій, отдавъ ихъ крестьянамъ подъ посѣвъ хлѣба, срокомъ на два года, вмѣсто на одинъ безъ разрѣшенія, для полученія прибылей отъ вносимой платы. За это злоупотребленіе и за тайную продажу сажень, соединенную съ представленіемъ умышленно

звычай теды, по недѣлѣиу лicyтacyи до skutku, trzeba было wyszukiwać kupca, który z wolnej ręki, zgodził się na wyższą cenę od najwyżej ofiarujących licytantów. Rezultaty tych układów, wykazane są w corocznych rachunkach kassowych dóbr Orłów, w których jednak nie można było zamieścić, jako nie przedstawiającego wpływów pieniężnych zobowiązania kupującego, że pewna ilość sążni, (zwykle 250) powinien oddać, urąbać, i dostarczyć dla dworu swoim kosztem, niezależnie od ceny kupna drzewa, jakie w porębie rocznym pozostało. O tyle bowiem wysokość ceny sprzedażnej porębu podnieść należałoby w obrachunku ostatecznym.

Zadrzewionych już sztucznie przestrzeni leśnych posiadał Orłów z końcem 1896 morgów 440, w ciągu lat 14 wykonanych. Nie wszystkie te zagajniki jednakowo się rozrastały, z powodu różnicy gruntu pod nimi. Jedne szły szybko i bujnie na gruncie dobrym, inne wolniej i gorzej na górach kamienistych z cienką warstwą ziemi urodzajnej. Z małym wyjątkiem, zagajenia jednak przedstawiają się prawidłowo. Znaczna ich część składa się z dębiny, a reszta sosnowe i świerkowe. W obrębie, zwanym L a s e k (23 morgi), wyjątkowo prowadzone są zagajniki liściaste (jesiony, klony, dąb) przez samoobsiew. W paru porębach, opóźnione zostało zadrzewienie, gdyż ówczesny leśniczy Brzeskwiński oddał je pod obsiew zboża włóścianom na dwuletni termin zamiast na jednorazowy, bez upoważnienia, dla osiągnięcia korzyści z opłat. Za to nadużycie i za tajną sprzedaż sążni, połączonej z przedstawieniem rozmyślnie błędnych

искаженныхъ лѣсныхъ отчетовъ, опекунъ-администраторъ, исполняя опредѣленіе Распорядительнаго Совѣта отъ 20 декабря 1895 года и 26 января 1896 года былъ вынужденъ судебнымъ порядкомъ и на основаніи приговоровъ двухъ инстанцій, отъ 9/21 января 1896 и 8 февраля 1896 года удалить его изъ службы и квартиры, которой добровольно очиститъ не хотѣлъ.

Администрація отказа имѣла также много безпкойныхъ и неприятныхъ дѣлъ, по поводу чрезвычайныхъ постоянныхъ злоупотребленій крестьянъ въ Орловскихъ лѣсахъ. Цѣлыми толпами, днемъ и ночью крестьяне врывались въ лѣса, пасли скотъ въ заказникамъ, самовольно рубили и вывозили боковыми дорогами множество возовъ дровъ. Особеннымъ нахальствомъ въ этомъ отношеніи отличались крестьяне деревни Крынички. Никакія средства болѣе строгаго надзора, увеличеніе числа лѣсничихъ, жалобы Комиссару, вовсе не помогали. Даже если были исходатайствованы приговоры противъ воровъ, то и они не производили послѣдствій, такъ какъ мелкіе штрафы, налагаемые на нѣкоторыхъ изъ нихъ вовсе не соответствовали цѣнности украденнаго и продаваемого публично на рынкѣ въ Избицѣ дерева, и подавали имъ лишь поводъ къ насмѣшкамъ и шуткамъ.

Въ виду этого, опекунъ-администраторъ вознамѣрился воспользоваться § 16 закона 1875 года, о пользованіи лѣсами, обремененными сервитутами, и, согласно этому параграфу, рѣшился исходатайствовать дозволеніе замѣны права крестьянъ на собираніе топлива и на вѣздъ въ лѣсъ, на выдachu имъ разъ въ годъ соответственнаго количества пригтовленныхъ сажень; ибо этимъ былъ бы имъ прегражденъ путь къ постояннымъ злоупотребленіямъ, а несомнѣнно легче было бы довести до конца соглашеніе о замѣнѣ сервитутовъ. Когда Распорядительный Совѣтъ въ засѣданіи 18 октября 1893 г.

raportów leśnych, Opiekun-Administrator wykonywując decyzję Rady Zawiadującej z 20 grudnia 1895 roku i z 26 stycznia 1896 r. zmuszony był drogą procesów sądowych i na podstawie wyroków dwóch instancji z 9/21 stycznia 1896 i 8 lutego 1896 r. wydalić go ze służby i z mieszkania, którego nie chciał dobrowolnie opuścić.

Kłopotliwych również i przykrych wiele spraw miała administracja Zapisu z powodu nadzwyczajnych i ciągłych nadużyć włościan w lasach Orłowskich. Całemi gromadami w dzień i w nocy wpadali do lasów, paśli bydło w zagajnikach, rąbali samowolnie, wywozili bocznymi drogami mnóstwo fur drzewa. Szczególnem zuchwalstwem odznaczał się włościanie wsi Kryniczki pod tym względem. Przedsiębrane wszelkie środki obostrzonego nadzoru, powiększenie liczby gajowych, skargi do komisarza nie nie pomagały. O ile zdołano uzyskać wyroki na defraudantów, to i one nie przynosiły skutku, gdyż drobne kary pieniężne na niektórych defraudantów nakładane nie odpowiadały w żadnej proporcji wartości skradzionego i sprzedawanego publicznie na targu w Izbiecy przez nich drzewa, i dawały im tylko powód do nasміewania się i żartów.

Wobec tego, Opiekun - Administrator powziął myśl skorzystać z § 16 prawa z 1875 o użytkowaniu lasów obciążonych serwitutami, i w zastosowaniu się do tego § postanowił wyjednać pozwolenie zamiany prawa włościan na zbiórkę opału i wjazd do lasów, na wydawanie im odpowiedniej ilości przygotowanych sążni raz na rok. Tym sposobem bowiem, zatamowaną byłaby im droga do ciągłych nadużyć, a niezawodnie i skłonienie do ugody o stanowcze układy o zamianę serwitutów. Gdy Rada Zawiadująca na posiedzeniu 18 Października 1893 r. wniosek Opiekuna Administratora jako trafny i dobry przyjęła, przedsięwzięte zostały przez niego starania, aby sprawę tę do końca prze-

призналъ предложеніе опекуна-администратора умѣстнымъ и хорошимъ, онъ приложилъ старанія къ проведенію этого дѣла. Однако это не пришлось легко. Несмотря на полученіе благопріятнаго рѣшенія комиссара по крестьянскимъ дѣламъ, а затѣмъ Люблинскаго Присутствія отъ 17 марта 1894 г. тѣмъ не менѣе однако, Земскій Отдѣлъ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ въ С. Петербургѣ въ 1895 г., далъ отрицательное опредѣленіе, ссылаясь на толкованіе § 16 закона 1875 г. въ томъ смыслѣ, что подобное прошеніе должно было быть предъявлено одновременно съ представленіемъ проекта устройства лѣснаго хозяйства, а не послѣ приведенія его въ исполненіе, и что такая замѣна не можетъ быть принимаема въ случаѣ, если крестьяне имѣютъ право въѣзда съ топоромъ въ лѣса за собираніемъ дровъ.

Лично отправившись въ Петербургъ, Опекунъ-Администраторъ представилъ подробное прошеніе по этому предмету г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ, а затѣмъ подалъ въ Сенатъ апелляціонную жалобу на рѣшеніе Земскаго Отдѣла. Въ качествѣ высшей инстанціи Сенатъ указомъ 27 Марта 1897 отмѣнилъ рѣшеніе Земскаго Отдѣла и постановилъ вновь рассмотреть дѣло, не стесняясь прежнимъ рѣшеніемъ; Сенатъ присоединилъ къ тому объясненіе для Властей по крестьянскимъ дѣламъ, чтобы въ будущемъ онѣ не усматривали препятствій при исполненіи подобныхъ прошеній лѣсовладельцевъ, ни въ томъ, что они поданы уже послѣ приведенія въ исполненіе устройства лѣснаго хозяйства, ни въ томъ, что крестьяне имѣютъ право въѣзда въ лѣсъ съ топоромъ.

Такой благопріятный результатъ имѣетъ важное значеніе не только для лѣсовъ въ Орловѣ, но и для всѣхъ другихъ, находящихся въ сходномъ положеніи.

Соглашенія о сервитутахъ, послѣдовавшія съ 3 деревнями, были разновременно утверждены соответственными

пrowadzić. Nie poszło to jednak łatwo. Pomimo wyjedania przychyłnej decyzji komisarza włościańskiego, a potem Komisyy włościańskiej Gubernialnej w Lublinie z d. 17 Marca 1894 r., jednakowoż Ziemiński Oddział Ministerium Spraw Wewnętrznych w Petersburgu wydał w roku 1895 decyzją odmowną, powołując się na interpretację § 16 prawa z r. 1875 w tym sensie, że podobna prośba powinna być nastąpić jednocześnie przy przedstawieniu projektów urządzenia gospodarstwa leśnego, a nie po wprowadzeniu go już w wykonanie, i że taka zamiana nie może być stosowaną w wypadkach, w których włościanie mają prawo z siekierą wjeżdżać do lasu na zbiórkę.

Za osobistą bytnością swoją w Petersburgu, Opeku Administrator przedstawił w tej kwestyi szczegółowy memoriał panu Ministrowi Spraw Wewnętrznych, a następnie wniósł sprawę do Senatu z apellacją od decyzji Ziemińskiego Oddziału. W ostatecznej instancyi Senat uchylił ukazem z dnia 27 Marca 1897 r. decyzję Ziemińskiego Oddziału, sprawę na nowo rozpatrzyć polecił, bez krępowania się poprzednią decyzją, dołączając przytem wyjaśnienie dla Władz włościańskich, aby na przyszłość nie znajdowały przeszkody w załatwianiu podobnych próśb właścicieli lasów, pomimo iż one są podawane już po wprowadzeniu urządzenia gospodarstw leśnych w wykonanie, i pomimo że włościanie mają prawo wjeżdżać do lasu z siekierą.

Pomyślny ten rezultat ma ważne znaczenie nie tylko dla lasów Orłowa, ale i dla wszystkich innych, znajdujących się w podobnem położeniu.

Układy o serwituty z 3 wsiami przeprowadzone, zyskały zatwierdzenie władz właściwych w różnym czasie.

властями. Съ остальными пятью деревнями еще нельзя было условиться.

Что касается других еще дѣлъ имѣнія Орловъ, то Распорядительный Совѣтъ изъ числа болѣе важныхъ постановленій издалъ слѣдующія:

Въ засѣданіи 23 Ноября 1892 г. было постановлено разобрать на матеріалъ стѣны прежняго винокуренного завода, валь уже ни къ чему негодящаяся, и вычеркнуть это строеніе изъ описей и страхованій.

30 Ноября 1893 г. рѣшено было продолжить договоръ съ Лейбой Каганомъ, арендаторомъ паровой мельницы на слѣдующія шесть лѣтъ, т. е. по 1 Апрѣля 1900 г., на тѣхъ же условіяхъ (3000 руб. арендной платы, топливо, прислуга и ремонтъ, за исключеніемъ паровой машины на счетъ арендатора), съ тою однако добавкою, что мелкія починки паровой машины до суммы 200 руб. въ годъ, будетъ платить арендаторъ и что всѣяныя новыя мельничьи орудія и снаряды, которыя бы помѣстилъ арендаторъ въ мельницѣ, для улучшенія производства муки, должны послѣ истеченія срока договора поступить въ собственность имѣнія.

Когда на засѣданіи 30 Ноября 1893 г. Опекунъ-Администраторъ изложилъ, что, по его мнѣнію, слишкомъ много стоитъ содержаніе людской кухни для батраковъ, дѣвокъ и парней и особой кухни для практикантовъ и холостыхъ служащихъ, что постоянно притомъ случаются разныя неудобства, а даже неприятели по поводу ключницъ и недостаточнаго контроля надъ кладовою, и что поэтому онъ предлагаетъ отмѣнить обѣ кухни, устранить дѣвки и, согласившись предварительно съ управляющимъ, поручить ему прокормленіе практикантовъ и служащихъ, а парней и батраковъ другимъ получающимъ ординарію, — Распорядительный Совѣтъ принялъ это предложеніе, хотя имѣя въ виду могуція возникнуть при его исполненіи разныя затрудненія,

Z pozostałemi jeszcze pięciu wsiami układu zawrzeć nie było możliwem.

Co do innych jeszcze interesów dóbr Orłowskich dotyczących, Rada Zawiadująca wydała pomiędzy ważniejszymi decyzjami następujące:

Na posiedzeniu 23 listopada 1892 roku postanowiono rozebrać mury starej gorzelnii na Krynieszkach, jako już nieprzydatne, na materyał, i budynek ten wykreślić ze spisów i ubezpieczeń.

W dniu 30 Listopada 1893 r. zdecydowano przedłużyć kontrakt z Lejbą Kahanem, dzierżawcą młyna parowego na następne lat sześć t. j. do 1 Kwietnia 1900 roku, na tych samych warunkach (3,000 rs. czynszu, opał, obsługa i remont, z wyjątkiem machiny parowej na koszt dzierżawcy), z tym wszakże dodatkiem, że drobne naprawy maszyny parowej do wysokości rs. 200 rocznie ma płacić dzierżawca, oraz że wszelkie nowe przyrządy, narzędzia, sprzęty młynarskie, jakieby dla ulepszenia produkcji mąki wstawił, pozostają przy expiracyi kontraktu własnością dworu.

Gdy na posiedzeniu 30 listopada 1893 roku Opiekun Administrator przedstawił, że uważa, iż są za wielkie koszta ponoszone na kuchnię czeladnią dla parobków, dziewczek, chłopaków i na osobną drugą kuchnię prowadzoną dla praktykantów i oficyalistów kawalerów, że różne przytem niedogodności a nawet przykrości z powodu szafarek i niedostatecznej nad spiżarnią kontroli ciągle się zdarzają, że zatem proponuje skasowanie obydwóch kuchen, usunięcie dziewczek, a za stosownem porozumieniem z rządcą stołowanie u niego praktykantów i oficyalistów, chłopaków zaś i parobków u innych ordynarjuszów, Rada Zawiadująca wniosek ten przy-

могуція возникнуть при его исполненіи разныхъ затрудненій, постановилъ руководиться при исполненіи, возможностью и согласіемъ заинтересованныхъ лицъ.

Затѣмъ 20 іюня 1894 г. Распорядительный Совѣтъ согласился, чтобы управляющему Городыньскому платить по 20 рублей въ мѣсяцъ съ лица, за прокормленіе практикантовъ и служащихъ, съ добавкою ему по два гарнца молока ежедневно, а также такого количества чаю, кофе и сахара, какое было прежде выдаваемо для нихъ ежемѣсячно.

Равнымъ образомъ по предложенію Опекун-Администратора было постановлено 20 октября 1896 г. окончательно отмѣнить людскую кухню, разведеніе свиней и не содержать долѣе прѣзднаго пасѣчника, но стараться отдать въ аренду пасеву, и наконецъ, преобразовать фольварочную прислугу

Въ томъ же засѣданіи Распорядительнаго Совѣта Опекунъ-Администраторъ заявилъ, что, вслѣдствіе личныхъ мотивовъ, которые онъ ближе выяснилъ, не желаетъ долѣе проживать постоянно со своею семьей въ Орловѣ и что съ 1 ноября переѣдетъ назадъ въ Варшаву. Одновременно просилъ, чтобы Совѣтъ подробно провѣрилъ кассовые и хлѣбные реестры имѣнія Орловъ, въ виду распространяемыхъ ложныхъ слуховъ о чрезмѣрныхъ будтобы издержкахъ, возникшихъ въ Орловѣ, вслѣдствіе его постоянного тамъ жительства. Вслѣдствіе этого, Распорядительный Совѣтъ постановилъ записать въ протоколѣ засѣданія отъ 20 октября 1896 г., что съ огорченіемъ припалъ къ свѣдѣнію заявленіе Опекун-Администратора относительно перемѣны его мѣстожителства, и что, послѣ вторичной провѣрки счетовъ Орлова, убѣдился въ томъ, что не было лишнихъ издержекъ, которыя бы обременяли имѣніе, и что, относительно употребленія естественныхъ продуктовъ на своя потребности, Опекунъ-Администраторъ вовсе не превысилъ предоставленныхъ ему правъ.

желала, какъ колвекъ уважая иъ выполнение такого представлени розмаите трудности, постановила в миаре моэности и згодзени сѣ интересованныхъ дажыдо того.

Настѣпне постановиениемъ з д. 20 червца 1894 г. Rada Zawiadujaca zgodzila sѣ, збы рззды Horodyньskie му плаци по 20 rs. миесѣcznie за stolowanie praktykantow i oficyalistow od osoby, z dodaniem mu по 2 garnce mleka dziennie oraz tej ilosci herbaty, kawy i cukru, jaka миесѣcznie была przedtem dla nich wyznaczona

Rowniez na wniosek Opiekuna-Administratora postanowiono w dniu 20 Paздziernika 1896 znieśc ostatecznie kuchnie czeladnia, chodowлę trzody i nie trzymac wcale pasiecznika przyjezdного, lecz starać sѣ pasiekę wydzierzawic, wreszcie zreformowac sluzbę folwarczną.

Na temze posiedzeniu Rady Zawiadujacej Opiekun-Administrator oswiadczył, iъ z powodow osobistych ktore blizej wyjasnil, nie zyczy sobie nadal zamieszkiwac stale z rodziną swoją w Orłowie, i że od 1 Listopada przenosi napowrot swoje mieszkanie do Warszawy. Jednocześnie prosil aby Rada zechciala szczegolowo sprawdzic rachunki kassowe i spichrzowe dobr Orłow, wobec rozsiewanych falszywych pogloskow o wielkich jakoby kosztach, wyniklych dla dobr Orłow z powodu przemieszkiwania jego tamze. Wskutek tego Rada Zawiadujaca zamiescic postanowila w protokole posiedzen z 20 Paздziernika 1896 roku, że z przykrością przyjela do wiadomosci oswiadczenie Opiekuna-Administratora co do zmiany jego stalego zamieszkania, a że po ponownem sprawdzeniu rachunkow Orłowa, przekonala sѣ że nie znaleziono niepotrzeбnych wydatkow, ktoreby obciazaly majatek i że co do uzywania naturaljow na swoje potrzeby, nie przekroczyl praw jakie mu byly przyznane.

II. Имѣнія Собѣшинъ и Близоцинъ.

Первое изъ этихъ имѣній находилось въ непосредственномъ управленіи Общества, и въ немъ продолжалось развиваться въ болѣе широкомъ объемѣ, завѣщательныя предписанія покойнаго графа Кицкаго. Граничащій съ Собѣшиномъ Близоцинъ былъ арендуемъ, въ продолженіе отчетнаго періода (за исключеніемъ лѣсовъ), какъ и прежде съ 1886 года, г. Игнатіемъ Кушлемъ, владельцемъ сосѣдняго имѣнія Пржиточна, за арендную плату 2500 руб. въ годъ. Постановленіе Распорядительнаго Совѣта отъ 22 мая 1895 года опредѣлило продолжить арендный договоръ, на тѣхъ же условіяхъ, еще на три года съ 1 іюля 1896 года по тоже число 1899 года.

Что касается имѣнія Собѣшинъ, то въ немъ въ отчетномъ періодѣ нужно было провести весьма много важныхъ предпріятій, исчерпывающихъ труды администраціи отказа пов. гр. Кицкаго.

Прежде всего, въ этомъ періодѣ произошли постройка, организація и начало дѣятельности низшей сельско-хозяйственной школы, полное преобразование Опытной станціи, перемѣщеніе пробныхъ полей и постройка поэтому новыхъ зданій.

Объ этихъ, однако, общепользныхъ учрежденіяхъ, подробности изложены ниже въ особомъ отдѣлѣ.

Здѣсь собраны будутъ только данныя и числа, относящіяся въ фольваркамъ Собѣшинъ и Вржозова, причемъ послѣдній съ 1 января 1896 года былъ отданъ въ исключительное пользованіе и владѣніе сельско-хозяйственной школы и съ этого времени исключенъ изъ счетовъ и хозяйства Собѣшина.

Независимо основанія двухъ вышеупомянутыхъ общепользныхъ учреждений въ Собѣшинѣ, были приложены ста-

II. Dobra Sobieszyn i Blizocin.

Pierwszy z tych majątków był pod własną administracją Towarzystwa i w nim rozwijano w dalszym ciągu i w szerszym zakresie zalecenia testamentowe ś. p. hr. Kickiego. Graniczący z Sobieszynem Blizocin pozostawał w ciągu okresu sprawozdawczego wydzierżawiony (z wyjątkiem lasów) tak jak przedtem od 1886 r. p. Ignacemu Kuszłowi, właścicielowi sąsiedniego majątku Przytoczna, za cenę rocznego czynszu dzierżawnego 2,500 rs. Postanowieniem Rady Zawiadującej z d. 22. Maja 1895 roku zdecydowano kontrakt dzierżawny przedłużyć na tych samych warunkach, na lat trzy jeszcze, od 1 Lipca 1896 do tegoż dnia 1899 r.

Co do majątku Sobieszyn, to w nim wyjątkowo liczne i duże zadania były do przeprowadzenia w tym czasie, które wyczerpywały prace administracyi Zapisu hrabiego Kickiego.

Przedewszystkiem wypadło w tym okresie zbudowanie, uorganizowanie i puszczenie w ruch niższej Szkoły Rolniczej, reorganizacja zupełna Stacyi doświadczałnej, przeniesienie pól próbnych w inne miejsce i zbudowanie tamże nowych budynków.

O tych wszakże instytucjach użyteczności publicznej, podane zostają szczegóły poniżej, pod osobnym tytułem.

W tem miejscu zebrane będą tylko wiadomości i cyfry dotyczące folwarku Sobieszyna i Brzozowa, który to ostatni folwark z dniem 1 Stycznia 1896 r. oddany został na wyłączny użytek i w posiadanie Szkoły Rolniczej, i wyłączony od tego terminu z rachunków i gospodarstwa Sobieszyna.

Niezależnie od powołania do życia dwóch wspomnianych powyżej instytucyi użyteczności publicznej w Sobie-

ранія дѣйствовать тамъ, по мѣрѣ возможности, и въ другихъ еще отношеніяхъ, могущихъ осуществлять руководяція мысли завѣщанія пок. гр. Кицкаго.

Дабы прежде всего почтить память благороднаго завѣщателя и оставить слѣды видимыми для будущихъ поколеній, Распорядительный Совѣтъ, постановленіемъ отъ 23 ноября 1892 года, единогласно утвердилъ предложеніе опекуна-администратора, проф. Бялэцкаго, чтобы въ пресбитеріи Собѣшинскаго костела воздвигнуть памятникъ пок. гр. Кицкому и членамъ его семьи, похороненнымъ въ катакумбахъ костела, съ соотвѣтственною надписью. Этотъ памятникъ, сооруженный по проекту архитектора г. Кислянскаго, въ готическомъ стилѣ, изъ мрамора, каменщицкимъ мастеромъ г. Сиворскимъ, стоилъ 1,150 руб.

Въ этомъ же засѣданіи было выражено согласіе на предложеніе опекуна-администратора, чтобы оказывать помощь Собѣшинскимъ крестьянамъ и давать имъ для посѣва отборные сорта зерноваго хлѣба въ видѣ простой мѣны, корецъ за корецъ, безъ доплаты и добавки.

По предложенію Предсѣдателя Комитета г. Л. Гурскаго постановлено 17 марта 1894 года выдавать священнику собѣшинскаго прихода бесплатно 12—15 сажень дровъ ежегодно, какъ топливо, не записывая однако этого пожертвованія, какъ постоянное, вѣчное обязательство, а какъ временное, въ пользу нынѣшняго приходскаго священника кс. Розвадовскаго.

Постановленіемъ 23 января 1894 года утверждено предложеніе опекуна-администратора, выдавать пожизненную пенсію 80-лѣтнему слугѣ, сторожу Заборовскому, 12 руб. годоваго жалованія и 6 корцевъ ординаріи. Постановленіе же 28 марта 1896 года утвердило назначеніе пожизненной пенсіи старымъ слугамъ Игнатію Шевчику и Войцѣху Зыбуку

szynie, starano się wedle możności, robić jeszcze tam co się dało, według myśli ogólnej testamentu ś. p. hr. Kickiego.

Aby przedewszystkiem uczcić pamięć szlachetnego zapisodawcy i zostawić jej ślad widomy dla przyszłych pokoleń, Rada Zawiadująca, postanowieniem z dnia 23 Listopada 1892 roku, jednomyślnie zatwierdziła propozycję Opiekuna Administratora, prof. Białeckiego, żeby w kościele Sobieszyńskim wystawić pomnik w presbiterjum dla ś. p. hr. Kickiego i członków jego rodziny, spoczywających w katakumbach kościoła, z odpowiednim napisem. Pomnik ten według projektu budowniczego Kiślańskiego obmyślony, a przez majstra kamieniarskiego p. Sikorskiego z marmuru w stylu gotyckim wykonany, kosztował 1,150 rs.

Na temże posiedzeniu zgodzono się na wniosek Opiekuna Administratora, aby przychodzić z pomocą właścicielom Sobieszyńskim i dawać im na zasiewy, uszlachetnione, wyborowe, gatunki zbóż, w formie prostej zamiany korzec za korzec bez nadpłaty wartości i bez nadmiaru.

Na wniosek pana prezesa Komitetu L. Górskiego zdecydowano 17 Marca 1894 r., wydawać proboszczowi parafii Sobieszyńskiej bezpłatnie 12 — 15 sążni drzewa rocznie, na opał, nie wnosząc jednak tej ofiary jako stałe i wieczyste zobowiązanie, lecz jako zdecydowane czasowo dla obecnego proboszcza X. Rozwadowskiego.

Postanowieniem z d. 23 Stycznia 1894 r., przyznano na wniosek Opiekuna Administratora dożywotnią emeryturę 80-letniemu słudze, stróżowi Zaborowskiemu 12 rs. rocznego wsparcia i 6 korey ordynaryi. Postanowieniem zaś z d. 28 Marca 1896 w podobny sposób przyznano wyznaczenie dożywotniej emerytury starym służącym Ignacemu

въ размѣрѣ половины получаемыхъ до сихъ поръ жалованія и ординаріи.

Назначенная уже прежде пенсія Іосяфу Сикорскому, старому служащему гр. Кицкихъ, въ суммѣ 225 руб. ежегодно, была уплачиваема и въ отчетномъ періодѣ.

Чтобы поддержать мѣстное начальное училище и предоставить возможность фольварчной прислугѣ Собѣшина посылать своихъ дѣтей въ училище, Распорядительный Совѣтъ, постановленіемъ отъ 21 ноября 1894 года согласился съ предложеніемъ опекуна-администратора, проф. Бялэцкаго, и съ договоромъ, заключеннымъ его стараніемъ съ Сѣдлецкою Учебною Дирекціею, чтобы взамѣнъ за дозволеніе дѣтямъ фольварчной прислуги имѣнія Собѣшина, посѣщать училище, имѣніе Собѣшина платило ежегодно учителю 80 руб., и кромѣ того платило издержки по расширенію строенія, помѣщающаго школу (слишкомъ малаго теперь) и выдало необходимой для этого древесной матеріалъ.

На содержаніе въ порядкѣ гробницъ семейства гр. Кицкихъ, были уплачиваемы на руки мѣстнаго настоятеля прихода, какъ издержки на содержаніе сторожа, плата и ординарія для него, въ размѣрѣ уже прежде опредѣленномъ въ росписи

Два практиканта при земледѣльческомъ хозяйствѣ и одинъ при опытной станціи содержались также на счетъ имѣнія, при чемъ первые изъ нихъ получали по 60 руб. жалованія въ годъ, независимо расходовъ на бесплатное ихъ содержаніе. Это было рассматриваемо какъ помощь, оказываемая земледѣлію края.

Сельская лавка, основанная для пользы крестьянъ была ведена и въ отчетномъ періодѣ какъ въ прежнее время.

Земледѣльческимъ хозяйствомъ въ Собѣшинѣ по 1 февраля 1896 года завѣдывалъ управляющій Домославскій, а съ тѣхъ поръ, какъ онъ былъ назначенъ управляющимъ

Швецыкови и Wojciechowi Zykubkowi полову побieranей dotąd płacy i ordynaryi.

Przyznana już dawniej emerytura Józefowi Sikorskiemu, staremu oficjaliście hr. Kickich w kwocie 225 rs. rocznie, była i w tym okresie sprawozdawczym wypłacana w dalszym ciągu.

Ażebы wesprzeć szkołę elementarną miejscową zapewnić służbie folwarcznej Sobieszyna możność poselania swoich dzieci do szkoły, Rada Zawiadująca, postanowieniem z d. 21 Listopada 1894 r. zgodziła się na wniosek Opiekuna Administratora, prof. Białeckiego i na układ, za jego staraniem z Dyrekcją Naukową Siedlecką zawarty, aby w zamian za pozwolenie uczęszczania dzieciom służby folwarcznej dóbr Sobieszyn do szkoły, majątek Sobieszyn dopłacał rocznie dla nauczyciela 80 rs., a oprócz tego poniósł jednorazowe koszty na rozszerzenie budynku szkolnego (zbyt ciasnego teraz), z dodaniem materiału drzewnego, na ten cel potrzebnego.

Na utrzymanie w porządku grobów rodziny hr. Kickich, wypłacano na ręce miejscowego proboszcza, tytułem utrzymania dozorczy, płacę i ordynarję dla niego, w granicach etatu dawniej już oznaczonego.

Dwóch praktykantów rolniczych i jednego praktykanta przy Stacji Doświadczalnej, utrzymywano również kosztem majątku, przy wyznaczeniu praktykantom rolniczym płacy w stosunku 60 rs. rocznie, niezależnie od kosztów darmego ich utrzymania. Uważano to za pomoc niesioną interesom rolnictwa krajowego.

Sklep wiejski dla dogodności włóścian założony, utrzymywany był w dalszym ciągu tak jak w latach poprzednich.

Gospodarstwo rolne w Sobieszynie prowadził do dnia 1 Lutego 1896 dotychczasowy rządca Domosławski, a gdy tenże przeniesiony został na posadę zarządzającego szkołą

низшимъ агрономическимъ училищемъ въ Брзозовой, Распорядительный Совѣтъ постановилъ, по предложенію члена дра Оаддея Ковальскаго, опредѣленіями отъ 27 ноября 1895 г. и отъ 19 февраля 1895 года назначить управляющимъ въ Собѣшинѣ, съ жалованіемъ 400 руб. въ годъ, госп. Оаддея Бялэцкаго, какъ обладающаго соотвѣтственными качествами, окончившаго курсъ агрономическихъ наукъ въ академіи въ Галлѣ и бывшаго три года практикантомъ въ прогрессивныхъ хозяйствахъ Царства Польскаго, Австріи и Германіи.*) Однако, когда онъ не пожелалъ далѣе исполнять эти обязанности и потребовалъ увольненія съ 1 января 1897 года, на его мѣсто былъ назначенъ госп. Потканскій, постановленіемъ Совѣта отъ 13 декабря 1896 г. съ жалованіемъ 600 руб. въ г.

Во время отчетнаго періода въ системѣ земледѣльческаго хозяйства въ Собѣшинѣ произошли перемѣны, вслѣдствіе отдѣленія около 24 морговъ пахатной земли въ Собѣшинѣ на новое пробное поле опытной станціи, наконецъ вслѣдствіе проведенія стратегическаго военнаго шоссе чрезъ територію Собѣшина; шоссе заняло нѣкоторое пространство земли и пересѣкло нѣсколько полей. Это вызвало необходимость новаго пересмотра плодoperемѣнной системы и новаго проекта на пространствѣ 434 морговъ 84 прентовъ. Постановленіе Распорядительнаго Совѣта отъ 23 мая 1894 года ввело въ имѣніи Собѣшинѣ четыре особыя системы, новое раздѣленіе полей соотвѣтственно новымъ условіямъ, и поручило провести постепенно эти измѣненія.

Вслѣдствіе этихъ причинъ, а также тѣхъ которыя происходили во всѣхъ вообще хозяйствахъ, въ отдѣльные го-

*) Въ протоколѣ Засѣданія Распорядительнаго Совѣта отъ 27 ноября 1895 по поводу этого предложенія записано заявленіе Опекуна-Администратора, что онъ считаетъ номинацію своего сына несоотвѣтственною, вслѣдствіе могущихъ возникнуть по этому поводу нежелательныхъ комментарьевъ. Все такъ Совѣтъ счелъ такую разборчивость излишнею и не измѣнилъ своего постановленія.

низшаю ролницзю въ Брзозовой, постановила Rada Zawiadujaca, na wniosek czlonka p. Dr. Tadeusza Kowalskiego, decyzjami z d. 28 Listopada 1895 i z d. 19 Lutego 1896 r. naznaczyc rzadzca w Sobieszynie, z placą 400 rs. p. Tadeusza Bialeckiego, jako posiadajacego stosowne kwalifikacje, po ukończeniu studjów agronomicznych w akademii rolniczej w Halle, i odbytej przedtem 3 letniej praktyki w postępowych gospodarstwach w Królestwie, Austrii i Niemczech (*). Gdy jednak tenże nie życzył sobie dłużej sprawować tych obowiązków i zażądał uwolnienia od 1 Stycznia 1897 r. naznaczony został na jego miejsce od tego terminu p. Potkański, z placą 600 rs. postanowieniem Rady z d. 13 Grudnia 1896 r.

W okresie czasu niniejszem sprawozdaniem objętego, w systemie gospodarstwa rolnego Sobieszyna zaszły zmiany. z powodu oddzielenia z całości dóbr folwarku Brzozowa, na potrzeby szkoły rolniczej, z powodu oddania koło 24 morgów z gruntów orných Sobieszyna na nowe pola próbne Stacji Doświadczałnej a wreszcie z powodu przeprowadzenia szosy strategicznej wojskowej przez terytorium Sobieskie. zabrania pod takową pewnej przestrzeni, i przecięcia niektórych pól pasem tej szosy. Wywołało to potrzebę nowego przejrzania rotacyi, i nowego jej projektu na przestrzeni 434 morgów 84 prętów. Postanowieniem Rady Zawiadującej z d. 23 maja 1894 r. zaprowadzono tedy na folwarku Sobieszyn 4 osobne rotacje, nowy podział pól do nowych warunków zastosowany i takowe zamiany stopniowo przeprowadzać polecono.

Skutkiem tych powodów, i skutkiem ogólnych także przyczyn w pojedynczych latach wszystkie gospodarstwa

*) W protokóle posiedzenia Rady Zawiadującej z d. 27 Listop. 1895 r. znajduje się z powodu tego wniosku zapisane oświadczenie Opiekuna-Administradora, że nie uważalby nominacyi swego syna za odpowiednią, ze względu na mogące wyniknąć z tego powodu niewłaściwe jakie później komentarze. Rada wszakże uważała ten skrupuł za zbyticzny, i pozostała przy przyjętej decyzji.

ды, полученные результаты не были одинаковы въ продолженіе истекшаго четырехлѣтія.

Они указаны въ нижеслѣдующихъ табеляхъ производства Собѣшина и въ оборотахъ денежнаго прихода и расхода кассы, по сопоставленнымъ вмѣстѣ подробнымъ статьямъ.

Результаты полеводства въ имѣніи Собѣшинъ.

ВЪ ГОДУ	1892/3		1893/4		1894/5		1895/6	
	кор.	г.	кор.	г.	кор.	г.	кор.	г.
Озимой пшеницы . . .	790	25	607	7	434	—	776	24
„ ржи	955	4	965	26	1013	24	999	—
Ячменя	236	10	273	29	202	16	232	14
Овса	1225	—	783	12	659	—	757	—
Гороха	98	—	16	16	36	24	70	—
Дикой рѣпы	4	—	—	—	—	—	52	21
Ледвца	34	—	54	6	55	—	31	8
Клевера краснаго	11	21	18	2	16	26	7	8
Серадели	19	4	33	12	25	30	29	—
Лупина	34	—	177	—	52	—	34	16
Бобика	52	16	32	5	83	14	76	—
Картофеля	923	—	1330	8	1348	22	1954	—
Свекловицы	648	—	1258	—	2070	—	2080	—
Полевой моркови	200	—	586	—	658	—	670	—
Сѣна (центнаръ)	3600	—	3000	—	2760	—	3720	—
Отавы (центнаръ)	1000	—	2080	—	912	—	1200	—
Клевера (центнаръ)	940	—	400	—	306	—	240	—
Перелета	—	—	5	12	2	10	2	—
Свекловичнаго сѣм.	—	—	—	—	14	24	—	—

По количеству производства наиболѣе благопріятнымъ оказался по отношенію къ пшеницѣ 1892/3 и 1895/6 годы, ко ржи 1893/4 и 1894/5, а къ корнеплодамъ 1894/5 и 1895/6 годъ. Изъ яровыхъ хлѣбовъ былъ особенно хорошимъ овесъ въ 1892/3 году, который вездѣ былъ однимъ изъ лучшихъ.

dotykających, rezultaty osiągnane nie były jednakowe w czasie ubiegłego czterolecia.

Wykazują się one w następujących wykazach tabelarycznych produkcji Sobieszyna i w obrotach przychodów i rozchodów pieniężnych kassowych, zestawionych razem, wedle szczegółowych pozycji.

Produkcya rolna w dobrach Sobieszyn

W R O K U	1892/3		1893/4		1894/5		1895/6	
	korce	g.	korce	g.	korce	g.	korce	g.
Pszonicy ozimej . . .	790	25	607	07	434	—	776	24
Żyta ozimego	955	4	965	26	1018	24	999	—
Jęczmienia	236	10	273	29	202	16	232	14
Owsa	1225	—	783	12	659	—	757	—
Grochu	98	—	16	16	36	24	70	—
Rzepaku zimowego	4	—	—	—	—	—	52	21
Wyki	38	—	54	06	55	—	31	8
Koniczyny czerwonej	11	21	18	02	16	26	7	8
Seradelli	19	4	33	12	25	30	29	—
Łubinu	34	—	177	—	52	—	34	16
Bobiku	52	16	32	05	83	14	76	—
Kartofli	923	—	1330	08	1348	22	1954	—
Buraków pastewnych	648	—	1258	—	2070	—	2080	—
Marchwi pastewnej	200	—	586	—	658	—	670	—
Siana (cent.)	3600	—	3000	—	2760	—	3720	—
Potrawy (centnar.)	1000	—	2080	—	912	—	1200	—
Koniczyny pasznej (c.)	940	—	400	—	306	—	240	—
Przelotu	—	—	5	12	2	10	2	—
Buraki pastewne (nas.)	—	—	—	—	14	24	—	—

Pod względem ilości „produkcji” najpomysłniejszym się okazał co do pszenicy rok 1892/3 i 1895/6, co do żyta 1893/4 i 1894/5, a co do okopowych 1894/5 i 1895/6. Zjaryzyn dopisał w szczególności owies w 1892/3, który to rok wszędzie do lepszych lat należał.

Изъ вышеуказаннаго общаго производства Собѣшина по хлѣбнымъ реестрамъ продано.

ВЪ ГОДУ	1892/3		1893/4		1894/5		1895/6	
	кор.	гар.	кор.	гар.	кор.	гар.	кор.	гар.
Пшеницы	678	18	463	3	333	—	61	8
Ржи	491	8	240	24	541	16	358	8
Ячменя	1	—	24	—	47	16	39	10
Овса	30	16	32	16	53	5	36	17
Гороха	—	—	—	—	3	—	9	—
Дикой рѣпы	3	6	—	—	—	—	52	9
Лодвеса	20	—	17	—	—	—	1	—
Клевера краснаго	8	25	14	24	12	26	1	—
Тимофеевой травы	1	28	—	—	—	—	—	—
Картофеля	171	16	24	—	61	30	96	26
Бобика	—	—	1	—	—	—	—	—
Серадели	—	—	24	—	—	21	—	16
Луниша	—	—	3	—	1	—	—	—
Перелета	—	—	3	20	1	—	—	—
Свеклов. сѣменъ (фун)	—	—	—	—	12	—	—	—

Большое количество живаго инвентаря, содержащее въ Собѣшинѣ, стремление къ увеличенію дохода отъ него, наконецъ, очень обильное прокормленіе инвентаря, примѣняемое управляющимъ Домославскимъ, объясняютъ, почему производство картофеля, кромѣ прочихъ окапываемыхъ, было все обращено на прокормленіе, независимо отъ обилія сѣна и клевера.

Составъ живаго инвентаря въ концѣ 1895/6 года представлялся въ слѣдующихъ числахъ: жеребцовъ, лошадей, и приплода—54, рогатаго скота—146 штукъ (въ томъ числѣ коровъ 65), свиней 32 штуки.

Постановленіе Распорядительнаго Совѣта съ 21 ноября 1894 года, согласно съ проектомъ хозяйства, составленнымъ госп. Овенцкимъ, отмѣнило совсѣмъ овчарню и постановило продать всѣ овцы, увеличивая зато скотный сарай, съ цѣлью довести его до 120 удоевыхъ коровъ.

Z powyżej wykazanej ogólnej produkcji Sobieszyna sprzedano według rejestrów zbożowych:

W R O K U	1892—3		1893—4		1894—5		1895—6	
	korcy	gar.	korcy	gar.	korcy	gar.	korcy	gar.
Pszenię	678	18	463	03	333	—	681	8
Zyta	491	8	240	24	541	16	358	8
Jęczmienia	1	—	24	—	47	16	39	10
Owsa	30	16	32	16	53	5	36	17
Grochu	—	—	—	—	3	—	9	—
Rzepak	3	6	—	—	—	—	52	09
Wyki	20	—	17	—	—	—	1	—
Koniczyny czerwonej	8	25	14	24	12	26	1	—
Tymoteuszu	1	28	—	—	—	—	—	—
Kartofli	171	16	24	—	61	30	96	26
Bobiku	—	—	1	—	—	—	—	—
Seradelli (nasienie)	—	—	24	—	—	21	—	16
Łubinu	—	—	3	—	1	—	—	—
Przelotu	—	—	3	20	1	—	—	—
Buraków (nasienie) f.	—	—	—	—	12	—	—	—

Znaczna ilość inwentarzy żywych utrzymywana na folwarku Sobieszyn, dążenie do podniesienia dochodu z obory, wreszcie silne bardzo pasienie inwentarzy, stosowane przez rządę Domosławskiego, objaśniają, dla czego produkcja owsa, kartofli bardzo znaczna, oprócz innych okopowych, obracaną była prawie wszystka na spalenie, niezależnie od obfitości siana i koniczyny.

Stan inwentarzy żywych z końcem roku 1895/6 przedstawiał się w następujących cyfrach:

Ogierów, koni, stadniny, źrebiąt 54.—Bydła rogatego, starych i młodzieży razem 146 sztuk (w tem krów 65). Trzody chlewnej 32.

Postanowieniem Rady Zawiadującej z dnia 21 Listopada 1894 r. w myśl projektu gospodarstwa przez pana Okęckiego w swoim czasie wypracowanego, zwinięto zupełnie owczarnię, takową wyprzedać postanowiono, powiększając natomiast oborę, z zamiarem doprowadzenia jej do 120 krów dojnych.

Въ томъ же засѣданіи Совѣта постановлено, вмѣсто употребляемыхъ до сихъ поръ голландскихъ быковъ, ввести ольденбургскіе и съ этою цѣлью купить ихъ изъ скотнаго сараја графа Жутовскаго въ Нѣхановѣ близъ Гнѣзна въ Великомъ кн. Познанскомъ.

Счетъ дохода и расхода кассы имѣнія Собѣщанія.

Въ 1892/3 году. Приходъ.

Остатокъ предыдущаго года	200	руб.	23	коп.
Отъ продуктовъ полеводства	6,588	„	31	„
Отъ аренды и чиншевъ	3,731	„	—	„
Питейная и деревенская лавки	3,571	„	42	„
Отъ скота: а) лошади, скотъ рогатый и нерогатый, бракованныя овцы	1,538	„	94	„
б) шерсть	1,323	„	01	„
в) отъ коровъ	1,152	„	68	„
Съ лѣса	1,056	„	55	„
Съ садовъ, пасѣки и за сѣмена	503	„	58	„
За рыбу	648	„	87	„
Возвратъ платежей и непредвидѣнные	341	„	82	„
Итого	20,656	„	41	„

Расходъ:

Срочн. платежи Земск. Кредит. Обществу, подати, страхованія	4,113	„	02	„
Товары для питейной и деревенской лавки	3,080	„	17	„
Ремонтъ зданій	851	„	96	„
Издержки по лѣсному хозяйству	1,182	„	14	„

Na temże posiedzeniu Rady postanowiono, zamiast dotychczas używanych buhajów holenderskich, wprowadzić oldenburskie i w tym celu zakupić je z zarodowej obory hr. Żółtowskiego w Niechanowie pod Gniezmem, w W. X. Poznańskiem.

Rachunek przychodów i rozchodów kasy dóbr Sobieszyn.

W roku 1892/3. Przychody.

Remanent z roku poprzedniego	rs.	200	kop.	23
Za produkty rolne	„	6588	„	31
Z dzierżaw i czynszów	„	3731	„	—
Ze sklepu wiejskiego i propinacyi	„	3571	„	42
Z inwentarza żywego a) konie, bydło, trzoda, braki.	„	1538	„	94
b) wełna	„	1323	„	01
c) z pachtu krów	„	1152	„	68
Z lasu	„	1056	„	55
Z ogrodu, pasieki i za nasiona	„	503	„	58
Za ryby	„	648	„	87
Zwrotne wydatki i nieprzewidziane	„	341	„	82
Razem	rs.	20656	kop.	41

Rozchody:

Raty T-wa Kredytowego, podatki, ubezp.	rs.	4113	kop.	02
Towary do sklepu wiejskiego i propinacyi	„	3080	„	17
Konserwacya budowli	„	851	„	96
Koszta lasów	„	1182	„	14

Жалованія и пенсіи	2,007	руб.	90	коп.
Рабочій наемъ	2,616	„	04	„
Канцелярскіе расходы, бланки и пр.	131	„	86	„
Покупка зернов. хлѣба и фуража . .	1,396	„	33	„
Покупка живаго инвентаря	518	„	88	„
Сады, огороды, пасѣка	650	„	63	„
Разныя надобности по хозяйству . .	277	„	44	„
Желѣзо, хозяйств. орудія и снаряды .	406	„	35	„
Перевозка, путевыя издержки	203	„	79	„
Культурныя и строительныя улучшенія	2,232	„	36	„
Кухня господская и людская	691	„	76	„
Лечебныя издержки	178	„	74	„
Непредвидѣнные расходы	68	„	66	„
Итого	20,608	„	03½	„

Сопоставленіе прихода 20,656 руб. 41 коп.
съ расходомъ 20,608 „ 03½ „

Остатокъ въ кассѣ 48 „ 38 „

Въ 1893/4 году. Приходъ.

Остатокъ предыдущаго года	48	руб.	38	коп.
Отъ продуктовъ полеводства	4,863	„	37	„
Отъ аренды и чиншевъ	3,813	„	—	„
Питейная и деревенская лавка	2,597	„	85	„
Отъ живаго инвентаря: а) лошади, рогатый и нерогатый скотъ	1,232	„	74	„
б) отъ коровъ	2,325	„	19	„
в) шерсть	1,045	„	05	„
Съ лѣса	4,613	„	62	„

Pensye i zasługi	2007	„	90
Najem roboczy	2616	„	04
Kancelarya, druki i t. d.	131	„	86
Kupno zboża i paszy	1396	„	33
Inwentarz żywy	518	„	88
Sady, ogród pasieka	650	„	63
Potrzeby gospodarstwa różne	277	„	44
Żelazo, narzędzia rolnicze, sprzęty . .	406	„	35
Transporty, koszta podróży	203	„	79
Melioracye, nowe budowle	2232	„	36
Kuchnia dworska i czeladnia	691	„	76
Koszta zdrowia	178	„	74
Nieprzewidziane	68	„	66

Razem . rs. 20608 kop. 03½

Porównanie: Przychodów — rs. 20656 kop. 41

Rozchodów — „ 20608 „ 3½

Remanent kasy rs. 48 kop. 38

W roku 1893/4. Przychody:

Remanent z roku poprzedniego	rs.	48	kop.	38
Za produkty rolne	„	4863	„	37
Z dzierżaw i czynszów	„	3813	„	—
Ze sklepu wiejskiego i propinacyi	„	2597	„	85
Z inwentarza żywego: а) konie, bydło, trzoda, owce	„	1232	„	74
б) z pachtu krów	„	2325	„	19
в) wełna	„	1045	„	05
Z lasu	„	4613	„	62

Съ огорода и пасѣки	277 руб. 27 коп.
Возвратъ платежей и непредвидѣнные	242 „ 20 „
Итого	<u>21,058 „ 67 „</u>

Расходъ:

Срочные платежи Кредитному Общ. подати, страхованія	4,356 руб. 20 коп.
Товары для деревенской ипитейной лавки	2,405 „ 52 „
Ремонтъ строеній	376 „ 66 „
Издержки по лѣсному хозяйству	1,440 „ 25 „
Жалованія и пенсїи	1,944 „ — „
Рабочій наемъ	2,551 „ 69 „
Канцелярія, бланки, писъм. матеріалы	145 „ 01 „
Покупка зерноваго хлѣба и фуража	1,238 „ 72 „
Покупка живаго инвентаря	138 „ 20 „
Сады, огороды, пасѣка	642 „ 67½ „
Разныя надобности по хозяйству	537 „ 53 „
Земледѣльческія орудія и машины, желѣзо На спеціальныя цѣли отъказа гр. Кицкаго (практиканты, воспитанники Сту- дента и прочіе)	1,332 „ 15½ „ 132 „ 50 „
Перевозка, путевыя издержки, почта	204 „ 95 „
Культурныя и строительныя улучшенія	700 „ 71 „
Господская и людская бухня	633 „ 62 „
Лечебныя издержки	113 „ 56 „
Возвратъ залоговъ, экстренные	260 „ 07 „
Итого	<u>19,153 „ 02 „</u>

Сопоставленіе прихода 21,058 руб 67 коп.
съ расходомъ 19,153 „ 02 „
Остатокъ въ кассѣ 1,905 „ 65 „

Z ogrodów i pasieki	„ 277 „ 27
Nieprzewidziane i zwrotne wydatki	„ 242 „ 20
Razem	<u>rs. 21058 kop. 67</u>

Rozchody:

Raty T-wa Kred. podatki, ubezpieczenia rs.	4356 kop. 20
Towary do sklepu wiejskiego i propinacyi „	2405 „ 52
Konserwacya budowli	376 „ 66
Koszta lasów	1440 „ 25
Pensye i zasługi	1944 „ —
Najem roboczy	2551 „ 69
Kancelarya, druki, materyały piśmienne	145 „ 01
Kupno paszy i zboża	1238 „ 72
Inwentarz żywy	138 „ 20
Sady, ogród, pasieka	642 „ 67½
Potrzeby gospodarstwa różne	537 „ 53
Maszyny i narzędzia rolnicze, żelazo	1332 „ 15½
Na cele specjalne zapisu hr. Kiekiego (praktykanci, wychowawcy Studzieńca itd.) „	132 „ 50
Transporty, koszta podróży, poczta	204 „ 95
Melioracye i nowe budowle	700 „ 71
Kuchnia dworska i czeladnia	633 „ 62
Koszta zdrowia	113 „ 56
Zwrot kaucyi, nadzwyczajne	260 „ 07

Razem rs. 19153 kop. 02

Porównanie przychodów rs. 21058 kop. 67
rozchodów „ 19153 „ 02

remanent kasy rs. 1905 kop 65

Въ 1894/5 году Приходъ.

Остатокъ предыдущаго года	1,905	руб. 65	коп.
Отъ продуктовъ полеводства	4,226	„ 74	„
Отъ аренды и чиншевъ	3,784	„ —	„
Питейная и деревенская лавка	3,001	„ 31	„
Отъ живаго инвентаря			
а) отъ коровъ	2,263	„ 86	„
б) лошади, рогатый и нерогатый скотъ и окончательная продажа овецъ	2,253	„ 90	„
За рыбу	946	„ 10	„
Съ лѣса	4,675	„ 66	„
Съ огородовъ	87	„ 58	„
Залоги, возвратъ платежей, непредвидѣн- ные	582	„ 68	„
Итого.	23,727	„ 48	„

Расходъ:

Подати, страхованія, срочные платежи			
Кредитному Обществу	2,803	„ 08	„
Товары для питейной и деревенской лавки	2,631	„ 06	„
Ремонтъ строеній	238	„ 24	„
Издержки по лѣсному хозяйству	698	„ 69	„
Жалованія и пенсіи	1,646	„ 78	„
Рабочій наемъ	2,413	„ 70	„
Канцелярія, бланки, письмен. матеріалы	133	„ 38	„
Покупка зерноваго хлѣба и фуража	1325	„ 26	„
Покупка живаго инвентаря	645	„ 06	„
Сады, огороды, пасѣка	533	„ 98	„
По разнымъ хозяйственнымъ надобностямъ	416	„ 78	„

W r. 1894/5 Przychody:

Remanent roku poprzedniego	rs. 1905	kop. 65
Za produkty rolne	4226	„ 74
Z dzierżaw i czynszów	3784	„ —
Ze sklepu wiejskiego i propinacyi	3001	„ 31
Z inwentarza żywego: а) z pachtu krów	2263	„ 86
b) konie, bydło, trzoda i wyprzedaż owiec	2253	„ 90
Za ryby	946	„ 10
Z lasu	4675	„ 66
Z ogrodu	87	„ 58
Kaucyje, zwrotne wydatki, nieprzewidziane	582	„ 68

Razem rs. 23727 kop. 48

Rozchody:

Podatki, ubezpieczenia, T-wo Kredytowe	2803	„ 08
Towary do sklepu wiejskiego i propinacyi	2631	„ 06
Konserwacya budowli	238	„ 24
Koszta lasów	698	„ 69
Pensye i zasługi	1646	„ 78
Najem roboczy	2413	„ 70
Kancelarya—druki, materiały piśmienne	133	„ 38
Kupno zboża i paszy	1325	„ 26
Inwentarz żywy	645	„ 06
Sady, ogrody, pasieka	533	„ 98
Potrzeby gospodarstwa różne	416	„ 78

Земледѣльскія машины, орудія, снаряды, жельзо	1,086 руб. 96 коп.
На спеціальныя цѣли отказа графа Ки- каго (строения опытной станціи, агрономическаго училища, практи- канты)	4,991 „ 34 „
Перевозка, путевыя идержки, почта, те- леграммы	272 „ 29 „
Культурныя и строительныя улучшения .	2,742 „ 75 „
Господская и людская кухня	682 „ 75 „
Лечебныя издержки	178 „ 47 „
Возвратъ залоговъ и экстренныя	209 „ 03 „
Итого	23,649 „ 60 „

Сопоставленіе прихода 23,727 руб. 48 коп.
съ расходомъ 23,649 „ 60 „

Остатокъ въ кассѣ 77 „ 88 „

Въ 1895/6 году Приходъ:

Остатокъ предыдущаго года	77 руб. 88 коп.
Отъ продуктовъ полеводства	5,210 „ 89 „
Отъ аренды и чиншевѣ	4,193 „ 50 „
Питейная о деревенская лавка	2,978 „ — „
За рыбу	300 „ — „
Отъ живаго инвентаря: а) ло- шадя, рогатый и нерогатый скотъ	1,272 „ 81 „
б) отъ коровъ	2,870 „ 94 „
Съ лѣса	4,806 „ 86 „
Съ огородовъ	54 „ 72 „

Maszyny, narzędzia rolnicze, żelazo, sprzęty	1,086 „ 96 „
Na cele specjalne Zapisu, budowlę stacji doświadczalnej, szkoły Rol- niczej, praktykanci	4,991 „ 34 „
Transporty, kosztą podróży, poczta, te- legramy	272 „ 29 „
Meljoracje i nowe budowlę	2,742 „ 75 „
Kuchnia dworska i czeladnia	682 „ 75 „
Kosztą zdrowia	178 „ 47 „
Zwrócone kaucje i nadzwyczajne	209 „ 03 „
Razem	23,649 „ 60 „

Porównanie: przychodów . 23,727 rs. 48 kop.
rozchodów . . 23,649 „ 60 „

Remanent kassy 77 „ 88 „

W roku 1895/6 Przychody:

Remanent z roku poprzedniego	77 „ 88 „
Za produkty rolne	5,210 „ 89 „
Z dzierżaw i czynszów	4,193 „ 50 „
Z sklepu wiejskiego i propinacyi	2,978 „ — „
Za ryby	300 „ — „
Z inwentarza żywego:	
a) bydło, konie, trzoda	1,272 „ 81 „
b) mleko od krów	2,870 „ 94 „
Z lasu	4,806 „ 86 „
Z ogrodu	54 „ 72 „

Разные непредвидѣнные (возвратъ платежей, кирпичъ, залого, старое желѣзо).	1,174 руб. 20 коп.
Итого.	22,939 „ 80 „

Расходы:

Срочные платежи Кред. Обществу, по дати, страхованія	4,914 руб. 13 коп.
Товаръ для деревенской и питейной лавки	2,628 „ 69 „
Ремонтъ строеній	684 „ 86 „
Издержки по лѣсному хозяйству.	739 „ 92 „
Жалованія и пенсіи.	1,528 „ 75 „
Рабочій наемъ	2,743 „ 72 „
Канцелярія, бланки, письменные материалы	136 „ 39 „
Покупка зернового хлѣба и фуража.	922 „ 16 „
Покупка живаго инвентаря	548 „ 21 „
Огороды, сады, пасѣва	647 „ 14 „
Разныя надобности по хозяйству.	529 „ 64 „
Желѣзо, земледѣльческія орудія и снаряды	323 „ 07 „
На спеціальныя цѣли отказа графа Кицкаго (платежи по постройкѣ агрономическаго училища, пособіе начальному училищу, на потребности Опытной станціи, пенсіи и проч.)	3,720 „ 21 „
Перевозка, путевыя издержки, почта, телеграммы	340 „ 57 „
Культурныя и строительныя улучшенія.	1,268 „ 13 „
Господская и людская кухня	554 „ 38 „
Лечебныя издержки	202 „ 30 „
Издержки переоцѣнки страхованій, непредвидѣнныя.	207 „ 83 „
Итого	22,640 „ 16 „

Nieprzewidziane różne (zwrotne wydatki, kaucje, cegła, stare żelaztwo)	1.174 „ 20 „
Razem	22,939 „ 80 „

Rozchody:

Raty T-wa Kred. podatki, ubezpieczenia	4,914 „ 13 „
Towary do sklepu wiejskiego i propinacyi	2,628 „ 69 „
Konserwacya budowli	684 „ 86 „
Koszta lasów	739 „ 92 „
Pensje i za sługi.	1,528 „ 75 „
Najem roboczy	2,743 „ 72 „
Kancelarya, druki, mater. piśmienne	136 „ 39 „
Kupno paszy i zbóż	922 „ 16 „
Inwentarz żywy.	548 „ 21 „
Ogrody, sad, pasieka	647 „ 14 „
Potrzeby gospodarstwa różne	529 „ 64 „
Żelazo, narzędzia rolnicze, sprzęty	323 „ 07 „
Na cele specjalne Zapisu hr. Kieckiego (wyłaty na budowę Szkoły Rolniczej, subsidium szkole elementarnej, na potrzeby Stacji doświadczałnej, emerytury, i t. d.)	3,720 „ 21 „
Transporty, podróże, poczta, telegramy	340 „ 57 „
Melioracje i budowle	1,268 „ 13 „
Kuchnia dworska i czeladnia.	554 „ 38 „
Koszta zdrowia	202 „ 30 „
Koszta przeszacowania ubezpieczeń, nieprzewidziane wydatki	207 „ 83 „
Razem	22,640 „ 16 „

Сопоставленіе прихода	22 939 руб. 80 коп.
съ расходомъ	22,640 „ 16 „
остатокъ на 1896/7	299 „ 64 „

По проведенному исчисленію, чистый доходъ составилъ:

въ 1892/3 году	1,297 руб. 17 коп.
въ 1893/4 году	1,985 руб. 51 коп.
въ 1894/5 году	3,836 руб. 30 коп.
въ 1895/6 году	897 руб. 98 коп.

Слѣдуетъ замѣтить, что значительно увеличенный доходъ съ лѣса въ послѣдніе три года былъ исключительнымъ а не нормальнымъ, потому, что вслѣдствіе большого сразу затребованія древеснаго матеріала на всѣ зданія сельско-хозяйственной шѣолы, нѣсколько новыхъ для опытной станціи и для самаго имѣнія Собѣшинъ, нужно было необходимо взять четыре лѣсосѣвки сразу. Осталось поэтому значительное количество бракованнаго дерева, дубовыхъ дровъ и наконецъ сажень, отъ продажи которыхъ получился исключительно большой доходъ. Установленная очередность лѣснаго хозяйства не пострадала отъ этого, такъ какъ эти лѣсосѣвки были сбереженіемъ за предыдущіе годы, въ которые по опредѣленію Совѣта останвлены были эксплуатація и продажа годовыхъ лѣсосѣбъ. Насажденіе вырубленныхъ участковъ происходило по возможности неостановочно, а произрастаніе заказниковъ старшихъ и младшихъ не оставляло желать ничего лучшаго, за малыми изытіями въ нѣкоторыхъ частяхъ. Всѣ заказники были ведены искусственно, путемъ рассаженія или посѣва, подъ руководствомъ пріѣзжавшаго для этого изъ Орлова тамошняго оберъ-лѣсничаго. Общее пространство, насажденное такимъ образомъ въ продолженіе 10 лѣтъ, со-

Porównanie: Przychodów	22,939 rs 80 kop.
Rozchodów	22,640 „ 16 „
na rok 1896/7 remanent	299 „ 64 „

Według przeprowadzonego rachunku kalkulacyjnego obliczony został:

w roku 1892/3 dochód czysty	na 1,297 rs. 17 kop.
w roku 1893/4 dochód czysty	na 1,985 „ 51 „
w roku 1894/5 dochód czysty	na 3,836 „ 30 „
w roku 1895/6 dochód czysty	na 897 „ 98 „

Zauważyć należy, iż podwyższony znacznie przychód z lasu w ostatnich 3 latach był wyjątkowy, a nie normalny, a to z powodu, że wobec wielkich zaraz potrzeb materiału drzewnego na wszystkie budowle szkoły rolniczej, parę nowych dla stacyi doświadczalnej i na samym folwarku Sobieszynskim, wypadło z konieczności wziąć 4 poręby od razu. Pozostała się więc znaczna ilość odpadków, braków, dębiny i wreszcie sążni, z których sprzedaży wyjątkowo większy dochód otrzymano. Przepisana kolej gospodarstwa leśnego na tem nie ucierpiała, gdyż poręby te były oszczędzone z lat poprzednich, w których wedle decyzji Rady wstrzymano eksploatację i sprzedaż rocznych porębów. Zadrzewienie wyciętych przestrzeni odbywało się ile możności bezwzględnie, a wzrost zagajników starszych i młodszych nie pozostawiał do życzenia, z małemi w niektórych miejscach wyjątkami. Wszystkie zagajniki prowadzone były sztucznie, przez flancowanie lub siew, pod kierunkiem dojeżdżającego z Orłowa w tym celu tamtejszego nadleśnego. Ogólna ilość zadrzewionych w ten sposób prze-

ставило въ Собѣшинскихъ лѣсахъ въ концѣ 1895/6 г. около 420 морговъ.

Въ указанныхъ издержкахъ на культурныя и строительныя улучшенія въ имѣннн Собѣшинъ заключались издержки на слѣдующія работы, произведенныя по опредѣленіямъ Распорядительнаго Совѣта.

Постройка каменнаго жилого дома для восьми семействъ изъ прислуги, разведеніе рыбы въ пустыхъ прудахъ Бульби и Бржозовой, копаніе тина, разсаженіе деревьевъ по дорогамъ, постройка во дворѣ новаго деревяннаго дома изъ 9 комнатъ для практикантовъ, ассистента Станціи, приѣзжихъ и дѣловыхъ посѣтителей, постройка каменныхъ хлѣбовъ, колодезь, копаніе новыхъ рововъ въ видахъ регулированія воды искусственныя навозы, расчистка болотистыхъ мѣстъ въ Бржозовой изъ подъ кустарника для обращенія ихъ въ луга, составленіе землемѣромъ новаго раздѣленія полей, проведеніе границъ и усыпка на нихъ бугорковъ въ фольварѣ Бржозова, отданномъ для сельско-хозяйственной школы.

Во время своихъ періодическихъ приѣздовъ, въ Собѣшинъ, Распорядительный Совѣтъ, кромѣ обыкновенной ревизіи имѣннн и повѣрки его хозяйственнаго состояннн кромѣ разсмотрѣнн годовыхъ бюджетовъ, ожидаемыхъ прибылей, штатсвъ служащихъ, распредѣленн фуража, давалъ опредѣленн по отдѣльнымъ дѣламъ.

Въ пребываннн свое 10 октября 1896 года, Совѣтъ внесъ въ протоколъ засѣданн, что нашель посѣвы хорошо произведенными, кромѣ нѣсколькихъ морговъ одной части поля изъ подъ овся, на которомъ весной не былъ посѣянъ клеверъ, какъ слѣдовало, а поэтому, что, какъ было объяснено, новыи недавно назначенный управляющнн не получилъ своевременно отъ своего предшественника указанн, относительно этого участка.

strzeni przez lat 10 wynosiła w lasach sobieszynskich z koncem 1895/6 roku około 420 morgów.

Na wykazane koszta meljoracji i nowych budowli w folwarku Sobieszyn składały się następane roboty, przez Radę Zawiadującą zdecydowane.

Budowa ośmioraku murowanego dla służby czeladniej, zarybienie dzikich stawów na Wólce i Brzozowej, kopanie szlamu, wysadzanie drzewami dróg, budowa nowego domu drewnianego w podwórzu o 9 pokojach dla praktykantów, asystenta Stacji i pomieszczenia przyjezdnych gości i interesantów, budowa murowanych chlewów, studzien, kopanie nowych rowów dla regulowania wód nawozy sztuczne, karczowanie z zarosli bagnistych miejsc na Brzozowej, celem zamieniania ich na łąki, sporządzenie przez geometrę nowego podziału pól, odgraniczenie i okopcowanie folwarku Brzozowa dla szkoły rolniczej oddanego.

W perjodycznych zjazdach swoich do Sobieszyna, Rada Zawiadująca, oprócz zwykłej rewizji majątku i sprawdzania jego stanu gospodarczego, rozpoznawania rocznych budżetów, sperandy, etatów służby, rozkładu paszy, wydawała pojedyncze decyzje co do szczególnych interesów.

Przy bytności swej w d. 10 Października 1896 roku wniosła do protokołu posiedzenia, że znalazła zasiewy dobrze wykonane, oprócz kilku morgów jednej części pola po owsie nieobsianego tej wiosny jak należało, koniczyują, z powodu że jak wyjaśniono, świeżo mianowany nowy rządca nie otrzymał był od swego poprzednika we właściwym czasie informacji potrzebnej, co do tego kawalka.

Устранивъ пахтора, Совѣтъ постановилъ молоко отъ Собѣшинскихъ коровъ доставлять въ Осмолицы, имѣніе пов. Людовика гр. Красинскаго для центрифуги, за плату по 8 коп. съ гарнца лѣтомъ, а по $13\frac{1}{2}$ зимою. Подобный же договоръ былъ затѣмъ заключенъ съ госп. Мечиславомъ Мейснеромъ, владѣльцемъ сосѣднаго имѣнія Подледовъ, съ 1 іюля 1896 г.

Постановленіемъ Распорядительнаго Сивѣта отъ 21 ноября 1895 года былъ продолженъ съ тогдашнимъ арендаторомъ водяныхъ мельницъ, Суммеромъ Штернъ, арендный договоръ на слѣдующее трехлѣтіе отъ 1 іюля 1896 года до 1 іюля 1899 года, за арендную плату съ мельницы въ Собѣшинской Вулькѣ 600 руб. въ Бржозовой 550 руб. а въ Древнигѣ 300 руб. въ годъ.

Осенью 1892 года пачались проводить военное шоссе отъ почтовой станціи Мощанва на Люблинскомъ шоссе къ Славатычамъ въ Сѣдлецкой губерніи; оно въ нѣсколькихъ мѣстахъ проходило чрезъ земли Собѣшина и Близоцина. Распорядительный Совѣтъ постановленіемъ отъ 23 мая 1894 г. а затѣмъ Комитетъ Общества Земледѣльческихъ Колоній постановленіемъ отъ 17 ноября 1895 года уполномочили Опекуну-администратора отъказа, проф. Бялецкаго, вступитъ въ переговоры съ военной комиссіей по устройству этого шоссе, и заключить съ ней отъ имени Общества нотаріальный договоръ, относительно суммы вознагражденія за занятую подъ шоссе землю имѣній и за убытки, причиненные земледѣльному хозяйству.

Довольно продолжительные и очень тягостные переговоры и переписка, веденные по этому дѣлу, привѣли наконецъ къ заключенію формальнаго нотаріальнаго договора 26 августа 1896 года, у нотаріуса Бечковича въ Сѣдльцахъ, подписаннаго опекуномъ-администраторомъ отъ имени Общества Земледѣльческихъ Колоній.

Po usunięciu pachciarza, Rada postanowiła mleko z obory Sobieszynskiej odstawić do Osmołic, majątku ś. p. Ludwika hr. Krasińskiego do centryfugi, za opłatą po 8 k. za garniec latem a po $13\frac{1}{2}$ kop. zimą. Podobny układ, zawarty został następnie z p. Mieczysławem Meisnerem, właścicielem sąsiednich dóbr Podłodów, od 1 lipca 1896 roku.

Postanowieniem Rady Zawiadującej z d. 21 listopada 1895 roku prolongowano dotychczasowemu dzierżawcy młynów wodnych, Summerowi Stern, kontrakt dzierżawny na następne trzechlecie od 1 lipca 1896 r. do 1 lipca 1899 roku za opłatą czynszu rocznego z młyna na Wólce Sobieskiej 600 rs. na Brzozowej 550 rs. i na Drewniku 300 rs. rocznie.

W jesieni 1892 r. rozpoczęto budować szosę wojskową od stacyi pocztowej Moszczanka przy szosie Lubelskiej w kierunku Sławatycz w gub. Siedleckiej, która w kilku miejscach przechodziła przez grunta Sobieszyna i Blizocina. Rada Zawiadująca postanowieniem z dnia 23 maja 1894, a następnie Komitet towarzystwa Osad rolnych uchwałą z dnia 17 Listopada 1895 r. upoważnili Opiekuna-Administratorsa Zapisu prof. Bialeckiego do zajęcia się układami z komisyją wojskową budowy tej szosy i zawarcia z nią w imieniu T-wa notaryalnej umowy, o sumę wynagrodzenia za zabrane pod szosę grunta dworskie i za wyrządzenie gospodarstwu rolnemu szkody.

Prowadzone w tej sprawie dość długie i nader uciążliwe układy i korespondencye, doprowadziły nareszcie do zawarcia formalnej umowy notaryalnej w d. 26 Sierpnia 1896 r. przed rejentem Beczkowiczem w Siedlcach, przez Opiekuna-Administratorsa podpisanej w imieniu T-wa Osad rolnych.

На основаніи этого договора въ окончательную собственность подъ шоссе отошло въ Близодинѣ 5 десятинъ 2,313 сажень □, а въ Собѣшинѣ 4 десятины 623 сажени □. Кромѣ того для временнаго употребленія, подъ тавѣ называемыя резервы, съ сохраненіемъ права собственности за имѣніями, отошло въ Близодинѣ 1 десятина 1253 саж. □ а въ Собѣшинѣ 953 саж. □

За эту землю уплачено: въ Близодинѣ по 160 рублей за десятину пахатной земли, пастбища и изъ подъ лѣса; по 300 руб. за пруды и луга, а за резервы въ отношеніи $\frac{2}{3}$ къ указаннымъ цѣнамъ. За дороги и воду не платили.

Въ Собѣшинѣ по 200 руб. за пахатную землю, а за резервы въ отношеніи $\frac{2}{3}$ этой цѣнѣ.

Сообразно съ этими цѣнами уплатили:

въ Близодинѣ за занятую землю	1,010 руб 01 коп.
% съ 1/11 1892 г. по 16/5 1896 г.	214 „ 51 „
за резервы	214 „ 51 „
% за такое же время	45 „ 58 „
Итого	1,484 „ 72 „

въ Собѣшинѣ за занятую землю	849 руб 65 коп.
% за такое же время	180 „ 55 „
За резервы	53 „ 09 „
%	11 „ 29 „
Итого	1,094 „ 97 „

Вмѣстѣ въ обоихъ имѣніяхъ получено 2,579 руб. 29 к. Распорядительный Совѣтъ постановилъ, чтобы эта сумма, внесенная а присоединенная временно къ счету общихъ фондовъ центральной администраціи Отказа графа Кидкаго, была въ соотвѣтственное время перенесена и присоединена къ

На основаніи этой umowy оdeszło gruntu na zupełną własność pod szosę w Blizocinie 5 dziesiątin 2,313 saż. □ W Sobieszynie 4 dziesiątyn 623 saż. □. Oprócz tego do czasowego użytku pod tak zwane rezerwy, z zachowaniem prawa własności dóbr, w Blizocinie 1 dziesiątyna 1253 sażeni □, a w Sobieszynie 953 sażeni □.

Zato zapłacono; w Blizocinie po 160 rs. za dziesiątynę ziemi ornej, pastwiska i pod lasem będącej; po 300 rs. za stawy i łąki, a za rezerwy w stosunku $\frac{2}{3}$ cen powyższych. Za drogi i wody nie płacili.

W Sobieszynie: po 200 rs. za grunta orne a za rezerwy w stosunku $\frac{2}{3}$ tej ceny.

Według tych norm zapłacili:

w Blizocinie za zajęte grunta	1,010 rs. 01 kop.
% od 1/11 1892 do 16/5 1896	214 „ 62 „
za rezerwy	214 „ 51 „
% za tenże czas	45 „ 58 „
razem	1,484 „ 72 „

W Sobieszynie za zajęte grunta	849 rs. 65 kop.
% za powyższy czas	180 „ 55 „
za rezerwy	53 „ 09 „
%	11 „ 28 „
razem	1,094 „ 97 „

Z obydwóch powyższych pozycji odebrano razem 2,579 rs. 29 kop. Fundusz ten wniesiony i przyłączony czasowo do rachunku ogólnych funduszków Administracyi centralnej Zapisu hr. Kickiego, Rada Zawiadująca postanowiła aby w chwili stosownej został później przelany i dołączony do

наслѣдственному капиталу, оставленному гр. Кидкимъ, содержащемуся въ Земскихъ Листахъ, какъ происшедшая изъ состава наслѣдственной массы.

Независимо отъ вышеуказанной суммы, получено еще въ качествѣ вознагражденія за убытки, причиненные полеводству 399 руб. 27 коп., изъ которыхъ 56 руб. возвращено Г-ну Игнатію Кушлю, какъ арендатору Близоцина, для котораго была вычислена такая сумма.

Слѣдуетъ замѣтить, что опеунъ-администраторъ предъявилъ еще претензію о возвратѣ убытковъ уменьшенія дубовой коры, происшедшихъ отъ вырубки шоссейными инженерами въ несоотвѣтственное время нѣкотораго количества дубовыхъ деревьевъ, на т. н. „Дубовой Горѣ“. Военная шоссейная коммисія, не считая себя уполномоченною дать отвѣтъ по этому дѣлу, отослала его на разсмотрѣніе вышшихъ властей въ С. Петербургъ, гдѣ оно будетъ рѣшено.

Подговоренные постороннимъ лицомъ, руководимымъ частнымъ своимъ интересомъ, два крестьянина деревни Собѣшинъ, Старыха и Мадонъ, представили къ Обществу Земледѣльческихъ Колоній исъвъ изъ за границы уменьшеннаго будто бы и находящагося въ ихъ владѣніи луга, называемаго „Собѣшинъ“, на томъ основаніи, что русло рѣки Вебрь, перемѣнивъ нѣкогда свое направленіе, уменьшило ихъ собственность въ пользу имѣнія. Несмотря на то, что границы этого луга были опредѣлены и означены межевыми столбами еще въ 1889 году, между Администраціей Собѣшина и прежнимъ владѣльцомъ, госп. Миллеромъ, несмотря на то, что вслѣдствіе предъявленныхъ притязаній Мадоня и Старыха былъ приглашенъ на счетъ имѣнія присяжный землеѣрецъ, который, измѣривъ по планамъ и на землѣ границы спорнаго пространства, опредѣлилъ, что не только эти два крестьянина въполнѣ безосновательно предъявляютъ претензіи, но, на оборотъ, границы были установлены въ ихъ пользу, несмотря

капиталу спадкового по hr. Kickim pozostałego i w Listach Zastawnych Ziemskich utrzymywanego, jako pochodzący z substancji majątku spadkowego.

Niezależnie od powyższej zapłaty, otrzymano jeszcze tytułem wynagrodzenia za szkody w gospodarstwie rolnem zrządzone 399 rs. 27 kop. z których 56 rs. zwrócono w rachunku p. Ignacemu Kuszłowi, jako dzierżawcy Blizocina, do którego taka kwota zaregulowaną została.

Nadmienić wypada, że Opiekun - Administrator podniósł jeszcze pretensję o zwrot szkód w ubytku kory dębowej spowodowanych wycięciem w porze niewłaściwej przez inżynierów szosowych, pewnej ilości dębiny, na tak zwanej „Dębowej Górze“. Komisja wojskowa szosowa, nie uważając się w prawie rozstrzygnięcia tej kwestyi, odesłała ją do decyzji wyższych władz w Petersburgu, gdzie ma być załatwiona.

Podmówieni przez postronną osobę, prywatnym interesem własnym powodowaną, dwaj właściciele wsi Sobieszyn, Starycha i Madoń, wytoczyli T-śtwu Osad Rolnych proces graniczny o mniemane zmniejszenie posiadania przez nich łąki, zwanej „Sobieszycza“ pod pretekstem, że koryto rzeki Wieprz zmieniawszy niegdyś swój kierunek, uszczupliło ich własność z korzyścią dla dworu. Pomimo że granice tej łąki, były na podstawie dobrowolnej umowy, między administracją Sobieszyna, a poprzednim właścicielem p. Millerem jeszcze w r. 1889 ustanowione i słupami oznaczone, pomimo że w obec wszczętych pretensji Madonia i Starycha, sprowadzony został kosztem dworu geometra przysięgły, który wymierzwszy z planów i na gruncie granice spornej przestrzeni, wykazał, że nietylko ci dwaj właściciele zupełnie bezzasadne roszcza pretensje, ale przeciwnie nawet na ich korzyść były granice ustanowione, proces musiał być przeniesiony do Sądu okręgowego Siedleckiego, w którym w

на все это, дѣло должно было быть перенесено въ Сѣдлецкій окружный судъ, въ которомъ отъ имени Общества Земледѣльческихъ Колоній явилась Прокураторія Царства. Сѣдлецкій окружный судъ рѣшеніемъ отъ 13/25 ноября 1895 года повелѣлъ ввести Старыху и Мадоня во владѣніе лугомъ въ границахъ означенныхъ въ 1889 г. и приговорилъ Общество Земледѣльческихъ Колоній въ уплатѣ судебныхъ издержекъ 31 руб. 36 коп. Такъ какъ граница съ 1899 года установленная между сторонами по взаимному ихъ соглашенію, сдѣлалась предметомъ новаго спора, то вышеозначеннымъ рѣшеніемъ дѣло не было окончательно разъяснено. Прокураторія Царства не признала сообразнымъ принести апелляціонную жалобу на это рѣшеніе.

Среди разныхъ причинявшихъ хлопоты затрудненій, происходившихъ въ истекшемъ четырехлѣтнемъ періодѣ въ Собѣшинѣ и производившихъ большое умноженіе занятій и контроля опекуна-администратора, слѣдуетъ упомянуть о часто повторявшейся перемѣнѣ кассировъ — бухгалтеровъ; въ это время перемѣнилось ихъ пять человекъ, по разнымъ поводамъ: болѣзни, смерти, неспособности къ исполненію обязанностей несогласій съ мѣстнымъ управляющимъ и т. п. Въ продолженіе четырехъ лѣтъ исполняли эти обязанности очердно гг. Рысь, Ливскій, Ковалевскій, Вендриховскій и Лышкевичъ. Незначительный штатъ, присвоенный этой должности, соединенной съ многочисленными занятіями и со спеціальнымъ знаніемъ счетоводства, дѣлалъ не легкимъ выборъ лица, изъ имѣющихъ соотвѣтственныя квалификаціи и качества.

III. Высшая сельско-хозяйственная школа въ Собѣшинѣ.

Давно уже желанное учрежденіе, необходимое въ край, основаніе котораго, со времени принятія отказа графа Киц-

имieniu T-ва Osad rolnych stawała Prokuratorja Królestwa. Sąd Okręgowy Siedlecki wydał wyrok w d. 13/25 Listopada 1895, nakazując wprowadzenie Starychę i Madonia w posiadanie łąki w granicach oznaczonych w 1889 r. ale skazując T-stwo Osad Rolnych jednak na koszta sądowe 31 rs. 36 kop. Ze względu, że właśnie granice w 1889 r. dobrowolnie między stronami ustanowione, stały się przedmiotem nowego sporu, wyrokiem powyższym sprawa nie została należycie wyjaśniona. Prokuratorja Królestwa nie znalazła stosownem apelować od tego wyroku.

Pomiędzy różnemi kłopotliwemi trudnościami, jakie zachodziły w ubiegłym okresie czteroletnim w Sobieszynie, a które przyczyniły się bardzo do pomnożenia zajęć i kontroli ze strony Opiekuna Administratora, wspomnieć należy częstą zmianę kasyerów buchalterów, których pięciu się zmieniło w tym czasie z rozmaitych powodów: choroby, śmierci, niezdolności w spełnianiu obowiązków, nieporozumień z miejscowym rządcą i t. d. Przez te cztery lata pełnili rzeczone obowiązki kolejno: pp. Ryx, Liwski, Kowalewski, Wędrychowski, Łyszkiewicz. Skromny etat jaki do tej posady był przywiązany, przy wymaganiu licznych zajęć i fachowej znajomości rachunkowości, nie czynił łatwym wybór stosowne kwalifikacye i przymioty posiadających osobistości.

III. Szkoła rolnicza niższa w Sobieszynie.

Dawno upragniona instytucja i w kraju koniecznie potrzebna, której założenie, od chwili objęcia Zapisu hr. Kic-

ваго (1881 года). Общество, по предложенію своего предсѣдателя, г. Людовива Гурскаго, помѣстило тотчасъ же въ программу своей дѣятельности, и о которомъ первыя старанія были предприняты уже въ 1889г., — было наконецъ въ періодъ изложенный въ настоящемъ отчетѣ, основано, организовано и открыто по предварительному дозволенію правительства.

Дѣйствіямъ по исполненію этой задачи были чрезмѣрно обширны и хлопотливы, требующія настойчиваго труда, чтобы въ сравнительно короткое время въ фольварѣ, расположенномъ на 28 верстѣ отъ желѣзной дороги, въ которомъ кромѣ пустой земли не было ни одного строенія, пригоднаго для имѣющаго возникнуть учрежденія, — построить и организовать специальное научно-воспитательное заведеніе, выставить 12 большихъ жилыхъ и хозяйственныхъ здавій, снабдить ихъ живымъ и мертвымъ инвентаремъ, домашнею утварію и учебными снарядами, нужными въ началѣ, наконецъ отыскать еругъ лицъ обучающихся и провести дѣлю вереницу дѣлъ и формальностей, съ этимъ соединенныхъ. Нѣтъ ничего особеннаго, что эти занятія почти исключительно, въ продолженіи трехъ лѣтъ, поглощали труды Администраціи Отказа, особенно же опекуна-администратора.

Въ половинѣ сентября 1892 года Комитетъ Общества Земледѣльческихъ Колоній получилъ отзывъ г. Варшавскаго Генераль Губернатора отъ 22 августа (3 сентября) за № 9,595 съ увѣдомленіемъ, что представленный проектъ устава низшей сельско-хозяйственной школы I разряда, на фольварѣ Бржозова, въ имѣніи Собѣшинъ, по введеніи въ этомъ проектѣ нѣкоторыхъ измѣненій, утвержденъ Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ, и что Общество уполномочено къ основанію училища съ условіемъ, чтобы оно было содержимо на доходы, получаемые изъ имѣній, отказанныхъ Обществу пов. гр. Кидцимъ.

kiego (1881 r.) Towarzystwo na wniosek swego prezesa p. Ludwika Górskiego, w programie swoich działań zaraz sobie postawiło, a o którą pierwsze starania już w 1889 rozpoczęło. została nareszcie w okresie czasu niniejszem sprawozdaniem objętego, na skutek wyjednanego pozwolenia władz rządowych, założoną, uorganizowaną i wreszcie otwartą.

Czynności koło wykonania tego zadania były niezmiernie rozległe i kłopotliwe, wymagające usilnej pracy aby w stosunkowo krótkim przeciągu czasu, na folwarku o 4 mile od komunikacyi kolejowej położonym, na którym prócz placu pustego ani jednego budynku przydatnego dla mającego powstać zakładu nie było, — zbudować i uorganizować zakład specjalny naukowo wychowawczy, postawić 12 dużych budynków mieszkalnych i gospodarskich, zaopatrzyć je w inwentarze żywe i martwe, sprzęty domowe i naukowe na początek potrzebne, wreszcie wyszukać skład osób nauczających i przeprowadzić cały szereg interesów i formalności z tem wszystkim złączonych. Nic dziwnego, że zajęcia te pochłoneły przez lat trzy prace administracyi Zapisu, a w szczególności Opiekuna Administratora, prawie wyłącznie

W połowie Września 1892 r. otrzymał komitet Osad Rolnych odezwę p. Jenerał-Gubernatora warszawskiego z daty (22 Sierpnia) 3 Września Nr. 9795 z zawiadomieniem, że projekt przedstawiony ustawy szkoły rolniczej niższej I rzędu na folwarku Brzozowa, w dobrach Sobieszynskich, po wprowadzeniu do tego projektu niektórych zmian, został przez Ministerium dóbr Państwa zatwierdzony i T-stwo do założenia szkoły upoważnione, pod warunkiem, żeby utrzymywana była z dochodów, jakie czynią majątki przez śp. hr. Kieckiego Towarzystwu zapisane.

На ближайшемъ затѣмъ засѣданіи Распорядительнаго Совѣта 15 октября 1892 года, опекунъ-администраторъ представилъ выработанныя имъ предложенія, немедленно начать подготовительныя работы, несмотря на приближеніе осени. Вслѣдствіе этого постановлено въ томъ же и слѣдующемъ засѣданіи отъ 22 ноября 1892 года приступить, на сколько это будетъ возможно, къ приготовленію строительнаго матеріала въ составленію архитекторомъ госп. Неневскимъ плановъ и смѣтъ въ объемѣ на 60 учениковъ, указаны родъ и количество имѣющихъ быть построенными зданій, при заявленіи желанія, чтобы они были построены прочно и практично, съ сохраненіемъ необходимыхъ гигиеническихъ условій. Одновременно Распорядительный Совѣтъ просилъ опекуна-администратора, проф. Бялэцаго, чтобы онъ, независимо отъ исполняемыхъ имъ до сихъ поръ обязанностей, принялъ на себя всякія дѣйствія и старанія, какія окажутся нужными для постройки, организаціи и открытіи сельско-хозяйственной школы, причѣмъ уполномочилъ его сноситься по этимъ дѣламъ съ разными властями отъ имени Общества.

Спустя нѣсколько дней Комитетъ Общества Земледѣльческихъ Колоній, собранный на засѣданіи 27 ноября 1892 года съ удовольствіемъ принявъ къ свѣдѣнію постановленія и подготовительныя распоряженія Распорядительнаго Совѣта и опекуна-администратора, утвердилъ таковыя, предписывая прежде всего по возможности скорое приведеніе въ исполненіе организаціи будущаго агрономическаго училища, Относительно представленныхъ ему плановъ архитектора Неневскаго, Комитетъ сдѣлалъ нѣкоторыя замѣчанія и предложенія и уполномочилъ Распорядительный Совѣтъ къ подробному ихъ разсмотрѣнію и утвержденію. На издержки постройки и организаціи училища, Комитетъ уполномочилъ Совѣтъ употребить запасный капиталъ составленный изъ пре-

Na najbliższym zaraz posiedzeniu Rady Zawiadującej, 15 Pazdziernika 1892, przedstawił Opiekun Administrator wnioski przez siebie opracowane, co do niezwłocznego podjęcia przygotowawczych robót, pomimo nadchodzącej już jesieni. Postanowiono wskutek tego, na temże i na następnem w d. 23 Listopada 1892 odbytem posiedzeniu, przystąpić o ile możność pozwoli, do przygotowania materiałów budowlanych, do wypracowania przez budowniczego p. Nieniewskiego planów i anszlagów, w zakresie potrzebnym na 60 uczniów, wskazano rodzaj i ilość mających się postawić budynków, zalecając aby były porządnie i praktycznie zbudowane, z uwzględnieniem należytem warunków higienicznych. Jednocześnie Rada Zawiadująca prosiła Opiekuna Administratora prof. Bialeckiego, aby oprócz dotychczasowych swych obowiązków przyjął na siebie wszelkie czynności i starania, jakie się okażą potrzebne do zbudowania, uorganizowania i otwarcia szkoły rolniczej, — a przytem upoważniła go do znoszenia się w tych interesach z różnemi władzami w imieniu Towarzystwa.

W kilka dni potem zebrany na sesję Komitet Towarzystwa Osad Rolnych w d. 27 Listopada 1892 r. przyjąwszy z zadowoleniem do wiadomości powzięte przez Radę Zawiadującą i Opiekuna Administratora postanowienia i rozporządzenia przygotowawcze, takowe zatwierdził, zalecając przede wszystkim o ile można spieszne wprowadzenie w wykonanie organizacyi przyszłej szkoły rolniczej. Nad przedstawionymi sobie planami budowniczego Nieniewskiego, Komitet poczynił niektóre uwagi i propozycje, a do szczegółowego ich rozpatrzenia i zatwierdzenia, upoważnił Radę Zawiadującą. Na koszt budowy i urzędzenia szkoły, upoważnił Komitet Radę do czerpania funduszu zapasowego, z dawniejszych

жнихъ сборженій, въ суммѣ, 22,550 руб. закладными листа-ми г. Варшавы:

На засѣданіяхъ Распорядительнаго Совѣта 21 января и 12 апрѣля 1893 года, были утверждены окончательно планы архитектора Неневскаго, приготовленные для четырехъ каменныхъ строеній (изъ нихъ два двухэтажныя), послѣ предварительнаго допроса у другихъ специалистовъ и введенія въ нихъ нѣкоторыхъ измѣненій; смѣта издержекъ на эти четыре главныя зданія была вычислена въ 29,273 руб. 3 коп. не считая въ томъ стоимости дерева доставляемаго изъ собственныхъ лѣсовъ. Гонораръ архитектора за составленіе проектовъ 4 зданій и техническій надзоръ надъ ихъ исполненіемъ былъ опредѣленъ въ 900 руб. Было также рѣшено не путемъ антрепризы, а хозяйственнымъ способомъ вести постройку, какъ первыхъ четырехъ, такъ и другихъ строеній, въ которыхъ оказалась еще надобность, въ числѣ 8, для того чтобы сельско-хозяйственная школа могла быть надлежаще приготовлена.

Стало быть, осенью 1892 и весною 1893 года были сдѣланы первыя приготовленія къ постройкѣ. Былъ свезенъ древесной матеріалъ изъ Собѣшнискыхъ лѣсовъ, приготовлена глина, построены три каменные печи для выжиганія кирпича, три большіе навѣса съ соответственными снарядами, вырыты два колодца на площади постройки, начато рытіе поль фундаменты, собрано топливо для кирпичнаго завода, сдѣланы заказы разныхъ мастеровъ и рабочихъ; заключены съ ними договоры, и наконецъ, начато было выжиганіе кирпича въ собственныхъ кирпичныхъ заводахъ, а число кирпича нужнаго на 1893 г. было вычислено въ полъ миліона.

Послѣ такихъ приготовленій, собственныя работы при постройкѣ сельско-хозяйственной школы на фольваркѣ Бржозова были начаты лишь лѣтомъ 1893 года, когда уже получились достаточные запасы кирпича. При этихъ пер-

осzczędności złożonego, summę 22550 rs. w list. zast. m. Warszawy stanowiącego.

Na posiedzeniachъ Rady Zawiadującej 21 Stycznia i 12 Kwietnia 1893, zatwierdzone zostały ostatecznie plany budowniczego p. Nieniewskiego na 4 murowane budynki (w nich dwa piętrowe) przygotowane, po poprzednim zasięgnięciu jeszcze opinii innych specjalistów i wprowadzeniu w nich niektórych zmian, przy anszlaku kosztów tych czterech budynków głównych na 29,273 rs. 03 kop. nie licząc w tem wartości drzewa z własnych lasów mającego się dostarczyć. Honorarium budowniczego za sporządzone projekty 4 budynków i dozór techniczny nad ich wykonaniem, ustanowiono na 900 rs.—Zdecydowano także, aby nie przez antrepryzę lecz sposobem gospodarczym prowadzić budowę, zarówno pierwszych jako i innych budynków, jakie jeszcze w liczbie ośmiu okazały się potrzebnymi, aby szkoła rolnicza mogła być należyte przygotowana.

W jesieni tedy 1892 i na wiosnę 1893 poczynione były przedwstępne przygotowania do budowy. Nagromadzono materiały drzewne z lasów Sobieszynskich, wysychowana glina, zbudowane 3 piece murowane do wypalania cegły, 3 wielkie szopy z odpowiednimi przyrządami, wykopane 2 studnie na placu budowlanym, rozpoczęto kopanie pod fundamenta, nagromadzono opałowe drzewo do cegielni, poczyniono zamówienia różnych majstrów i robotników, pozawierano kontrakty z nimi wreszcie. przystąpiono do wypalania cegły we własnych cegielniach, której na rok 1893 obliczono potrzebę na pół miliona.

Po takichъ przygotowaniach, właściwe roboty koło budowania szkoły rolniczej, na folwarku Brzozowa, rozpoczęte zostały dopiero latem 1893 г. skoro już dostateczne zapasy cegły wyszły z pieców. Przy tychъ pierwszychъ robotachъ na-

вхъ работахъ сразу случились разныя препятствія и затрудненія. Въ мѣстѣ, предназначеномъ на строенія, оказался глубокий слой песку, такъ что фундаменты пришлось укладывать на 3—4 локтей глубоко, чтобы лежали на твердой почвѣ, Военное шоссе веденное одновременно въ окрестности и въ Собѣшнѣ, вызвало большія затрудненія въ подысканіи работниковъ и очень возвысило цѣны найма. Сначала оказался недостатокъ воды, такъ что на первыхъ порахъ нужно было привозить ее въ бочкахъ или устраивать длинныя трубы, въ родѣ этажныхъ водопроводовъ, которыми притекала вода изъ сосѣднихъ прудовъ. Традиціонная у насъ неустойчивость мастеровъ и ремесленниковъ составляла также не мало-важное затрудненіе.

Не смотря на то, работы подвигались впередъ, и въ октябрѣ мѣсяцѣ 1893 г. главное зданіе училища, помѣщающее въ нижнемъ и верхнемъ этажахъ классы, спальни, канцелярію, столовую, залъ засѣданій и т. п. было выведено подъ крышу и покрыто черепицею, доставленною изъ фабрики „Пустельникъ“ подъ Варшавой. Во томъ же еще году опекунъ-администраторъ, по уполномочію Совѣта (30 ноября 1893 г.) поручилъ фабрицѣ Свѣтлицкаго въ Варшавѣ, устроить ротационный насосъ при главномъ колодецѣ во дворѣ. Въ слѣдующемъ 1894 году было построено еще пять каменныхъ и три деревянныя зданія, покрытыя крышами изъ черепицы или драницы. Наконецъ, въ 1895 г. окончены остальныя строенія, съ оставленіемъ на будущее въ некоторыхъ подробностей отдѣли.

Такимъ образомъ, на территоріи фольварка Бржозова, въ теченіе этого времени были построены: главный каменный двухъэтажный домъ для еквартиръ учителей и управляющаго школою, домъ для помѣщенія кухни, купальни, инфирмеріи, прачешни, еладовой, еквартиръ кухарки и прачки, бузица, пекарня, сарай съ конюшнею и хлѣвомъ, все каменныя, а такъ-

трафiono на rozmaite przeszkody i trudności. W miejscu na budynki przeznaczonem okazała się głęboka warstwa piasku, tak, że fundamenta wypadło na 3—4 łokci głęboko zakładać, żeby na twardym gruncie spoczęły. Szosa wojskowa budowana w okolicy i w Sobieszynie jednocześnie, sprawiła wielką trudność dostania robotników i podniosła bardzo ceny najmu. Wody okazał się z początku brak, tak że na razie trzeba było dowozić ją beczkami, lub urządzać długie ryny w rodzaju piętrowych wodociągów, które z stawów przyległych wodę sprowadzano. Niesłowność majstrów i rzemieślników u nas tradycyjna, nie miała również stanowić trudności.

Pomimo to, roboty postępowały, i w Październiku 1893 główny gmach szkolny, mieszczący w parterze i na piętrze klasy, sypialnie, kancelaryę, refektarz, salę posiedzeń i t. d. został pod dach wyprowadzony i dachówką z fabryki „Pustelnik“ z pod Warszawy sprowadzoną, pokryty. W tym jeszcze roku Opiekun-Administrator, z upoważnienia Rady (30 Listopada 1893 r.) porучилъ fabryce Świetlickiego w Warszawie, urządzenie pompy rotacyjnej do głównej studni w podwórzu. W następnym roku 1894 wybudowano jeszcze 5 budynków murowanych i trzy drewniane, pokryto je dachem z dachówki lub gontów. W roku wreszcie 1895 dokończono reszty budynków, z pozostawieniem niektórych szczegółów wykończenia nadal.

Stanęły tym sposobem na terytorium w folwarku Brzozowa w ciągu tego czasu: dom piętrowy główny, szkolny, dom piętrowy na mieszkanie nauczycieli i zarządzającego szkołą, dom administracyjny na pomieszczenie kuchni, łazienki, infirmaryi, pralni, spiżarni, mieszkanie kucharki i praczki, kuźnia, piekarnia, obora ze stajnią i chlewnią,

же начата постройка каменной бани. Изъ деревянныхъ строеній, крытыхъ дранцею, на каменной подстройкѣ, построено: хлѣбной сарай, а при немъ амбаръ, большой жилой домъ для низшей прислуги, отхожія мѣста, устроенныя на лщивахъ съ торфомъ, навѣсъ для возовъ и земледѣльческихъ орудій, при немъ колесная, наконецъ, хлѣвы для прислуги.

За изытіемъ четырехъ главныхъ строеній, проектированныхъ и веденныхъ архитекторомъ Неневскимъ, остальные были построены безъ его помощи, хозяйственнымъ способомъ, на основаніи плановъ, очередно представляемыхъ на утверждение Распорядительнаго Совѣта, подъ управленіемъ опекуна-администратора и при ревностномъ участіи Управляющаго Собѣшина г. Домославскаго, который на мѣстѣ надзиралъ за постройкою этихъ зданій и счетоводствомъ. За эти сверхштатныя занятія, Распорядительный Совѣтъ постановилъ, по предложенію опекуна-администратора ассигновать г. Домославскому нѣсколько разъ единовременныя награды отъ 200—300 руб.

Столярныя работы производились на мѣстѣ въ мастеровыхъ, устроенныхъ приглашенными мастерами. Приложены были старанія привести всю постройку къ возможной простотѣ, руководясь практичностью и бережливостью. На этомъ основаніи, уже во время постройки, Распорядительный Совѣтъ согласился съ предложеніемъ опекуна-администратора устранить изъ проекта нѣкоторыя лишнія внѣшнія украшенія, оставить мысль доставленія воды трубами въ квартиры и залы, какъ слишкомъ много стоющую, наконецъ, вмѣсто израсцовыхъ печей, стоящихъ по проекту среднимъ числомъ 50—60 руб. устроить т. н. шведскія печи, утермарскія, вездѣ употребительныя въ Россіи, отличающіяся незначительнымъ употребленіемъ топлива и дешевизною, такъ, чтобы издержки ихъ устройства не превысили 21 руб. со всей отдѣлкой. Чертежи и планы таковыхъ печей, выписанные опеку-

всzystko murowane, a zarazem rozpoczęta budowa murowanej także łaźni parowej. Z drewnianych budynków, na podmurowaniu, gontem kryte wzniesiono: stodołę, przy niej spichrz, czworak duży dla niższej służby, miejsca ustępowe urządzone na skrzyniach z torfem, szopa na wozy i narzędzia rolnicze, przy niej stelarnia, wreszcie chlewy dla służby.

Z wyjątkiem czterech głównych budynków przez budowniczego Nieniewskiego projektowanych i prowadzonych reszta wykonana została bez jego pomocy, sposobem gospodarskim, na podstawie planów Radzie Zawiadującej do zatwierdzenia kolejno przedstawianych, pod kierunkiem Opiekuna-Administradora, przy gorliwym udziale rządcy Sobieszyna Domosławskiego, który się na miejscu zajmował dozorem wznoszenia tych budowli i prowadzeniem rachunków. Za te nadobowiązkowe zajęcia Rada Zawiadująca poleciła wyasygnować mu, na wniosek Opiekuna-Administradora, kilkakrotne jednorazowe wynagrodzenia od 200—300 rs. wynoszące.

Stolarskie roboty wykonane były na miejscu, w warsztatach, przez sprowadzonych majstrów urządzonych. Całą budowę starano się sprowadzić do możliwej prostoty, kierując się względami praktycznymi i oszczędności. Z tych powodów, już w trakcie budowy, Rada Zawiadująca zgodziła się na wniosek Opiekuna-Administradora, aby usunąć z projektu niektóre zbyt cenne ozdoby zewnętrzne, zaniechać myśli rozprowadzenia wody rurami do mieszkań i sali, jako zbyt kosztownej, wreszcie, aby zamiast pieców kaflowych, przeciętnie 50—60 rs. mających według anszlagu kosztować, zaprowadzić tak zwane piece szwedzkie, Utermarkskie, w Rosyi powszechnie używane, zalecające się małym zużyciem топлива i taniością, bo koszt ich postawienia nie przeniósł 21 rs. za sztukę z całym urządzeniem. Rysunki i plany takich

номъ-администраторомъ изъ Петербурга, были сдѣланы печникомъ изъ Чулавъ на мѣстѣ и позволили сберечь изъ предназначенной суммы около 1,000 руб.

Осенью 1895 года, по окончаніи постройки, Комитетъ Общества Земледѣльческихъ колоній бѣлъ увѣдомленъ о производствѣ этихъ работъ, представленныхъ ему подробнымъ отчетомъ о способѣ ихъ исполненія. Поэтому онъ постановилъ въ засѣданіи 17 ноября 1895 года изъявить благодарность Опекуну-администратору и Распорядительному Совѣту за увѣнчавшіеся успѣхомъ ихъ труды.

Независимо отъ постройки были одновременно приложены старанія провести внутреннюю организацію училища, подыскать кандидатовъ для личнаго состава учителей, главнымъ же образомъ избрать наиболѣе важный органъ, т. е. попечителя школы, которому по уставу должно было быть отдано управленіе, въ педагогическомъ и научномъ отношеніяхъ съ широкими аттрабуціями, а которымъ по уставу могло быть лишь лицо, состоящее въ дѣйствительной службѣ и обладающее надлежащими познаніями въ области земледѣлія. На основаніи уполномочія Комитета и Распорядительнаго Совѣта, опекунъ-администраторъ принялъ всѣ нужныя по этому дѣлу мѣры и предложилъ на должность попечителя школы госп. Леонарда Ивановскаго, инженера-технолога, владѣльца земскихъ имѣній въ Царствѣ и въ Гродненской губ. страстнаго и просвѣщеннаго земледѣльца, занимающаго притомъ важную должность по Министерству финансовъ.

На управляющаго школою опекунъ-администраторъ предложилъ управляющаго Собѣшина г. Домославскаго, имѣющаго дипломъ въ окончаніи агрономическаго института въ Новой Александріи, притомъ прекрасно знакомаго съ мѣстными условіями въ Собѣшинѣ и Брзозовой; наконецъ на преподавателей общихъ и естественныхъ наукъ гг. Козловскаго,

pieców, sprowadzone przez Opiekuna-Administradora z Petersburga, wykonane zostały przez zduna z Puław na miejscu i pozwoliły oszczędzić z anszłagu na tej pozycji, około 1,000 rs.

W ten sposób po ukończeniu budowli w jesieni 1895 r. Komitet T-stwa Osad Rolnych zostało dokonaniu tych robót zawiadomiony, przy złożeniu mu szczegółowej wiadomości o sposobie ich przeprowadzenia. Postanowił on, z tego powodu na swem posiedzeniu 17 Listopada 1895 r. wynurzyć Opiekunowi-Administratorowi i Radzie Zawiadującej podziękowanie, za podjęte skuteczne prace.

Niezależnie od stawiania budowli, starano się jednocześnie o przeprowadzenie samej organizacyi wewnętrznej szkoły, o wyszukanie kandydatów do składu nauczycielskiego należących, przedewszystkiem zaś najważniejszego organu t. j. kuratora szkoły, któremu według ustawy miał być powierzony kierunek wychowawczy i naukowy, z bardzo obszernymi atrybucjami, a którym według ustawy mogła być tylko osoba, zostająca w czynnej służbie rządowej i dostateczne wiadomości w gałęzi rolnictwa posiadająca. Z mocy plenipotencyi Komitetu i z upoważnienia Rady Zawiadującej, Opiekun-Administrator przedsięwziął potrzebne w tej sprawie starania i zaproponował na kuratora szkoły p. Iwanowskiego, inżyniera technologa, właściciela majątków ziemskich w Królestwie i w gub. Grodzieńskiej, zamiłowanego i światłego rolnika, a zajmującego przytem wybitne stanowisko urzędowe w zarządzie Ministerium skarbu.

Na zarządzającego szkołą przedstawił dotychczasowego rządce Sobieszyna p. Domosławskiego, posiadającego dyplom z ukończenia instytutu agronomicznego w Nowej-Aleksandryi, a przytem doskonale zapoznanego z warunkami rolnymi Sobieszyna i Brzozowy, -- na nauczycieli wreszcie nauk ogólnie kształcających i przyrodniczych pp. Kozłowskiego, na-

начальнаго учителя въ Коцеѣ, и Петрашевскаго, который былъ уже учителемъ въ нѣсколькихъ агрономическихъ училищахъ въ Россіи.

Когда согласились на эти же предложенія и Распорядительный Совѣтъ (18 января 1894; 21 марта 1895 года) и Комитетъ (21 января 1894 года), когда было исходатайствовано утвержденіе Сѣдлецкаго губернатора, комитетъ Общества сдѣлалъ соотвѣтственное представленіе въ Министерство Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ.

Чтобы ускорить возможность открытія сельско-хозяйственной школы а также чтобы представить Г-ну Министру Земледѣлія намѣреніе Общества и доложить о сдѣланныхъ приготовленіяхъ, власти Общества Земледѣльческихъ колоній командировали нѣсколько разъ въ Петербургъ опекуна-администратора, чтобы онъ на мѣстѣ старался исходатайствовать нужныя резолюціи.

По окончаніи приготовленій въ открытію училища опекуна-администратора въ отношеніи отъ 17/29 сентября 1895 года за № 63, довелъ до свѣдѣнія Министерства Земледѣлія, что сельско-хозяйственная школа въ Брзозовой готова къ открытію.

Въ отвѣтъ на это, Департаментъ Земледѣлія увѣдомилъ 23 октября (4 ноября) 1895 года за № 19,683, что г. Министръ поручилъ директору агрономическаго училища въ Марино-Горкахъ, г. Котову, поѣхать въ Собѣшинъ, провѣрить состояніе произведенныхъ приготовленій и доложить о томъ въ отчетѣ.

Г. Котовъ пріѣхалъ, произвелъ эти дѣйствія 17 и 18 ноября 1895 года, высказавъ притомъ мнѣніе, что приготовленія вполне удовлетворительны, и что Собѣшинское училище будетъ первымъ въ Россіи по своей хорошей обстановкѣ.

uczyciela elementarnego w Kocku i Pietraszewskiego, który był już nauczycielem w kilku szkołach rolniczych niższych w Rosyi.

Gdy na te propozycje zgodziła się Rada Zawiadująca (18 Stycznia 1894, 21 Marca 1895) i Komitet Towarzystwa (21 Stycznia 1894 r.) oraz gdy uzyskane zostało poparcie gubernatora Siedleckiego, uczynione zostały stosowne przedstawienia przez Komitet T-stwa do Ministerium Rolnictwa i dóbr Państwa.

W celu popierania zabiegów okolo wprowadzenia w życie szkoły Rolniczej, i przedstawienia odnośnych wniosków i sprawozdań panu Ministrowi Rolnictwa, Władze T-stwa Osad Rolnych delegowały parokrotnie Opiekuna-Administratora do Petersburga, który na miejscu starał się ułatwić przyspieszenie lub wyjednanie potrzebnych decyzji.

Po dokonaniu przygotowań do otwarcia szkoły, odezwą z dnia 17 (29) Września 1895 № 63, Opiekun-Administrator podał do wiadomości Ministerium Rolnictwa, że szkoła rolnicza w Brzozowy jest gotową do otwarcia.

W odpowiedzi na to Departament Rolnictwa zawiadomil w d. 23 Października (4) Listopada 1895 r. za № 19683 że pan Minister polecił dyrektorowi Szkoły rolniczej w Mariyno-Gorkach p. Kotowowi, aby zjechał do Sobieszyna, sprawdził stan dokonanych przygotowań i zdał o tem relacyę.

Pan Kotów przyjechał, dokonał tej czynności w d. 17 i 18 Listopada 1895 r., wyraziwszy przytem opinię, że przygotowania są zupełnie zadawalniające, a nawet że Szkoła Sobieszynska będzie pierwszą w tak pomyslnych warunkach ukonstytuowaną w Państwie Rosyjskiem.

Послѣ всего этого Комитетъ Общества Земледѣльческихъ Колоній получилъ наконецъ въ отзывѣ Министерства Земледѣлія отъ 3/15 января 1896 года за № 111, разрѣшеніе отереть сельско-хозяйственную шкoлу и начать преподаваніе въ ней. Наконецъ въ отзывѣ отъ 18/26 января 1896 года за № 900 получено утвержденіе Министерства представленныхъ: г. Домославскаго въ качествѣ управляющаго, а гг. Козловскаго и Петрашевскаго, въ качествѣ учителей.

Шесть недѣль спустя, т. е. 4/16 и 5/17 марта назначенъ уже срокъ приемныхъ испытаній для принятія первыхъ учениковъ въ первый курсъ, а 11/23 марта того же 1896 г. начались лекціи въ новооткрытой въ Царствѣ нижней сельско-хозяйственной школѣ.

Такъ какъ согласно уставу въ училищѣ должно было быть три годовые курса, а общимъ числомъ на нихъ 60 учениковъ, поэтому въ первомъ году рѣшено было принять ихъ 20. По окончаніи приемныхъ испытаній, которыя впрочемъ въ первомъ году были очень снисходительны, оказалось, что держащіе испытаніе кандидаты въ числѣ 24, были такъ неудовлетворительно подготовлены, что можно было ихъ принять лишь 16.

Пріемъ по протоколу строеній и инвентаря училища а также земли всего фольварка Брзозова, отъ имени Комитета, и отдача ихъ въ управленіе завѣдывающаго училищемъ г. Домославскаго, состоялся 5 марта 1895 года, въ присутствіи Вице-предсѣдателя Комитета Мечислава вн. Воронцаго и опекуна-администратора отказа, проф. Бялецкаго. Одновременно мѣстный Собщинскій священникъ кс. Розвадовскій совершилъ освященіе всѣхъ строеній.

Общее пространство земли въ Брзозовѣ, отданной въ пользованіе шкoлы, по новому мѣжевому реестру, составляетъ:

Potem wszystkiem, Komitet Towarzystwa Osad Rolnych otrzymał wreszcie odezwę Ministerium Rolnictwa z d. 3 (15) Stycznia 1896 r. za № 111, upoważniającą do otwarcia szkoły rolniczej i wykładów w tejże. Przy odezwie nakoniec z d. 16 (28) Stycznia 1896 r. № 900 otrzymano za twierdzenie przez Ministerium, przedstawionych. p. Domosławskiego na zarządzającego, a pp. Kozłowskiiego i Pietraszewskiego na nauczycieli.

W sześć tygodni potem, t. j. 16 i 17 Marca naznaczono już termin examínów wstępnych, dla przyjęcia pierwszych uczniów, na pierwszy kurs, a 23 Marca tegoż 1896 roku rozpoczęły się wykłady w nowo-powstałej w Królestwie niższej szkole rolniczej.

Ponieważ według programu ustawy, miało być 3 kursa roczne w szkole, a ogółem w nich 60 uczniów, przeto na rok pierwszy postanowiono przyjęć 20. Przy odbyciu examínów wstępnych, bardzo wyrozumiale zresztą na pierwszy raz prowadzonych, okazało się, że przystępujący kandydaci w liczbie 24, byli tak słabo przygotowani, że zaledwie 16 można ich było przyjąć.

Protokólny odbiór budynków i inwentarzy szkoły, oraz gruntów całego folwarku Brzozowa w imieniu Komitetu, i oddania ich pod zawiadywanie Zarządzającego szkołą, p. Domosławskiego, odbyło się w dniu 5 Marca 1896 r., w obecności viceprezesa Komitetu Mieczysława Xięcia Woronieckiego i Opiekuna-Administratora Zapisu prof. Białeckiego. Jednocześnie miejscowy proboszcz Sobieszynski, ksiądz Rozwadowski spełnił akt poświęcenia wszystkich budynków,

Ogólna przestrzeń gruntów na Brzozowej oddanych na użytek Szkoły Rolniczej wynosi według nowego rejestru pomiarowego:

пахатной земли	89	десят.	911	саженъ
луговъ	33	„	868	„
подъ строениями	4	„	120	„
подъ дорогами	1	„	259	„
подъ водою	1	„	569	„
Итого	129	„	327	„

Въ засѣданіи Распорядительнаго Совѣта 28 марта 1896 года былъ утвержденъ первый бюджетъ сельско-хозяйственной школы до конца декабря 1896 года въ общей суммѣ дохода и расхода 5,018 руб. 59 коп. Изъ этой суммы постановлено ассигновать изъ текущихъ фондовъ Администраціи Отказа 3,801 руб. 34 коп. и 1 217 руб. 25 коп., предполагено, что поступить изъ платы учениковъ.

Штаты служащихъ въ Собѣшинскомъ училищѣ были опредѣлены Министерствомъ въ самомъ уставѣ. Пришлось поэтому соображаться съ ними, хотя они очень незначительны и, кромѣ жалованія квартиры и отопления, не обеспечиваютъ за служащими въ училищѣ помощи въ ординаріи. Жалованіе управляющаго школою равно 500 руб. и 300 руб. за уроки, т. е. вмѣстѣ 800 руб. ни безъ какихъ добавокъ, кромѣ квартиры и топлива.

Желая облегчить назначенному на эту должность г. Домославскому возможность содержать себя и свое семейство, опекунъ-администраторъ сдѣлалъ представленіе Распорядительному Совѣту, чтобы не измѣняя установленныхъ для училища штатовъ, ввести комбинацію добавочнаго жалованія въ деньгахъ и естественныхъ продуктахъ г. Домославскому, въ видѣ отдѣльнаго вознагражденія, за особое техническое содѣйствіе его при направленіи земледѣлія и разведѣнія инвентаря въ Собѣшинѣ, такъ какъ онъ хорошо ознакомленный съ прошлымъ Собѣшина, могъ бы давать объясненія и указанія по этимъ специальнымъ вопросамъ, назначенному на его

ornej roli	89	dziesiąt.	911	sażeni.
łąk	33	„	868	„
pod budynkami	4	„	120	„
pod drogami	1	„	259	„
pod wodą	1	„	569	„
Razem	129	dziesiąt	327	sażeni.

Na posiedzeniu Rady Zawiadującej w d. 28 Marca 1896 r. uchwalono pierwszy budżet szkoły rolniczej do końca Grudnia 1896 r. w ogólnej sumie przychodów i rozchodów 5018 rs. 59 kop. Z sumy tej postanowiono assygnować z funduszków bieżących administracyi Zapisu 3801 rs. 34 kop a 1217 rs. 25 kop. przewidywano że wpłynąć powinno za opłaty od uczniów.

Etaty służby w szkole Sobieszynskiej oznaczone zostały przez Ministerium w samej ustawie. Do nich więc należało się zastosować, jakkolwiek są one nader niskie i prócz pensyi, mieszkania i opału nie zapewniają służącym w szkole, pomocy w ordynaryi. Pensja zarządzającego szkołą wynosi 500 rs. i 300 rs. za wykład, czyli razem 800 rs. bez żadnych dodatków, prócz mieszkania i opału.

Chcąc ułatwić mianowanemu na tę posadę p. Domosławskiemu możność utrzymania się z rodziną. Opiekun-Administrator wystąpił do Rady Zawiadującej z wnioskiem. aby nie zmieniając etatów ustanowionych dla szkoły, wprowadzić kombinację dodatkowego uposażenia w pieniądzech i naturaliach p. Domosławskiemu, tytułem jakoby wynadgrożenia oddzielnego, za pewnego rodzaju kierunek techniczny, rolnictwa i chowu inwentarzy na folwarku Sobieszyna, któryby on miał sprawować, dostarczając informacji i rady w kwestyach specjalnych, jako dobrze z przeszłością Sobieszyna zapoznany, nowo na jego miejsce w środku roku gospo-

мѣсто въ серединѣ хозяйственнаго года управляющему. Распорядительный Совѣтъ одобрилъ этотъ проектъ въ засѣданіи 21 марта 1895 года и назначилъ г. Домославскому добавочнаго вознагражденія на такомъ основаніи 200 руб. въ годъ, 30 корцевъ зерноваго хлѣба, 6 корцевъ хлѣба послѣдняго сорта, 40 корцевъ картофеля, 2 гарнца молока въ день, 2 штуки откормленныхъ свиней, 2 штуки телятъ, 3 пуда керосина, и наконецъ огородныхъ овощей изъ огородовъ Собѣшина, въ количествѣ нужномъ для его кухни.

Независимо отъ разныхъ постановленій Распорядительнаго Совѣта, состоявшихся въ его засѣданіяхъ и во время пріѣздовъ въ Собѣшинъ, касающихся отдѣльныхъ дѣлъ агропомическаго училища, онъ постановилъ еще 17 ноября 1894, какъ принципъ по вопросу бюджета, что удовлетвореніе всякихъ хозяйственныхъ потребностей школы должно быть отнесено къ статьи штата 1500 руб. указанной на эту цѣль, и къ доходамъ получаемымъ отъ земледѣлія въ Бржозовой, затѣмъ что холостые учителя, насколько не будутъ въ состояніи вести собственной кухни, могутъ получать прокормленіе вмѣстѣ съ учениками за плату 50 руб. въ годъ въ кассу училища, или же они сами должны устроить себѣ прокормленіе другимъ образомъ.

По уставу, учебный годъ долженъ былъ начаться 1/13 января. Такъ какъ однако лишь въ концѣ января 1896 г. получено утвержденіе Министерства преподавателей и дозволеніе на открытіе лекціи, то (какъ выше упомянуто) лишь въ мартѣ въ этомъ году могли начаться уроки, а потому и учебный годъ былъ короче, чѣмъ слѣдовало. Вообще, однако начало учебнаго года 1 января и принятіе въ это время новыхъ учениковъ, сразу обнаружили много неудобствъ, прежде же всего, недостаткомъ соответственныхъ кандидатовъ. Въдѣ въ это время учащаяся молодежь находится вездѣ или уже въ какой нибудь школѣ, какъ въ половинѣ года, или помѣ-

darskiego mianowanemu rządcy. Rada Zawiadująca wniossek ten na posiedzeniu 21 Marca 1895 r. zaakceptowała, i przeznaczyła p. Domosławskiemu dodatkowego pod takim tytułem wynadgrozdenia 200 rs. rocznie, 30 korecy zboża, 6 korcy pośladów, 40 korcy kartofli, 2 garnce mleka dziennie 2 sztuki wieprzów wypasionych, 2 sztuki cieląt, 3 pudy nafty, wreszcie warzywa z ogrodów Sobieszyna w ilości na jego kuchnię potrzebnej.

Niezależnie od różnych postanowień Rady Zawiadującej, wydanych na jej posiedzeniach i w czasie zjazdów do Sobieszyna, dotyczących pojedynczych interesów Szkoły rolniczej, postanowiła ona jeszcze (27 Listopada 1894 r.) w kwestyi budżetowej, jako zasadę, że zaspokajanie wszelkich gospodarskich potrzeb szkoły, ma być odniesione do pozycy etatowej 1,500 rs. na ten cel wskazanej, oraz do dochodów z rolnictwa folwarku Brzozowa otrzymywanych; następnie, że nauczyciele nieżonaci, o ileby własnej kuchni prowadzić nie mogli, będą albo otrzymywali stół razem z uczniami, za zwrotem 50 rs. rocznie do kasy szkolnej, albo też sami wyżywienie swoje sobie urządzają w inny sposób.

Według ustawy rok szkolny miał się zaczynać 1 (13) Stycznia. Ponieważ jednak dopiero z końcem Stycznia 1896 otrzymano zatwierdzenie ministeryalne osób nauczających i pozwolenie na otwarcie kursów, przeto (jak wyżej wspomniano) dopiero w Marcu w tym pierwszym roku mogły się rozpocząć lekcyje, a przez to i sam rok szkolny był krótszym niż być powinien. W ogóle jednak termin rozpoczęcia roku szkolnego od 1 Stycznia i przyjmowania w tym czasie nowych uczniów wykazał zaraz na wstępie wiele niedogodności, a przede wszystkim brak odpowiednich kandydatów. W tej bowiem porze młodzież ucząca się, znajduje się wszędzie w

цена при какомъ нибудь хозяйственномъ занятіи. Поэтому къ 1 января являются только такіе кандидаты, которые сбѣлись съ пути по разнымъ причинамъ и не знаютъ что дѣлать съ собою, значить, кандидаты плохо подготовленные и дающіе мало ручательства относительно прилежанія.

На основаніи вышеизложенныхъ мотивовъ, попечитель школы г. Ивановскій, предложилъ исходатайствовать согласіе г-на Министра Земледѣлія на переѣмну срока начала учебнаго года на 1/13 іюня, прилагая еще къ этому предложенію то соображеніе, что, такъ какъ переѣмна служащихъ по хозяйству происходитъ по общему въ здѣшнемъ краѣ обычаю съ 1 іюля, то воспитанники сельско-хозяйственной школы, кончающіе оную въ декабрѣ, не имѣли бы чаще всего возможности получить тотчасъ мѣсто и полгода оставались бы безъ занятія.

21 сентября 1896 года Тайный Совѣтникъ г. Москальскій, откомандированный Министерствомъ земледѣлія на ревизію Собѣшинской сельско-хозяйственной школы, прибылъ въ Варшаву и сопровождаемый опекуномъ-администраторомъ отправился въ Собѣшинъ, гдѣ подробно изслѣдовалъ устройство училища и произвелъ испытаніе ученикамъ. Вслѣдствіе этого посѣщенія Департаментъ Земледѣлія сообщилъ Комитету Общества Земледѣльческихъ Колоній, при отзывѣ отъ 17/29 октября 1896 года за № 20,370 выписку изъ отчета г. Москальскаго о состояніи школы и его предложенія, относительно потребности въ преобразованіяхъ, прося, чтобы Комитетъ изъяснилъ свое мнѣніе объ этихъ предложеніяхъ. Г. Тайный Совѣтникъ Москальскій замѣтилъ, что, такъ какъ принятые на первый спеціальнѣй курсъ ученики не обнаружали надлежащихъ познаній, а то главнымъ образомъ потому что въ Царствѣ нѣтъ начальныхъ двухклассныхъ деревенскихъ школъ, программа которыхъ составляетъ обязательную квалификацію для учениковъ, поступающихъ въ I курсъ низ-

какіежъ już szkole, jako w połowie roku, albo przy jakimś gospodarskiem zajęciu umieszczona. Zgłaszają się więc od 1 Stycznia tylko tacy kandydaci, którzy z rozmaitych przyczyn wykolejeni zostali i nie wiedzą co z sobą zrobić, a zatem kandydaci źle przygotowani i małą rękojmię w pilności dający.

Z powodów więc powyższych, Kurator szkoły p. Iwanowski wystąpił z projektem, aby wyjednać zgodzenie się p. Ministra Rolnictwa na zmianę terminu rozpoczynania roku szkolnego od 1 (13) Września, a examinów ostatecznych dla kończących na 1 (13) Czerwca, motywując jeszcze ten wniosek uwagą, że gdy zmiana służby gospodarczej odbywa się według powszechnego w kraju tutejszym zwyczaju od 1 Lipca, to wychowawcy kończący szkołę rolniczą i wypuszczani z niej w Grudniu, nie mieliby najczęściej możności znalezienia sobie zaraz obowiązku, lecz przez pół roku zostawałiby bez zajęcia.

W dniu 21 Września 1896 r. Tajny Radca p. Moskalski, delegowany przez Ministerium Rolnictwa do zrewidowania szkoły rolniczej Sobieszynskiej, przybył do Warszawy i w towarzystwie Opiekuna-Administradora udał się do Sobieszyna, gdzie szczegółowo badał wszystkie urządzenia szkolne i odbył examin uczniów.

W następstwie tej wizyty, Departament Rolnictwa, przy odezwie do Komitetu T-stwa Osad Rolnych z d. 17 (29) Października 1896 r. za № 20,370 zakomunikował wyjątek z raportu p. Moskalskiego o stanie szkoły i jego wnioski, co do potrzeby reorganizacji tejże, prosząc aby Komitet swoją opinią co do tych wniosków wynurzył. Pan Tajny Radca Moskalski zauważył, że ponieważ przyjęci na I kurs specjalny uczniowie nie wykazali należytych kwalifikacji, a to głównie z tego powodu, że w Królestwie brakuje szkół elementarnych dwuklasowych wiejskich, których program ma

шихъ сельско-хозяйственныхъ школъ, — то слѣдовало бы устроить въ Собѣшинской школѣ подготовительный классъ и помѣстить въ немъ учениковъ, записанныхъ теперь на I курсъ. Кроме того г. Москальскій предлагалъ понизить плату вносимую учениками за годовое цѣлое ихъ содержаніе одежду, стирку бѣлья и науку, вмѣсто означенныхъ въ уставѣ 100 руб. до 50 руб. въ годъ.

Разсмотрѣвъ эти вопросы и получивъ мнѣніе г. попечителя Ивановскаго, Распорядительный Совѣтъ постановилъ 13 декабря 1896 года увѣдомить Департаментъ земледѣлія, что проектъ преобразованія школы и учрежденія въ ней подготовительнаго класса съ сентября 1897 года, можетъ быть принятъ, и что находящіеся теперь на I курсѣ ученики будутъ оставлены въ немъ еще на годъ, для пополненія приготовленія, особенно по предметамъ общеобразовательнымъ. Предложеніе пониженія платы взимаемой съ учениковъ, признано было невозможнымъ осуществить.

Вслѣдъ затѣмъ Комитетъ Общества былъ увѣдомленъ Департаментомъ Земледѣлія отъ 8/20 января 1897 года за № 361, что г. Министръ утвердилъ преобразование Собѣшинской сельско-хозяйственной школы такимъ образомъ, что подготовительный классъ долженъ быть устроенъ и открытъ съ 15/27 августа 1897 года, начало учебнаго года перенесено на 1/13 сентября, а окончательныя испытанія должны происходить не позже какъ 1/13 іюня.

Выше упомянутыя распоряженія, собственно говоря относятся уже въ хронологическомъ порядкѣ къ отчету за 1896/7 годъ. Однако они помѣщены уже тутъ, для лучшаго изображенія связи во всей цѣлости первыхъ моментовъ возникновенія и развитія Собѣшинской сельско-хозяйственной школы. Полученные же научные результаты и подробный о нихъ отчетъ управляющаго школою уже во всякомъ случаѣ принадлежатъ къ будущему году.

stanowić obowiązującą kwalifikację dla uczniów wstępujących na I kurs szkół rolniczych niższych, przeto należałoby urządzić klasę przygotowawczą w szkole Sobieszynskiej i cofnąć do niej uczniów zapisanych teraz na kursie pierwszym. Oprócz tego proponował p. Moskalski zniżenie opłaty od uczniów, pobieranej za roczne całkowite ich utrzymanie, ubranie, pranie, naukę, zamiast oznaczonych w ustawie 100 rs do 50 rs. rocznie.

Po rozpatrzeniu tych kwestyi i otrzymaniu opinji od p. Kuratora Iwanowskiego, Rada Zawiadująca postanowiła 13 Grudnia 1896 r. oświadczyć Departamentowi Rolnictwa, że projekt reorganizacji szkoły i urządzenie klasy przygotowawczej od 1 Września 1897 r. może być przyjętym, a zostający teraz na I kursie uczniowie, będą pozostawieni w nim jeszcze na rok, dla uzupełnienia przygotowania, zwłaszcza w przedmiotach nauk ogólnie kształcających. Na propozycję zniżenia opłaty od uczniów nie znaleziono możliwem się zgodzić.

W następstwie tego, zawiadomiony został Komitet T-stwa odezwą Departamentu Rolnictwa z d. 8 (20) Stycznia 1897 r. № 361 że p. Minister zdecydował reorganizację szkoły rolniczej Sobieszynskiej w ten sposób, że klasa przygotowawcza ma być urządzona i otwarta od 15 (27) Sierpnia 1897 r., termin rozpoczynania roku szkolnego przeniesiony na 1 (13) Września, a examina ostateczne dla kończących nie później się mają odbywać jak 1 (13) Czerweca.

Powyżej wzmiankowane rozporządzenia, odnoszą się już właściwie pod względem chronologicznego zakresu sprawozdań do roku 1896/7. Zamieszczone wszakże zostały już tutaj, celem lepszego ujęcia związku w przedstawieniu całości pierwszych momentów powstania i rozwijania się szkoły rolniczej Sobieszynskiej. Osiągane zaś rezultaty naukowe i szczegółowe o nich sprawozdania zarządzającego szkołą należą już w każdym razie do roku przyszedłego.

Что касается, наконец, совокупности издержек на сельско-хозяйственную школу произведенных изъ фондов Отказа графа Кидкаго, то ихъ слѣдуетъ раздѣлить на двѣ категоріи: 1) первоначальныя издержки на основаніе, постройку и устройство, составившія по 1 марта 1897 года общимъ числомъ 49,521 руб. 21 коп. наличными, не считая стоимости строительнаго дерева и другихъ матеріаловъ, выданныхъ изъ Собѣщина натурою; 2) издержки по содержанію и веденію училища, начиная съ его открытія 23 марта 1896 года также по 1 марта 1897 года*) составившія наличными 4,876 руб. 85 коп.

Обѣ эти статьи вмѣстѣ составляютъ сумму 54,398 руб. 6 коп.

Такъ, какъ ассигнованный запасный капиталъ, предназначенный на сельско-хозяйственную школу, равнялся только 22,550 руб. то остальные 31,848 руб. 6 коп. были покрыты изъ текущихъ доходовъ администраціи, не нарушая завѣщательнаго капитала, оставленнаго пок. гр. Кидкямъ.

Вышеизложенный ходъ дѣйствій, имѣвшихъ въ виду основаніе и приведеніе въ жизнь агрономическаго училища въ нашемъ краѣ, долженъ быть отмѣченъ какъ наиболѣе выдающійся моментъ въ исторіи постепеннаго исполненія предписаній завѣщанія графа Кидкаго, и какъ двигатель въ дѣлѣ попеченія о земледѣліи края.

*) Срокъ 1 марта 1897 года принятъ потому, что по это число Ревизионная Комиссія Комитета Общества произвела повѣрку счетовъ и общихъ фондовъ Администраціи Отказа, по случаю преобразованія бывшей до этихъ поръ администраціи.

Co się dotyczy nakoniec całości kosztów poniesionych przez fundusze Zapisu hr. Kickiego na szkołę rolniczą, to rozdzielić je wypada na dwie pozycje: 1) kosztów pierwotnych na założenie, wybudowanie i urządzenie, które wyniosły od początku po datę 1 Marca 1897 ogółem 49,521 rs. 21 kop. gotowizną, nie licząc wartości drzewa budulcowego i innych materjałów z Sobieszyna w naturze wydanych, 2) kosztów utrzymania i prowadzenia szkoły od jej otwarcia w dniu 23 Marca 1896 r. również po datę 1 Marca 1897 r. (*) które to koszta wyniosły w gotowiznie 4,876 rs. 85 kop.

Obydwie te pozycje stanowią sumę 54,398 rs. 6 kopiejek.

Ponieważ asygnowany fundusz zapasowy na szkołę rolniczą przeznaczony wynosił tylko 22,550 rs. przeto reszta 31,848 rs. 6 kop. pokrytą została z bieżących dochodów administracyjnych, nie poruszając kapitału spadkowego po śp. hr. Kickim pozostałego.

Opowiedziane powyżej koleje czynności, celem założenia i powołania do życia szkoły rolniczej w kraju naszym, stanowić muszą wybitniejszy moment w historyi rzeczywistnienia stopniowego zaleceń testamentu hr. Kickiego, i przyczynę do pielęgnowania interesów rolnictwa krajowego.

*) Datę 1 Marca 1897 przyjęto dla tego, że jest to data do której komisya rewizyjna Komitetu T-stwa dokonywała sprawdzenia rachunków i funduszy ogólnych Administracji Zapisu, z powodu zmiany dotychczasowej administracji.

IV. Опытная станция въ Собъшинѣ.

Завѣдываніе и веденіе Станціи съ 1 іюля 1892 года находилось постоянно въ рукахъ проф. д-ра Семполовскаго, которому помогалъ ассистентъ, занимающійся главнымъ образомъ химическою лабораторіею.

Для указыванія же программы, имѣющихъ производиться опытовъ и научной дѣятельности Станціи, для контролированія этой стороны ея дѣятельности, для предложенія улучшеній могущихъ содѣйствовать развитію этого учрежденія, наконецъ для разсмотрѣнія, насколько назначенные на его содержаніе фонды употребляются практично и соотвѣтственно съ цѣлью, была учреждена особая Делегация изъ числа специалистовъ, членовъ Земледѣльческой секціи Варшавскаго Отдѣленія Общества для содѣйствія русской промышленности и торговли, избираемыхъ въ засѣданія секціи, въ числѣ 6—8 лицъ.

Эта Делегация оказываетъ специальную совѣщательную помощь Администраціи отказа гр. Кидкаго, принимая на себя отвѣтственность за надлежащее направленіе трудовъ Станціи. Всякія предложенія, касающіяся хозяйственныхъ надобностей Станціи, Делегация представляла на усмотрѣніе Распорядительнаго Совѣта Отказа, который постановлялъ исполнять ихъ, сообразно съ полученными указаніями.

Такъ какъ спеціальныя научныя отчеты о дѣятельности Опытной Собъшинской станціи г. Семполовскій печатаетъ въ „*Gazecie Rolniczej*“ и въ особыхъ брошюрахъ, то здѣсь представлены лишь данныя объ административныхъ постановленіяхъ Распорядительнаго Совѣта, касающихся станціи, и объ издержкахъ по содержанію ея.

Когда въ 1892 году госп. Семполовскій и нѣсколько лицъ представили на разрѣшеніе вопросъ о томъ, что проб-

IV. Stacja doświadczalna w Sobieszynie.

Kierownictwo i prowadzenie Stacji znajdowało się od 1 Lipca 1892 ciągle w ręku prof. D-ra Sempolowskiego, przy pomocy dodanego mu asystenta, zajmującego się głównie pracami chemicznymi.

Dla wskazywania zaś programu mających się wykonywać doświadczeń i naukowej działalności Stacji, kontrolowania tej strony jej czynności, proponowania ulepszeń do rozwoju najwłaściwszego tej instytucji zmierzać mających a wreszcie, do roztrząsania o ile fundusze na utrzymanie jej przeznaczone bywają spożytkowane praktycznie i celowi odpowiednio, uorganizowaną została osobna Delegacja z grona specjalistów, członków sekcji rolnej warszawskiego oddziału T-stwa popierania przemysłu i handlu, wybieranych na posiedzeniu sekcji w liczbie 6—8 osób.

Delegacja ta stanowi doradcą fachową pomoc Administracyi Zapisu hr. Kickiego, przyjmując na siebie odpowiedzialność za właściwość kierunku pracom Stacji nadawanego. Wszelkie wnioski i propozycje dotyczące potrzeb gospodarczych Stacji, komunikowane bywały przez Delegację Radzie Zawiadującej Zapisem, która je, stosownie do udzielonych sobie wskazówek wykonywać postanawiała.

Ponieważ specjalne sprawozdania naukowe o działalności Stacji doświadczalnej Sobieszynskiej ogłasza perjo-dycznie p. Sempolowski w *Gazecie Rolniczej* i w osobnych broszurach, przeto w tem miejscu podane zostają tylko wiadomości o zarządzeniach administracyjnych i kosztach na nią wykładanych.

Skoro przez p. Sempolowskiego i parę osób podniesiona została kwestja w 1892 r., że pola próbne na 30 mor-

ныя поля, назначенныя для опытовъ, пространствомъ 30 морговъ, расположены на несоотвѣтственныхъ земляхъ, а именно, слишкомъ разнѣющихся по своему составу, имѣющихъ слишкомъ разнообразныя скаты, слѣдовательно, не поддающихся подъ точныя и исправныя наблюденія, то Распорядительный Совѣтъ, въ засѣданіи 25 іюня 1892 года постановилъ просить Делегацию по дѣламъ Опытной Станціи, чтобы она подробно разсмотрѣла это дѣло на мѣстѣ и высказала свое мнѣніе.

26 августа 1892 года Делегация, состоящая изъ гг. Владислава Лепперта, Александра Янаша и Людовика Гурскаго (младшаго), пріѣхала въ Собѣшинъ и пришла къ убѣжденію, что необходимо, чтобы пробныя поля были перенесены въ другое мѣсто, которое и было ими же указано въ одномъ изъ фольварчныхъ верхнихъ полей, расположенномъ по дорогѣ въ Вульку; Делегация выяснила притомъ необходимость скорого дренажа новыхъ пробныхъ полей, постройки на нихъ нѣсколькихъ новыхъ зданій, перенесенія помостныхъ вѣсовъ, навѣса для снарядовъ Станціи и т. д.

Распорядительный Совѣтъ въ засѣданіи 23 ноября 1892 года принялъ это предложеніе и постановилъ исполнить его не смотря на то, что это влекло за собою нѣкоторое замѣшательство въ плодоперемѣнной хозяйственной системѣ фольварка Собѣшина, значительныя и непредвидѣнныя издержки на новыя строенія, наконецъ увеличеніе трудовъ и хлопотъ какъ разъ въ то время, когда начиналось большое предпріятіе постройки сельско-хозяйственной школы. Однако, въ виду желанія, чтобы Опытная Станція не находила никакихъ препятствій въ своемъ развитіи, всѣ требованія Делегации были приняты а распоряженія объ ихъ исполненіи возложены были на Опекуна-администратора.

Прежде всего, онъ заключилъ договоръ съ инженеромъ г. Бѣрковскимъ, который обязался тотчасъ же присту-

гач до доświadczeń przeznaczone, są położone na gruntach nieodpowiednich, bo zbyt różnych w swym składzie, zbyt rozmaite spadki posiadających, a zatem niemogących dawać ścisłych i dokładnych obserwacyi, przeto Rada Zawiadująca postanowiła na posiedzeniu 25 Czerwca 1892 r. prosić Delegację do spraw Stacji doświadczałnej, aby sprawę tę dokładnie na miejscu zbadała i opinię swą wyrzekła. W dniu 26 Sierpnia 1892 r. delegacja, w składzie pp. Władysława Lepperta, Alexandra Janasza i Ludwika Górskiego (junior) przyjechała do Sobieszyna i przysłała do wniosku, że jest koniecznie požądanem, aby pola próbne przeniesione zostały w inne miejsce, które wskazała na jednym z pól folwarcznych górnych, przy drodze do Wólki położonem, wykazując zarazem konieczność zdrenowania śpiesznego nowych pól próbnych, postawienia na nich paru budynków nowych, przeniesienia wagi pomostowej, szopy na narzędzia stacyi i t. d.

Rada Zawiadująca wniosek ten przyjęła i wykonać go postanowiła na posiedzeniu 23 Listopada 1892 r. pomimo że pociągało to za sobą pewne zamieszanie w płodozmianach i w planie gospodarczym folwarku Sobieszyn, znaczne i nieprzewidywane koszta na nowe budowle wznieść się mające i wreszcie powiększenie prac i kłopotów właśnie w chwili, gdy się rozpoczynało wielkie przedsięwzięcie budowania szkoły rolniczej. Wobec jednak pragnienia aby Stacja doświadczałna nie znajdowała żadnych przeszkód do swego rozwoju, wszystkie żądania co do ich wykonania włożone zostały na Opiekuna Administratora.

Przedewszystkiem zawarł on umowę z inżynierem p. Bierkowskim, który się pojął bezwzględnie przystąpić do

пить къ дренажу новыхъ пробныхъ полей, занимающихъ пространство около 25 морговъ, и, составивъ проектъ, приступилъ въ эти дѣйствія еще въ концѣ 1892 г.

Издержки дренажа составили 810 руб. 95 коп. Выписаніе трубъ изъ фабрики въ Жирардовъ — 463 руб. 10 к. Итого 1,274 руб. 5 коп.

Когда Распорядительный Совѣтъ въ засѣданіи 18 октября 1893 года разрѣшилъ постройку на новыхъ пробныхъ поляхъ деревяннаго хлѣбнаго сарая, съ каменными столбами и раздѣленнаго на нѣсколько десятковъ перегородокъ, для разныхъ видовъ хлѣба, съ амбарами въ верхнемъ этажѣ, съ небольшою молотильнею съ манежомъ, деревяннаго дома въ нѣсколько комнатъ на квартиру сторожа, канцелярію и научныя коллекціи, перенесеніе изъ старыхъ пробныхъ полей навѣса для снарядовъ и орудій, помостныхъ вѣсовъ въ особомъ строеніи, наконецъ, постройки хлѣвовъ для сторожовъ и отхожихъ мѣстъ, а также огороженіе всего пространства пробныхъ полей заборами и воротами, — всѣ эти работы были произведены въ теченіе 1894 года, подъ непосредственнымъ надзоромъ за ихъ исполненіемъ управляющаго Собѣщина г. Домославскаго, такъ какъ г. Семполѣвскій уклонился отъ этого занятія. Издержки на вышеозначенныя работы составили 2,544 руб. 68 коп. наличными, почерпанными главнымъ образомъ изъ доходовъ Собѣщина, не считая въ томъ стоимости древеснаго матеріала, потребленнаго въ очень большомъ количествѣ.

Прежня пробная поля, изъятая уже изъ плодотворной системы Собѣщина, Совѣтъ, по предложенію опекуна-администратора, постановилъ считать съ этихъ поръ особой хозяйственною единицею, предназначенной къ специальному производству всѣхъ уже испробованныхъ и улучшенныхъ видовъ хлѣба, въ торговыхъ цѣляхъ, какъ сѣмя, для возвышенія дохода съ Собѣщина. Къ этому побуждалъ, между

здrenowania nowych pól próbnych, przestrzeni koło 25 morgów zajmujących, i po sporządzeniu projektu, do czynności tej jeszcze w końcu r. 1892 przystąpił.

Koszt drenowania wyniósł 810 rs. 95 kop. Sprządzenie drenów z fabryki w Żyrardowie 463 rs. 10 kop. Razem 1,274 rs. 5 kop.

Gdy Rada Zawiadująca na posiedzeniu 18 Października 1893 zatwierdziła zbudowanie na nowych polach próbnych, stodoły drewnianej w słupy murowane z kilkudziesięciu przedziałami, na różne gatunki zbóż, z śpichrzem na górze i małą młockarnią z manieżem, — domu drewnianego o kilku pokojach na mieszkanie dozorcey, kancelarję i zbiory naukowe, przeniesienia ze starych pól próbnych szopy na narzędzia i rekwizyta, wagi pomostowej w osobnym budynku, wreszcie postawienia chlewów dla stróża i miejsc ustępowych, oraz ogrodzenia całej przestrzeni pól próbnych barjerami i wrotami, wszystkie te roboty dokonane zostały w ciągu roku 1894, pod bezpośrednim nadzorem nad ich przeprowadzeniem rządcy Sobieszyna, Domosławskiego, gdyż p. Sempełowski uchylił się od tego zajęcia. Koszt wyliczonych wyżej robót wyniósł 2,544 rs. 68 kop. w gotowiznie, z przychodów Sobieszyna głównie poczerpanych, nie licząc w tem wartości materiałów drzewnych, w znacznej bardzo ilości spotrzebowanych.

Dawniejsze pola próbne, wyjęte już z płodozmianu Sobieszyna, postanowiła Rada na wniosek Opiekuna Administratora, traktować odtąd jako osobną jednostkę gospodarczą, przeznaczając ją do specjalnej produkcji wszystkich wypróbowanych już ulepszonych gatunków zbóż, w celach handlowych na nasienie, dla podniesienia dochodów Sobieszyna. Skłaniał się do tego wniosku i ten jeszcze, między innymi,

прочимъ, а тотъ мотивъ, что на этихъ прежнихъ пробныхъ поляхъ должно было остаться большое зданіе, довольно много стоящее, съ каменными и цементными погребями, на склады окапываемыхъ растеній; это зданіе нельзя было уже переносить на новое пробное поле. Поэтому оно могло быть полезно, употреблено, какъ помѣщеніе разнороднаго производства сѣмянъ разныхъ видовъ хлѣба.

Постановленіемъ отъ 25 мая 1893 г. Распорядительный Совѣтъ порѣшилъ, что главная задача Опытной агрономической станціи, въ ея химической лабораторіи, заниматься прежде всего анализомъ для Собѣщина и имѣній Отказа, а затѣмъ такимъ, который имѣетъ вообще значеніе для земледѣлія въ краѣ. Лишь послѣ исполненія этихъ задачъ Станція можетъ принимать заказы за плату отъ частныхъ лицъ, по преискуранту, который долженъ былъ быть напечатанъ.

Постановленіемъ отъ 18 января 1894 года, Распорядительный Совѣтъ согласился съ предложеніемъ Делегации, чтобы съ тѣхъ поръ, сразу, впередъ ассигновать полугодовой кредитъ на потребности Станціи, по штату, установленному Комитетомъ Общества, въ распоряженіе г. Семполовскаго, выдаваемый изъ банка, подъ условіемъ, что Делегация, составленная изъ специальныхъ представителей, будетъ надзирать за сообразностью расходовъ, и что г. Семполовскій будетъ представлять ей предварительно свои предложенія по этому предмету, вслѣдствіе чего отвѣтственность за надлежащее устройство и управленіе Станціи перейдетъ исключительно на него и на Делегацию.

Постановленіемъ отъ 21 ноября 1894 года, Распорядительный Совѣтъ принялъ предложеніе Делегации принимать практикантовъ съ полнымъ содержаніемъ на счетъ фондовъ Администраціи Отказа, которые бы при Опытной Станціи мо-

względ, że na tych dawnych polach próbnych musiał pozostać duży budynek, dosyć kosztowny, w murowane i cementowane piwnice na składy okopowych roślin zaopatrzoney, którego przenosić na nowe pole próbne było już niepodobnem. Mógł on więc być pożytecznie zużytkowany na pomieszczenie różnorodnej produkcyi nasion zbożowych, gatunkowych.

Postanowieniem z d. 25 Maja 1893 r., Rada Zawia-
dująca zdecydowała, że zadaniem Stacyi doświadczalnej jest przedewszystkiem w jej laboratorium chemicznem, zajmować się analizą dla Sobieszyna i dóbr zapisowych, a następnie taką, która ma znaczenie dla rolnictwa krajowego w ogóle. Po za tem dopiero, może Stacja przyjmować płatne obstarunki od osób prywatnych, według cennika który miał być wydrukowany. Decyzją z d. 18 Stycznia 1894 r. Rada Zawia-
dująca zgodziła się na wniosek Delegacyi, ażeby odtąd od razu asygnować z góry półroczny kredyt na potrzeby Stacji, wedle etatu przez Komitet T-stwa postanowionego, do dyspozycyi p. Sempołowskiego z banku wydawać się mający, pod warunkiem, że Delegacya, jako z fachowych przedstawicieli złożona, będzie czuwać nad właściwością czynionych wydatków i że p. Sempołowski będzie jej poprzednio wnioski swoje przedstawiał w tym przedmiocie, skutkiem czego odpowiedzialność za właściwe urządzenie i kierowanie Stacyi przejdzie wyłącznie na niego i na Delegację.

Postanowieniem z d. 21 Listopada 1894 r. przyjęła Rada Zawia-
dująca propozycję Delegacyi, żeby na koszt i utrzymanie całkowite z funduszów Administracyi Zapisu, przyjmować praktykantów, którzyby przy Stacyi Doświad-

гли прагматически обучаться, чтобы сделаться специалистами в этой ветви агрономических наук. Постановлено было давать имъ бесплатную квартиру, прокормление, топливо, ссѣщеніе и прислугу. Представленіе соответственныхъ кандидатовъ, обладающихъ уже высшимъ агрономическимъ образованіемъ, долженъ производить г. Семполовскій по соглашенію съ Делегациєю.

Въ засѣданіи 21 марта 1895 года и 22 мая 1895 г. Распорядительный Совѣтъ согласился возобновить на слѣдующіе три года, т. е. до 1 іюля 1898 года контрактъ съ госп. Семполовскимъ, увеличивъ ему годовое жалованіе до 1200 р. и сохранивъ то же количество ординаріи и естественныхъ продуктовъ. Кромѣ того Совѣтъ согласился на то, чтобы въ квартирѣ, каковую до сихъ поръ занималъ г. Семполовскій, въ нижнемъ этажѣ Собѣшинскаго дворца, прибавить еще двѣ комнаты въ новопостроенномъ особомъ домѣ во дворѣ фольварка Собѣшинъ. Однако Совѣтъ не призналъ возможнымъ удовлетворить желаніе г. Семполовскаго, чтобы построить ему особый жилой домъ съ садомъ и всѣми нужными пристройками, на новыхъ пробныхъ поляхъ. Не только соображеніе о томъ, что изъ этого возниклибы слишкомъ большія однократныя издержки, но и замѣчаніе, что впоследствии будущій преемникъ г. Семполовскаго могъ бы снова нежелать жить съ семействомъ въ пустомъ полѣ, вдали отъ людей и фольварка, наконецъ, о томъ, что разстояніе отъ новыхъ пробныхъ полей до дворца въ которомъ нынѣ живетъ завѣдующій, не превышаетъ двухъ верстъ, которыя легко проѣхать на лошадахъ, и что занятія тамъ происходятъ по большей части только лѣтомъ что устроены комнаты въ новомъ домѣ для занятій днемъ, всѣ эти замѣчанія и соображенія побудили Распорядительный Совѣтъ отказать въ исполненіи требованія г. Семполовскаго.

чальной могли się kształcić praktycznie na przyszłych specjalistów w tej gałęzi nauki rolniczej. Postanowiono udzielać im bezpłatnie, mieszkanie, całodzienną żywność, opał światło i usługę. Przedstawienie odpowiednich kandydatów, wyższe już ukształcenie rolne posiadających, ma czynić p. Sempołowski, po porozumieniu się z Delegacją.

Na posiedzeniu 21 Marca 1895 i 22 Maja 1895, zgodziła się Rada Zawiadująca na odnowienie na następne lat trzy kontraktu z p. Sempołowskim t. j. do 1 Lipca 1898 r. z podwyższeniem mu pensyi rocznej do 1,200 rs. ordynaryi i naturaljów w dotychczasowej ilości wydawać się mających. Oprócz tego zgodziła się Rada, aby do mieszkania jakie dotąd zajmował p. Sempołowski na parterze w pałacu Sobieszynskim, dodać jeszcze do jego użytku, dwa pokoje w nowo zbudowanym, osobnym domu na podwórzu folwarku Sobieszyn. Nie uznała jednak za możliwe zadość uczynić życzeniu p. Sempołowskiego, żeby mu wybudować osobny dom mieszkalny z ogrodem i potrzebnymi attynencjami na nowych polach próbnych. Nie tylko względ, że bardzo wielkie jednorazowe koszta by z tego powodu wynikły, ale i uwaga że z czasem przyszły następca p. Sempołowskiego mógłby znówu niechęć mieszkać z rodziną w pustym polu, zdala od ludzi i folwarku, a wreszcie, że odległość od pałacu w którym mieszka dzisiaj kierownik, nie wynosi więcej jak 2 wiorsty do nowych pól próbnych, dających się prędko przebyć końmi, i że zajęcia tam odbywają się przeważnie tylko latem, i że urządzono pokoje w nowo zbudowanym domu do potrzebnych w ciągu dnia zajęć, względy te i uwagi spowodowały Radę Zawiadującą do uchylenia się od zaspokojenia żądania p. Sempołowskiego.

Въ засѣданіи своемъ 21 марта 1895 года Распорядительный Совѣтъ согласился съ достаточно обоснованнымъ предложеніемъ Делегации по дѣламъ опытной Станціи, чтобы каждые два года выдавать изъ фондовъ Администраціи Отказа пособіе г-ну Семполовскому въ суммѣ 150 руб. на поѣздку за границу, для ознакомленія съ устройствами и улучшеніями граничныхъ опытныхъ станцій.

Наконецъ въ засѣданіи 20 октября 1896 года Совѣтъ согласился равнымъ образомъ на предложеніе Делегации, чтобы изъ доходовъ за химическіе анализы, производимые въ лабораторіи Станціи, назначать 25% въ пользу ассистента Станціи.

Денежные доходы на содержаніе станціи происходили изъ двухъ источниковъ; изъ суммъ, выдаваемыхъ завѣдующему Станціею, изъ общихъ фондовъ Администраціи, по годовому штату, принятому Комитетомъ Общества Земледѣльческихъ Колоній, — и изъ всякихъ поступленій, какія станція сама получала отъ продажи произведенныхъ хлѣбныхъ сѣмянъ, озапываемыхъ растеній и т. п. частнымъ лицамъ.

Въ этихъ доходахъ давалъ отчетъ и вѣлъ особую книгу г. Семполовскій, обязанный представлять четвертные а затѣмъ годовые къ 1 іюля отчеты Распорядительному Совѣту, на руки опекуна-администратора Отказа. Расходы и издержки, производимые, завѣдующимъ Станціею изъ этихъ поступленій, относились исключительно къ жалованіямъ его, ассистента и сторожа, къ рабочему найму, къ издержкамъ на химическіе продукты, снаряды, бібліотеку и выписку періодическихъ изданій, къ перевозкамъ, почтѣ и т. п.

Согласно веденной г. Семполовскимъ расчетной книгѣ, провѣренной ревизіонною комиссіею Комитета, приходъ и расходъ Станціи изъ этихъ источниковъ составили:

въ 1892/3 г. прихода	3,808 р. 63 к.	расхода	3,553 р. 96 к.
въ 1893/4 г. „	4,046 „ 54 „	„	3,711 „ 91 „

Na posiedzeniu swem 21 Marca 1895 przyjęła Rada Zawiadująca motywowaną dostatecznie, propozycyę Delegacji do spraw Stacji doświadczalnej, żeby co 2 lata wydawać z funduszów Administracyi Zapisu zapomogę p. Sempołowskiemu w kwocie 150 rs. na wycieczkę za granicę, w celu zapoznania się z urządzeniami i ulepszeniami obcokrajowych stacyi doświadczalnych.

Nakoniec, na posiedzeniu 20 Października 1896 r. zgodziła się również Rada na wniosek Delegacji, żeby z dochodów za analizy chemiczne w laboratorium Stacyi dokonywane, przeznaczyć 25% na rzecz asystenta Stacyi.

Przychody pieniężne na utrzymanie Stacyi składały się z dwóch źródeł; z zaliczeń wydawanych kierownikowi Stacji z funduszów ogólnej Administracji, według etatu rocznego przez Komitet T-stwa Osad Rolnych przyjętego, — i z wszelkich wpływów, jakie Stacja sama otrzymała ze sprzedaży wyprodukowanych nasion zbożowych, roślin okopowych i t. p. różnym prywatnym osobom.

Z tych przychodów rachował się i prowadził osobną książkę p. Sempołowski, przy obowiązku zdawania raportów kwartalnych i potem całorocznych na 1 Lipca Radzie Zawiadującej, na ręce Opiekuna-Administratora Zapisu. Rozchody i wydatki, przez kierownika Stacyi z tych wpływów dokonywane, odnosiły się wyłącznie do jego pensyi, do pensyi asystenta, stróża, najmu robocizny, kosztów na chemikalja, narzędzia, bibliotekę i prenumeratę pism specjalnych, frachty, poczty, expedycje i t. p.

Według prowadzonej przez p. Sempołowskiego książki rachunkowej, przez komissję rewizyjną Komitetu sprawdzanej, przychody i rozchody Stacyi z tych źródeł stanowiły:
w r. 1893/4 w przych. 3808 rs. 63 k. rozch. 3553 rs. 96 k.
„ 1893/4 „ 4046 „ 54 „ „ 3711 „ 91 „

въ 1894/5 г.	„	3,759 „	12 „	„	3,594 „	54 „
въ 1895/6 г.	„	4,198 „	30 „	„	4,114 „	11 „

Однако это не дѣльное изображеніе издержекъ, производимыхъ для станціи изъ фондовъ Администраціи Отказа. Увеличиваютъ его стоимость естественныхъ продуктовъ для ординаріи, топлива, огородныхъ овощей, выдаваемыхъ на содержаніе Завѣдывающаго станціею, ассистентовъ и сторожа, а также единовременныя издержки на новыя строенія, на дренажи новыхъ пробныхъ полей (какъ выше указано), производимыя изъ особыхъ фондовъ и указанныя отдѣльно въ счетахъ этихъ фондовъ, наконецъ, стоимость строительнаго дерева и топлива, выдаваемыхъ изъ Собѣшинскихъ лѣсовъ на дѣли и потребности Станціи.

Чтобы изобразить издержки, произведенныя лишь наличными, на основаніе и веденіе Опытной Собѣшинской Станціи, начиная съ открытія ея въ 1886 году по 1 марта 1897 года, нужно отмѣтить, что по сопоставленнымъ подробнымъ счетамъ отдѣльныхъ годовъ, составили они общимъ числомъ значительную сумму 42,134 руб 1 коп. Администрація Отказа гр. Кичкаго считала своею непреложною обязанностью, въ практическихъ и возможныхъ предѣлахъ, употреблять доходы отъ имѣній, отказанныхъ графомъ Кичкимъ на столь полезное для земледѣлія края учрежденіе и не щадить стараній около успѣшнаго его развитія. Ограниченная собственными средствами, находившимися въ ея распоряженіи, ни безъ какихъ постороннихъ пособій и помощи, Администрація сдѣлала то, что было возможно.

Наконецъ къ вышеупомянутымъ давнымъ слѣдуетъ присовокупить еще замѣчаніе, что въ истекшемъ отчетномъ періодѣ ассистентами завѣдующаго Станціею были очередно, госп. др. Викентій Карпинскій съ 1 іюля 1892 года по

„ 1894/5	„	3759 „	12 „	„	3594 „	54 „
„ 1895/6	„	4198 „	30 „	„	4114 „	11 „

Nie jest to jednakowoż całkowity obraz kosztów na Stację przez fundusze administracji Zapisu ponoszonych. Zwiększają go bowiem wartości w naturaljach na ordynarję, opał, ogrodowizny, na utrzymanie kierownika Stacji, asystentów i stróża wydawane, tudzież jednorazowe koszta nowych budowli, drenowanie nowych pól próbnych (jak wyżej wykazano), z osobnych funduszków pokrywane i w rachunkach tych funduszków wykazane oddzielnie, wreszcie wartość drzewa budulcowego i opałowego z lasów Sobieszynskich na cele i potrzeby Stacji wydawanego.

Ażeby dać obraz kosztów w samej gotowości poniesionych na założenie i prowadzenie Stacji doświadczalnej Sobieszynskiej, od jej otwarcia w 1886 r po 1 Marca 1897, zaznaczyć można, iż według zestawionych szczegółowych z pojedynczych lat rachunków, wyniosły one w ogóle poważną sumę 42,134 rs. 1 kop. Administracja bowiem Zapisu hr. Kickiego, uważała za swój kategoryczny obowiązek, dołożyć wszelkich usiłowań, aby w granicach praktycznych i możliwych używać przychody z majątków przez hr. Kickiego zapisanych, na tak pożyteczną dla rolnictwa krajowego instytucję i nie szczędzić starań koło pożytecznego jej rozwoju. Ograniczona do własnych środków rozporządzalnych, bez żadnej subwencji i pomocy postronnej, robiła administracja ile mogła.

Nakoniec uzupełnić należy powyższe wiadomości jeszcze wzmianką, że w upłynionym okresie sprawozdawczym, stanowisko asystentów kierownika Stacji, zajmowali kolejno pp. Dr. Wincenty Karpiński od 1 Lipca 1892 do 1 Stycz-

1 января 1894 года, др. Иосифъ Улятовскій съ 1-го февраля 1894 года по 1-ое іюля 1896 года, а съ того времени др. Конколевскій.

V. Земское имѣніе Ржички.

Имѣніе это, расположенное въ Галиціи, было и въ отчетномъ періодѣ арендуемо госп. Мохнацкимъ, на основаніи контракта, заключеннаго въ прежнее время.

Доходъ съ Ржичекъ составили два источника: платежи аренднаго чинша и продажа годовичныхъ лѣсосѣвъ.

Первые поступали довольно неисправно, а въ послѣднемъ году (1895/6) перестали поступать, вслѣдствіе несостоятельности арендатора, а лишь позднѣе были приобрѣтены путемъ севестраціи. Доходы отъ лѣсосѣвъ были нормальные, продавались они путемъ конкуренціи, а цѣны получались хорошия вслѣдствіе стараній г. Ремишевскаго, оберъ-лѣсничаго и уполномоченнаго вв. Сапѣговъ, которому было поручено управленіе лѣсами Ржичекъ и содѣйствіе продажъ.

Расходъ Ржичекъ составляли: подати, страхованія, издержки по лѣсному хозяйству, судебныя издержки, содержаніе костела и мѣстнаго викаріата, издержки на хозяйственныя строенія, наконецъ, пособія начальному училищу, путевыя издержки и др. Въ отдѣльныхъ статьяхъ расходы указаны въ нижеприведенномъ счетѣ общихъ фондовъ Администраціи Отказа, гдѣ кромѣ другихъ счетовъ помѣщенъ и счетъ Ржичекъ.

Въ истекшее четырехлѣтіе окончательныя числа прихода и расхода Ржичекъ представляются въ нижеслѣдующемъ видѣ:

nia 1894 r. Dr. Józef Ulatowski od 1 Lutego 1894 do 1 Lipca 1896 i od tego czasu Dr. Kąkolewski.

V. Dobra ziemskie Rżyczki.

Majątek ten w Galicyi położony, pozostawał w dalszym ciągu w dzierżawie p. Mochnackiego, na mocy kontraktu w latach poprzednich zawartego.

Przychody Rżyczek stanowiły dwa źródła; raty czynszu dzierżawnego i ze sprzedaży porębów rocznych. Pierwsze wpływały dosyć nieregularnie, a w ostatnim roku, (1895/6) z powodu upadłości dzierżawcy przestały wpływać, i dopiero później drogą sekwestracji odzyskane zostały. Przychody z porębów leśnych były normalne; przy sprzedaży takowych drogą konkurencyi i osiągnano ceny dobre, skutkiem starań p. Remiszewskiego, nadleśnego i pełnomocnika xiążąt Sapiehów, któremu poruczone było kierownictwo lasów Rżyczek i ułatwianie tranzakcyi sprzedażnych.

Rozchody Rżyczek stanowiły opłaty podatków, ubezpieczeń, koszta leśne, koszta sądowe, utrzymanie kościoła i wikarjatu miejscowego, wydatki na budowle gospodarskie, wreszcie wsparcia szkoły elementarnej, koszta podróży i zjazdów i inne mniejsze. Wykazane są one pojedynczemi pozycjami w dalej zamieszczonym rachunku funduszu ogólnych Administracyi Zapisu, w którym oprócz innych rachunków także i rachunek Rżyczek był prowadzony.

W czasie upłynionego czterolecia końcowe cyfry przychodów i rozchodów Rżyczek przedstawiają się następnie:

въ 1892/3 г. (включая*)	11,366 р. 74½ к.	расх. 4,305 р. 49 к.
въ 1893/4 г. „	8,996 р. 46 к.	„ 3 737 р. 21 к.
въ 1894/5 г. „	8,154 р. 30 к.	„ 3,704 р. 21 к.
въ 1895/6 г. „ **)	8,551 р. 38 к.	„ 5,049 р. 63 в.

За вычетомъ годовыхъ издержекъ на Ржицки, средній чистый доходъ съ этого имѣнія составлялъ 5,000 руб.

Такъ какъ это имѣние было арендуемо и при томъ расположено за границею, то Администрація Отказа, лишь въ очень ограниченныхъ размѣрахъ могла проводить въ Ржицкахъ гуманныя цѣли, указанныя завѣщаніемъ гр. Кипцаго. Это участіе ограничивалось, стало быть, лишь пособіями мѣстному сельскому училищу, содержаніемъ костела, построеннаго Обществомъ, и установленнаго при немъ викарія, какъ двухъ наиболѣе важныхъ факторовъ, поддерживающихъ нравственность среди народа.

По мѣрѣ потребности и возможности не отказывалась равнымъ образомъ Администрація оказывать безотлагательную матеріальную помощь крестьянамъ Ржицекъ.

Возведеніе приходскаго костела въ Ржицкахъ было утверждено рѣшеніемъ Намѣстничества въ Львовѣ отъ 11 сентября 1893 года за № 68,384 вмѣстѣ съ правомъ пріобрѣсти въ эту цѣль, отъ пребенды въ Русской-Равѣ земли, нужной подъ строеніа и садъ, въ пространствѣ 2 морга 222 саж. □

Его Пр. Кс. Архіепископъ Львовскій, въ отношеніи отъ 20 августа 1895 года за № 3,518 выразилъ благодар-

*) Такой значительный доходъ въ этомъ году возникъ отъ уплаты арендаторамъ недовмочнаго платежа, такъ что исключительно поступило три полугодичные платежа вмѣсто двухъ.

**) Хотя въ этомъ году арендаторъ не уплатилъ чинша, однако былъ доходъ отъ продажи большахъ лѣсокъ и такимъ образомъ сравнялся съ общимъ доходомъ предыдущаго года.

W r. 1892/3 przych.*)	11,366 r. 74½ k.	rozch. 4305 r. 49 k.
„ 1893/4 „	8,996 „ 46 „ „	3737 „ 21 „
„ 1894/5 „	8,154 „ 30 „ „	3704 „ 21 „
„ 1895/6 „ **)	8,551 „ 38 „ „	5049 „ 63 „

Po odjęciu rocznych wydatków na Rzyczki, przeciętny czysty dochód z tego majątku wynosił 5,000 rs.

Jako w majątku w dzierżawie będącym i przytem za granicą położonym, w ograniczonym tylko bardzo zakresie możliwem było Administracyi Zapisu, przyczynić się w Rzyczkach do przeprowadzenia humanitarnych celów testamentem hr. Kickiego wskazanych. Udział ten ograniczał się tedy tylko do wspierania miejscowej szkoły ludowej, utrzymania kościoła zbudowanego przez T-stwo i ustanowionego przy nim wikariusza, jako dwóch najważniejszych czynników do potrzymania moralności ludu.

W miarę potrzeby i możności nie uchylano się również od przychodzenia z doraźną pomocą materjalną właścicielom Rzyczek.

Erekcja kościoła parafjalnego w Rzyczkach, zatwierdzoną została decyzją Namiestnictwa we Lwowie z d. 11 Września 1893 za № 68384, wraz z prawem nabycia na ten cel od probostwa w Rawie-Ruskiej gruntu, pod zabudowania i ogród potrzebnego, 2 morgi 222 sążni □.

J.E. Xiądz Arcybiskup Lwowski w odezwie z d. 20 Sierpnia 1895 № 3518 wyraził T-stwu Osad Rolnych i Opie-

*) Znaczenie większy przychód w tym roku powstał ze ściągniętej zaległej raty od dzierżawcy, przez co wpłynęło wyjątkowo 3 półroczne raty, zamiast dwóch.

**) Jakkolwiek w tym roku dzierżawca nie spłacił czynszu, przychód był jednak ze sprzedaży porąbów większy i przez te się zrównał z ogólnym przychodem roku poprzedniego.

ность Обществу Земледѣльческихъ Колоній и Опекуну Администратору за усердное занятіе востеломъ и мѣстнымъ населеніемъ въ Ржичвахъ.

Чтобы передать на вѣчное время память о пок. гр. Кицеомъ въ Ржичвахъ, было исходатайствовано распоряженіе Львовской Консисторіи, чтобы въ костелѣ Ржичекъ, въ годовщину смерти гр. Кицкаго 21 іюня и въ годовщину дня его ангела 8 сентября, совершаема была всегда панихида.

Въ прежнихъ отчетахъ неоднократно было уже отмѣчено, что возникали разныя затрудненія въ веденіи дѣлъ Ржичекъ, потому что арендаторъ, не обладающій достаточными капиталами, то неакуратно платилъ, то не исполнялъ обязанности ремонта строеній, не платилъ своевременно податей и причинялъ Обществу, какъ собственнику, разныя заботы и непріятности. Однако Распорядительный Совѣтъ, снисходительно принимая во вниманіе разныя положенія людей, а также и то, что Ржички были въ началѣ аренды въ состояніи чрезвычайнаго запущенія, что были неурожайные годы, что цѣны хлѣба, постоянно понижаясь, производили общее истощеніе въ земледѣліи, дѣлалъ арендатору г. Мохнацкому всевозможныя льготы и уступки, сдерживаясь отъ строгаго образа дѣйствій и примѣненія взысканій, помѣщенныхъ въ арендномъ договорѣ.

Итакъ: когда, по распоряженію Совѣта, Опекунъ Администраторъ въ началѣ 1893 года сдѣлалъ очень подробную ревизію состоянія дѣлъ Ржичекъ и представилъ на засѣданіи Совѣта 12 апрѣля 1893 года обширный отчетъ, то изъ него оказалось что, несмотря на сдѣланную уже прежде по распоряженію Совѣта сбавку арендатору съ чинша два раза по 1,600 фл. и два раза по 1,500 фл., тѣмъ не менѣе онъ постоянно не платилъ своевременно податей, (которыя по контракту онъ долженъ вносить акуратно, не вычитая ихъ изъ

kunowi Administratorowi podziękowanie za gorliwe interesowanie się kościołem i miejscową ludnością w Rzyczkach.

Dla utrzymania po wieczne czasy pamięci ś. p. hr. Kickiego w Rzyczkach wyjednane zostało rozporządzenie Konsystorza Lwowskiego, żeby w kościele Rzyczek odbywało się zawsze w rocznicę jego śmierci 21 Czerwca i w rocznicę imienia 8 Września, żałobne nabożeństwo.

W poprzednich sprawozdaniach niejednokrotnie zaznaczone już było, że powstawały rozmaite trudności w prowadzeniu interesów Rzyczek, z powodu że dzierżawca, nie posiadający dostatecznych funduszy, już to nieregularnie się wypłacał, już też zaniędbował obowiązku naprawy budynków, nie wносилъ в czasie właściwym podatków i narażał Towarzystwo, jako właściciela, na różne kłopoty i nieprzyjemności. Rada Zawiadująca, rządząc się jednak względami wyrozumiałości na różne położenia ludzkie, mając na uwadze, że istotnie Rzyczki objęte były z początku samego w stanie najwyższego opuszczenia, że były lata nieurodzajów, że ceny zbożowe stopniowo się obniżyły i ogólne przesilenie w rolnictwie wywoływały, — czyniła dla dzierżawcy, p. Mochackiego, wszelkie możliwe ulgi i ustępstwa, wstrzymując się od surowego postępowania i zastawania rygorów w kontrakcie dzierżawnym zastrzeżonych.

I tak, gdy z polecenia Rady, Opiekun Administrator przeprowadził w początku roku 1893 bardzo szczegółową rewizję stanu interesów Rzyczek i złożył na posiedzeniu Rady 12 Kwietnia 1893 obszernie sprawozdanie, okazało się z niego, że: pomimo zrobionych dzierżawcy przedtem z decyzji Rady defalki z czynszu, dwa razy po 1600 fl. a. i dwa razy po 1500 fl. a. jednakowoż zalega on ciągle w opłacie podatków (które według kontraktu powinien był regularnie

арендной платы), что не производить ремонта строений; что это положение дѣль объясняется невозможностью удовлетворить всѣмъ тяжестямъ, возложеннымъ на него, при большомъ падении цѣны на хлѣбъ, и что протерпѣваетъ большіе убытки, арендуя Ржички. По контракту, онъ съ 1 апрѣля 1892 г. долженъ платить повышенную плату съ фольварка и съ мельницы въ суммѣ 6720 фл. а, отчисляя за потерянное пропинаціонное право 550 фл., долженъ платить нетто 6,170 фл. Прибавивъ къ платѣ этого чина еще около 2,089 фл. податей и страхованій, получается, что вмѣстѣ долженъ былъ-бы платить съ вышеуказаннаго срока 8,259 фл. въ г. за Ржички.

Распорядительный Совѣтъ, желая по возможности упорядочить сношенія и принять во вниманіе дѣйствительно трудныя условія земледѣлія, не причинять убытковъ арендатору Мохнацкому, а Обществу рискованной перемѣны арендатора, процессовъ, издержекъ и т. п. постановилъ въ томъ же засѣданіи (12/IV 1893 года) заключить новый договоръ съ Мохнацкимъ, вводящій въ его пользу значительную перемѣну контракта, договоръ, принятый имъ, съ которымъ онъ обѣщалъ въ будущемъ точно сообразаться.

Условія сказаннаго договора были слѣдующія: съ 1 апрѣля 1793 года г. Мохнацкій освобождается отъ платежа податей и страхованій съ Ржичекъ. Общество принимаетъ ихъ на свой счетъ. Арендной платы онъ долженъ вносить съ этого времени 6,600 фл. въ годъ, а за мельницу и лѣсопильню 120 фл. Разрушенныя по его винѣ исключительно, мельницу и лѣсопильню онъ долженъ привести въ исправность на свой счетъ. Двѣ плотины при прудахъ Общество отстроить на свой счетъ. Ремонтъ хозяйственныхъ строеній, по контракту, долженъ произвести арендаторъ, за исключеніемъ хлѣбнаго сарая, рухнушаго въ 1890 г.

Согласно съ настойчивой его просьбой, чтобы для собственнаго его удобства могъ отстроить въ жиломъ домѣ еще двѣ комнаты, Распорядительный Совѣтъ, хотя считалъ

вносить, безъ потрѣчанія ихъ зъ czynszu dzierżawnego), że budynków nie naprawia; że tłumaczy ten stan rzeczy niemożnością podłożenia ciężaromъ на него włożonym, przy wielkimъ upadku cenъ на zboże, i że straty znaczne на dzierżawie Rzycezekъ ponosi. Według контракту, powinien od 1 Kwietnia 1892 płacić podwyższony czynsz z folwarku i z młyna 6720 fl. a., a po zbonifikowaniu mu за utracone prawo propinacyi 550 fl. a. płacić powinien netto 6170 fl. a. Dodawszy do opłaty tego czynszu jeszcze około 2089 fl. a. podatków i asekuracyi, wypada, że razem miałby płacić od powyżej wskazanego terminu 8259 fl. a. rocznie z Rzycezek.

Rada Zawiadująca, pragnąc w możliwy sposób ułożyć stosunek i uwzględnić trudne rzeczywistości warunki rolnictwa, nie narażać dzierżawcy Mochnackiego на straty a T-stwo на ryzyko zmiany dzierżawcy, procesów, kosztów, itd. postanowiła на temże posiedzeniu (12/4 1893), zawrzeć nowy układ z p. Mochnackim, stanowiący на jego korzyść poważną zmianę контракту, układ, który on przyjął i przyrzekł najściślej w przyszłości wykonywać.

Warunki rzeczzonego układu były następujące. Od 1 Kwietnia 1893 p. Mochnacki zostaje zwolniony od płacenia podatków i asekuracyi z Rzycezek. Towarzystwo bierze je на swój rachunek. Czynszu dzierżawnego ma płacić od tej daty po 6,600 fl. a. rocznie, a z młyna i tartaku 120 fl. a. Zniszczony z jego wyłączne winy młyn i tartak musi swoim kosztem do porządku doprowadzić. Śluzы dwie на stawach, Towarzystwo на swój rachunek odbuduje. Budynki gospodarskie ma naprawić dzierżawca według контракту, z wyjątkiem stodoły zawalonej w r. 1890.

Ustępując usilnej jego prośbie, aby dla własnej jego wygody mógł dobudować sobie в domu mieszkalnymъ jeszcze 2 pokoje, Rada Zawiadująca, pomimo iż uważała to за niepotrzebne, ale ostatecznie zgodziła się pod warunkiem, że do-

это не нужнымъ, согласился, но подъ условіемъ, что г. Мохнадкій сдѣлаетъ это на свой счетъ, получивъ лишь пособіе въ деревѣ изъ лѣса, на плотничья работы (балки, стропила, тесы) причемъ дерево онъ самъ долженъ привести и обработать. Наконецъ, Совѣтъ обѣщаль, что, хотя это вполнѣ не нужно для Общества (ибо квартира арендатора въ домѣ въ Ржицкахъ состоятъ изъ семи комнатъ, кромѣ двухъ приемныхъ комнатъ во флигелѣ, значить она вполнѣ достаточна), однако, такъ какъ это издержки на капитальный ремонтъ, то Совѣтъ въ видѣ вознагражденія, уничтожить свои претензіи за незаконную скидку, производимую г. Мохнадкимъ въ прежніе годы съ арендной платы, за издержки на ремонтъ строеній, который по контракту онъ долженъ былъ производить на свой счетъ.

Дѣлая столько уступокъ въ пользу арендатора, Совѣтъ положительно оставилъ за собою, что всѣ эти уступки, сдѣланныя вопреки обязательному контракту, будутъ взяты обратно, если бы съ тѣхъ поръ г. Мохнадкій не исполнялъ въ будущемъ строго и точно своихъ обязанностей.

Въ слѣдующемъ 1894 году австрійская казна опредѣлила уменьшить подати съ Ржицекъ въ этомъ году на 1,195 фл. 50 ден. по поводу града, то, хотя уже въ этомъ году подати (на основаніи вышеприведеннаго договора) платило Общество, а не г. Мохнадкій, тѣмъ не менѣе Распорядительный Совѣтъ, руководясь особенною справедливостю и снисходительностю, дозволилъ (засѣданіе 26 мая 1894 года) отчислить эту сумму 1,195 фл. 50 ден. въ пользу г. Мохнадцаго изъ причитающейся съ него платы, на томъ же основаніи, что иначе благодѣаніе льготы, признанной казною, уменьшеніемъ податей по поводу града, не обратилось бы въ пользу хозяина земледѣльца. Притомъ даже не обращено было вниманіе на то, что этотъ земледѣлецъ былъ уже вознагражденъ за свои потери Обществомъ, страхованія отъ града.

kona tego p. Mochnacki własnym kosztem, a otrzyma tylko pomoc w surowem drzewie z lasu, na roboty ciesielskie (belki, krokwie,łaty) które sam ma zwieść i obrobić. Przyrzekła mu wreszcie, że skoro zrobi to przybudowanie, to chociaż ono zupełnie nie jest dla interesu T-stwa potrzebne, (bo mieszkanie dzierżawcy w domu w Rzyczkach składa się z 7 pokoiów, oprócz 2 pokoiów gościnnych w oficynie, a więc aż nadto dostateczne),—jednakowoż, ponieważ to stanowić będzie koszt nakładowy stały, na gruncie zostający, Rada sposobem wynadgrózenia, postanawia umorzyć wtedy pretensje za nieprawne strącanie sobie przez p. Mochnackiego w poprzednich latach z czynszu dzierżawnego, kosztów naprawy budynków, które według kontraktu powinien był sam dokonywać.

Czyniąc tyle ustępstw dla dzierżawcy, Rada wyraźnie tylko zastrzegła, że wszystkie te ustępstwa, wbrew obowiązującemu kontraktowi uczynione, będą cofnięte, jeżeliby odtąd p. Mochnacki nie wykonywał jak najściślej swoich zobowiązań w przyszłości.

W roku następującym 1894, gdy skarb austriacki zdecydował zmniejszenie podatków z Rzyczek na ten rok o 1195 fl. 50 ct. z powodu gradobicia, to chociaż już w tym roku podatki (z mocy powyższego układu) opłacało T-stwo a nie p. Mochnacki, jednakowoż Rada Zawiadująca powołując się poczuciem szczególnej słuszności i wyrozumiałości, pozwoliła (sesja 26 Maja 1894), odpisać tę kwotę 1195 fl. a. 50 ct. na dobro p. Mochnackiego z czynszu od niego należnego, motywując to swoje postanowienie uwagą, że inaczej dobrodziejstwo ulgi przez skarb w zmniejszeniu podatku z powodu gradobicia przyznanej, nie poszłoby na korzyść rolnika gospodarza. Pominęto nawet przytem uwagę, że ten rolnik został przez towarzystwo ubezpieczeń od gradobicia swoją drogą wynadgrózony za poniesione szkody.

Всѣ эти данныя помѣщены здѣсь для того, чтобы указать, какъ гуманно и снисходительно относились къ арендатору органы Администраціи Отказа гр. Кичкаго, Опеунъ-Администраторъ и Распорядительный Совѣтъ, желая согласовать свои обязанности по завѣдыванію имуществомъ Отказа, съ соображеніями снисходительности къ разнымъ положеніямъ людей.

Первоначально заключенный арендный контрактъ долженъ быть оконченъ 1 апрѣля 1896 года.

Въ теченіе 1895 года Опеунъ-Администраторъ, во время своей періодической ревизіи Ржичекъ, замѣтилъ и донесъ Распорядительному Совѣту, что арендаторъ, несмотря на новое съ нимъ соглашеніе, не производитъ ремонта строеній, какъ къ тому обязался, что даже обработка полей производится менѣе старательно, что количество живаго инвентаря меньше и что онъ хуже. Наконецъ, въ концѣ 1895 г. онъ доложилъ Совѣту, что получилъ изъ Галиціи тревожныя донесенія о чрезвычайно плохихъ дѣлахъ арендатора Ржичекъ, что тотъ пересталъ платить въ обязательные сроки арендные платежи, что чрезвычайныя долговыя обязательства его, возникшія вслѣдствіе покупки двухъ имѣній стоимости 480,000 фл. безъ собственныхъ капиталовъ, грозятъ ему совершеннымъ разореніемъ и несостоятельностью.

По желанію Распорядительнаго Совѣта, чтобы Опеунъ-Администраторъ немедленно отправился въ Львовъ и Ржички, для изслѣдованія истиннаго положенія дѣлъ и для обезпеченія интересовъ Общества Земледѣльческихъ Колоній всякими законными способами, онъ, изъ очень затруднительно и подробно добытыхъ данныхъ, изъ ипотечныхъ указателей отъ купцевъ и адвокатовъ, убѣдился, что докладъ его о несправномъ положеніи дѣлъ арендатора Ржичекъ былъ вполне вѣренъ и что предвидятся серьезныя затрудненія для дѣлъ Общества. Хозяйство въ Ржичкахъ нашель въ худшемъ состо-

Cały ten wywód, pomieszczony tutaj jest dla tego, żeby wykazać jak humanitarnie i wyrozumiale zachowywały się organy Administracyi Zapisu hr. Kického, Opiekun-Administrator i Rada Zawiadująca, w stosunku do dzierżawcy, pragnąc pogodzić obowiązki zawiadywania majątkiem instytucyjnym, ze względami na wyrozumiałość ludzkich położeń różnych połączone.

Z mocy pierwotnie zawartego kontraktu dzierżawnego, miał on expirować w dniu 1 Kwietnia 1896.

W ciągu r. 1895, Opiekun-Administrator przy swojej rewizji perjodycznej Rzyczek, zauważył i doniósł Radzie Zawiadującej, że dzierżawca pomimo zawartego układu nowego, nie naprawia budynków jak był powinien, a że nawet uprawa roli coraz mniej porządnie jest sprawowana, ilość inwentarzy żywych mniejsza i gorsza. Nareszcie, w końcu r. 1895 doniósł Radzie, że otrzymał z Galicyi niepokojące wiadomości o bardzo poważnem zachwianiu się interesów dzierżawcy Rzyczek, że tenże przestał płacić w terminach obowiązujących raty dzierżawne, że nadmierne jego płatnicze zobowiązania z powodu kupna dwóch majątków ziemskich wartości 400,000 fl: a. bez posiadania na to własnych funduszów, grożą mu zupełną ruiną i niewypłacalnością.

Na skutek żądania Rady Zawiadującej, aby Opiekun-Administrator bezwzględnie pojechał do Lwowa i Rzyczek, w celu zbadania prawdziwego stanu rzeczy i zabezpieczenia interesów T-stwa Osad Rolnych wszelkimi prawnymi sposobami, tenże, po przeprowadzeniu nader mozolnych i szczegółowych informacyi w hypotekach, u kupców i adwokatów, przekonał się, iż owe doniesienia o fatalnem położeniu interesów dzierżawcy Rzyczek, były zupełnie prawdziwe i przedstawiały poważny kłopot dla spraw Towarzystwa. Znalazł przytem gospodarstwo w Rzyczkach bardzo pogor-

яни, ибо 400 морговъ осенью не было вспахано, живой инвентарь уменьшенъ и слабъ, строения и заборы не ремонтированы, а главнымъ образомъ подтверждена несостоятельность арендатора.

При такихъ обстоятельствахъ Распорядительный Совѣтъ въ засѣданіи 20 декабря 1895 года постановилъ настоячиво просить Опекуна-администратора, дабы онъ со всей энергію и всевозможными средствами озаботился о безпечить права Общества и охранить оное отъ возможныхъ большихъ потерь въ виду того, что скоро 1 апрѣля 1896 года арендный контрактъ съ Мохнацкимъ кончается и остается весьма мало времени для проведения необходимыхъ формальностей, и для приисканія съ 1 апрѣля новаго арендатора. Поэтому Совѣтъ постановилъ прежде всего принять мѣры судебнымъ порядкомъ, относительно удаленія г. Мохнацкаго съ 1 апрѣля 1896 года и севестраціи его движимостей, на удовлетвореніе недоимочныхъ платежей и обязательствъ по контракту: одновременно отыскать непременно съ 1 апрѣля 1896 года новаго арендатора, выдавъ для этого относительно условій договора, полную довѣренность Опекуну-администратору.

Исполненіе этого рѣшенія Совѣта переполнило все время до 1 апрѣля 1896 года, рядомъ очень неприятныхъ происшествій, заботъ, постоянныхъ поѣздокъ въ Галицію, обременительной корреспонденціи и стараній, чтобы разрѣшить это запутанное и трудное дѣло безъ значительныхъ потерь для фондовъ Общества.

Это удалось исполнить сравнительно удачно. При помощи адвокатовъ гг. Кржижановскаго во Львовѣ и д-ра Бернфельда въ Русской Равѣ, были исходатайствованы судебныя рѣшенія о немедленномъ расторженіи аренднаго договора о севестраціи инвентарей и объ удаленіи. Хранителемъ описаннаго имущества былъ назначенъ судомъ г. Ремисевскій, благодаря очень усерднымъ стараніямъ котораго,

szone, bo 400 morgów na jesieni nie podoranych, inwentarze żywe zmniejszone, słabe, — budynki, ogrodzenia w stanie zaniedbania. — a przedewszystkiem niewypłacalność dzierżawcy skonstatowaną.

Wobec takiego stanu rzeczy, Rada Zawiadująca na posiedzeniu 20 Grudnia 1895 najusilniej postanowiła prosić Opiekuna-Administratora, żeby z całą energią i wszelkimi środkami zajął się zabezpieczeniem praw T-stwa i uchronieniem go od możliwych wielkich strat, w obec tego, że niezadługo bo 1 Kwietnia 1896 r. kontrakt dzierżawny z p. Mochnackim expiruje, a czasu pozostaje mało do przeprowadzenia potrzebnych prawnych formalności i wyszukania od 1 Kwietnia nowego dzierżawcy. Z tego powodu Rada postanowiła przedewszystkiem rozpocząć kroki sądowe o exmisję p. Mochnackiego od 1 Kwietnia 1896 i sekwestrację jego ruchomości na satysfakcyę zaległego czynszu i zobowiązań kontraktów, — a jednocześnie o znalezienie koniecznie od 1 Kwietnia 1896 r. nowego dzierżawcy, udzielając w tym względzie, co do warunków ułożyć się mających, najobszerniejsze upoważnienie Opiekunowi-Administratorowi.

W wykonywaniu tej decyzji Rady, okres czasu do 1 Kwietnia 1896 przepełniony był szeregiem naprzykrzejszych zajść, kłopotów, podróży ciągłych do Galicyi, uciążliwych korespondencyi i zabiegów, aby zawikłaną i trudną sprawę uregulować, bez poważniejszych strat dla funduszów Towarzystwa.

Udało się to pomyślnie stosunkowo załatwić. Przy udziale адвокатовъ pp. D-ra Stanisława Krzyżanowskiego we Lwowie i D-ra Bernfelda w Rawie-Ruskiej, wyjednane zostały wyroki sądowe co do bezzwłocznego rozwiązania kontraktu dzierżawnego, sekwestracji inwentarzy i exmisyi. Dozorcą sekwestru z urzęduznaczony został przez sąd p. Remiszewski, którego nadzwyczaj gorliwym

Общество могло получить недоимочную арендную плату и стоимость весенних посевов, которые арендатор должен был сдать, а между тем не только не сдал, но даже не отдал зернового хлеба для посева.

На счет этих претензий получено от г. Ремшесвага, как судебного секвестратора, 3,300 фл. полученные от продажи с публичных торгов инвентарей и урожая, а за реализованный залог арендатора 2,000 фл. заложными 4% галицийскими листами, по курсу их на наличные по курсу. — 2,006 фл. К недовольствующим убыткам и претензиям принадлежат: издержки процесса и секвестрации, проценты, потери в строениях, заборах и неоконченной обработке почвы, их нельзя уже было во все ни отыскать, ни получить, в виду совершенной несостоятельности б. арендатора Ржицек и заявления претензий многих других кредиторов.

Чтобы установить сумму претензии Общества по поводу потерь, причиненных в строениях и хозяйствах, Опекун-Администратор обратился с прошением в Гавский суд, в котором просил о назначении комиссии экспертов для оценки этих претензий. Комиссия эта, исполняя свою задачу и составляя т. н. официально „акт вечною памяти“ оценила все потери в разрушенных строениях, заборах и землях только в сумме 1,727 фл. между тем как оцениваемые по возможности умеренно должны были стоить 4,000 фл. В вид примѣра оснований принятых комиссией для оценки, достаточно указать, что в ее докладѣ стоимость одного метра палисадника, с работою и с матеріаломъ означена на 16 ден. (11 коп.); стоимость балки в хлѣбномъ сараѣ—1 фл. (78 коп.); половины крыши на большомъ каменномъ зданіи—30 фл.; стоимость дѣлаго навѣса при кирпичномъ заводѣ, если бы поставить новый,—45 фл. и т. д.

staraniom zawdzięczyć należy, że T-stwo mogło wywindykować zaległy czynsz dzierżawny i wartość obsiewów wiosennych, które dzierżawca obowiązany był zrobić, a których ani zrobił, ani ziarna nawet na zasianie nie oddał.

Na poczet tych należności otrzymano od p. Remiszewskiego, jako sekwestratora sądowego 3300 fl: a. z funduszu ze sprzedaży inwentarzy i krescencyi na licytacji otrzymanego, i za zrealizowaną kaucyę dzierżawy 2000 fl: a. Listów Zast. 4% Galicyjskich, po zamianie tejże na gotowiznę według kursu, 2006 fl: a. Do niepokrytych strat i pretensyi należą: koszta procesu i sekwestracji, проценты, szkody w budynkach, ogrodzeniach i niedokonanej uprawie roli, których dochodzić i odzyskać nie było już materjalnej możliwości, w obec całkowitego bankructwa byłego dzierżawcy Rzycekek i nacisku pretensyi wielu innych wierzycieli.

Celem ustanowienia summy pretensyi T-stwa z tytułu szkód w budynkach i gospodarstwie zrzędzonych, Opiekun Administrator wniósł podanie do Sądu Rawskiego, o wyznaczenie komisji biegłych do oszacowania tych pretensyi. Komissja ta, spełniając swoje zadanie i spisując, tak zwany urzędownie „akt wiecznej pamięci“ oszacowała wszystkie szkody w zrujnowanych budynkach, ogrodzeniach i roli, tylko na 1727 fl: a. kiedy najskromniej oceniane, musiały one przedstawiać co najmniej 4,000 fl: a. wartości. Dosyć wspomnieć, jako przykład zapatrywania się Komisji na zasady szacowania szkód, że podana jest w jej referacie wartość jednego metra bieżącego sztachet, z robotą i materiałem po 16 centów! (11 kopiejek), wartość belki w stodole 1 fl: a. (78 kop.),—pół dachu na dużym budynku muryowanym 30 fl: a. wartość całej szopy na cegielni, gdyby ją nową postawić 45 fl: a. itd.

Таже комиссія, приїхавъ въ Ржицьки по требованію Общества и на его счетъ, нашла однако умѣстнымъ удовлетворить одновременно просьбу арендатора Мохнацкаго и составить противоположный актъ, вычисливъ *pretensji* его въ Обществу Земледѣльческихъ Колоній (!) на сумму 17,830 фл. 90 цен.

Интересной и характеритической чертой мѣстныхъ отношеній является то, что, по мнѣнію тамошнихъ адвокатовъ, не было законнаго отзыва на резолюцію таковой судебной комиссіи. Слѣдуетъ впрочемъ замѣтить, что вся эта процедура комиссіи экспертовъ и ея „акта вѣчной памяти“ имѣла лишь въ виду сохранить слѣды того, что не были пропущены никакія мѣры для обезпеченія правъ Общества. Такъ какъ не было уже ни на что смотрѣть у разорившагося арендатора, на котораго набросилось много другихъ частныхъ кредиторовъ, и ни на чемъ нельзя было отыскивать претензіи къ нему, то на практикѣ было безразлично, какую сумму этихъ претензій вычислила комиссія въ своемъ „актѣ вѣчной памяти“, который дѣйствительно, только и могъ служить вѣчной памяти.

Все эти дѣйствія происходили въ началѣ 1896 г.

Такъ какъ контрактъ Мохнацкаго долженъ былъ кончатся 1 апрѣля 1896 года, и расторженіе его судебнымъ порядкомъ наступило лишь теперь, то появилась настоятельная и крайняя нужда отыскать сейчасъ другаго арендатора съ 1 апрѣля, чтобы не подвергнуть Общество Земледѣльческихъ Колоній неисчислимымъ потерямъ въ случаѣ, еслибы Ржицьки, безъ весеннихъ посѣвовъ, плохо вспаханныя прежней осенью, остались вдругъ безъ арендатора и еслибы пришлось устраивать въ нихъ собственную администрацію на счетъ Общества, дѣлать весенніе посѣвы; покупать живой и мертвый инвентарь, назначать управляющаго и т. п.

Ta sama komisya, zjechawszy do Rzyczek na żądanie T-stwa i na jego koszt, uznała jednak możliwemu zadość uczynić jednocześnie prośbie dzierżawcy p. Mochnackiego i sporządzić akt przeciwny, z wyliczeniem *pretensyi* tegoż do Towarzystwa Osad Rolnych (!) na 17830 fl. a. 90 ct.

Jest interesującym i charakterystycznym dla stosunków miejscowych, że według opinii adwokatów tamtejszych, nie było rekursu legalnego przeciw orzeczeniom takiej komisji sądowej. Zauważyć zresztą trzeba, że cały ten proceder z komisją biegłych i jej „aktem wiecznej pamięci“ miał tylko na celu zaznaczenie śladów, że nie pominięto niczego dla zabezpieczenia praw Towarzystwa. Ponieważ bowiem nie było już na czem patrzeć zrujnowanego dzierżawcy, na którego się rzuciło wielu prywatnych innych wierzycieli, i niebyło z czego exekwować pretensyi do niego, przeto praktycznie było wszystko jedno, jaką summę tych pretensyi wyrachowała komisja w swoim akcie „wiecznej pamięci“, który istotnie, mógł tylko pozostać ku wiecznej pamięci.

Wszystkie te czynności odbywały się w początku roku 1896.

Ponieważ kontrakt p. Mochnackiego miał expirować 1 Kwietnia 1896 i rozwiązanie takowego sądowe, dopiero teraz nastąpiło,—przeto zachodziła gwałtowna i pilna potrzeba wynalezienia natychmiast innego dzierżawcy, od 1 Kwietnia, żeby nie narazić T-stwo Osad Rolnych na nieobliczone straty, jeżeliby Rzyczki, nieobsiane na wiosnę, złe przedtem uprawione na jesień, zostały się nagle bez dzierżawcy, i jeżeliby w nich potrzeba zaprowadzać na koszt T-stwa administrację własną, robić zasiewy wiosenne, skupować inwentarze żywe i martwe, ustanawiać rządę, i t. p.

Положеніе, значить, было критическое и время торопилось.

Сдѣланныя во львовскихъ газетахъ объявленія, старанія, производимыя повсюду, при помощи адвокатовъ и частныхъ сношеній Опекуна-администратора въ Галиціи, хотя и привлекли предложенія нѣсколькихъ кандидатовъ на аренду Ржичекъ, но Распорядительный Совѣтъ счелъ невозможнымъ принять эти предложенія, такъ какъ это были люди, или не представляющіе никакихъ финансовыхъ гарантій, или желающіе очевидно воспользоваться труднымъ въ данную минуту положеніемъ Общества и предлагающіе просто смѣшныя условія, какъ напр. что годъ или два не будутъ вовсе платить аренднаго чинша съ Ржичекъ; или напр. одинъ изъ болѣе серьезныхъ соискателей, нѣкій г. М. требовалъ, чтобы Общество во время одной четверти, съ 1 апрѣля по 1 июля 1896 г. завело собственную администрацію въ Ржичкахъ, произвело весенніе посѣвы, а онъ возьметъ въ свои руки лишь съ 1 июля и что будетъ платить въ первомъ году только 1,000 р. чинша съ дѣляхъ Ржичекъ, не платя податей. Разумѣется, здравый смыслъ не позволилъ принять такого предложенія.

Наконецъ явился нѣкій госп. Альбертъ Кемпфе, молодой человекъ, рожденный и воспитанный въ Галиціи, по происхожденію сынъ немѣцкой семьи*), но давно тамъ проживавшей, зажиточной, владѣющей по сосѣдству собственными имѣніями, фабриками и большими арендами, извѣстной въ окрестности своей экономной хозяйственностью и солидностью.

Съ нимъ можно было согласиться, ибо онъ предложилъ, по сравненію со всѣми другими, наиболѣе благоразумныя

*) Это именно подало поводъ заинтересованнымъ, вѣроятно, лицамъ напечатать въ нѣсколькихъ газетахъ Галиційскихъ и Варшавскихъ упреки въ томъ, что администрація Общества предпочла отдать Ржички въ аренду нѣмцу а не своему туземцу.

Положеніе было tedy krytyczne i czas naglił.—Poczynione w gazetach Lwowskich ogłoszenia, rozwinięte starania na wszystkie strony przez adwokatów i przez prywatne stosunki w Galicyi Opiekuna Administratora, sprowadziły wprawdzie oferty kilku kandydatów do dzierżawy Rżyczek, lecz propozycyi ich Rada Zawiadująca nie uznała możliwym przyjąć. Byli to bowiem ludzie, albo żadnych finansowych gwarancyi nie dający, albo też chcący oczywiście exploatawać trudną chwilowo sytuację T-stwa i stawiający śmieszne warunki, jak np: że przez rok lub dwa nie będą płacić wcale czynszu dzierżawnego z Rżyczek, albo jak np. jeden z poważniejszych jeszcze konkurentów, niejaki p. M. żądał, żeby T-stwo przez kwartał jeden, od 1 Kwietnia do 1 Lipca 1896 prowadziło swoją administrację w Rżyczkach, dokonało zasiewów wiosennych, a on dopiero obejmie od 1 Lipca i płacić będzie w pierwszym roku 1000 rs. czynszu z całych Rżyczek, bez opłaty podatków. Rozumie się, i takiej oferty przyjąć, zdrowy rozsądek niepozwał.

Zgłosił się nareszcie niejaki p. Albert Kaempfe, młody człowiek, urodzony i wychowany w Galicyi, syn niemieckiej rodziny (*) dawno tam osiadłej, zamożnej, posiadającej w sąsiedztwie własne majątki, fabryki i dzierżawy większe, znanej w okolicy z rządnej gospodarności i solidności.

Z nim przyszło do porozumienia, bo dawał z pomiędzy wszystkich innych, najrozsądniejsze i najdogodniejsze

*) Dało to właśnie powód interesowanym prawdopodobnie osobom, do zrobienia zarzutu w paru pismach Galicyjskich i Warszawskich, że administracja T-stwa *wolała* wydzierżawić Rżyczki Niemcowi, aniżeli swojemu obywatelowi!

и удобныя для интересовъ Общества Земледѣльческихъ Колоній условія, и представляетъ серьезныя гарантіи.

На основаніи полномочія, даннаго Распорядительнымъ Совѣтомъ 28 марта 1886 года, былъ заключенъ съ нимъ договоръ, составленный и подписанный нотаріальнымъ порядкомъ у дѣла нотаріуса Курыловича въ Руской-Равѣ, Опевуномъ-администраторомъ 23 мая 1896 года, утвержденной потомъ формально Распорядительнымъ Совѣтомъ въ засѣданіи 9 іюня 1896 г. По этому контракту г. Альбертъ Кемпфе съ 1 апрѣля 1896 года беретъ въ аренду Ржички, на 12 лѣтъ, а если бы въ нихъ арендаторъ построилъ водочный заводъ, то на 15 лѣтъ. По состоявшимся условіямъ, г. Кемпфе обязанъ: произвести всѣ весенніе посѣвы въ опредѣленномъ количествѣ на свой счетъ, своимъ стараніемъ и сѣменемъ, ни безъ какаго за это вознагражденія; платить аренднаго чинша въ первомъ году 2,000 фл. во второмъ 3,000 фл. въ слѣдующіе 4 года по 5,000 фл. въ послѣдніе 6 лѣтъ по 6,000 фл. Если бы же аренда была продолжена еще на три года, то по 6,500 фл. въ годъ.

Общество обязалось привести въ порядокъ строенія и въ первые годы построить на свой счетъ хлѣвы на 300 шт. свиней. Еслибы же г. Кемпфе рѣшился построить винокуренный заводъ, то онъ обязанъ это сдѣлать не позже первыхъ шести лѣтъ со вступленія въ арендное владѣніе, на собственные свои деньги, причемъ Общество будетъ только обязано выдать ему бесплатно строительный древесный матеріалъ а также топливо, подѣ условіями, опредѣленными подробно въ § 21 аренднаго контракта. Винокуренный заводъ останется собственностью Общества, какъ зданіе такъ и внутреннее устройство.

Такой договоръ обезпечивалъ за Обществомъ Земледѣльческихъ Колоній слѣдующія выгоды: что Ржички были взяты въ аренду съ 1 апрѣля 1896 года; что Общество не

warunki dla interesów T-stwa Osad Rolnych i przedstawiał solidne rękojmie.

Na zasadzie upoważnienia Rady Zawiadującej z d. 28 Marca 1896, zawarto z nim kontrakt dzierżawny, sporządzony i podpisany notarialnie u rejenta Kuryłowicza w Rawie-Ruskiej przez Opiekuna Administratora w d. 23 Maja 1896 i zatwierdzony potem formalnie przez Radę Zawiadującą na posiedzeniu z d. 9 Czerwca 1896 r. mocą którego, p. Albert Kaempfe od 1 Kwietnia 1896 obejmuje dzierżawę Rzyczek na lat 12, a jeżeliby gorzelnia w nich została postawiona przez dzierżawcę, to na lat 15. Według umówionych warunków, obowiązany jest p. Kaempffe: dokonać wszystkie zasiewy wiosenne w ilości oznaczonej, swoim kosztem, staraniem i nasieniem, bez żadnej za to bonifikacyi, płacić czynszu dzierżawnego w pierwszym roku 2000 fl. a. w drugim 3000 fl., a. w następnych 4 latach po 5000 fl. a. w ostatnich sześciu latach po 6000 fl. a. Jeżeliby zaś jeszcze trzy lata dłużej trzymał dzierżawę to po 6500 fl. a. rocznie.

T-stwo zobowiązało się budynki do porządku doprowadzić i w pierwszych latach postawić swoim kosztem chlewnię na 300 sztuk trzody. Jeżeliby p. Kaempffe zdecydował się na postawienie gorzelnii, to powinien to uczynić w ciągu pierwszych 6 lat dzierżawy, swoim kosztem, przy dodaniu mu przez T-stwo bezpłatnie drzewa budulcowego i na opał, pod warunkami bliżej w § 21 kontraktu opisanymi. Gorzelnia z całym jej urządzeniem zostaje własnością Towarzystwa.

Kontrakt taki zapewniał T-stwu Osad Rolnych te korzyści: że Rzyczki od 1 Kwietnia 1896 wydzierżawione zostały; że T-stwo nie zostało zmuszone ponieść ogromne stra-

было принуждено потерпеть громадные убытки и помѣщать капиталы въ ненужные вклады и въ рискованную собственную администрацію, что между всѣми соискателями къ арендѣ нашло наиболѣе выгодное, при данныхъ условіяхъ, предложеніе.

Какъ бы то ни было, куча корреспонденціи в телеграммъ, помѣщенная въ дѣлахъ Общества, многократныя поѣздки въ Галицію, дѣлаемые по необходимости Опекуномъ Администраторомъ, вполнѣ достаточно свидѣтельствуютъ, сколько это стоило хлопотъ, труда, издержекъ и неприємностей,—слѣдуетъ однако отмѣтить, что въ концѣ удалось защитить интересы Общества отъ большихъ убытковъ и потерь, которыя могли сдѣлаться весьма серьезными и невозвратимыми.

Лѣсное хозяйство въ Ржичкахъ было ведено по утвержденному своевременно лѣсному плану, подъ надзоромъ мѣстнаго лѣсничаго Церановича, и подъ специальнымъ руководствомъ приглашеннаго Оберъ-лѣсничаго и уполномоченнаго вн. Сапѣговъ, г. Ремисшевскаго, который занимался технической стороной лѣснаго хозяйства, эксплуатацией годовыхъ лѣсосѣкъ и веденіемъ переговоровъ съ купцами, относительно продажи дерева изъ этихъ годовыхъ лѣсосѣкъ.

Продажа такая обнимала ежегодно 8 морговъ. Исключительно въ засѣданіи 21 марта 1896 г. Распорядительный Совѣтъ постановилъ объявить о болѣе ранней продажѣ лѣсосѣвки 1896 г. чтобы доставить средства нужныя въ Ржичкахъ на удовлетворѣніе недочетовъ, въ виду усложненія сношеній съ арендаторомъ и недоимокъ въ податяхъ, имъ же причиненныхъ.

Насажденіе годовыхъ лѣсосѣкъ происходило вполнѣ точно, по предписанному порядку, съ возможными стараніемъ, даже безъ вниманія къ издержкамъ, на томъ основаніи, что каждое запозданіе въ лѣсномъ хозяйствѣ даетъ себя

ты и заагажować kapitały w niepotrzebne nakłady i ryzykowną własną administrację; że z pomiędzy wszystkich kandydatów do dzierżawy znalazło najkorzystniejszą przy danych okolicznościach ofertę.

Jakkolwiek, stopy korespondencyi i telegramów w aktach T-stwa zamieszczone, wielokrotne podróże do Galicyi przez Opekuна Administratora, z konieczności podejmowane, aż nadto dostatecznie świadczą. ile z tego powodu trzeba było podjąć zabiegów, pracy, kosztów i przykrości, to jednak należy zaznaczyć, że w ostatecznym rezultacie, udało się uchronić interes T-stwa od większych szkód i strat, które mogły się stać bardzo poważnemi i bezpowrotnemi.

Administracja lasów Rżyczek, prowadzoną była według zatwierdzonego w swoim czasie urzędzenia leśnego, pod dozorem miejscowego leśniczego Ceranowicza i pod kierunkiem fachowym, zaproszonego nadleśnego i plenipotentą Xiążąt Sapiehow, pana Remiszewskiego, który się zajmował techniczną stroną kultur leśnych, eksploatacyi rocznych porębów i prowadzeniem układów z kupcami o sprzedaż drzewa z tych porębów rocznych.

Sprzedaż ta, obejmowała co rok 8 morgów. Wyjątkowo na posiedzeniu z d. 21 Marca 1895, Rada Zawiadująca postanowiła upoważnić do ogłoszenia sprzedaży wcześniejszej porębu za rok 1896, żeby Rżyczkom dostarczyć potrzebnego funduszu na zaspokojenie niedoborów, wobec komplikacyi w stosunkach z dzierżawcą i zaległości podatkowych, przez niego spowodowanych.

Zadrzewianie rocznych porębów odbywało się ściśle według przepisane go porządku, z możliwą starannością, bez względu nawet na koszt, mając na uwadze, że każde opóźnienie w kulturach leśnych daje się odczuć w następstwie,

чувствовать въ послѣдствіи значительнымъ уменьшеніемъ приращенія лѣсовъ. Такъ какъ никакія экстренныя рубки ни большія продажи дерева, кромѣ годовыхъ лѣсосѣкъ, не происходили до сихъ поръ въ лѣсахъ Ржичекъ, то они изобилуютъ запасами дерева, позволяющими извлекать изъ нихъ въ будущемъ выгоды, въ болѣе значительныхъ даже размѣрахъ.

Доходъ и расходъ по лѣсному хозяйству указаны въ ниже приведенномъ счетѣ, въ статьѣ имѣнія Ржички, при счетѣ общихъ фондовъ Администраціи Отказа.

Наконецъ, изъ болѣе важныхъ постановленій Распорядительнаго Совѣта, касающихся имѣнія Ржички, слѣдуетъ упомянуть о слѣдующихъ.

По уставу о поземельномъ налогѣ въ Галиціи, каждыя 15 лѣтъ происходитъ опредѣленіе его размѣра на основаніи т. н. „реамбуляціи“ т. е. новой повѣрки и классификаціи земель, въ отдѣльныхъ земскихъ имѣніяхъ. Такъ какъ, по объясненіямъ Опекун-Администратора, представленнымъ Совѣту, платимый до сихъ поръ поземельный налогъ съ Ржичекъ, былъ установленъ еще до перехода ихъ въ собственность Общества и чрезмѣрно великъ, а именно съ концомъ 1895 года кончался пятнадцатилѣтній періодъ и должна была наступить новая реамбуляція на слѣдующія 15 лѣтъ, то Распорядительный Совѣтъ, въ засѣданіи 27 ноября 1895 года постановилъ предпринять официальные ходатайства о пониженіи размѣра налога, платимаго съ Ржичекъ. Нужныя къ тому мѣры были сдѣланы. Они ожидаютъ лишь дальнѣйшаго подкрѣпленія.

По распоряженію административныхъ и учебныхъ властей, было поручено гминѣ Ржички построить новое зданіе подъ начальное училище, такъ какъ существовавшее до сихъ поръ, хотя недавно построенное, было разрушено грибомъ. Общество Земледѣльческихъ Колоній, какъ собственникъ, об-

значнейшими убытками приросту ласовъ. Понieważ żadne extra-cięcia ani większe sprzedaże drzewa, prócz rocznych porębów się w lasach Rzycezek dotąd nie odbywały, przeto są one zasobne w zapasy drzewa, pozwalające z nich w większym nawet rozmiarze na przyszłość korzystać.

Przychody i rozchody leśne. wykazane są w rachunku poniżej zamieszczonym, w pozycyi dóbr Rzycecki, przy rachunku funduszków ogólnych Administracyi Zapisu.

Nakoniec, co do ważniejszych decyzji Rady Zawia-
dującej, dotyczących dóbr Rzycecki, wspomnieć należy o następujących:

Według ustawy o podatku gruntowym w Galicyi, odbywa się co lat 15 określenie jego wysokości. na podstawie tak zwanej „reambulacyi“, czyli nowego sprawdzenia, klasyfikacyi gruntów, w pojedynczych majątkach ziemskich. Poniieważ według objaśnień Opiekuna Administratora, Radzie przedstawionych, płacony dotąd podatek gruntowy z Rzycezek, ustanowiony był jeszcze przed objęciem ich przez T-stwo i jest niesłusznie wysoki, a właśnie z upływem roku 1895 kończy się piętnastoletni okres i miała nastąpić nowa reambulacya na następne lat 15, przeto Rada Zawia-
dująca na posiedzeniu 27 Listopada 1895 roku postanowiła podjąć urzędowe starania o zniżenie stopy podatkowej z Rzycezek. Potrzebne w tej mierze kroki uczynione zostały. Wymagają one tylko dalszego ich poparcia.

Na skutek rozporządzenia Władz administracyjnych i szkolnych, poleconem zostało gminie Rzycecki, aby wybudowała nowy budynek szkolny, z powodu że dotychczasowy, aczkolwiek niedawno postawiony, został przez grzyb bardzo zniszczony. Towarzystwo Osad Rolnych, jako właściciel byłoby obowiązane wziąć udział koło 2000 fl. w kosztach

лобы обязано принять участие въ суммѣ около 2,000 фл. въ издержкахъ новой постройки. Представители гмины Ржички обратились между тѣмъ съ просьбой, чтобы вмѣсто денежной доли Общество отдало имъ на помѣщеніе училища большое каменное зданіе, въ которомъ прежде была корчма а теперь остающееся безъ употребленія, такъ какъ казна произвела выкупъ пропинаціоннаго права. Распорядительный Совѣтъ, въ засѣданіи 28 марта 1896 г. разрѣшилъ утвердительно эту просьбу, подкрѣпленную объясненіями Опекуна-Администра-тора, привимая во вниманіе, что она обоснована и что оказаніе помощи гминѣ и школѣ, согласно съ предписаніями за-вѣщанія пов. гр. Кицкаго,

VI. Домъ въ Варшавѣ по Королевской улицѣ № 1.066 бук. С.

Состоялъ, какъ и прежде, въ собственномъ управленіи Общества. Управляющимъ домомъ былъ г. Иосифъ Пневскій. Пять комнатъ въ антресолахъ и четыре въ 3-емъ этажѣ, были отданы безплатно подъ помѣщеніе канцеляріи Пра-вленія Обществъ и квартиръ канцелярскихъ чиновниковъ; стоимость этихъ помѣщеній можетъ быть оцѣнена 1,000 руб. въ годъ.

Произведеніе необходимыхъ улучшеній при устройствѣ канализаціи, издержки на ремонтъ, водаты, газъ и т. д. были удовлетворяемы изъ доходовъ отъ найма квартиръ.

въ 1892/3 г. было дохода	3,163 р. 80 к.	расх.	1,826 р. 18 к.
въ 1893/4 „ „ „	3,319 „ 90 „ „	„	1,679 „ 28 „
въ 1894/5 „ „ „	2,398 „ 20 „ „	„	1,283 „ 61 „
въ 1895/6 „ „ „	3,384 „ 95 „ „	„	1,213 „ 53 „

новой будовли. Представители гмины Ржички зwrócili się tedy z prośbą, żeby zamiast pieniężnego udziału, Towarzystwo oddało im na pomieszczenie szkoły, duży murowany budynek, w którym dawniej była karczma, a który teraz stoi niepotrzebny, po wykupieniu przez rząd prawa propinacyi. Rada Zawiadująca prośbę tę, popartą wnioskami Opekuна Administratora, postanowiła zdecydować przychylnie na posiedzeniu 28 Marca 1896, uważając że jest uzasadniona, i że pomoc okazana gminie i szkole, leży w duchu testamentu ś. p. hr. Kickiego.

VI. Dom w Warszawie przy ulicy Królewskiej № 1066 lit. S.

Zostawał jak przedtem we własnej administracyi Towarzystwa. Zarządzającym domem był p. Józef Pniewski. Pięć pokoiów w antresolach i cztery na 3-cim piętrze oddane były bezpłatnie, na pomieszczenie biur zarządu T-stwa i mieszkania urzędników kancellaryjnych, w wartości rocznie 1000 rs.

Uzupełnienie koniecznych melioracyi, przy zaprowadzonej kanalizacyi, koszta konserwacyi, podatków, gazu itd. zaspakajane były z przychodów za wynajmowane lokale.

W r. 1892/3 było przych.	3163 r. 80 k.,	rozch	1826 r. 18 k.
„ 1893/4 „ „ „	3319 „ 90 „ „	„	1679 „ 28 „
„ 1894/5 „ „ „	3398 „ 20 „ „	„	1283 „ 61 „
„ 1895/6 „ „ „	3384 „ 95 „ „	„	1213 „ 53 „

Чистаго дохода, значить, среднимъ числомъ, домъ давалъ 1,816 руб. причисляя же стоимость бесплатно отданныхъ Правленію Общества квартиръ, давалъ 2,816 руб.

VII. Домъ на Прагѣ по Московской улицѣ № 280/1.

На основаніи раньше заключеннаго договора эта недвижимость была отдана въ аренду съ публичныхъ торговъ, о которыхъ было объявлено въ Варшавскихъ газетахъ г. Адольфу Шольце, пенсіонеру, б. кассиру Варшавскаго Магистрата, за сумму 450 руб. въ годъ. Такъ какъ контрактъ долженъ былъ кончиться 1 іюля 1896 года, то Распорядительный Совѣтъ въ засѣданіи 27 ноября 1895 года постановилъ продолжить контрактъ съ г. Шольце на слѣдующія шесть лѣтъ, увеличивъ арендную плату до 550 руб. въ годъ, и обязавъ его платить подати и страхованія безъ отчисленія этихъ платежей изъ аренднаго чинша.

Этотъ арендаторъ платилъ весьма исправно и содержалъ недвижимость въ надлежащемъ порядкѣ. Издержекъ на домъ на Прагѣ не было никакихъ.

VIII. Колонія Шамоцинъ и Юзефинъ подъ Варшавой.

Послѣ выкупа вѣчнаго чинша, уплачиваемаго по этимъ колоніямъ собственнику имѣнія Бялоленка, какъ это объяснено уже въ послѣднемъ отчетѣ, Опекунъ-администраторъ озаботился затѣмъ въ 1892/3 г. формальностями устройства

Czystego dochodu czynił więc dom przeciętnie 1816 rs. a doliczając wartość bezpłatnie oddanych zarządowi T-stwa lokaliów, czynił 2816 rs.

VII. Dom na Pradze przy ulicy Moskiewskiej № 280/1.

Z mocy dawniej zawartego kontraktu, possessja ta wypuszczoną była z publicznej licytacji, ogłoszonej w pismach Warszawskich, w dzierżawę p. Adolfowi Scholtze, emerytow b. kasjerowi magistratu warszawskiego, za cenę roczną 450 rs. Ponieważ kontrakt miał expirować z dniem 1 Lipca 1896 r. przeto Rada Zawiadująca, na posiedzeniu 27 Lutego 1895 r. postanowiła prolongować kontrakt pana Scholtze na lat sześć następujących, z podwyższeniem mu czynszu rocznego do summy 550 rubli i opłatą przez niego podatków i assekuracji, bez potrącania takowych opłat z czynszu dzierżawnego.

Dzierżawca ten wypłacał się bardzo regularnie i utrzymywał posesję w należyłym porządku. Wydatków na dom na Pradze nie było żadnych.

VIII. Kolonje Szamocin i Józefin pod Warszawą.

Po skupieniu od właściciela dóbr Białoleka czynszu wieczystego z tych kolonii, jak to w ostatniem sprawozdaniu już wyjaśniono, Opiekun-Administrator zajął się następnie w r. 1892/3 formalnością co do wywołania osobnej hipoteki

особой ипотеки для колоніи Шамодинъ и внести туда всё основаніа права собственности Общества Земледѣльческихъ Колоній.

Такъ какъ контрактъ прежняго арендатора, г. Войцѣха Зарембы, истекалъ 1 іюля 1894 года, а онъ не исполнялъ исправно того, къ чему обязался, не производя ремонта хозяйственныхъ строеній, то Распорядительный Совѣтъ 18 января 1894 года постановилъ объявить въ газетахъ о публичныхъ торгахъ на аренду.

Вслѣдствіе этого, на публичныхъ торгахъ, объявленныхъ въ Варшавскихъ газетахъ, остался какъ предложившій высшую цѣну г. Михайль Гильденштернъ, окрестный колонистъ, которому по опредѣленію Совѣта отъ 17 марта 1894 года, рѣшено было отдать въ аренду на три года, съ 1 іюля 1894 года по тоже число 1897 года, за арендную плату 900 руб. въ годъ, съ обязанностью платить подати и страхованія и по представленіи залога въ суммѣ 500 руб.

Со своей стороны Общество обязалось понести издержки на ремонтъ и перестройку нѣсколькихъ хозяйственныхъ строеній, находящихся въ плохомъ состояніи. Опредѣленіями Совѣта отъ 21 ноября 1894 года и 22 мая 1895 года постановлено согласиться съ арендаторомъ Гильденштерномъ, что онъ за общую сумму 200 руб. покроетъ крышу на хлѣбномъ сараѣ, толстымъ слоемъ соломы, съ добавкою нужныхъ новыхъ драницъ. Скотный сарай, уже очень разрушенный постановлено вновь отстроить и перенести на другое мѣсто, ближе амбаровъ во дворѣ. Наконецъ, рѣшено было перестроить домъ для четырехъ семействъ изъ прислуги во дворѣ, и сверхъ того составить размѣжеваніе и планъ всей колоніи.

Эти постановленія были исполнены въ истекшемъ отчетномъ періодѣ.

dla kolonji Szamocin i przepisania całkowitego tytułu własności na rzecz T-stwa Osad Rolnych.

Ponieważ kontrakt poprzedniego dzierżawcy p. Wojciecha Zaremby expirować miał 1 Lipca 1894 i ponieważ nie wywiązywał się on dobrze ze swoich zobowiązań, nie podtrzymując budowli gospodarskich, przeto Rada Zawiadująca postanowiła d. 18 Stycznia 1894 r. ogłosić przez pisma publicznej licytację na dzierżawę.

W skutku tego utrzymał się z publicznej licytacji, ogłoszonej w pismach Warszawskich, jako najwięcej dający, p. Michał Gildenstern, kolonista okoliczny, i temuż za decyzją Rady z d. 17 Marca 1894 postanowiono wypuścić na lat trzy od 1 Lipca 1894 do tegoż dnia 1897 r. za opłatą rocznego czynszu 900 rs. z obowiązkiem płacenia podatków i assekuracyi, przy złożeniu kaucyi 500 rs.

Ze swej strony Towarzystwo zobowiązało się ponieść kosztą na odrestaurowanie i przebudowanie paru budynków gospodarskich, znajdujących się w stanie złym. Decyzjami Rady z d. 21 Listopada 1894 i 22 Maja 1895 r. postanowiono ugodzić się z dzierżawcą Gildenszternem, za ogólną summę 200 rs, że pokryje dach na stodole grubo słomą, z dodaniem potrzebnych nowych lat. Oborę bardzo już zniszczoną postanowiono odbudować zupełnie i przenieść w inne miejsce, bliżej stodoł w podwórzcu. Wreszcie zdecydowano przebudować czworak w podwórzcu, a nakoniec sporządzić pomiar i mapę całej kolonji.

Decyzje powyższe wykonane zostały w ubiegłym okresie sprawozdawczym.

При окончательномъ разсчетъ съ прежнимъ арендаторомъ Шамоцина, г. Зарембою, удержано изъ его залога съ его согласія, сто рублей, въ видѣ хоть частичнаго вознагражденія за оставленіе строеній безъ ремонта и за вывозъ соломы. (Засѣданіе Распорядительнаго Совѣта 20 іюня 1889 г.)

Доходъ отъ аренды колоніи Шамоцинъ и издержки, произведенныя на постройки въ ней, представились въ слѣдующемъ видѣ.

въ 1892/3 г.	дохода 718 р. 29 к.	Расхода не было
въ 1893/4 г.	„ 650 „ — „	27 руб. 55 коп.
въ 1894/5 г.	„ 900 „ — „	210 „ 95 „
въ 1895/6 г.	„ 900 „ — „	1141 „ 21 „

IX. Общія дѣла Администраціи Отказа.

Какъ прежде, такъ и въ истекшемъ четырехлѣтнемъ отчетномъ періодѣ, административныя занятія по исполненію Отказа гр. Кичкаго были возложены Комитетомъ Общества Земледѣльческихъ Колоній на пять членовъ, избранныхъ изъ его состава, составляющихъ коллегію Распорядительнаго Совѣта, и на избраннаго также члена Комитета, Опекун-администратора.

Распорядительный Совѣтъ, дѣйствующій отъ имени Комитета, разбиралъ на своихъ засѣданіяхъ, происходившихъ по мѣрѣ надобности, всякія текущія дѣла или предложенія Опекун-Администратора и издавалъ соотвѣтственныя постановленія. Онъ разсматривалъ годовые бюджеты, ожидаемыя прибыли, штаты служащихъ въ земскихъ имѣніяхъ. Во время періодическихъ своихъ поѣздокъ въ имѣнія, Совѣтъ

Przy obrachunku ostatecznym z poprzednim dzierżawcą Szamocina p. Zaręmba, zatrzymano mu z jego kaucyi za jego zgodą rs. sto, tytułem częściowego chociaż odszkodowania za zaniedbanie naprawy budynków i za wywożenie słomy (sessja Rady Zawiadującej 20 Czerwca 1894 r.).

Przychody z dzierżawy kolonji Szamocin i wydatki poniesione na budowle w niej przedstawiały się tak:

W r. 1892/3	przych. 718 rs. 29 k.	rozchodu nie było.
„ 1893/4	„ 650 „ — „	27 rs. 55 k.
„ 1894/5	„ 900 „ — „	210 „ 95 „
„ 1895/6	„ 900 „ — „	1141 „ 21 „

IX. Interesa ogólne Administracyi Zapisu.

Jak poprzednio tak i w upłynionym czteroletnim okresie sprawozdawczym, administracyjne zajęcia koło wykonywania Zapisu hr. Kiekiego włożone były przez Komitet T-stwa Osad Rolnych na pięciu członków z jego grona wybranych, stanowiących kollegium Rady Zawiadującej, i na wybranego również członka Komitetu Opiekuna Administratora.

Rada Zawiadująca w imieniu Komitetu działająca, roztrząsała na swoich posiedzeniach, w miarę potrzeby odbywanych, wszelkie bieżące sprawy lub wnioski Opiekuna Administratora i wydawała stosowne postanowienia. Rozpatrywała roczne budżety, sperandę, etaty służby w majątkach ziemskich. Na perjodycznych zjazdach swoich do majątków, kontrolowała ich stan i potrzeby, obmyślała ulepszenia,

контролировалъ ихъ состояніе и нужды, придумывалъ улучшенія, провѣрялъ фонды. Что же касается организаціи и устройства основываемыхъ общепольныхъ учреждений, то Совѣтъ издавалъ опредѣленія или самъ, или же, въ случаѣ надобности обращался предварительно съ представленіями къ рѣшенію Комитета Общества, которому впрочемъ, докладывалъ на его засѣданіяхъ, о всѣхъ болѣе важныхъ вопросахъ.

Опекуну-Администратору были поручены дѣйствія по исполненію постановленій Комитета и Распорядительнаго Совѣта, касающіяся совокупности всякихъ дѣлъ отказа гр. Кидеаго. Къ особеннымъ его обязанностямъ принадлежали веденіе контроля и надзора за ходомъ сельскаго хозяйства въ отдѣльныхъ имѣніяхъ; представленіе для назначенія или увольненія Совѣтомъ управляющихъ, кассировъ, оберъ-лѣсничихъ, принимаемыхъ или смѣняемыхъ только по постановленію Совѣта; веденіе корреспонденціи съ правительственными властями, учреждениями и частными лицами по дѣламъ Отказа; изготовленіе и обработка всякихъ предложеній по дѣламъ представляемымъ Комитету, Распорядительному Совѣту или правительственнымъ властямъ; заключеніе и составленіе арендныхъ контрактовъ, въ силу предшествующаго уполномочія Совѣта; разрѣшеніе управляющимъ продавать продукты и заключать соотвѣтственные сдѣлки; веденіе всякихъ процессовъ отъ имени Общества; составленіе протоколовъ засѣданій Распорядительнаго Совѣта; контроль кассовыхъ счетовъ хозяйственныхъ и лѣсныхъ въ земскихъ имѣніяхъ и въ учрежденіяхъ; контроль надъ арендаторами имѣній и отдѣльныхъ фольварковъ, мельницъ, домовъ въ Варшавѣ и Прагѣ; веденіе счетовъ общихъ фондовъ центральной Администраціи; переговоры съ крестьянами о замѣнѣ сервитутовъ, въ силу спеціальнаго уполномочія Комитета, веденіе вновь сооружаемыхъ строеній и улучшеній въ земскихъ имѣніяхъ, по предварительнымъ опредѣленіямъ Распорядительнаго Совѣта; со-

справждала fundusze. Co do organizacyi i urzadzzeń w zakładanych instytucjach użyteczności publicznej, wydawała decyzje bądź sama, bądź też w razie potrzeby, udawała się poprzednio z przedstawieniami do decyzji Komitetu T-stwa, któremu zresztą o wszelkich ważniejszych kwestjach podawała wiadomości na jego posiedzeniach.

Opiekun Administrator miał sobie poruczoną czynność wykonawczą postanowień Komitetu i Rady Zawiadującej, dotyczącą całości interesów wszelkich Zapisu hr. Kickiego. Do szczególnych jego obowiązków należało: prowadzenie kontroli i nadzoru nad biegiem gospodarstwa w pojedynczych majątkach; przedstawienie do nominacji lub uwolnienia przez Radę rządców, kasjerów, nadleśnych, przyjmowanych lub zmienianych tylko za jej decyzją; prowadzenie korespondencji z Władzami rządowymi, instytucjami i prywatnymi osobami w sprawach Zapisu; przygotowywanie i opracowanie wszelkich wniosków w tych sprawach, mających być przedstawionymi Komitetowi, Radzie Zawiadującej lub Władzom rządowym; zawieranie i spisywanie kontraktów dzierżawnych, na mocy poprzedniego upoważnienia Rady; upoważnianie rządców do sprzedaży produktów i zawierania umów stosownych. prowadzenie wszelkich procesów w imieniu T-stwa; spisywanie protokółów posiedzeń Rady Zawiadującej; kontrolowanie rachunków kassowych, gospodarczych i leśnych w dobrach ziemskich i instytucjach; kontrola dzierżawców dóbr i pojedynczych folwarków, młynów, domów w Warszawie i na Pradze; prowadzenie rachunków funduszów ogólnych administracyi centralnej; układanie się o zamianę serwitutów z włościanami, na mocy specjalnej plenipotencyi Komitetu; kierowanie wznoszeniem nowych budowli i melioracjami w majątkach ziemskich, według poprzednich de-

ставленіе годовыхъ отчетовъ по управленію Отказомъ для Комитета Общества и печатаніе ихъ на двухъ языкахъ; наконецъ, независимо отъ контроля за дѣятельностью Опытной Станціи въ Собѣнниѣ по административной части, Опекуну Администратору было еще поручено, кромѣ вышеуказанныхъ его обязанностей, заняться въ послѣдніе годы постройкой, организаціей и введеніемъ въ жизнь сельско-хозяйственной школы въ Бржозовой, когда уставъ ея былъ уже утвержденъ Правительственными властями, въ концѣ 1892 года.

Въ качествѣ помощника по текущимъ занятіямъ и по корреспонденціи, по содержаніи актовъ и архива, былъ назначенъ одинъ только чиновникъ, секретарь канцеляріи центральной Администраціи въ Варшавѣ.

Въ личномъ составѣ Распорядительнаго Совѣта, въ послѣдніе годы произошли перемѣны. Въ 1895 г. смерть постигла одного изъ полезнѣйшихъ его членовъ, высоко цѣнимаго во всемъ краѣ за способности его и за дѣятельность Люд. гр. Красинскаго. Многолѣтній предсѣдатель Совѣта, членъ его съ самаго начала, Тайный Совѣтникъ Михаилъ Рогозинскій, одержимый тяжелой болѣзнію, долженъ былъ оставить свой постъ, а вскорѣ затѣмъ скончался въ 1896 г. Наконецъ, также вслѣдствіе болѣзни, долговременный членъ Совѣта, г. Валентій Гарчинскій, не могъ участвовать въ его трудахъ и просилъ объ освобожденіи его отъ обязанностей.

На оставленныя такимъ образомъ мѣста были избраны, на должность Предсѣдателя госп. Станиславъ гр. Лубенскій, а въ члены гр. Бернадтъ Гандке и Левъ Пржановскій.

Изъ нихъ, стало быть, и изъ прежнихъ членовъ, гр. Станислава Окенцака и д-ра Фаддея Ковальскаго, состоялъ въ послѣднее время личный составъ Распорядительнаго Совѣта.

czyji Rady Zawiadującej: opracowywanie rocznych sprawozdań administracyji Zapisu dla Komitetu T-stwa i ogłaszanie ich drukiem w dwóch językach; wreszcie niezależnie od kontroli pod względem administracyjnym nad działalnością Stacji Doświadczałnej w Sobieszynie, poruczonem zostało Opiekunowi Administratorowi, oprócz powyższych jego obowiązków, zajęcie się w ostatnich latach wybudowaniem, organizacją i wprowadzeniem w życie Szkoły rolniczej w Brzozowej, skoro jej ustawa uzyskała już zatwierdzenie Władz rządowych, ku końcowi 1892 r.

Do pomocy w czynnościach korespondencyjnych bieżących i utrzymywania aktów i archiwum, naznaczony był jeden urzędnik, jako sekretarz kancelaryi Administracyji centralnej w Warszawie.

W składzie osobistym Rady Zawiadującej zaszły w ostatnich latach zmiany. Śmierć zabrała w 1895 r. jednego z najużyteczniejszych jej członków, wysoko w kraju całym cenionego ze swych zdolności i działalności, Ludwika hr. Kraśnińskiego. Długoletni prezes Rady i członek jej od samego początku, Tajny Radea Michał Rogoziński, złożony ciężką chorobą musiał się usunąć od czynności, a wkrótce potem życie zakończył w 1896. Nakoniec, również z powodu choroby, dawny członek Rady p. Walenty Garczyński nie mógł uczestniczyć w jej pracach i prosił o zwolnienie go od obowiązków.

Na miejsca w ten sposób opróżnione, wybranymi zostali, na prezydującego p. Stanisław hr. Łubieński, i na członków pp. Bernard Hantke i Leon Przanowski.

Z nich tedy, i z dawniejszych członków, pp. Stanisława Okęckiego i D-ra Tadeusza Kowalskiego złożony był, w ostatnim czasie osobisty skład Rady Zawiadującej.

Опекуномъ Администраторомъ, по избранію Комитета, былъ съ 1881 г. т. е. съ самаго начала принятія Обществомъ Земледѣльческихъ Колоній Отказа гр. Кицкаго, б. профессоръ Варшавскаго университета, д-ръ Антонъ Бялецкій. Исполняя раньше обязанности Предсѣдательствующаго въ Правленіи Общества 8 слишкомъ лѣтъ, а затѣмъ Опекуна-Администратора 16 лѣтъ, онъ, послѣ 24 лѣтъ трудовъ въ Обществѣ Земледѣльческихъ Колоній, призналъ нужнымъ просить Комитетъ Общества объ увольненіи его отъ обязанностей, какъ вслѣдствіе состоянія здоровья, такъ и по другимъ личнымъ мотивамъ.

Комитетъ Общества разрѣшилъ благосклонно это прошеніе въ засѣданіи 4 апрѣля 1897 года и въ отзывѣ за № 1359, выразивъ свою признательность за многолѣтніе, усердные и полезные труды для блага Общества, извѣстилъ о томъ Опекуна-Администратора, который съ 1 марта 1897 года оставилъ исполняемыя имъ до сихъ поръ обязанности.

Засѣданій Распорядительнаго Совѣта во время истекшаго періода было 31, а съ самаго начала принятія Отказа 149.

Изъ вышеприведеннаго подробнаго отчета, раздѣленнаго на соответственные отдѣлы, обнаруживаются разнородныя занятія Распорядительнаго Совѣта, производимыя имъ въ это время.

Повторять ихъ тутъ было бы, значить, излишнимъ.

Не было лишь удобнаго случая указать раньше, что, исполняя постановленіе Комитета Общества отъ 30 апрѣля 1893 года Распорядительный Совѣтъ, въ засѣданіи 25 мая 1893 года, постановилъ приступить къ конверсіи наследственнаго капитала, оставленнаго гр. Кицимъ, въ суммѣ 91 000 руб. Земскими Закладными 5% Листами, на такіе же 4½% Листы, конверсіи, проведенной своевременно Земскимъ Кредитнымъ Обществомъ. Получивъ при этой замѣлѣ добавку по 1 руб. 50 коп. со ста, Совѣтъ постановилъ за 1350

Опекунемъ Администраторомъ pozostawał z wyboru Komitetu od 1881 r. t. j. od początku objęcia przez T-stwo Osad Rolnych Zapisu hr. Kickiego, b. profesor uniwersytetu Dr. Antoni Bialecki. Sprawując przedtem obowiązki przewodniczącego w Zarządzie T-stwa przez lat 8 przeszło, a następnie Opiekuna Administratora przez lat 16, widział się po latach 24 pracy w T-stwie Osad Rolnych podejmowanej, w potrzebie proszenia komitetu T-stwa o uwolnienie go od obowiązków, z powodów zarówno na swój stan zdrowia jak i z innych względów osobistych.

Komitet T-stwa przychylił się do tego żądania, na posiedzeniu d. 4 Kwietnia 1897 r. i odezwą za № 1359, przy wyrażeniu podziękowania swego za długoletnią, gorliwą i pożyteczną pracę dla dobra Towarzystwa, uwiadomił o tem dotychczasowego Opiekuna Administratora, który od 1 Marca 1897 usunął się od pełnienia obowiązków.

Posiedzeń swoich odbyła Rada Zawiadująca w ciągu upłynionego okresu 31, a od początku objęcia Zapisu 149.

Z poprzednio, pod właściwemi tytułami podanego sprawozdania szczegółowego, wykazują się różnorodne zajęcia Rady Zawiadującej, jakie w tym czasie podejmowała.

Zbytecznem by więc było je tutaj powtarzać.

Nie było sposobności właściwej zamieścić tylko przedtem że w wykonaniu decyzji komitetu T-stwa z 30 Kwietnia 1893 r. Rada Zawiadująca na posiedzeniu 25 Maja 1893 postanowiła przystąpić do konwersyi kapitału spadkowego po hr. Kickim, 91000 rs. w Listach Zastawnych 5% Ziemijskich pozostałego, na takież 4½% Listy, przez T-stwo Kredytowe Ziemijskie w owym czasie przeprowadzaną. Osiągnąwszy przy tej operacji po 1 rs. 50 kop. od sta dopłaty, Rada postanowiła zakupić za 1350 rs. jeszcze nowych Listów Zastawnych 4½%

руб. купить еще новыхъ Земскихъ Закладныхъ 4½% Листовъ и присоединить ихъ къ этому капиталу, такъ что съ тѣхъ поръ онъ составляетъ нарицательную сумму 92,350 руб.

Здѣсь также слѣдуетъ замѣтить, что въ финансовомъ отношеніи, всѣ дѣла Отказа гр. Кицкаго были ведены съ самаго начала такъ, чтобы наследственный капиталъ остался ненарушеннымъ, а всѣ капитальныя, строительныя и улучшительныя издержки, расходы на устройство новыхъ полезныхъ учрежденій, на постройку костеловъ и т. д., не говоря уже о текущихъ административныхъ и хозяйственныхъ расходахъ, были удовлетворяемы исключительно изъ дохода, получаемого отъ недвижимыхъ имуществъ, и изъ процентовъ отъ капитала. Общая сумма однихъ лишь расходовъ, произведенныхъ въ духѣ предписаній завѣщанія и удовлетворяемыхъ изъ разныхъ статей ежегодныхъ доходовъ, представляетъ весьма серьезную сумму 268,495 руб. 30 коп.

Слѣдовательно, среднимъ числомъ получается по 16,780 руб. въ годъ, издерживаемыхъ на одинъ завѣщательный дѣль, изъ текущаго дохода наличными, не считая стоимости строительныхъ матеріаловъ, естественныхъ продуктовъ и т. п.

Чтобы сообразно съ возможностью и съ находящимися въ распоряженіи средствами оказывать помощь учрежденію земледѣльческихъ колоній въ Студзенцѣ и Пуцѣ, Распорядительный Совѣтъ 23 ноября 1892 года постановилъ дать пособіе 1,000 руб. наличными, 300 корцевъ картофеля, 200 кор. ржи, 65 кор. гороха, т. е. вмѣстѣ стоимостью 2,500 р. Определеніемъ отъ 17 марта 1894 г. постановилъ выдать 200 кор. ржи, стоимостью 800 руб. Постановленіемъ отъ 27 ноября 1895 года выдалъ также 100 корцевъ ржи, вагонъ картофеля 50 кор. гороха и три коровы, вмѣстѣ стоимостью по тогдашнимъ цѣнамъ 800 руб. Последнее такое постановленіе Совѣта (выходящее уже впрочемъ по хронологическо

Ziemskich i takowe dołączyé do owego kapitału, który tym sposobem odtąd stanowił nominalną sumę 92,350 rs.

Przy tej sposobności zaznaczyć wypada, że cały interes Zapisu hr. Kieckiego, był od samego początku w ten sposób kierowany pod względem finansowym, żeby kapitał spadkowy pozostał nienaruszonym, a wszystkie koszty nakładowe, budowlane, melioracyjne, koszty urządzania nowych instytucji pożytecznych, stawiania kościołów i t. d. nie mówiąc już o bieżących kosztach administracyjnych i gospodarskich, zaspakajane były wyłącznie z przychodów, jakie wydobywano z majątków nieruchomych i procentów od kapitału. Ogólna suma samych tylko nakładów, w dachu i w myśl testamentu dokonanych przez lat 16, a pokrywanych z rozmaitych przychodów rocznych, przedstawia poważną bardzo sumę 268,495 rubli sr. 30 kop. W przeciegu zatem wypada rocznie po 16780 rs. wydawanych na same cele testamentowe, z przychodów bieżących, gotowizną, nie licząc wartości materjałów budowlanych, naturaliów i t. d.

Ażeby wedle możności i środków rozporządzalnych przychodzić z pomocą instytucji osad rolnych w Studzieniu i w Puszczy, Rada Zawiadująca postanowiła 23 Listopada 1892 wydać zapomogi 1000 rs. w gotowiznie, 300 korecy kartofli, 200 korecy żyta, 65 korecy grochu, czyli razem wartości 2500 rs. Decyzją z 17 Marca 1894 postanowiła wydać 200 korecy żyta, wartości 800 rs. Postanowieniem z 27 Listopada 1895 również wydała 100 korecy żyta, wagon kartofli, 50 korecy grochu i 3 krowy, razem wartości według ówczesnych 800 rs. Ostatnie rozporządzenie Rady podobne, (wychodzące już właściwie z chronologicznego porządku ram niniejszego sprawozdania) było z dnia 12 Lutego 1897 r.

му порядку изъ рамокъ настоящаго отчета) состоялось 12 февраля 1897 года, назначающее денежное пособие Студенцу и Пуцѣ въ суммѣ 1,000 руб. Эти пожертвованія составляютъ сумму 5,100 руб. а если прибавить еще отданные безплатно квартиры. Правленію Общества, то вообще пожертвовано на эту цѣль 9,100 руб.

Независимо отъ особыхъ счетовъ имѣній Орловъ, Собѣшинъ, Опытной Станціи, Сельско-хозяйственной школы, вѣдѣнныхъ на мѣстѣ особыми кассирами въ имѣніяхъ, а также заведующими Станціей и школой, — въ Варшавѣ съ самаго начала принятія отъ г. Квцкаго была вѣдена особая книга т. п. „Общихъ фондовъ Центральной Администраціи, въ которой въ статью прихода были вносимы: поступления изъ аренды, изъ чинша съ домовъ, проценты и другіе случайные доходы, — а въ статью расхода: издержки и пособия, производимыя на Опытную станцію, на Сельско-Хозяйственную школу, костелы, содержаніе Общей Администраціи Отказа, судебныя издержки, на недвижимости въ Ржичахъ, въ Варшавѣ, на Прагѣ и на колоніи подъ Варшавой.

Въ той же книгѣ сверхъ того были контролируемы капиталы въ процентныхъ бумагахъ, составляющіе собственность Общества, также залого арендаторовъ въ такихъ же бумагахъ, отданные въ депозитъ банковъ, равнымъ образомъ указываемы были остатки, переходящіе изъ года въ годъ.

Обороты этихъ фондовъ и капиталовъ, провѣренныя особою ревизіонною комиссіею Комитета Общества (по отчету ея, напечатанному въ началѣ), за истекшій отчетный періодъ, представляются въ слѣдующемъ сопоставленіи, почерпнутомъ изъ книгъ. Подробныя объясненія, кажется, не нужны уже здѣсь въ виду того, что на предыдущихъ страницахъ нынѣшняго отчета былъ уже описанъ и объясненъ ближе ходъ отдѣльныхъ дѣлъ и обстоятельствъ, съ которыми соединяются сказанныя числа.

przeznaczające zapomogi pieniężnej dla Studzienica i Puszczy w kwocie 1000 rs., co uczyniło wogóle 5,100 rs. a dodając wartość bezpłatnego lokalu przez 4 lata dla Zarządu oddanego, wyniesie razem ofiarę na ten cel 9,100 rs.

Niezależnie od osobnych rachunków dóbr Orłów, Sobieszyn, Stacyi doświadczalnej, Szkoły rolniczej, prowadzonych na miejscu przez osobnych kassjerów w majątkach, oraz przez kierowników Stacyi i Szkoły, — prowadzoną była w Warszawie, od początku wejścia w życie Zapisu hr. Kiekiego, osobna księga tak zwanych „ogólnych funduszków Administracyi centralnej“, w której do przychodów zapisywano przelewy z czystych dochodów z majątków, wpływy z dzierżaw, czynszów z domów, procentów i inne przypadkowe, a w rozchodach: koszta i zaliczenia wydawane na Stację doświadczalną, na Szkołę rolniczą, kościoły, utrzymanie ogólnej administracyi Zapisu, sądowe, wydatki na nieruchomości w Rzyczkach, w Warszawie, na Pradze i kolonję pod Warszawą.

W teje księdze wreszcie kontrolowane były kapitały w papierach procentowych własność T-stwa stanowiące, oraz kaucje dzierżawców w tychże papierach złożone, a w bankach deponowane, a zarazem wykazywane remanenta z roku na rok przechodzące.

Obroty tych funduszków i kapitałów, sprawdzonych przez osobną komisję rewizyjną Komitetu T-stwa, za ubiegły okres sprawozdawczy (według raportu jej na początku wydrukowanego), przedstawiają się w następującem zestawieniu, z ksiąg wyciągniętem.

Objaśnienia szczegółowe nie zdają się tu już potrzebne, w obec tego, że na poprzednich stronnicach niniejszego sprawozdania opisany i wytłomaczony został już bliżej bieg pojedynczych interesów i okoliczności, z którymi się rzeczony cyfry wiążą.

Счетъ прихода и расхода Общихъ фондовъ и капиталовъ Администраціи Отказа гр. Кіевога.

Въ 1892/3 году. Приходъ.

	Наличными		% бумаг. Руб.
	Руб.	коп.	
Остатокъ предыдущаго года	17,551	15½	117 900
Проценты отъ капиталовъ и по текущему счету	5,599	99	
Изъ доходовъ съ Орлова	4,000		
Съ Ржичекъ: арендные платежи недвижимыя и текущіе — 7,939 р. 12½ к. съ лѣса — 3,427 р. 62 к.	11,366	74½	
Съ дома на Прагѣ	450		
Съ колоніи Шамоцинъ	718	29	
Съ дома въ Варшавѣ	3,163	80	
За вышедшіе въ тиражъ закладные Листы получено	2,500		
Добавка при конверсіи 5% закладныхъ земск. листовъ на 4½%	1,346	25	
Купленные закладные листы	—	—	3,850
Итого	46,696	23	121,750
<i>Расходъ:</i>			
Издержки по общей администраціи, жалованія, съѣзды, поѣздки, наемъ помещенія подъ канцелярію, почта, бланки, награды	4,792	65	
На Опытную станцію въ Собьшинѣ	4,482	94	
На Ржички: издержки по лѣсному хозяйству 1,539 руб. 92½ коп. вознагражденіе арендатора за отнятое пропинаціонное право 727 р. 36½ к. подати и эквивалентъ 420 р. 65 к. содержаніе костела и викаріата 618 р. 84 к.			
Съѣзды, поѣздки, телеграммы 598 руб. 54 коп.			

Rachunek przychodów i rozchodów funduszy ogólnych i kapitałów Administracji Zapisu hr. Kiekiego

W roku 1892/3. Przychody

	Gotowizna		papierów
	Rub.	Kop.	
Remanent z roku poprzedniego	17,551	15½	117,900
Procenty od kapitałów i z rachunku przekazowego	5,599	99	
Z dochodów Orłowa	4,000		
Z Rzyczek: raty dzierżawne zaległe i bieżące — 7939 rs. 12½ k. Z lasu — 3427 „ 62	11,366	74½	
Z domu na Pradze	450		
Z kolonii Szamocin	718	29	
Z domu w Warszawie	3,163	80	
Za wylosowane Listy Zastawne odebrano	2,500		
Dopłata przy konwersyi 5% List. Zast. Ziemskich na 4½%	1,346	25	
Nabyte Listy Zastawne	—	—	3,850
Razem	46,696	23	121,750
<i>Rozchody:</i>			
Koszta administracji ogólnej, pensje, zjazdy, podróże, najem lokalu na kancelaryę, почта, druki. i wynagrodzenia	4,792	65	
Na stację doświadczalną w Sobieszynie	4,482	94	
Na Rzyczki: koszta lasów 1539 rs. 92½ k. bonifikacja dzierżawcy za odjęte право propinacyi 727—36½ k. podatki, ekwiwalent 420—65 k. utrzymanie kościoła i wikarego 618—84 k.			
zjazdy, podróże, telegramy 598--54			

	наличными		° бумаж, Руб.
	Руб.	коп	
судебныя и за веденіе дѣлъ издержки 238 руб. 53½ в.			
пособіе нач. школѣ 114 руб. 85 коп.			
На домъ въ Варшавѣ (подати, улучшенія, ремонтъ, газъ, дворникъ) . . .	4,305	49½	
Судебныя и нотаріальныя издержки . . .	1,826	18	
Костель въ Собѣшинѣ (памятникъ гр. Кицкихъ и починки)		48 70	
Пособіе Студзенцу, пенсіи, пособія . . .	1,036		
На сельско-хозяйственную школу въ Собѣшинѣ	1,248		
Покупка закладныхъ листовъ	6,305	78	
Вышедшіе въ тиражѣ закладные листы	3,831	25	
			2,500
Итого	27,876	99½	2,500
Сопоставленіе: Дохода	46,696	23	121,750
съ Расходомъ	27,876	99½	2,500
Остатокъ	18,819	23½	119,250
<i>Въ 1893/4 году. Приходъ:</i>			
Остатокъ предыдущаго года	18,819	23½	119,250
Проценты	5,065	62	
Изъ доходовъ съ Орлова	4,500		
Съ Ржичекъ: съ аренды 5,428 р. 57 в.			
съ лѣса 3,215 р. 75 в.			
непредвидѣн. 352 р. 14 в.	8,996	46	
Съ дома на Прагѣ	450		

	Gotowizna		papiery% Rub.
	Rub.	Kop.	
сądowe i prawne 238—53½			
pomoc szkole element 114—65			
wsparcia różne 46—99	4,305	49½	
Na dom w Warszawie (podatki, melioracye, konserwacya, gaz, stróż, Koszta sądowe i notaryalne,	1,826	18	48 70
Kościół w Sobieszynie (Pomnik hr. Kickich i naprawy)	1,036		
Pomoc Studzieńcowi, emerytury, wsparcia	1,248		
Na Szkołę Rolniczą w Sobieszynie	6,305	78	
Koszt zakupionych Listów Zastawnych	3,831	25	
Wylosowane Listy Zastawne	—	—	2,500
Razem	27,876	99½	2,500
Porównanie: Przychodów	46,696	23	121,750
Rozchodów	27,876	99½	2,500
Remanent	18,819	23½	119,250
<i>W roku 1893/4 Przychody:</i>			
Remanent roku poprzedniego	18,819	23½	119,250
Procenty	5,065	62	
Z dochodów Orłowa	4,500		
Z Rzyczek; z dzierżawy 5428 rs. 57 k.			
z lasu 3215—75			
nadzwyczajne 352—14	8,996	46	
Z domu na Pradze	450		

	Наличными		% бумаг. Руб.
	Руб.	коп.	
Съ дома въ Варшавѣ	3,319	90	
Съ колоніи Шамоцинъ	650		
За проданныя процентныя бумаги	14,768	90	
Залогъ арендатора Близоцина въ % бумагахъ			700
Итого	56,570	111 $\frac{1}{2}$	119,950
<i>Расходы:</i>			
Издержки по общей администраціи: жалованія, стѣзды, поѣздки; наемъ помѣщенія подъ канцелярію, бланки, телеграммы	5,921	16	
На опытную станцію въ Собѣшинѣ	3,606	95	
На сельско-хозяйственную школу въ Собѣшинѣ	21,165	76	
На Рзички: издержки по лѣсному хо- зяйству 1,376 р. 54 к. подати, страхованія 1,175 р. 78 к. содержан. викаріата 383 р. 27 к. строенія 697 р. 62 к. судебныя издержки 14 р. 97 к. начальная школа 24 р. 06 к. путевыя издержки 64 р. 97 к.	3,737	21	
Судебныя издержки	85	40	
На домъ въ Варшавѣ (подати, ре- монтъ, газъ ит. д)	1,679	28	
Пенсіи и пособія	378	50	
Колонія Шамоцинъ	27	55	
Экстренныя	15		
Проданныя процентныя бумаги			14,550
Возвратъ залоговъ	200		
Итого	36,816	81	14,550

	Gotowizna		papiery % Rub.
	Rud.	Kop.	
Z domu w Warszawie	3,319	90	
Z kolonii Szamocin	650		
Za sprzedane papiery procentowe	14,768	90	
Kaucya od dzierżawcy Blizocina w pap. %			700
Razem	56,570	111 $\frac{1}{2}$	119,950
<i>Rozchody:</i>			
Koszt administracyi ogólnej: pensje, zjazdy, podróże, najem lokalu na kancelarję, druki, telegramy	5,921	16	
Na Stację Doświadczalną w Sobieszynie	3,606	95	
Na Szkołę Rolniczą w Sobieszynie	21,165	76	
Na Rzyczki: koszta lasów, 1376 rs. 54 k. podatki, ubez. 1175 „ 78 „ utrzymanie wikaryatu 383 „ 27 „ budowle 697 „ 62 „ sądowe 14 „ 97 „ szkoła elementar. 24 „ 06 „ podróże 64 „ 97 „	3,737	21	
Sądowe wydatki	85	40	
Na dom w Warszawie: podatki, kon- serwacya, gaz, itd.	1,679	28	
Emerytury i wsparcia	378	50	
Kolonia Szamocin	27	55	
Nadzwyczajne	15		
Sprzedane papiery procentowe			14,550
Zwrócone kaucye	200		
Razem	36,816	81	14,550

	Наличными		% бумаг.
	Руб.	коп.	
Сопоставление: Прихода	56,570	11 ½	119,950
съ Расходомъ	36,816	81	14,550
Остатокъ	19,753	30 ½	105,400
<i>Въ 1894/5 году: Приходъ.</i>			
Остатокъ предыдущаго года	19,753	30 ½	105,400
Проценты	4,458	73	
Изъ доходовъ съ Орлова	2,500		
Съ Ржицкь: съ аренды 5,023 р. 20 к.			
съ лѣса 3,131 р. 10 к.	8,154	30	
Съ дома на Прагѣ	450		
Съ дома въ Варшавѣ	3,398	20	
Съ колоніи Шамоцинъ	900		
Залогъ арендаторн Шамоцина	500		
За вышедшіе въ тиражъ закладные листы	750		
Купленные закл. листы г. Варшавы 5% и Земск. 4 ½%			5,750
За старыя орудія и снаряды	55		
Итого	40,919	53 ½	111,150

Расходъ

Издержки по общей администраціи: жалованія, наемъ помѣщенія подъ канцелярію, путевыя, сѣзды, бланки, письменные материалы, почта, телеграммы	4,915	98	
На опытную Собѣшинскую станцію	3,080		
На сельско-хозяйственную школу въ Собѣшинѣ ,	9,976	66	
Покупка процентныхъ бумагъ ,	5,879	95	

Porównanie. Przychodów
Rozchodów
Remanent

Gotowizna	papiery %	
	Rub.	Kóp.
56,570	11 ½	119,950
36,816	81	14,550
19,753	30 ½	105,400

W roku 1894/5 Przychody:

Remanent z roku poprzedniego	19,753	30 ½	105,400
Procenty	4,458	73	
Z dochodów Orłowa	2,500		
Z Rzyczek: dzierżawy 5023 rs. 20 k. z lasu 3131 „ 10 „	8,154	30	
Z domu na Pradze	450		
Z domu w Warszawie	3,398	20	
Z kolonii Szamocin	900		
Kaucya dzierżawcy Szamocin	500		
Za wylosowane papiery procentowe Kupiono Listów Zast. m. Warszawy 5% i Ziemsk 4 ½%	750		5,750
Za stare sprzęty i narzędzia	55		
Razem	40,919	53 ½	111,150

Rozchody:

Koszt administracyi ogólnej: pensye, najem lokalu na kancelaryę, podróże, zjazdy, druki, mater. piśmienne, poczta, telegramy	4,915	98	
Na Stację doświadczalną Sobieszynską	3,080		
Na Szkołę Rolniczą Sobieszynską	9,976	66	
Na kupno papierów procentowych	5,879	95	

	Наличными		% бумаг, Руб. =
	Руб.	коп.	
На Ржицки: Подати, страхованіа			
2,134 руб. 31 к.			
издержки по лѣсно- му хозяйству	943	18	к.
содерж. викариата	378	03	к.
поѣзды, съѣзды, теле- граммы	211	96	к.
судебныя издержки	21	83	к.
пособія	14	90	к.
На домъ въ Варшавѣ: подати, газъ, ре- монтъ, дворникъ	3,704	21	
Пенсіи, пособіе управляющему Горо- днскому по болѣзни	1,283	61	
На колоніи Шамоцинъ (постройки и молкія издержки)	801		
Судебныя издержки	210	95	
Экстренныя	21	30	
Вышедшія въ тиражъ процентныя бу- маги	48	50	750
Итого	29,922	16	750
Сопоставленіе: Прихода	40,919	53½	111,150
съ Расходомъ	29,922	16	750
Остатокъ	10,997	37½	110,400
<i>Въ 1895/6 году. Приходъ.</i>			
Остатокъ предыдущаго года	10,997	37½	110,400
Проценты	4,581	92	
Изъ доходовъ съ Орлова	300		
Съ дома въ Варшавѣ	3,384	95	
Съ дома на Прагѣ	450		
Съ Ржицекъ: съ аренды 700 р. 61 к. съ лѣса 7,850 р. 77 в.	8,551	38	
Съ колоніи Шамоцинъ	900		

	Gotowizna		papiery Rub.
	Rub.	Kop.	
Na Rzyczki: podat., ubez. 2134 rs. 3 4k.			
koszta lasów	943	18	„
utrzymanie wikaryatu	378	03	„
podróże, zjazdy, telegr.	211	96	„
sądowe	21	83	„
wsparcia	14	90	„
Na dom w Warszawie: podatki, gaz, konserwacya, stróż	3,704	21	
Emerytury, zasiłek rządcy Horodyn- skiemu w chorobie	1,283	61	
Na kolonіę Szamocin (budowle i drob- ne wydatki)	801		
Koszta sądowe	210	95	
Nadzwyczajne	21	30	
Wylosowane papiery procentowe	48	50	750
Kazem	29,922	16	750
Porównanie: Przychodów	40,919	53½	111,150
Rozchodów	29,922	16	750
Remanent	10,997	37½	110,400

W 1895/6 P. zychody:

Remanent z roku poprzedniego	10,997	37½	110,400
Procenty	4,581	92	
Z dochodów Orłowa	300		
Z domu w Warszawie	3,384	95	
Z domu na Pradze	450		
Z Rzyczek: z dzierżawy 700 rs. 61 k. z lasu 7850 „ 77 „	8,551	38	
Z kolonii Szamocin	900		

	Наличными		в % бумаг.
	Руб.	коп.	
За вышедшія въ тиражъ процентныя бумаги	3,000		
Купленныя процентныя бумаги			3,000
Залоги въ процентныхъ бумагахъ			2,800
Итого	32,165	62½	116,200

Расходъ:

На сельско-хозяйственную школу въ Собѣшинѣ	5,442	43
Издержки по общей администраціи: жалованія, награды, наемъ помѣщенія подъ канцелярію, поѣзды, бланки, почта, телеграммы, письменные матеріалы	6,270	15
На Опытную Собѣшинскую Станцію	2,990	
На домъ въ Варшавѣ, подати, ремонтъ, газъ, дворникъ	1,213	53
На Ржички: издержки по лѣсному хозяйству 1,090 р. 15 к. подати, страхованія 1,928 р. 83 к. судебныя и за веденіе дѣлъ издержки 666 р. 49 к. съѣзды поѣзды, телеграммы, почта 827 р. 91 к. разныя расходы 107 р. 80 к. содержаніе вѣнчарята 390 р. 52 к. ремонтъ строеній 37 р. 93 к.	5,049	63
Накол. Шамодинъ (постройки, измѣрен.)	1,141	21
Пенсіи, пособія	234	
Судебныя и нотаріальныя издержки	80	37
На костель въ Собѣшинѣ	20	
На покупку процентныхъ бумагъ	2,992	50

	Gotowizna		papiery %
	Rub.	Kop.	
За wylosowane papiery procentowe	3,000		
Kupione papiery procentowe			3,000
Kaucyje złożone w pap. proc.			2 800
Razem	32,165	62½	116,200

Rozchody:

Na Szkołę Rolniczą w Sobieszynie	5,442	43
Koszt administracyi ogólnej, pensje, wynadgrozdenia, najem lokalu na kancelarię, podróże, druki, poczta, telegramy, материалы piśmienne	6,230	15
Na Stację Doświadczelną Sobieszynską	2,990	
Na dom w Warszawie: podatki, konserwacja, gaz, stróż	1,213	53
Na Rzyczki: koszta, lasów 1090 r. 15 k. podatki, ubezpiecz. 1928 „ 83 „ koszt procesów, adwokatów 666 „ 49 „ zjazdy, podróże, telegramy, poczta 827 „ 91 „ wsparcia różnym 107 „ 80 „ utrzymanie wikarjatu 390 „ 52 „ naprawy budynków 37 „ 93 „	5,049	63
Na kolonię Szamocin (budowle, pomiary)	1,141	21
Emerytury, wsparcia	234	
Koszta sądowe i notarialne	80	37
Na kościół w Sobieszynie	20	
Na kupno papierów procentowych	2,992	50

	Наличными		% бумаг,
	Руб.	коп.	Руб.
Вышедшія въ тиражъ процентныя бума- гаи			3,000
Экстренныя	56		
Итого	25,449	82	3,000
Сопоставленіе Прихода	32,165	62½	116,200
Съ Расходомъ	25,449	82	3,000
въ 1 іюля 1896 г. Остатокъ	6,715	80½	113,200

Хотя предѣлъ нынѣшняго отчета оканчивается числомъ 1 іюля 1896 года и дальнѣйшія данныя и счета администраціи отказа гр. Кидкаго относятся уже къ отчету за слѣдующій 1896/7 годъ, тѣмъ не менѣе однако прилагается ниже, въ видѣ приложенія, счетъ прихода и расхода съ 1 іюля 1896 года по 1 марта 1897 года и денежныхъ остатковъ, получившихся въ это число; это потому, что съ того числа наступила перемѣна въ Администраціи Отказа, вслѣдствіе того, что Опекунъ-Администраторъ отрѣшился отъ своихъ обязанностей и передалъ счета и ослатки въ руки своего преемника, — также потому, что Ревизіонная Коммиссія Комитета произвела по то же число 1 марта 1897 года, повѣрку состоянія фондовъ кассы и счетовъ, а Комитетъ Общества Земледѣльческихъ Колоній выдалъ по нимъ квитанціи Совѣту и Опекуну-Администратору. Это добавочное приложеніе, хотя уже выступающее за предѣлы отчета, не затруднить, кажется, просмотра будущаго отчета, напротивъ, доставить ему часть готоваго уже матеріала. Притомъ, оно заключаетъ по послѣднее число, періодъ 16-тилѣтней цѣльной предшествующей администраціи.

	Gotowizna		papiery %
	Rub.	Kop.	Rub.
Wylosowane papiery procentowe			3,000
Nieprzewidziane	56		
Razem	25,449	82	3,000
Porównanie: Przychodów	32,165	62½	116,200
Rozchodów	25,449	82	3,000
Na 1 Lipca 1896 r. Remanent	6,715	80½	113,200

Якkolwiek zakres niniejszego sprawozdania kończy się z dniem 1 Lipca 1896 r. i dalsze wiadomości i rachunki Administracyi Zapisu hr. Kickiego, należą już do sprawozdań roku następnego 1896/7, to jednakowoż pomieszczonym zostaje poniżej, jako dodatek, rachunek przychodów i rozchodów od d. 1 Lipca 1896 po dzień 1 Marca 1897 r. oraz re-manenty pieniężne w tymże dniu pozostałe, a to z tego powodu, że od tej daty nastąpiła zmiana w Administracyi Zapisu i usunięcie się od obowiązków dotychczasowego Opiekuna Administratora, przy zdaniu przez niego rachunków w ręce następcy, oraz że komisya rewizyjna Komitetu, do tejże daty 1 Marca 1897, przeprowadziła sprawdzenie stanu funduszów kassy i rachunków, a Komitet Tow. Os. Rolnych z takowych pokwitował Radę i Opiekuna Administratora. Dodatkowo to uzupełnienie, chociaż po za właściwy termin sprawozdawczy już wychodzące, w niczem zapewne nie utrudni przeglądu przyszłorocznego sprawozdania, lecz dostarczy mu części gotowego już materiału. Zamyka zaś ono, po ostatnią datę, okres 16 letniej, jednolitej administracyi poprzedniej.

Въ 1896/7 г. по 1 марта 1897 г.
(срокъ перелѣтны администраціи)

Приходъ.

	Надѣчными		% бумаг. Руб.
	Руб.	коп.	
Остатокъ предыдущаго года	6,715	80½	113,200
Проценты	2,327	54	
Изъ доходовъ съ Орлова	580		
Съ дома въ Варшавѣ	1,752	22	
Съ дома на Прагѣ	550		
Съ колоніи Шамоцинъ	900		
Съ Ржичекъ: съ аренды г. Кемпфе 1,565 р. — к.			
съ лѣса 4,771 р. 10 к.			
съ севестра Мохнацкаго 2,583 р. 10 к.			
реализация залога Мохнацкаго 1,619 р. 95 к.	10,539	15	
Съ Собѣшина за земли, занятыя подѣ военное шоссе	2,579	29	
Добавка при конверсіи 15,000 лев- товъ города Варшавы 5% на такіе же 4½%	454		
Вознагражденіе за убытки при по- стройкѣ шоссе въ Собѣшинѣ	343	27	
Купленныя процентныя бумаги	—	—	2,000
Залогъ г. Мейспера въ % бумагахъ	—	—	300
Итого	26,741	27½	115,500

Расходъ.

На сельско-хозяйственную школу въ Собѣшинѣ	6,468	90
Издержки по общей администраціи	2,947	66
На Опытную станцію въ Собѣшинѣ	1,890	

W roku 1896/7, po datę 1 Marca 1897
(data zmiany administracyi).

Przychody:

	Gotowizna		papier% Rub. °°
	Rub.	Kop.	
Remanent z roku przedniego	6,715	80½	113,200
Procenty	2,327	54	
Z dochodów Orłowa	580		
Z domu w Warszawie	1,752	22	
Z domu na Pradze	550		
Z kolonii Szamocin	900		
Z Rzyczek: z dzierżawy Kaempfe 1565 „ — rs.			
z lasu 4771 „ 10 „			
z sekwestru Mochnackiego 2583-10 zrealizowana kaucya Mo- chnackiego 1619 „ 95 „	10,539	15	
Z Sobieszyna za grunta zajęte pod szo- sę wojskową	2,579	29	
Dopłata przy konwersyi 15,000 List. m. Warszawy 5% na такіе 4½%	454		
Wynadgrodenie za szkody przy budo- wie szosy w Sobieszynie	343	27	
Kupione papiery procentowe			2,000
Kaucja p. Mejsnera w pap. proc			300
Razem	26,741	27½	115,500

Rozchody:

Na Szkołę Rolniczą w Sobieszynie	6,468	90
Koszt administracyi ogólnej	2,947	66
Na Stację doświadczalną w Sobieszynie	1,890	

	Налич вымп		% бумаг. Руб.
	Руб.	коп.	
На Ръчки ремонтъ строеній 830 р. 08 к.			
издержки по лѣсному хоз. 390 р. 54 к.			
подати, страхованія 2,015 р 35 к.			
судебныя издержки 243 р 55 к.			
издержки секвестраціи 314 р. — к.			
содержаніе викаріата 198 р. 89 к.			
мелкія издержки 3 р. 90 к.	3,996	31	
На домъ въ Варшавѣ	1,104	30	
На колонію Шамоцинь (постройки, оцѣнка земель)	555	—	
На потребности Студзенца, пенсіи . .	1,198	08	
На домъ на Прагѣ (планъ, недви- жимости, оцѣнка)	61	—	
Нотаріальныя и судебныя издержки .	34	85	
Покупка 2,000 р. закл. лист. г. Варшавы	2,061	28	
Экстренныя	105	—	
Выданный залогъ Мохнацкаго для ре- ализаціи	—	—	1,200
Итого	20,422	38	1,200
по 1 марта 1897 года. Соност. Прихода	26,741	27½	115,500
съ Расходомъ	20,422	38	1,200
Остатокъ 1 марта 1897 г.	6,318	89½	114,300

Слѣдуетъ замѣтить, что въ суммѣ процентныхъ бумага содержатся залого арендаторовъ, на сумму 6,950 руб. стало быть, по ихъ отчисленіи, собственность Общества составляютъ остатки: въ процентныхъ бумагахъ 107,350 руб. (92,350 руб. наслѣдственнаго капитала и 15,000 руб. запаснаго, распорядимаго фонда), наличными же 6,318 руб. 89½ коп. итого 113,668 руб. 89½ коп.

	Gotowizna papiery °.		
	Rub.	Kop.	Rub.
Na Rzyczki: naprawa budowli 830 rs 08 k.			
koszta lasów 390 „ 54 „			
podatki, ubezpiecz. 2015 „ 35 „			
koszta sądowe 243 „ 55 „			
koszta sekwestracji 314 „ — „			
utrzymanie wikaryatu 198 „ 89 „			
drobne 3 „ 90 „	3,996	31	
Na dom w Warszawie	1,104	30	
Na kolonię Szamocin (budowle, prze- szacowanie)	555	—	
Na potrzeby Studzieńca, emerytury .	1,198	08	
Na dom na Pradze (plan posesyi, przeszacowanie)	61	—	
Wydatki notaryalne, sądowe	34	85	
Na kupno 2,000 rs. List Zast. m. Warszawy	2,061	28	
Nieprzewidziane	105	—	
Wydana kaucya Mochackiego dla zrealizowania	—	—	1,200
Razem	20,422	38	1,200
do 1 Marca 1897 г. Porównanie: Przy- chodów	26,741	27½	115,500
Rozchodów	20,422	38	1,200
W dniu 1 Marca 1897 Remanent	6,318	89½	114,300

Zaznaczyć wypada, że w sumie papierów procentowych mieszczą się kaucye dzierżawców w wysokości 6950 rs.. Po ich potrąceniu zatem, remanenta własnością Towarzystwa będące stanowią: w papierach procentowych 107,350 rs. (92350 rs. kapitał spadkowy i 15,000 rs. fundusz zapasowy rozporządzalny), w gotowiznie zaś 6318 rs. 89½ k. czyli razem 113,668 rs. 89½ kop.

Всѣ эти остатки были переданы 1 марта 1897 года
 преемнику Опекуну-Администратору, приглашенному для ча-
 стичнаго исполненія этихъ обязанностей Распорядительнымъ
 Совѣтомъ, г. Яну Ростворовскому, которымъ и выдана соот-
 вѣтственная квитанція.

Опекунъ-Администраторъ Отказа гр. Кидкаго.

(подписаль) *Др. А. Бялецкій.*

г. Варшава 8/20 Декабря 1897 г.

Wszystkie te remanenta przekazane zostały w dacie
 1 Marca 1897 roku, następcy dotychczasowego Opiekuna-
 Administratora, zaproszonemu do częściowego pełnienia tych
 obowiązków przez Radę Zawiadującą, p. Janowi Rostworow-
 skiemu, za stosownem z jego strony pokwitowaniem.

Opiekun-Administrator Zapisu hr. Kickiego

Dr. A. Bialecki.

Warszawa 20 Grudnia 1897 r.

ОГЛАВЛЕНИЕ.

	<i>стр.</i>
Правительственныя постановленія	3
Уставъ высшей сельско-хозяйственной школы I разряда.	8
Отчетъ ревизионной комиссiи Комитета Общества Земледельческихъ Колонiй.	40
Отзывъ Комитета Общества объ утвержденiи счетовъ администр. отказа гр. Кицкаго за 1892/3—1895/6 г.	94
Отчетъ Администрацiи отказа гр. Кицкаго о состоянiи фондовъ и о дѣйствiяхъ Распорядительнаго Совѣта и Опекуна-Администратора за 1892/3—1895/6 годъ	96
I. Земское имѣнiе Орловъ Мурованы и Орловъ Дреwnяны.	100
II. Земское имѣнiе Собѣшинъ и Близоцинъ.	148
III. Низшая сельско хозяйственная школа въ Собѣшинѣ	182
IV. Опытная станцiя въ Собѣшинѣ	209
V. Земское имѣнiе Ржицкаго.	224
VI. Домъ въ Варшавѣ по Крулевской улицѣ	250
VII. Домъ на Прагѣ.	252
VIII. Колонiя Шамоцинъ и Юзефинъ	252
IX. Общiя дѣла администрацiи Отказа	256

SPIS RZECZY.

	<i>str.</i>
Postanowienia rządowe.	3
Ustawa Szkoły Rolniczej niższej w Sobieszynie	9
Sprawozdanie komisji rewizyjnej Komitetu T-stwa Osad Rolnych.	41
Odezwa Komitetu Towarzystwa o zatwierdzeniu rachunków Administracyi Zapisu hr. Kickiego za lata 1892/3—1895/6	95
Sprawozdanie Administracyi Zapisu hr. Kickiego o stanie funduszów i czynnościach Rady Zawiadującej i Opiekuna Administratora za 1892/3—1895/6.	97
I. Dobra ziemskie Orłów Murowany i Orłów Drewniany	101
II. Dobra ziemskie Sobieszyn i Blizocin	149
III. Szkoła Rolnicza niższa w Sobieszynie	183
IV. Stacja doświadczalna w Sobieszynie	210
V. Majątek ziemski Rżyczki	225
VI. Dom w Warszawie na Królewskiej ulicy	251
VII. Dom na Pradze	253
VIII. Kolonja Szamocin i Józefin	253
IX. Ogólne interesa Administracyi Zapisu	257

SPIS TREŚCI

1. Wstęp

2. I. Dobra ziemskie, Ofiary ziemskie i Ofiary
 101

3. II. Dobra ziemskie, Ofiary ziemskie i Ofiary
 140

4. III. Skutki kolonizacji ziemskiej w gospodarstwie
 180

5. IV. Skutki hodowlanego w gospodarstwie
 210

6. V. Skutki ziemskiej (Hawski)
 230

7. VI. Dział w Wąskawie na ziemiach
 251

8. VII. Dział na Przewodzie
 260

9. VIII. Kolonia ziemskiej (Hawski)
 260

10. IX. Ogólne uwagi (Hawski)
 260

1311-A

